

**DEUTSCH-GEORGISCHES
PHRASEOLOGISCHES WÖRTERBUCH**

გერმანულ-ქართული ფრაზეოლოგიური
ლექსიკონი

N. Stambolischvili
ნ. სტამბოლიშვილი

DEUTSCH-GEORGISCHES
PHRASEOLOGISCHES WÖRTERBUCH

გერმანულ-ქართული ფრაზეოლოგიური
ლექსიკონი

სარედაქციო კოლეგია:

პროფესორები: ა. აბუსერიძე, მ. ფალავა (რედაქტორები);

წევრები: დ. ფანჯიკიძე (რეცენზენტი), ნ. ბოლქვაძე, რ. ფარცვანია,
ნ. სურგულაძე, მ. სიორიძე, ი. გომხეთელიანი, მ. გიორგაძე

**Durchgesehen von den Professoren: Dr. A. Abuseridze , Dr. M.Pagava (Redakteure),
Mitglieder: Dr. D. Panjigidze (Rezensentin), Dr. N. Bolkvadze, Dr. R. Parzvania,
Dr. N. Surguladze, Dr .M.Sioridze, Dr. I. Goschcheteliani, Dr. M. Giorgadze**

ტექნიკური უზრუნველყოფა: ნინო კორტავა

გუბდენი ჩემი ძმის ნათელ ხსოვნას

Vorwort

Die Deutsche Sprache besitzt eine große Anzahl viel benutzter Phraseologismen (idiomatischer Redensarten), die einen wesentlichen Teil der Alltagssprache ausmachen. Jeder Ausländer, der die deutsche Sprache lernt, sollte bestrebt sein, sich diese Phraseologismen anzueignen und sie zu einem festen Bestandteil seines aktiven Wortschatzes zu machen. Aber auch für den Deutschen, der seinen Stil verbessern und lebendiges Deutsch sprechen will, ist die exakte Kenntnis der Anwendungsmöglichkeiten von Phraseologismen sehr wichtig.

Das vorliegende Wörterbuch von Phraseologismen ist für Georgier doppelter Hinsicht wichtig. Es bietet nicht nur die gebräuchlichsten und bildkräftigsten idiomatischen Redensarten der deutschen und georgischen Sprache, sondern auch solche georgischen Phraseologismen, die keine häufige Anwendung in der Alltagssprache finden, aber im mentalen Lexikon von Georgien aufbewahrt sind und die Möglichkeit bieten, zu einem aktiven Bestandteil der Kommunikation zu werden.

Eine genauere Definition des Begriffs Phraseologismus und eine Differenzierung der einzelnen Arten desselben wurde erstmalig von Prof. W. W. Winogradow gegeben. Die von ihm aufgestellte Klassifikation der Phraseologismen der russischen Sprache ist dann auch von den anderen Germanisten in Bezug auf die deutsche Sprache angewandt worden.

Der Sprachforscher teilt die Phraseologismen in drei Gruppen ein: phraseologische Zusammenbildungen, phraseologische Einheiten und phraseologische Fügungen (Wortverbindungen).

Ich halte es für zweckmässig (in Übereinstimmung mit einer Reihe Germanisten), sämtliche Phraseologismen in zwei Typen zu teilen und zwar: 1.) Idiome (zu denen sowohl „die Zusammenbildungen,“ als auch „die Einheiten“ gehören) und 2.) phraseologische Fügungen.

Zu den Idiomen werden alle bildlichen Ausdrücke gezählt, deren übertragene Bedeutung mehr oder weniger klar, oder absolut verschleiert ist.

Phraseologische Wortverbindungen (Fügungen) gehören nicht zu den Idiomen. Ihre Bedeutung geht ohne weiteres aus den Komponenten hervor und sie stellen in den meisten Fällen die Umschreibung eines Verbuns dar.

Das Wörterbuch aber umfasst auch eine Anzahl von diesen, denn sie haben ein volles Recht, in den Reihen von Phraseologismen zu bleiben.

Jedem Phraseologismus folgen eine Definition – ein georgisches Äquivalent und ein Anwendungsbeispiel. Manche Phraseologismen sind durch zwei oder mehrere Beispiele illustriert, und zwar in den Fällen, wo der deutsche Phraseologismus verschiedene Bedeutungen oder Konnotationen aufweist und je nach dem Inhalt durch verschiedene georgische Äquivalente ausgedrückt werden muss.

Die Beispiele stammen meistens aus Werken der schöngeistigen Literatur. Ein Teil derselben ist phraseologischen Wörterbüchern entnommen und ein anderer sind Neubildungen und im Kontext ins Georgische übertragen.

Die durch die Rechtschreibreform eingetretenen Änderungen in den Beispielen aus Werken der schöngeistigen Literatur, die vor der Neuregelung geschaffen sind, sind im Wörterbuch nicht berücksichtigt worden.

Nach der neuen Regel wurde ein Teil aus phraseologischen Wörterbüchern entnommen und einen anderer Teil stellen Neubildungen dar.

Alle Phraseologismen sind alphabetisch nach dem Grundwort geordnet. Am Ende des Wörterbuches gibt es ein alphabetisches Verzeichnis der Phraseologismen mit Angabe der Nummer, wodurch das Auffinden des betreffenden Ausdrucks im Wörterbuch erleichtert wird.

Am Ende des Buches findet sich außerdem ein Quellenverzeichnis. Das Buch soll den Lehrern der Mittel-und Hochschulen, den Studierenden und Lesern der deutschen Literatur eine Hilfe sein.

Jede Bemerkung, sowie jeder Wunsch wird mit Dankbarkeit aufgenommen.

წინასიტყვაობა

გერმანულ ენაში მოიპოვება ფრაზეოლოგიზმების (იდიომატურ გამოთქმათა) დიდი რაოდენობა, რომელნიც ყოველდღიური მეტყველების არსებით ნაწილს შეადგენენ. გერმანული ენის შემსწავლელი ყოველი უცხოელი უნდა ცდილობდეს დაეუფლოს ამ ფრაზეოლოგიზმებს და თავისი აქტიური ლექსიკის შემადგენელ ნაწილად აქციოს. ასევე გერმანელმაც, რომელსაც თავისი სამეტყველო სტილის გაუმჯობესება და ცოცხალი გერმანულით საუბარი სურს, ზუსტად უნდა იცოდეს ფრაზეოლოგიზმების გამოყენების შესაძლებლობები.

ფრაზეოლოგიზმების წინამდებარე ლექსიკონი ორმაგად მნიშვნელოვანია ქართველებისათვის. იგი გვთავაზობს არა მარტო გერმანული და ქართული ენების ხშირად ხმარებულ და ხატოვანებით გამორჩეულ იდიომატურ გამოთქმებს, არამედ ისეთ ქართულ ფრაზეოლოგიზმებსაც, რომელიც ხშირად არ გამოიყენება ყოველდღიურ საუბარში, მაგრამ შემონახულია ქართველი კაცის ცნობიერებაში და მათი კომუნიკაციაში გააქტიურება სამეტყველო ნორმად ქცევის შესაძლებლობას იძლევა.

ცნება „ფრაზეოლოგიის“-ა და ფრაზეოლოგიური ერთეულების ცალკეული სახეების ცოტათი თუ ბევრად მკაფიო განსაზღვრა პირველად მოგვცა აკად. ვ. ვ. ვინოგრადოვმა, რომლის კლასიფიკაციაც შემდეგ გერმანისტებმაც გამოიყენეს.

მკვლევარი ფრაზეოლოგიურ ერთეულებს სამ ჯგუფად ჰყოფს: - ფრაზეოლოგიური შენაზარდები, ფრაზეოლოგიური მთლიანობანი და ფრაზეოლოგიური შესიტყვებანი.

ჩვენ მიზანშეწონილად მივიჩნევთ ფრაზეოლოგიური ერთეულების დაყოფას ორ ძირითად ტიპად: იდიომები (რომელნიც ერთ ჯგუფად აერთიანებს შენაზარდებსა და მთლიანობას) და ფრაზიოლოგიური შესიტყვებები.

ლექსიკონში იდიომებს მიეკუთვნება ყველა ხატოვანი გამოთქმა, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა მისი გადატანითი მნიშვნელობა მეტ-ნაკლებად დაჩრდილული თუ აბსოლუტურად ბუნდოვანი.

იდიომებს არ მიეკუთვნება ფრაზეოლოგიური შესიტყვებები, რადგან მათი აზრობრივი მნიშვნელობის გაგება სიძნელეს არ წარმოადგენს; ისინი შედგებიან არსებითი სახელისა და ზმნისაგან და არ არიან გადატანითი მნიშვნელობის მატარებელნი.

ლექსიკონში შევიტანეთ მხოლოდ მცირე ნაწილი ასეთი ფრაზეოლოგიური შესიტყვებებისა, მიუხედავად იმისა, რომ იდიომებს არ მიეკუთვნებიან, მაგრამ სრული უფლება აქვთ ფრაზეოლოგიზმების რიგში დარჩნენ. ცალკეული

ფრაზეოლოგიზმის შემდეგ მოცემულია მისი გერმანული განმარტება, ქართული ეკვივალენტი და კონტექსტი.

ზოგიერთი ფრაზეოლოგიური ერთეული ილუსტრირებულია რამდენიმე მაგალითით. ეს იმ შემთხვევაში, როდესაც გერმანული ფრაზეოლოგიური ერთეული სხვადასხვა მნიშვნელობის ან ელფერის მქონეა, ან, სიტუაციის შესაბამისად, შეიძლება გადმოიცეს ნაირგვარი ქართული ეკვივალენტით.

ფრაზეოლოგიური ერთეულები კონტექსტში უმთავრესად ამოღებულია მხატვრული ლიტერატურიდან. ზოგიერთი ნაწილი ფრაზეოლოგიური ლექსიკონიდან ან პერიოდული პრესიდანაა დამოწმებული. ცალკეულ შემთხვევებში კი ჩვენს მიერ არის შეთხზული და ქართულად ნათარგმნი.

მართლწერის რეფორმამდე გამოსული მხატვრული ნაწარმოებების კონტექსტში შენარჩუნებულია ძველი მართლწერის წესები.

მართლწერის ახალი წესები გავითვალისწინეთ ფრაზეოლოგიურ ლექსიკონებიდან დამოწმებულ და ჩვენს მიერ შეთხზულ მაგალითებშიც.

ფრაზეოლოგიური ერთეულები დალაგებულია ანბანური წესით ძირითადი სიტყვის მიხედვით. ლექსიკონში მოცემულია ფრაზეოლოგიური ერთეულების ანბანური სია ნომრების მიხედვით, რომელიც აადვილებს გერმანული ფრაზეოლოგიური ერთეულების მოძებნას.

დასასრულს მოცემულია ძირითადი ლექსიკოგრაფიული წყაროების სია.

ლექსიკონის დანიშნულებაა დახმარება გაუწიოს საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლების პედაგოგებს, მოსწავლეებს, სტუდენტებს, მთარგმნელებს და გერმანული ლიტერატურის მკითხველებს.

ყველა საქმიან შენიშვნას მაღლიერებით მივიღებთ.

A

- 1 **A – von A bis Z** – Vom Anfang bis (zum) Ende – თავიდან ბოლომდე
Er hat mir die Geschichte von A bis Z erzählt
მან ამბავი თავიდან ბოლომდე მომიყვა
- 2 **ABBRUCH – Abbruch tun** – Schaden bereiten, Einbüßen erleiden – შებლაღავს, შელახავს, ზიანს მიაყენებს
„Aber so bedenke dich nur, daß ja nichts geschehen ist! ... Daß du deiner und unserer Würde durchaus keinen Abbruch tust, wenn du in aller Ruhe zu Permänder zurückkehrst“.
(Th. Mann - Buddenbrooks)
დაფიქრდი და დამეთანხმე, რომ არაფერი ისეთი არ მომხდარა! თუ შენ ყოველგვარი ხმაურის გარეშე დაუბრუნდები პერმენდერს, ამით შენ არც შენს და არც ჩვენს სახელს არ შებლაღავ.
- 3 **ABEND – Es ist noch nicht aller Tage Abend** = Es ist noch nicht alles verloren (gewonnen), es kann sich noch manches ändern - ჯერ არაფერი დამთავრებულა, ჯერ გვიანი არაა.
„O, Tony, Courage!“ – sagte der Senator. „Noch ist nicht aller Tage Abend“, noch ist er nicht verurteilt
(Th. Mann-Buddenbrooks)
„ტონი ყოჩაღად,-- თქვა სენატორმა – ჯერ ხომ ყველაფერი არ დამთავრებულა, ჯერ ხომ მისთვის არ მიუსჯიათ.
- 4 **ABFUHR – jmdm. eine Abfuhr erteilen** – jmdn. schroff abweisen; jmdm. eine Bitte nachdrücklich abschlagen - საკადრისი მიუზღო, მარჯვედ დაუხვედ
...Die empörten Versammlungsteilnehmer erteilten den Faschisten eine gehörige Abfuhr.
... აღშოთებულმა კრების მონაწილეებმა საკადრისი მიუზღვეს (მარჯვედ დაუხვედნენ, საკადრისი პასუხი გასცეს) ფაშისტებს.
- 5 **ABSCHEU – Abscheu erregen** – heftiger Widerwille, starke moralische Abneigung – ზიზღს იწვევს
Das erregt Abscheu bei (in) mir – ეს ჩემში ზიზღს იწვევს.
= **gegen jmdn. (etwas) Abscheu hegen** - vor jmdm. (etwas) Abscheu empfinden – ზიზღით განიმსჭვალა
Mit Abscheu wandte ich mich von ihm ab.
მე მას ზიზღით შევაქციე ზურგი.
...Alle Menschen gutes Willens hegen Abscheu gegen den Krieg.
ყველა კეთილი ნების ადამიანი ზიზღით არის გამსჭვალული ომისადმი.
- 7 **ABWEGE – auf Abwege geraten** – moralisch oder gedanklich falscher Weg, Irrweg – გზას აცდა, ცუდ გზას დაადგა (იხ. schief N1254)
...Der eine (von den Söhnen) – und gerade der Älteste ist vollkommen auf Abwege geraten.
(Bredel – Verwandte und Bekannte)
ერთი მათგანი, - და სწორედ უფროსი ვაჟი – სრულიად აცდა გზას.
- 8 **ACH – mit Ach und Krach** – unter großen Schwierigkeiten; mit viel Mühe, mit Knapper Not – ვაივაგლახით, რის ვაინაჩრობით, ძლივს
Er hat mit Ach und Krach die Prüfung bestanden.
მან ვაივაგლახით (ძლივს) ჩააბარა გამოცდა.
- 9 **ACHSEL - etw. auf die leichte Achsel nehmen** – etw. nicht ernst nehmen; die Schwierigkeit bzw. eine Gefahr unterschätzen – აინუნში არ აგდებს, ზერეულად ეკიდება, არაფრად აგდებს (იხ. Schulter №1346)
„Gut, sagte er, daß du es auf die leichte Achsel nimmst“.
(Goethe - Leiden des jungen Werters)
კარგია, რომ აინუნშიაც არ აგდებთ ამას.

- 10 = **jmdn. über die Achsel ansehen** – ზევიდან უცქერის, ამრეზით, ქედმაღლურად, მედიდურად უყურებს
„So oft hatten diese Männer ihn über die Achsel angesehen, weil er ihnen nicht klassisch genug nach der Regel malte ...

(L. Feuchtwanger - Goya)

„ძალიან ხშირად ადამიანები მას ზევიდან (ამრეზით) უყურებდნენ, რადგან მათი აზრით იგი არასაკმარისად კლასიკურად, ყველა წესების დაცვით არ ხატავდა“.

- 11 **ADER – eine leichte Ader haben** – leichtsinnig sein – ქარაფშუტაა
Es wundert mich gar nicht, dass der Junge auf Abwege geraten ist; er hatte schon immer eine leichte Ader.

სულაც არ მიკვირს, ბიჭი რომ გზას აცდა. იგი ყოველთვის ქარაფშუტა იყო.

- 12 = **jmdn. zur Ader lassen** (umg: auch scherz)-1. jmdm. Blut aus der Vene Abnehmen
– სისხლის გამოშვება (ვენიდან). 2. jmdm. Geld abgewinnen, Geld abnehmen; jmdn. zu einer Zahlung veranlassen – ფული გამოძალო

“Laßt zur Ader! Nur immer zur Ader lassen! Die Ärzte sagen, daß im August ein Aderlaß so gut ist, wie im Mai. Das rief allen Tätigen zu ein Herr de Tavannes ... “

(H. Mann - Henri Quatre Jugend)

“სისხლი გამოუშვით! გამოუშვით ვენიდან ცოტადენი სისხლი! ექიმები ამბობენ, რომ მაისში სისხლის გამოშვება ისევე სასარგებლოა, როგორც აგვისტოში. ამას გასძახოდა ყველას ვიღაც ბატონი დე ტავანი ...”.

..Unsere Jüngste versteht es großartig ihren Vater zur Ader lassen. Sie kriegt, soviel sie will.”
(MDtl).

“ჩვენი ყველაზე პატარა მარჯვე ოსტატია მამამისს ფული გამოსძალოს. ისიც აძლევს მას, რა თანხაც არ უნდა მოსთხოვოს.”

- 13 **AFFE – einen Affen an jmdm. fressen** – eine übertriebene Vorliebe für jmdn. bzw. etwas haben – სულში იძვრენს, თავს ევლებს, გაგიჟებით უყვარს
...Ich kann einfach nicht begreifen, dass du an diesem Menschen so einen Affen gefressen hast! Er ist doch ein leichtsinniger Bursche und verdient deine Zuneigung gar nicht.
უბრალოდ ვერ ვხვდები რამ გადაგრიდა ამ კაცისთვის. იგი ხომ ერთი ქარაფშუტა ვინმეა და შენს სიყვარულს სულაც არ იმსახურებს.

- 14 **AKTEN – zu den Akten legen** – etw. als erledigt ansehen, (betrachten) – არქივს ჩააბარა, მოაწესრიგა, დაივიწყა

“Wir haben nun wirklich lange genug über das Verstehen diskutiert, und Peter hat sich auch bei dir entschuldigt. Ich glaube, wir können die Sache nun endlich zu den Akten legen. einmal muss ja damit Schluss sein”.

“ჩვენ ძალიან დიდხანს ვიმსჯელებთ მომხდარის შესახებ და პეტერმაც ბოდიში მოიხადა შენს წინაშე. მე მგონია, რომ ჩვენ ეს საქმე ბოლოს და ბოლოს არქივს უნდა ჩავაბაროთ (უნდა დავივიწყოთ)”.

- 15 **ALARM – Alarm schlagen** (die öffente Aufmerksamkeit auf etw.. Bedrohliches, Gefährliches lenken; laut Hilfe fordern) – განგაშს ატეხს

Ohm Ernst trägt Adda auf, möglichst wenig über dia Sache zu sprechen und keinen Alarm zu schlagen

(Fr. Wolf-Menet)

ბოძია ერნსტი ურჩევს დას, რაც შეიძლება ნაკლებად ილაპარაკოს ამ საქმეზე და განგაში არ ატეხოს.

- 16 **ALLOTRIA – Allotria treiben** – abwegige Dinge, mit Lärm, Tumult o.ä. ausgeführter Unfung, dummes Zeug, Dummheiten, Albernheiten - ჩხირკედლაობს, ცუდუბრალოდ ლაქლაქებს, ბეჩოს ანიავებს, გიჟობს, ანცობს
Du sollst hier nicht umsonst sitzen und Allotria treiben, hilf besser deiner Mutter bei der Arbeit!

ტყუილებრადოდ ზიხარ და ბეჩოს ანიავებ (ლაქლაქებ), წადი უმჯობესია დედაშენს დაეხმარე!

...Und sie (die Chorknaben), die eben noch da draussen ... Allotria getrieben ... sangen nun ganz wunderschön.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

...და ისინი (გუნდში მომღერალი ბიჭები), რომელნიც ეს არის ეზოში გიჟობდნენ (ანცობდნენ), ახლა შესანიშნავად მღეროდნენ.

- 17 **ANGEBUNDEN – kurz angebunden sein** (zu jmdm.)- jmdn. kurz angebunden behandeln, nicht freundlich sein – არცთუ თავაზიანია, სიტყვაძუნწია, სიტყვას მოკლედ მოგიჭრის

Er soll uns nicht böse sein, dass wir ihn vorhin so kurz angebunden behandelt haben.

არ ეწყინოს, რომ ჩვენ მას თავდაპირველად არცთუ თავაზიანად მოვექცით.

Opper war merkwürdigerweise nicht kurz angebunden.

(Brecht-Dreigroschenroman)

ოპერი იყო გასაოცრად სიტყვაძვირი (საკვირველად მოკლედ ჭრიდა სიტყვას/ პასუხს).

Wolfgang ließ nichts mehr von sich hören. Wenn man ihn anrief, war er am Telefon kurz angebunden.

ვოლფგანგი არაფერს იტყობინებოდა. როცა ტელეფონით ელაპარაკებოდნენ, ის მოკლედ მოსჭრიდა ხოლმე.

18. **ANGELEGEN – sich etwas angelegen sein lassen** – sich um etw. kümmern – საჭიროდ ცნობს, ცდილობს, ზრუნავს

Ich werde es mir angelegen sein lassen, diese Sache unauffällig wieder in Ordnung zu bringen.

ვიზრუნებ, რომ ეს საქმე თანდათან მოგვარდეს (მოწესრიგდეს).

- 19 **ANSCHREIBEN – bei jmdm. etw. anschreiben lassen** – eine Geldsumme, die . schuldig bleibt – სესხი აიღო, ვალში დარჩა

“... bei Hansemann aber mußte man anschreiben lassen, wenn in der zweiten Monatshälfte die Gage aufgebraucht und ein Vorschuß nicht genehmigt worden war”

(H. Mann - Mephisto)

თუ თვის მეორე ნახევარში ხელფასიდან არაფერი დარჩება და ავანსს არ მოგვცემენ, მოგვიწვეს ჰანსმანთან სესხის აღება.

- 20 **ANGESCHRIEBEN – bei jmdm. gut, schlecht angeschrieben sein** - bei jmdm. in gutem (schlechtem) Ansehen stehen (u. dadurch leicht / schwer etw. erreichen können) – კარგი / ცუდი სახელი (რეპუტაცია) აქვს

“Da er ... bei den Lehrern schlecht angeschrieben stand, so brachte er beständig die erbärmlichsten Zensuren nach Hause”.

(Th. Mann-Tonio Kröger)

რადგანაც მასწავლებლებში ცუდი სახელი ჰქონდა, (ცუდი რეპუტაციით სარგებლობდა), მუდამ ცუდი ნიშნები მიჰქონდა სახლში.

- 21 **ANSTOSS nehmen** (an etw.) Ärger, Unwillen über etw. empfinden – საძრახად მიაჩნია, ეწოთირება

“Da vorteilhafte Heiraten zwischen Geschwisterkindern in der Stadt nichts ungewöhnliches waren, so nahm niemand Anstoß daran”.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ხელსაყრელი ქორწინებები ბიძაშვილებს შორის ქალაქში უჩვეულო ამბავი არ იყო და არც არავის ეწოთირებოდა.

- 22 = **Anstoss erregen** - (jmds. Unwillen hervorrufen) – წყენას იწვევს

“Glaube mir, du erregst Anstoß mit deiner beständigen Protektion der Katholischen gegenüber den schwarzen Protestantischen”.

(Th. Mann –Buddenbrooks)

დამიჯერე, თომას, მაგ შენი კათოლიკე ნაცრისფერთავსაბურავებიანების მუდმივი მფარველობით ბევრი გაანაწყენე

23. **APFEL- in den sauren Apfel beißen** – etwas unangenehmes notgedrungen tun - მწარე აბი გადაყლაპა, ბედს შეურიგდა
...Ja, lieber Freund, wir werden wohl noch alle in den sauren Apfel beißen müssen, ob wir wollen oder nicht.

(Kellermann - Totentanz)

დიახ, ძვირფასო მეგობარო, ჩვენ ყველა იძულებული ვიქნებით გადაყლაპოთ მწარე აბი, გვსურს ეს თუ არა.

24. **APRIL – jmdn. in den April schicken** – jmdn. zum Narren halten, in dem man ihm etwas sagt, was wohl wahr sein könnte, in Augenblick aber nicht stimmt – გააცურა, ტყუილი უთხრა

“Ihr braucht euch keine Mühe zu geben. Mich könnt ihr nicht in den April schicken”.

ტყუილუბრალოდ ნუ ირჯებით, ვერ გამაცურებთ.

25. **ARM – jmdm. in den Arm fallen** – jmdn. hindern, etwas zu tun – აღკვეთს, მოსპობს, აღმოფხვრის, აღვირს ამოსდებს, ლაგამს ამოსდებს, ალაგმავს, ხელს შეუშლის

...Ich hätte ihm nicht in den Arm fallen sollen ... ich hätte ihn noch ermuntern sollen.

(A. Scharrer – Dorfgeschichten einmal anders)

მე მისთვის ხელი არ უნდა შემეშალა ... პირიქით, უნდა წამექეზებინა.

26. = **jmdn. auf den Arm nehmen** – jmdn. zum besten haben; jmdn. zum Narren halten; jmdn. veralbern, verspotten – დასცინის, ამასხარავენს, მასხრად იგდებს.(იხ. Besten№100, Schindluder №1266, Schippe .№1267)

“Na, diesmal wird sich Ihre Frau sicher freuen, wenn Sie nach Hause kommen und ihr das viel Geld aufzählen, wa?” Karl Berger sieht erstaunt auf “Wollen Sie mich auf den Arm nehmen? – Acht Mark und neunundsiebzig Pfennig darf ich mitnehmen!“

(H.I. Geyer - Am Anfang stand das Ende)

“მაშ ამჯერად თქვენი ცოლი ნამდვილად გაიხარებს ამდენ ფულს რომ მიუტან, არა? კარლ ბერგერი გაოცდა, თქვენ რა, დამცინით? მე ხომ მხოლოდ რვა მარკას და სამოცდაცხრამეტ ფენინგს მივიღებ?”

27. = **jmdm. in die Arme laufen**. -. jmdm. zufällig / unerwartet begegnen; in jmds. Gewalt geraten-გადააწყდება, გადაეყრება, შეეჩხება; ხელში ჩაუვარდება(ვინმეს), დაიჭერს (ვინმე)

Seinem Vater möchte er nicht in den Arme laufen.

(H. und S. Schumacher - Sonneninsel)

მას არ უნდოდა მამამისს გადაეყრდა.

Die Polizei sucht mich! Vielleicht mit Hunden! durchzuchte es Martin. Er stürzte zum Fenster. Wenn ich türme, laufe ich denen genau in die Arme.

(B. Kühl - Martin oder zwei linke Hände”).

პოლიცია დამეძებს! შესაძლოა ძაღლებითაც! გაუელვა თავში მარტინს და ფანჯარას ეცა. რომ გავიქცე, პირდაპირ ხელში ჩაუვარდები.

28. = **jmdn. in die Arme nehmen / schließen** – jmdn. umarmen – ხელს მოხვევს, გულში ჩაიკრავს , გადაეხვევა, მოეხვევა, ჩაიხუტებს

“Haben Sie geglaubt, man würde uns voll Freude in die Arme schließen?” fragte Nehring ironisch.

(G. Springer - Treffpunkt Bern)

“იქნებ გგონია, სიხარულით გულში ჩაგვიკრავდნენ?” – ჰკითხა ნერინგმა ირონიულად.

29. = **jmdm. unter die Arme greifen** – jmdm. helfen (meistens finanziell) – მხარში ამოუდგება, ხელს გაუმართავს

- “Ich weiß nicht, ob ich mein Studium hätte durchhalten können, wenn mir nicht mein Onkel unter die Arme gegriffen hätte”.
- არ ვიცი, სწავლას შეეძლებდი თუ არა, ბიძახემი რომ არ დამხმარებოდა.
- 30 = **mit verschränkten Armen** -zusehen, dabeistehen u.a. - untätig (zusehen, dabeistehen u.a.)
– გულხელდაკრეფილი დგას (უყურებს), უსაქმოდ დგას და უყურებს
“Fritz hätte den Rasen mähen können? Denkste! Mit verschränkten Armen hat er zugesehen, wie wir geschuftet haben”.
- (MDtl)
- ფრიცსაც შეეძლო გაზონის გაკრეჭა? თქვენც არ მომიკვდეთ! გულხელდაკრეფილი გვიყურებდა, როგორ ვწყდებოდი ველში.
- 31 = **jmdn. mit offenen Armen empfangen** / aufnehmen – jmdn. freundlich / herzlich aufnehmen – მეგობრულად, გულთბილად, გულითადად მიიღებს
“Pat hat sie mit offenen Armen aufgenommen”.
- (E.M. Remarque - Drei Kammeraden).
- პატმა ისინი მეგობრულად მიიღო.
- 32 = **jmdn. etw. in den Armen (in der Hand) halten** – jmdn in Besitz haben – ხელში უჭირავს, მფლობელობაში აქვს
“Sie sind glücklich! Sie haben das Glück in den Armen”.
- (Th. Mann - Buddenbrooks).
- თქვენ ბედნიერი ხართ! ბედნიერება ხელში გიჭირავთ.
- 33 **A TEM** – **jmdn. in Atem halten-** jmdn. nicht zur Ruhe kommen lassen – სული არ მოათქმევინა, სულის ამოთქმის საშუალება არ მისცა
Diese lebhaften Kinder halten ihre Mutter den ganzen Tag in Atem.
ეს სიცოცხლით სავსე (მხიარული) ბავშვები დედას მთელი დღე სულს არ ათქმევინებენ (სულის მოთქმის საშუალებას არ აძლევენ).
- 34 = **nach Atem ringen** – sich angestrengt, unter Einsatz aller Kräfte bemühen zu atmen – სულს ძლივს ითქვამს
Er rang nach Atem.
იგი ძლივს ითქვამდა სულს.
- 35 **AUFBINDEN** – **jmdm. etw. aufbinden-** jmdm. etw. unwahres erzählen, weismachen – გაასულელა, ზღაპრები მოუყვა (იხ. Bären№60,Nase№1003)
“Wie war er überhaupt dazu gekommen, diese ausgefallene Geschichte dem Kriegsgericht aufzubinden?”
- (Bredel – Der Sonderführer)
- საერთოდ როგორ გაბედა მან ამ უაზრო ზღაპრით სამხედრო სასამართლო გაესულელებინა?
36. **AUGE** – **mit einem blauen Auge davonkommen** – glimpflich, ohne großen Schaden davonkommen, sich leicht retten – ხიფათს იოლად გადაურჩა, უმნიშვნელოდ დაზარალდა, იოლად გადარჩა
Er ist beim Stutz mit einem blauen Auge davongekommen.
დაცემისას ის იოლად გადარჩა.
- 37 = **jmdn. (etw.) ins Auge fassen** - jmdn. (etw. aufmerksam) genau betrachten – თვალებში მიაშტერდე, დაჟინებით უცქირო – თვალს შეაველებს, გადახედავს, შეათვალიერებს
Margot neigte sich vor, um Jeanne dringend ins Auge zu fassen”.
- (H. Mann - Henri IV, Jugend).
- მარგო წინ გადაიხარა, რათა ჟანა გულდასმით შეეთვალიერებინა.
- 38 **ein Aug(e) haben auf jmdn. / auf etw.** 1. auf jmdn., etw. achtgeben
– თვალი უჭირავს (თვალს ადევნებს) 2. an jmdm.. (etw.) Gefallen finden
თვალი უჭირავს (მოსწონს)
„Du bist ein heimlicher Katholik ... auf dich habe ich schon längst ein Auge ...”
- (H. Mann - Henri Quatre, Jugend).

შენ ჩუმი კათოლიკი უნდა იყო. შენზე დიდი ხანია თვალი მიჭირავს (შენ დიდი ხანია თვალს გადავწყნებ)

„Dero Herr Sohn haben ein Aug auf meine Tochter“.

(Fr. Schiller - Kabale und Liebe).

თქვენს ვაჟს ჩემს ქალზე თვალი უჭირავს.

- 39 = **etw. im Auge haben** – an etw. Bestimmtes denken, etw. berücksichtigen; im Sinn haben, vorhaben – მხედველობაში ექნება, ანგარიშს გაუწევს, გაითვალისწინებს
“Liebe Tony”, sagte die Konsulin. “Du kannst sicher sein, daß deine Eltern nur dein Bestes im Auge haben”.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

“ძვირფასო ტონი, თქვა კონსულის მეუღლემ, ... შენ დარწმუნებული უნდა იყო, რომ შენს მშობლებს მხოლოდ შენი სიკეთე აქვთ მხედველობაში”.

- 40 = **ein Auge werfen auf jmdn.** (etw.) – sich für jmdn. etw. zu interessieren beginnen – თვალში მოუვიდა, ნიშანში ამოიღო, დაინტერესდა
“Er erkundigte sich zuerst nach den Preisen von zehn anderen Dingen, aber der Händler merkte gleich ,daß es der Stich war, auf den er sein Auge geworfen hatte”.

(L. Feuchtwanger - Erfolg)

მან გამოიკითხა ჯერ ათეული სხვა ნივთის ფასი, მაგრამ გამყიდველმა მაშინვე შეამჩნია, რომ მას სწორედ გრავიურა მოუვიდა თვალში (მან სწორედ გრავიურა ამოიღო ნიშანში).

- 41 = **ein Aug, beide Augen zudrücken** – nachsichtig sein, etw. nicht bemerken wollen – თვალი დახუჭო, თვალებზე ხელი მიიფარო; თვალს დახუჭავს – განგებ არ დაინახავს (არ შეამჩნევს რაიმეს, წაიყრუებს).

“Und dann glaube mir, Luise, die “Gesellschaft”, wenn Sie will, kann auch ein Auge zudrücken”.

(Th. Fontane - Effi Briest)

“მერწმუნე, ლუიზა, “საზოგადოებასაც” შეუძლია ბევრ რამეზე თვალი დახუჭოს, თუკი მოისურვებს”.

- 42 = **unter vier Augen** – zu zweit, ohne Zeugen – პირდაპირ, პირადად, უშუალოდ, მოწმის გარეშე

“Er mag sehen, wie weit er es unter vier Augen mit ihr bringt”.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

მან ახლა დაინახოს, როგორ შორს შეტოპავს მასთან პირისპირ დარჩენილი (ორ თვალს შუა).

- 43 = **die Augen aufreißen** - (große) Augen machen – staunen – თვალებს დააჭყეტს, (ძალიან გაიკვირვებს, გაიოცებს)

“Er (Marcel) war bleich geworden und hatte die Augen aufgerissen.

(Bredel-Sansculotten.)

ის (მარსელი) გაფითრდა და თვალები დააჭყიტა (თვალები გაუფართოვდა).

- 44 = **mit scheelen Augen ansehen** – jmdn. etw. mit anderen (neuen) Augen (an)sehen – აღმაცერად უყურებს, უბღვერს

“Die Kellnerin sah Vrenchen mit scheelen Augen an”.

(G. Keller – Romeo und Julia auf dem Dorf).

კელნერი ქალი აღმაცერად უყურებდა (უბღვერდა) ფრენსენს.

- 45 = **die Augen gehen einem über** – jmd. ist durch einen Anblick überwältigt; jmd. beginnt zu weinen – თვალში ცრემლი მოერია

“Die Augen gingen ihm über, so oft er trank daraus (aus diesem Becher).

(Goethe - Es war ein König...)

თვალში ცრემლი მოერეოდა ხოლმე (თვალებზე ცრემლი აღვებოდა), როცა ამ თასიდან სვამდა.

46 = **in die Augen fallen (springen)** – etw. fällt, zieht die Aufmerksamkeit auf sich – თვალში საცემია, თვალში მოსახვედრია, თვალში ეცემა, თვალში მოხვდება (კაცს) – ყურადღებას მიიპყრობს, აშკარაა
“Es sprang in die Augen, wie schamlos er ganz allein darauf spekuliert hatte”.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

აშკარა იყო, ბანკირი უსირცხვილოდ სპეკულიანობდა.

Das Bild des Feldmarschalls sprang einem beim Eintritt in die Augen.

ფელდმარშალის პორტრეტი შესვლისთანავე გვეცემოდათ თვალში.

47 = **die Augen fallen jmdm. zu** – jmd. will schlafen – თვალები ელულება

Ich war so müde, dass mir die Augen zufielen.

ისე ვიყავი დაღლილი, რომ თვალები მესუჭებოდა (მელულებოდა), თვალს ძლივს ვახელებდი.

48 = **ein Aug für jmdn. (etw.) haben** – das richtige Verständnis, ein Urteilsvermögen für etw. haben – თვალის არეში ჰყავს, მხოლოდ ერთს ამჩნევს

..Sie sprach anfangs kaum ein Wort und hatte nur Augen für ihren Freund den schweigsamen Adjutanten Frey ...

(Kellermann – Totentanz)

თავდაპირველად ქალი თითქმის არ ერეოდა ლაპარაკში და თავის მეგობრის, სიტყვაძვირადიუტანტ ფრაის გარდა ვერავის ამჩნევდა”.

49 = **aus den Augen lassen, verlieren** – nichts mehr von ihm hören – მხედველობიდან გამორჩება, ამბავს ვეღარ შეიტყობს, თვალთაგან დაკარგავს, ასავალ-დასავალს დაკარგავს

Man hat diesen wichtigen Umstand aus den Augen gelassen.

ეს მნიშვნელოვანი გარემოება მათ მხედველობიდან გამორჩათ.

...Sie hatten sich später im Krieg an verschiedenen Fronten aus den Augen verloren.

(A. Seghers – Die Toten bleiben jung)

ომის დროს ისინი სხვადასხვა ფრონტზე მოხვდნენ და ერთმანეთი

თვალთაგან დაეკარგათ (ერთმანეთის ასავალ-დასავალი დაკარგეს).

50 = **jmdm. Sand in die Augen streuen** – jmdn. täuschen, in dem man eine Sache in günstigerem Licht darstellt, als sie wirklich ist – თვალებში ნაცარს შეაყრის – შეეცდება, რომ მოატყუოს/ გააცუროს (იხ. Bär№60 Nase№1003)

Warum versuchst du allen Sand in die Augen zu streuen?

რატომ ცდილობ, რომ ყველას თვალებში ნაცარი შეაყარო?

51 = **jmdm. ein Dorn im Auge sein** – jmdm. unerträglich ein Ärgernis sein, jmdm verhasst sein – თვალში ეკლად (ეკალივით) ესობა, ეკალივით ხედება, ეჯავრება, ვერ იტანს
Das Schneewitchen war der Stiefmutter ein Dorn im Auge.

ფიფქია დედინაცვალს თვალში ეკალივით ესობოდა.

B

52 **BAD – jmdm. das Bad segnen** - scharf zurechtweisen – გაჯორა, შეახურა, მიბერტყა (იხ. Pfanne№1083)

Sie haben ihm das Bad gesegnet.

იგი მიბერტყევს (გაჯორებს, შეახურებს)

„... Und mit der Axt hab’ ich ihm’s Bad gesegnet.

(Schiller – Wilhelm Tell)

„... და მას ცუდი ვხეთქე.

53 **BADEN – baden gehen** (salopp) – scheitern, keinen Erfolg haben – ხელმოცარული დარჩა, გეგმა ჩაეშალა, მშრალზე დარჩა

...Unsere ganze schönen Pläne gingen baden – ჩვენი გეგმები ჩაიშალა.

...mit dem Vorschlag wirst du wohl baden gehen – ეს შეთავაზება შენ არ გამოგივა

„Mann, sagte Maier, „wenn ihr hier noch lange zögert, versäumt ihr glatt den Anschluß - und geht garantiert baden ...“.

(H. H. Kirst - Aufstand der Soldaten).

„მომისმინეთ“, - თქვა მაიერმა, - თქვენ თუ ასე დიდხანს იყოფნებით, უკანასკნელ შანსსაც ხელიდან გაუშვებთ და ალბათ მშრალზეც დარჩებით...“

„Na, hat Bernd bei dem Wettbewerb einen Preis bekommen? Er war doch überzeugt, dass er diesmal mit ganz vorn sein würde“ – „Ach wo, er ist mit seinen drei Bildern kläglich baden gegangen. Nichts eins ist angenommen worden“.

„მიიღო ბერნდმა შეჯიბრებაზე ჯილდო? აკი დარწმუნებული იყო, რომ ამჟამად წინ წავიდოდა“ – „რას ამბობ, სამივე სურათითვე ხელმოცარული დარჩა. არცერთი არ მიიღეს“.

54 BAHNHOF – Bahnhof verstehen – (salopp) – nicht verstehen können bzw. wollen

ვერაფერს გაიგებს

„Gib’ dir keine Mühe! Es hat keinen Zweck, noch länger zu rufen. Und selbst wenn es einer hört auf diese Entfernung versteht er sowieso nur „Bahnhof“.

„ნუ ირჯები! აზრი არ აქვს ძახილს, რომც გაიგონოს, ამ სიშორიდან მაინც ვერაფერს გაიგებს“.

55 = es gibt einen großen Bahnhof (für jmdn. – umg.) – jmd. wird mit großem Auswand bzw. sehr feierlich empfangen – დიდი ამბავია, აღიაქოთია, დიდი ზარ-ზეიმია

„Fährst du morgen mit zum Flughafen zum Empfang unserer Nationalmannschaft? Da gibt’s bestimmt einen großen Bahnhof“.

„წამომყვები ხვალ აეროპორტში ჩვენი ეროვნული გუნდის დასახვედრად? იქ დიდი ამბავია (დიდი ზარ-ზეიმია) ალბათ“.

56 BÄNDE – das spricht Bände – das lässt sehr viel erkennen; daraus kann man genug folgen – ბევრის მოქმედია, ყველაფერზე მეტყველებს

„Ich habe die beiden jetzt schon mehrmals zusammen wegfahren sehen. Das spricht doch Bände, findest du nicht?“

ორივე უკვე ბევრჯერ დავინახე ერთად გასული. ეს უკვე ბევრის მოქმედია (ყველაფერზე მეტყველებს). შენც ასე არ ფიქრობ?.

„Es ist ... erfreulich, daß du dich plötzlich besser fühlst. Aber darauf allein kommt es nicht an. Du siehst dich nicht, meine Teure. Dein Aussehen spricht Bände.

(Weiskopf – Inmitten des Stroms)

ძალიან სასიამოვნოა, რომ უეცრად უკეთ გრძნობ თავს, მაგრამ ეს არ კმარა. შენ ვერ ხედავ საკუთარ თავს, ძვირფასო. შენი გარეგნობა ბევრის მოქმედია (მეტყველებს ყველაფერზე).

57 BANK – auf die lange Bank schieben (fam) - etwas lange hinauszögern, lange verzögern; etw. lange Zeit nicht erledigen – გადადებს, გააჭიანურებს

„Bitte, schieben Sie diesen Besuch nicht auf die lange Bank! Er ist wichtig für Sie“.

გთხოვთ, დიდხანს არ გადადოთ ეს ვიზიტი. იგი თქვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია.

„... Ich sage, Herr Ambrust, Sie werden es bereuen, wenn Sie es auf die lange Bank schieben“.

(Bredel. – Die Enkel).

„... გეუბნებით, ბატონო ამბრუსტ, ინანებთ, თუ გადადებთ (გააჭიანურებთ) საქმეს.

58 = durch die Bank (fam) – alle ohne Ausnahme – ყველა უკლებლივ

„ja, Wallychen, etwas von seinen Grobssprungkeit haben wir Reithers alle von ihm geerbt ... Alle durch die Bank“.

(Weiskopf – Inmitten des Stroms)

„დიახ, ვალიხენ, ჩვენ რაიტერებს, ყველას დაგვყვა მემკვიდრეობით მისი ქედმაღლობის ზოგი ნიშანი, ყველას უკლებლივ“.

- „... Ich habe die Bücher, die dieses Thema behandeln, durchgesehen, für meine Zwecke sind sie durch die Bank unbrauchbar“.
- მე ყველა წიგნი გადავათვალიერე, რომელიც ამ თემას ეხება. ჩემი მიზნებისათვის უკლებლივ ყველა (ყველა ისინი) გამოუსადეგარია.
- 59 BAR – etwas für bare Münze nehmen** – etwas, was im Scherz oder nur aus Höflichkeit gesagt worden ist, für Ernst nehmen; etwas leichtfertig glauben, was man hört – ხალას ჭეშმარიტებად მიიჩნით, ადვილად დაიჯერო
- ... Wenn jemand zu uns sagt: „Bitte, betrachten Sie mein Haus als das Ihre“, so ist das zwar sehr freundlich gemeint, doch dürfen wir es nicht für bare Münze nehmen.
- თუ ვინმე გვეუბნება: „საკუთრად ჩათვალეთ ჩემი სახლი“, ეს კაცმა რომ თქვას, თავაზიანი წინადადებაა, მაგრამ იგი ხალას ჭეშმარიტებად არ შეიძლება მივიჩნიოთ.
- 60 BÄR – jmdm. einen Bären aufbinden** (umg) – jmdn. etwas glauben machen; jmdm. (zum Spaß) etw. Unwahres sagen, Unwahrscheinliches erzählen – გააცურებს, ზღაპრებს მოუყვება (იხ. Nase №1003 Sand №50)
- „Willst du mir da auch keinen Bären aufbinden?“ fragte Leroux ungläublig.
(J. Lafitte – Rose France)
- „ხომ არ გინდა გამაცურო?“ (ზღაპრებს მიყვები?) – იკითხა ლერუმ დაეჭვებით.
- „... Wolfgang hat seit gestern ein Auto, ich bin sogar ein Stück mitgefahren“. – „Da hat er dir aber einen (schönen) Bären aufgebunden! Der wagen gehört doch seinem Onkel“.
- ვოლფგანგს გუშინს აქეთ მანქანა ჰყავს. მე გამატარა კიდევ ცოტაოდენი. “ჰო, კარგა ღაზათიანადაც გაგაცურა. მანქანა ხომ ბიძამისისაა”.
- 61 BÄRENHAUT – auf der Bärenhaut liegen** – nicht arbeiten; faulenzten – მხარ-თეძოზეა წამოწოლილი, უსაქმურადაა, კოდალას უსტვენს (იხ. Haut № 587, Ohr №1043)
- Den ganzen Winter über lag er auf der Bärenhaut.
- მთელი ზამთარი იგი მხარ-თეძოზე იყო წამოწოლილი.
- „In der letzten Zeit, wo hier der Herr gefehlt hat, da hat mancher von euch vielleicht gedacht, er kann sich auf die Bärenhaut legen“.
- (H. Mann – Der Untertan).
- ამ ბოლო ხანს (ქარხნის) პატრონის აქ არყოფნაში, ალბათ, ზოგიერთმა თქვენთაგანმა იფიქრა, რომ შეიძლება კოდალას უსტვენოს (უსაქმურად იყოს).
- 62 BART – jmdm. um den Bart gehen** (fam) – jmdm. schmeicheln; jmdm. schöntun – მოთაფლავს, გულს მოუგებს, ეპირფერება
- „Aber Oberst Malz, dem hieß es noch mehr um den Bart gehen“.
- (Bredel – Der Sonderführer)
- პოლკოვნიკი მალცი, აი, ვისი მოთაფლვა (გულის მოგება, მომადლიერება) იყო უფრო მეტად საჭირო.
- 63 = einen Bart haben** (stärker fam) – längst bekannt sein, veraltet sein – მოძველებული ამბავია, ძველი ჰანგებია
- ... Das ist doch kein neuer Witz, der hat ja schon so einen Bart.
- ეს ხომ ახალი ხუმრობა არ არის, იგი დიდი ხანია ცნობილია, უკვე მოძველებულია (ძველი ჰანგებია).
- 64 = um des Kaisers Bart** – etw. hat keinen Sinn; etw. ist vergebens – ჩალის ფასი აქვს, უაზროა
- Das war ein Streit um des Kaisers Bart.
- ამ დავას ჩალის ფასიც არ ჰქონდა (ეს იყო უაზრო დავა).
- 65 = der Bart ist ab** (stärker fam) – es ist nichts mehr zu machen; (hier ist an den Bart des Schlüssels zu denken) – ვერაფერს გახდები, მორჩა
- ... Wenn dieser Versuch nicht gelingt, dann ist der Bart ab, und alle Arbeit ist vergebens.
- თუ ეს ცდა არ გამოვიდა, ველარაფერს გახდები. მთელი ნამუშევარი ტყუილ-უბრალო გამოდგება.

- 66 **BAU – vom Bau sein (umg)** – mit einer Tätigkeit zum Bau gehören; vertraut sein; sich einer Sache auskennen – საქმესთან ახლოს დგას, საქმის ავან-ჩაგანი იცის
 „Über diese Arbeit kann ich mich nicht äußern, weil ich nicht vom Bau bin. Da müsst ihr jemanden fragen, der schon so etwas gemacht hat“.
 ამ საკითხის შესახებ ვერაფერს ვიტყვი, რადგან არ ვდგავარ ახლოს ამ საქმესთან (არ ვიცნობ ამ საქმეს). ვილაცას უნდა ჰკითხოთ, ვინც ასეთი რამ უკვე გააკეთა (ასეთ საკითხში გამოცდილება აქვს).
 „Papke hatte vergessen, daß Carl Brenten ja einmal zum Bau gehört hatte“.
 (Bredel – Die Söhne).
 პაპკეს დაავიწყდა, რომ ბრენტანიც ოდესღაც ამ საქმესთან ახლოს იდგა (ამ საქმის ავან-ჩაგანი იცოდა).
- 67 **BAUCH – sich vor Lachen den Bauch halten** - sehr lachen müssen – სიცილისგან დაიხოცნენ, სიცილით მოკვდნენ, მუცლები ეკავათ
 Als er dann auch noch zu tanzen anfing, haben wir uns den Bauch gehalten (vor Lachen).
 (MDtl).
 როცა მან ცეკვა დაიწყო, სიცილისაგან დავიხოცეთ (მუცლები გვეკავა, რომ სიცილისაგან არ დავხოცდიყავით).
- 68 **BAUM – er sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht** – er sieht viele Einzelheiten, aber nicht das Wichtigste – რიყეზე ქვას ვერ ხედავს, კაცი ცხენზე ზის და ცხენს ეძებსო; ცხვირწინ უდევს და ვერ ხედავს; იმასაც ვერ ხედავს, რაც მის თვალწინ ხდება (იხ. Wald №1719)
 Wie will er denn ohne Mitarbeiter weitermachen? aber er sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht.
 როგორ გაძლებს თანამშრომლების გარეშე? ის ხომ იმასაც ვერ ხედავს, რაც მის თვალწინ (ცხვირწინ) ხდება.
 Wo ist denn mein Füllfederhalter? Ich suche ihn schon seit gestern. – Aber hier auf dem Schreibtisch liegt er ja. Du siehst den Wald vor lauter Bäumen nicht.
 სად არის ჩემი საწერკალამი? გუშინს აქეთ ვეძებ. – აგერ არის საწერ მაგიდაზე. შენ ხომ ცხვირწინ გიდევს და ვერ ხედავ (კაცი ცხენზე ზის და ცხენს ეძებსო ისეა შენი საქმე).
- 69 = **zwischen Baum und Borke (sitzen, stecken, stehen)** – in einem schweren Dilemma, in einer Zwickmühle sein: (nach der Situation eines Beils, das sich beim Behauen eines Baumes verklemmt hat) – მუხრუჭში ჩაჭერილია (მუხრუჭმოჭერილია, მარწუხმოჭერილია)
 „Man konnte nicht mehr in Ruhe leben. Ewig gehetzt, ewig zwischen Baum und Borke“.
 (J. Lafitte – Rose France)
 შეუძლებელი გახდა მშვიდად ცხოვრება, მუდამ დევნილი, მუდამ მუხრუჭში ჩაჭერილი (მუხრუჭმოჭერილი, მარწუხმოჭერილი).
- 70 **BAUSCH – in Bausch und Bogen** –1. im ganzen, insgesamt, ganz u. gar, ohne das einzelne zu berücksichtigen- ხელალებით, განურჩევლად, ერთად, მთლიანად 2. alles in allem, en bloc – მთლიანად, ბითუმად, ერთად
 „Die Umwelt in Bausch und Bogen abzulehnen, damit ist es nicht getan“.
 (H. J. Wille – Feuer im Wind)
 მხოლოდ გარემო პირობების ხელალებით (განურჩეველი გმობით) ვერაფერს მიაღწევ.
 Er kaufte ihm alles in Bausch und Bogen ab.
 მან მისგან ყველაფერი ერთად (ბითუმად, მთლიანად) იყიდა.
- 71 **BEIN – sich (Dat) die Beine / die Füße nach etw. ablaufen** – lange nach etw. suchend herumlaufen – ფეხები დააწყდება (რაიმეს ძებნაში) – ფეხები მეტისმეტად დაეღლება, დაექანცება (რაიმეს ძებნაში)
 Was hab ich mir die Beine nach diesem alten Lexikon abgelaufen; es war nirgends aufzutreiben. (Mdtl).
 ამ ძველი ლექსიკონის ძებნაში ფეხები დამაწყდა; მაინც ვერსად ვიშოვე.

- 72 = **mit beiden Beinen im Leben stehen** – fest im Leben stehen, praktisch und realistisch denken und handeln – მტკიცედ დგას ფეხზე, რეალურად აზროვნებს და მოქმედებს
 Um meinen Freund ist mir nicht bange. Er steht mit beiden Beinen im Leben und wird sich immer zu helfen wissen.
 ჩემი მეგობრის გამო არ მეშინია. იგი მტკიცედ დგას ფეხზე (რეალურად აზროვნებს) და იცის, თავს როგორ დაეხმაროს.
- 73 = **mit einem Beine (oder Fuß) im Zuchthaus (im Gefängnis) stehen** – etw. was hart an der Grenze des Erlaubnis ist, getan haben; tun, etw. was vor dem Gesetz nicht richtig ist; einen risikoreichen Beruf haben, bei dem eine Unachtsamkeit o.ä. schwerwiegende Folgen hat, die einem eine Gefängnisstrafe einbringen kann – ცალი ფეხი ციხეში აქვს
 Wer heute eine Steuererklärung abgeben muss, der steht fast immer mit einem Bein im Zuchthaus
 ვინც გადასახადების გადახდას თავს არიდებს, ცალი ფეხი ციხეში აქვს.
- 74 = **sich ein (kein) Bein ausreißen** – ugs.; sich bei der Arbeit nicht besonders anstrengen – თავს (არ) იკლავს, წელებზე ფეხს (არ) იდგამს
 ... Er machte zwar täglich seine Schulaufgaben, riss sich aber dabei kein Bein aus.
 ის, მართალია, ყოველდღე ასრულებდა თავის სასკოლო დავალებებს, მაგრამ მაინც მუშაობას თავს არ აკლავდა.
 „Reißen Sie sich nur kein Bein aus!“
 (H. Mann – Der Untertan).
 „ამის გულისათვის თავს ნუ იკლავთ!“ (წელებზე ფეხს ნუ იდგამთ!)
- 75 = **jmdm. ein Bein stellen** – jmdm. absichtlich Schaden zufügen – ფეხს გამოსდებს, კვანტს გამოსდებს- შეაფერხებს, დააბრკოლებს, ზიანს მიაყენებს
 „Dem „Affen“ werden wir ein Bein stellen, verlassen Sie sich darauf“.
 (H. Mann – Der Untertan).
 არხეინად იყავით, მაგ „მაიმუნებს“ ფეხს გამოვდებთ.
- 76 = **auf die Beine helfen, bringen** – 1. jmdn. wieder gesund machen -ფეხზე დააყენებს (გამოაჯანმრთელებს, განკურნავს) 2..etwas hochbringen, jmdm. neuen Schwung geben; jmds.Lage verbessern .კვლავ ფეხზე დააყენებს(გააძლიერებს, ეკონომიურ მდგმარეობას გამოუსწორებს).
 Die vier Wochen an der See haben ihm erst richtig auf die Beine geholfen.
 ზღვაზე გატარებულმა ოთხმა კვირამ ის საბოლოოდ გამოაკეთა.
 „Vielleicht,“ meinte sein Kollege, „hilft ihm gerade das noch einmal auf die Beine“.
 „შესაძლოა,“ თქვა მისმა კოლეგამ, „სწორედ ამან ის ერთხელ კიდევ დააყენოს ფეხზე“.
- 77 = **wieder auf die Beine kommen** – 1. sich aufrichten, aufstehen, gesund werden – კვლავ ფეხზე დადგე (გამოაჯანმრთელდე); 2. wirtschaftlich wieder hoch kommen, festen Fuß fassen – ფეხზე დადგე (ეკონომიურად მომძლავრდე)
 „Sie (Frau Beate) will mir helfen, wieder auf die Beine zu kommen, die gute Seele,“ dachte er“.
 (Kellermann – Totentanz)
 „ამ კეთილ ადამიანს (ფრაუ ბეატეს), სურს დამეხმაროს, რომ კვლავ ფეხზე დადგე“, გაიფიქრა მან“.
- 78 = **jmdm. Beine machen (fam)** – jmdn. antreiben, jmdn. fortjagen – რაღაც ძალას აძლევს, ერეკება, მართავს
 Angst machte ihm Beine - შიში ერეკებოდა მას.
- 79 = **sich auf die Beine machen (fam)** – (weg)gehen, aufbrechen; sich auf den Weg machen – გზას გაუდგე
 „Dann machte sich der eine von ihnen auf die Beine und verschwand im Geschwindschritt“.
 (Th. Mann – Der Weg zum Friedhof)

შემდეგ ერთი მათგანი გზას გაუდგა და ჩქარი ნაბიჯით მიმავალი თვალს მიეფარა.

„Es ist schon spät genug, wir müssen uns jetzt auf die Beine machen“.

უკვე საკმაოდ გვიანია, ჩქარა უნდა გავუდგეთ გზას.

- 80 = **die Beine unter den Arm (in die Hand) nehmen** – sich beeilen, schnell laufen, rennen – მოკურცხლავს, უკანმოუხედავად, თავქუდმოგლეჯით, თავ-პირისმტკრევით, კისრისტეხით გაიქცევა, თავდაუზოგავად გაიქცევა
“Als der Gärtner die Kinder unter den Kirschbäumen überraschte, nahmen sie die Beine unter den Arm und verschwanden über den Zaun”.

(H. Buscha, J. Buscha „Deutsches Übungsbuch“).

როცა მეზადემ ბავშვებს აღუბლებქვეშ წაასწრო, ისინი კისრისტეხით გაიქცნენ, მესერს გადაეველნენ და გაუჩინარდნენ.

- 81 = **sich die Beine in den Bauch (in den Leib) stehen, warten** – ugs.; lange stehen u. auf etw. warten müssen – მუხლები ჩაეკეცა ლოდინით
„... Sie (die Abgeordneten) warteten. Sie warteten sehr lange. „Gut, so machten sie sich die Beine in den Bauch warten“.

ისინი (დელეგატები) იცდიდნენ, იცდიდნენ დიდხანს ... „დეე, იცადონ, სანამ მუხლები არ ჩაეკეცებათ ...“

- 82 = **der Klapperstorch / der Storch hat sie / ihr ins Beine gebissen** (scherzh.) – sie ist schwanger – ფეხმძიმეა, ორსულაა.

Die Nachbarstochter hat sich vor kurzem verheiratet und schon hat sie der Storch ins Bein gebissen.

მეზობლის ქალიშვილი ამასწინათ გათხოვდა და უკვე ფეხმძიმეა.

- 83 = **jmdm. ein Klotz am Bein sein** – eine Behinderung, ein Hemmnis für jmdn. sein – ზედმეტი ბარგია, უსარგებლო და დამამძიმებელი რამეა /ვინმეა/, აბრკოლებს, ხელ-ფეხს უბორკავს
„Meinst du, ich hätte nicht gewußt, daß ich auch ein Klotz am Bein war...“

(H. Kant – Die Aula)

გგონია არ ვიცოდი, რომ მეც ზედმეტი ბარგი ვიყავი.

Seine Krankheit ist ihm ein Klotz am Bein.

მისი ავადმყოფობა მას აბრკოლებს, ხელ-ფეხს უბორკავს.

- 84 = **auf den Beinen sein** – 1. auf sein – ზეზეა, ამდგარია; 2. tätig sein – ფუსფუსებს, ტრიალებს; 3. unterwegs sein - გზაშია; 4. gesund sein – ჯანმრთელაა, ჯანზეა
Jacques arbeitete bis spät in die nacht hinein und war um sechs Uhr morgens wieder auf den Beinen“.

(B. Kellermann – Die Stadt Anatol).

უაკი გვიან ღამემდე მუშაობდა და დილის ექვს საათზე უკვე ფეხზე იყო.

„Allein Maud konnte nicht sofort einschlafen. Sie war seit dem frühen Morgen auf den Beinen gewesen und übermüdet“.

(B. Kellermann – Der Tunnel)

მაგრამ მოღმა მაშინვე ვერ დაიძინა. იგი დილიდანვე ფუსფუსებდა და დაღლილი იყო.

Sie sind schon seit drei Stunden auf den Beinen, haben aber immer noch ihr Ziel nicht erreicht.

ისინი სამი საათია გზაში არიან, მაგრამ თავიანთ მიზანს ჯერ კიდევ ვერ მიაღწიეს.

Er hat eine schwere Krankheit überstanden, jetzt aber ist er gottlob wieder auf den Beinen.

მან მძიმე ავადმყოფობა გადაიტანა, ახლა კი, მადლობა ღმერთს, კვლავ ჯანმრთელაა.

- 85 = **jmdm. einen Knüppel zwischen die Beine werfen** – jmdm. absichtlich Schwierigkeiten bereiten, um ihn zu verhindern – სარმა გამოდო, ვერაგობა, მზაკერობა გაუკეთო, ხრიკები მოუწყო (იხ. Knüppel №759)
 „Der alte Hinrich hat Großvater und Vater schikaniert und, wenn Hermann dir noch keinen Knüppel zwischen die Beine geworfen hat, so geschah es, weil sich ihm noch keine Gelegenheit dazu bot...“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „მოხუცი ჰინრიხი ბაბუას და მამას ძირს უთხრიდა და, თუ ჰერმანს ჯერ სარმა არ გამოუდვია, მხოლოდ იმიტომ, რომ ხელსაყრელი შემთხვევა არ მისცემია“.
- 86 = **mit dem linken Bein (zuerst) aufgestanden sein (umg)** – schlecht gelaunt sein – მარცხენა ფეხზეა ამდგარი
 „Trag ihm dein Anliegen jetzt lieber nicht vor. Er scheint heute mit dem linken Bein (zuerst) aufgestanden zu sein und könnte dir deine Bitte rundweg abschlagen“.
 „ნუ განუცხადებ დღეს მას შენს სურვილს (სათხოვარს). ეტყობა მარცხენა ფეხზეა ამდგარი და შეიძლება უარი გაჯახოს“.
- 87 **BEIßEN – nichts (nicht viel) zu beißen und zu brechen/reißen haben** – (wenig) nichts zu essen haben; Hunger leiden - ლუკმა-პურიც არ აქვს, ლუკმა-პური ენატრება, საჭმელი არ აქვს
 Er gab Tage, wo sie nichts zu beißen, und zu brechen hatten.
 იყო დღეები, როდესაც მათ ლუკმა-პურიც კი არ ჰქონდათ (ლუკმა-პურიც კი ენატრებოდათ).
 Wenn sie auch nichts mehr zu beißen haben, zu trinken haben sie doch noch.
 (H. Fallada – Jeder stirbt für sich allein)
 თუ საჭმელი აღარაფერი გააჩნიათ, სასმელი ხომ აქვთ.
- 88 **BERG – über den Berg sein** – das Schlimmste überstanden haben – სიძნელე გადალახულია, გაჭირვება დაძლეულია
 „Du brauchst keine Angst mehr um mich zu haben, ich bin über den Berg, ich brauche dir nicht mehr leid zu tun“.
 (F. Wolf – Menetekel)
 „ჩემი დარდი ნუ გექნება, აღარაფერი დამემართება, ყველაზე დიდი სიძნელე გადალახულია, მეტს ნულარ შემიბრალე“.
 „Du mußt dich verpflichten, in die Raten zu zahlen; dann sind wir zunächst mal über den Berg“.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 „შენ უნდა იკისრო ვალის გასტუმრება სამ ვადაში; ეს ჩვენ რამდენიმე ხნით გვისხნის გაჭირვებისაგან“.
- 89 = **über alle Berg sein** – nicht mehr zu erreichen sein – ცხრა მთას იქითაა
 ... Als man sich nach dem Mann zu erkundigen begann, war er schon längst über alle Berge.
 როდესაც ის კაცი მოიკითხეს, ის უკვე ცხრა მთას იქით იყო.
- 90 = **hinterm Berg halten (mit) (fam)** – seine Meinung nicht sagen – დაფარო, საიდუმლოდ შეინახო
 Der Professor war sehr ärgerlich, und er hielt auch mit seiner Meinung nicht hinterm Berg.
 პროფესორი ძალიან გაბრაზებული იყო და მისი აზრი ამის შესახებ არც დაუფარავს.
- 91 = **jmdm. stehen die Haare zu Berge (fam)** - jmdm. sträuben sich die Haare (vor Schreck, Entsetzen, Furcht) – თმები ყალყზე უდვას
 ... Erzählen Sie doch nicht so schauerliche Geschichten! Da stehen einem ja die Haare zu Berge.
 ნულარ ჰყვები ასეთ საშინელ ამბებს! ადამიანს თმები ყალყზე დაუდგება.
- 92 = **goldene Berge versprechen** – sehr viel versprechen, was man meist nicht halten kann – ოქროს მთებს დაჰპირდე, ოქროს კოშკები აუგო

„... Es sind ja nichts als Schwindler, die mir goldene Berge versprochen und mir das Geld aus der Tasche stahlen“.

(B. Kellermann – Totentanz)

ნამდვილი თაღლითები არიან, სხვა არაფერი, ტქროს მთებს მპირდებოდნენ (ტქროს კოშკებს მიგებდნენ) და ამასობაში ჯიბიდან ფულს მაცლიდნენ.

Er hatte mir goldene Berge versprochen, damit ich diese Stelle annehmen sollte. Nie hätte er diese Versprechen halten können?

ტქროს კოშკების აგებას მპირდებოდა ამ ადგილის აგებაში. უნდა მეფიქრა, რომ ვერასოდეს შეძლებდა ამ დაპირების შესრულებას.

93 = **Berge versetzen** (bibl.) – Wunder vollbringen, unmöglich Scheinendes schaffen – მთები შეძრა, მთების გადაადგილო (სასწაული მოახდინო)

Der Glaube versetzt Berge – რწმენა სასწაულებს ახდენს

„...Wie hartnäckig Sie sind“, sagte Grinspan betrübt, „Sie leistenes sich immer wieder, Wunschträume zu haben. Mehr noch: Sie wollen Berge versetzen und Flüsse umleiten“.

(H. Kirst – Die Wölfe)

... რა ჯიუტი ხართ – სევდიანად თქვა გრინშპანმა – სულ ილუზიებს თხზავთ – უფრო მეტიც, გინდათ მთები გადაადგილოთ და მდინარეს კალაპოტი შეუცვალოთ.

94 **BESCHLAGEN – beschlagen sein in etw.** – in etw. erfahren, sich auskennend – გაწაფულია, კარგად ერკვევა (რაიმე სფეროში, დარგში, საქმეში)

„Dagestan – ich kenne das Klima nicht, ... ich bin da nicht so beschlagen“.

(Th. Mann – Der Zauberberg)

დაღესტანი – არ ვიცი რა ჰავაა იქ, ამაში არ ვარ მაინცდამაინც გარკვეული. „Timm war besonders gut auf militärischen und wirtschaftspolitischem Gebiet beschlagen“.

(Bredel – Die Söhne)

ტიმი განსაკუთრებით კარგად იყო მომზადებული (გაწაფული) სამხედრო და ეკონომიურ საკითხებში.

95 **BESCHLUSS – einen Beschluss fassen** – entscheiden, einschließen, beschließen – გადაწყვეტილების მიღება

... Das Ministerkabinett fasste den Beschluss über Wiederaufbau und Rekonstruktion der alten Gebäude.

მინისტრთა კაბინეტმა მიიღო გადაწყვეტილება ძველი შენობების აღდგენისა და რეკონსტრუქციის შესახებ.

96 **BESITZ – Besitz ergreifen** – (etw. besitzen) – დაეუფლა, რაღაცამ მოიცვა

„Dunkelheit, Kälte und Hunger ... diese drei Gespenster ergriffen Besitz von Berlin“.

(Kellermann – Der 9. November)

წყვდიადი, სიცივე და შიმშილი – ეს სამი აჩრდილი დაეუფლა ბერლინს.

Traurigkeit, ein Gefühl der Leere ergriff Besitz von ihm.

მწუხარებამ, სიცარიელის გრძნობამ მოიცვა იგი (სიცარიელის გრძნობა დაეუფლა მას).

97 **BESEN – ich fresse einen Besen** – ich bin sicher (ich bin überzeugt), dass ... ; es wäre ein Wunder, wenn ... თავს დავდებ, თუ ...; კისერს მოვიჭრი, თუ ...

„Klaus hat zwar gesagt, er bringt den Wagen bis heute abend zurück, aber ich fresse einen Besen, dass ihr ihn unter einer Woche nicht mehr zu sehen bekommt (wenn ihr ihn unter einer Woche noch einmal zu sehen bekommt).“

კლაუსმა კი თქვა დღეს საღამომდე მანქანას უკან მოიყვანდა, მაგრამ თავს დავდებ, თუ (კისერს მოვიჭრი, (იხ. Arm №26 Besen №98, Schindluder №1266, Schippe №1267) თუ) თქვენ მას ერთ კვირაზე ადრე ნახავთ (თუ იგი ერთ კვირაზე ადრე გამოჩნდება).

98 = **jmdn. auf den Besen laden** – jmdn. veralbern, nasführen; jmdn. zum Narren halten – გაასულელა, მოატყუა

(იხ. Arm №26, Besten №100, Schindluder №1266, Schippe №1267)

„Thomas hat mir erzählt, dass ihr euer Auto bekommen habt, gratuliere!“ – „Von wegen Auto! Da hat er dich ganz schön auf den Besen geladen“.

თომასი მომიყვა, რომ თქვენ მანქანა მიიღეთ, მომილოცავს! – რა მანქანა! მან გაგასულელათ (მოგატყუილათ).

- 99 **BESSERES – sich eines Besseren besinnen** – seinen Entschluss ändern – გადაიფიქრო
...Sie erfaßte mit den Händen die Armlehnen des Stuhles, um aufzustellen; aber sie besann sich eines Besseren und ließ sich wieder zurücksinken ...

(Th. Mann – Buddenbrooks)

მან ხელი ჩასჭიდა სავარძლის სახელურებს, რომ წამომდგარიყო, მაგრამ გადაიფიქრა და ისევ ჩაეშვა სავარძელში ...

- 100 **BESTEN – jmdn. zum besten haben (halten)** – jmdn. foppen, necken – jmdn. nasführen; jmdn. zum Narren halten; jmdn. zur Zielscheibe des Witzes (Spottes) machen – დასცინო, გაამასხარაო (იხ. Arm №26, Besen №98, Schindluder №1266, Schippe №1267)

...Er wird über und über rot. Wollen Sie mich eigentlich zum besten haben, Fräulein Buddenbrook? – fragte er zwischen Lachen und Ärger.

ემაწვილ კაცს სახეზე აღმური მოედო – დამცინით ფროილან ბუდენბროკ? – სიცილით უსაყვედურა მან ტონის.

- 101 = **auf jmdn. nicht zum besten zu sprechen** – keine gute Vorstellung vor jmdm. haben – გულზე არ გეხატებოდეს, კარგს არ ამბობდე
„Die Sache war die, daß der alte Herr auf Ida Jungmann nicht zum besten zu sprechen war“.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ცოდვა გამხელილი ჯობია და, მოხუც ბატონს იდა იუნგმანი მაინცდამაინც გულზე არ ეხატებოდა.

- 102 = **etw. zum besten geben** – 1. mit etw. zur Unterhaltung beitragen - ჩამოფრქვა, ჩამორაკრაკა-2. etw. ausgeben, spendieren-რაიმეთი თავი მოიწონო, გასცე, გაფლანგო (იხ. geben №391)

Dies war der Tatbestand, den Peter Döhlmann am selben Abend im „Klub“ zum besten gab, der mit ungeheurer Schnelligkeit in der Stadt bekannt wurde und sogar dem Schuldirektor zu Ohren kam.

(Th. Mann-Buddenbrooks)

პეტერ დოლმანს ენაზე რა დააკავებოდა – იმავე საღამოს „კლუბში“ ყველაფერი დაწვრილებით ჩამოფრქვა. ქრისტიან ბუდენბროკის დონუანობის ამბავი მთელ ქალაქს ელვის სისწრაფით მოედო და სკოლის დირექტორის ყურამდეც კი მიაღწია.

Der alte Schwarzkopf hatte Seegeschichten zum besten gegeben.

მოხუცი შვარცკოფი ზღვაზე მოგზაურობის შესახებ ჰყვებოდა (მოყლით თავს იწონებდა).

- 103 **BESTES – sein Bestes tun** – in höchstem Maße oder Grade gut machen – ყველაფერი გააკეთო, რისი ძალაც შეგწევს
„Elvira nahm sich zusammen und tat ihr Bestes“.

(Kellermann – Totentanz)

ელვირამ თავი შეიკავა და აკეთებდა ყველაფერს, რისი ძალაც შესწევდა.

- 104 **BETT – das Bett hütten** – krank zu Bett liegen – იწვე (ავადმყოფობის გამო)
... Peter kann morgen nicht mitfahren, er hat sich stark erkältet und muss ein paar Tage das Bett hütten.

პეტერი ხვალ ვერ წამოვა ჩვენთან ერთად. იგი ძალიან გაცივდა და რამდენიმე დღე უნდა იწვეს.

- 105 **BETUCHT** – [zu jidd. betuch(t), eigtl.=sicher<hebr.batuah] (ugs.)- wohlhabend, vermögend: gut betucht sein – შეძლებულია, მდიდარია (იხ. Tuch №1625)
...Sie sind von betuchter Familie. Alle drei Schwestern sprechen Hochdeutsch.

- ისინი შეძლებული ოჯახიდან არიან. სამივე და ლიტერატურულ გერმანულზე ლაპარაკობს.
- 106 BEWANDTNIS – was für eine Bewandnis hat es mit – jmd. (etwas) hat einen besonderen Hintergrund –** რა არის მის თავს? რა ხდება მის თავს?
 „Was für eine Bewandnis hat es mit diesem Mann, der stets allein ist, und der in ungewöhnlichem Grade unglücklich zu sein scheint“.
 (Th. Mann – Tobias Mindernickel)
 რა მოუვიდა ამ კაცს (რა არის ამ კაცის თავს), რომელიც მუდამ მარტოა და ძალზე უბედური ჩანს
- 107. BILD – im Bilde sein – informiert sein; Bescheid wissen –** ერკვევა, საქმეში ჩახედულია, საქმის ვითარება იცის
 Du brauchst mir nicht mehr zu erzählen; ich bin völlig im Bilde.
 არაფრის მოყოლა არაა საჭირო. მე საკმაოდ ვერკვევი ამ საკითხში (ხუსტად ვარ ჩახედული საქმეში).
 „Ich danke,“ sagte er. „Es ist genug. Ich bin im Bilde“.
 (L. Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)
 „გმადლობთ“, თქვა მან, „საკმარისია“. გავეცანი საქმის ვითარებას“.
- 108 BINDE – einen hinter die Binde gießen (kippen) - ein alkoholisches Getränk frinken –** თითო ჭიქა გადაგვრათ, ჩავუშვათ მოუკუპრავში
 „Kommen Sie! Wir müssen zusammen einen hinter die Binde gießen“.
 (Bredel – Die Söhne)
 „მოდით, თითო ჭიქა გადაგვრათ (ჩავუშვათ მოუკუპრავში)“.
- 109 BINDEN – jmdm. etw. auf die Seele binden – jmdn. dringend ermahnen; jmdn. dringend bitten –** დაჟინებით თხოვს, ეხვეწება
 Ich habe dir auf die Seele gebunden, dich bei diesem kalten Wetter warm anzuziehen und nun kommst du doch ohne Mantel.
დაჟინებით გთხოვუ (როგორ გთხოვე), ამ ცივ ამინდში თბილად ჩაიცვი მეოქი, შენ კი უპაღტოოდ მოდიხარ.
- 110 = jmdm. etw. auf die Nase binden (fam) – jmdm. etw. erzählen, was dieser nicht zu wissen braucht –** საიდუმლო მიახალა, ჩაუკარკლა
 ... Ich habe dir im Vertrauen erzählt, dass ich mich verlobt habe, und du musst es gleich dem Chef auf die Nase binden.
 გენდე და მოგიყევი, რომ დავინიშნე. შენ კი მაშინვე შეფს მიახალე.
- 111 BINSSEN – in die Binsen gehen – entzweigen; unbrauchbar werden; verlorengehen –** ეშმაკს ჩაბარდა, უკვალოდ გაქრა
 „Die Grabkapelle des Herrn Tyschkiewiez war dabei (während des Krieges) in die Binsen gegangen“.
 (A. Zweig – Einsetzung eines Königs)
 ამ ამბის შედეგად (ომის დროს) ბატონ ტიშკევიჩის აკლდამა უკვალოდ გაქრა (აკლდამა ეშმაკს ჩაბარდა).
- 112 BISSEN – mir blieb der Bissen im Hals (oder) Mund stecken (fam) – ich war sehr erschrocken oder aufgeregt –** ლუკმა ყელში (პირში) გამეჩხირა
 ...Als der Postbote heute mittag das Telegramm brachte, blieb mir vor Schreck der Bissen im Hals oder Mund stecken.
 როდესაც ფოსტალიონმა დღეს შუადღისას ტელეგრამა მომიტანა, ლუკმა ყელში გამეჩხირა.
- 113 BITTE – eine Bitte gewähren – eine Bitte erfüllen – eine Bitte nicht abschlagen –** თხოვნა შეასრულა
 „Gewähr mir, Brüder, eine Bitte!“
 (Heine – Die Grenadiere)
 შემიხსრულე, ძმაო, ეს ერთი თხოვნა.

- 114 **BLANK – Blank stehen mit jmdm.** – keine gute Beziehung mit jmdm. haben – დანასისხლად იყო (დანასისხლად არიან, ერთმანეთს მტრობენ
Schon seit vielen Jahren stehen die beiden miteinander blank.
უკვე მრავალი წელია, რაც ისინი ერთმანეთთან დანასისხლად არიან.
- 115 = **Blank sein** (ugs) - kein Geld mehr haben – ჯიბეგამოცარიელებული იყო
„Sie (Petra) wollte es nicht hören, jetzt wollte sie es nicht hören, was er sagte: Ich bin vollkommen blank. Wir haben keine Mark mehr“.
(H. Fallada – Wolf unter Wölfen).
მას (პეტრას) არ უნდოდა ამის გაგონება. მაინცდამაინც ახლა არ უნდოდა იმის მოსმენა, თუ როგორ თქვა მან: ცარიელი ჯიბე მაქვს (ჩვენ ერთი მარკაც აღარ გვაქვს).
- 116 = **Blank ziehen** – das gezogene Schwert – Bereitschaft zum Kampf zeigen – შეტევაზე გადახვიდე, ხმალი იშიშვლო
„Da zog Diederich blank. „Der Erbfeind erhebt wieder mal das Haupt,“ schrie er.
(H. Mann – Der Untertan)
მაშინ დიდერისი აშკარა შეტევაზე გადავიდა. „ოდინდელმა მტერმა ისევ წამოყო თავი,“ წამოიყვირა მან.
„In diesem Moment zog der Offizier blank.
ამ დროს ოფიცერმა ხმალი იშიშვლა.
- 117 **BIASEN – Trübsal blasen** (fam) – betrübt sein und seinem Kummer nachhängen, ohne etw. anderes tun zu können-სევდამ (ნალველმა) შეიპყრო, ნალველი შემოაწვა, ნალველი აეშალა, ნალველი მოერიდა, ცხვირ-პირი ჩამოტირის (იხ. Nase №1006)
Außerdem läßt er (Paul) in letzter Zeit ...die Ohren hängen und bläst Trübsal
Bredel- Die Enkel
ამას გარდა მან (პაულმა) უკანასკნელ ხანებში... ყურები ჩამოყარა და სევდამ შეიპყრო (ნალველმა შეიპყრო, ნალველი შემოაწვა, ნალველი აეშალა, ნალველი მოერიდა)
Es hat keinen Sinn, nach einem Misserfolg zu Hause zu sitzen und Trübsal zu blasen“.
აზრი არა აქვს, თუ არ გაგიმართლა, სახლში იჯდე და ცხვირ-პირი ჩამოტიროდეს.
- 118 = **von Tuten und Blasen keine Ahnung haben** (fam) – von einer Sache nichts verstehen – არაფერი გაეგება, ვერას ხვდება
„...Wie kann man diesen Posten einem Mann übertragen, der von Tuten und blasen keine Ahnung hat.“
როგორ შეიძლება ასეთი თანამდებობა ისეთ კაცს მისცე (ისეთ კაცს აჰკიდო მხრებზე), რომელსაც ამ საქმის არაფერი გაეგება.
- 119 = **jmdm. den Marsch blasen** (fam) - jmdm. energisch die Meinung sagen; jmdn. gehörig zurechtweisen – მკაცრი მითითება მისცე, ლაზათიანად უსაყვედურო
Nun hat er wieder die Briefe liegenlassen? Wenn er zurückkommt, werde ich ihm aber tüchtig den Marsch blasen.
მაშ ისევ დატოვა წერილები? როცა დაბრუნდება კარგა ლაზათიანად საყვედურს მიიღებს ჩემგან.
- 120 **BLATT – kein Blatt vor den Mund** (fam) oder **vors Maul** (vulg) **nehmen** – seine Meinung offen und schonungslos sagen – მიკიბ-მოკიბულად არ ილაპარაკო, გულახდილად უთხრა სათქმელი
„Er beschloss, sich bei der Auseinandersetzung mit diesem Menschen kein Blatt vor den Mund zu nehmen“.
„მან გადაწყვიტა ამ ადამიანთან საკითხის გარკვევის დროს მიკიბ-მოკიბულად არ ელაპარაკა.“
„...Keiner zierte sich, und keiner nahm ein Blatt vor den Mund.“
(Kellermann – Das Fähnlein)

- არავინ არ იპრანჭებოდა, და არავინ არ ლაპარაკობდა მიკიბულ-მოკიბულად (ყველა გულახდილად ამბობდა სათქმელს).
- 121 = **das Blatt, Blättchen wendet sich** – die Situation ist völlig anders geworden – შეტრიალდა, სიტუაცია შეიცვალა
„Wie schnell das Blatt sich gewendet hatte!“
(Lorbeer – Das Fegefeuer)
- რა სწრაფად შეტრიალდა საქმე.
- 122 **BLAU – blauer Montag** (fam) – Montag, an dem nicht gearbeitet wird – უქმი ორშაბათი
... Alle freuen sich schon auf das lange Wochenende, denn diesmal haben wir noch einen blauen Montag.
ყველას უხარია შაბათ-კვირის მოსვლა, რადგან ახლა ორშაბათიც უქმიცა.
- 123 = **blau machen** (fam) – nicht arbeiten – გააცდინა
„Weißt du, Junge, morgen machst du einfach blau“.
(Bredel – Die Söhne)
- „იცი რა გითხრა, ბიჭიკო, მოდი ხვალინდელი დღე გააცდინე.“
„Da sich das Betriebsfest bis lange nach Mitternacht ausgedehnt hatte, machten viele Arbeiter am nächsten Tage blau.“
რადგანაც ზეიმი საწარმოში გვიან ღამემდე გაგრძელდა, მომდევნო დღე ბევრმა მუშამ გააცდინა.
- 124 = **blau sein** (stärker fam) – betrunken sein – ნასვამია
Auf dem Weihnachtenball war er völlig blau.
საშობაო მეჯლისზე იგი კარგი ნასვამი ჩანდა.
- 125 **BLECH – Blech reden** – Unsinn reden - მიედ-მოედო, სისულელეები ილაპარაკა
Reden Sie doch kein Blech! - ნუ მიედ-მოედებით!
„Das ist doch alles Blech!“ – ეს ყველაფერი ხომ სისულელეა!
- 126 **BLÖßE – sich eine Blöße geben** - seine schwache Stelle zeigen; sich durch etw. blossstellen – სააშკარაოზე გამოვიდა, უხერხულ მდგომარეობაში ჩაიგდო თავი, საკუთარი თავი გასცა, თავს ზედმეტი უფლება მისცა
... Durch eine dumme Frage hatte er seine Unwissenheit verraten und sich dadurch eine Blöße gegeben.
სულელური შეკითხვით მან თავისი უცოდინარობა გამოამჟღავნა და ამით თავი უხერხულ მდგომარეობაში ჩაიგდო (თავისი სუსტი მხარე სააშკარაოზე გამოიტანა).
„Jetzt hieß es aufpassen, geschickt lavieren, sich keine Blöße geben, um etwas zu erreichen.“
(Bredel – Der Sonderführer)
- ახლა უნდა ყოფილიყო ფხიზლად და ემოქმედნა ფრთხილად, არ უნდა გაეცა საკუთარი თავი (რაიმე ზედმეტის უფლება არ მიეცა თავისი თავისთვის), რათა მიეღწია რაიმესათვის.
- 127 **BLITZ – wie ein Blitz aus heiterem Himmel** – völlig unerwartet – მეხის გავარდნას ჰგავს, როგორც ელვა მოწმენდილ ცაზე, სრულიად მოულოდნელად
„Die Nachricht von der schweren Krankheit seines Freundes traf ihn wie ein Blitz aus heiterem Himmel.“
მეგობრის მძიმე ავადმყოფობა მისთვის მეხის გავარდნას ჰგავდა (სრულიად მოულოდნელი და მძიმე გასაგონი იყო).
- 128 = **wie der Blitz** oder **wie ein geölter Blitz** (fam) – sehr schnell – ელვისსისწრაფით
... Was, jetzt sind Sie schon wieder hier? Das ging ja wie der Blitz.
რა, კვლავ აქ ხართ? როგორ ელვისსისწრაფით მოხდა ეს ყველაფერი.
- 129 **BLUME – etw. durch die Blume sagen / sprechen** – etwas nicht direkt aussprechen, sondern nur andeuten (Gegenteil. unverblümt – offen, unverhohlen) – გადაკვრით თქვა, ქარავმებით ილაპარაკა
Er sagte (es) mir durch die Blume, dass er in Geldnot geraten sei.
მან გადაკვრით მითხრა, რომ უფულოდ დარჩა.

Es ist seine Gewohnheit, immer durch die Blume zu sprechen.

მას ჩვეულებად აქვს ყოველთვის გადაკვრიით (ქარაგმებით) ლაპარაკი (იგაგურად თქმა).

„Ich weiß schon, Sie wollen ihr etwas durch die Blume sagen.“

(Heine – Die Bäder von Lucca)

მე უკვე ვიცი, რომ თქვენ გსურთ მას რაღაცა გადაკვრიით უთხრათ.

- 130** **BLUT – böses Blut machen** – Unfrieden und Streit verursachen, Zwietracht erregen – zur Feindschaft führen – სისხლს უძღვრებს, ბოღმით გულზე სკდება, აღიზიანებს, განხეთქილებას იწვევს, მტრობას ბადებს

„Es war ihm (dem Bruder) bekannt, dass Toinettes Aufwand böses Blut in Paris machte.“

(L. Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)

მისთვის (ძმისთვის) ცნობილი იყო, რომ ტუანეტას ხარჯები სისხლს უძღვრევენ პარიზელებს (რომ პარიზელები ბოღმით გულზე სკდებიან ტუანეტას ასეთი ხარჯების გამო).

„Die Ernennung von Herrn A. zum Minister machte böses Blut unter der Bevölkerung.“

ბატონ A-ს მინისტრად დანიშვნამ მოსახლეობა ძალიან გააღიზიანა(ბოღმით გულზე გახეთქა).

„Hör endlich auf, solche Gerüchte zu verbreiten! Dieses Gerede hat im Dorf schon genug böses Blut gemacht! Da mußt du dich nicht auch noch mit den Leuten verfeinden.“

შეწყვიტე, ბოლოს და ბოლოს ასეთი ჭორების (ხმების) გავრცელება! ამ ლაქობამ სოფელში საკმარისი განხეთქილება გამოიწვია (სისხლი აუძღვრია სოფელში ხალხს). შენ ხომ არ გინდა ხალხი გადაიმტერო.“

- 131** = **Blut- (und Wasser) schwitzen** (fam) – große Angst haben – ცხარე ოფლი ღვარო (შიშისაგან, განცდისაგან)

...Während des Examens hat der Student Blut (und Wasser) geschwitzt, weil er nicht genügend vorbereitet war.

გამოცდის დროს სტუდენტმა ცხარე ოფლი ღვარა, რადგან არასაკმარისად იყო მომზადებული.

„...Sie mußten gegen ein Taschengeld Blut schwitzen auf dem Nadlerschen Hof.“

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

გროშების საშოვნელად მათ ნადლერის მამულში ცხარე ოფლი უნდა ეღვარათ.

- 132** = **das Blut steigt (jmdm.) ins Gesicht** – jmd. wird wütend, zornig; jmd. wird sehr aufgeregt - სახეზე აღმური აუვიდა, სახეში სისხლი მოაწვა

„...Sie antwortete nicht ... Das Blut stieg ihr ins Gesicht.“

(Kellermann – Der Tunnel)

იგი პასუხს არ იძლეოდა ... აღმური აუვიდა სახეზე (სისხლი მოაწვა სახეში).

- 133** = **kaltes Blut wahren** (bewahren) – die Ruhe bewahren – სიმშვიდე შეინარჩუნო

„Sehr lüstete es Nicolas, dem Laffen eine derbe, gutsitzende Antwort zu geben. Wiederum verkniff er sich's und wahrte kaltes Blut.“

(L. Feuchtwanger – Narrenweisheit)

ნიკოლას დიდი სურვილი ჰქონდა მიეცა ამ შტერისათვის უხეში, გამკილავი პასუხი, მაგრამ მან კვლავ შეიკავა თავი და შეინარჩუნა სიმშვიდე.

- 134** **BOCK – einen Bock schießen** (fam) – einen groben Fehler machen – უხეში შეცდომა დაუშვა

...Er gab zu, einen Bock geschossen zu haben, aber er versprach, seinen Fehler wieder gut-zumachen.

მან აღიარა, რომ უხეში შეცდომა დაუშვა, მაგრამ დაგვირდა მისი შეცდომის გამოსწორებას.

„...Nun werden Sie denken, Gastorp, der alte Behrens muß zugeben, daß er die Behandlung verfehlt hat. Da hätten Sie aber einen Bock geschossen.“

(Th. Mann – Der Zauberberg)

ახლა თქვენ, კასტორპ, ალბათ იფიქრებთ – მოხუცმა ბერენსმა უნდა აღიაროს, რომ მან სწორად ვერ წარმართა მკურნალობაო, მაგრამ შეცდებით (ნურას უკაცრავად).

135 = **er hat einen Bock - ihn stößt der Bock** (fam) – er ist trotzig – ჯიქია, ჯიუტია
...Der kleine Junge meines Freundes hatte einen Bock und wollte uns nicht die Hand geben.
ჩემი მეგობრის პატარა ბიჭი ნამდვილი ჯიქია, გაჯიუტდა და ხელი არაფრით არ გამოგვიწოდა.

136 **BOCKSHORN- jmdn. ins Bockshorn jagen** (fam) – jmdn. verblüffen, jmdn. erschrecken, einschüchtern – დააშინო
„...Und wir leiden die neuen Bischöfe? ... Und wir lassen uns von der Inquisition ins Bockshorn jagen?“

(Goethe – Egmont)

...და ჩვენ ვითმენთ ახალ ეპისკოპოსებს? საშუალებას ვაძლევთ ინკვიზიციას დაგვაშინოს?

Wenn man nicht ins Leben erfolg haben will, darf man sich nicht durch jede Kleinigkeit ins Bockshorn jagen lassen.

თუ გინდა რომ წარმატებას მოაღწიო ცხოვრებაში, ყოველ წვრილმანს არ უნდა შეუშინდე.

137 **BODEN – der Boden wird jmdm. heiß unter den Füßen** – jmdm. brennt der Boden unter den Füßen – jmdm. wird es an seinem Aufenthaltsort zu gefährlich – საშიშროების მოახლოებას გრძნობს, ფეხქვეშ მიწა ეწვის
„Vermutlich war ihm der Boden zu heiß unter den Füßen geworden“.

(Spielhagen – Die schöne Amerikanerin)

ალბათ მან იგრძნო საშიშროების მოახლოება (მიხვდა, რომ აქ დარჩენა მას საშიშროებას უქადდა, ალბათ მას მიწა ეწვოდა ფეხქვეშ).

„...Dem Verbrecher brannte der Boden unter den Füßen; ruhelos fuhr er von einer Stadt in die andere.“

ქურდს ფეხქვეშ მიწა ეწვოდა (საშიშროების მოახლოება იგრძნო). მოუსვენრად გადადიოდა იგი ერთი ქალაქიდან მეორეში.

138 = **jmdn. zu Boden schlagen** – jmdn. vernichten, völlig zerstören, gänzlich zunichte machen – მიწასთან გაასწორა, გაანადგურა
„Sehen Sie in mir einen Mann, Vater, der sich ohne Ermatten gegen das Schicksal gewehrt hat, der aber von ihm zu Boden geschlagen ist.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

გვეყვარებით, ჩემში კაცი დაინახოთ, მამაჩემო, კაცი რომელიც დაუღალავად ებრძოდა ბედისწერას, მაგრამ მუხთალმა ბედმა მიწასთან გაასწორა.

139 = **festen Boden unter den Füßen haben** – eine sichere wirtschaftliche Grundlage haben – მყარ ნიადაგზე დგას, არსებობის მყარი (მტკიცე) საფუძველი აქვს
.. Seit er regelmäßig am Monatsende sein Gehalt bekommt, hat er festen Boden unter den Füßen.

(MDtl)

მას შემდეგ რაც იგი რეგულარულად ღებულობს თვის ბოლოს ხელფასს, მყარად დგას ფეხზე (მას არსებობის მყარი, (მტკიცე) ნიადაგი აქვს).

140 **BOGEN – einen Bogen beschreiben, schlagen, machen** – jmdn. etw. (peinlich) meiden – სწორი გზა მოიარო, შორიდან მოუარო, დიდი წრე გააკეთო
Diederichs Herz klopfte...wie gern hätte er einen weiten Bogen (um den Polizisten) beschrieben.

(H. Mann – Der Untertan)

დიდერის გული აუბერდა ... რა სიამოვნებით მოუვლიდა იგი შორიდან (შორი გზით) (პოლიციელს).

„Sie schlugen einen großen Bogen und liefen durchs Tal.“

(Bredel – Die Sansculotten)

შორი გზა მოიარეს (მათ დიდი წრე გადაკეთეს) და ხეობა გადაირბინეს.
141 = **den Bogen überspannen** - etw., auf die Spitze treiben und dadurch in seiner Wirkung beeinträchtigen; zu weit gehen, etw. übertreiben – გადაამლაშებს, გადააჭარბებს
„Aber verständig schien es, den Bogen nicht zu überspannen und ein so lebhaft ausbrechendes Bedürfnis nicht eigensinnig zu ersticken.“

(Th. Mann – Der Tod in Venedig)

არ იყო მართებული ზედმეტად ყველაფრის გადამლაშება (გაზვიადება) და მოზღვავებული მოთხოვნის ასე ეგოისტურად ჩახშობა.
142 **BOHNE – nicht die Bohne** – überhaupt nicht; im Hinblick auf die Wertlosigkeit der einzelnen (als Spielgeld verwendeten) Bohne – არაფერი მესმის, გაგებაში არ ვარ, ეშმაკი უწყის
„Ist das möglich? Es ist nur ... nun, du verstehst?“ (sagte Rankl). „Nicht die Bohne,“ antwortete Neidhardt.

(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

„ნუთუ ეს მართალია? საქმე მხოლოდ ისაა, რომ ... ხომ გესმის?“ (თქვა რანკლმა). „არაფერიც არ მესმის“, მიუგო ნაიდჰარდტი.

143 **BOHNENSTROH – dumm wie Bohnenstroh** (fam) – Außerordentlich dumm – ჩერჩეტი ვინმეა

Mit diesem Jungen kann ich nichts erreichen; er ist ja dumm wie Bohnenstroh.

ამ ბიჭთან ვერაფერს გახვლი. დიდი ჩერჩეტი ვინმეა.

144 **BORD – etw. über Bord werfen** – sich einer Sache entledigen – eine Sache vollständig aufgeben – გვერდზე მოიქნით, ხელი აიღო, მიაგდო, თავი მიანებო
...Werfen Sie alle ihre Sorgen über Bord und erleben Sie ungetrübte Ferienwochen in unserem schönen Kurhaus.

გვერდზე გადადევით ყველა საზრუნავი (თავი მიანებეთ ყველა საზრუნავს) და შეირგეთ შვებულების მშვიდი დღეები ჩვენს ლამაზ სანატორიუმში.

145 **BOMBE – wie eine Bombe einschlagen** – sehr große Überraschung hervorrufen – ბომბით გასკდა, განცვიფრება გამოიწვია

... Die Nachricht von dem plötzlichen Regierungswechsel schlug wie eine Bombe ein.

მთავრობის უეცარი შეცვლის ამბავი ბომბით გასკდა (მთავრობის შეცვლის მოულოდნელმა ამბავმა დიდი განცვიფრება გამოიწვია).

146 **BRATEN – den Braten riechen** (fam) – eine Gefahr rechtzeitig bemerken – საფრთხე იგრძნო (იხ. Lunte № 914)

...Als man den Betrüger zur Verantwortung ziehen wollte, war er schon geflohen, da er den Braten gezogen hatte.

როდესაც მატყუარასათვის პასუხი უნდა მოეთხოვათ, მან გაქცევით უშველა თავს, რადგან საფრთხე იგრძნო.

147 **BRECHEN – den Stab über jmdn. brechen** – jmdn. verurteilen – საბოლოო განაჩენი გამოუტანო, განიკითხო

...Man soll über keinen Menschen, den man nicht selbst angehört hat, den Stab brechen.

არავისზე არ შეიძლება საბოლოო განაჩენის გამოტანა (არავინ არ უნდა განიკითხო) ვისთანაც პირადად არ გქონია შეხება.

148 **BRESCHEN – sich in die Bresche werfen** (in die Bresche springen) – für jmdn. etw. einspringen, eintreten – ცეცხლში ჩავარდე ვინმესთვის, თავგამოდებით გამოექომაგო (გამოესარჩლო) ვინმეს

„Für meine Freunde gebe ich das Letzte hin. Sind Sie in Not, werfe ich mich für sie in die Bresche.“

(Bredel – Die Söhne)

ჩემი მეგობრებისათვის სულს არ დავიშურებ. როცა მათ გაჭირვება დაადგებათ, მზადა ვარ მათთვის ცეცხლში ჩავარდე.

Er sprang für seinen Freund in die Bresche.

ის თავგამოდებით გამოექომაგა (გამოესარჩლა) თავის მეგობარს.

- 149 **BREITSCHLAGEN** – **sich breitschlagen lassen** (fam) – sich überreden lassen – დადიოლიონ, გადაგაფიქრებონ
 ...Eigentlich wollte ich diesen Sonntag zum Fischen gehen, aber ich habe mich doch breitschlagen lassen, mit meinem Kollegen einen Ausflug zu machen.
 კაცმა რომ თქვას, მე ამ კვირას სათევზაოდ წასვლა მინდოდა, მაგრამ გადამაფიქრებინეს და კოლეგებთან ერთად ექსკურსიაზე წავედი.
- 150 **BRETT** – **ein Brett vor dem Kopf haben** (fam) schwer vom Begriff sein; das Einfachste nicht erkennen, beschränkt sein – ტვინი გადაეკეტა, გონება შეზღუდულია
 ... Ich konnte die einfachsten Fragen nicht beantworten; es war, als ob ich ein Brett vor dem Kopf gehabt hätte.
 უადვილეს კითხვებზეც ვერ გავეცი პასუხი. თითქოს ტვინი გადამეკეტა.
 Dieser Politiker hat ein Brett vor dem Kopf; er ist nicht imstande, in größeren Zusammenhängen zu denken.
 ეს პოლიტიკოსი დიდი გონებაშეზღუდული ვინმეა. მას არ ძალუძს უფრო ღრმად ჩაუფიქრდეს მოვლენებს.
 „Hast du denn ein Brett vor dem Kopf, Mensch? Jetzt habe ich es dir schon zehn mal erklärt, aber du machst es eben weiter falsch.
 რა გონებაშეზღუდული ვინმე ხარ, ადამიანო? (რა გჭირს, ტვინი გადაგეკეტა?) – უკვე ათჯერ აგიხსენი, მაგრამ ისევ შეცდომით აკეთებ.
- 151 = **bei jmdm. ein Stein im Brett haben** (fam) – j-s Sympathien haben – სიმპათიურად იყო განწყობილი
 Er arbeitet so fleißig, dass er bei allen Lehrern einen Stein im Brett hat.
 იგი ისე ბეჯითად მუშაობს, რომ ყველა მასწავლებლის სიმპათია დაიმსახურა.
- 152 **BRETT** – **in die Bretter gehen** – sterben; eingehen (salopp) – მოკვდება, ფეხებს გაფშოკავს
 „Also, jetzt muss ich mich wirklich erst einmal richtig ausschlagen! Wenn ich weiter jeden Abend so lange aufbleibe, gehe ich mich in die Bretter.“
 ახლა კი დამდვილად ლაზათიანად უნდა გამოვიძინო! თუ ყველა საღამოს ასე გვიანამდე გავაგრძელებ, ნამდვილად მოგკვდება (ფეხებს გაფშოკავ).
- 153 **BRINGEN** – **es zu etw. (Rechtum) bringen** – auf Grund seiner Arbeit, seiner Leistungen, ein bestimmtes (berufliches) Ziel erreichen – კაცი გამოვა, კაცი დადგება
 ...Er kann es noch zu etw. Rechtum bringen.
 მისგან კიდევ შეიძლება კაცი გამოვიდეს (კაცი დადგეს).
 „Breit und behäbig stand der Vater auf dem Balkon, als wollte er der Welt zeigen: „Ich habe es zu etwas gebracht aus eigener Kraft, nehmt auch ein Beispiel!“
 (Becher – Abschied)
 „თავმომწონე და თვითკმაყოფილი იდგა მამა აივანზე, თითქოს გული ქვეყნი-სათვის უნდოდა ეჩვენებინა: „მე საკუთარი უნარით კაცი გამოვედი, აიღეთ მაგალითი ჩემგან!“
- 154 = **es zu nichts bringen** – kein bestimmtes (berufliches) Ziel erreichen - ვერაფერი შეიღი გამოხვიდე (დადგე), ვერაფერს მიაღწიო
 „...Ich habe es auf dieser schönen Erde zu nichts gebracht. Es ist nichts aus mir geworden, nichts als ein Dichter.“
 (Heine – Memoiren des Herren Schnabelwopski)
 ამ ტურფა ქვეყანაზე ვერაფერს მივაღწიე (ვერაფერი შეიღი გამოვედი), ჩემგან არაფერი გამოვიდა, არაფერი, გარდა პოეტისა.
- 155 **BROTKORB** – **jmdm. den Brotkorb höher hängen** (fam) - jmdm. Einschränkungen auferlegen, jmdn. knapper halten-გასამრჯელო (ხელფასი) შეუმცირო, აიძულო ქამრები შემოიჭირონ (იხ. schnallen №1316)
 Der Unternehmer wollte den Arbeitern den Brotkorb noch höher hängen.

მეწარმეს უნდოდა მუშების ხელფასი კიდევ უფრო შეემცირებინა (მათი მატერიალური მდგომარეობა გაეუარესებინა).

„...Wer sich vor der heutigen Versammlung drückt, der soll später nicht klagen, wenn die Herren ihm den Brotkorb noch höher hängen“

(Marchwitza – Die Kumjaks)

ვინც დღევანდელ კრებას თავს აარიდებს, მერე ნულარ იზივლებს თუ მეწარმენი აიძულებენ მას ქამარი უფრო მეტად შემოიჭიროს.

156 BRUCH – in die Brüche gehen – entweichen, zerbrechen, nicht länger Bestand haben დაიმსხვრა, დაირღვა, მარცხით დამთავრდა, წყალში ჩაიყარა, ოხრად დარჩა, ჩაიფარცხა, ამოდ ჩაიარა

„Seitdem seine Ehe mit Glotilde in die Brüche gegangen war, übte er (Fabien) eine große Zurückhaltung gegen die Frauen.“

(Kellermann – Totentanz)

მას შემდეგ, რაც მისი ოჯახური ცხოვრება კლოტილდასთან მარცხით დამთავრდა (დაირღვა), ფაბიანი ქალების მიმართ დიდ თავშეკავებას იჩენდა.

„Bei dem Zusammenstoss ist mein neues Auto völlig in die Brüche gegangen.“

(MDtl)

შეჯახების შედეგად ჩემი ახალი ავტომანქანა სულ დაიმსხვრა.

„Als das Schiff „Georg III“ in die Brüche ging und zu sinken begann, hatte sie 220 Sträflinge an Bord, in die Käfigen eingesperrt.“

(E.E. Kirsch – Landung in Australien)

როცა ხომალდმა „გეორგ III“-მ მარცხი განიცადა და ჩაძირვა დაიწყო, მან გემზე მყოფი 220 პატიმარი გალიაში გამოამწყვდია.

„Alles, worauf er seine Hoffnung gesetzt hatte, war in die Brüche gegangen.“

ყველაფერი, რაზეც ის იმედებს ამყარებდა, ჩაიფარცხა (წყალში ჩაიყარა, ოხრად დარჩა, ყველაფერმა ამოდ ჩაიარა).

157 BRÜCKE – jmdm. goldene Brücken bauen – jmdm. großzügig helfen, jmdm. ein Eingeständnis, das Nachgeben erleichtern, die Gelegenheit zum Einlenken geben – უკანდასახევი გზა დაუტოვა, ყოველგვარი (ხელსაყრელი) პირობები შეუქმნა; სახე (თვითმყოფადობა) შეუნარჩუნა

„Er wußte goldene Brücken zu bauen und verstand es vortrefflich, Streitende zu versöhnen.“

(Bredel – Verwandte und Bekannte)

იგი მოწინააღმდეგეს ყოველთვის უტოვებდა უკანდასახევი გზას და საუცხოოდ ახერხებდა მოდავეების მორიგებას.

„Man hat ihm goldene Brücken gebaut und ihm alle Wege geebnet, trotzdem verstand er nicht, sich durchzusetzen.“

მას ყოველგვარი პირობები შეუქმნეს და ყველა გზა გაუკაფეს. მიუხედავად ამისა, მან ვერაფერს ვერ გაართვა თავი (ვერაფერს მოაბა თავი).

„...Damit hatte er (Eichler) Klinger in der Tasche. Eichler war da nicht kleinlich, er würde dem Gendarm goldene Brücken bauen, sofern der bereit war, um vertrauensvolle Zusammenarbeit zu ersuchen.“

(H.H. Kirst – Die Wölfe)

... ამით მას (აიხლერს) კლინგერი ხელში ეჭირა (გამოჭერილი ჰყავდა). აიხლერი მეწვრილმანე არ იყო. იგი ჟანდარმს სახეს (თვითმყოფადობას) შეუნარჩუნებდა თუ იგი თავის მხრივ ახლო ურთიერთთანამშრომლობას დათანხმდებოდა.

158 = alle Brücken hinter sich abbrechen – alle Verbindungen aufgeben – sich von allen bisherigen Bindungen lösen – უკანდასახევი გზა აღარ დაიტოვა, უკანდასახევი გზა მოიჭრა, უკანდასახევი ხიდი ჩაშალა

...Er brach in der Heimat alle Brücken hinter sich ab und wanderte nach Amerika aus.

მან სამშობლოში ყველა უკანდასახევი გზა მოიჭრა და ამერიკაში გამგზავრა.

„Alan hatte die Brücken hinter sich abgebrochen.“

(Kellermann – Der Tunnel)

აღანმა უკანდასახევი გზა აღარ დაიტოვა (უკანდასახევი გზა გადაიჭრა).
...Alles bisherige schien unerträglich geworden. Er brach rücksichtslos alle Brücken hinter sich ab.

(Jutta Hecker – Traum der ewigen Schönheit)

მას (ვინკელმანს) ყველაფერი ადრინდელი აუტანელი ეჩვენებოდა და უცერემონიოდ იჭრიდა ყველა უკანდასახევი გზას (გული არ წყდებოდა, ისე იჭრიდა უკანდასახევი გზას, უკანდასაბრუნებელ ხიდს).

- 159 **BUCH – ein Buch mit sieben Siegeln** (fam) – en großes Rätsel, etwas völlig Unverständliches – ცხრაკლიტულით გადარაზულია, იდუმალებით მოცულია, გაგებაში არაა

Die höhere Mathematik ist für viele ein Buch mit sieben Siegeln.

უმაღლეს მათემატიკაში ბევრი გაგებაში არაა (უმაღლესი მათემატიკა ბევრისთვის ცხრაკლიტულით გადარაზული წიგნია).

„Die Zeiten der Vergangenheit sind uns ein Buch mit sieben Siegeln.“

(Goethe – Faust)

შორეული წარსული ჩვენთვის არის ცხრაკლიტულით გადარაზული წიგნი (იდუმალებით მოცული წიგნია).

- 160 **BUNT – es wird jmdm. zu bunt** – ეს კი მეტისმეტია, ყოველივე საზღვარს სცილდება, შეუწყნარებელია, მოთმინება ელევა

„...Diederich ... stampfte entrüstet auf: „Jetzt wird's mir doch zu bunt.“

(Th. Mann – Der Untertan)

დიდერისმა აღშფოთებით ფეხები დააბაკუნა. „ეს კი მეტისმეტია (ყოველივე საზღვარს სცილდება, შეუწყნარებელია).“

“Und den Hundeplatz halte gefälligst künftig selber sauber. Wenn es mir zu bunt wird, kriegt die Bestie Gift ins Fresse.“

(Bredel – Die Söhne)

„ძაღლის ადგილი კი ამიერიდან შენ თვითონ მოწმინდე. თუ მოთმინება დაგკარგვ, ამ პირუტყვს შხამს ჩაფუყრი საჭმელში.“

- 161 **BUSCH – auf den Busch klopfen** (schlagen) (fam) – durch sehr vorsichtiges Fragen oder versteckte Anspielungen etwas zu erfahren suchen –auf etw. anspielen (bei jmdm.) – კბილი მოუსინჯო (იხ.Zahn№1828)

„...Clerk will bei dem Erschrockenen bloß auf den Busch klopfen.“

(Fr. Wolf – Menetekel)

კლერკს სურდა მხოლოდ კბილი მოესინჯა ამ დაშინებული კაცისთვის.

„Ob Herr Meier in der Lotterie gewonnen hat? Ich muss doch einmal bei ihm auf den Busch klopfen.“

ერთი კბილი უნდა მოეუსინჯო ბატონ მაიერს, მართლა თუ მოიგო ლატარეა.

C

- 162 **CANOSSA – nach Canossa gehen** - (einen Canossagang machen – Schuld gestehen) – კანოსაში წახვიდე, დანაშაული აღიარო, პატიება ითხოვო

...Rankl lehnte zuerst jeden Gedanken an einen Canossagang ab.

(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

თავდაპირველად რანკლს აზრადაც არ ჰქონია „კანოსაში წასულიყო“ (თავისი დანაშაული ელიარებინა, პატიება ეთხოვა).

- 163 **COUR – jmdm. die Cour machen, schneiden** – jmdm. Hof machen – mit einer Frau flirten; sich um eine Frau behüten – ეარშიყება, ეკურკურება

...Er ist ei alter Seebär – aber immer galant mit den Damen. Paß auf, er wird dir die Cour machen.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ის ძველი, გმობრძმედილი მეზღვაურია, მაგრამ ქალებთან მუდამ თავაზიანი. აი, ნახავ, გაგვარშიყება (კურკურს დაგიწყებს).

D

- 164 DACH – jmdm. eins (etw.) aufs dach geben** – jmdm. einen Schlag auf den Kopf geben – jmdm. einen Verweis eine Rüge erteilen – წკიპურტი გაჰკრა, ჩაუნისკარტა
„Den Schreiern von der Opposition hatte er das Maul gestopft und zugleich dem Hartl eins aufs Dach gegeben.“

(Feuchtwanger – Erfolg)

მან ერთდროულად ოპოზიციონერ მყვირალეებსაც ბურთი ჩასჩარა პირში და იმავე დროს ჰარტლსაც წკიპურტი გაჰკრა (ჩაუნისკარტა).

- 165 = jmdm. aufs Dach steigen** – energisch und drohend mit jmdm. sprechen – jmdm. zur Ordnung rufen; jmdm. die Meinung sagen – გაჯორა, შავი დღე დააყარა, დატუქსა
Wenn er nicht besser arbeitet, werde ich ihm aufs Dach steigen müssen.

თუ იგი უკეთესად არ იმუშავებს, მომიწევს მისი დატუქსვა (გაჯორვა). (თუ უკეთესად არ იმუშავებს, შავ დღეს დავაყრი).

„Natürlich durfte ich des Morgens beileibe nicht die Zeit verschlafen, sonst stieg mir die Frau Pastorin arg aufs Dach.“

(F. Rehbein – Gesinde und gesindel)

რასაკვირველია, დილით დანიშნულ დროზე უთუოდ უნდა გამღვიძებოდა, თორემ პასტორის მეუღლე დამტუქსავდა (გამჯორავდა, შავ დღეს დამათენებდა) ხოლმე.

- 166 = unter Dach und Fach bringen** – etw. zum Abschluss bringen; etw. entgeltig fertigstellen bringen, (auch in Sicherheit schützen) – საქმე მოათავო, საქმე მოაგვარო
„Wie weit sind denn eure Verhandlungen gediehen?“ – „Sie sind abgeschlossen. Wir haben gestern noch den Vertrag über die Zusammenarbeit zwischen unseren Instituten unter Dach und Fach gebracht.“

რამდენ ხანს გაგრძელდა თქვენი მოლაპარაკებები? – უკვე დამთავრდა. გუშინ ჩვენს ინსტიტუტებს შორის ურთიერთთანამშრომლობის შესახებ კიდევ ერთი ხელშეკრულების საქმე მოვაგვარეთ.

„Und nun bitte ich Sie um eines,“ wandte sie (Frau Beate) sich an Fabian, „versuchen Sie, den Vertrag so rasch wie möglich unter Dach und Fach bringen.“

(Kellermann – Totentanz)

„ახლა კი ერთ რამეს გთხოვთ,“ მიმართა მან (ფრაუ ბეატემ) ფაბიანს, „შეეცადეთ რაც შეიძლება მალე მოათავოთ (მოაგვაროთ) ხელშეკრულების საქმე.“

- 167 = unter Dach und Fach kommen** – einen Obhut finden, eine Wohnung finden, wo man ruhig übernachten kann; auch in Sicherheit geschützt vor Unwetter o. ä sein – თაშესაფარი ჰპოვა

„... Da ich keinerlei Anhalt hatte, so war ich froh, gleich wieder unter Dach und Fach zu kommen.“

(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)

რადგან ღამის გასათევი არ მქონდა, გამიხარდა, როცა მალე ისევ ჰპოვე თავშესაფარი.

- 168 = die Spatzen pfeifen es von allen Dächern** – es ist allgemein bekannt – ყველასათვის ცნობილია, ბელურამ (ჩიტმა) მოგვიტანა ამბავი
„Wie, Sie wissen nicht, dass Herr Müller eine Erbschaft gemacht hat? Die Spatzen pfeifen es ja von allen Dächern.“

- როგორ, არ იცით განა, რომ ბატონმა მიუღერმა მემკვიდრეობა მიიღო? ეს ხომ ყველასათვის ცნობილია (ჩიტმა მოგვიტანა ამბავი).
- 169 **DAMM – auf dem Damm sein** (fam) – gesund und munter sein – ჯანზეა, ჯანმრთელადაა, მხნედ გამოიყურება
 Er war im letzten Jahr lange krank, aber jetzt ist er wieder auf dem Damm.
 ბოლო წელს მან დიდხანს იავადმყოფა (იგი დიდხანს ავად იყო, მაგრამ ახლა კვლავ მხნედ გამოიყურება (კვლავ ჯანზეა).
- 170 **DAMPF – Dampf hinter (jmdm.) etw. machen, setzen** (fam) – etwas beschleunigen, etwas vorantreiben, für Beeilung sorgen, etw. energisch betreiben – შეაფუცხუნებს, დაიშურებს, დაახქარებს
 Die Arbeit muss heute noch fertig werden; wir müssen etwas Dampf dahinter machen.
 სამუშაო დღესვე უნდა იყოს მზად. ყველაფერი უნდა ვიღონოთ მისი დაშურებისათვის (მისი დაახქარებისთვის).
- 171 = **jmdm. Dampf machen** – jmdm. energisch zusetzen (ugs. bezogen auf den Wasserdampf als Treibkraft) – შეფუცხუნება, დაშურება
Mach doch mal der Köchin etwas Dampf, ich muss Punkt zwölf essen.
 (MDtl)
 ცოტა შეფუცხუნე (დააშურე, დაახქარე) შენი მზარეული. მე ზუსტად თორმეტზე უნდა ვჭამო.
- 172 **DÄMPFER – jmdm. einen Dämpfer (einer Sache) aufsetzen** – (umg.) – jmds. Überschwang dämpfen, etw. abschwächen, jmdn. nachdrücklich zur Zurückhaltung veranlassen – ლაგამი ამოდო, სადავე მოუწიო, დიდგულობა მოაშლევინო
 Er treibt es jetzt zu toll, es ist die höchste Zeit, ihm einen Dämpfer aufzusetzen.
 მან მეტად აიშვა თავი, დიდი ხანია საჭიროა მისთვის ლაგამის ამოდება (სადავის მოწვევა).
 “Es schadet gar nichts, wenn seinem Hochmut ein Dämpfer aufgesetzt wird.”
 (Bredel – Die Söhne)
 არაფერი დაშავდება, თუ მას დიდგულობას (ყოყონობას) მოვაშლევინებთ.
 “Er erzählt überall irgendwelche üblen Dinge von uns. Ich glaube, dem muß ich bald mal einen Dämpfer aufsetzen.”
 იგი ჩვენზე ყველგან რაღაც სისულელეებს ყვება. მგონია, რომ მალე უნდა ამოვდო მას ლაგამი (დროზე უნდა მოუწიო სადავე).
- 173 **DANK – Dank aussprechen, darbringen, abstaten** – danken, seine Dankbarkeit zum Ausdruck bringen; jmdm. (für etw.) Dank sagen – მადლობა გადაუხადა, მადლობა მოახსენა
 „Ich spreche ihm (dem Bürger Marcel Meunier) den Dank der Republik aus.“ – sagt der General.“
 (Bredel – Die Sansculotten ...)
 რესპუბლიკა მადლობას უხდის მას (მოქალაქე მარსელ მენიეს),“ თქვა გენერალმა.
- 174 = **Dank ernten, schlimmen, schlechten** - Dank ernten – **keinen Dank bekommen**- keine dankbare Empfindung, keine Äußerung, Bekundung des Dankes – მადლობა(ვერ) დაიმსახურა, მადლობას(ვერ) ეღირსა, მადლობა (არ)მოუძკია
 Er hat für seine Mühe keinen Dank geerntet.
 გაწეული შრომისათვის მას მადლობა არ მიუღია.
 “Dafür (für seine Hilfe) aber hatte der gute Mann recht schlimmen Dank geerntet.”
 (Th. Mann – Der Zauberberg)
- 175 = **jmdm. etwas nicht zu danke machen können** – jmd. ist nie zufrieden, jmd. ist nie dankbar – გული ვერ მოიგო, გული ვერ მოინადირა
 Man kann dir nichts zu Dank machen!
 მანამ ამისათვის (დახმარებისათვის) საცოდავ კაცს მადლობა არ მოუძკია (მადლობის მაგივრად უსიამოვნება ხვდა წილად).

- შენს გულს ხომ ვერაფრით მოიგებს კაცი.
- 176** = **jmdm. Dank wissen** - (geh.) jmdm. für etw. dankbar sein – მადლიერი იყო, უმადლოდე
 „Der Präsident muß es mir Dank wissen, wenn er ein rechtschaffener Vater ist.“
 (Fr. Schiller – Kabale und Liebe)
 თუ პრეზიდენტი ღირსეული მამაა, ამას მე უნდა მიმადლოდეს (ჩემი მადლიერი უნდა იყოს).
- 177** **DARLEHEN – ein Darlehen aufnehmen** – jmdm. ein (zinsloses) Darlehen gewähren – სესხის აღება (ფული ისესხო)
 „Es half nichts; er mußte ein Darlehen aufnehmen und man versprach ihm ein Darlehen zu gewähren.“
 (Bredel – Die Söhne)
 არაფერი გაეწყობოდა, იგი იძულებული იყო სესხი აეღო (ფული ესესხა) და მას შეპირდნენ სესხის მიცემას.
- 178** **DASEIN – sein Dasein fristen** – elendes Leben führen, arm leben – ვაინანრობით იცხოვრო, ძლივ-ძლივობით თავი გაიტანო, ლუკმა-პური ძლივს იშოვო
 „(Brentan sagte), er wollte sich nun einmal mit seinem Sohn beraten, ... ob es denn nicht noch irgendeine Möglichkeit gebe, sein Dasein zu fristen.“
 (Bredel – Die Söhne)
 (ბრენტანმა თქვა), მსურს ჩემს ვაჟიშვილს მოვეთათბირო, ხომ არ შეიძლება როგორმე თავი კიდევ გავიტანოთ.
 Er fristet ein klägliches Dasein.
ძლივს-ძლივობით გააქვს თავი (ვაინანრობით ცხოვრობს, ლუკმა-პურს ძლივს შოულობს).
- 179** **DAUMEN – jmdm. den Daumen (aufs Auge) halten (drücken, setzen)** – jmdn. festhalten, jmdn. zum Geständnis bringen – ქეხში ხელი ჩაავლო, ფეხი დააჭირა მუხრუჭები მოუჭირა, ყელში წაუჭირა
 „Ihr sollt es nicht dulden! Ihr sollt ihm den Daumen aufs Auge halten!“
 (Fr. Schiller – Fiesco)
 თქვენ არ უნდა მოითმინოთ, მაგრად უნდა ჩაავლოთ ქეხში ხელი.
 „Als man ihm den Daumen aufs Auge setzte, gestand er, dass er seinen Kammeraden verleumdet hatte.“
 როდესაც მას ფეხი დააჭირეს (ყელში წაუჭირეს, მუხრუჭები მოუჭირეს), აღიარა, რომ თავის ამხანაგს ცილი დასწამა.
 „Franken und Schwaben, ihr seid nun verschwisterter als jemals, wie wollen wir den Fürsten den Daumen auf dem Aug halten!“
 (Goethe – Götz von Berlichingen)
 ფრანკონია და შვაბია! თქვენ ახლა ისე დაძმობილდით, როგორც არასდროს! ახლა კი ჩაავლოთ თავადებს ქეხში ხელს (ყელში წაუჭერთ, მუხრუჭებს მოუჭერთ).
- 180** = **den Daumen auf etw. haben (halten)** (umg.) – mit etw. sehr sparsam umgehen, mit etw. sehr haushalten – über etw. alleine verfügen – ხელს არ აკარებდე, ხელს არ ახლებდე, ძალიან უფრთხილდებოდე
 „Bring doch heute abend ein paar Flaschen von eurem alten Wein mit!“ – „Daraus wird wohl nichts werden. Wir haben nicht mehr viel, und auf den spärlichen Rest hält mein Vater zu sehr den Daumen.“
 გამოიყოლიე დღეს საღამოს თქვენი ძველი ღვინოებიდან რამოდენიმე ბოთლი! – „არაფერი გამოვა ამ საქმიდან. ჩვენ ბევრი აღარ დავგვრჩა, და დანახოვს მამაჩემი ხელს არ აკარებს (ხელს არ ახლებს)“
- 181** = **jmdm. (für jmdn. den (die) Daumen drücken, halten** (ugs.) - jmdm. in einer schwierigen Sache Erfolg, gutes Gelingen wünschen (u. im Gedanken bei ihm sein; Glück wünschen (jmdm.) – ღვთის წყალობა, ღმერთისაგან ხელის მომართვა უსურვო

Morgen ist also dein Examen. Ich werde dir bestimmt den Daumen halten. (den Daumen für dich drücken).

მაშასადამე, ხვალ შენ გამოცდა გაქვს. რასაკვირველია, გისურვებ, რომ დმერთმა ხელი მოგიმართოს.

182 = **Daumen drehen** (fam) – nichts tun, sich langweilen – გულხელდაკრეფილი იჯდე, არაფერი აკეთო

„... Der Arzt hat mir zwar geraten, noch eine Zeitlang zu Hause zu bleiben; aber ich bin trotzdem wieder ins Büro gegangen, ich kann doch nicht den ganzen Tag zu Hause sitzen und Daumen drehen.“

ექიმმა კი მირჩია, რამდენიმე ხანს კიდევ დავრჩენილიყავი სახლში, მაგრამ მიუხედავად ამისა, მე კვლავ ბიუროში წავედი. მთელი დღე სახლში გულხელდაკრეფილი ხომ არ ვიქნები.

183 = **über den Daumen schätzen** (peilen) (ugs.) - eine Schätzung nur grob ungefähr vornehmen, ungefähr abschätzen – თვალით შეაფასო, ერთი თვალის გადავლებით შეაფასო

...Wie groß ist denn der Umsatz in diesem Jahr gewesen? Über den Daumen geschätzt etwa 5 Millionen Euro.

რამდენი იყო საქონელბრუნვა წელს? ერთი თვალის გადავლებით დაახლოებით 5 მილიონი ევრო.

„...Über den Daumen gepeilt sind es etwa 12 Meter,“ – „Das können Sie doch nicht über den Daumen peilen, das müssen Sie genau messen.“

„ერთი თვალის შევლებით ეს დაახლოებით 12 მეტრია“ – ეს თქვენ თვალით კი არ უნდა შეაფასოთ, არამედ ზუსტად უნდა გაზომოთ.

184 = **den Daumen rühren** – gezwungen sein Geld auszugeben; für etw. bezahlen – ჯიბეზე ხელი გაიკრა, ფული ამოყაჭო

... Jetzt muss der alte Geizhals den Daumen rühren.

ახლა ბებერმა ძუნწმა ჯიბეზე ხელი უნდა გაიკრას (ფული ამოყაჭოს).

185 **DECKE – unter einer Decke stecken** (fam) – gemeinsame Sache machen – კუდი კუდზე აქვთ გადაბმული, შეხმატკბილებით მოქმედებენ, ერთი პირი აქვთ შეკრული

„... Der Anwalt hat mir gesagt: „Wir werden versuchen, Ihren Kopf zu retten.“

„Der Anwalt!“ – lachte die Dicke: „Wissen Sie den nicht, daß alle Anwälte mit dem Volksgerichtshof unter einer Decke stecken?“

(Kellermann – Totentanz)

„ვექილმა მითხრა: „ვეცდებით სიცოცხლე შეგინარჩუნოთ.“

„ვექილმა!“ – სიცოცხლით სთქვა სქელმა დედაკაცმა: „განა არ იცით, რომ ყველა ვექილს სასამართლოსთან კუდი კუდზე აქვს გადაბმული (შეთანხმებით, შეხმატკბილებით მოქმედებებს, ერთი პირი აქვთ შეკრული).“

„Es ist klar, dass der Zeuge nichts Negatives aussagen wird, denn er steckt mit dem Angeklagten unter einer Decke.“

ნათელია, რომ მოწმე არაფერს უარყოფითს არ იტყვის, რადგან იგი ბრალდებულთან შეხმატკბილებულად მოქმედებს (მოწმეს და ბრალდებულს ერთი პირი აქვთ შეკრული).

186 = **sich nach der Decke strecken** (fam). – sich den Verhältnissen anpassen; aus dem, was man hat, das Beste machen, mit dem wenigen Vorhandenen auszukommen versuchen, haushalten müssen – ფეხი საბანის ზომაზე გაჭიმო, ფეხი ისე გაჭიმო, როგორც საბანი გაგწვდება, მომჭირნეობა, დამზოგველობა, ყაირათიანობა იცოდე

„Der Herzog erkannte wohl an, daß auch der Fürst sich nach der Decke strecken muß, aber er war leichtsinnig genug, es immer wieder zu vergessen.“

(W. Bode – Goethes Leben)

ჰერცოგი თუმცა კი აღიარებდა, რომ სახელმწიფოს მეთაურმაც ფეხი ისე უნდა გაჭიმოს, როგორც საბანი გასწვდება, მაგრამ ყოველთვის ქარაფშუტულად ივიწყებდა ამას.

- „...Durch die großen Ausgaben im vergangenen Jahr muss ich mich jetzt einige Zeit tüchtig nach der Decke strecken.“
 გასულ წელს დიდი ხარჯები მქონდა, ამიტომ იძულებული ვარ ცოტა ხნით მომჭირნედ ვიცხოვრო.
- ...Auswandern sollten nur Leute, die verstehen, sich nach der Decke zu strecken.
 ემიგრაციაში მხოლოდ ისეთი ადამიანები უნდა წავიდნენ, ვინც ყაირათიანობით ცხოვრება იცის (მომჭირნეობის, ყაირათიანობის ფასი იცის).
- 187 DEHORS – die Dehors wahren** – äußerer Schein, gesellschaftlicher Anstand bewahren, sich benehmen können, gute Umgangsformen haben – დეკორუმი დაიცვა, (გარეგნული ზრდილობის წესები დაიცვა), ზრდილობის წესები იცოდე
 „...Und wenn es Konsul Buddenbrooks erstes Gesetz war, „die Dehors zu wahren,“ so zeigte er sich in dieser Beziehung durchdrungen von der Weltanschauung seiner Mitbürger.“
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
- ...და თუ კონსულ ბუდენბროკის პირველი მცნება იყო „დაეცვა დეკორუმი“ (გარეგნული ზრდილობა), ეს იმას მოწმობდა, რომ ამ მხრივ იგი გამსჭვალული იყო თავისი თანამოქალაქეების მსოფლმხედველობით.
- 188 DENKMAL – jmdm. Denkmal setzen** – zum Gedächtnis an eine Person od. ein Ereignis große plastische Darstellung (Monument) errichten – ძეგლი დაუდგა
 „...Wenn Taubenhaus auch nur ein Zehntel seines Programms ausführte, mußte man ihm ein Denkmal setzen.“
 თუ ტაუბენჰაუსი შეასრულებს თავისი პროგრამის თუნდაც მეათედს, მას ძეგლი უნდა დაუდგან.
- 189 = sich ein Denkmal setzen** – eine große leistung vollbringen u. dadurch in der Erinnerung andere weiterleben – ძეგლი დაიდგა, სახელი უკვდავეო
 Dieser Poet hat sich in seinem Leben Denkmal gesetzt.
 ამ პოეტმა სიცოცხლეშივე უკვდავეო თავისი სახელი.
- 190 DENKZETTEL – einen Denkzettel erhalten** – exemplarische Strafe od. als Warnung angesehene unangenehme Erfahrung bekommen – ჭკუა ისწავლო, კარგი გაკვეთილი მიიღო
 „...Seinen Denkzettel hatte er ja schon durch den achtstätigen Arrest erhalten.“
 (W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)
- რვადლიანმა პატიმრობამ მას უკვე ჭკუა ასწავლა (კარგი გაკვეთილი მიიღებინა).
- 191 = jmdm. einen Denkzettel geben** (umg) verpassen (salopp) – jmdn. furchtbar bestrafen – სეირს აჩვენებს, ჭკუას ასწავლის
 ...Warte nur! Ich werde dir einen Denkzettel geben!
 დამაცადე! მე შენ გიჩვენებ სეირს! (მე შენ გასწავლი ჭკუას!)
- 192 DEUTSCH – auf gut Deutsch** (fam) – so, dass es jeder versteht, ohne Umschweife, deutlich, unverblümt, ohne Beschönigung – ყველასათვის გასაგებ ენაზე, უბრალოდ, ჩვენებურ ენაზე, შეუღამაზებლად, ორაზროვნების გარეშე (შევად. გასაგები ქართულით, ქართულ ენაზე)
 ...Eine „Appendizitit“ ist auf gut Deutsch eine „Blinddarmentzündung.“
 „აპენდიციტი“ გერმანულ ენაზე (ყველასათვის გასაგებად) “ბრმა ნაწლავის ანთებას” ნიშნავს.
 ...Amerika erlebte damals eine Depression - auf gut Deutsch einen Zusammenbruch.
 ამერიკას მაშინ კრიზისი ჰქონდა, უბრალოდ რომ ვთქვათ (უფრო გასაგებად რომ ვთქვათ, მარტივად რომ გამოვხატოთ) – კატასტროფას განიცდიდა.
 ... Ich hatte dich doch gebeten, niemand etwas zu sagen, und jetzt weiß es die ganze Klasse. Auf gut Deutsch nennt man das Vertrauensbruch.
 ხომ გთხოვე, არავის არაფერი უთხრა-მეთქი. ახლა კი მთელმა კლასმა იცის ამის შესახებ. ჩვენებურ ენაზე ამას ღალატი ჰქვია.

- 193 = **mit jmdm. deutsch reden (sprechen)** (fam) – deutlich, offen, rückhaltlos reden – პირში უთხრა, მიუკიბ-მოუკიბავად უთხრა სათქმელი
 ...Wenn er es noch länger so treibt, werde ich mit ihm Deutsch reden.
 თუ ის შემდეგშიც ასე მოიქცევა, მე მას ყველაფერს პირში ვეტყვი (მიუკიბ-მოუკიბავად ვეტყვი).
 „...So, und jetzt will ich mal deutsch mit dir reden: dein Verhalten war einfach gemein, und wir sind ab jetzt geschiedene Leute. (MDtl).
 მაშ ასე, მე ახლა პირში ვეტყვი (მიუკიბ-მოუკიბავად ვეტყვი): შენი საქციელი საზიზღრობა იყო (არაფერს არ ჰგავდა), ამ წუთიდან ჩვენი მეგობრობა დამთავრდა (ჩვენს ურთიერთობას წერტილი დაესვა).
- 194 **DICK – jmdn. etwas dick haben / kriegen** (ugs;) jmds. ... einer Sache überdrüssig sein – გული გამიწყალა, კისერში ამომვიდა, მომბეზრდა
 „...Er hatte das Ganze dick: das Bitten und Betteln...“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 მას ყველაფერმა გული გაუწყალა: ხვეწნა-მუდარამ...
- 195 = **dick tun** – sich wichtig machen – იბღინძება, ცხვირს მალლა იწვევს, ზეცას თავს აჭერს, საყელოში იწვევა
 „Dem Bucksehen Klügel, der so dick tat, war dieser Denkwort zu gönnen.“
 (H. Mann – Der Untertan)
 იმ ბუკის ხროვას, რომელიც ასე იბღინძებოდა (ცხვირს მალლა იწვევდა, ზეცას თავს აჭერდა, (საყელოში იწვევდა), ასეთი ჭკუის სწავლება ეკადრებოდა.
- 196 = **durch dick und dünn gehen** (mit jmdm.) – jmdm. in allen Lebenslagen beistehen – თავს გასწირავს, ცეცხლსა და წყალში გადავარდება
 „...Jemand treu ergeben sein, das hieß für ihn, durch dick und dünn mit dem Menschen gehen.“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 ვინმესადმი ერთგულება მისთვის იმას ნიშნავდა, რომ ამ ადამიანთან ერთად ცეცხლსა და წყალში გადავარდნილიყო (ამ ადამიანისათვის თავი გაეწირა).
- 197 **DIENST – jmdm. (gute) Dienst(e) leisten, erweisen, (tun)** – jmdm. sehr nützlich sein – სამსახურს გაუწევს, გამოადგება
 „In Paris kannst du der Sache der Freiheit noch viel größere Dienste leisten...“, sagte ich mir. Und da bin ich!“
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 „პარიზში შესძლებ თავისუფლებისათვის ბრძოლის საქმეს უფრო მნიშვნელოვანი სამსახური გაუწიო“ – გუთხარი ჩემს თავს, და აი, მეც აქა ვარ!“
 „Ligneroles“, redete Madame Catherine den jungen Menschen an, ... „Sie haben dem König einen guten Dienst erwiesen.“
 (H. Mann – „Henri Quatre „Jugend“)
- 198 = **den Dienst quittieren** – seine Stellung aufgeben, sein Amt niederlegen – სამსახურიდან გადადგე
 „Er war nahe daran, seiner Schulden wegen den Dienst quittieren zu müssen.“
 (Th. Mann – Königliche Hoheit)
 ადვილად შესაძლებელი იყო, რომ ვალების გამო სამსახურიდან გადამდგარიყო.
- 199 **DING – das (ein) Ding drehen** - (ugs) etw. Unrechtmäßiges tun – საქმე მოაჭახრაკო
 „Er (Baldur) wendet sich zum Vater: „Na, Vater, wie habe ich das Ding gedreht? Du mit deiner ewigen Angst! Siehst du.“
 (Fallada – Jeder stirbt für sich allein)

- ოგი (ბალდური) მიუბრუნდა მამას: „რას იტყვი, მამაჩემო, ხომ მოვაჭახრაკე საქმე? შენ კი სულ შიშობ! აი ხომ ხედავ.“
- 200** = **das Ding, die Sache hat einen Haken** – etw. geht nicht glatt – საქმე კარგად არ მიდის, საქმეს დაბრკოლება აქვს
„Er hatte sich nicht anders gedacht, als werde er leichtes Spiel haben..., das Ding hatte aber einen Haken.“
(Hauff – Die Betterin)
- ის დარწმუნებული იყო, რომ ამას ადვილად შეძლებდა..., მაგრამ ამ საქმეს დაბრკოლება ახლდა.
- 201** = **guter Dinge sein** (geh.) – fröhlich und munter, voll Hoffnung, voll Optimismus sein – კარგ გუნებაზეა, იმედით (ოპტიმიზმით) სავსეა
„Franz war der einzige in der Familie, der immer guter Dinge war.“
(Seghers – Die Toten bleiben jung)
- ოჯახში ერთადერთი ფრანცი იყო მუდამ კარგ გუნებაზე.
- 202** = **nicht mit rechten Dingen zugehen** (**es geht nicht mit rechten Dingen zu**) – gegen das Naturgesetz sein (höhere Gewalten müssen hier etwas verursachen) - eine unrechte Handlung geschieht, etw. ist merkwürdig, unerklärlich – უჩვეულოა, ასეთი რამ (ბუნებაში) არ ხდება, აქ რაღაც სხვა ამბავია, ცუდი სუნი უდის, აქ რაღაც მამაძაღლობაა
„...Um 12 Uhr Mitternacht stand plötzlich die Uhr still und ein Bild fiel von der Wand. Das konnte doch nicht mit rechten Dingen zugehen.“
ღამის 12 საათზე საათი უცებ გაჩერდა და კედლიდან სურათი ჩამოვარდა. რაღაც გაუგებარი რამ ხდებოდა (ფრიად უჩვეულო ამბავი იყო).
„Vom Fenster aus beobachtete ich, wie in dem unbeleuchteten Schaufenster sich eine Gestalt hin und her bewegte. Ich dachte mir gleich, da geht doch etwas nicht mit rechten Dingen zu, und alarmierte die Polizei.“
ფანჯრიდან ვაკვირდებოდი, თუ როგორ მოძრაობდა აქეთ-იქით ჩაბნელებულ ვიტრინაში რაღაც სილუეტი. გავიფიქრე თუ არა, რომ აქ რაღაც კარგი რამ არ ხდება მეთქი (ამ საქმეს ცუდი სუნი უდის), რომ პოლიციის ხმაც გაისმა.
„...Mit rechten Dingen konnte das nicht zugehen.“
(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
- აქ საქმეს რაღაც ცუდი სუნი უდის (აქ რაღაც სხვა ამბავია, მამაძაღლობაა).
- 203** **DINGFEST** – **jmdn. Dingfest machen** – jmdn. verhaften, festnehmen – შეიპყრო, დაატუსაღო, დააპატიმრო
„Und nun gelang es der Polizei mühelos, einige dieser Burschen Dingfest zu machen.“
(Bredel – Ernst Thälmann)
- და ამის შემდეგ პოლიცია, იოლად მოახერხა ამ ჯეკლთაგან რამდენიმეს შეპყრობა (დააპატიმრება, დაკავება).
- 204** **DOCHT** – **fertig auf dem Docht sein** – völlig erschöpft sein - ქანცვაწყვეტილია, გადაქანცულია, ილაჯგაწყვეტილია, მისავათებულია
„Ich habe bei Krügers einen Tag auf dem Bau geholfen. Ich sage dir, ich war abends fertig auf dem Docht. „Das glaube ich gern, du bist diese Arbeit ja auch nicht gewohnt.“
ერთი დღე კრუგერებს მშენებლობაზე დავეხმარე. უნდა გითხრა, რომ საღამოს უკვე ქანცვაწყვეტილი (გადაქანცული, მისავათებული) ვიყავი. „ეს კი მჯერა, შენ ხომ ასეთ სამუშაოს არ ხარ დაჩვეული.“
- 205** = **jmdm. auf den Docht gehen** – jmdm. sehr lästig werden (salopp) – თავი მოაბეზრო
„Du, Horst, Herr Schröder von nebenan hat vorhin wieder gefragt, ob du mal nach seinem Auto sehen könntest.“ „Also der geht mir wirklich langsam auf den Docht mit seinen ständigen Anliegen.“
ჰორსტ, მომხედვ, ბატონმა შროდერმა, გვერდით რომ ცხოვრობს, ამასწინათ კვლავ მკითხა, შეხედავ თუ არა მის ავტომანქანას. „ამ კაცმა მართლა თავი მოაბეზრა მისი დაუინებელი თხოვნით.“

- 206 **DONNER – wie vom Donner gerührt dastehen / sein** – erstarrt (und verstöhrt) dastehen – ელდანაკრავი (როგორც მესდატეხილი) იდგე (იყო)
 „...Die Marquise stand da, wie vom Donner gerührt.“
 (H. Kleist – Die Marquise von O.)
 მარკიზა იდგა ელდანაკრავი (როგორც მესდატეხილი).
- 207 **DORF – jmdm. (für jmdn.) böhmische (auch spanische) Dörfer sein** – für jmdn. unverständlich, unbekannt sein – ჩინური ანბანია, ინჩი-ბინჩი არ გაეგება, მწყრალად ბრძანდება
 „...Ich möchte wissen, wo sie die Berechtigung hernehmen, Urteile abzugeben ... über einen Gegenstand, der für Sie ein ebensolches böhmisches Dorf sein dürfte, wie für mich die Ihnen so vertraute Wissenschaft des Parademarsches oder der Gewehrgriffe.“
 (Weißkopf – Inmitten des Stroms)
 „...საინტერესოა, რა უფლება გაქვთ იმსჯელოთ იმ საგანზე, რომელიც თქვენთვის ისეთივე ჩინური ანბანია, როგორც ჩემთვის, თუ გნებავთ, საზეიმო მარშის ან თოფის ტრიალის მეცნიერება, თქვენ ხომ ასე კარგად იცნობთ.“
 „...Latein und Griechisch waren ihm, wie man zu sagen pflegt, böhmische Dörfer.“
- 208 = **Potemkinsche Dörfer** – etw. vorgetäushtes, in Wirklichkeit gar nicht Existierendes – პოტიომკინის სოფლები
 „...Hitlers Divisionen lernten zu ihrem eigenen Schaden die Realität der von der Goebbels-Propaganda immer als Potemkinsche Dörfer verlästerten sowjetischen Industrien kennen.“
 (W. Pieck – Reden und Aufsätze)
 პიტლერის დივიზია, საუბედუროდ, კარგად გაეცნო საბჭოთა ინდუსტრიის რეალურ სურათს, რომელიც გებელსის პროპაგანდის მიხედვით პოტიომკინის სოფლებად წარმოუდგენიათ. (გებელსი მათ “პოტიომკინის სოფლებად” ახასიათებდა).“
- 209 **DORN - jmdm. ein Dorn im Auge sein** – jmdm. unangenehm, verhaßt sein – თვალში ეკალივით ესობა, თვალში ეჩხირება
 ...Der Reichtum seines Nachbarn war ihm schon lange ein Dorn im Auge.
 მეზობლის სიმდიდრე მას კარგა ხანია უკვე თვალში ეკალივით ესობა.
 „Der reaktionären Partei ist bereits die Existenz von Bourgeois und Proletariern ein Dorn im Auge.“
 (Engels – Die preußische Militärlage)
 რეაქციონერთა პარტიას თვით ბურჟუებისა და პროლეტარების არსებობის ფაქტი თვალში ეკალივით ესობა (თვალში ეჩხირება).
- 210 **DRAHT – auf Draht sein** (stärker fam.) (umg.) – tüchtig sein; allen Anforderungen gewachsen sein; eine schnelle Reaktionsfähigkeit besitzen, leistungsfähig sein – ჩახმახივით შემართულია, მობილიზებულია
 ...Der Mann ist auf Draht; man kann ihm den wichtigen Posten ruhig anvertrauen.
 ეს კაცი ჩახმახივით შემართულია (კარგად მობილიზებულია), მას შეიძლება ვანდოთ მნიშვნელოვანი წერილები.
 „...Leroux erklärt: „Bei uns gibt’s keine Verräter. Die Jungen sind auf Draht.“
 (J. Lafitte – Rose France)
 ლერუმ განაცხადა: „ჩვენ შორის მოღალატენი არიან. ჩვენი ბიჭები ჩახმახივით შემართულნი არიან.“
- 211 **DRAUF – drauf und dran sein, etw. zu tun** – fast soweit sein, etw. (Negatives) zu tun – საცაა მიაღწევს, ცოტადა აკლია

...Das ehemalige rückständige Rußland war drauf und dran, durch die Durchführung seiner Pläne alle anderen Länder einzuholen und zu überflügeln.

ოდესღაც ჩამორჩენილი რუსეთი საცაა მიაღწევს იმას, რომ თავისი გეგმების განხორციელებით დაეწევა და გაასწრებს ყველა დანარჩენ ქვეყანას.

„... Der Dorfschullehrer war schon drauf und dran den Sozialdemokraten ins Netz zu gehen.“

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

სოფლის მასწავლებელი საცაა გაებმებოდა სოციალ-დემოკრატების მიერ დაგებულ მახეში (მახეში გაბმას ცოტადა აკლდა).

- 212 **DRECK – Dreck am Stecken haben** (salopp; abwert) – nicht frei von Schuld sein; ein Unrecht begangen haben, nicht ganz integer sein, sich etw. haben zuschulden kommen lassen - ვალებში იხრჩობა

...Der Müller soll wegen einer solchen Kleinigkeit nicht so viel Aufhebens machen, sondern sich lieber um seinen Bruder kümmern; denn der hat genug Dreck am Stecken.

მიუღერმა ასეთი წვრილმანების გამო ამდენი აურზაური კი არ უნდა ატეხოს (აღიაქოთი არ უნდა ატეხოს), არამედ უმჯობესია მის ძმაზე იხრუნოს, რომელიც ვალებში იხრჩობა.

- 213 **DREH – den Dreh heraushaben** (salopp) - (den richtigen) Dreh raushaben, weghaben – etw. richtig beherrschen; seine Sache verstehen – საქმის საიდუმლო იცის, ხერხი იცის, საქმეს ალღო აუღო

„Arbeite am Anfang nur schön langsam! Es dauert eine ganze Weile, ehe man den Dreh heraus hat; dann aber geht es wie am Schnürchen.“

თავდაპირველად ნელა იმუშავე! საკმაო დრო უნდა გავიდეს, ვიდრე საქმის საიდუმლოს ჩაწვდები (საქმეს ალღოს აუღებ). შემდეგ კი ყველაფერი საათივით აეწეობა.

...Mein Bruder hat den Dreh raus, wie man aus einer Euro fünf Euro macht.

ჩემმა ძმამ ხერხი იცის, როგორ აქციოს ერთი ევრო ხუთ ევროდ.

...Er hat wirklich den Dreh weg, die Aufmerksamkeit aller auf sich zu lenken.

იგი მართლაც რაღაც ხერხს ფლობს, ყველას ყურადღება მიიქცის (მიიპყროს).

- 214 **DREIER – auf jeden Dreier sehen** – kleingeld zählen sehr sparsam leben – გროშებს ითვლის

„Ich weiß nicht, ob sie ganz ehrlich sind, aber Gott sei Dank brauche ich ja nicht auf jeden Dreier zu sehen! Kurz, es ist alles, wie es unserem Namen zukommt.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

არ ვიცი, მთლიანად პატიოსნები არიან თუ არა, მაგრამ, მადლობა ღმერთს, გროშების დათვლა არ მჭირდება; მოკლედ, ოჯახი ისე მაქვს მოწეობილი, ჩვენს გვარს რომ შეეფერება.

- 215 **DRUCK – jmdn. unter Druck setzen** - einen Druck (auf jmdn.) ausüben; jmdn. bedrängen; jmdn. mit Drohung zu beeinflussen suchen – გავლენას (ზეგავლენას) ახდენს, აიძულებს

„...Das Ministerium, von zwei verschiedenen Seiten unter Druck gesetzt, hielt sich an die uralte habsburgische Regierungsmaxime, niemals einer Partei völlig recht zu geben und keinen Streit völlig beizulegen.“

(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

სამინისტრო, რომელზეც ორი მოპირდაპირე მხარე ახდენდა გავლენას, მისდევდა ჰაბსბურგების მართვის ძველისძველ პრინციპს: მთლიანად არასოდეს მიმხრობოდა ერთ-ერთ მოდავეს და არ გადაეწევიტა მთლიანად ერც ერთი დავა.

„Der Lehning, an den er sich in der Angelegenheit der Übersetzungen gewandt hatte, war beobachtet worden und gab, unter Druck gesetzt, den Sachverhalt bekannt.“

(St. Hermlin – Die erste Reihe)

მოწაფე, რომელსაც მან თარგმნის გამო მიმართა, მეთვალყურეობის ქვეშ იმყოფებოდა. მას აიძულებდნენ, საქმის ვითარება გაეცა.

„Hat er versucht, Sie in seinem Sinne zu beeinflussen?“ – „Er hat niemals einen Druck auf mich ausgeübt.“

იგი ცდილობდა თქვენზე ზეგავლენის მოხდენას? – არა, იგი მე არასოდეს არაფერს მაძალებდა (არასოდეს მაიძულებდა რაიმე გამეკეთებინა).

„...Ich kann als Vorsitzender des Arbeiterrats einen Druck auf den Major ausüben,“ sagte Lindner.“

(L. Renn – Krieg, Nachkrieg)

“როგორც მუშათა საბჭოს თავმჯდომარეს, მე შემიძლია ზეგავლენა მოვახდინო მაიორზე,” თქვა ლინდერმა.

216 DRÜCKEN – er weiß, wo mich der Schuh drückt (fam) - er weiß, woran es mir fehlt – ჩემი ტკივილი იცის; იცის, რა მაწუხებს, რა მიჭირს, რა მჭირს

...Du bist seit einigen Tag immer so niedergeschlagen; willst du mir nicht sagen, wo dich der Schuh drückt.

რამდენიმე დღეა კვლავ დათრთუნული ხარ; იქნებ მითხრა, რა გაწუხებს (იქნებ გამიმხილო შენი სატკივარი).

217 = sich drücken (fam) – einer Sache aus dem Wege gehen – საქმე თავიდან აიცილო, საქმეს გვერდი აუარო

...Er drückt sich von jeder Arbeit, die ihm unangenehm ist. Die kommende Wahl wird die Zukunft unseres Volkes bestimmen. Niemand darf sich von dieser wichtigen Entscheidung drücken.

იგი ყველა საქმეს თავიდან იცილებს, რომელიც მას არ სიამოვნებს. მომავალი არჩევნები ჩვენი ხალხის მომავალს განსაზღვრავს. ამ მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებას (საქმეს) არავინ არ უნდა აუაროს გვერდი.

218 = jmdn. an die Wand drücken (fam) – jmdn. rücksichtslos übergehen und dadurch benachteiligen – ზიანს მიაყენებს, დაჩაგრავს, კედელზე მიასრესს (მიაჭყლებს)

...Schon seit langem war ihm diese Stelle versprochen; nun soll sie von einem anderen besetzt werden. Er hat völlig recht, wenn er sich darüber beschwert und sich nicht an die Wand drücken lassen will.

დიდი ხანია მას ამ ადგილს პირდებოდნენ, ახლა კი იგი სხვამ დაიკავა. მას სრული უფლება აქვს გაასაჩივროს და თავისი ინტერესები დაიცვას (არ დაუშვას, რომ ზიანი მიაყენონ (დაჩაგრონ)).

219 DRUM – das Drum und Dran - alles/ das, was dazu gehört – ყველაფერი, რაც ამ საქმესთანაა დაკავშირებული, მრავალი გარემოება

„Brentan ließ sich tagsüber kaum sehen. Mit den Handwerkern und allem Drum und Dran fertig zu werden, war ihre Sache.“

(Bredel – Die Söhne)

ბრენტანი მთელი დღის განმავლობაში თითქმის არ გამოჩენილა, ხელოსნების-სათვის ხელმძღვანელობის გაწვევა და ყველაფრის მოგვარება, რაც ამ საქმესთან იყო დაკავშირებული, - ეს ცოლის საქმე იყო.

...Er hätte die Sache längst erledigt, wenn das ganze Drum und Dran nicht gewesen wäre.

იგი დიდი ხანია მოავგარებდა ამ საქმეს, სხვა მრავალი გარემოება რომ არ ახლდეს თან.

220 DRUNTER – drunter und drüber gehen – (es) alles geht planlos, ohne eine bestimmte Ordnung vor sich – არეულ-დარეულია, ყველაფერი თავდაყირა დგას, ეშმაკიც ფეხს მოიტეხს

...Seit unser Direktor im Krankenhaus ist, geht es in unserer Schule drunter und drüber.

მას შემდეგ, რაც ჩვენი დირექტორი საავადმყოფოშია, სკოლაში ყველაფერი თავდაყირა დგას.

„Du hast ja gesehen, ohne uns geht alles drunter und drüber.“

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

- შენ ხომ ნახე, უჩვენოდ აქ სრული არეულ-დარეულობაა (ყველაფერი თავდაყირა დგას, ეშმაკიც კი მოიტყვის ფეხს).
- 221 **DU – auf du und du stehen** – vertraut mit jmdm. sein – ძმაბიჭური დამოკიდებულება აქვს
 „Er steht mit den ... Allerhöchsten Herrschaften auf du und du.“
 (Fontane – Der Stechlin)
 ყველაზე მაღალი თანამდებობის პირებთან მას ძმაბიჭური დამოკიდებულება ჰქონდა.
- 222 **DUMM – jmdn. für dumm verkaufen** (sich für dumm verkaufen lassen) – jmdn. für dumm halten – თავი არ გაასულელებიო, არ გაგაცურონ
 „Ich lasse mich nicht gern für dumm verkaufen.“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 მე არ მინდა, რომ გამაცურონ (თავს არავის გავასულელებინებ).
 ...Er hat mir erzählt, dass er an der Ware nichts verdient; Ich lasse mich aber von dem nicht für dumm verkaufen.
 მან მომიყვა, რომ საქონელში ვერაფერს ღებულობს (არაფერი არ იყიდება და გასამრჯელოს ვერ იღებს). იგი მე ასე ადვილად ვერ გამაცურობს.
- 223 **DUNKEL – im Dunkeln tappen, im Ungewissen sein** – nichts Genaueres wissen – წყვედიადშია, გაურკვეველობაშია, ბურუსითაა მოცული, საქმე წყვედიადით (ბნელეთით) არის მოფენილი
 ...Herr Müller will seine Stelle verlassen. Über die Gründe für seinen Entschluss tappe ich völlig im Dunkeln.
 ბატონ მიულერს თავისი ადგილის დატოვება უნდა. მისი გადაწყვეტილების მიზეზები ჩემთვის სრულიად გაურკვეველია (ბურუსით არის მოცული).
 „...Ist schon bekannt, wie das Feuer entstanden ist?“ - „Nein, bis jetzt tappen wir noch völlig im Dunkeln, aber die Untersuchungen sind ja auch noch nicht abgeschlossen.“
 უკვე ცნობილია, როგორ წარმოიქმნა ცეცხლი? (როგორ გაჩნდა ცეცხლი) არა, დღემდე ბურუსით არის ეს საქმე ჩვენთვის მოცული, მაგრამ გამოძიებები ჯერ არ დამთავრებულა.
- 224 = **jmdn. im Dunkeln lassen** – jmdn. in Ungewißheit oder im unklaren lassen – გაურკვეველ მდგომარეობაშია, საქმის არსს არ იცნობს, საქმეში არ ახედებს
 ...Ich weiß wirklich nicht, was er vorhat. Er lässt uns über seine Pläne völlig im Dunkeln.
 ნამდვილად არაფერი ვიცი მისი ზრახვების შესახებ. იგი ჩვენ თავის გვეგმებს (საქმის არსს) არ გვაცნობს (საქმეში არ გვახედებს).
- 225 = **dunkle Geschäfte** – unehrliche Geschäfte – შავბნელი საქმეები
 ...Der Mann soll seinen Reichtum durch dunkle Geschäfte erworben haben.
 ამ კაცს თავისი სიმდიდრე შავბნელი საქმეებით უნდა ჰქონდეს ნაშოონი (არა პატიოსანი გზით მოპოვებული).
- 226 = **der dunkle Punkt** – ein unangenehmes Ereignis, von dem man nicht gern spricht – შავი წერტილი, ლაქა (უსიამოვნო წარსული, რომელზეც არ ლაპარაკობენ)
 ...Kein Mensch wird zugeben, dass es in seiner Vergangenheit einen dunklen Punkt gibt.
 არავის შეუძლია თქვას, რომ მის წარსულში რამე შავი ლაქა (წერტილი) არსებობს.
- 227 **DUNST – jmdm. blauen Dunst vormachen** (ugs).- jmdm. etw. vorgaukeln; jmdm. etw. vorspiegeln – ზღაპრებს ავრცელებს, ასულელებს, თვალს უხვევს (იხ.Nase№1003,vormachen№1705, Wind№1781)
 „Überhaupt hat dieser Taubenhaus der Stadt blauen Dunst vorgemacht.“
 (Kellermann – Totentanz)
 საერთოდ ეს ტაუბენჰაუსი მთელ ქალაქში ათასგვარ ზღაპრებს ავრცელებს (ამ ტაუბენჰაუსმა მთელ ქალაქს თვალი აუხვია).
 „Erzähle kurz und bündig, was sich zugetragen hat, und laß dir nicht einfallen, mir (irgendwelchen) blauen Dunst vorzumachen.“

მოკლედ და გარკვევით მოყვი, რა მოხდა, არ გეგონოს, რომ მოახერხებ ჩემთვის თვალის ახვევას (არ გეგონოს, გამოგონილ ზღაპრებს დავიჯერებ).

228 DURCH – etw. geht durch und durch – etw. spricht sehr stark das Gefühl an – რბილში მატანს, მბურძღლავს, ტვინს მიბურღავს

„Ich habe gestern einen Verkehrsunfall miterlebt; es war furchtbar. Ich bin heute noch völlig durcheinander. Eine Fußgängerin ist unter die Straßenbahn gekommen und ... „.....“ Hör bitte auf, mir geht so etwas auch durch und durch, das weißt du doch!“

გუშინ უბედური შემთხვევის მოწმე შევიქმენი. საშინელება იყო. ქვეითად მოსიარულე ტრამვაის ქვეშ მოჰყვა და ... „.....“ შეწყვიტე გთხოვ, ასეთი რამეები ძვალსა და რბილში მატანს (ტანში მბურძღლავს, ტვინს მიბურღავს).

E

- 229 **ECKE – jmdn. um die Ecke bringen** – jmdn. umbringen – სიცოცხლე მოუსწრაფო, წუთისოფელს გამოასაღმო
...Jetzt hatte der Hundsfott Nicolas ihren (Madame Levasseurs) Schwiegersohn für nichts und wieder nichts um die Ecke gebracht.
(Feuchtwanger - Narrenweisheit)
...ახლა ამ არამზადა ნიკოლასმა სულ ტყუილუბრალოდ წუთისოფელს გამოასაღმა მისი სიძე (სიცოცხლე მოუსწრაფა მის სიძეს, მოუსავლეთში გაგზავნა მისი სიძე).
- 230 = **um die Ecke sein** – sterben, Hingang, Ableben, aufhören zu leben – საიქიოს გაემგზავრა
„Hauptsache ist, daß der Mensch um die Ecke ist.“
(H. Mann – Der Untertan)
„მთავარი ის არის, რომ ეს ადამიანი საიქიოს გაემგზავრა.“
- 231 = **um / über sieben Ecken verwandt sein** (mit jmdm.) – mit jmdm. weitläufig verwandt sein – შორეულ ნათესავად ეკუთვნის
...Mit ihm bin ich über sieben Ecken verwandt.
იგი შორეულ ნათესავად მეკუთვნის.
- 232 **EFFEFF – etwas aus dem Effeft verstehen / beherrschen können** – etwas hervorragend beherrschen / können/ verstehen – დახელთავებული აქვს, დახელოვნებულია
...Zudem versteht er technisch seine Sache aus dem Effeft.
(Fr. Wolf - Meneteck)
ამასთანავე, რაც შეეხება საქმის ტექნიკურ მხარეს, ეს მას დახელთავებული ჰქონდა (ამაში ის დახელოვნებული იყო).
...Albert verstand die Kunst des Wurstmachens aus dem Effeft.
(A.Zweig –Das Beil von Wandsbeck)
ძევის დამზადების ხელოვნებაში ალბერტი დაოსტატებული იყო.
- 233 **EHE – eine Ehe eingehen, schließen** – sich verheiraten - დაქორწინება
„...indem ich diese zweite Ehe eingehe, mache ich nur meine erste Ehe wieder gut, denn das ist meine Pflicht unserem Namen gegenüber.“
(Th. Mann - Buddenbrooks)
„ამ მეორე ქორწინებით მე მხოლოდ ვასწორებ პირველი ქორწინების შეცდომას, და ეს ჩემი მოვალეობაა ჩვენი ოჯახის სახელის წინაშე.“
- 234 **EHRE – es gereicht jmdm. zur Ehre** – jmdm. Ehre, Hochachtung erweist – პატივს დასდებს, პატივს მიაგებს
...Dennoch war es ... Frau Antonies heißester Wunsch, daß ihre Tochter ... Heirat machen möge, welche ...der Familie zur Ehre gereichen würde.
(Th. Mann - Buddenbrooks)
ფრაუ ანტონიას ყველაზე სანუკვარი სურვილი მაინც ის იყო, რომ მისი ქალიშვილის ქორწინებას პატივი დაედო ბუდენბროკების ოჯახისათვის.
- 235 = **mit etwas Ehre einlegen** – etwas so gut machen, dass es gelobt wird – ქება დაიმსახურო
...Mit dieser Arbeit kannst du keine Ehre einlegen, du hast so viele Fehler gemacht.
ამ ნამუშევართი ქებას არ იმსახურებ! რამდენი შეცდომა დაგიშვია.
- 236 **EI – wie aus dem Ei geschält, gepellt** (fam) – geflegt, gut und sorgfältig gekleidet – კონტად გამოწყობილია, გამოწკიპულია
...Das hatte soeben der breitschultige, wie aus dem Ei geschälte Offizier ... verkündet ...
(Kellermann - Totentanz)
... ეს სწორედ ახლახან გამოაცხადა მხარბეჭიანმა, კონტად გამოწყობილმა (გამოწკიპულმა) ოფიცერმა.
... Die Kinder sahen immer aus wie aus dem Ei gepellt.

- ბავშვები ყოველთვის კოხტად გამოწყობილნი არიან.
- 237 = **wie ein rohes Ei behandeln** (fam) – mit großer Vorsicht behandeln – სათუთად მოექცე, რუდუნებით დატრიალებდე თავს
 ...Er ist ein sehr empfindlicher Mensch. Wenn man ihn nicht wie ein rohes Ei behandel, ist er beleidigt und fühlt sich zurückgesetzt.
 ...იგი ძალიან მგრძობიარე ადამიანია. მას თუ სათუთად არ მოექცე, შეურაცხყოფილად და დათრგუნვილი გრძობს თავს.
- 238 **EID – den Eid ablegen, leisten** – feierliche Bekräftigung einer Aussage vor einer zuständigen Instanz – ფიცს დადებს
 ...Vornächst leisteten alle widerstandslos den verlangten Eid der Treue und des Gehorsams.
 (Feuchtwanger – Die häßliche Herzogin)
 ჯერჯერობით ყველამ წინააღმდეგობის გაუწევლად დადო ერთგულებისა და მორჩილების ფიცი.
 ... Er (Joachim) sprach mit begeistertem Lächeln von dem Fahneneid, den er nun baldigst ablegen würde.
 ... იგი (ოახიმი) აღფრთოვანებული ღიმილით ლაპარაკობდა იმ ფიცზე, რომელიც ახლო მომავალში უნდა დაედო.
- 239 = **den Eid abnehmen** – jmdn. in Eid und Pflicht nehmen, jmdn. vereiden – ფიცი დაადებინო, ფიცი ჩამოართვა
 ...Den jungen Soldaten wurde der Eid abgenommen.
 ახალგაზრდა ჯარისკაცებს ფიცი დაადებინეს.
- 240 = **den Eid brechen** – Nichteinhaltung eines Eides – ფიცი გატეხო
 ...Er wusste, dass er durch seine unüberlegte Tat den Eid gebrochen hatte.
 მან იცოდა, რომ თავისი მოუფიქრებელი საქციელით ფიცი გატეხა.
- 241 **EINBROCKEN – sich etwas einbrocken und auslöffeln** – sich etwas Schönes oder eine schöne Suppe einbrocken (fam) – etwas tun, was unangenehme Folgen hat – ძალი ვინც მოკლა, მანვე გადაათრიოს
 „...Wenn man sich sowas eingebrockt hat, muß man’s auch auslöffeln.“
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
ძალი ვინც მოკლა, მანვე გადაათრიოს.
- 242 **EINFLUSS – Einfluss ausüben** (auf jmdn.) – jmdn. beeinflussen – გავლენა იქონია, გავლენა მოახდინა
 ...Die Werke Tolstois übten auf Thomas Mann einen äußerst starken Einfluss aus.
 ტოლსტოის ნაწარმოებებმა უაღრესად ძლიერი გავლენა იქონია თომას მანზე.
- 243 **EINHALT – Einhalt gebieten tun** (jmdm.) – durch energisches Entgegenreten jmdn. dazu veranlassen, etwas nicht weiterzuführen, etwas schädliches, störendes abstellen – დააცხრო, შეაჩერა, აღკვეთა
 ...Die Besatzung der Städte war zu gering, um ihnen (den Landsknechten) Einhalt zu tun.
 (Hauff - Lichtenstein)
 ქალაქების მეციხოვნეთა ძალები მეტად მცირე იყო, რომ შეეჩერებინათ (აღკვეთათ) ლანდსკნესტების მოქმედება.
 ...das sozialistische Weltsystem und die auf dem ganzen Erdball mobilisierten Friedenskräfte können den Kriegstreibern Einhalt gebieten.
 მსოფლიო სოციალისტურ სისტემას და მთელ დედამიწაზე მობილიზებულ მშვიდობის ძალებს შეუძლიათ შეაჩერონ (აღკვეთონ) ომის გამწალებლების მოქმედება.
 „Du wirst dich mühen, dem Zorn des Volkes Einhalt zu tun. Aber wer kann das?“
 (Feuchtwanger – Die Jüdin von Toledo)
- 244 **EINKLANG – im Einklang stehen** – als richtig angebracht, wohltuend empfundene Übereinstimmung, Harmonie – შესამებულია, შეთანადებულია
 ...Die Kraft des Wortes stand mit der Tiefe der Gedanken im schönsten Einklang.

(G. Parthey – Das Haus in der Brüderstraße)

სიტყვის ძალა საუცხოოდ იყო აზრის სიღრმესთან შესამეზობელი.

- 245 **EINSICHT – etwas verschließt sich der Einsicht** – etwas ist schwer zu begreifen – გონება ვერ სწვდება, ძნელი გასაგებია
...Das waren Dinge, der sich der Einsicht verschlossen.

(Th. Mann – Der Zauberberg)

ეს ისეთი რამ იყო, რომ გონება ვერ სწვდებოდა.

- 246 = **Einsicht / Einblick haben, nehmen** (in etwas) – jmdm. Einsicht in die Unterlagen (Akten) gewähren – etwas prüfend, suchend durchsehen / durchlesen; jmdm. erlauben unklaren, nicht durchschauten Sachverhalt zu klären – გაეცნო, ჩაუკვირდე; მასალების, საქმის ვითარების გაცნობის შესაძლებლობა მისცე
...Haben Sie Einsicht in die Akten genommen? Möchte ich die Leute fragen.

(Becher – Abschied)

... მსურდა მეკითხა ადამიანებისათვის: გაეცანიო (ჩაუკვირდიო) ამ საქმის მასალებს?

...Sie hatten die Möglichkeit, in viele Dinge Einblick zu nehmen.

მათ შესაძლებლობა ჰქონდათ მრავალ საგანს გაცნობოდნენ.

...Wenn Sie mir Einsicht in die Akten gewähren, kann ich vielleicht Sachverhalt besser klären (schildern).

თუ მასალების გაცნობის შესაძლებლობას მომცემთ, ალბათ შევძლებ საქმის ვითარების ახსნას (წარმოდგენას).

- 247 **EINTRICHTERN– jmdm. etwas einrichtern** (fam) – 1. jmdn. etwas mit sehr großer Mühe lehren- დააზუთხვინა (wie man mit dem Trichter Flüssigkeit in eine enge Flasche eingießt; „Nürnberger Trichter“); –2. jmdm. etwas (zu essen oder zu trinken) aufnötigen – ძალით აჭამა, შეასვა, ჭამა-სმით გახეთქა, ჩაახეთქა

...Vieles von dem, was man den Kindern einrichtert, haben sie bald wieder vergessen.

...ბევრ რამეს, რასაც ბავშვებს აზუთხვინებენ, მათ მალე ისევ ავიწყდებათ.

..Bei der Geburtstagsfeier haben meine Kollegen mir so viel Wein und Schnaps eingetrichtet, dass mir ganz übel wurde.

დაბადების დღის საღამოზე მეგობრებმა იმდენი ღვინო და არაყი დამალევივნეს (ჩამახეთქეს), რომ ცუდად გავხდი.

- 248 **EINTRÄNKEN – es jmdm. eintränken etwas / es jmdm. eintränken** (ugs;) jmdm. etwas heimzahlen – სამაგიერო გადაუხადა, სამაგიერო მიუხლო, შური იძია, შავი ღლე აყარა

„Aber jetzt hat er’s hinter sich, und gut ist’s gegangen. eingetränkt hat er’s ihnen.“

(Feuchtwanger - Erfolg)

„მაგრამ ახლა საქმე უკვე გაკეთებულია, და ყველაფერი მოგვარდა. მან სამაგიერო გადაუხადა (მაგიერი მიუხლო, შური იძია).“

„Adieu, mein Bester,“ sagte Madame Levasseur. „Adieu auch im Namen meiner Theresa. Und wenn ich Sie noch ein einziges Mal mit ihr zusammen erwische, dann tränke ich es Ihnen ein.“

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

„მწვიდობით, ჩემო ძვირფასო,“ თქვა ქმა ლევასერმა. „მწვიდობით ჩემი ტერეზას, იცოდეთ, ვერ გადამირჩებით (შავ ღლეს დაგათენებთ).“

- 249 **EINZUG – Einzug halten** – einziehen – შეხვიდე, შებრძანდე

...und es währte nicht lange, so hielt der Kaiser Napoleon seinen Einzug in Berlin.

(G. Parthey – Das Haus in der Brüderstraße)

...ცოტა ხნის შემდეგ იმპერატორი ნაპოლეონი ბერლინში შევიდა.

- 250 **EIS – aufs Eis (Glatteis) führen** (jmdn.) – nicht auf den richtigen Weg bringen, irrenführen – ყინულზე გაგაცურონ, სამძიმო მდგომარეობაში ჩაგაგდონ

„Verzeihen Sie, wenn ich skeptisch bin. Ich fürchte, Sie lassen sich aufs Glatteis führen.“

(Pettlitz – Unterwegs nach Deutschland)

- „მაპატიეთ, რომ ამას ასე სკეპტიკურად ვეკიდები. თქვენ საშუალებას აძლევთ ყინულზე გაგაცურონ (სამძიმო მდგომარეობაში ჩაგაყენონ).“
- 251 EISEN – (jmdn.) zum alten Eisen werfen** (fam) – jmdn. als verbraucht und veraltet ansehen – არქივს ჩაბარდა, მოძველდა
 ...Diese Hypothese ist schon längst zum alten Eisen geworfen.
 ეს ჰიპოთეზა უკვე დიდი ხანია არქივს ჩაბარდა (მოძველდა).
 ...Der alte Herr wollte nach seiner Pensionierung noch nicht zum alten Eisen geworfen werden und arbeitete in dem Geschäft seines Sohnes weiter.
 მოსუცს არ უნდოდა პენსიაზე გასვლის შემდეგ არქივში ჩაბარებულ (მოძველებულ) ადამიანად ეგრძნო თავი და მისი ვაჟიშვილის მაღაზიაში კვლავ განაგრძობდა მუშაობას.
- 252 = mehrere Eisen im Feuer haben** (fam) – sich nach mehreren Seiten sichern – თავდასაძვრენი გქონდეს, თავდასაძვრენი საშუალება გამოიხატოს
 ...Agathe ... sagte weich: „Ich denke, es ist in diesen Zeiten das beste, so viele Eisen wie nur möglich im Feuer zu haben.“
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
 აგათემ ... ალერსიანად თქვა: „მე მგონია, ასეთ დროს უმჯობესია რაც შეიძლება მეტი თავდასაძვრენი გქონდეს.“
 ...Wenn ich bei dieser Firma keine Stellung finde, ist das nicht so schlimm; ich habe mehrere Eisen im Feuer.
 ...თუ ამ ფირმაში ადგილს ვერ ვნახავ, არაფერია საგანგაშო. მე რადაცას გამოვინახავ (რადაცას მოვინახერხებ, თავდასაძვრენს (თავის გატანის საშუალებას) გამოვინახავ).
- 253 ELEMENT – in seinen Element sein** (fam) – sich wohl fühlen, sich sicher fühlen (wie z. B. der Fisch im Wasser) – თავის სტიქიაშია, თავს ისე გრძნობს, როგორც თევზი წყალში
 ...Als man auf die Technik zu sprechen kam, fühlte sich der Ingenieur in seinem Element.
 როგორც კი ლაპარაკი ტექნიკაზე ჩამოვარდებოდა, ინჟინერი თავს ისე გრძნობდა, როგორც თევზი წყალში.
 ...Rumpf zündete sich eine Zigarette an und lachte schallend. Nun war er in seinem Element.
 (Kellermann - Totentanz)
 რუმპფმა სიგარეტს მოუკიდა და ხმამაღლა გადაიხარხარა. ახლა ის თავის სტიქიაში იყო.
- 254 ENDE – mit seinem Latein (seiner Weisheit) zu Ende sein** (fam) – nicht mehr weiter wissen – მეტი არ გაეგება, მისი ცოდნის დონე ამოწურულია
 ...Sein Hausarzt hatte ihm geraten, wegen der Schmerzen einen Facharzt aufzusuchen; er selber sei mit seinem Latein zu Ende.
 ოჯახის ექიმმა ურჩია მას, ტკივილების გამო ექიმ-სპეციალისტი ენახა. მისი დონე ამ საკითხში ამოწურდა (მას მეტი არ გაეგებოდა).
- 255 = das Ende vom Lied** (fam) – der (unangenehme) enttäuschende Ausgang einer Sache – საქმის დასასრული, საქმის ბოლო, აი, რით დაბოლოვდა საქმე
 ...Das war das Ende vom Lied – verkürzte Arbeitszeit, verkürzter Arbeitslohn, Streikverbot.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 აი, რითი დაბოლოვდა საქმე: არასრული სამუშაო დღე, შემცირებული ხელფასი, გაფიცვების აკრძალვა
 ...während der ersten Tage meiner Reise habe ich zu viel Geld ausgegeben; das Ende vom Lied war, dass ich früher nach Hause fahren musste.
 ჩემი მოგზაურობის პირველ დღეებში ძალიან ბევრი ფული დავხარჯე. საქმე იმით დამთავრდა, რომ იძულებული ვიყავი დროზე ადრე დაებრუნებულიყავი შინ.
- 256 = das dicke Ende kommt nach** (fam) – das Unangenehme kommt zum Schluss – ყველაზე არასასურველი (არასასიამოვნო) ჯერ კიდევ წინ არის (ჯერ კიდევ გველის)

- ...Wenn der Vater auch heute nichts sagt – das dicke Ende kommt nach ...
(J. Luk – Schuberts Lebensjahre)
თუმცა მამა დღეს ხმას არ იღებს, ყველაზე არასასიამოვნო ჯერ კიდევ წინ არის (ჯერ კიდევ გველის).
- 257 = **kein Ende nehmen** – sich nicht beenden , nicht aufhören – ბოლო არ უზანს, ბოლო არ მიეცა, საშველი არ დაადგა.
...Die Trinkssprüche wollen kein Ende nehmen.
(Kellermann - Totentanz)
სადღეგრძელოებს ბოლო არ უზანდა (საშველი არ დაადგა).
- 258 **ENGE - jmdn. in die Enge treiben** – jmdn. jede Möglichkeiten zu entrinnen nehmen – ჩიხში მიიმწყვდია, გასაქანი არ მისცა
...Die Lehrerin geriet in Verlegenheit, als sei sie in die Enge getrieben und müsse sich herausreden.
(Th. Mann – Der Zauberberg)
მასწავლებელი ქალი შეკრთა, თითქოს ჩიხში მიიმწყვდიეს და იძულებულია თავი იმართლოსო.
...Durch seine geschickten Fragen trieb der Richter den Angeklagten so in die Enge, dass dieser schließlich seine Schuld zugeben musste.
მისი მარჯვე შეკითხვებით მოსამართლემ ბრალდებული ისე მიიმწყვდია ჩიხში, რომ იგი იძულებული იყო ბოლოს თავისი დანაშაული ელიარებინა.
- 259 **ENTSCHLUSS – einen Entschluss fassen** – eine Entscheidung treffen – etwas entscheiden – გარკვეული გადაწყვეტილება მიიღო
...Jedenfalls wird es höchste Zeit, einen klaren Entschluß zu fassen.
(Kellermann - Totentanz)
ყოველ შემთხვევაში უკვე დროა მივიღოთ გარკვეული გადაწყვეტილება.
- 260 **ERBE – jmdn. zum Erben einsetzen** – jmdn. als Inhaber(in) großes Vermögens, Eigentums nach dem Tode anerkennen – მემკვიდრედ გამოაცხადო
...Er hatte Gilberte zu seiner Universalerbin eingesetzt.
მთელი თავისი ქონების ერთადერთ მემკვიდრედ მან უილბერტი გამოაცხადა.
- 261 **ERFOLG – von Erfolg gekrönt sein** – Erfolg erzielen, Erfolg erreichen- წარმატებით დაგვირგვინდება
...Aber diese Bemühungen wurden von keinem Erfolg gekrönt.
(Th. Mann – Der Weg zum Friedhof)
მაგრამ ეს გულმოდგინება წარმატებით არ დაგვირგვინდა.
- 262 **ERKUNDIGUNG – Erkundigung einziehen** – um Auskunft bitten, durch Fragen etwas zu erfahren suchen, nachfragen – ცნობები შეკრიბო
„Sie, mein Freund, werden in der Stadt Erkundigungen einziehen.“
(Kellermann - Totentanz)
„თქვენ, ჩემო მეგობარო, ცნობებს შეკრებთ ქალაქში.“
- 263 **ERLAUBNIS – die Erlaubnis erwirken** – Genehmigung, Zustimmung, Bestätigung, dass man etwas zu tun darf – ნებართვა მიიღო
„Es wäre also nichts anderes zu tun, als mir bei Doktor Sandkuhl diese Erlaubnis zu erwirken.“
(Kellermann - Totentanz)
ერთადერთი, რაც იყო გასაკეთებელი – ეს გახლდათ ექიმ ზანდკულისაგან ჩემთვის ნებართვის მიღება.“
- 264 **ERNST – jmdn. etwas ernst nehmen** – jmdn. für vollwertig betrachten – სერიოზულად ჩათვალო, სერიოზულად მოეკიდო
...Der (Paul) spielte auch gern den Politiker und Strategen. Aber ernst nahm er das alles nicht.
(Bredel – Die Enkel)

- მას (პავლეს) უყვარდა პოლიტიკაში და სტრატეგიაში კარგად გარკვეულ კაცად მოეჩვენებინა თავი, მაგრამ ყოველივე ამას ის სერიოზულად არ ეკიდებოდა.
- ... Dieser Mensch sagt heute dies und morgen genau das Gegenteil; man kann ihn doch nicht ernst nehmen.
- ეს ადამიანი დღეს ამას ამბობს, ხვალ კი სრულიად საპირისპიროს. მას სერიოზულად ვერ ჩათვლი კაცი (მასზე სერიოზული დაყრდნობა არ შეიძლება).
- 265** = **mit etwas Ernst machen** – etwas in die Tat umsetzen – etwas wirklich tun – ნამდვილად ჩამდენია, საქმის გამკეთებელია
 ...Sie glaubten, dass ihr Gegner nur droht. Aber was werden sie unternehmen, wenn er wirklich Ernst macht?
 მათ სჯერათ, რომ მათი მოწინააღმდეგე მხოლოდ იმუქრება. მაგრამ რას გააწყოებენ (რას მოიმოქმედებენ), თუ ის ამას ყოველივეს ნამდვილად ჩაიდენს. (თუ იგი ამის ნამდვილად ჩამდენია, ამის გამკეთებელია).
- 266** = **der Ernst des Lebens** – die Schwierigkeiten des Lebens – ცხოვრების აე-კარგი, ცხოვრების ჭირ-ვარამი, სირთულეებით სავსე ცხოვრება
 ..Nach der Schulzeit beginnt für alle der Ernst des Lebens.
 სკოლის დამთავრების შემდეგ ყველასთვის სირთულეებით სავსე ცხოვრება იწყება (დრო დგება, ცხოვრების აე-კარგ გამოცდა).
- 267** **ERSTAUNEN – in Erstaunen geraten** – sich wundern – განცვიფრდა, გაიკვირვა
 ...Als man ihm das erzählte, geriet er in Erstaunen.
 როდესაც ეს უამბეს, ის განცვიფრდა.
- 268** = **in Erstaunen (ver)setzen** – jmdn. bewundern, erstaunen – in stauen Verwunderung setzen – გააოცო, გააკვირო
 ...Wäre Christa in diesem Augenblick eingetreten, es hätte ihn nicht in Erstaunen versetzt.
 (Kellermann - Totentanz)
 კრისტა რომ შემოსულიყო ამ წუთში, მას ეს სრულეებით არ გაუკვირებოდა (არ გააოცებდა).
 ...Er setzte alle Welt in Erstaunen durch Unternehmungen, die etwas ... Phantastisches hatten.
 (Th. Mann – Friedrich II)
 ის აკვირვებდა ყველას თავისი წამოწყებებით, რომელსაც რაღაც ფანტასტიკური იერი დაჰკრავდა.
- 269** **ERSTE – der (die, das) erste beste** – der (die, das) zunächst sich anbietende – პირველსავე მოხონელი, პირველად შემხვედრი
 „Das Mädchen heiratete aus Ärger den ersten besten Mann ...“
 (Heine)
 „გულნატკენი ქალიშვილი პირველსავე მოხონელს გაჰყვა ცოლად.“
- 270** **ESSIG – es ist Essig damit** (ugs.) – es ist vorbei (aus mit etwas) – es wird nichts mehr aus etwas; etwas kommt nicht mehr Zustande – ჩაიშალა, ჩაიფუშა, აღარაფერი გამოვა (ამ საქმიდან)
 ... Er setzte Therese auseinander, leider habe Maistre Gibert recht ... Mit der Hochzeit sei es Essig.
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 მან განუმარტა ტერეზას, რომ ბ-ნი უიბერი, სამწუხაროდ, მართალია ... ქორწილი ჩაიშალა (ჩაიფუშა).
- 271** **EULE – Eulen nach Athen tragen** – etwas Überflüssiges tun – ზედმეტია, გადაჭარბებულია
 ... Meine Freundin hat ein Hutgeschäft. Ihr einen Hut zu schenken, heiße Eulen nach Athen tragen.
 ...ჩემს მეგობარს ქუდების მაღაზია აქვს. მას ქუდი აჩუქო, ზედმეტად მიმაჩნია.

F

- 272 **FADEN - den Faden verlieren** – vom Thema abkommen, nicht mehr wissen; nicht im logischen Zusammenhang fortfahren können – აზრები დაეხნა, საუბრის კვანძი გაუწყდა
 Die Rede war sehr schlecht, immer wieder verlor der Redner den Faden und musste in seinem Manuskript nachlesen.
 მისი გამოსვლა ძალიან ცუდი იყო, აზრები ებნეოდა და იძულებული შეიქმნა თავის ხელნაწერში წაეკითხა.
- 273 = **die Fäden in der Hand halten** – eine Sache allein leiten – (Hergeleitet von den Fäden der Marionetten beim Puppenspiel) – მართვის სადავეები ხელთ უპყრია, ერთპიროვნულად მართავს
 Der Ministerpräsident hielt die Fäden der Politik in seiner Hand.
 პრემიერ-მინისტრს პოლიტიკის სადავეები ხელთ ეპყრა.
- 274 = **an einem (seidenen) Faden hängen** – in größter Gefahr sein – ბეწვზე ჰკიდია
 Der Patient genas, doch sein Leben hatte nur an einem seidenen Faden gehangen.
 პაციენტი გამოჯანმრთელდა, მაგრამ მისი სიცოცხლე მაინც ბეწვზე ეკიდა.
- 275 **FAHREN – mit etwas gut (schlecht) fahren (bei einer Sache)** - mit etwas gute (schlechte) Erfahrungen machen – ჭკუას (არ) წააგებ, არაფერს წააგებ
 Wenn Sie diesen Radioapparat kaufen, werden Sie damit nicht schlecht fahren.
 თუ ამ რადიომიმღებს იყიდით, ჭკუას არ წააგებთ (არაფერს წააგებთ).
- 276 **FAHRT – in Fahrt kommen (umg.):** - in Stimmung kommen; in Wut geraten – თავი აიშვა, აიწყვიტა, ხასიათზე მოვიდა; გაბრაზდა, აფეთქდა
 Nach dem zweiten Glas Wein kam er richtig in Fahrt und unterhielt die ganze Gesellschaft allein.
 მეორე ჭიქა ღვინის შემდეგ იგი მან აიწყვიტა (ხასიათზე მოვიდა) და მთელი საზოგადოება გაართო.
 Lass dich nicht mit dem Mahler ein, der kommt leicht in Fahrt.
 მოეშვი მაღერს, ხომ იცი, რომ იგი ადვილად ბრაზდება.
- 277 **FALLE – in die Falle gehen** – 1. die lüstige Verlockung nicht erkennen, sich überlisten lassen – ხაფანგში მოემწყვდა, მახეში გაება; 2. (fam) ins Bett gehen – დასაძინებლად წავიდა
 Der Angeklagte ging in die Falle, die ihm der Richter gestellt hatte.
 ბრალდებული მოსამართლის მიერ დაგებული ხაფანგში გაება.
 Ich bin heute todmüde und werde zeitig in die Falle gehen.
 დღეს ძალიან დაღლილი ვარ და დროზე დავწვები დასაძინებლად.
- 278 = **jmdm. eine Falle stellen** – jmdm. in eine Falle locken – მახე დაუგო, ხაფანგში მოიმწყვდიო
 Der Vater des entführten Kindes wollte dem Erpresser eine Falle stellen.
 გატაცებული ბავშვის მამას უნდოდა მოძალადე ხაფანგში მოემწყვდიოდა.
- 279 **FALLEN – immer auf die Füße fallen** – auch in kritischen Situationen immer Glück haben (wie eine Katze, die bei einem Fall meist keinen Schaden nimmt) – მოხერხებულად გამოძვრე, (შევ. კატა ზურგით არ დაეცემა)
 Man braucht um ihn keine Angst zu haben, er fällt immer auf die Füße.
 მის გამო ნუ გეშინიათ, იგი ყოველთვის მოხერხებულად გამოძვრება.
- 280 = **aus dem Rahmen fallen** – ungewöhnlich sein – ყოველად უჩვეულო რამაა, არასტანდარტულია, ჩარჩოში არ ზის, განსხვავებულია, ჩვეულებრივის ფარგლებს სცილდება
 Fast alle in dieser Ausstellung gezeigten Plastiken waren Durchschnitt. Nur zwei Werke des Bildhauers B. fielen aus dem Rahmen.
 თითქმის ყველა ამ გამოფენაზე წარმოდგენილი სკულპტურული ნაწარმოები საშუალო დონის იყო. ყოველად უჩვეულო რამ იყო (განსაკუთრებული

- ...ყოფილი გამოეჩინა)მხოლოდ მოქანდაკე B-ს მიერ წარმოდგენილი ორი ქმნილება.
- 281** = **aus der Rolle fallen** – gegen gutes Benehmen verstoßen (Rolle - das, was ein Schauspieler in einem Theaterstück zu sagen hat) – უხერხულობაში ჩავარდე
Mit seinen schlechten Witzen fällt er dauernd aus der Rolle.
მისი ცუდი ხუმრობის გამო იგი ხშირად უხერხულ მდგომარეობაში ვარდება.
- 282** = **jmdm. in die Hände fallen** - in die Gewalt oder den Besitz eines Menschen geraten – მფლობელობაში მოექცე, გავლენაში მოექცე, ხელში ჩაუვარდე
Er glaubte ein besonders gutes Geschäft zu machen; Leider musste er später feststellen, dass er Betrügern in die Hände gefallen war.
მას ეგონა, რომ განსაკუთრებულად კარგ საქმეს მოკიდა ხელი; სამწუხაროდ გვიან დაადგინა, რომ მატყუარების გავლენის ქვეშ მოექცა.(გაიძვერებს ჩაუვარდა ხელში).
Bei dem gestrigen Villeneinbruch fielen den Dieben wertvolle Schmuckgegenstände in die Hände.
გუშინდელი ვილაში შეჭრით ქურდებს ძვირფასი განძი ჩაუვარდათ ხელში.
- 283** = **mir fällt ein Stein vom Herzen** – eine große Sorge ist mir genommen – გულზე მომეშვა, გულიდან ლოდი ჩამომიგორდა
Als der Professor mir sagte, dass er mit meiner Arbeit sehr zufrieden sei, fiel mir ein Stein vom Herzen.
გულზე მომეშვა (გულიდან ლოდი ჩამომიგორდა), როცა პროფესორმა მითხრა, რომ ჩემი ნაშრომით კმაყოფილია.
- 284** = **mit der Tür ins Haus fallen** (fam) – etwas unvermittelt oder unvorbereitet vorbringen, direkt aufs Ziel losgehen – სახლში ძალით შეუვარდე, ჯიქურ მიეძალო, პირდაპირ შეტევაზე გადახვიდე, გაცხარდე
Bei Verhandlungen mit Herrn B. muss man vorsichtig und geschickt vorgehen. Auf keinen Fall darf man mit der Tür ins Haus fallen.
ბატონ ბ. მოლაპარაკების დროს ფრთხილად და მოქნილად უნდა მოექცეთ. არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჯიქურ მიეძალება.
...Nur nicht gleich mit der Tür ins Haus! Wie du doch Augenblick in Feuer und Flammen stehst. (Schiller-Kabale und Liebe)
რისთვის ცხარობ, დამშვიდდი! უცებ აინთები ხოლმე.
- 285** **FALSCH** – **an den Falschen kommen** – in die Falsche geraten – ანგარიშში მოტყუვდა, ნახტომი შეეშალა
“Er wollte ihn mit einem Blick einschüchtern, ... da kam er aber an den Falschen”.
(Hauff - Der Mann im Mond)
მას უნდოდა ის ერთი შეხედვით დაემინებინა, ... მაგრამ სხვა ბიჭი დახვდა (ანგარიშში მოტყუვდა), ნახტომი შეეშალა.
- 286** **FANG** – **einen guten Fang machen** (einen guten fetten Fang machen, tun (etw. Gutes finden) – einen unerwarteten Erfolg haben – იღბლიანი შენაძენი გააკეთა, ბედმა გაუღიმა
...Das ist etwas für ihn, ein Coup, ein guter Fang. Damit kann er manche Scharte auswerten und den Leuten zeigen, daß bis heute die Firma J. Buddenbrook noch nicht gänzlich von Glück verlassen ist.
(Thomas Mann ‚Buddenbrooks‘)
ვიფიქრე: ეს საქმე ტომისთვის მისწრება იქნება. სწორედ ბედი უღიმის-მეთქი. ამით შეიძლება ზარალი აინაზღაუროს და ხალხსაც დაანახოს ფირმა „იოჰან ბუდენბროკს“ ბედი ისევ წყალობსო.
...Bei der Razzia im Bahnhof wurden zwei Männer festgenommen, weil sie keine Ausweise bei sich trugen. Die Polizei hatte einen guten Fang gemacht, den der eine von ihnen war ein lange gesuchter Einbrecher.

რაციის მეშვეობით სადგურში ორი კაცი დააკავეს პირადობის მოწმობის უქონლობის გამო. პოლიციას ამით გაუმართლდა, რადგან ერთ-ერთი მათგანი ხანგრძლივ ძებნაში მეოფი დამნაშავე იყო.

287 FARBE – Farbe bekennen (umg) – 1. sich bindend äußern; sich endlich entscheiden – აშკარად იმოქმედო, კარტი გაშალო; 2. den wahren Sachverhalt zugeben – ფაქტი აღიარო (კარტი გაშალო); 3. eine bestimmte Fähigkeit bzw. Leistung nachweisen – უნარი წარმოაჩინო, საკუთარი შესაძლებლობა აჩვენო

“Nun hat uns Horst aber lange genug mit der Reparatur hingehalten. Am Montag treffe ich ihn wieder, da muß er endlich Farbe bekennen. Ich will jetzt wirklich wissen, ob er das Auto in Ordnung bringt oder ich in die Werkstatt fahren muß”.

პორსტმა გადაგვაყოლა ამ შეკეთების საქმეს. ორშაბათს მე მას კვლავ შევხვდები და ბოლოს და ბოლოს აშკარად უნდა თქვას. ნამდვილად მინდა ვიცოდე, იგი მოიყვანს ავტომანქანას წესრიგში თუ მე უნდა წავიდე სახელოსნოში.

“Hör mal, Bürschen, ich habe dich hier in unserer Wohnung angetroffen und will wissen, was du hier suchst. Ich garantiere dir, dass du hier nicht eher herauskommst, als bis du Farbe bekannt hast”.

მომისმინე ყმაწვილო, მე შენ აქ ჩვენს ბინაში შევხვდი და მინდა ვიცოდე, რას ეძებ. მე გაძლევ შენ გარანტიას, რომ აქ შენ ვერაფერს გაარკვევ, ვიდრე ფაქტს არ აღიარებ (კარტს არ გაშლი).

„... Zeit genug für seine Vorbereitung hat er gehabt. Nächste Woche ist Prüfung, da muß er Farbe bekennen. Wir wollen schließlich wissen, ob er die vielen Wochen auch richtig genutzt hat”.

საკმაო დრო ჰქონდა მომზადებისათვის. შემდეგ კვირაში გამოცდა აქვს და უნდა დაამტკიცოს თავისი შესაძლებლობა (აჩვენოს თავისი უნარი,) ბოლოს და ბოლოს უნდა ვიცოდეთ, რამდენად ნაყოფიერად გამოიყენა მან ამდენი კვირა.

288 = Farbe halten – eigene Meinung nicht leicht ändern – აზრი არ შეიცვალა, მედგრად დადგე, სიმტკიცე გამოიხიხო

...Man war überzeugt, dass er unter allen Umständen Farben halten würde.

დარწმუნებული იყვნენ, რომ ყოველგვარ ვითარებაში იგი სიმტკიცეს (ერთგულებას) გამოიხიხნდა. (მედგრად დადგებოდა, აზრს არ შეიცვლიდა

289 = die Farbe wechseln – 1. blass u. wieder rot werden - ფერი იცვალა, ნირი შეეშალა, ნირი წაუხდა 2. seine (politische) Überzeugung ändern, zu einer anderen Partei, Vereinigung u.a. übergehen - აზრი, მრწამსი იცვალა

“Kaum hatte er den Brief überlesen, als er die Farbe wechselte”.

(H. Kleist - Der Zweikampf).

“წერილს გადაავლო თვალი თუ არა, ნირი შეეშალა (ნირი შეეცვალა, ფერი შეეცვალა).

Talleyrand hat ein paarmal in seinem Leben die Farbe gewechselt.

ტალეირანმა თავის ცხოვრებაში რამდენჯერ შეიცვალა თავისი პოლიტიკური მრწამსი.

290 FASS – das schlägt dem Fass den Boden aus – jetzt ist es aber genug; mehr kann man sich nicht gefallen lassen; das ist der Gipfel – საესეა მოთმინების ფიალა

“Und daß „oben“ alle umgeschwenkt sind, das hat dem Faß den Boden ausgeschlagen”, sagte Klaus”.

(Scharrer - Vaterlandslose Gesellen)

“ყველა “სათავეში მდგომის” უკანდახევამ აავსო მოთმინების ფიალა”, თქვა კლაუსმა.

291 = wie ein Fass trinken (sauften) – er trinkt, säuft wie ein Fass – trinkt unmäßig viel – ბევრს სვამს, ღლთობს, კასრით სვამს, ხარივით სვამს

“Wie oft hat man von ihm erzählt, dass er wie ein Fass trinkt”.

- რამდენჯერ თქვენს მასზე, რომ ძალიან ბევრს სვამდა.
- 292 FASSEN – etwas fest ins Auge fassen** – ein Ziel planmässig und unbeirrt verfolgen – მიზანი დაისახა, ტვინში ჩაიდო
Wer sein Ziel fest ins Auge fasst und sich nicht davon abringen lässt, wird auch im Leben Erfolg haben.
ვინც მიზანს დაისახავს (ტვინში ჩაიდებს რაიმეს) და არ მოეშვება (არ გადაუხვევს მას), წარმატებასაც მიაღწევს ცხოვრებაში.
- 293 = etwas scharf ins Auge fassen** – etwas kritisch betrachten – სერიოზულად მიუდგე, კრიტიკულად განიხილო
...Die Abgeordneten im Parlament fassten die neue Gesetzesvorlage scharf ins Auge.
დეპუტატებმა პარლამენტში ახალი კანონპროექტი კრიტიკულად (ძალიან სერიოზული მიდგომით) განიხილეს.
- 294 = die Gelegenheit beim Schopf fassen** oder **packen** - die Gelegenheit ausnützen – შემთხვევით ისარგებლო
Heute morgen traf ich den Direktor in der Straßenbahn, ich fasste die günstige Gelegenheit beim Schopf und besprach einige Dinge mit ihm, für die im Büro immer keine Zeit bleibt.
დღეს დილით დირექტორს ტრამვაიში შევხვდი, შემთხვევით ვისარგებლე და მასთან ის საკითხები შევათანხმე, რომლისთვისაც ბიუროში დრო არასდროს მრჩებოდა.
- 295 FASSUNG – jmdn. aus der Fassung bringen** - jmdn. aus der Ruhe bringen – მოთმინებიდან გამოიყვანა, განარისხა
“Sie finden, im Vergleich damit, Beejthoven rein, klar und natürlich. Aber bedenken Sie, wie Beethoven seine nach alter Weise gebildeten Zeitgenossen aus der Fassung gebracht hat... und Bach selbst, mein Gott, man warf ihm Mangel an Wohlklang und Klarheit vor”.
(Th.Mann-Buddenbrooks)
თქვენი აზრით, ამასთან შედარებით, ბეთჰოვენი ნათელი და ბუნებრივია. მაგრამ აბა გაიხსენეთ, როგორ ანრისხებდა იგი ძველ ყაიდაზე გამოზრდილ თანამედროვეებს? ღმერთო ჩემო, ბახსაც კი საყვედურობდნენ, ტკბილხმოვანება და სიცხადე გააკლიაო.
Und doch soll es Ihnen nicht gelingen, mich aus der Fassung zu bringen.
(Hauff-Der Mann...)
და თქვენ მაინც ვერ შეძლებთ მოთმინებიდან გამოიყვანოთ.
- 296 FÄUSTCHEN – sich ins Fäustchen lachen** (fam.), voll heimlicher Schadenfreude od. Genugtuung sein, schadenfroh sein, aus heimlicher Schadenfreude lachen – ნიშნის მოგებით ხითხითებს, უღვაშებში ეცინება
Wenn der Lehrer einen Fehler macht, lachen sich die Schüler ins Fäustchen.
როცა მასწავლებელი შეცდომას უშვებს, მოსწავლეები ნიშნის მოგებით იცინიან.
Seine Feinde lachen sich jetzt ins Fäustchen.
მისი მტრები ახლა ნიშნის მოგებით ხითხითებენ (უღვაშებში იცინიან).
- 297 FAUSTDICK – es faustdick (knüppeldick) hinter den Ohren haben** - schlaue gerissen, auch schalkhaft u. schlagfertig sein (bei harmlosem Aussehen), schlaue und listig sein, ohne dass es zunächst bemerkbar ist – სურვილი ჰკლავს გაიგოს, ეშმაკია, გაქნილი ვინმეა
Stille Wasser waren oft tief. Mancher hatte es faustdick hinter den Ohren.
(Th. Mann -Buddenbrooks)
იმ მდინარის გეშინოდეს, რომელიც არ ხმაურობსო, - ირწმუნებოდნენ ისინი. ბევრს ჰკლავდა სურვილი, მათი ამბავი როგორმე გაეგო და მეტი სცოდნოდა.
Seien sie vorsichtig bei den Verhandlungen. Herr X. ist zwar sehr liebeswürdig, aber er hat es faustdick hinter den Ohren.

- მოლაპარაკების დროს ფრთხილად იყავით. ბატონი X. ძალიან თავაზიანია, მაგრამ დიდი გაქნილი ვინმეცაა.
- 298 FEDERLESENS – nicht viel Federlesens mit jmdm. (etw.) machen – mit jmdm. (etwas) energisch verfahren - ohne große Umstände zu machen od. Rücksichten zu nehmen – უბოდიშოდ მოექცე, დიდი ცერემონიები არ გაუბა, მობოდიშებით თავი არ შეიწუხო**
 Offenbar hat die Sanitätswache nicht viel Federlesens mit ihm gemacht.
 აშკარაა, სანიტარული დაცვა უბოდიშოდ მოექცა მას (სანიტარულ დაცვას არ გაუბამს მასთან დიდი ცერემონიები, თავი არ შეუწუხებია მობოდიშებით).
- 299 FEHDEHANDSCHUH – jmdm. den Fehdehandschuh hinwerfen - (ins Gesicht schleudern, werfen, vor die Füße werfen), jmdn. zu Kampf, Streit herausfordern – ხმალში (ბრძოლაში) გამოიწვია**
 Anderhalb Milliarden Menschen haben auf der Kairoer Konferenz den Kolonialmächten den Fehdehandschuh Asiens und Afrikas hingeworfen.
 კაიროს კონფერენციაზე მილიარდნახევარმა ადამიანმა აზიისა და აფრიკის სახელთ ხმალში (ბრძოლაში) გამოიწვია კოლონიზატორები.
- 300 FEHLER – ein Fehler ist unterlaufen – vom Richtigen abweichen – შეცდომა მოუვიდათ**
 “Es ist ja bekannt, daß auch bei ihnen die größten Fehler unterlaufen”.
 (Kellermann - Totentanz)
 ხომ ცნობილია, რომ მათაც მოსდით მეტად უხეში შეცდომები”.
- 301 FEILE – die letzte Feile anlegen - letzte Verbesserungen anbringen – საბოლოოდ გააშალაშინო, გამოჩარხო (იხ. Hand №558)**
 Seine Dissertation war fertig; er wollte nur noch die letzte Feile anlegen.
 მისი დისერტაცია მზად იყო; მას მხოლოდ საბოლოოდ გააშალაშინება (გაჩარხვა) უნდოდა.
- 302 FELD – ins Feld führen – etw. als Argument anführen – მიმართა, მოიშველია**
 ... Er führte gegen den Volkentscheid drei wesentliche Gründe ins Feld.
 მან ხალხის გადაწყვეტილების საპირისპიროდ სამი არსებითი მიზეზი მოიშველია.
- 303 = das Feld räumen – seine Stellung aufgeben, weichen, sich absetzen – ადგილიდან აიბარგა, ადგილს გაეცალა**
 “Schnapphahnski ist wieder in Berlin. Man wird über die Keckheit unseres Helden lachen, wenn man bedenkt, wie schmachlich er das dortige Feld eins räumen mußte...”
 (G. Weerth – Schnapphahnski)
 შნაპჰანსკი კვლავ ბერლინშია. სასაცილოა ჩვენი გმირის კადნიერება, თუ გაიხსენებთ, რა სამარცხვინოდ მოუხდა მას ერთხელ ამ ადგილიდან აბარგება (როგორ აიძულეს იგი სამარცხვინოდ გასცლოდა ამ ადგილს).
- 304 = ins Feld rücken, ziehen (gegen, für jmdn. etw. kämpfen) – სალაშქროდ წავიდა, ფრონტზე წავიდა**
 “Sein Vater hatte ihn damals auf das Land gebracht, denn Antoine von Bourbon zog wieder einmal ins Feld”.
 (H. Mann - Henri Quatre. Jugend)
 მამამისმა იგი ამ დღეებში სოფლად წაიყვანა, რადგან ანტუან ბურბონი კვლავ სალაშქროდ წავიდა.
 “Hauptmann Frey sollte in dieser Nacht noch ins Feld rücken”.
 (Kellermann - Totentanz)
- 305 = jmdn. aus dem Feld(e) schlagen (gehö:) jmdn. besiegen – მოერია, აჯობა**
 Er hat alle seine Gegner aus dem Felde geschlagen.
 იგი ყველა თავის მოწინააღმდეგეს მოერიდა (მან ყველა თავის მოწინააღმდეგეს აჯობა).

- 306 **FELL – jmdm. (jmdn.) juckt das Fell** – (salopp;-) jmd. ist so übermütig verhält sich, so provoziierend, dass ihm jeden Moment eine Tracht Prügel droht - გვერდები ექავება (იხ. Leder № 858)
 „...Juckt dich zum dritten Mal das Fell?“
 (Goethe - Faust)
 “შენ რა, მესამედ ხომ არ გექავება გვერდები?”
- 307 = **ein dickes Fell haben** – unempfindlich, abgehärtet sein, seine Ruhe nicht verlieren – უღრძოა, კამეჩის ტყავი აქვს.
 Den Paul kannst du ausschimpfen, soviel du willst. Der hat ein dickes Fell.
 (MDtl.)
 პაული რაც უნდა ლანძლო, ვერაფერს გახდები. უღრძო ვინმეა (კამეჩის ტყავი აქვს).
- 308 = **sich ein dickes Fell anschaffen** – sich seelisch unempfindlich machen, abhärten – რეაქციას არ გამოხატავს, ნაკლებად რეაგირებს (ფამილიარულად – კამეჩის ტყავი გამოიბა).
 Junge, Junge, du darfst dir nicht alles so zu Herzen nehmen. Weich sein ist gut, aber du über-treibst es. schaff dir bloss ein dickeres Fell an.
 ყველაფერი ასე ახლო ნუ მიგაქვს გულთან, ყმაწვილო! გულჩვილობა კარგია, მაგრამ ზედმეტი არას გარგებს. შეეცადე, ნაკლები რეაქცია გამოხატო.
- 309 = **jmdm. das Fell über die Ohren ziehen** (stärker fam)- jmdn. bei einem Handel betrügen – ცხრა პირტყავს აძრობს
 „... Der Händler, der mir den Stoff verkaufte, hat mir aber gehörig das Fell über die Ohren gezogen.“
 ვაჭარმა, რომელმაც საქონელი მომიყიდა, ასე ვთქვათ, ცხრა პირტყავი გამაძრო. (ძალიან ძვირი გადაამახდევინა)
- 310 **das Fell versaufen** –(salopp)-im Anschluss an eine Beerdigung einen Umtrunk veranstalten – ჭიქა წავუქციოთ
 Gehen wir heute zur Beerdigung und nachdem wollen wir auch das Fell versaufen.
 წავიდეთ დღეს დასაფლავებაზე და შემდეგ ჭიქაც წავუქციოთ მიცვალებულის მოსაგონებლად.
- 311 = **alle Felle schwimmen jmdm. weg** (davon) – ihm ist alle Felle weggeschwommen, jmds. Hoffnungen zerrinnen – ყველა იმედი დაემსხვრა, ყველაფერი წყალში ჩაუცვივდა
 Prinz Xavier, dem alle Felle wegschwammen, wütete und schrieb giftige Verse.
 (L. Feuchtwanger - Die Füchse im Walde)
 პრინცი ქსავიე, რომელსაც ყველა იმედი ემსხვრეოდა (ელუპებოდა, წყალში უცვიოდა), მძვინვარებდა და გესლიან ლექსებს წერდა.
- 312 **FERSE – jmdm. auf den Fersen sein** – jmdn. verfolgen – კვალზე ადგია,
 კვალდაკვალ მისდევს
 Die Polizei war dem Dieb auf den Fersen.
 პოლიცია ქურდს კვალზე ადგა (კვალდაკვალ მისდევდა).
- 313 **FERSENGELD – Fersengeld geben** (scherz.) fliehen, davonlaufen – მოკურცხლა, მოუსვა
 Die anderen mochten Fersengeld geben, er trat dem Riesen tapfer entgegen.
 დაე სხვებმა მოუსვან, იგი მზად არის დევს მარტო შეებრძოლოს.
- 314 **FERTIGMACHEN – jmdn. fertigmachen** (stärker fam)
 1. jmdn. (körperlich oder moralisch) stark schwächen, erschöpfen, zugrunde richten – ქანცი გაუწყიბა, გადაღალა 2.jmdn. umbringen, töten-დაასამარა, მოკლა, ბოლო მოუღო 3. jmdn. betrunken machen – დაათრო 4. jmdn. so sehr schelten, zurechtweisen, dass er nichts mehr darauf erwidern kann-მწარედ გაკიცხა 5. so lange jmdn. einreden bis er zustimmt (auch salopp:) sexuell befriedigen, zum Orgasmus bringen– ძალით დაიყოლია

...Die Vorbereitungen zur Prüfung haben mich ganz fertiggemacht.

გამოცდებისათვის მზადებამ ძალიან გადამძალა (ქანცი გამიწყვიტა).

...Bevor er seine Drohung, sie zu verraten, wahrmachen konnte, haben die Bandenmitglieder ihn fertiggemacht.

ვიდრე იგი მის მუქარას სისრულეში მოიყვანდა, რომ მას გასცემდა, ბანდის წევრებმა მას ბოლო მოუღეს.

...Seine Kollegen hatten sich vorgenommen, ihn auf dem Betriebsfest richtig fertigzumachen.

კოლეგებმა გადაწყვიტეს წარმოებაში გამართულ ზეიმზე იგი კარგა მაგრად დაეთროთ.

...Durch seine Unachtsamkeit wurde die termingemäße Fertigstellung in Frage gestellt, und der Chef hat ihn dafür ordentlich fertiggemacht.

მისი უყურადღებობის შედეგად დაისვა საკითხი სამუშაოს დროზე ჩაბარების შესახებ და უფროსმა იგი ამის გამო მწარედ გააკიცხა.

...Otto will zur Herrenpartie nicht mitkommen? Lass nur, ich werde ihn schon fertigmachen.

არ წამოვა ოტო საღამოზე, სადაც კაცები ვიკრიბებით? დამაცადე, მე მას ძალით დავიყვლიებ.

315 FETT – das macht den Kohl (das Kraut) nicht fett (fam) - das nützt nichts – საქმეს არ წაადგება, ვერაფერს შემატებს, დიდ სარგებლობას არ მოიტანს, არ გაამდიდრებს

Lass nur dein Geld stecken, die paar Tetri machen den Kohl nicht fett.

იყოს შენი ფული. შეინახე. რამოდენიმე თეთრი საქმეს არაფერს შემატებს. (დიდ სარგებლობას არ მოიტანს, არ გაამდიდრებს).

316 = das Fett abschöpfen (den Rahm abschöpfen) (ugs);- sich selbst den größten Vorteil, das Beste verschaffen -ქონი მოხადო, ნაღები მოხადო (უკეთესი შენთვის დაიტოვო). (იხ.Rahm№1130)

Nach dem Kriege schöpften Schwarzhändler und Spekulanten den Rahm (das Fett) ab, während das Volk Hunger litt.

ომის შემდეგ (შავ ბაზარზე გადამყიდველები), მოვაჭრენი და სპეკულიანტები ყველაფერს ნაღებს ახდიდნენ (ყველაფერს საუკეთესოს თავისთვის იტოვებდნენ), მაშინ, როცა ხალხი შიმშილობდა.

317 FETTNÄPFCHEN – ins Fettnäpfchen (bei jmdm.) treten (fam) - sich durch eine taktlose Bemerkung unbeliebt machen; bei jmdm. Verärgerung hervorrufen durch eine unbedachte, unkluge Äußerung o. ä; jmds. Unwillen erregen; einen Fauxpas begehen; jmdm. etw. sagen, was er nicht gern hört – გაანაწყენო, უთხრა რაიმე, რაც არ სიამოვნებს, მტკივნეულ ადგილს შეეხო, მტკივნეულ ადგილზე/ მაზოლზე ფეხი დააბიჯო (იხ. Hühnerauge № 660 Schlips № 1296).

“Lass dich vorläufig bloß nicht bei Tante Gerda sehen. Bei der bist du gestern mit deinem albernen Scherz gehörig ins Fettnäpfchen getreten”.

ჯერჯერობით უმჯობესია დეიდა ჰერდას არ დაენახო! გუშინ შენი სულელური ხუმრობით იგი ძალიან გაანაწყენე (მას მტკივნეულ ადგილზე/ მაზოლზე დააბიჯე ფეხი).

318 FEUER – die Hand für jmdn. (etwas) ins Feuer legen – für jmdn. (etwas) garantieren – თავს დადებს

Das Dienstmädchen ist ehrlich; für sie lege ich meine Hand ins Feuer.

მსახური გოგო პატიოსანია; თავს დავდებ მისთვის.

319 = für jmdn. durchs Feuer gehen – Bereit sein, alles für jmdn. zu tun – ცეცხლში გადაეშება, ცეცხლში ჩავარდება (ვინმეს გულისთვის)

Die Angestellten dieser Firma gehen für ihren Chef durch Feuer.

- ამ ფორმის თანამშრომლები თავიანთი უფროსის გულისათვის ცეცხლში გადაეშვებიან.
- 320** = **Feuer fangen** für etwas – sich für etwas begeistern, sich verlieben, schnell begeistert sein – ცეცხლი მოედო, ვნებით აინთო, ინტერესი გაუჩნდა, აღფრთოვანდა, ენთუზიაზმით აივსო.
Die Synagoge brannte lichterloh. Sie hatte urplötzlich Feuer gefangen.
(Kellermann - Totentanz)
- სინაგოგა აღში იყო გახვეული. მას უეცრად მოედო (წაეკიდა) ცეცხლი.
...Kaum hatte er das Mädchen zum erstemal gesehen, hatte er auch schon Feuer gefangen.
დაინახა თუ არა გოგო, ვნებით აინთო მის მიმართ (მაშინვე ინტერესი გაუჩნდა მის მიმართ).
- 321** = **Feuer und Flamme** für etw. **sein** (fam) - für etwas sehr begeistert sein – მთელი გულით და არსებით უნდა, მოწყურებულია, აგზნებულია, სიყვარულით იწვის, განსაკუთრებით უყვარს, სულს ლევს
Sie (Franziska) war Feuer und Flamme für das Theater und gründete einen Theaterverein”.
(Kellermann - Die Stadt Anatol)
- იგი (ფრანცისკა) თეატრის სიყვარულით იყო აგზნებული (თეატრის სიყვარულით იწვოდა) და თეატრალური საზოგადოება დააარსა.
- 322** = **zwischen zwei Feuer geraten, kommen** – von zwei seiten gleichzeitig bedrängt werden, in zwei Unannehmlichkeiten geraten – ორ ცეცხლს შუა ჩავარდე, ორივე მხრიდან არასასიამოვნო რამეს გადაეყარო
Da er weder mit dem Standpunkt der einen, noch der anderen einverstanden war, geriet er zwischen zwei Feuer.
იგი ორ ცეცხლს შუა ჩავარდა, რადგან არც ერთის და არც მეორის მოსაზრებას არ იზიარებდა.
- 323** = **mit dem Feuer spielen** -leichtsinnig eine Gefahr mißachten, heraufbeschwören – ცეცხლს ეთამაშება
Vor hundert Jahren konnte einer noch sagen, der Krieg sei die Fortsetzung der Politik. Wer heute mit dem Feuer spielt, riskiert den Untergang der ganzen Welt.
(MDtl)
- ასი წლის წინათ კიდევ შეიძლებოდა იმის თქმა, რომ ომი პოლიტიკის გაგრძელებაა, მაგრამ ჩვენს დროში ვინც ცეცხლთან თამაშს არ ეშვება, მთელი სამყაროს დაღუპვას ცდილობს.
- 324** = **etw. mit Feuer und Schwert ausrotten** – etw.verwüsten, zerstören – ცეცხლითა და მახვილით აღმოფხვრის
“Und doch hatte Spanien mit Feuer und Schwert den alten Glauben der Mexikaner zerstört”.
(H. Heine - Norderney)
- და მაინც ესპანეთმა ცეცხლითა და მახვილით აღმოფხვრა მექსიკელებში ძველი სარწმუნოება.
- 325** **FF - etwas aus dem ff können oder verstehen** (fam) - etwas sehr gründlich und gut können – ეხერხება, ემარჯვება
Klavierspielen kann er aus dem ff.
იგი კარგად უკრავს ფორტეპიანოზე.(ფორტეპიანოზე დაკვრა ემარჯვება.ეხერხება)
- 326** **FINDEN** – **das wird sich finden** – für etwas wird eine Lösung gefunden werden, es wird in Ordnung kommen – ყველაფერი მოგვარდება, კარგად აეწყობა, თავისი გზით წავა, ყველაფერი კარგად იქნება
Wenn meine Kinder nur gesund wieder zurückkommen, wird sich schon alles finden.
ჩემი შვილები თუ (ღვთის შეწევნით) საღსალამათი დამიბრუნდებიან, ყველაფერი კარგად იქნება.
- 327** = **ein gefundenes Fressen** (stärker fam); eine sehr günstige Gelegenheit – საკბილოს იშოვნის

- Der Bankrott seines Konkurrenten war für ihn ein gefundenes Fressen.
კონკურენტის გაკოტრება მისთვის კარგი საკბილო შეიქმნა (ძალიან ხელსაყრელი გამოდგა მისთვის).
- 328 FINGER – jmdn. zwischen (in) die Finger bekommen / kriegen** - jmdn. zu fassen kriegen – ხელში ჩაუვარდა
Der Bauer erzählte, wie er die kleinen Apfeldiebe zwischen die Finger bekommen hatte.
გლეხმა გვიამბო, თუ როგორ ჩაუვარდა (ჩაუკვივდა) მას ხელში ვაშლის პატარა ქურდები.
- 329 = jmdm./jmdn. jucken die Finger (nach etwas) – jmd. möchte etwas sehr gerne haben – ხელები ექავება**
Als er mir das sagte, juckte es mir in den Fingern, ihm eine runterzuhauen.
(MDtl)
როცა მან ეს თქვა, ხელებმა დამიწყო ქავილი, კარგა ლაზათიანად შემე-თავაზებია სახეში.
- 330 = die Finger davon lassen / von etw. lassen (ugs; sich nicht mit etw. abgeben): von einer riskanten Sache die Finger lassen – ხელი აიღო, განზე გასდგე**
“Hermann hatte ihm noch einmal eingeprägt, seine Finger von Georgs Sache zu lassen”.
(Seghers - Die Toten bleiben jung).
ჰერმანმა მას კიდევ ერთხელ ჩააგონა, ხელი აეღო გეორგის საქმეში ჩარევაზე (გეორგის საქმეს) განზე გასდგომოდა.
- 331 = die Finger von etwas lassen – sich mit etwas nicht befassen, mit etwas nichts zu tun haben wollen – მოეშვა, თავი დაანებო**
Lass deine Finger vom Spiel und vom Alkohol!
მოეშვი (თავი დაანებე) თამაშს და ალკოჰოლს.
- 332 = seine Finger überall drin haben (fam- 1.sich um Dinge kümmern, die einen eigentlich nicht angehen-ყველაფერში ეჩრება, ყველაფერში ცხვირს ყოფს, – ყველაფერში ეჩრება, ყველაფერში ხელს ურევს; 2. sehr einflußreich sein- გაველენა აქვს, ზემოქმედება შეუძლია, ზეგავლენის მოხდენა შეუძლია**
...Er ist sehr ehrgeizig; er kümmert sich nicht nur um sein Referat, überall will er seine Finger drin haben.
იგი ძალიან პატივმოყვარეა. მარტო საკუთარი რეფერატი კი არ აინტერესებს, ყველაფერში უნდა თავისი ხელი ერიოს. (ყველაფერში ცხვირს ყოფს).
...Seien Sie Vorsichtig, wenn Sie dem Präsidenten Ihre Meinung über die Geschäftsführung der Firma X. sagen; man weiß nicht, wo er überall seine Finger drin hat.
ყურადღებით იყავით, როდესაც პრეზიდენტს ფირმის X საქმის წარმოების შესახებ თქვენს აზრს მოახსენებთ; იგი გავლენიანი კაცია და ვინ იცის რაში ჩაერევა?
- 333 = lange (krumme) Finger machen – stehlen – ხელმრუდია, ხელცივია, ხელწამკრაგია, არაა წმინდა წყლის დამლევი**
Lassen Sie ihr Geld nicht so herumliegen. Es könnte leicht einer lange Finger machen.
ფულს უყურადღებოდ ნუ მიაგდებ. იგი ცოტა არ იყოს ხელწამკრაგია. (ხელმრუდეა).
- 334 = keinen Finger rühren / krümmen – nichts tun, sich nicht anstrengen – ხელი (თითი) არ გაანძრიო**
Ich habe bei meinen Eltern nicht nötig gehabt, einen Finger zu rühren.
(Th. Mann - Buddenbrooks)
ჩემს მშობლებთან მე თითის განძრევაც არ მჭირდებოდა.
- 335 = sich etw. aus dem Finger (aus den Fingern) saugen – ist aus den Fingern gesogen - etwas frei erfinden – თითებიდან გამოწოვილია, შეთხზულია, მოჩმასხულია**

Aber irgend etwas muss doch an seinen Worten sein. Er kann sich das doch nicht aus den Fingern gesogen haben .

მაგრამ რაღაც სიმართლე უნდა იყოს მის სიტყვებში. ყველაფერს თითოდან ხომ არ გამოწოვდა (ყველაფერს ხომ არ გამოიგონებდა).

“Es war ja alles übertrieben, was der “Scheinwerfer” schrieb, und vieles war ganz einfach aus den Fingern gesogen.”

(Kellermann - Die Stadt Anatol).

Diese Neugier hast du dir aus den Fingern gesogen. ეს ამბავი თითოდან გამოწოვილია, (თავიდან ბოლომდე გამოიგონილია, შეთხზულია).

- 336 = **sich etw. an den fünf Fingern abzählen** /ausrechnen- etw. voraussehen, sich etw. ausrechnen können – ხუთი თითივით ნათელია, მყისვე მიხვდები, აშკარაა
„Daß sie nämlich noch lange nicht zu Ende waren, das konnte man sich an den Fünf Finger abzählen“.

(F. Weißkopf - Inmitten des Stroms).

მათ რომ საქმის დამთავრებამდე ჯერ კიდევ ბევრი აკლდათ, ამას მყისვე (ხელად) მიხვდებოდი.

- 337 = **sich in den Finger geschnitten haben** (fam) – sich geirrt haben – ცდებოდე
Wenn du glaubst, dass Fritz das Geld bald zurückzahlen wird, hast du dich aber gehörig in den Finger geschnitten.

თუ გგონია, რომ ფრიცი ჩქარა დაგიბრუნებს ფულს, ძალიან ცდები.

- 338 = **jmdn. um den (kleinen) Finger wickeln können** (fam) – jmdn. leicht lenken können – ადვილად დაიყოლიო, თითზე დაიხვიო

Das Kind wickelt seine Großeltern um den (kleinen) Finger, sie tun alles, was es will.

ბავშვს ბებია და ბაბუა თითზე ჰყავს დახვეული. ისინი მას ყველაფრის გაკეთების ნებას აძლევენ.

- 339 = **sich die (alle) zehn Finger nach etwas lecken** (fam). – etwas sehnhlichst wünschen, etwas sehr gern haben wollen – სანუკვარია, სული მისდის
Warum bist du mit deiner Stellung nicht zufrieden? Andere würden sich die oder alle zehn Finger danach lecken.

შენი ადგილით რატომ არ ხარ კმაყოფილი? სხვებისთვის იგი სანუკვარი იქნებოდა (სხვებს სული მისდის ამ ადგილისთვის).

- 340 = **jmdm. auf die Finger sehen** (fam). – jmdn. beobachten, kontrollieren – სულ თვალი გეჭიროს, თვალი არ მოაშორო, ხელეებში უყურო
„Aber der Herr Buck mag sich hüten! Wir werden ihm auf die Finger sehen müssen“.

(H. Mann - Der Untertan)

მაგრამ გვიფრთხილდეს ბატონი ბუკი! ჩვენ სულ თვალი უნდა გვეჭიროს მასზე (თვალი არ უნდა მოვაშოროთ).

- 341 = **durch die Finger sehen** – თვალს ხუჭავს, გულგრილად უყურებს, წაუყურებს
„Freilich sieht er (Egmont) einem auch einmal durch die Finger. Doch hielt ich’s besser, wenn er strenger wäre...“

(Goethe - Egmont)

მართალია, ის (ეგმონტი) ხანდახან ზოგ რამეზე თვალს ხუჭავს (ზოგ რამეს გულგრილად უყურებს, წაუყურებს, ვითომ ვერ ამჩნევს), მაგრამ მე კი ვამჯობინებდი, მეტი სიმკაცრე გამოეჩინა.

- 342 **FISCH – weder Fisch noch Fleisch sein** - nichts Halbes und nichts Ganzes; nicht Fisch noch Fleisch (ugs.)- nicht zu bestimmen einzuordnen sein; nichts Richtiges sein – არც წყალია და არც ღვინო (არც ხორცია და არც კაკნატელა, არც ფლავია, არც ჩლავი)

Man sagt von ihm, dass er nicht Fisch und noch Fleisch sei.

მის შესახებ ამბობენ, რომ იგი არც წყალია და არც ღვინო.

- 343 **FISCHEN – im trüben fischen** (ugs;)- unklare Zustände zum eigenen Vorteil ausnutzen – ამღვრეულ წყალში თევზი დაიჭირო (გაურკვეველი ვითარება შენს სასარგებლოდ გამოიყენო)
„Ich soll im trüben fischen? Einen Menschen brutal ausbeuten.“
(Th. Mann - Buddenbrooks)
ამღვრეულ წყალში თევზი დაიჭირო? კაცს ტყავი გავადრო?
- 344 **FISCHFANG – Fischfang ist alle Tage, aber nicht alle Tage Fangtag-** auf Fischfang kann man jeden Tag gehen, aber nicht jeden Tag kann man Fisch fangen – ანკესს ყოველთვის დღავი არ ამოჰყვება
„Indessen andererseits ... es bleibt ein Risiko, und, um wieder kaufmännisch zu reden, Fischfang ist alle Tage, aber nicht alle Tage Fangtag“.
(Th. Mann-Buddenbrook)
მეგრამ, მეორე მხრივ, მოცდა რისკის საქმეცაა და კვლავ ვაჭრების ენაზე რომ ვთქვათ, ანკესს ყოველთვის დღავი არ ამოჰყვება.
- 345 **FISIMATENTEN – Fisimatenten machen** – Versuche, einer unangenehmen Sache ausweichen – მიედ-მოედო, მიქარო
„... machen Sie keine Fisimatenten, sondern verhalten Sie sich ruhig ..., sonst kriegen Sie es mit mir zu tun“.
(Spielhagen – Die schöne Amerikanerin)
„... ნუ მიქარავთ (ნუ მიედ-მოედებით) და თავი წყნარად გეჭიროთ ..., თორემ ჩემთან მოგიწევთ საქმის დაჭერა“.
- 346 **FITTICH – jmdn. unter seine Fittiche nehmen** – jmdn. beschützen, für jmdn. sorgen – მფარველობაში აიყვანო, პატრონობა გაუწიო
Der berühmte Komponist nahm den jungen Musiker unter seine Fittich.
ცნობილმა კომპოზიტორმა ახალგაზრდა მუსიკოსი თავის მფარველობაში აიყვანა.
- 347 **FIX – fix und fertig** (fam) – 1. vollständig fertig -მზად 2. völlig erschöpft – გადაქანცულია, მოთავებულია, გადაღლილია
Wie lang soll ich noch auf dich warten? Ich bin schon seit zehn Minuten fix und fertig.
რამდენ ხანს უნდა გიცადო? 10 წუთია უკვე მზად ვარ.
Den ganzen Tag habe ich im Garten gearbeitet. Jetzt bin ich aber fix und fertig.
მთელი დღე ბაღში ვმუშაობდი და ძალიან გადავიღალე.
- 348 **FLECK – das Herz auf dem rechten Fleck haben** – ein verständnisvoller, mutiger, mitfühlender Mensch sein – კაცური კაცია (იხ. Herz №627)
Fritz ist zwar nicht außergewöhnlich begabt, aber er hat das Herz auf dem rechten Fleck und wird sicher seinen Weg nehmen.
ფრიცი მართალია ზებუნებრივი ნიჭით დაჯილდოებული არაა, მაგრამ კაცური კაცია და იმედია, თავის გზას იპოვის.
- 349 = **vom Fleck weg** – sofort, auf der Stelle – მაშინვე, ადგილზევე, შემთხვევის ადგილზე
Die Polizei hat den Dieb vom Fleck weg verhaftet.
პოლიციამ ქურდი შემთხვევის ადგილზე დააკავა.
- 350 = **nicht vom Fleck kommen** – nicht vorwärtskommen – წინ ვერ წახვიდე, წინ ვერ წაიწიო
In der letzten Woche bin ich nicht mit meiner Arbeit gar nicht recht vom Fleck gekommen.
ბოლო კვირაში ჩემი საქმე წინ ვერ წავწიე
- 351 **FLEISCH- jmdm.in Fleisch und Blut übergehen-**zur Gewohnheit werden- ჩვეულებად გექცეს, ძვალ-რბილში გაგიჯდეს
Man muss die Kinder schon sehr bald an Ordnung gewöhnen; sie muss ihnen in Fleisch und Blut übergehen.
ბავშვები თავიდანვე უნდა მიაჩვიო წესრიგს. წესრიგი მათ ძვალსა და რბილში უნდა ჰქონდეთ გამჯდარი.

- 352 = **sich ins eigene Fleisch schneiden** (fam). – sich selbst schaden – თავს მტრობა გაუწიო, საკუთარი თავის მტერი იყო
 „Würde er sich so ins eigene Fleisch geschnitten haben?“
 (A. Zweig - Das Beil von Wandsbek)
 ნუთუ ის თავის თავს ასეთ მტრობას გაუწევდა? (თავისი თავის მტერი იქნებოდა?)
 Mit diesem unüberlegten Brief hast du dir ins eigene Fleisch geschnitten.
 ამ მოუფიქრებელი წერილით შენ საკუთარ თავს გაუწიე მტრობა.
- 353 **FLICKEN – jmdm. etwas am Zeuge flicken** (fam); jmdm. etw. Nachteiliges nachsagen; bei jmdm. Fehler suchen und kritisieren – ყველაფერში წუნს ხედავს, აძახებს
 „Der Chef sieht nicht, welche Mühe sich der Lehrling gibt, um alles richtig zu machen. Ich glaube, er kann ihn nicht leiden, denn dauernd sucht er ihm etwas am Zeuge zu flicken“.
 შეფი ვერ ამჩნევს, თუ როგორ ცდილობს შეგირდი ყველაფერი ზუსტად გააკეთოს. მე ვფიქრობ, რომ იგი ვერ იტანს მას, რადგანაც მის საქმიანობაში მხოლოდ წუნს ხედავს.
- 354 **FLIEGE – in der Not frisst der Teufel Fliegen** (Sprichwort) – wenn man nichts Besseres hat, begnügt man sich mit Geringere – გაჭირვება მაჩვენე და გაქცევას გაჩვენებო, მცირედიც შეიწირების, თუ საჭიროა, მცირედსაც უნდა დასჯერდე
 Ich habe für Goethes „Faust“ nur noch einen Platz im zweiten Rang bekommen können. In der Not frisst der Teufel Fliegen.
 გოეთეს „ფაუსტზე“ მხოლოდ მეორე იარუსზე შევძელი კიდევ ერთი ადგილის შოვნა. რას იზამ: „გაჭირვება მაჩვენე და გაქცევას განვენებო“ – ნათქვამია.
- 355 = **zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen** (fam) – ორი კურდღელი ერთი გასროლით მოკლა, ორი საზამთრო ცალი ხელით დაიჭირო, ორი საქმე ერთდროულად მოაგვარო
 „Mit meiner Reise nach Nürnberg will ich zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen. Zuerst schließe ich bei einer Firma ein Geschäft ab, und dann besuche ich meinen Freund, den ich schon lange nicht mehr gesehen habe“.
 ნიურნბერგში მოგზაურობით ორ საქმეს ერთად მოვაგვარებ (ორ კურდღელს ერთი გასროლით მოვკლავ). ჯერ ფირმასთან ხელშეკრულებას გავაფორმებ, შემდეგ ჩემს მეგობარს ვესტუმრები, რომელიც დიდი ხანია არ მინახავს.
- 356 **FLINTE – die Flinte ins Korn werfen** (fam) - sich entmutigen lassen – ფარ-ხმალი დაყარო, სულით დაეცე (იხ. Streitaxt №1537)
 Er hat keine große Ausdauer. Bei der ersten Schwierigkeit wirft er schon die Flinte ins Korn. იგი დიდი გამძლეობით არ გამოირჩევა. ოდნავი შეჭირვება და იგი უკვე ფარ-ხმალს ერის (სულით ეცემა).
 „Achselzuckend ließen sie sich loben, weil sie die Flinte nicht ins Korn geworfen hatten ...“
 (A. Zweig - Das Beil von Wandsbek)
 მხრების აჩეჩვით ისმენდნენ თავიანთ ქებას იმისათვის, რომ სულით არ დაეცნენ (ფარ-ხმალი არ დაყარეს).
- 357 **FLOH – jmdm. einen Floh ins Ohr setzen** – jmdm. einen Gedanken eingeben, der ihm keine Ruhe lässt – ეჭვი აღუძრა, ყურში ეჭვი ჩააწვეთო, შემფოთება გამოიწვია (იხ. Ohr №1040)
 „... Joachim schalt auf das verdammte Frauenzimmer, die mit ihrer ... Frage ihm einen Floh ins Ohr gesetzt ...“
 (Th. Mann - Der Zauberberg)
 იოახიმი ლანძღავდა ამ დაწყვეტილ დედაკაცს, რომელმაც, მისი სიტყვით, თავის შეკითხვით მას ეჭვი აღუძრა (მისი შემფოთება გამოიწვია, მას ეჭვი ჩააწვეთა, შეაშფოთა იგი).
- 358 = **die Flöhe husten hören** – das Neueste immer zuerst wissen – ყურს არაფერი გამოეპარება, არაარსებული ელანდება (იხ. Gras №480)
 „Die Advokaten habe ich nie leiden können ... Sie hören die Flöhe husten“.

(G. Weerth – Humoristische Skizzen)

მე ვერასოდეს ვერ ვიტანდი ვეჭილებს ... მათ ყურს არაფერი გამოეპარება (ბალახის ჩურჩულიც კი ესმით, მათ ელანდებათ ის, რაც არ არსებობს).

- 359 **FLÖTEN – Flöten gehen** – verlorengelassen, abhanden kommen, entzweigen – ოხრად დარჩა, წყალში ჩაიყარა, ჩაიფუშა, შეიწირა, დაიშხვრა
Mein ganzes Geld ist bei einer Aktienspekulation flötengegangen.
მთელი ჩემი ფული აქციების სპეკულაციის შედეგად წყალში ჩაიყარა, ოხრად დარჩა(აქციების სპეკულაციამ შეიწირა)

Schon wieder sind zwei Teller flötengegangen.

ორი თეფში კვლავ დაიშხვრა.

- 360 **FLUCH – Fluch lastet auf jmdm.** – Fluch liegt auf jmdm. – წყევლა სულს უმძიმებს
„ ... Und er gesteht ihr den Fluch, der auf ihm lastet“.

(Heine – Schnabel)

... და მან გაანდო ქალს იმ წყევლის საიდუმლოება, რომელიც სულს უმძიმებდა.

- 361 = **Fluche ausstoßen gegen** – jmdn. fluchen – წყევლა-კრულვას ანთხევს

Er stieß Flüche gegen seinen Feind aus.

ის წყევლა-კრულვას ანთხევდა თავისი მტრის წინააღმდეგ.

- 362 **FOLTER – jmdn. auf die Folter spannen** – jmdn. in Spannung halten, jmdn. quälen – გატანჯო, ჯვარს აცვა, გული გაუწყალო

Nun erzähle mir doch schon, was geschehen ist, und spann mich nicht auf die Folter!

იქნებ მომიყვე, რაც მოხდა. ნუღარ დამტანჯე. (ნუ მაცვი ჯვარს).

- 363 **FREIERSFÜßE – auf Freiersfüßen gehen** (scherz.) - eine Ehefrau suchen; bald heiraten wollen – ქალის თხოვა განიზრახა (დააპირა), ცოლს ეძებს
„ ...Als Goethe ... die große Wohnung am Frauenplan einrichtete, vermuteten die Leute, daß er auf Freiersfüßen gehe ...“

(W. Bode – Goethes Leben)

როდესაც გოეთე „ფრაუნპლანზე“ დიდი ბინის გამართვა-მოწყობას შეუდგა, ყველამ იფიქრა, რომ ის ცოლის შერთვას აპირებდა (ქალის თხოვნა განიზრახდა).

- 364 **FRESSEN – ein gefundenes Fressen für jmdn. sein** - jmdm. sehr willkommen sein; jmds. Wünsche sehr entgegenkommen – ზეციურ მანანადაა მოვლენილი, ციდან ჩამოვარდნილია, გამოწერილია

„... Ich lernte diesen Bericht fast wörtlich auswendig, denn er war für mich ein gefundenes Fressen“.

(Putlitz – Unterwegs nach Deutschland)

„ ... ეს მოხსენება თითქმის სიტყვა-სიტყვით გავიზეპირე, რადგან ის ჩემთვის ციდან ჩამოვარდნილს გავდა (ზეციურ მანანად მომეგვლინა, გამოწერილივით იყო).“

- 365 **FRIEDENSPIEGEL – mit jmdm. Friedenspfeife rauchen** (scherz.) - sich mit jmdm. versöhnen – შერიგების პური ჭამო

Wenn werdet ihr beide endlich die Friedenspfeife rauchen?

დაბოლოს, როდის სჭამთ შერიგების პურს?

- 366 **FUCHS – dem Fuchs beichten** – dem Feind das sagen, was er nicht hören soll – მტერს საიდუმლო გაუმჟღავნა, მტერს საიდუმლო გაანდო

Warum hast du ihm das erzählt? Weißt du den richt, dass du dem Fuchs gebeichtet hast?

რატომ უამბე ეს მას? ნუთუ არ იცი, რომ ამით მტერს საიდუმლოება გაუმჟღავნე?

- 367 = **wo sich Fuchs und Hase gute Nacht sagen** (fam) - in einer einsamen, verlassenem Gegend – მიყრუებულ ადგილზე, განმარტოებულ ვითარებაში
In diesem Jahr möchte ich meinen Urlaub dort verbringen, wo sich Fuchs und Hase gute Nacht sagen und ich nichts von der Welt sehe und höre.
წელს შვებულება მიყრუებულ ადგილზე (განმარტოებულად) მინდა გავატარო, სადაც არც არაფერს დავინახავ და გავიგონებ, რაც სამყაროში ხდება.
- 368 **FÜNF – fünf gerade sein lassen** (fam) - es nicht so genau nehmen (fünf ist keine gerade Zahl) – წერილმანებზე თვალი დახუჭო, გულარხეინად უყურებდე
„Der beurlaubte Professor ... war ... ein fahrlässiger und mattsinniger Herr gewesen, der fünf gerade sein lassen“.
(Th. Mann. – Königliche Hoheit)
შვებულებაში მყოფი პროფესორი ზარმაცი და დუნე ვაჟბატონი იყო, რომელიც ყველაფერს გულარხეინად უყურებდა (დიდ შემწყნარებლობას იჩენდა).
- 369 **Fuss– Fuß fassen** – ფეხი მტკიცედ მოიკიდა (იხ. Platz№1105)
“Der Ritter (Schnapphahnski) wird wieder “möglich”, er faßte Fuß und muß geduldet werden”.
(G. Weerth. – Schnapphahnski)
ჩვენს რაინდს (შნაპჰანსკის) შეუძლია კვლავ გამოჩნდეს საზოგადოებაში, ის მტკიცედ იკიდებს (იდგამს) ფეხს და ყველა იძულებულია შეურიგდეს ამას.
- 370 = **auf grossem Fuß leben** – luxuriös leben – ხელგაშლილად ცხოვრებს
„Die Konsulin sagte: „ ... Du kämest nach Hamburg in ausgezeichnete Verhältnisse und wärdest auf großem Fuße leben“.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
კონსულის მეუღლემ სთქვა: „... ჰამბურგში შენ საუკეთესო პირობებში მოხვდებოდი და ხელგაშლილადაც იცხოვრებდი“.
- 371 = **auf gespanntem Fuß mit jmdm. leben, stehen** - sich mit jmdm. gar nicht vertragen, nicht freundschaftlich miteinander verkehren – დაჭიმული (დაძაბული) ურთიერთობა აქვს
„... Und man kam es zu einer sehr derben Auseinandersetzung zwischen uns ... seit diesem Tag leben wir auf gespanntem Fuß“.
(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)
მაშინ ჩვენ მეტად მკვასე ლაპარაკი მოგვივიდა ... ამ დღიდან ერთმანეთთან დაჭიმული (დაძაბული) ურთიერთობა გვაქვს.
- 372 = **auf freundschaftlichem Fuß(e) stehen, leben** – mit jmdm. in einem freundschaftlichen Verhältnis leben – გულთბილი (მეგობრული) ურთიერთობა აქვს
„Mit seiner Schwägerin Gerda stand er auf freundschaftlichem Fuße“.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
ჰერდასთან, თავის რძალთან მას ყოველთვის გულთბილი (მეგობრული) დამოკიდებულება ჰქონდა.
- 373 = **auf freiem Fuß sein** – nicht mehr in Haft, im Gefängnis sein – ციხიდან გამოუშვეს
„Man sprach ... über das, was geschehen würde, wenn Hugo Weinschenk wieder auf freiem Fuß wäre“.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
ლაპარაკობდნენ იმაზე, ... თუ რა მოხდებოდა, როდესაც ჰუგო ვაინშენკი ისევ მოიპოვებდა თავისუფლებას (ჰუგო ვაინშენკს კვლავ გამოუშვებდნენ ციხიდან).
- 374 = **jmdn. auf freiem Fuß setzen** – jmdn. freilassen – die Fessel vom Fuß /Gelenk/ nehmen – პატიმრობიდან გამოუშვა, გაათავისუფლო
„Wir werden wieder zu Mutter ziehen, wenn sie es erlaubt, bis er wieder auf freiem Fuß ist“.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
ჩვენ ისევ დედასთან გადავალთ, თუ დედა ნებას დაგვრთავს, სანამ იგი ციხიდან გამოვა.

„Zu Beginn des Jahres 1873 ... war der ehemalige Direktor ein halbes Jahr vor Ablauf der Strafzeit auf freien Fuß gesetzt“.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

1873 წლის დასაწყისისათვის ... ყოფილი დირექტორი სასჯელის ვადის მოხდამდე ნახევარი წლით ადრე გაათავისუფლეს (პატიმრობიდან გამოუშვეს).

375 = **den Fuß ins Grab setzen** – sterben – სანამ სამარეში ჩავალ, სანამ სული მიდვას „Bis ich den Fuß ins Grab setze, weißt du, werde ich mich mit Freunden an die Sommerwochen erinnern“.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

სანამ სული მიდვას, იქ გატარებული ზაფხული ყოველთვის სიხარულით მომაგონდება.

376 = **jmdm. zu Füßen liegen** - jmdn. über die Maßen verehren – მის წინაშე ფერხთაა გართხმული

„Mokieren Sie sich immer nur über die Leute, die zu Ihren Füßen liegen?“.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ყოველთვის დასცინით იმათ, ვინც თქვენს ფერხთაა გართხმული?

377 = **stehenden Fußes** – sofort – მაშინვე, დაუყოვნებლივ

„Ich gehe mit Ihnen, ich begleite Sie in das Geschäft, und stehenden Fußes erweben wir miteinander diese ... Utensilien“.

(Th. Mann – Der Zauberberg)

„მე წამოვალ თქვენთან, მიგაცილებთ მაღაზიაში და ჩვენ მაშინვე (დაუყოვნებლივ) ვიყიდით ამ მოწყობილობას“.

378 **FUßTAPFEN** – **in jmds. Fußtapfen wandeln, treten** – ნაკვალევს მისდევდე, კვალზე დადიოდე.

„Dein Sprößling tritt in deine Fußtapfen“.

(Bredel – Die Söhne).

„შენი ნაშიერი შენს ნაკვალევს მისდევს (შენ მოგყვება კვალდაკვალ, შენს კვალზე დადის)“.

G

- 379 **GALA – sich in Gala werfen** – sich elegante Kleidung anziehen, die man bei besonderen festlichen Veranstaltungen trägt – მოირთო-მოიკაზმო, გამოიპრანჭო
Er (Fabian) brauchte fast eine Stunde, um sich für die Feier in Gala werfen.
(Kellermann - Totentanz)
მას (ფაბიანს) თითქმის ერთი საათი დაჭირდა, რომ სადღესასწაულოდ მორთულ-მოკაზმულიყო.
- 380 **GALLE – mir läuft die Galle über** (fam) – ich werde sehr zornig – ნალველი მიღულს, გულზე ცეცხლი მეკიდება, ბრაზით ვსკდები, გულზე ვსკდები
... Wenn ich höre, wie häßlich er über seinen Bekannten in dessen Abwesenheit spricht und wie freundlich er ist, wenn er ihm begegnet, läuft mir die Galle über.
როცა მესმის, რა სიძულვილით ლაპარაკობს იგი თავის ნაცნობზე მის პირს უკან (როცა მას არ ესმის) და რა თავზიანია მის მიმართ, როცა შეხვდება, გულზე ვსკდები (გულზე ცეცხლი მეკიდება).
... Auch der Frau war nunmehr die Galle übergelaufen, um so mehr, als sie glaubte, ihre Schuldigkeit getan zu haben.
ახლა უკვე ქალსაც აუღულდა ნალველი (გულზე ცეცხლი მოეკიდა), მით უფრო, რომ ფიქრობდა, ყველაფერი გავაკეთე, რაც კი მევალებოდა.
- 381 = **Gift und Galle speien**(fam.) **spucken** (stärker fam) – sehr zornig sein – ნალველს ანთხევს, განრისხებულია
Mit diesem Herrn kann man nicht verhandeln. Wenn ihm etwas nicht passt, spuckt er gleich Gift und Galle.
ამ კაცთან ვერ დაილაპარაკებ. თუ მას რაიმე არ აწეობს, მაშინვე განრისხდება (ნალველს ანთხევს სიბრაზისგან).
- 382 **GANG – gang und gäbe sein** – gebräuchlich, üblich sein – etw. ist allgemein üblich – ჩვეულებრივი ამბავია, ჩვეულებრივი მოვლენაა
„In Bayern ist es gang und gäbe, sich gegenseitig mit „Grüß Gott“ zu begrüßen.“
ბავარიისში ჩვეულებრივი ამბავია ერთმანეთს „Grüß Gott“-ით მიესალმონ.
“Schmiegelder waren auf jedem Amt, in jeder Behörde gang und gäbe.“
(Bredel – Die Enkel)
ქრთამი ჩვეულებრივ მოვლენას წარმოადგენდა ყოველ დაწესებულებასა და უწყებაში.
- 383 **GÄNGELBAND – jmdn. am Gängelband haben, halten oder führen** – jmdn. nicht selbständig handeln lassen – კალთაზე გყავდეს გამობმული, ბაწარი (საბელი) ყელზე შეაბა
Ein erwachsener Mensch verträgt es nicht, immer am Gängelband geführt zu werden.
ზრდასრული კაცი ვერ აიტანს, რომ ყოველთვის კალთაზე იყოს გამობმული.
„aber trotz ...Benonis Vaterwürde behandelte er (Jakob) den Jüngeren immer noch wie ein ein Kind, hielt ihn am Gängelband wie einen Unmündigen ...“
(Th. Mann – Josef und seine Brüder)
მაგრამ მიუხედავად იმისა, რომ ბენონი უკვე მამა გახდა, იაკობი თავის უმცროს ვაჟს ისე ექცეოდა, როგორც ბავშვს, მცირეწლოვანივით კალთაზე ჰყავდა გამობმული (საბმელი, ბაწარი შეაბა ყელზე, თავს, საითაც უნდოდა, იქით უზამდა)...
- 384 **GÄNSEHAUT – eine Gänsehaut bekommen** (fam) - vor Kälte, Aufregung oder Furcht schauen – ჟრუანტელმა დაგვიაროს, დაგზურბგლოს (გერმანულიდან სიტყვა-სიტყვით- ბატის კანი გაგისდეს)
Wir müssen besser heizen; wenn man länger in diesem Zimmer sitzt, bekommt man ja eine Gänsehaut.
ჩვენ უკეთესად უნდა გავათბოდ. როცა უფრო დიდხანს ხარ ამ ოთახში, ჟრუანტელი გივლის.

- 385 **GANZE – aufs Ganze gehen** – entschlossen, mutig für etw. kämpfen od. alles riskieren, um ein bestimmtes Ziel erreichen – შუაზე არ შეჩერდე, შენი გაიტანო, კომპრომისზე არ წახვიდე
... Sie (Gilberte) verstand Fernand, verstand, daß er immer aufs Ganze ging und auf dem geratesten Weg.

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

მას (ჟილბერტას) ესმოდა ფერნანდოს, ესმოდა, რომ ფერნანდო შუა გზაზე არ ჩერდებოდა (ცდილობდა თავისი გაეტანა, კომპრომისზე არ მიდიოდა) და თანაც ყველაზე პირდაპირი გზით მიდიოდა.

- 386 **GARAUS – jmdm. den Garaus machen** – einer Sache ein Ende machen – ბოლო მოუღო, მოკლა, მოახსო
„Was wäre da wohl leichter als des Saladins sich zu bemächtigen? Den Garaus ihm zu machen.“

(Lessing – Nathan der Weise)

რა უნდა იყოს, სალადინის ხელში ჩაგდებაზე ბოლო საქმე? მისი მოკვლა?

- 387 **GARDINEN – hinter schwedischen Gardinen** (sitzen) (fam) - im Gefängnis sitzen, in eine Strafenstalt einsitzen - ვირის აბანოში იჯდე, საპყრობილეში იყო
„Die großen Möglichkeiten, schnell reich werden, halten ihn unbesonnen gemacht. Er sah hinter schwedischen Gardinen.“

(Bredel – Die Söhne)

სწრაფი გამდიდრების ფართო შესაძლებლობამ იგი უგუნურ ადამიანად აქცია. ასე ის საპყრობილეში (ვირის აბანოში) იჯდა.

Wer wiederholt mehrere Jahre hinter schwedischen Gardinen verbracht hat, wird kaum mehr den Weg ins bürgerliche Leben zurückfinden.

ვინც რამოდენიმე წელი საპყრობილეში გაატარა, სამოქალაქო ცხოვრებაში გზას ვეღარც პოუვებს.

- 388 **GARN – ins Garn gehen** – sich von jmdm. hereinlegen lassen; von jmdm. überlistet werden – მახეში გაება, ანკესს წამოეგო
„Doktor Philipp war wutschnaubend davongerannt ... Narr, der er gewesen war, dreimal verwünschter Narr! Diesem Teufelsweib so ins Garn zu gehen!“

(G. Harkenthal – Das Hochgericht)

დოქტორი ფილიპი ცოფმორეული გაგარდა. ეს რა ბრიყვი ყოფილა? წყეული ბრიყვი! ასე როგორ გაება ამ ალქაჯი დედაკაცის მახეში (ასე როგორ წამოეგო ანკესს)!

- 389 = **jmdn. ins Garn locken** (fam) - jmdn. überlisten – მახეში გააბა, ანკესზე წამოაგო
Er sah, dass man ihn mit allen Mitteln ins Garn locken wollte.
იგი ხედავდა, რომ ყოველნაირად ცდილობდნენ გაებათ იგი მახეში.
Er ist ein sehr tüchtiger Geschäftsmann und lässt sich nicht so leicht ins Garn locken.
იგი გაქნილი საქმოსანია და ასე ადვილად არ გაებმება მახეში (ანკესზე არ წამოეგება).

- 390 **GEBEN – etwas auf eine Person (Sache) geben** - eine gute Meinung von einer Person (Sache) haben – კარგი აზრი შეიქმნა, მნიშვნელობა მიანიჭო
Er gibt viel auf das, was in der Zeitung steht.
იგი დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მას, რაც გაზეთში იბეჭდება.

- 391 = **zum besten geben** – 1. spendieren (für andere) bezahlen – თავი მოიწონა და ჯიბეზე ხელი გაიკრა, გაუმასპინძლდა; 2. vortragen, erzählen – მოყოლით თავი ისახელა (მოიწონა), თავი გამოიჩინა, ენამზეობდა
... Gestern abend besuchten mich meine Freunde, und ich musste eine Flasche Wein zum besten geben.

გუშინ საღამოს მეგობრები მესტუმრნენ და მეც ერთი ბოთლი ღვინოთი გაუმასპინძლდი.

- Die Unterhaltung wurde sehr angeregt, jeder von uns gab einen Witz zum besten.
საუბარი ძალიან ცხოველყოფილი გამოვიდა. თითოეულმა ჩვენგანმა თავი
ოსახელა (თავი გამოიჩინა) სახუმარო ამბების მოყოლით.
- 392** = **seinen Segen geben** (fam) – (nach längerem Zögern) seine Zustimmung geben, einverstanden sein – კურთხევა მისცე, თანხმობა განაცხადო
Zuerst wollte er den Plan nicht zustimmen, aber dann gab er doch seinen Segen dazu.
ჯერ მას არ უნდოდა ამ გეგმაზე დათანხმება, შემდეგ კი, როგორც იქნა, თანხმობა განაცხადა.
- 393** = **seinen Senf dazugeben** (stärker fam) – seine unwichtige Meinung sagen – აზრის გამოთქმით სიტუაცია ჩაამყავო
Er kann keinen Augenblick still sein und sich die Meinung der anderen anhören. Immer muss er seinen Senf dazugeben.
მას ერთი წუთითაც არ შეუძლია წყნარად იყოს და სხვის აზრს მოუსმინოს. ყოველთვის მისი აზრებით უნდა ჩაამყავოს.
- 394** **GEBET – jmdn. ins Gebet nehmen** (fam) – jmdm. ins Gewissen reden, eindringlich und ermahnend mit jmdm. sprechen – შეახურო, დატუქსო
„Sag ihr, sie soll die Kleine tüchtig ins Gebet nehmen.“
(W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)
უთხარი მას, რომ ქალიშვილი კარგად შეახუროს (დატუქსოს).
„Nach dem der Sohn die Prüfung wieder nicht bestanden hatte, nahm ihn sein Vater gehörig ins Gebet.“
მას შემდეგ, რაც ბიჭმა გამოცდა კვლავ ვერ ჩააბარა, მამამისმა იგი კარგა ღაზითიანად დატუქსა.
- 395** **GEBOT – etw. steht jmdm. zu Gebote** – etw. steht jmdm. zur Verfügung – ფლობს, განკარგულებაში აქვს
„Es bedurfte dort (auf der Bühne) anderer, grellerer Mittel, die ihm nicht zu Gebote standen.“
(Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)
იქ (სცენაზე) მას სჭირდებოდა სხვა, უფრო გამომეტყველებელი საშუალებები, რომლებსაც იგი არ ფლობდა (რომლებიც მას არ გააჩნდა).
Ihm standen nur geringe finanzielle Mittel zu Gebote.
მის განკარგულებაში იყო მხოლოდ მცირე ფინანსური საშუალებები.
- 396** **GEDANKE – auf einen Gedanken kommen, verfallen** - bedenken, überlegen, etw. tun, was nützlich ist – აზრად მოუვიდა, მოიფიქრა
Wie war er überhaupt auf diesen Gedanken gekommen?
საერთოდ როგორ მოუვიდა მას ეს აზრად?
- 397** = **sich Gedanken machen über etw.** – sich Sorgen machen, über etw. länger nachdenken – იფიქრო, იზრუნო, შეწუხდე
„Er hatte sich bisher nicht viele Gedanken gemacht über seine Zukunft...“
(Feuchtwanger – Narrenweisheit)
აქამდე მას თავის მომავალზე მაინცდამაინც არ უფიქრია.
Mach dir doch keine Gedanken darüber, wenn ich einmal später nach Hause komme, was soll mir denn schon passieren?
არ იფიქრო (არ შეწუხდე) იმაზე, თუ ერთხელაც უფრო გვიან მოვალ შინ, რა უნდა მომივიდეს?
- 398** = **sich Gedanken machen um jmdn.** – sich Gedanken machen über jmdn. (etw.) – sich über jmdn./etw. Meinung bilden, um jmdn./etw. sorgen – თავი შეიწუხო (ვინმეზე)
„...Machen Sie sich keine Gedanken um mich, Herr Klemm!“
(Seghers – Die Toten bleiben jung)
თავს ნუ იწუხებთ (თავს ნუ იტკივებთ) ჩემთვის, ბატონო კლემ!
- 399** = **seine Gedanken beisammen haben** (fam) – sich konzentrieren – კონცენტრირებულია, ჭკუადაამჯდარია, გონებრივად მობილიზებულია

- Ein Autofahrer muss seine Gedanken beisammen haben, sonst kann er zu leicht einen Unfall verursachen.
 მძღოლი ჭკუადაძმადარი (გონებრივად მობილიზებული) უნდა იყოს, წინააღმდეგ შემთხვევაში იგი ადვილად მოახდენს ავარიას.
- 400 = **Gedanken nachhängen** – sich mit etw. im Geiste anhaltend beschäftigen – თავი ფიქრებს მისცე
 Er war froh, daß sein Begleiter ihn verließ, da er seinen Gedanken ungestört nachhängen konnte.
 (Kellermann – Totentanz)
 მოხარული იყო, რომ თანამგზავრი ჩამოსცილდა და ახლა გულმშვიდად შეეძლო თავის ფიქრებს მისცემოდა.
- 401 **GEDEIH – auf Gedeih und Verderb** – für gute und schlechte Zeiten, im Glück oder Unglück - ჭირსა და ლხინში, ლხინსა და ჭირში, ბედნიერებაში და გასაჭირში
 Bevor man sich entschließt zu heiraten, muss man sich darüber klar sein, dass man mit seinem Partner auf Gedeih und Verderb verbunden ist.
 სანამ ადამიანი დაქორწინებას გადაწყვეტს, დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ მის პარტნიორთან ლხინსა და ჭირს გაიზიარებს (ჭირსა და ლხინში ერთად იქნება).
- 402 **GEDULD – mir reißt die Geduld** (jmdm. reißt die Geduld) – Meine Geduld ist zu Ende
 – მოთმინების ფიალა აივსო, მოთმინება დაეკარგე
 Lange habe ich diesem Schwätzer zugehört, dann riss mir aber die Geduld, und ich sagte ihm gehörig meine Meinung.
 დიღხანს ვუსმინე იმ მოლაყბეს, მაგრამ შემდეგ მოთმინების ფიალა ამევსო და მას ჩემი აზრი მოვახსენე.
 Die Unternehmer sperrten 2500 Mann aus. Den Arbeitern riss die Geduld: im Mai traten sie in den Streik.
 მეწარმეებმა დაითხოვეს 2500 კაცი. მუშებს მოთმინება დაეკარგათ (ავესოთ მოთმინების ფიალა). მაისში ისინი გაიფიცნენ.
- 403 **GEFAHREN – was ist in dich gefahren?** – was ist mit ihm los? – რამ წამოუარა? რა ბზიკმა უკბინა?
Was, bei allen Teufeln, war in ihn gefahren. Er kannte sich selbst nicht mehr.
 (Kellermann – Totentanz)
რა ღმერთი გაუწყრა, რამ წამოუარა? (რა ბზიკი შეუჯდა?) იგი საკუთარ თავს ვეღარ ცნობდა.
- 404 **GEFALLEN – das lasse ich mir gefallen** (fam) – so gut möchte ich es auch haben – ძალიან მომწონს, ნამდვილად ვისურვებდი
 ...Erika hat einen herrlichen Pelzmantel von ihrem Mann zum Geburtstag bekommen, das lasse ich mir gefallen.
 ერიკამ დაბადების დღეზე მისი ქმრისაგან საუცხოო ბეწვის ქურქი მიიღო საჩუქრად. აი, ასეთ რამეს კი ვისურვებდი (აი, ასეთი რამე კი მომწონს).
- 405 **GEFASST – sich auf etwas gefasst machen (auch gefasst)** – mit etwas sehr Unangenehmem rechnen – რაღაც არასასიამოვნოსათვის მოემზადო
 Wenn Sie morgen wieder zu spät ins Geschäft kommen, können Sie sich aber auf einen Krach mit unserem Chef gefasst machen.
 თუ თქვენ ხვალ კვლავ დააგვიანებთ მაღაზიაში მოსვლას, მზად უნდა იყოთ ჩვენს შეფთან არასასიამოვნო საუბრისთვის.
 „Steh auf,“ sagte sie, „und mache dich auf etwas Unangenehmes gefasst.“
 (Goethe – Dichtung und Wahrheit)
- 406 **GEHEIMNIS – in ein Geheimnis einweihen** – jmdm. ein Geheimnis anvertrauen, offenbaren – საიდუმლოებას გაანდობს, საიდუმლოებას გაუმჟღავნებს
 Er wollte niemanden in sein Geheimnis einweihen

- მას არ უნდოდა ვინმესთვის თავისი საიდუმლოების განდობა (გამჟღავნება).
- 407 = **hinter ein Geheimnis kommen** – ein Geheimnis erfahren – საიდუმლოს ჩასწვდა, საიდუმლო ახსნა
Er vermochte nie hinter dieses Geheimnis zu kommen, so sehr er sich auch Mühe gab.
(Kellermann - Totentanz)
- ბევრს ცდილობდა, მაგრამ მაინც ვერ ჩასწვდა ამ საიდუმლოს (ვერ ახსნა ეს საიდუმლო).
- 408 = **ein Geheimnis lüften** – kein geheimnis aus etw. machen, offen aussprechen – საიდუმლოს ფარდა ახადა, საიდუმლო გაამჟღავნა
Er versprach, sein Geheimnis nach kurzer Zeit zu lüften.
იგი შეეპირდა, რომ რამდენიმე ხნის შემდეგ გამჟღავნებდა თავის საიდუმლოებას.
- 409 = **ein Geheimnis verraten** – kein Geheimnis aus etw. machen – საიდუმლოს გამხელა
Wer hat dieses Geheimnis verraten?
ვინ გამხილა ეს საიდუმლოება?
- 410 **GEHEN – es geht um ...** etwas – es handelt sich um etw. – საქმე ეხება ... საქმის ვითარებაა
Dieser traurige Narr begriff ja nicht einmal, worum es ging.
(Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
- ამ საცოდავმა ტაკიმასხარამ არც კი იცოდა საქმის ვითარება (თუ რა იყო სასწორზე დადებული)
- 411 = **drunter und drüber gehen** – großes Durcheinander sein – თავდაყირაა, არეულ-დარეულია
Bitte besuchen Sie mich heute nicht. Wir sind gerade erst umgezogen, und in unserer Wohnung geht noch alles drunter und drüber.
გთხოვთ, დღეს არ მესტუმროთ. ჩვენ ახლახან გადავედით და ჩვენს ბინაში ჯერ კიდევ ყველაფერი თავდაყირაა (არეულ-დარეულია).
- 412 = **in sich gehen** – sich moralisch bessern, etw. bereuen – საკუთარ საქციელზე დაფიქრდეს, მოინანიო
Noch einmal bezahlte der Vater die Schulden seines Sohnes, und er riet ihm, in sich zu gehen und ein ordentliches Leben zu beginnen.
მამამ კიდევ ერთხელ გადაიხადა თავისი ვაჟიშვილის ვალები და ურჩია მას თავის საქციელზე დაფიქრებულიყო და წესიერ ცხოვრებას შედგომოდა.
- 413 = **sich gehen lassen** – nachlässig sein, sich nicht unter Kontrolle haben – მოშვებულია, გულგრილია (ჩაცმა-დახურვის მიმართ და მისთ.).
Sie sollte sich besser anziehen und mehr auf ihr äußeres achten. Wenn man im Beruf steht, darf man sich nicht so gehen lassen.
იგი უკეთესად უნდა იცვამდეს და მეტ ყურადღებას აქცევდეს საკუთარ გარეგნობას. ადამიანი როცა მუშაობ (სამსახურში ხარ), ასე მოშვებული არ უნდა იყო.
- 414 = **jmdm. an den Kragen (ans Leben) gehen (fam)** - in große Gefahr (Lebensgefahr) kommen, in eine sehr unangenehme Situation geraten – შავი დღე დაადგება, სიკვდილის პირას მივა, თავს წააცლიან
Wenn die Polizei jetzt den Dieb erwischt, geht es ihm aber an den Kragen. – Auch die Mutigsten werden schwach, wenn es ihnen ans Leben gehen.
თუ ახლა პოლიცია ქურდს შეიპყრობს, მას კარგი დღე არ დაადგება (შავი დღე დაადგება). ყველაზე მამაცნიც კი სუსტები ხდებიან, როცა სიკვდილ სიცოცხლის პირისპირ დგებიან -.
„Wie kann da lustig sein, wenn’s einem an den Kragen geht.“
(Gebr. Grimm - Die Bremer Stadtmusikanten)
- გაბედე და იყავი მხიარული, როცა სიკვდილ-სიცოცხლის რისკზე მიდიხარ.

- 415 = **wie man geht und steht** (fam) – so, wie man im Augenblick (angezogen) ist – დედიშობილა, როგორც ღმერთმა გააჩინა
 ...Frau X war gerade in der Waschküche, als sie auf der Straße ein lautes Geschrei hörte. Wie sie ging und stand, lief sie hinaus, um zu sehen, was los ist.
 ქალბატონი X აბაზანაში იყო, როცა ქუჩიდან ხმამაღალი ყვირილი შემოესმა, ისე როგორც იყო(დედაშობილა) გავარდა ქუჩაში, იმის გასაგებად, თუ რა მოხდა.
- 416 = **jmdm. gegen den Strich gehen** (fam) – gegen jmds. Überzeugung sein, gegen jmds. Natur sein, jmdm. sehr unangenehm sein – ჩვეულებად არ გქონდეს, შენს ბუნებაში არ იყოს
 ...Es geht mir gegen den Strich, meinen Vorgesetzten zu schmeicheln.
 ჩემს ბუნებაში არაა უფროსებთან პირმოთნეობა (ლაქუცი).
- 417 **GEHÖR – jmdm. Gehör schenken** – jmdm. Aufmerksamkeit schenken – ყურს ათხოვებს, ყურს უგდებს, უსმენს
 „Man schenkte ihm um früherer Verdienste willen Gehör, aber man nahm ihn nicht ernst.“
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 წინანდელ დამსახურებათა პატივსაცემად ყურს ათხოვებდნენ ხოლმე, მაგრამ სერიოზულად არ ეპყრობოდნენ მას.
- 418 **GEHUPFT, GEHÜPFT – gehupft (gehüpft) wie gesprungen** = das ist gehüpft wie gesprungen (fam) – ganz gleich, das ist völlig gleich; da ist das eine so, wie das andere – სულერთია
 ...Man kann mit dem Zug oder mit dem Autobus von München nach Garmisch fahren, das ist gehupft wie gesprungen.
სულერთია, მატარებლით წახვალ თუ ავტობუსით მიუნხენიდან გარმიშისაკენ.
 ...Ob du in diesem Falle diese oder jene Methode anwendest, das ist gehüpft wie gesprungen.
სულერთია, რომელ მეთოდს გამოიყენებ, ამას თუ იმას.
- 419 **GEIGE – die erste Geige spielen** (fam.) – die wichtigste Persönlichkeit sein – წამყვანი ადგილი უჭირავს საზოგადოებაში, პირველობას იჩემებს, წამყვანი ხმა აქვს
 ...Er wittert schon, wie wirklich bei uns die erste Geige spielt, die Industriekapitäne oder wir.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 ის უკვე გრძნობს, თუ ვინ ასრულებს სინამდვილეში წამყვან როლს (ვის ეკუთვნის პირველი ხმა), მრეწველობის მაგნატები თუ ჩვენ.
 ...Es ist schwer, mit ihm zusammenzuarbeiten. Er will immer die erste Geige spielen und sich in den Vordergrund drängen.
 ძნელია, მასთან მუშაობა. ყოველთვის უნდა პირველ ადგილზე იყოს (წამყვანი ადგილი ეკავოს) და სულ წინ იქაჩება.
- 420 = **nach jmds. Geige tanzen** – immer tun und sagen, was der andere will – სხვის დუღუკზე უკრავს, სხვის ჭკუაზე დადის
 Er ist gewöhnt, dass alle nach seiner Geige tanzen.
 იგი დაჩვეულია, რომ ყველამ მის დუღუკზე იცეკვოს (მის ჭკუაზე იაროს).
- 421 **GEIST – wes Geistes Kind?** – ich weiß, wes Geistes Kind er ist – ich kenne seine Geisteshaltung; ich weiß, was ich von ihm zu erwarten habe – ვიცი, რას წარმოადგენს, რა შვილია,
 „Ich stelle fest, daß ich all seinen lästerlichen Unfug nur angehört habe, um mich darüber zu unterrichten, wes Geistes Kind er ist.“
 (H. Mann – Der Untertan)
 მე ვაცხადებ, რომ მთელ მის შემბილწველ საზიზღრობას მხოლოდ იმისთვის მოუხსმინე, რათა გამომერკვია, თუ რას წარმოადგენდა ის.
 Der Direktor unterhält sich lange mit jedem Bewerber um zu erkunden, wes Geistes Kind er ist.
 იგი თითოეულ კანდიდატთან დიდხანს საუბრობს, რომ გაარკვიოს, ვინ რას წარმოადგენს (ვინ რა შვილია).

422 = **von allen guten Geistern verlassen sein** (fam.) – alle Vernunft verloren haben – რა ღმერთი გაუწყრა, ავი სული შეუჯდა გვერდებში, ჭკუიდან გადავიდა? ჭკუაზე არაა...

„Du lieber Gott!“ rief Frieda Brentan entsetzt. „Treibt ihr auch schon Politik? Ihr Bengels seid wohl von allen guten Geistern verlassen!“

(H. Bredel – Die Enkel)

ღმერთო დიდებულო! „დაიძახა შეძრწუნებულმა ფრიდა ბრენტანმა, „თქვენც უკვე პოლიტიკით ხართ გატაცებული? თქვე ლაწირაკებო, რა ღმერთი გაგიწყრათ! (ავი სული ხომ არ შეგიჯდათ გვერდებში! ჭკუიდან ხომ არ გადასულხართ).“

...Als er diesen Vertrag unterschrieb war er von allen guten Geitern verlassen.

როცა ის ამ ხელშეკრულებას ხელს აწერდა, სრულ ჭკუაზე არ იყო.

423 **GELÄCHTER – in ein Gelächter ausbrechen** – ein Gelächter anstimmer – laut lachen – ხარხარებს, სიცილი აუტყდა

„Der Angeredete brach wieder in ein Gelächter aus.“

(Bredel – Verwandte und Bekannte)

მან, რომელსაც სიტყვით მიმართეს, ისევ გადაიხარხარა (სიცილი აუტყდა)

424 **GELADEN – geladen sein** (stärker fam.) – sehr ärgerlich sein (so dass man bei dem geringsten Anlass aufbraust):

Heute bin ich aber geladen; schon wieder hat er mich über eine halbe Stunde warten lassen.

დღეს კი უკვე გიჟივით ვარ (კინაღამ გავცოფდი); მან კვლავ მთელი ნახევარი საათი მალოდინა.

425 **GELD – es geht (oder) läuft ins Geld** (fam) – es wird auf die Dauer teuer – ძვირად დაუჯდება, გაიყიდება, დაისეტყვება

Wenn ich täglich auch nur 80 Tetri für Fahrgeld ausgeben muss, so geht das doch ins Geld.

ყოველდღიურ მგზავრობისთვის მხოლოდ 80 თეთრიც რომ გადავიხადო, ძალიან ძვირი დამიჯდება (გავიყიდები)

„Denn das (das Trinken) wollte er sich doch nicht angewöhnen – es lief ins Geld.“

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

მას მაინც არ უნდოდა შესჩვეოდა მას – ეს ძვირად დაუჯდებოდა (დაისეტყვებოდა, გაიყიდებოდა)

426 = **ein Stück, eine Stange Geld kosten** – sehr teuer, sehr viel bezahlen – მამასისხლად დაუჯდა

Marie Antoinette musterte sachverständig die Gala-Robe der Braut - Sie meinte lächelnd: „Das muß Sie ein Stück Geld gekostet haben, meine Teure.“

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

მარია-ანტუანეტა მცოდნის თვალით ათვალაიერებდა პატარძლის სადარბაზო მორთულობას ... მან ღიმილით თქვა: “ეს თქვენ, ჩემო ძვირფასო, ალბათ, მამასისხლად დაგიჯდებოდათ (ალბათ დაისეტყვეთ, გაიყიდეთ).”

427 = **mit Geld um sich werfen** (fam) oder schmeißen (stärker fam), das Geld mit vollen Händen ausgeben – Verschwinderisch sein – ფულებს აქეთ-იქით ყრის, მფლანგველია

...Seitdem er in der Lotterie gewonnen hat, wirft er mit dem Geld nur so um sich.

რაც ლატარეა მოიგო, ფულებს აქეთ-იქით ყრის (ფულს ფლანგავს).

428 **GELEGENHEIT – die Gelegenheit beim Schopf nehmen, packen** – Gelegenheit ausnutzen – შემთხვევით ისარგებლა, შემთხვევა ხელიდან არ გაუშვა

„Wenn wir schon zu zweit zurückgeblieben sind, wollen wir die Gelegenheit beim Schopfe nehmen und uns mal menschlich nähertreten.“

(Fr. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

„რადგან ორნი დავრჩით, ვისარგებლოთ შემთხვევით (შემთხვევას ნუ გავუშვებთ ხელიდან) რომ ერთმანეთი უკეთ გავიცნოთ.“

- 429 = **die Gelegenheit verpassen** – die Gelegenheit nicht rechtzeitig ausnutzen – შემთხვევა ხელიდან გაუშვა
 „Das ist gar kein Zweifel. Die Gelegenheit wird er nicht verpassen.“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 ეჭვი არ არის, ამ შემთხვევას იგი არ გაუშვებს ხელიდან
- 430 **GENICK – jmdm. das Genick brechen** (fam) 1. jmdn. umbringen, jmdn. töten – მოკლა, წუთისოფელს გამოასალმა, ტვინი ანთხმევინა 2. jmdn. Zugrunde richten, ruinieren, jmdm. seine Stellung, seinen Ruf nehmen – მიწასთან გაასწორა, დაღუპა, ადგილი წაართვა, სახელი გაუტეხა
 „Wenn du nicht aufhörst, derartige Lügengeschichten über mich zu verbreiten, breche ich dir doch noch mal das Genick.“
 თუ არ შეწყვეტ ჩემს შესახებ ასეთი შეთხზული ისტორიების გავრცელებას, ერთხელაც იქნება ტვინს განთხმევინებ (მოგკლავ).
 „Ich glaube nicht, dass X, in unserer Firma weiterbeschäftigt wird. Seine Unzuverlässigkeit hat ihm wohl doch das Genick gebrochen.“
 არ მგონია, რომ X. ჩვენს ფირმაში კვლავ დასაქმდეს. მისმა არასაიმედოობამ მას ხომ სახელი გაუტეხა (იგი დაღუპა, მიწასთან გაასწორა).
- 431 **GERATEWOHL – aufs Geratewohl** – ohne bestimmten Plan, ohne vorhergehende genaue Überlegung – ალაღბედზე, დაუფიქრებლად (იხ.Glück№469)
 „Aufs Geratewohl schlug ich eine Seite auf.“
 (W. Raabe – Chronik der Sperlingstraße)
ალაღბედზე გადავშალე წიგნი.
 „In den kommenden Ferien wollen wir aufs Geratewohl nach Italien fahren.“
 მომავალ არდადეგებზე დაუფიქრებლად წავალ იტალიაში.
- 432 **GERECHT – einer Sache gerecht werden** – etwas so erledigen, wie es sein muss – სათანადოდ გაართვა თავი, სათანადოდ მოაგვარო
 ...Der neue Direktor wird seiner Aufgabe nicht gerecht; er hat überall Schwierigkeiten.
 ჩვენი ახალი დირექტორი საქმეს თავს ვერ ართმევს. ყველგან სირთულეები აქვს.
- 433 = **in allen Sätteln gerecht sein** (fam) – jede Lage meistern können – მარჯვეა, ყველაფერს აგვარებს, ყველაფერს აკვარახტინებს
 „Jede Aufgabe, die man ihm überträgt, führt er zur größten Zufriedenheit aus, die Arbeit am Schreibtisch erledigt er ebenso gut wie die Verhandlungen mit Geschäftsleuten. Er ist in allen Sätteln gerecht.“
 ყველა დავალებას, რასაც მას აკისრებენ, იგი დიდი კმაყოფილებით უძღვება. საწერ მაგიდასთან მუშაობას იგი ისევე კარგად ართმევს თავს, როგორც საქმოსნებთან მოლაპარაკებებს. იგი ყველაფერში მარჯვეა.
- 434 **GERECHTIGKEIT – jmdm. Gerechtigkeit wiederfahren lassen** – jmdm. nicht absprechen, was er wirklich kann -სათანადოდ დააფასო, სამართლიანად შეაფასო
 ... Da Klein...den feinen Weinen an meines Vaters Tisch die vollste Gerechtigkeit wiederfahren ließ, so mochte ihn mein Vater sehr gut leiden*.
 (G. Parthey- Das Haus in der Brüderstraße)
 რადგან კლავინი სათანადოდ აფასებდა მამაჩემის სუფრაზე მოტანილ მშვენიერ ღვინოებს, მამა დიდი სიმპათიით იყო მისდამი განწყობილი.
 ...Man muss ihm Gerechtigkeit wiederfahren lassen: in diesem Falle hat er seine Sache gut gemacht.
სამართლიანობა მოითხოვს ითქვას (იგი სათანადოდ უნდა დაფასდეს), რომ ამ შემთხვევაში მან საქმეს კარგად გაართვა თავი.
- 435 **GERN – er kann mich gern haben** (stärker fam) – ich will nichts mehr mit ihm zu tun haben – მისი დანახვა (მოსმენაც) აღარ მინდა, კარგად იყოს

- ...Heute ist er wieder nicht gekommen, seit drei Tagen lässt er mich warten! Nun kann er mich aber gern haben...
- იგი დღესაც არ მოსულა. სამი დღეა მაცდევინებს! მისი დანახვა (მოსმენაც) აღარ მინდა, კარგად იყოს ...
- 436 **GESCHICHTE - eine schöne Geschichte** (fam) – nichts Gutes, etwas recht Unangenehmes – კარგი ამბავია ჩემმა (შენმა) მზემ
Wie konntest du nur deinen Schlüssel vergessen? Jetzt kannst du nicht ins Haus. Das ist ja eine schöne Geschichte.
როგორ შეგეძლო გასაღების დავიწყება. ესლა სახლში ვეღარ შეხვალ. კარგი ამბავია ჩემმა (შენმა) მზემ.
- 437 = **Geschichten machen** (fam) – Umstände, Schwierigkeiten machen – ცერემონიობს, თავს იწუხებს
...Wenn sie Gäste eingeladen hat, steht sie den ganzen Tag in der Küche; sie sollte nicht so viele Geschichten machen.
თუ დაპატიჟა სტუმრები, მთელი დღე სამზარეულოში ტრიალებს. რა საჭირო იყო ამდენი ცერემონიები (რა საჭირო იყო ასე თავის შეწუხება, ამდენი ამბავი).
- 438 **GESCHMACK** – an etwas **Geschmack finden** (fam) – an etwas Gefallen finden – გემო გაუგო, მულამი გაუგო
...Zuerst hat mir die Arbeit hier gar nicht gefallen. Allmählich habe ich aber doch Geschmack daran gefunden.
ჯერ არ მომწონდა ჩემი სამუშაო. თანდათან კი გემო გავუგე.
- 439 **GESCHREI** – in ein **Geschrei ausbrechen** – lautes Jammern u. Klagen wegen einer unwichtigen Sache – წივილ-კივილი ატეხვა, ალიაქოთის ატეხვა
...Mach doch deswegen nicht so ein Geschrei.
ამისთვის ნუ ატეხე ალიაქოთი.
...Die Weiber brachen in ein Geschrei aus.
ქალებმა წივილ-კივილი ატეხეს.
- 440 = **ins Geschrei kommen** – ins Gerede (Klatsch) kommen – სახელს გაიფუჭებს
...Meine Tochter kommt mit dem Baron ins Geschrei.
(Schiller – Kabale und Liebe)
- ბარონთან ურთიერთობა ჩემს ქალიშვილს სახელს გაუფუჭებს.
- 441 **GESCHÜTZ** – **schweres Geschütz auffahren** – zu starke Argumente gebrauchen, eine zu starke Gegenaktion einleiten – მძიმე (საფუძვლიანი) მტკიცებულებები წამოაყენო, მკაცრად გააკრიტიკო
...Wegen eines harmlosen Zwischenrufes wurde er von der Versammlung ausgeschlossen. So ein schweres Geschütz hätte man nicht aufzufahren brauchen.
უმნიშვნელო (უწყინარი) წამოძახილების გამო იგი კრებიდან დაითხოვეს. არ იყო საჭირო ასეთი მკაცრი გაკრიტიკება (ასეთი მკაცრი ზომების მიღება).
- 442 **GESICHT** – **jmdm. etwas ins Gesicht sagen (schleudern)** – jmdm. etwas Unangenehmes direkt sagen, jmdm. unverblümt die Wahrheit sagen – პირში მიახალა, დაუფარავად უთხრა ყველაფერი
...Sie war so gekränkt, dass sie ihm alle möglichen Beleidigungen ins Gesicht sagte.
იგი ისეთი გულნატკენი იყო, რომ ყველა შესაძლებელი შეურაცხყოფელი სიტყვები მას პირში მიახალა.
- 443 = **zu Gesicht bekommen** – zu Gesicht kriegen / sehen – თვალით იხილა, თვალით ნახა
...Dona Raquel hatte den König noch nie zu Gesicht bekommen.
(Feuchtwanger – Die Jüdin von Toledo)
- დონა რაქელს თვალით არ ენახა მეფე.
- 444 = **das Gesicht wahren** – den äußeren Schein wahren, behalten – იტყობარს არ იტყვს, იერ-სახეს ინარჩუნებს
(იხ. Spiel №1426)

...Er ist in große finanzielle Schwierigkeiten geraten; trotzdem fährt er immer noch seinen großen Mercedes. Es will unter allen Umständen sein Gesicht wahren.

ის მძიმე ფინანსურ მდგომარეობაშია. მიუხედავად ამისა, დიდ მერსედესზე სიარულს არ იშლის. იგი ყველა გარემოებაში თავის იერ-სახეს ინარჩუნებს (იხტიბარს არ იტყვის).

445 GESPENST – Gespenster sehen – Schwierigkeiten sehen, wo keine sind – ყველგან საშინელება ელანდება, მოლანდებები აქვს, აჩრდილებს ხედავს

...Er wollte nicht mit dem Auto in Urlaub fahren; denn er fürchtete, krank zu werden und dann nicht nach Hause zurückfahren zu können. Überall sieht er Gespenster.

...მას შეეპულეების დროს მანქანით წასვლა არ უნდოდა; რადგან ეშინოდა, ავად გაეხდები და სახლში ვეღარ დაებრუნდებო. მას ხომ ყველგან საშინელება ელანდება (მას მოლანდებები აქვს, იგი ყველგან აჩრდილებს ხედავს).

446 GESTERN – nicht von gestern sein (stärker fam) – klug, erfahren sein – გუშინდელი ბავშვი არაა

...Ich weiß schon, wie man mit diesen Problemen fertig wird. Ich bin doch nicht von gestern.

მე უკვე ვიცი, როგორ გავართვა თავი პრობლემებს (როგორ მოვაგვარო პრობლემები). (გუშინდელი) ბავშვი ხომ არ ვარ.

447 GESUND – sich gesund machen (fam) oder **stoßen** (stärker fam) – einen guten Gewinn erzielen, seinen Geldmangel abhelfen – მოგება ნახა, სარფა ნახა, ფინანსური მდგომარეობა გამოისწორა

...Bei seinen Handel mit Rohproduktion hat er sich ganz schön gesund gestoßen.

ნედლეულით ვაჭრობამ მას კარგი მოგება მოუტანა (ნედლეულით ვაჭრობით მან სარფა ნახა).

Durch seine Heirat mit der Tochter seines Konkurrenten hat er sich gesund gemacht.

თავისი კონკურენტის ქალიშვილთან ქორწინებამ მას დიდი ფინანსური მოგება ანახა (მისი ფინანსური მდგომარეობა გამოასწორა).

448 GEWALT – in jmds. Gewalt stehen – von jmdm. abhängen – უფლებამოსილებაშია, კომპეტენციაში შედის, დამოკიდებულია

...Herr P. bat den Bürovorsteher um Lohnerrhöhung. Dieser erklärte, das stehe nicht in seiner Gewalt, und verwies ihn an den Direktor.

ბატონმა P. ბიუროს ხელმძღვანელს ხელფასის მომატება სთხოვა. მან აუხსნა, რომ ეს მის უფლებამოსილებაში არ შედიოდა და დირექტორისკენ მიუთითა (დირექტორთან გაგზავნა).

449 = sich in der Gewalt haben – sich beherrschen – თავი შეიკავა, თავი ხელში აიყვანა
...Die Nachricht hat mich sehr erschreckt, aber ich hatte mich in der Gewalt und ließ mir nichts anmerken.

ამ ცნობამ ძალიან შემაშინა, მაგრამ თავი შევიკავე და არაფერი შევიმჩნიე.

450 GEWICHT – ins Gewicht fallen – sehr wichtig sein, den Ausschlag geben – წონა აქვს, გამოხმაურებას ჰპოვებს, ფრთებს შეისხამს, აზრს შეიძენს, მხედველობაში მიიღებს, მნიშვნელობა აქვს

...Ich könnte noch manches zu dieser Sache sagen. Doch sind die Beschlüsse darüber schon gefasst, so dass meine Meinung nicht mehr ins Gewicht fällt.

მე კიდევ შემეძლო რაღაც მეტყვა ამ საკითხთან დაკავშირებით. მაგრამ გადაწყვეტილება ამის შესახებ უკვე მიღებულია. ასე რომ, ჩემს აზრს მნიშვნელობა აღარ აქვს.

„...Die Beschwerden der Landesbewohner fallen wenig ins Gewicht, weil sie selbstverständlich übertreiben,“ erwiderte Perl.

(A. Zweig – Einsetzung eines Königs)

„ადგილობრივი მცხოვრებლების საჩივრებს არა აქვს დიდი წონა (მნიშვნელობა), რადგან ისინი, ცხადია, აჭარბებენ,“ მიუგო პერლმა.

- 451 **GEWISSEN – jmdn. (etwas) auf dem Gewissen haben** – Schuld haben (an dem großen Unglück, Untergang, Misserfolg einer Sache, auch dem Tod eines Menschen) – (ვინმეს) სინდისზე
 ...Rittmeister Möhn ... hatte sie (Klara) auf dem Gewissen, wie er schon viele auf dem Gewissen hatte.
 (Kellermann - Totentanz)
 იგი (კლარა), ისევე როგორც მრავალი სხვა ქალიშვილი, როტმისტრ მიონის სინდისზე იყო.
- 452 = **sich kein Gewissen daraus machen** – sich keine ernsthaften Gedanken darüber machen, etwas nicht als schlecht empfinden – სინდისი არ შეაწუხებს, სინდისი ხელს არ შეუშლის
 ...Viele Schüler machen sich kein Gewissen daraus, von ihrem Nachbarn abzuschreiben.
 ბევრ მოსწავლეს სინდისი არ შეაწუხებს (სინდისი ხელს არ შეუშლის) მეზობელ-თანაკლასელებისაგან რომ გადაიწეროს.
- 453 = **jmdn. ins Gewissen reden** – jmdn. eindringlich ermahnen und versuchen, ihn zu einer Änderung zu bewegen – სინდისიერებისაკენ მოუწოდებს, სინდისში აგდებს
 „Siehst du denn nicht, wer es mit dir gut meint,“ hatte der Vater mir schon oft ins Gewissen geredet.
 (Becher - Abschied)
 „ნუთუ ვერ ხედავ, შენთვის კარგი ვის უნდა,“ ხშირად სინდისიერებისაკენ მომიწოდებდა (სინდისში მაგდებდა) მამაჩემი.
- 454 = **das Gewissen schlägt (jmdm.)** – etwas als schlecht empfinden – სინდისის ქენჯნას განიცდის
 „...Herr Kriegsgerichtsrat! Schlägt Ihnen Ihr Gewissen nicht?“
 (Bredel – Der Sonderführer)
 „...ბატონო სამხედრო მრჩეველო! სინდისი არ გქენჯნით?“
- 455 **GIEßEN – es gießt (mit Kannen (fam) oder in Strömen)** – es regnet sehr stark – თავსხმაა, კოკისპირულია
 ...Bei unserem Ausflug goss es in Strömen.
 ჩვენი ექსკურსიის დროს კოკისპირულად წვიმდა.
- 456 **GIFT – darauf kannst du Gift nehmen (fam)** – darauf kannst du dich unbedingt verlassen – შეგიძლია თავი გამოიღო, შეიძლება ხატზე დაიფიცო
 „... Bei uns (in Hamburg) wären die Nazis nicht hochgekommen. Da können Sie Gift drauf nehmen.“
 (A.Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 „ჩვენთან (ჰამბურგში) ნაცისტები ვერ გაიმარჯვებენ, ამაზე შეიძლება თავი გამოიღოთ (შეიძლება ხატზე დაიფიცოთ).“
- 457 **GLÄNZEN – durch Abwesenheit glänzen (ironisch, fam)** – Abwesend sein – მისი ყოფნით არ გვანებივრებს, არ ბრძანდება
 „...Nun, sind alle Teilnehmer da?“ „Nein, Erika glänzt natürlich wieder einmal durch Abwesenheit.“
 „აბა, ყველა მონაწილე ადგილზეა?“ „არა, ერიკა კვლავ არ გვანებივრებს მისი ყოფნით.“
- 458 **GLAS – zu tief ins Glas gucken / schauen (fam)** – zuviel trinken – მაგრად სვამს
 ...Herr W. ist ein recht fleißiger Mensch. Aber wenn er einmal zu tief ins Glas geguckt hat, kann man nichts mit ihm anfangen.
 ...ბატონი W. მართლაც შრომისმოყვარე ადამიანია, მაგრამ თუ ერთხელაც მაგრად დალია, მასთან ველარაფერს გახდები.
- 459 **GLATTEIS – jmdn. aufs Glatteis führen (figürlich)** – jmdn. irreführen – ნიადაგი მოუსინჯა, გამოცადა, ყინულზე გააცურა
 ...Der Professor fragte den Studenten, wie viele Haare ein Pferd habe. Er wusste es natürlich selbst nicht und wollte den Studenten nur aufs Glatteis führen.

პროფესორმა სტუდენტს ჰკითხა, რამდენი თმა შეიძლება ჰქონდეს ცხენსო. მან, რა თქმა უნდა, თვითონაც არ იცოდა. (ნიადაგი მოუსინჯა, აბა, რას იტყვისო).

460 GLAUBEN – auf Treu und Glauben – im Vertrauen auf die Anständigkeit des anderen – პატიოსნებაზე და სინდისზე იყოს (ნდობით და რწმენით)

...Ich brauche keinen Schuldschein von dir, ich leihe dir das Geld auf Treu und Glauben.

... არ მჭირდება შენგან არავითარი სესხის დამადასტურებელი მოწმობა (მინდობილობა). მე შენი პატიოსნებისა და სინდისის რწმენით გასესხებ ფულს.

461 = dran (daran) glauben müssen (fam) – sterben müssen – der Benachteiligte sein – სიცოცხლეს გამოესალმება, უბედურება არ ასცდება, დაიღუპება

...Der wird nun auch dran glauben müssen.

მას არ ასცდება ეს დიდი უბედურება.

...Bevor mich die Kanaillen erwischen, müssen noch etliche dran glauben.

(Bredel – Die Söhne)

სანამ ეს გარეწარნი ხელში ჩამიგდებდნენ, ზოგიერთი მათგანი სიცოცხლეს გამოესალმება.

...Er schrieb tags darauf seiner Mutter, ... sein liebster Freund hätte dran glauben müssen.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

... მეორე დღეს მან თავის დედას მისწერა, რომ ყველაზე საყვარელი მეგობარი დაეღუპა.

462 GLEICH – Gleiches mit Gleichem vergelten oder **jmdm. mit gleicher Münze heimzahlen** – jmdm. das Gleiche (Gute oder Schlechte) tun, was er einem getan hat – ავს ავით გადაუხდის, სამაგიეროს გადაუხდის

„Mich jammert Carls Unglück! Ich werde ... nicht Gleiches mit Gleichem vergelten.“

(Bredel – Die Söhne)

„მაწუხებს კარლის უბედურება. მე... სამაგიეროს (ავს ავით) არ გადაუხდის.“

...Selbst seinem größten Feind sollte man nicht mit gleicher Münze heimzahlen.

შენს ყველაზე დიდ მტერსაც არ უნდა გადაუხადო სამაგიერო.

463 GLEIS – etwas wieder ins Gleis bringen – etwas wieder in Ordnung bringen - გაასწორა, წესრიგში მოიყვანა

... Die Abrechnung stimmt nicht. Ich brauche fast eine ganze Nacht, um sie wieder ins Gleis zu bringen.

ანგარიში არ ემთხვევა. თითქმის მთელი ღამე დამჭირდება, იგი რომ კვლავ გაავასწორო (წესრიგში მოვიყვანო).

463 = im alten Gleis – wie früher, wie gewohnt – ჩვეულებისამებრ, ძველებურად

...Jeder hatte gehofft, dass die neue Regierung vieles besser machen würde, aber nach einigen fehlgeschlagenen Versuchen lief bald alles wieder im alten Gleis.

ყველას ჰქონდა იმედი, რომ ახალი მთავრობა ბევრ რამეს უკეთესად გააკეთებდა, მაგრამ რამდენიმე ჩაშლილი მცდელობის შემდეგ მალე ყველაფერი კვლავ ძველებურად (ჩვეულებისამებრ, კვლავინდებურად) წავიდა.

465 GLIED – der Schreck fuhr ihm in alle Glied – er war sehr erschrocken – შიშმა აიტანა, ძრწოლამ აიტანა, ტანში ჟრუანტელმა დაუარა

...Nach dem Zusammenstoss konnte der Autofahrer kein Wort herausbringen; der Schreck war ihm in alle Glieder gefahren.

შეჯახების შემდეგ ავტომძღოლმა ენა ვერ ამოიღო. მას მთელ ტანში ჟრუანტელი უვლიდა (იგი შიშმა აიტანა).

466 GLOCKE – etwas an die große Glocke hängen (fam) – etwas allgemein bekannt machen , etwas eigentlich privat oder geheim ist – vielen Leuten erzählen – ქვეყანას მოსდებს, შარაზე გაიტანს

...An die große Glocke hängt er es nicht, das brauchen sie nicht zu fürchten.

(H. Mann – Der Untertan)

- დარდი ნუ გაქვთ, ამ ამბავს ის ქვეყანას არ მოსდებს (შარაზე არ გაიტანს).
- 467 = **an die große Glocke kommen** (fam) – etwas allgemein bekannt werden – ფართოდ გახმაურდეს, საჯაროდ გამჟღავნდეს
 ...zunächst wollen wir beide sondieren, ehe der Fall an die große Glocke kommt.
 (G. Harkenthal - Hochgericht)
 ...თავდაპირველად ორივემ ნიადაგი უნდა მოვსინჯოთ, ვიდრე საქმე ფართოდ გახმაურდებოდეს (საჯაროდ გამჟღავნდებოდეს).
- 468 **GLÜCK – sein Glück machen** – Reich werden, Erfolg haben – წარმატება ჰპოვა, გამდიდრდა
 ...In Europa konnte er keine richtige Arbeit finden. Er wanderte nach Amerika aus und machte dort sein Glück.
 ევროპაში მან ვერ ნახა ნორმალური სამუშაო. იგი გადასახლდა ამერიკაში და წარმატებაც მოიპოვა (კიდევ გამდიდრდა).
- 469 = **etwas auf gut Glück tun** – etwas ohne Plan machen - ალაღბედზე
 ... Auf gut Glück sind wir diese Straße entlanggegangen, und tatsächlich war es der richtige Weg.
 ალაღბედზე გადავკვეთეთ ქუჩა და ფაქტიურად იგი სწორი გზა აღმოჩნდა.
- 470 = **mehr Glück als Verstand** – außergewöhnliches Glück, unverdienter Erfolg – უფრო იღბალი წყალობს, ვიდრე ჭკუა ერჩის
 ...Wenn Fritz in dieser Prüfung nicht durchfällt, hat er aber mehr Glück als Verstand gehabt.
 თუ ფრიცი ამ გამოცდაში არ ჩაიჭრა, ვიტყვი, რომ იღბალი უფრო წყალობს, ვიდრე ჭკუა ერჩის.
- 471 **GLÜCKLICH – sie hat eine glückliche Hand** – ihr gelingt alles, sie ist sehr geschickt – მარჯვება, ხელიდან გამოდის, ხელზე ასდის, კარგი ხელი აქვს
 ...Meine Tante hat für Blumen eine glückliche Hand.
 დეიდაჩემს ყვავილების მოვლა-გაშენება ხელზე ასდის.
- 472 **GNADE – auf Gnade und Ungnade** – Bedingungslos – სხვის წყალობაზეა
 ...Seitdem sie ihr Vermögen verloren hat, ist sie auf Gnade und Ungnade von ihrem Bruder abhängig.
 მას შემდეგ, რაც მან ქონება დაკარგა, ძმის წყალობაზე ცხოვრობს (ძმაზეა დამოკიდებული).
- 473 = **aus Gnade und Barmherzigkeit** – ohne einen Lohn zu erwarten – მოწყალებით, გულმოწყალებით და სათნოებით, სამადლოდ
 ... Aus Gnade und Barmherzigkeit gab sie dem Bettler in der Küche einen Teller Suppe.
გულმოწყალებით და სათნოებით (სამადლოდ) მიაართვა მან მათხოვარს სამზარეულოში ერთი თევში წვნიანი.
- 474 = **Gnade für Recht ergehen lassen** – Nachsicht üben, jmdm. eine Strafe, die er eigentlich verdient hätte, erlassen – რისხვა წყალობით შეუცვალაო
 „Und erst wenn der Herr nach Monaten ganz klein geworden ist ... und Besserung gelobt, läßt man Gnade für Recht ergehen.“
 (A. Zweig – Eisetzung eines Königs)
 „მხოლოდ მაშინ, როდესაც ეს ვაჟბატონი რამდენიმე თვის შემდეგ სავსებით მოიკუნტება ... და პირობას მოგვცემს, რომ გამოსწორდება, შეიძლება რისხვა წყალობით შევუცვალაო.“
- 475 **GOLDWAAGE – jedes Wort auf die Goldwaage legen** – jedes Wort sehr genau nehmen, sehr empfindlich sein – თითოეულ სიტყვას ოქროს სასწორზე წონის
 ...Du darfst nicht jedes Wort auf die Goldwaage legen. Sagst du nicht auch einmal etwas schärfer, als du es eigentlich meinst?
თითოეული სიტყვის სასწორზე აწონვა არაა საჭირო (თითოეულ სიტყვას ნუ ჩაეკირკიმალეხები). შენ ჯერაც არ წამოგცდენია უფრო მძაფრად რაიმე, ვიდრე სინამდვილეში გულისხმობ?

- 476 **GOTT – du bist wohl ganz von Gott verlassen** (fam) (Ausruf des Einsetzens) – Du bist wohl dumm geworden! – Wie kannst du nur so etwas tun! – მგონი უფაღმა შენზე ხელი აიღო, მგონი სულ გაგიჟდი, როგორ შეგიძლია ასეთი რამ გააკეთო?
... Wie kannst du denn nur eine so dumme Bemerkung machen? Du bist wohl ganz von Gott verlassen?
როგორ შეგიძლია ასეთი სულელური შენიშვნის მიცემა? ღმერთმა მგონი სულ აგაღო ხელი (მგონი სულ გაგიჟდი, ასეთი უღმერთო როგორ ხარ)
- 477 = **wie Gott in Frankreich leben** (fam) – ein schönes Leben haben, bes. weil man gut zu essen hat – უზრუნველად ცხოვრობს, სამოთხეში ცხოვრობს, სმა-ჭამა თავზე საყარი აქვს
...Auf dieser Insel ist es herrlich zu leben. Man hat ein gutes Unterkommen, ausgezeichnetes Essen, nicht zu hohe Preise, man lebt wirklich wie Gott in Frankreich.
მშვენიერია კუნძულზე ცხოვრება. კარგი შემოსავალი, საუცხოო საჭმელები, არც თუ ისე დიდი ფასები. ნამდვილი სამოთხეა. (სამოთხეში ცხოვრობ, განცხრომაში ხარ ადამიანი).
- 478 **GRAS – ins Gras beißen** – sterben – წუთისოფელს გამოესაღმა, საიქიოს წავა, ამ სოფელს გამოეთხოვება
„Es wird wohl mancher ins Gras beißen, bis Ihr Eure Rosse im Necker trinkt.“
(Hauff - Lichtenstein)
„კიდევ ბევრი გამოესაღმება წუთისოფელს (წავა საიქიოს), სანამ თქვენ რაშებს მდინარე ნეკარის წყალს დააღვინებდეთ.“
- 479 = **es ist Gras darüber gewachsen** (fam) – es ist vergessen – საქმე დავიწყებას მიეცემა, საქმეს დავიწყების ფერფლი წაეყარა
...Wir waren froh, dass Gras über die Sache gewachsen würde.
... ჩვენ მოხარულები ვიყავით, რომ საქმეს დავიწყების ფერფლი წაეყარებოდა (საქმე დავიწყებას მიეცემოდა).
- 480 = **das Gras wachsen hören** (fam) – allzu klug sein wollen (wört)lich: sehr gut hören) – ეურს არაფერი გამოეპარება, ბალახის ჩურჩულუც კი ესმით, ელანდება ის, რაც არ არსებობს (იხ. Floh №358)
Ein Direktorder Firma X. hat eingehend unsere Fabrik besichtigt, und Fritz meint, dass die Firma X. die Fabrik übernehmen will. Da hat er wohl wieder einmal das Gras wachsen hören.
ერთ-ერთი ფირმის დირექტორი ხშირად მოდიოდა ჩვენს ფაბრიკაში. ფრიცს კი ეგონა, რომ ამ ფირმას ფაბრიკის დაპატრონება უნდაო. მას ხომ ყველგან და ყოველთვის არ არსებული ელანდება.
- 481 **GRAU – grau in grau** – alles pessimistisch beurteilen, darstellen – მუქ ფერებში (პესიმისტური)
...Dieser dicke Tintenkuili beurteilte die Lage grau in grau.
... ამ სქელ დაქირავებულ კალმოსანს მდგომარეობა მუქ ფერებში ჰქონდა წარმოდგენილი.
- 482 **GREIFEN – etwas aus der Luft greifen** – etwas frei erfinden – მოგონილია, ჰაერში დაჭერილია, არგუმენტაციას მოკლებულია
...Alles, was er gegen seinen Konkurrenten vorbrachte, war völlig aus der Luft gegriffen.
...ყველაფერი, რაც მან მის მოწინააღმდეგეებზე წარმოადგინა (კონკურენტების საწინააღმდეგოდ მოიტანა), მთლიანად გამოგონილი იყო (ჰაერში დაჭერილი, არგუმენტაციას მოკლებული იყო).
- 483 **GRIFF – einen guten Griff tun** – eine gute Wahl treffen – კარგი არჩევანი გააკეთო
...Mit der Einstellung von Herrn W. haben wir einen guten Griff getan.
ბატონი W. დანიშნით კარგი არჩევანი გავაკეთეთ.
- 484 = **etwas im Griff haben** – etwas gefühlsmäßig richtig machen – ზედმიწევნით სწორად
...Wenn man eine Arbeit erst einmal im Griff hat, kann man sie schnell und gut ausführen.

- ... როცა საქმეს თავიდანვე ხედმიწევნით გულმოდგინედ აკეთებ, მალეც მორჩები და კარგადაც გააკეთებ.
- 485 GRILLEN – Grillen haben** – sonderbarer, schrulliger Gedanken – უცნაური აზრები აქვს
 ... Mein Bruder ist ein etwas eigenartiger Mensch. Manchmal hat er nur Grillen im Kopf, und dann wieder überrascht er uns mit einem zarten, romantischen Gedicht.
 (MDtl)
 ჩემი ძმა ცოცხალი თავისებური ადამიანია. ზოგჯერ მხოლოდ უცნაური აზრები მოდის თავში, შემდეგ კი კვლავ გვანცვიფრებს რაღაც ნაზი, რომანტიკული ლექსით.
 ...Er hat Grillen im Kopf.
 მას თავში ოფოფები აქვს.
- 486 = Grillen fangen** – trüben Gedanken nachhängen – ჭირვეულობს, უინიანობს
 ...Dieser Müßiggänger kann stundenlang dasitzen und Grillen fangen.
 ამ უქნარას შეუძლია საათობით ერთ ადგილზე იჯდეს და ჭირვეულობდეს (უინიანობდეს).
- 487 = sich die Grillen in den Kopf setzen** – sich (Dat.) die Dummheit in dem Kopf setzen – თავი სისულელეებით გამოიჭედო, თავში ჩაიდო ათასგვარი სისულელე, ათასგვარი შიში, ფანტასტიკური იდეები
 ...Wenn Sie sich etwa die Hoffnung hingeben, meiner Frau Grillen in den Kopf gesetzt zu haben, so befinden sie sich auf dem Holzweg.
 (Th. Mann - Tristan)
 თუ თავს იიმედობთ იმით, რომ შესძელით ჩემი ცოლისათვის რაღაც ფანტასტიკური იდეების ჩაგონება, მაშინ თქვენ, ბატონო ჩემო, ძალიან ცდებით.
- 488 GROSCHEN – der Groschen ist gefallen** (fam) – er, sie hat es verstanden – წილი ნაყარია, როგორც იქნა მიხვდა, ჩასწვდა აზრს
 ...Alle lachte über den Witz, nur Fritz blieb ernst. Plötzlich fing auch er an zu lachen; endlich war der Groschen gefallen.
 ყველამ გაიცინა ანეკდოტზე, მხოლოდ ფრიცი იღვა სერიოზულად. უცებ მანც დაიწყო სიცილი, როგორც იქნა, ჩასწვდა ნათქვამის აზრს.
- 489 GRÜN – jmdm. nicht grün sein** – jmdm. nicht wohlgesinnt sein – jmdn. nicht leiden können – ათვალწუნებული ჰყავს
 ...Sie, die Lehmken, war ihr ja nie grün gewesen, Stine wußte er sehr wohl.
 (A.Zweig –Das Beil von Wandsbek)
 ფრაუ ლემკენს იგი ყოველთვის ათვალწუნებული ჰყავდა, სტინემ ეს კარგად იცოდა.
- 490 = vom grünen Tisch aus** – von der Theorie, vom Schreibtisch, nicht von der Praxis ausgehend (hergeleitet von dem mit grünen Stoff bespannten Verhandlungstisch) - ბიოროკრატიულად
 ...Vieles, was vom grünen Tisch aus beschlossen wurde, erwies sich in der Praxis als undurchführbar.
 ... ყველაფერი, რაც ბიოროკრატიულად (პრაქტიკას მოწყვეტით) იქნა გადაწყვეტილი, პრაქტიკაში გამოუსადეგარი (განუხორციელებელი) აღმოჩნდა.
- 491 = auf keinen grünen Zweig kommen** (fam) – keinen Erfolg haben, im Leben nicht vorwärtskommen – (იხ. Zweig№1885)
- 492 GRÜTZE – Grützes, Grips haben** – klug sein – ჭკუის პატრონია, ჭკუა უჭრის, საზრიანია
 ...Er hat Grütze im Kopf.
 მას ჭკუა უჭრის (თავიანია, გამჭრიახია).
 ...Er hat viel weniger Grütze als du. Er hat aber viel mehr Macht als du.

ის შენზე გაცილებით ნაკლები ჭკუის პატრონია. მაგრამ გაცილებით მეტი ძალაუფლების მქონეა.

..Das ist so leicht, dass es jeder verstehen kann, der auch nur etwas Grütze im Kopf hat.

ეს ისე ადვილია, რომ ამას ყველა გაიგებს, ვისაც ცოტაოდენი ჭკუა მაინც შერჩენია თავში.

493 GUT – gut dran sein – Glück haben - გაუმართლდა

...Ich muss mir das Geld für mein Studium selbst verdienen; ich bin nich so gut dran wie mein Freund, der von seinen Eltern unterstützt wird.

ჩემი სწავლის ფული თვითონვე უნდა მოვიპოვო. ჩემი მეგობარივით როდი მიმართლებს. მას მშობლები ესმარებიან.

494 = lass es gut sein! – gib dich damit zufrieden! – lass die Sache vergessen sein! - დაივიწყე

...Ich bitte Sie vielmals um Entschuldigung. Die Sache ist mir sehr unangenehm. Lassen Sie es gut sein! Ich weiß schon, dass Sie es nicht böse gemeint haben.

კიდევ ერთხელ გთხოვთ პატიებას. ეს საკითხი ძალიან არ მსიამოვნებს. დაივიწყეთ! მე ვიცი, რომ თქვენ განზრახ (ბოროტი განზრახვით) არ გაგიფიქრებიათ (არ ჩაგიდენიათ).

H

- 495 HAAR – sich die Haare (aus) raufen / ausreißen(umg)** – verzweifelt sein , sich über etw. sehr ärgern, aber es nicht ändern können – ლამის გაგიჟდე, ჭკუაზე შეიშლები, სიბრაზისაგან თმებს დაიგლეჯ
...Man könnte sich ja die Haare (aus) raufen, wenn man sieht, wieviel Fehler ihr wieder in dieser Übung gemacht habt.
ლამის გაგიჟდე (შეიშლები კაცე), როცა ნახავ, რამდენი შეცდომა დაუშვით კვლავ ამ სავარჯიშოში.
„...Hast du dich bei dem Spiel gegen Belgien auch so geärgert?“ – „Und wie: Ich habe mir die Haare (aus) gerauft, (hätte mir die Haare (aus) raufen können) bei den vielen ausgelassenen Torchancen.“
ბელგიის წინააღმდეგ თამაშის დროსაც ასე გაცხარდი? – და მერე როგორ: თმები ლამის დავიგლეჯე თითოეული კარში გოლის გატანის შანსის ხელიდან გაშვებისათვის.
Tila rauft sich die Haare. In einer halben Stunde müßte sie am Treffpunkt sein. (R. Klein, „Die dicke Tilla“)
თილა თმებს იგლეჯს. ნახევარ საათში დათქმულ ადგილზე უნდა ყოფილიყო.
- 496 = jmdm. stehen (steigen) die Haare zu Berge** - jmdm. sträuben sich die Haare – თმა ყალყზე უღვას
...Nie vergesse ich das Hexengesicht ... Nase, Kinn, der Mund – alles grinste voll Hohn und Grimm, ich fühlte, wie das Haar mir zu Berge stand.
(Kellermann – Die Geisterseher)
არასოდეს დამავიწყდება ამ ალქაჯის სახე ... ცხვირი, ნიკაპი, პირი – ყველაფერი გესლიანად და ღვარძლიანად ეღრჩებოდა, ვგრძნობდი, რომ თმა ყალყზე მედგა.
- 497 = (bis) aufs Haar** – völlig, ganz genau – ზედმიწევნით, ზუსტად
...Meine Schwester weiß die Lebensdaten der einzelnen Schauspieler aufs Haar.
ჩემმა დამ ზედმიწევნით (ზუსტად) იცის თითოეული მსახიობის ბიოგრაფია.
...Die Lehrer hatten stets Schwierigkeiten, die Zwillinge zu unterscheiden, denn sie gleichen einander aufs Haar.
მასწავლებლებს ყოველთვის უჭირდათ ტყუილების გარჩევა, რადგან ისინი ზედმიწევნით ჰგავდნენ ერთმანეთს.
- 498 = um (auf) ein Haar** – Fast, beinahe – კინალამ, ლამის, ბევრი გაწყდა, ცოტას გაწყდა
...Um ein Haar hätte er die Prüfung nicht bestanden.
მან გამოცდა კინალამ (ცოტას გაწყდა) ვერ ჩააბარა.
...Um ein Haar wäre Martin freigekommen.
(Feuchtwanger - Erfolg)
მარტინი, ბევრი გაწყდა (ცოტას გაწყდა) კინალამ ციხიდან არ გაუშვეს.
- 499 = um kein Haar / nicht um ein Haar** – in keiner Weise, durchhaus nicht – იოტის ოდენაც კი არ – ოდნავადაც კი არ, სულაც არ
...Es ist von seinen Forderungen nicht um ein Haar abgegangen.
მას იოტის ოდენაც კი არ გადაუხვევია თავის მოთხოვნებისათვის.
...Er hat seinen Standpunkt auch diesmal nicht um ein Haar geändert.
მას ოდნავადაც კი არ შეუცვლია თავისი თვალსაზრისი.
- 500 = ein Haar / Haare in der Suppe finden** (fam) – die Nachteile einer Sache entdecken, an einer Sache etwas auszusetzen haben – აითვალწუნა, სულ შარზეა, ყველაფერში ნაკლს ნახულობს, ცხვირს იბზეკს
...Zuerst war er sehr begeistert von seiner neuen Stellung, aber schon bald hatte er ein Haar in der Suppe gefunden, und jetzt sucht er einen anderen Posten.

თავდაპირველად იგი აღფრთოვანებული იყო ახალი სამსახურით. მაგრამ მალე აითვალწუნა იგი და ახლა სხვა სამსახურს ეძებს.

...Er ist nicht zufriedenzustellen. Er findet immer wieder ein Haar in der Suppe.

მის გულს ვერაფრით ვერ მოიგებ, სულ შარხვა.(სულ ცხვირს იბზეკს)

501 = **mehr Schulden als Haare auf dem Kopf haben** – in Schulden stecken – sehr viele Schulden haben – ყელამდე ვალშია

... Wie macht er das nur, dass er so gut leben kann? Er hat doch mehr Schulden als Haare auf dem Kopf.

ნეტა როგორ ახერხებს ასე კარგად ცხოვრებას? ის ხომ ყელამდე ვალშია.

502 = **jmdm. kein Haar/Härchen krümmen** – jmdm. nicht das Geringste zuleide tun – ხელსაც ვერ ახლებს, ვერაფერს დაუშავებს, ბეწვიც არ დაცვივდება, ერთი ღერი თმაც კი არ ჩამოუვარდება, თითითაც არავინ შეეხება

„... Kein Haar darf man ihm krümmen. Er ist tschechoslowakischer Staatsbürger.“

(E.E. Kirsch – Landung in Australien)

მას ხელსაც ვერ ახლებენ, რადგან ჩეხოსლოვაკიის მოქალაქეა.

„...Keinem General, keinem Kapitalisten, keinem Junker war ein Haar gekrümmt worden, aber jeden Tag wurden Arbeiter ermordet.“

(Bredel – Die Söhne)

არც ერთ გენერალს, არც ერთ კაპიტალისტს, არც ერთ მსხვილ მიწათმფლობელს ბეწვიც არ დასცვენია (ერთი ღერი თმაც კი არ ჩამოვარდნია, თითიც არ დააკარეს, თითითაც არავინ შეეხებია), მუშებს კი ყოველდღე ხოცავდნენ.

503 = **Haare lassen (bei jener Sache)** – nur mit gewissen Einbußen etw. durchführen, - ein gestecktes Ziel erreichen können - Schaden erleiden, einen Verlust hinnehmen müssen – ოფლი ღვარო, ბღღვირი გადინონ, ძვირად დაგიჯდეს, ზარალი ნახო

„Ja, was wir aber durchgemacht haben! Wieviel Haare wir dabei gelassen haben.“

„რა არ გადაგვხვდა! სულ ბღღვირი გვადინეს (რა ძვირად დაგვიჯდა ყოველივე ეს)!“

In dieser Arbeit habe ich so viel Haare gelassen.

ამ საქმეში რამდენი ოფლი ვღვარე (რა შრომა არ გავწვიე ამ საქმისთვის).

504 = **kein gutes Haar an jmdm. lassen** – jmdm. stark kritisieren, über jmdm. sehr schlecht sprechen – ბღღვირი აღინო, ტყავი გააძრო, ოთხში ამოიღო, კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარო, გააცამტვერო

„Dazu hat die Presse seinen guten Ruf völlig zerstört, sie hat kein gutes Haar an ihm gelassen.“

(Kellermann - Totentanz)

ამასთანავე, პრესამ მას აბრუ მთლად გაუტეხა, (ბღღვირი აღინა, გააცამტვერა, ტყავი გააძრო, ოთხში ამოიღო), კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარა.

„Die Radikalen hingegen fingen nun an, öffentlich gegen mich loszuziehen, ... sie ließen kein gutes Haar an mir.“

(H. Heine – Ludwig Börne)

რადიკალებმა კი, პირიქით საჯაროდ შემომიტიეს, ... კრიტიკის ქარცეცხლში გამატარეს.

505 = **jmdm./einander aufs Haar gleichen** – jmdm./einander sehr ähnlich sein – გაჭრილი ვაშლივით ჰგავს, ორი წვეთი წყალივით ჰგავს, ზედგამოჭრილია (იხ. Zug№1866)

„Die Spuren an der Wohnungstür gleichen denen an der Ladentür – wie die Abdrücke ergaben – aufs Haar.“

(W. K. Schweinkert – Der Maun ist in der Kiste)

როგორც ექსპერტიზამ ცხადყო, ანაბეჭდები ბინისა და მაღაზიის კარებზე ორი წვეთი წყალივით ჰგავდა ერთმანეთს.

- 506 = **an einem Haar hängen** – sehr unsicher sein, gefährdet sein, bedroht sein – ბეწვზე ჰკიდია
 „Drei Tage hing sein Leben an einem Haar. Dann trat die Besserung ein.“
 (MDtl)
 მთელი სამი დღის განმავლობაში მისი სიცოცხლე ბეწვზე ეკიდა. შემდეგ კი უკეთესობა დაეტყო.
- 507 = **etwas an den Haaren herbeiziehen** (fam) – etwas ist an den / bei den Haaren herbeigezogen – etwas sagen, was nur bedingt zu einer Sache gehört und unwichtig oder sogar unrichtig ist – ყურით მოთრეულია, ნაძალადევია, შეუფერებელია (ფაქტი, საბუთი, მტკიცება), ძალით შეითხნილია
 ...Wie kann ich deinen Behauptungen glauben? Sie sind ja an den Haaren herbeigezogen. როგორ შეიძლება შენს მტკიცებას ვერწმუნო? ისინი ხომ ყურითაა მოთრეული.
 ...Dieser Vergleich ist an den Haaren herbeigezogen. ეს შედარება შეუფერებელია (ყურით მოთრეულია, ნაძალადევია, ძალით შეითხნილია).
- 508 = **einander / sich in die Haare geraten / kommen / fahren** – in Streit geraten – ერთმანეთს წაეკიდნენ, წაეჩხუბნენ
 „Herzog Wilhelm und Kurfürst Friedrich waren einander wegen ihres Besitzes in die Haare geraten, und ihre Untertanen mußten dafür bluten.“
 (H.R. Schröter – Der Altenburger Prinzenraub)
 ჰერცოგი ვილჰელმი და კურფიურსტი ფრიდრიხი თავიანთი სამფლობელოების გამო ერთმანეთს წაეკიდნენ, რაც მათ ქვეშევრდომებს სისხლის ფასად დაუჯდათ.
- 509 = **sich in den Haaren liegen** (fam) – sich heftig streiten – Streit haben – გამუდმებით ჩხუბობენ, თმებში წვედებიან, წეწვა-გლეჯა აქვთ
 ...Wegen einer Kleinigkeit liegen die beiden Familien sich schon seit Jahren in den Haaren. რაღაც წვრილმანის გამო ოჯახები რამდენიმე წელია გამუდმებით ჩხუბობენ (მუდმივ უთანხმოებაში არიან ერთმანეთთან, წეწვა-გლეჯა აქვთ).
 ...Den Hof ... nannte man ... das Wolfsnest, ...weil die drei Söhne, die vaterlos waren, sich von früher Jugend an in den Haaren lagen.
 (Sudermann – Das Wolfsnest)
 მათ სახლ-კარს ... „მგლების ბუნავს“ ... ეძახდნენ, ... რადგან უმამოდ დარჩენილ სამივე ძმას პატარაობიდანვე ერთმანეთში წეწვა-გლეჯა ჰქონდათ.
- 510 = **sich keine grauen Haare wachsen lassen** (umg) - sich keine Sorgen machen, keine Befürchtungen hegen – დიდად არ ინალვლო, გულთან ახლოს არ მიიტანო
 „Lass dir keine grauen Haare um das wachsen, was hinter dir liegt!“
 (W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)
 ნუ ინალვლებ იმაზე (გულთან ახლო ნუ მიიტან იმას), რაც უკვე წარსულს ეკუთვნის.
- 511 = **Haare auf den Zähnen haben** (stärker fam) – sich mit Worten zu wehren wissen, streitsüchtig sein, von schroffer, herrschsüchtiger, Streitbar – aggressiver, rechthaberischer Wesensart sein (und sich auf diese Weise behaupten) – ენამოსწრებელია, ენაკვიმატია, ენაფხიანია, სიტყვისათვის ჯიბეში არ ჩაიყოფს ხელს
 „Er steht mit offenen Mund da und starrt ihr nach. Dann kratzt er sich am Hinterkopf und denkt: Teufel auch, die hat Haare auf den Zähnen.“
 (W. Bredel – Fünzig Tage)
 იგი შეჩერდა, პირი დააღო და დაუინებით გააყოლა მას თვალი. შემდეგ კეფა მოიფხანა და გაიფიქრა: „ეშმაკმა დალახვროს, რა ენაკვიმატია!“
 „Dann kennen Sie die Tutti nicht! Das ist doch ein Weib ... Die hat Haare auf den Zähnen ...“
 (H. Fallada – Jeder stirbt für sich allein)

...ესე იგი თქვენ ტუტის არ იცნობთ. იგი, მოგახსენებთ დედაკაცია, რომელიც სიტყვისათვის ჯიბეში არ ჩაიყოფს ხელს (პასუხი ყოველთვის მზად აქვს).

„Das war ja ausgezeichnet! Der junge Mann hatte Wahrhaftig Haare auf den Zähnen.“

(Th. Mann – Mario und der Zauberer)

ეს დიდებული რამ იყო! ეს ემაწვილი ჭეშმარიტად ენამოსწრებული (ენაკვიმატი, ენაფხიანი) იყო.

512 = **Haare spalten** – übergenu sein; spitzfindig argumentieren – წვრილმანებში იქექება, წვრილმანებს მისდევს, პედანტია
...Wir wollen hier keine Haare spalten.

წვრილმანებზე ნუ ვიდავებთ.

...Natürlich muss man bei wissenschaftlicher Arbeit genau sein, aber man braucht noch lange keine Haare spalten.

რასაკვირველია მეცნიერული მუშაობა სიზუსტეს მოითხოვს, მაგრამ პედანტობა სრულებითაც არ არის აუცილებელი.

513 = **jmdm. die Haare vom Kopf fressen** (ugs – scherz.) - auf jmds. Kosten sehr viel essen – kaum satt zu bekommen sein - გადაჭამო ყველაფერი, გააკოტრო ვინმე შენი მადით, ვერ ძღებოდე

...Mit dem Jungen kann ich in kein teures Lokal gehen, der frisst mir die Haare vom Kopf.

ჩემს ვაჟთან ერთად ძვირიან რესტორანში ველარ მივდივარ. მისი მადა გამაკოტრებს (მისი მადით გადამჭამა).

...Ich weiß nicht mehr, wie ich unsere acht Kinder weiter durchbringen soll; sie fressen uns langsam die Haare vom Kopf.

(MDtl)

უბრალოდ აღარ ვიცი, რა ვქნა რვა ბავშვით (როგორ გავიტანო თავი რვა ბავშვთან ერთად). მათ ვერაფრით ვაძლევ (მალე თავს გადამჭამენ).

514 **HABEN – sie ist noch zu haben** – sie ist noch nicht verheiratet – ledig sein, unverheiratet sein – hat keinen Bräutigam – გაუთხოვარია, საქმრო არ ჰყავს, საცოლვე არ ჰყავს, დაუქორწინებელია

„Schon ist die älteste bestimmt, ich weiß es; aber die zweite, wie die dritte sind noch zu haben.“

(Goethe – Herm. u. Dor.)

უფროსი (ქალიშვილი) უკვე დანიშნულია, მე ვიცი ეს; მეორე კი, ისევე როგორც მესამე, ჯერ გაუთხოვარნი არიან (საქმროები არ ჰყავთ).

515 = **etwas gegen jmdn. haben** – jmdn. nicht leiden können – ვერ იტანდე, ატანა არ გქონდეს (ვინმესი)

Ich weiß nicht, was sie gegen mich hat. Ich habe ihr doch nie etwas zuleide getan.

არ ვიცი, რას მერჩის (რატომ ვერ მიტანს). მე ხომ მისთვის არასდროს დამიშავებია რაიმე.

516 = **etwas für sich haben** – Vorteile, Vorzüge haben – უპირატესობა გააჩნია, პრესტიჟულია

... Es hat viel für sich, wenn man in der Stadt wohnt. Trotzdem ziehe ich es vor, auf dem Lande zu leben.

ქალაქში ცხოვრებას ბევრი უპირატესობა აქვს (ბევრად პრესტიჟულია). მიუხედავად ამისა, მე ვამჯობინებ ქალაქგარეთ ცხოვრებას.

517 = **es in sich haben** – sehr schwer, schwierig, anstrengend sein – ძნელია, შრომატევადია, დამღლელია

...Diese Arbeit hat es in sich, länger als drei Stunden hintereinander kann man sie gar nicht machen.

ძალიან შრომატევადი საქმეა. არაუგვიანეს სამი საათით მუშაობის გარეშე შეუძლებელია მისი დასრულება.

518 = **das hat nichts auf sich** – das ist unbedeutend, unwichtig – უმნიშვნელოა, ყურადღების ღირსადაც არ ღირს

...Wie geht es denn Ihrer Frau? Ich habe gehört, sie ist krank. – Nur eine kleine Erkältung, das hat nichts weiter auf sich.

როგორ არის თქვენი მეუღლე? – გავიგე, ავადაა – ცოტა გაცივებული იყო მხოლოდ (უმნიშვნელო გაცივება ჰქონდა).

519 = **für etwas nicht zu haben sein** – etwas nicht wollen – მოყვარული არ იყო, არ გინდოდა, რაღაცისათვის გამოუსადეგარი იყო

Herbert ist wirklich ein sehr hefter junger Mann, nur fürs Tanzen ist er gar nicht zu haben.

ჰერბერტი ჭეშმარიტად სასიამოვნო ყმაწვილია, მაგრამ ცეკვისათვის არ გამოდგება (ცეკვისათვის გამოუსადეგარია, ცეკვის მოყვარული არაა).

520 = **hab dich nur nicht so!** (fam) – sei doch nicht so albern, mach dich nicht so wichtig, ziere dich nicht so – ნუ სულელობ, ნუ იპრანჭები, ნუ იბერები, შეწყვიტე ისტერიკა

...Peter schrie aus Liebeskräften, weil er soeben hingefallen war. „Hab dich nur nicht so, dass kann ja gar nicht so weh tun,“ sagte die Mutter und hob ihn wieder auf.

პეტერი წაიქცა და მთელი ძაღლივით შეჰყვირა. „ნუ ატყებ ისტერიკა. არც არაფერი დაგშავებია“ – უთხრა დედამ და ისევ წამოაყენა.

521 **HAB – HAB und GUT** – alles, was jmd. besitzt - ავლადიდება

Er hat sein ganzes Hab und Gut verschenkt.

მან მთელი თავისი ავლადიდება გააჩუქა.

„Wirst du mich darum betrügen, Luise? Willst du dich mit dem Hab und Gut deines Vaters auf und davon machen?“

(Schiller-Kabale und Liebe)

ნუთუ ჩემი ლუიზა გამიცრუებს იმედს? ნუთუ მიიმალები და თან წაიღებ მამაშენის უკანასკნელ ავლადიდებას?

522 **HACKEN – die Hacken (nach etw. ablaufen / abrennen)** (fam) – einen weiteren Weg, (oft) viele Wege wegen etw. machen – sich eifrig um etw. bemühen – wegen einer Sache viel herumlaufen – ქუსლები გადაიგრიხა (რაღაცისათვის ძებნაში)

...Obwohl sich die Frau die Hecken nach einer Wohnung ablief, dauerte es doch sehr lange, bis sie eine gefunden hatte.

მიუხედავად იმისა, რომ ქალმა ქუსლები გადაიგრიხა ბინის შოვნისათვის, დიდი დრო დასჭირდა, ვიდრე იგი მას იპოვნდა.

523 **HAFER – jmdn. sticht der Hafer** – jmd. ist übermütig – კანში ვერ ეტყვა

„Der Hafer stach ihn wie gewöhnlich, und keine fünf Minuten verstrichen, da machte er schon einige ebenso kecke als boshafte Bemerkungen.“

(G. Weerth. – Schnapphahnski)

ის, ჩვეულებრივ, კანში ვერ ეტყოდა და არ გასულა ხუთიოდე წუთიც კი, რომ რამდენიმე თავხედური და გესლიანი შენიშვნა გააკეთა.

524 **HAHN – Hahn in Korb sein** (fam - oder der (einzige) Hahn im Korb sein – die Hauptperson in einer Gesellschaft sein – საერთო ნებიერა (ცენტრალური ფიგურა) იყო, ერთადერთი მამაკაცი იყო ქალთა საზოგადოებაში

„Die Herzen wendeten sich ihm sofort zu, besonders die weiblichen; von der ersten Minute an war er Hahn im Korbe.“

(J. Luk – Schuberts Lebensjahre)

მან ერთბაშად მიიზიდა ყველას გული, განსაკუთრებით ქალებისა; პირველივე წუთიდან საერთო ნებიერად (ცენტრალური ფიგურად) იქცა.

...Er war dort der einzige Hahn im Korbe.

იქ ის ერთადერთი მამაკაცი იყო ქალთა საზოგადოებაში.

525 = **kein Hahn kräht danach** (fam) – danach fragt niemand mehr – niemand kümmert sich darum – არავინ კითხულობს, საქმე დავიწყებულია, ყურსაც არავინ იბერტყავს, აინუნშიც არ აგდებს

„Er vermaß sich hoch und teuer, er werde den Freiherrn ermorden, und kein Hahn solle danach krähen.“

(Hoffmann – Das Majorat)

ის ყველა წმინდანს ფიცულობდა, რომ ბარონს ისე მოვკლავ კმბაკიც ვერაფერს გაიგებს (იმ საქმეს წყალი არ გაუვალ).

„Jetzt saßen sie in der Zelle in dicker Finsternis, und kein Hahn krächte nach Ihnen.“

(Feuchtwanger – Jud Süß)

ახლა ისინი ისხდნენ ბნელ საკანში და არავინ ყურსაც არ იბერტყავდა (თავს არ იწუხებდა) მათთვის.

...Wenn jemand reich ist, krächt kein Hahn mehr danach, woher das Geld gekommen ist.

თუ კაცი მდიდარია, არავინ კითხულობს (არავინ ანუნშიაც არ აგდებს, ყურსაც არავინ იბერტყავს), საიდან მოვიდა ფული.

526 **HAKEN – einen Haken haben** (fam) – eine Schwierigkeit haben – die Sache hat einen Haken – პრობლემაა, საქმე ვერაა რიგზე

...Ich hoffe, dass ich übermorgen nach Indien fliegen kann. Die Sache hat nur einen Hacken. Mein Pass ist noch nicht in Ordnung.

იმედი მაქვს ზეგ ინდოეთში გავფრინდები. მაგრამ ერთი პრობლემაა. ჩემი პასპორტი ჯერ არ არის წესრიგში.

”Aber dann fällt ihr (Petra) wieder ein ... daß die Sache irgendeinen Haken haben muß, und ihre Freude vergeht wieder.”

(H. Fallada – Wolf unter Wölfen)

მაგრამ შემდეგ მას (პეტრას) ისევ ეჭვი ებადება ... რომ ამ საქმეში ყველაფერი რიგზე არაა და სიხარულიც ისევ უქრება.

527 **HALS – Hals und Beinbruch** ugs; alles Gute! viel Glück; (Wunsch für jmdn. dem etw. Schwieriges od. Gefährliches bevorsteht) – ღმერთმა ხელი მოგიმართოს, ჯვარი გეწეროს, წაღმა იარე

„Hals und Beinbruch!“ rief Frau Lukasch hinter Frau Beate her, als sie die Zelle verließ.“

(Kellermann – Totentanz)

„ღმერთმა ხელი მოგიმართოს!“ (ჯვარი გეწეროს, წაღმა იარე), მიაძახა ფრაუ ლუკაშმა საკნიდან გამავალ ფრაუ ბეატეს.“

„Hals und Beinbruch! wünscht man dem Freund, der zum Examen geht.“

„ღმერთმა ხელი მოგიმართოს!“ – უსურვებენ გამოცდაზე მიმავალ მეგობარს.

528 = **sich den Hals brechen** - tödlich verunglücken – კისერი მოიტეხა, სასიკვდილოდ დაშავდა

Fahr doch etwas vorsichtiger! Bei dem Tempo wirst du dir noch den Hals brechen.

ცოტა უფრო ფრთხილად იარე! ასეთი სიჩქარით კისერს მოიტეხს კაცი.

529 = **jmdm. um den Hals fallen** – jmdn. umarmen – კისერზე მოეხვიო

...Als er ihr das schöne Geschenk überreichte, fiel sie ihm vor Freude um den Hals.

როცა მან მას ლამაზი საჩუქარი გადასცა, იგი მას სიხარულისაგან კისერზე მოეხვია.

530 = **jmdm. den Hals abschneiden** (abdrehen) – jmdn. wirtschaftlich ruinieren (häufiger das Substantiv: Halsabschneider) - კისერი მოუგრიხო, დაახრხო (ეკონომიურად)

...Mit der Aufnahme eines Darlehns muss man äußerst vorsichtig sein, da einem durch überhöhte Zinsforderungen zu leicht der Hals abgeschnitten werden kann.

სესხის აღების დროს განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო, რადგანაც გადაჭარბებულმა პროცენტებმა კაცს შეიძლება კისერი მოუგრიხოს (ადამიანი შეიძლება დაახრხოს).

...Wie konnte ich mit einem Menschen ein Geschäft machen, dem ich nicht den Hals abbrechen kann?

როგორ შეიძლება ისეთ ადამიანთან საქმე წამოვიწყო, რომელსაც კისერს ვერ მოვუგრვებ? (თუ საჭირო იქნება).

531 = **etw. hängt (es hängt) jmdm. zum Halse heraus** (salopp.) – jmd. ist einer Sache in höchstem Grade überdrüssig – გულს უწყალებს

„Mir hängt, offen gesagt, dieses Wohnen im Hotel schon zum Halse heraus...“

(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

მართალი გითხრა სასტუმროში ცხოვრებამ გული გამიწყალა.

„...Also zu Beate gehe ich nicht wieder mit, das steht fest. Das ständige Gerede von ihren vielen Krankheiten hängt mir nähmlich langsam zum Halse heraus!“

მაშასადამე, ბეატესთან აღარ მოგყვები. ეს უკვე გადაწყვეტილია. გაუთავებელმა საუბრებმა მისი უამრავი დაავადებების შესახებ გული გამიწყალა.

532 = **sich jmdm. an den Hals werfen** (fam) – sich jmdm. aufdrängen – თავი მიაძალო (ვინმეს), თავი შეაძლიო, კისერზე ჩამოეკიდო

...Sie hat sich ihm so an den Hals geworfen, dass er sie schließlich geheiratet hat.

იგი იმდენად მიეძადა ემაწვილს (კისერზე ჩამოეკიდა), რომ იგი იძულებული იყო მასზე დაქორწინებულიყო.

533 = **jmdm. jmd. an den Hals werfen** – jmdm. jmd. der unerwünscht ist, aufdrängen – ვინმეს ვინმე დააძალო

...Warum soll ich ihr einen Mann, denn sie nicht schmecken kann, aus purem klarem Eigensinn an den Hals werfen?

(Schiller – Kabale und Liebe)

რად უნდა გავჯიუტდე და ისეთი ქმარი დავაძალო, რომელიც არ მოწონს?

534 = **sich etwas (jmdn.) vom Halse schaffen** (fam) – sich von jmdm. (etw. befreien), etwas erledigen, was man schon lange hätte tun soll; dafür sorgen, dass man von jmdm. nicht mehr belästigt wird – საქმე თავიდან მოიცილო (მოაწესრიგო), აბეზრები თავიდან მოიცილო

...Die Schneiderin wird mein Kleid jetzt nicht machen. Sie sagte, sie könne nichts annehmen, bevor sie sich nicht die vorhandene Arbeit vom Hals geschafft hätte.

მკერავი ეხლა ვერ შემიკერავს კაბას. თქვა, რომ ვერაფერს ვერ მიიღებს, ვიდრე წინა სამოშაოებს თავიდან არ მოიცილებს (ვიდრე წინა სამუშაო კისერზე ადევს).

...Er versuchte mit allen Mitteln, sich den lästigen Bittsteller vom Halse zu schaffen.

იგი ყველა საშუალებით ცდილობდა მახეზარი მთხოვნელები თავიდან მოეცილებინა.

535 = **Hals über Kopf** (fam) – überstürzt, sehr eilig, ohne vorherige Planung – ohne Überlegung (über Hals und Kopf) – კისრისტეხით, თავ-პირისმტვრევით, თავქუდმოგლეჯილი, ნაჩქარევად, ნაუცბათევად, ფაცაფუცით, მთელი სისწრაფით (იხ. Stock № 1537) ...Als er von dem Erdbeben in seiner Heimatstadt hörte, hat er seine Reise Hals über Kopf abgebrochen, und ist nach Hause gefahren.

როცა მან მის მშობლიურ ქალაქში მიწისძვრის მოხდომის შესახებ გაიგო, ნაჩქარევად შეწყვიტა მოგზაურობა და შინ გაემგზავრა.

„Man bringt mich über Hals und Kopf in die Kutsche und in aller Karriere nach Hause.“

(Schiller – Kabale und Liebe)

შემიტანეს ეტლში და მთელი სისწრაფით (კისრისტეხით) შინისაკენ გამაქანეს.

„...Ich hab ... schon Sorge, was ich mit all dem Porzellan anfangen, wenn ich über Hals und Kopf abreisen sollte.“

(Heine – Die Bäder...)

მე უკვე ის მადარდებს, რა ვუყოთ მთელ ამ ფაიფურს, თუ ნაჩქარევად (ნაუცბათევად, ფაცაფუცით) მომიხდება გამგზავრება.

...Er froh Hals über Kopf nach Ausland.

იგი კისრისტეხით (თავქუდმოგლეჯილი) გაიქცა საზღვარგარეთ.

Sie hat sich Hals über Kopf in ihn verliebt.

მას იგი მაშინვე (უკანმოუხედავად) მთელი ძალით შეუყვარდა.

536 = **den Hals wetten** – eine Wette abschließen mit jmdm. um etw. (wovon man fest überzeugt ist) - darauf wette ich meinen Hals (auch Kopf) – თავს სასიკვდილოდ დავდებ (ირწმუნება), კისერს მოვიჭრი თუ ...

„Er hätte den Hals gewettet, dass sie (die Nachbarn) hinter ihnen her spotteten.“

(Marchwitza – Die Kumjaks)

ის თუნდაც თავს სასიკვდილოდ დასდებდა, ისინი (მეზობლები) ზურგს უკან დაგვეცინიანო.

537 = **bis zum Halse in Schulden stecken** – sehr viel Schulden haben – ყელამდე ვალებშია ჩაფლული

„Der war inzwischen wie Berendis nach Potsdam gegangen und dort auf Abwege geraten. Er steckte bis zum Halse in Schulden.“

(Jutte Hecker – Traum der ewigen Schönheit)

ამასობაში იგი ბერენდისივით პოცდამში წავიდა. იქ გზას აცლა და ყელამდე ვალებში ჩაეფლო.

538 = **der Strick um den Hals liegen** (das Messer steht an der Kehle) – დანა ყელზე გქონდეს მობჯენილი

„Schon vor vier Jahren, als uns schon einmal das Messer an den Kehle stand ... der Strick um den Hals lag ... wie wir das plötzlich die Verlobung mit Mademoiselle Buddenbrooks an der Börse ausschreien ließen.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

...ჯერ კიდევ ოთხი წლის წინ, როცა დანა ყელზე გვექონდა მობჯენილი, ბირჟაზე ქვეყნის გასაგონად გამოვაცხადეთ მადმაზელ ბუდენბროკთან გრიუნლიხის ჯვრისწერის ამბავი.

539 **HALTEN – sich nicht halten können** (beruflich, geschäftlich) nicht bestehen können – თავს ვერ გაიტანენ, ვერ იარსებებენ, ვერ გაუძლებენ

...Heute ist die Konkurrenz so groß, dass sich kleine Ladengeschäfte kaum mehr halten können.

დღეს კონკურენცია ისე დიდია, რომ პატარა ტიპის მაღაზიები ვეღარ იარსებებენ (თავს ვერ გაიტანენ).

540 = **viel von etwas (jmdm.) halten** – sich von einer Sache großen Erfolg versprechen, jmdm. viel zutrauen, eine gute Meinung von etw. (jmdm.) haben – იმედი გქონდეს, იმედს ამყარებდე, კარგი წარმოდგენისა იყო (რაიმეზე ან ვინმეზე).

...Paul ist ganz begeistert von dem Plan, ich dagegen halte nicht viel davon.

პაული აღფრთოვანებულია გეგმით. მე პირიქით, დიდ იმედს არ ვამყარებ მასზე

Unser Hausmädchen ist schon jahrelang bei uns, und meine Eltern haben immer viel von ihr gehalten.

ჩვენი მოსამსახურე გოგონა წლებია ჩვენთან არის და ჩემი მშობლები ყოველთვის დიდი წარმოდგენისა იყვნენ მასზე.

541 **HAMMELBEINE – jmdn. scharf zurechtweisen, langziehen** (salopp) – მკაცრად მიუთითო, ყური აუწიო, საყვედური უთხრა

...Wolfgang hat gestern abend wieder die Tür offenstehen lassen. Ich glaube, es ist wirklich nötig, dass du ihm mal die Hammelbeine langziehst, sonst hört der Zank mit den Nachbarn überhaupt nicht mehr auf.

ვოლფგანგმა გუშინ საღამოს კარი კვლავ ღიად დატოვა. მეონია, ნამდვილად საჭიროა, ერთი კარგა მაგრად აუწიო ყური (მკაცრად მიუთითო, საყვედური უთხრა), თორემ მეზობლებთან ჩხუბს ბოლო არ ექნება.

542 **HAND – unter der Hand** – heimlich – ფარულად, მალულად

...Er hatte unter der Hand manches getan, was niemand ihm zugetraut hätte.

მან ფარულად (მალულად) ბევრი რამ ისეთი გააკეთა, რასაც მისგან არავინ მოელოდა.

543 = **eine feste Hand** – feste Führung, Strenge – მაგარი, მტკიცე ხელი

...Der verwöhnte Junge gehorchte der Mutter nicht. Ihn zu bändigen, war eine feste Hand nötig.

- განებივრებული ყმაწვილი დედას არ ემორჩილებოდა. მის მოსათოკად მაგარი ხელი იყო საჭირო.
- 544** = **eine hohle Hand haben** – bestechlich sein – მექრთამეა, ქრთამს იღებს
 ...Er erfuhr, dass sein Chef eine hohle Hand hatte.
 მან შეიტყო, რომ მისი უფროსი მექრთამე იყო.
- 545** = **eine offene Hand haben** – freigebig sein, gern geben – ხელგამლილია, გულუხვია, ხელი გაწვდილი აქვს
 ...Für Notleidende hat er stets seine offene Hand.
 გაჭირვებულისათვის იგი ყოველთვის ხელგამლილია (ხელი აქვს გაწვდილი, გულუხვია).
- 546** = **eine geschickte Hand haben** – geschickt arbeiten – მარჯვეა, მარჯვე ხელი აქვს, მოხერხებულია
 ...Alle wollen von der neuen Verkäuferin bedient werden, denn sie hat eine geschickte Hand.
 ყველას უნდა, რომ ახალი გამყიდველი მოემსახუროს, რადგან ის მარჯვედ მუშაობს.
- 547** = **Hand aufs Herz!** – sag (sagt) die Wahrheit! Seid (sei) mal ganz ehrlich! – გულზე ხელი დაიდევ და ისე თქვი, სიმართლე თქვი
 ...Ihr wisst, Jungens, dass gestern nacht in diesen Laden eingebrochen wurde und wir den oder die Täter suchen. Wir hoffen, dass wir von euch ein paar Hinweise bekommen. Deshalb jetzt mal Hand aufs Herz! Seid ihr gestern abend hier auf dem Hof gewesen?
 თქვენ იცით ახალგაზრდებო, რომ გუშინ საღამოს ამ მაღაზიაში ვიღაც შემოიჭრა. ჩვენ დამნაშავეს ვეძებთ და იმედი გვაქვს თქვენგან რაღაც მითითებას მივიღებთ. (თქვენ რაღაცას მიგვანიშნებთ). ამიტომ გულზე ხელი დაიდევ და თქვით – იყავით გუშინ საღამოს ეზოში?
- 548** = **Hand und Fuß haben** – etw. hat Hand und Fuß – etw. ist wohl überlegt, etw. ist gründlich durchdacht – თავი და ბოლო აქვს, ჭკვიანურია, გონივრულია, ლოგიკურია
 ...Er war froh, daß man nun endlich eine klare Tat vor sich sah, das Hand und Fuß hatte.
 (Feuchtwanger - Erfolg)
 მას ესმოდა, რომ ბოლოს და ბოლოს, როგორც იქნა, გამოჩნდა საქმე, რომელსაც ახრი ჰქონდა.
 ...Was der Bürger Girardin zur Neuordnung der Armee vorgebracht hatte ... hatte Hand und Fuß gehabt.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 ის რაც მოქალაქე ჟირარდმა ჯარის რეორგანიზაციის შესახებ თქვა... სავსებით გონივრული (დასაბუთებული) იყო.
- 549** = **weder Hand noch Fuß haben** – keinen Sinn haben, nicht richtig durchdacht sein – თავი და ბოლო არ გააჩნია, დაუსაბუთებელია, არალოგიკურია
 ...Sein Referat war zwar sehr umfangreich, es hatte aber weder Hand noch Fuß.
 მისი რეფერატი საკმაოდ ვრცელი იყო, მაგრამ თავი და ბოლო აკლდა (დაუსაბუთებელია, სარწმუნო მტკიცებულება აკლია).
- 550** = **freie Hand geben (lassen)** – jmdm. erlauben, freilich zu handeln – მოქმედების თავისუფლება მისცე
 ...Wollen Sie mir freie Hand lassen, Prinz?
 (Lessing – Emilie Galotti)
მომანიჭებთ მოქმედების თავისუფლებას, პრინცო?
 ...Er fragte den Kurfürsten, ob er ihm in dieser Sache freie Hand lassen wollte.
 (Kleist – Mich. Kohlhaas.)
 მან ჰკითხა კურფიურსტს, ამ საქმეში თავისუფლად მოქმედების ნებას (მოქმედების თავისუფლებას) მაძლევ თუ არაო.
- 551** = **jmdm. (bei etw.) an die (zur) Hand gehen** – jmdm. bei einer Arbeit Hand reichen, helfen, bei der Arbeit unterstützen – ხელს შეაწევს (ხელს წაუკრავს)
 ...Wenn du dem Christian noch mal zur Hand gehst, dann hau' ich dir alle Knochen kaputt.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

მე შენ ნეკნებს ჩაგიმტვრევ, თუ კიდევ ერთხელ ხელს შეაწვევ (ხელს წაუკრავე)
კრისტიანს მუშაობაში.

552 = von der Hand in den Mund leben – 1. sofort verbrauchen, was man verdient, nichts sparen - მთელ თავის მონაგარს სმა-ჭამაში ფანტავს, უყაირათოა. 2. nur gerade das Notwendigste zum Leben haben- გაჭირვებით გააქვს თავი, ვაინაჩრობით ცხოვრობს, ვაი-ვაგლახით ირჩენს თავს

...Konrad hatte während Lamberts Abwesenheit ... von der Hand in den Mund gelebt ...

(Spielhagen – Deutsche Pioniere)

ლამბერტის არყოფნის დროს კონრადი ... მთელ თავის მონაგარს სმა-ჭამაში ფანტავდა.

...Freilich wunderten wir uns, dass Freund Knopp überhaupt etwas habe kaufen können, denn er lebte auch nur wie wir von der Hand in den Mund.

(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)

ჩვენ, მართალია, გვიკვირდა, რომ ჩვენს კნოპს შეეძლო საერთოდ რაიმეს შექმნა, რადგან მას ჩვენსავით ძლივს გაჰქონდა თავი (ვინაიდან ის ჩვენსავით ვაინაჩრობით ცხოვრობდა, ვაი-ვაგლახით ირჩენდა თავს)

553 = die / seine Hand/ seine Hände von jmdm. abziehen / nehmen / wenden – jmdm. Schutz versagen, jmdn. nicht mehr schützen – ხელს აიღებს, უარს იტყვის, მიატოვებს, ხელს აიღებს პატრონობაზე

... Da Kurt gegen den Willen seiner Eltern geheiratet hatte, zog der Vater seine Hand von ihm ab.

რადგან კურტი მშობლების ნების გარეშე დაქორწინდა, მამამ მასზე ხელი აიღო (მამა მას აღარ პატრონობს).

554 = die / seine Hand (mit) ihm Spiel haben – bei etw. aktiv, aber nicht offensichtlich beteiligt sein - ვისიმე ხელი ურევია / ჩანს რამეში, ეტყობა რასმე

...Es war augenscheinlich: irgend jemand mußte die Hand im Spiel haben – irgends jemand, der ihm überrollten.

(Kellermann – Der 9. November)

აშკარა იყო: ვიღაცის ხელი ერია ამაში – ვიღაცის, რომელიც არ იყო მისი კეთილმოსურნე.

555 = für jmdn. (etw.) die / seine Hand ins Feuer legen – sich (D.) für jmdn. / etw. die Hand abhacken lassen – თავდებად დაუდგება

...Und wenn es doch Schanz ist? Paul hat ihn gebracht. Paul hat die Hand ins Feuer für ihn gelegt.

(A. Seghers – Die Saboteure)

და თუ ეს მაინც შანცია? პაულმა მოიყვანა იგი. პაული დაუდგება მას თავდებად.

556 = Hand an jmdn. legen – gegen jmdn. auftreten – ხელი აღმართო, ხელი მოუღერო

...Egmont ist Ritter des goldenen Vlieses; wer darf Hand an ihn legen?

(Goethe - Egmont)

ეგმონტი ოქროს საწმისის ორდენის რაინდია; ვინ გაბედავს ხელი აღმართოს მასზე (ხელი მოუღეროს მას)?

557 = Hand an sich legen – Selbstmord begehen, sich (D), das Leben nehmen – წუთისოფელს გამოესაღმო, თავი მოიკლა

... (General) der Gneisenau wollte in den ersten Augenblicken der Verzweiflung Hand an sich legen.

(Bredel – Sharnhorst, Gneisen ...)

სასოწარკვეთილების პირველ წუთებში (გენერალს) გნაიზენაუს თავის მოკვლა უნდოდა.

558 = **die letzte Hand an etw. (an) legen** – einer Sache den letzten Schliff geben, etw. vollenden, abschließen, völlig fertigmachen – მოათავო, საბოლოოდ დახვეწო, საბოლოო სახე მისცე

...Ein ... Bedienter legte in einem Winkel des Zimmers die letzte Hand an den Teetisch.

(Th. Mann – Königliche Hoheheit)

ოთახის კუთხეში ერთ-ერთი მსახური ამთავრებდა ჩაისათვის სუფრის გაშლას.

„...Wie weit ist denn Claudia mit ihrem Roman?“ – „Na ja, eigentlich ist das Manuskript fertig, aber ihr kennt sie ja. Sie will erst noch mal (die) letzte Hand anlegen, ehe sie es abliefert.“

რა ქნა კლაუდიამ მისი რომანი? – ხო, ხელნაწერი კაცმა რომ თქვას უკვე მზადაა, მაგრამ თქვენ ხომ იცნობთ მას (კლაუდიას.) ვიდრე საბოლოო სახეს არ მისცემს (საბოლოოდ არ დახვეწს), რომანს არ ჩააბარებს.

559 = **etw. von der Hand weisen (oder nicht weisen)** – es lässt sich nicht von der Hand weisen – es lässt sich nicht leugnen – თავი აარიდო, თავიდან მოიცილო გვერდი აუარო, აიცილო

„...Oh, ja, man darf zweifeln, ob er die Sache von der Hand weisen würde,“ sagte der Senator mit Bitterkeit.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„საეჭვოა, რომ მან თავიდან მოცილოს ეს საქმე (თავი აარიდოს, გვერდი აუაროს ამ საქმეს).“ თქვა მწარედ სენატორმა.

...Es lässt sich nicht von der Hand weisen, dass die Fortschritte der Technik viele Nachteile für die Gesundheit der Menschen mit sich bringen.

ვერ უარყოფ (თავს ვერ აარიდებ, გვერდს ვერ აუვლი) იმ ფაქტს, რომ პროგრესს ტექნიკაში თან ახლავს ადამიანის ჯანმრთელობისათვის არასასურველი მხარეები.

560 **Hände – alle Hände voll zu tun haben** – viel zu tun haben – საქმეში ყელამდეა ჩაფლული, თავის მოსაფხანადაც არ სცაღია

...An diesem ersten Tag nach langer Abwesenheit hatte er alle Hände voll zu tun.

(Kellermann – Totentanz)

დიდი ხნის არყოფნის შემდეგ პირველ დღეს მას თავის მოსაფხანადაც არ ეცაღა (საქმეში ყელამდე იყო ჩაფლული).

561 = **jmdm. etw. in die Hände spielen** – jmdm. etwas (durch jmdm. etw. was für ihn wichtig ist, zuspielden) zukommen lassen – იღუმალ(შეუმჩნევლად) შეაპარო

„Wir diktieren ihr ein Billetdoux und spielen es dann dem Major in die Hände.“

(Schiller – Kabale und Liebe)

ჩვენ ვუკარნახებთ მას (ქალს) სატრფიალო ბარათს და შემდეგ ამ წერილს იღუმალ (შეუმჩნევლად) შევაპარებთ მაიორს.

562 = **die Hände in den Schoss legen** – sich ausruhen, einmal nichts tun – sich untätig erhalten – გულხელდაკრევით ყოფნა, ხელები გულზე დაიკრიფო, უქმად იყო

„Aber was nennen Sie ruhig sein? Die Hände in den Schoß legen?“

(Lessing – Emilia Galotti)

მაინც რას უწოდებთ თქვენ დამშვიდებით ყოფნას, გულხელდაკრევილი ვისხდეთ?

563 = **es ist mit Händen zu greifen** – es ist klar, es ist klar, es ist leicht zu begreifen – სავსებით აშკარაა

...So dann war es mit Händen zu greifen, dass der Platz in dem Häuschen für ihn und seine Dienerschaft nicht mehr ausreichte.

(W. Bode – Goethes Leben)

ამას გარდა სავსებით აშკარა იყო, რომ პატარა სახლში მისთვის და მის მსახურთათვის ადგილი აღარ კმაროდა.

- 564 = **jmdn. auf Händen tragen** – jmdn. dem man zugetan ist, sehr verwöhnen, alles für ihn tun – ხელის გულზე ატარო
 ...Und wenn sie (Margarethe von Parma) uns unsere Rechte und Freiheiten aufrecht erhält, so wollen wir sie auf den Händen tragen.
 (Goethe - Egmont)
 ... და თუ ის (მარგარიტა პარმელი) ხელშეუხებლად შეგვინარჩუნებს ჩვენს უფლებებსა და პრივილეგიებს, მზად ვიქნებით ხელის გულზე ვატაროთ იგი.
- 565 = **seine Hände in Unschuld waschen** – beteuern, dass man an einer Sache nicht beteiligt war, u. darum nicht zur Verantwortung gezogen werden kann, dass man mit bestimmten Vorgängen nichts zu tun hat – ხელები დამიბანია
 „Ich wasche meine Hände in Unschuld: ich habe dies nicht gesagt. Es steht wörtlich so in meinen Manuskripten,„
 (G. Weerth. – Schnapphahnski)
 „ხელები დამიბანია (საყვლო ამიბერტყია, ჰერანგი დამიბერტყია), მე ეს არ მითქვამს, ასეა სიტყვა-სიტყვით ნათქვამი ჩემს ხელნაწერებში“.
- 566 **HANDWERK** – **jmdm. ins Handwerk pfuschen** (fam) – etwas tun, was ein anderer (der es gelernt hat) besser machen kann – სხვის საქმეში ჩაერიო, საქმე გაუფუჭო
 ...Lass mich das machen und pfusch mir nicht ins Handwerk.
 დამანებე (მაცალე) გავაკეთო. საქმეში ნუ მერევი (საქმეს ნუ მიფუჭებ).
 ...Es bedurfte nur eines Winks: ”Pfusch, mir nicht ins Handwerk; und den anderen zum Abzug zu zwingen.“
 (Becher - Abschied)
 საკმარისი იყო ერთს გადაკვრიოთ ეთქვა მეორისათვის: „სხვის საქმეში ნუ ერევი (საქმეს ნუ მიფუჭებ),“ რომ მეორეს უკან დაეხია და გამორეზოდა.
- 567 = **jmdm. das Handwerk legen** (fam) – unerlaubte oder schädliche Handlungen unmöglich machen – ხრიკებს ბოლო მოუღო, უვნებელი გახადო, მოქმედება აღკვეთო
 ...Sie (M-me Levasseur) mußte dem Burschen ein für allemal das Handwerk legen.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 მას (მადამ ლევასერს) უნდა ერთხელ და სამუდამოდ ბოლო მოუღო ამ ყმაწვილის ხრიკებისათვის (უვნებელი გაეხადა ის).
- 568 **HANDUMDREHEN** – **im Handumdrehen** (fam) – sehr schnell überraschend schnell – ელვის სისწრაფით, ერთი ხელის მოსმით, თვალის დახამხამებაში (ძალიან სწრაფად)
 ...Er war im Handumdrehen mit Arbeit fertig.
 იგი ერთი თვალის დახამხამებაში (ერთი ხელის მოსმით, ელვის სისწრაფით) მორჩა საქმეს.
- 569 **HANG** – **Hang zum Luxus haben** – Neigung, Vorliebe zur Feinheit, zur Pracht haben – გიყვარდეს ფუფუნებით ცხოვრება
 ...Ich habe es vom Mama. Alle Krögers haben immer Hang zum Luxus gehabt.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 კარგი ცხოვრების სიყვარული დედისაგან მაქვს გამოყოლილი ყველა კროგერს ფუფუნებაში უყვარს ცხოვრება.
- 570 **HÄNGEN** – **mit Hängen und Würgen** (fam) – unter großen Schwierigkeiten – mit großer Mühe, fast nicht mehr – რის ვაი-ვაგლახით, როგორც იქნა
 ...Wir hatten so viel Arbeit, dass wir nur mit Hängen und Würgen rechtzeitig fertig werden konnten.
 იმდენი საქმე გვქონდა, რომ როგორც იქნა დროზე მოვრჩით (რის ვაი-ვაგლახით მოვათავკეთ).
- 571 **HARKE** – **jmdm. zeigen, was eine Harke ist** (stark fam.) - jmdn. derb belehren oder zurechtweisen – სერი უხვენო (სერის ახვენებს)
 „Wenn ich ihm gezeigt habe, was eine Harke ist, dann können wir viel leichter in ein anständiges Verhältnis zueinander kommen.“

(Brecht – Dreigroschenroman)

„სეირს რომ ვუჩვენებ, ბევრად გაგვიადვილდება წესიერი ურთიერთობის დამყარება.“

... Wenn er morgen wieder so schlampig arbeitet, dann werde ich ihm aber zeigen, was eine Harke ist

თუ იგი ხვალ კვლავ ასე უსუფთაოდ (ბინძურად, უდიერად) იმუშავებს, მე მას სეირს ვუჩვენებ.

572 **HARNISCH – jmdn. in Harnisch jagen, bringen** – jmdn. wütend (zornig) machen – გააცეცხლო, გააშმაგო, გააბრაზო (იხ.Häuschen№581, Palme№ 1065)

„Verzeih, aber du kannst einen mit deiner Unschuld in Harnisch jagen.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

მაპატიე, მაგრამ შენი გულუბრყვილობით შეგიძლია ადამიანი გააცეცხლო, (გააშმაგო), მოთმინებიდან გამოიყვანო.

...Du aber auch mit deinem pestilenzialischen Junker – Hast mich vorhin auch so in Harnisch gebracht – Bist doch nie dummer, als wenn du am Gottes willen gescheit sein solltest.

(Schiller-Kabale und Liebe)

შენ კიდევ შენი ბარონით საქმეს აჭირვებ! წელან მოთმინებიდან გამოიყვანე, როცა ტყავიდან ძვრები და გინდა შენი თავი ჭკვიანად მოაჩვენო, სწორედ მაშინ ხარ ნამდვილი სულელი.

573 **HASE – mein Name ist Hase** (fam) – ich weiß von nichts, ich will damit nichts zu tun haben – არაფერი ვიცი, არაფერი მესაქმება (ამასთან)

...Du hast mir ja gar nicht erzählt, dass in userem Betrieb große Umstellungen zu erwarten sind – Davon weiß ich nichts. Mein Name ist Hase.

შენ სრულიადაც არ მოგიყოლია, რომ ჩვენს საწარმოში დიდ გადაადგილებებს ელიან. ამის შესახებ არაფერი ვიცი. მე ამასთან არაფერი მესაქმება (წარმოდგენა არა მაქვს)

574 = **da liegt der Hase im Pfeffer** (fam) – darin liegt die Schwierigkeit, das ist das Wichtigste, der eintscheidende Fehler (იხ.Hund №663) – სწორედ მანდ არის ძაღლის თავი დამარსული

575 = **das Hasenpanier ergreifen** – fliehen, schnell davonlaufen, weglaufen – მოკურცხლა
...Das ergriffen sie das Hasenpanier und hauten mit den Absätzen hinter sich.

(Hauff - Lichtenstein)

მაშინ ისე მოკურცხლეს, რომ გეგონებოდათ ქუსლებს ზურგზე იცემდნენ.

576 **HASELNUSS – keine hohle Haselnuss zutrauen** – jmd. ist Taugenichts, man kann mit ihm nichts rechnen – გახვრეტილ გროშადაც არ ღირს, გამოუსადეგია, ვერ ენდობი

„...Einen Liebhaber, der den Vater zu Hilfe ruft, trau ich’ – erlauben Sie – keine hohle Haselnuß zu.“

(Schiller – Kabale und Liebe)

საქმროს რომ მამის იმედი ექნება, მაპატიეთ და, ის გახვრეტილ გროშადაც არ ღირს.

577 **HAUBE – unter die Haube bringen** (fam) – ein Mädchen verheiraten – გაათხოვო, დააქორწინო

Man hat sie nun endlich doch unter die Haube gebracht.

(H. Raabe – Die Leute aus dem Walde)

დაბოლოს ის მაინც გაათხოვეს.

578 = **unter die Haube kommen** – heiraten, einen Mann bekommen – გათხოვდე

...Die Hauptsache ist und bleibt, daß ich wieder unter die Haube komme und hier nicht länger als geschiedene Frau herumliege.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

- ერთი რამე მთავარი. მე კვლავ გათხოვილი ქალის სახელი მერქმევა (კვლავ გავთხოვდე, კვლავ ჯვარი დავიწერო) და აქ ქმარგაცილებულს ვერაინ დამიძახებს.
- 579 HAUS – von Haus aus, her** – von Kindheit an – ბავშვობიდანვე
Ich liebe von Haus aus die Weite.
(Bredel – Der Sonderführer)
- მე ბავშვობიდანვე მიყვარს თვალუწვდენი სივრცე
580 = zu Hause sein in etw. – Bescheid wissen (über etw.) – ზედმიწევნით კარგად ერკვეოდე
... da war unser Ritter zu Hause! Denn bis in die kleinsten Details hinein war ihm das parlamentarische Leben der Franzosen und Briten gegenwärtig.
(G. Weerth. – Schnapphahnski)
- ...ამაში ჩვენი რაინდი ზედმიწევნით კარგად ერკვეოდა (ეს ჩვენმა რაინდმა ზედმიწევნით კარგად იცოდა!) ფრანგებისა და ბრიტანელების პარლამენტარული ცხოვრების ყველა წვრილმანი კარგად ჰქონდა წარმოდგენილი.
581 HÄUSCHEN – jmdn. aus dem Häuschen bringen – jmdn. wütend (zornig) machen – გააცეცხლო, გააცოფო (იხ. Harnisch№572)
Das hatte die gute Frau sonderbarenweise fast aus dem Häuschen gebracht.
(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
- უცნაურია, მაგრამ ამან ეს კეთილი ქალი კინაღამ გააცოფა (გააცეცხლა)
582 = ganz aus dem Häuschen sein (umg.) – aus dem Häuschen geraten – vor Freude ganz aufgeregt sein – (სიხარულისაგან) გაგიჟდე, ლამის ჭკუა დაკარგო
...Rankl ... geriet ... vor Begeisterung aus dem Häuschen.
(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
- აღტაცებისაგან რანკლმა ჭკუა დაკარგა.
583 HAUT – mit heiler Haut davonkommen – unverletzt bleiben; unverletzt überstehen – unbestraft bleiben – უვნებელი გადარჩა, დაუსჯელი დარჩა
Er hatte Glück, denn bei dem Unfall kam er als einziger mit heiler Haut davon.
ბედი ჰქონია, რადგან უბედურ შემთხვევას მხოლოდ ის გადაურჩა უვნებელი.
...Die Polizei machte eine Razzia. Kein Schmuggler kam mit heiler Haut davon.
პოლიციამ ალყაში შემოარტყა და არცერთი კონტრაბანდისტი არ დარჩა დაუსჯელი.
- 584 = aus der Haut fahren** – zornig werden – გაბრაზდე, ბრაზი მოგერიოს, ცოფები ყარო
...Aus der Haut werden Sie fahren – wenn Sie sich noch des Hofballs entsinnen.
(Schiller – Kabale und Liebe)
- ბრაზი მოგერევა, როცა სასახლეში გამართული მეჯლისი გაგახსენდება.
585 = es ist um aus der Haut zu fahren (fam) – es ist außerordentlich ärgerlich - ლამის გაგიჟდე კაცი
...Jede Arbeit, die ich heute anpacke, misslingt mir. Es ist um aus der Haut zu fahren.
ყველა საქმე, რასაც დღეს ხელი მოგიკიდე, არ გამოძის. ლამის გაგიჟდე კაცი.. (ლამის გავეგიჟდე).
- 586 = mit Haut und Haaren** – völlig, ganz und gar, restlos – სულით და ხორციით, მთელი არსებით, სულით და გულით
...Er hatte sich dem falschen Propheten mit Haut und Haaren verschrieben, hatte sich seinethalb das Leben verpfuscht.
(Feuchtwanger – Narrenweisheit)
- ის სულით და ხორციით (სულით და გულით, თავით ფეხებამდე, მთელი არსებით) ცრუ წინასწარმეტყველს მიენდო და იმის გულისათვის სიცოცხლე გაიფუჭა.
587 = sich auf die faule Haut legen (fam)- nicht arbeiten, faulenz, nichts tun – მხართეძობე წამოწოლა, კოდალასავით სტვენა

- ...Jacques hatte wieder eine seiner Arbeitsperioden. Zuweilen mußte man zeigen, was in einem steckte, dann konnte man sich wieder auf die faule Haut legen.
(Kellermann – Die Stadt Anatol.)
უაკი ისევ თავგამოდებით მუშაობდა. მისი აზრით, საჭირო იყო დროგამოშვებით ეჩვენებინა, თუ რისი გამკეთებელი იყო. შემდეგ ისევ შეიძლებოდა მხართქობზე წამოწოლა (კოდალასავით სტვენა).
- 588** = **sich in seiner Haut nicht wohl fühlen** – (nicht) zufrieden sein mit seiner Lage, Situation – ვერ არის თავის ქერქში, გული უწუხს
...Brown ... fühlte sich dennoch keineswegs wohl in seiner Haut.
(Brecht – Dreigroschenroman)
- 589** ბრაუნი ... მიუხედავად ამისა, ვერ იყო თავის ქერქში (ბრაუნს გული უწუხდა).
= **seine Haut zu Markte tragen** (fam) - sich Gefahren aussetzen – ტყავი გაიდრო, თავი დადო, სიცოცხლე საფრთხეში ჩაიგდო
„Wir wollen unsere Haut nicht nochmal für die Herren zu Markte tragen.“
(Marchwitza – Die Kamjaks)
- „ჩვენ აღარა გვსურს ბატონებისათვის კვლავაც ტყავი გაგვძვრეს (თავი დავდოთ, სიცოცხლე საფრთხეში ჩავიგდოთ).“
- 590** = **nur Haut und Knochen** (fam) – Ganz abgemagert – ცარიელი ძვალი და ტყავია
...Herrn P. geht es sehr schlecht; er ist nur noch Haut und Knochen.
ბატონი P. ძალიან ცუდათაა. ცარიელი ძვალი და ტყავია. (სიგამხდრისგან მხოლოდ ძვალი და ტყავია).
- 591** = **sich seiner Haut wehren** – sich bemühen nur sich zu retten, sich beschützen – საკუთარი ტყავის გადარჩენას ცდილობს
...Als die Franzosen hereinbrachen und gebrannt und gemordet haben, da hat sich jeder seiner Haut gewehrt, wie er konnte ...
(Spielhagen – Deutsche Pioniere)
- ...როდესაც ფრანგები შემოიჭრნენ ცეცხლითა და მახვილით, ყველა მხოლოდ საკუთარი ტყავის გადარჩენას ცდილობდა, ვისაც როგორ შეეძლო.
- 592** **HEBEL** – **alle Hebel in Bewegung setzen** – alle Möglichkeiten auszunutzen, um etwas zu erreichen – ცა და დედამიწა შეძრა, ყოველი ღონე იხმარო
Dafür werden wir jetzt alle Hebel in Bewegung setzen, damit die Sache expreß erledigt wird.
(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
- სამაგიეროდ ჩვენ ახლა ცასა და დედამიწას შევძრავთ (ყოველ ღონეს ვიხმართ), რომ საქმე სასწრაფოდ მოგვარდეს.
- 593** **HEBEN** – **einen heben** (fam) – Alkohol trinken, (und mehr als ein Glas) – ალკოჰოლს ეძალებოდე, არ იყო უბრად სასმელის მიმართ
...Seine Frau hat viel Sorgen mit ihm. Sobald er Geld bekommen hat, hebt er einen.
... ცოლს დიდი დარდი აქვს (ძალიან დარდობს) მის გამო. როგორც კი ფულს ჩაიგდებს ხელში, ალკოჰოლს ეძალება.
- 594** **HECHT** – **er ist ein Hecht im Karpfenteich** – er ist ein lebenslustiger, heiterer, lebhafter Mensch, der Stimmung und Heiterkeit verbreitet (Hecht – lebhafter Süßwasserraubfisch) oder Hecht im Karpfenteich sein – durch seine Anwesenheit, bes. in einer langweiliger, nicht sehr aktiven Umgebung, Unruhe schaffen – სიცოცხლითა და ხალისით სავსეა
...Auf jeder Gesellschaft ist Peter der Hecht im Karpfenteich.
პეტერი ყველა საზოგადოებაში სიცოცხლის და ხალისის შემომტანია (ხალისს და მხიარულ განწყობილებას ჰქმნის).
- 595** = **es zieht wie Hechtsuppe** (umg) – es herrscht starker Durchzug – ორპირი ქარია, საშინლად უბერავს
„Warte unten auf mich, ich bin gleich zurück. Aber stell dich nicht gerade in die Einfahrt, dort zieht es wie Hechtsuppe.“
ქვემოთ დამიცადე, ახლავე მოვალ, მაგრამ შესასვლელში ნუ დადგები, საშინლად უბერავს (ორპირი ქარია).

- 596 **HEHL – kein Hehl aus etwas machen** – etwas nicht verschweigen, verheimlichen – არ მალავს, არ ფარავს
 ...Er hat nie ein Hehl aus seiner Herkunft gemacht.
 მას არასდროს დაუმალავს მისი წარმოშობა.
 ...Er machte kein Hehl aus seinen imperialistischen Ansichten und seiner Abneigung gegen die Republik.
 (Kellermann – Totentanz)
 იგი არ მალავდა თავის იმპერიალისტურ შეხედულებებს და რესპუბლიკისადმი ანტიპატიას.
- 597 **HEISSEN – es heißt** – das Gerücht geht um, gilt es aufzupassen – ხმა გაეარდა, ხმა დაირხა, საჭიროება მოითხოვს
 „Es hieß, große rumänische Einheiten htten die Waffen gestreckt.“
ხმა დაირხა (ხმა გაეარდა), რომ რუმინელების დიდმა სამხედრო ნაწილებმა იარაღი დაჰყარეს.
 „Jedenfalls hieß es aufpassen, beobachten, abwarten.“
 (Bredel – Der Sonderführer)
 ყოველ შემთხვევაში საჭირო იყო სიფხიზლე, თვალთვალი, დაცდა...
- 598 **HERR – sein eigener Herr sein** – von niemandem abhängig, an niemandes Weisungen gebunden sein; sich nach niemandem richten müssen – თავისი თავის უფალია
 ...Hole deine Waren, damit du nicht mehr auf die Gastfreundschaft der Braknas angewiesen, sondern dein eigener Herr sein kannst.
 (W. Legre – Ich war in Timbuktu)
 მოიტანე შენი საქონელი და აღარ იქნები ბრაკნასის სტუმართმოყვარეობაზე დამოკიდებული. თვითონ იქნები შენი თავის უფალი (თავის პატრონი თვითონ იქნები).
- 599 = **Herr seiner selbst sein** – Herr der Lage, der Situation sein (bleiben) – in einer kritischen Situation die Übersicht, die Kontrolle haben (behalten) – თავი დაიჭირო, თავი შეიკავო
 ...Was auch geschehen mochte, er war immer Herr seiner selbst.
 ყველა გარემოებაში იცოდა მან თავის დაჭერა.
 ..Meine Neigung wuchs unglaublich, ich war nicht Herr von mir selbst.
 (Goethe – Dichtung und Wahrheit)
 ჩემი გრძნობა (ქალისადმი) არაჩვეულებრივად იზრდებოდა, მე თავს ვკლავ ვიკავებდი.
- 600 = **Herr werden (wessen)** – eine Schwierigkeit überwinden, etwas bewältigen, mit etw. fertig werden, etwas meistern - ლაგამი ამოსდო, დაიმორჩილო, დასძლიო, გაიმარჯვო, თავი გაართვა
 „...Er fühlte, wie das Erbarmen ihn mit sich fortri; aber rasch wurde er wieder Herr seiner Gefühle.“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 ის გრძნობდა, რომ მასში სიბრალული იმარჯვებდა, მაგრამ მან სწრაფად ამოსდო თავის გრძნობებს ლაგამი (დაიმორჩილა თავისი გრძნობები).
 ...Es gab in diesem Jahr so viele Spinnen, wir konnten ihrer gar nicht Herr werden.
 წელს იმდენი ობობა იყო, რომ თავი ვერ გავართვით.
 ...Wir werden in Kürze aller Feinde wieder Herr werden.
 (Marchwitza – Die Kumjaks)
 ახლო მომავალში ისევ ვძლევთ ყველა ჩვენს მტერს (გავიმარჯვებთ ყველა მტერზე).
- 601 **HERZ – jmds./jmdm. das Herz brechen** – jmdn. unglücklich machen, jmdn. stark leiden lassen, jmdm. Kummer bereiten – გულს მოუკლავს, გატანჯავს, გაანადგურებს, გაამწარებს, გააუბედურებს
 ...Der plötzliche Tod ihres Mannes hat ihr das Herz gebrochen. Sie starb wenige Monate nach ihm.

- ქმრის უეცარმა სიკვდილმა მას გული მოუკლა (იგი გაანადგურა). ისიც რამდენიმე თვის შემდეგ გარდაიცვალა.
- 602** = **das Herz bricht jmdm.** – jmd. macht etw. unglücklich – jmdm. bereitet etwas Leiden (Kummer) – გული ეწვის, გულს უკლავს, გულზე ცეცხლი ეკიდება, გულს უსეტყვავს
 Beim Anblick dieses Unglücks bricht einem das Herz.
 ამ უბედურების მნახველს გული ეწვის (გულზე ცეცხლი ეკიდება). (ეს უბედურება მის მნახველს გულს უსეტყვავს).
- 603** = **etw. (nicht) übers Herz bringen** – sich (nicht) entschließen können, etw. zu tun, sich (nicht) überwinden können, etwas fertigzubringen – გულმა ნება (არ მოგცეს), გული (ვერ) მოიცა, გამბედაობა (არ) ეყო, გაგიჭირდეს (გადაწყვეტილების მიღება)
 ...Hier liege ich ... bringen Sie es über das Herz, mir zu sagen: Ich verabscheue Sie?
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 აი, თქვენს ფერხთითა ვარ. გული ნებას მოგცემთ, მითხრათ, მეზიზღებით?
 ...Wenn er es auch versprach – übers Herz brachte er es doch nicht.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
- თუმცა ამის გაკეთებას დაგვირდა, მაგრამ საამისოდ გული ვერ მოიცა (გამბედაობა არ ეყო).
 ...Er brachte es nicht übers Herz, die braven Leute zu verlassen.
 მას უჭირდა (უძნელდებოდა) ამ კეთილი ხალხის მიტოვება.
- 604** = **jmdn. ins Herz schließen** – jmdn. gern haben, jmdn. lieb gewinnen – თავს ევლებოდე, სულში იძვრენდე, მეტისმეტად გიყვარდეს
 ...Die Großmutter hat ihren ersten Enkel besonders ins Herz geschlossen.
 ბებია თავის პირველ შვილიშვილს თავს ევლებოდა. (პირველი შვილიშვილი განსაკუთრებით უყვარდა).
 ..Die Königin sogar hatte Beate ins Herz geschlossen.
 (H. Mann – Die Göttinnen)
- დედოფალიც კი სულში იძვრენდა ბეათეს.
- 605** = **etwas dem Herzen haben** – ein Anliegen haben, einen schwer zu äußernden Wunsch haben, - von etw. bedrückt sein – გულზე ღოღი ადევს (აწევს); მეტისმეტად აწუხებს გულის ნადები
 ...Du bist so bedrückt und schaust mich fortwährend an; Nun komm einmal her und sage mir, was du auf dem Herzen hast.
 რა შეწუხებული ხარ და განუწყვეტლივ შემომცქერი. ერთხელაც მოდი და გამიმხილე გულის ნადები (მითხარი რა აწუხებს, რა ღოღი გადევს გულზე).
- 606** = **jmdn. auf Herz und Nieren prüfen** – jmdn. ganz genau prüfen – გულში ჩახედო, სულში ჩაუძვრე, ზედმიწევნით შეამოწმო
 ...Und jetzt schaute mich die Maßhoferin an, als wollte sie mich auf Herz und Nieren prüfen.
 (A. Scharrer – Dorfgeschichten einmal anders)
- აქ მასპოფერის ცოლმა ისე შემომხედა, თითქოს გულში ჩახედვა (სულში ჩაძვრომა) უნდაო.
 ...Bei der Vorstellung hatte ich das Gefühl, dass mich der Direktor auf Herz und Nieren prüfte.
 წარმოდგენის დროს ისეთი გრძნობა მქონდა, თითქოს დირექტორს ჩემს სულში ჩაძვრომა უნდოდა.
- 607** = **jmdm. das Herz schwer machen** – jmdn. traurig machen, jmdm. Sorge bereiten – გულს უმძიმებს, გულზე სევდა აწევს
 ...Der Bevorstehende Abschied machte mir das Herz schwer.
 მოსალოდნელი გამომშვიდობება გულს მიმძიმებს (გამომშვიდობების გახსენებაზე გულს სევდა მაწევს).

608 = **jmdm. sein Herz ausschütten / öffnen, eröffnen, aufschließen, erschließen** – jmdm. alles anvertrauen, sagen, was einen bedrückt, bewegt; jmdm. sein Leid klagen, seine Sorge schildern – გული გადაუშალო, გაუხსნა, შესხივლო, გულისხნადები გაანდო, საიდუმლო გაუმჟღავნო

...Ich sage nur, sie habe mir nicht ihr Herz ausgeschüttet.

(Th. Fontane – Effi Briest)

მე მხოლოდ ის ვთქვი, რომ მას ჩემთვის გული არ გადაუშლია.

..Wir haben uns große Sorgen um sie gemacht. Gestern hat sie mir nun ihr Herz ausgeschüttet und alle ihren Kummer erzählt.

ჩვენ ძალიან ვწუხდით მის გამო. გუშინ მან, როგორც იქნა, გული გადამიშალა (გულისხნადები გამანდო) და მისი დარდი (გასაჭირი) მომიყვა.

609 = **jmdm. etwas ans Herz legen** – in jmds. persönliche Obhut gehen – jmds. besonderem Interesse anempfehlen – jmdm. etwas dringend empfehlen – სიტყვა ჩამოართვა, დაბეჯითებით მოთხოვო, დაჟინებით ურჩიო

...Ihr geliebter Claude-Adrien hatte Madame Helvetius an seinem Sterbebett ans Herz gelegt, ihr Leben weiter nach Kräften ... zu genießen.

(Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)

სიკვდილის წინ კლოდ-ადრიენმა, რომელიც მადამ ჰელვეციუსს მეტად უყვარდა, მას სიტყვა ჩამოართვა, რომ შემდეგშიაც შეძლებისდაგვარად დატკბებოდა ცხოვრებით.

...Ich lege Ihnen dringend ans Herz, das besprochene große Verlagsunternehmen zu betreiben.

(H. Heine - Briefe)

დაბეჯითებით გთხოვთ, ხელი მოკიდოთ იმ დიდი საგამომცემლო საქმის განხორციელებას, რომელზედაც ჩვენ მოვილაპარაკეთ.

...Der Arzt hat mir dringend ans Herz gelegt, einen längeren Urlaub zu machen.

ექიმმა დაბეჯითებით მომთხოვა (დაჟინებით მირჩია) ხანგრძლივი შვებულებით მესარგებლა.

Vor der Abreise legte sie ihm noch einmal die Blumen, die Pflege der Blumen ans Herz.

გამგზავრების წინ მან მას სიტყვა ჩამოართვა რომ ყვავილებს მოუვლიდა.

610 = **etw. liegt einem (mir) am Herzen** – etwas ist mein besonderer Wunsch – jmdm. am Herzen liegen – für jmdn. ganz persönlich von großer Wichtigkeit sein – გულთან ახლოსაა, ყველაზე მნიშვნელოვანია

...Die Kinder und ihre Erziehung lag ihm am Herzen.

(ბავშვები და მათი აღზრდა ყველაზე მნიშვნელოვანი იყო მისთვის ყველაზე ახლოს მიჰქონდავა გულთან).

...Während auf dieser Seite des Ozeans alle, denen die amerikanische Sache am Herzen lag, voll Sorge waren ... hatten die amerikanischen Soldaten längst einen Sieg errungen ...

(Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)

მაშინ როდესაც ოკეანის გამოღმა ყველა, ვინც კი ამერიკელების საქმეს გულთან ახლოს მიიტანდა, უკვე კარგა ხანია მოპოვებული ჰქონდათ გამარჯვება.

611 = **sich ein Herz fassen** – seinen Mut zusammen nehmen, einen mutigen Entschluss fassen – გამბედაობა (მხნეობა) მოიკრიბო, გული გაიმაგრო

...Er (Ferdinand) fasste sich ein Herz und fragte, ob er ihr (Therese) über Jean-Jaeques Angelegenheiten reden dürfte.

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

მან (ფერდინანდმა) გამბედაობა მოიკრიფა (გული მოიცა) და შეეკითხა (ტერეზას), მაქვს თუ არა უფლება ჟან-ჟაკის საქმეებზე მოგელაპარაკოთ.

...Er konnte sich kein Herz fassen, den Oheim ebenso traulich zu behandeln, wie jener ihn.

(Hauff – Das Bild)

მან გული ვერ მოიცა (მას სიმხნევე არ ყოფნიდა) ბიძას ისევე შინაურულად მოქცეოდა, როგორც ბიძა ექცეოდა მას.

...Er stand einige Augenblicke im Zweifel, ob er der Einladundg folgen solle, endlich aber faßte er sich ein Herz und ging ins Haus.

(Hauff - Märchen)

რამდენიმე წამს ყოყმანობდა, მიელო თუ არა მოწვევა, ბოლოს კი მხნეობა მოიკრიბა და სახლში შევიდა.

612 = **ein (kein) Herz fassen** zu jmdm. – eine (keine) Neigung fühlen gegenüber jmdm. - გული მიგიწევდეს (არ მიგიწევდეს)

...Ich muß gestehen, dass ich zu keinem von der Tischrunde so recht ein Herz fassen konnte.

(Th. Mann – Faustus.)

უნდა ვაღიარო, რომ მაგიდის ირგვლივ მსხდომთაგან გული არავისკენ მიმიწევდა (გული არავისზე მიმიდიოდა)

613 = **sich (Dat.) etw. zu Herzen nehmen** – etwas tief empfinden – etw. beherzigen; etw. schwernehmen – გულთან ახლოს მიიტანო (ღრმად შეიგნო, ღრმად განიცადო)

...Das Kind ... neigt dazu ... sich alles zu sehr zu Herzen zu nehmen.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ამ ბავშვს ... მიდრეკილება აქვს ... ყოველივე გულთან ახლოს მიიტანოს.

...Er hat sich diese Lehre sehr zu Herzen genommen und die Konsequenzen daraus gezogen.

მან ეს მოძღვრება (რჩევა-დარიგება) გულთან ახლოს მიიტანა (ღრმად გაიაზრა) და მისი დასკვნებიც გააკეთა.

614 = **jmdm. ans Herz gewachsen sein** – jmdm. lieb und teuer sein, dass er es nicht entbehren möchte – სულით და გულით შეიყვარო, შეეთვისო

...Effi schien ihm von Anfang an ans Herz gewachsen.

(Th. Fontane – Effi Briest.)

ეტყობოდა ეფი თავიდანვე ძალიან უყვარდა.

Die alten Möbel sind mir so ans Herz gewachsen, dass ich mir keinen neuen kaufen möchte.

ისე შევეთვისე (ისე შემიყვარდა) ეს ავეჯი, ახალი ავეჯის შექენა არც კი მინდა.

615 = **ein Herz und eine Seele sein** – unzertrennlich sein, sich sehr gut, vollkommen verstehen, immer gleiche Meinung haben – შესმატკბილებულად, სიამტკბილობით ცხოვრობენ, უერთმანეთოდ პურსაც არ ჭამენ, ერთ ჯამში ჭამენ, ერთმანეთს სულში იძვრენენ, კალთა გააბეს კალთასა და ა.შ.

...Die Geschwister streiten sich nie, sie sind ein Herz und eine Seele.

დედმამიშვილები არ ჩხუბობენ. ისინი შესმატკბილებულად ცხოვრობენ.

...Man kann mit den Menschen vom Theater nur auskommen, wenn man mit ihnen arbeitet und solange man mit ihnen arbeitet, dann ist man ein Herz und eine Seele.

(M. Frisch – Stilkr.)

თეატრის ხალხს მხოლოდ მაშინ ეგუები, როცა მათთან ერთად მუშაობ და ვიდრე მათთან ერთად მუშაობ, სიამტკბილობით ცხოვრობ.

616 = **das Herz dreht sich mir im Leibe herum** – ich bin entsetzt – გული მიწუხს, გულ-ღვიძლი მეწვის, გული მიხერდება, ენა მივარდება მუცელში

...Wenn man von den vielen Verkehrsunfällen liest, kann sich einem das Herz im Leibe herumdrehen.

როდესაც ამდენი უბედური შემთხვევის შესახებ კითხულობ კაცი, შეიძლება გული გაგინერდეს (გული შეგიწუხდეს საშინელებისგან).

617 = **seinem Herzen einen Stoss geben** – sich schwer zu etwas entschließen – sich überwinden, etw. zu tun, nicht die Zurückhaltung / Ängstlichkeit durch raschen Entschluss überwinden – თავს ძალა დაატანო, გაბედო, გადაწყვიტო

...Nach jener unangenehmen Sache hat er seinen Freund lange nicht mehr besucht. Endlich hat er doch seinem Herzen Stoss gegeben und die alte Freundschaft wiederhergestellt.

იმ უსიამოვნო ამბის შემდეგ მას დიდი ხანი აღარ უნახავს თავისი მეგობარი. ბოლოს, თავს ძალა დაატანა და მეგობრობა განაახლა (ახლა, როგორც იქნა, გადაწყვიტა მეგობრობის განახლება).

618 = **das Herz auf der Zunge haben (tragen)** – offenherzig sein, seine Gefühle, Gedanken gleich aussprechen, ausplaudern – რაც ენაზე მოადგება, იმასვე ამბობს, გულის ნადები ენაზე აკერია, გულახდილი, დაუფარავი (დაუფიქრებელი) ლაპარაკი იცის, რაც გულში აქვს, ენაზეც ის აკერია (იხ. Zunge №1886)

„...Ich bin eine Frau von Takt, die andere nicht mit Klagen belästigt und ihr Herz nicht an jedem Wochentage auf der Zunge trägt...“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„...მე ტაქტიანი ქალი ვარ, წუწუნით და ჩივილით თავს არავის ვაბეზრებ, გულის ნადები დღენიადავ ენაზე არ მაკერია.“

...es ist nicht gut, das Herz auf der Zunge zu haben. Ein altes Sprichwort sagt: Reden ist Silber, Schweigen ist Gold.

არ არის კარგი, რაც ენაზე მოგადგება, ყველაფერი თქვა. ძველი ანდაზა ამბობს: ლაპარაკს ვერცხლის ფასი აქვს, დუმილს კი ოქროსიო.

619 = **seinem Herzen Luft machen (fam)** – sein Herz (sich Dat.) erleichtern – sagen, was einen ärgert oder bedrückt – გულს მოიოხებს, გულს მოიჯერებს(მოიფხანს), გულს მოეშვება, გულს გადაუშლის, გულის ნადებს გაანდობს, შევბას იგრძნობს

...Er hat sich angewöhnt, mit sich selbst zu reden. Sonst hat er ja keinen einzigen, bei dem er seinen Herzen Luft machen kann.

(H. Fallada – Wolf unter Wölfen)

მას გამოუმუშავდა საკუთარ თავთან ლაპარაკის ჩვევა. მას ხომ არავინ ჰყავდა, რომელთანაც შეეძლო გული მოეხა (მოეფხანა, რომლისთვისაც შეეძლო გული გადაეშალა, გაენდო გულის ნადები, გულის პასუხი გაეზიარებინა).

...Ihre Augen füllten sich mit Tränen und sie brach zuletzt in ein heftiges Schluchzen und Weinen aus, darin sich ihr Herz erleichterte.

(Th. Fontane – Effi Briest.)

თვალები ცრემლებით აევსო და ბოლოს მწარედ აქვითინდა, რამაც შვება აგრძნობინა.

620 = **aus seinem Herzen keine Mördergrube machen (fam)** - offen von einer Sache sprechen – აზრები და გრძნობები გულში არ ჩაიმარხო, გრძნობები არ დამალო

...Es ist meine Eigenart nie gewesen, aus meinem Herzen eine Mördergrube zu machen.

(Bredel – Der Sonderführer)

აზრებისა და გრძნობების გულში ჩამარხვა მე არასოდეს მახასიათებდა.

621 = **jmds. Herz gewinnen / erobern** – jmds. Zuneigung, Liebe gewinnen – (ვინმეს) გული მოინადირო, (ვინმეს) გული მოიგო

Sie mußte das Herz dieser Frau gewinnen, sonst war nichts zu machen.

(B. Kellermann – Die Stadt Anatol)

622 = **kein Herz für jmdn. (im Leibe) haben** – jmdn. nicht lieben, kalt und gefühllos gegen jmdn. sein – გულზე არ ეხატება, არ უყვარს, გულგრილია / გულცივია

...Wie kann sie in der Schule arbeiten, wenn sie kein Herz für Kinder hat?

როგორ შეუძლია სკოლაში მუშაობა, თუ ბავშვები არ უყვარს?

623 = **jmdn. (mitten / tief) ins Herz treffen** – jmdn. (tief) kränken – გულში მოხვედრა, ენიშნება და ეწყინება

...Deine Bemerkung über die Familie seiner Frau hat ihn ins Herz getroffen. Da kannst dich da nicht wieder blicken lassen.

(MDtl)

მას შენი შენიშვნა თავისი ცოლის ახლობლების შესახებ გულში მოხვდა(ეწყინა). სჯობია, აქ აღარ გამოჩნდე.

624 = **das Herz lacht einem** – jmd. ist, wird sehr froh – გულს უხარია

- ...Das Herz lacht einem, wenn man eigene Kinder gesund und glücklich sieht
 გულის უხარია, როცა საკუთარ ბავშვებს ჯანმრთელსა და ბედნიერს ხედავ.
- 625 = **sich in jmds. Herz stehen / sich jmdm. ins Herz stehen** – sich bei jmdm. beliebt machen, jmds. Vertrauen gewinnen – გულში / სულში ჩაუძვრება, თავს შეაყვარებს, ნდობას / კეთილგანწყობას მოიპოვებს
 ... Er will einen höheren Posten bekommen und versucht auf jede Art, sich dem Chef ins Herz zu stehen.
 უფრო მაღალი თანამდებობის მიღება უნდა და ყველანაირად ცდილობს უფროსის კეთილგანწყობა მოიპოვოს.
- 626 = **jmdm. rutscht / fällt das Herz in die Hosen (in die Schuhe)** – jmd. verliert den Mut, bekommt Angst – შიშისაგან სული ეპარება, შიშით გული უსკდება
 ...Das Herz fiel mir in die Hosen. Angst und Bange wurde mir.
 (Graf - Wir sind Gefangene)
შიშისაგან სული გამეპარა (გული გამისკდა). ძალიან შეშემინდა.
 ...Wenn einer der Angestellten (der Firma) anrückte, sank ihm das Herz in die Schuhe.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 როდესაც (ფირმის) რომელიმე მოსამსახურე კარს მოადგებოდა, მას შიშით გული უსკდებოდა (გული გადაუქანდებოდა, სული სძვრებოდა ხოლმე).
- 627 = **das Herz auf dem rechten Fleck haben** – ein richtiger Mensch sein, gut, ihrlich, mutig usw. sein – კაცური კაცია, მკერდში კაცური გული ფეთქავს
 ...Du kannst dich ruhig auf ihn verlassen. Er hat das Herz auf dem rechten Fleck.
 შეგიძლია მისი იმედი გქონდეს, ის კაცური კაცია.
 ...Viele Menschen haben das Herz auf dem rechten Fleck, aber sie verstehen nicht zu geben.
 (Heine – Memoiren des Herren Schnabelwopski)
 მრავალი ადამიანის მკერდში ფეთქავს კაცური გული, მაგრამ მათ არ ეხერხებათ სხვებისათვის დახმარების გაწევა.
- 628 = **jmdm. schlägt das Herz bis zum Hals / im Halse** – jmdm. pocht das Herz bis in den Hals hinauf – jmdm. springt das Herz in die Kehle – jmd. ist sehr aufgeregt / erschrocken - გული ამოვარდნაზე აქვს, გულს ბაგა-ბუგი გააქვს. გული ძლიერ უცემს (აღელვების, შიშის გამო)
 Sophie schlug das Herz bis zum Halse, als sie allein mit dem Deutschen durch den Garten ging.
 (Fr. Meichner – Der Schatzgräber)
 სოფის გულს ბაგა-ბუგი გაჰქონდა, როცა გერმანელთან ერთად ბაღში მიაბიჯებდა.
- 629 = **jmds. Herz schnürt / krumpft sich zusammen** – jmd. ist über etw. tief traurig, empfindet tiefsten Schmerz und tiefstes Mitleid – გული ეკუმშება, გული ეწვის, სიბრალულით გული სტკივა, ეტანჯება
 ...Wenn ich von den Autounfällen höre, schnürt sich mein Herz zusammen.
 როდესაც ავტოკატასტროფის შესახებ გავიგებ, გული მეწვის.
- 630 = **sein Herz an jmdn. verlieren / hingeben / verschenken** – sich in jmdn. verlieben – გულს აჩუქებს, გულში ჩაუვარება, მოიხიბლება, ჭკუის დაკარგვამდე შეუყვარდება
 Ich dachte, mein Sohn würde nie heiraten, aber jetzt hat er doch sein Herz an ein entzückendes Mädchen verloren.
 ასე მეგონა ჩემი ვაჟი ცოლს არასოდეს შეირთავდა, ახლა კი ერთი მომხიბლავი გოგონა ჩაუვარდა გულში.
- 631 **HEU – er hat Geld wie Heu** (fam) – er hat sehr viel Geld – ბევრი ფული აქვს, ფული ჩექვივით აქვს
 ...Viele junge Mädchen träumen von einem Mann, der Geld wie Heu hat.
 ბევრი ახალგაზრდა გოგო ოცნებობს ისეთ კაცზე, რომელსაც ბევრი ფული აქვს.

- 632 **HEULEN – es ist zum Heulen!** – man kann irrsinnig werden – საშინელებაა, კოშმარია, ჭკუიდან შეიშლება
 ...Mit Papa ist es zum Heulen; indem sie Tony nach ihrer Gewohnheit starke Worte wählte, „kann er jemals zur festgesetzten Zeit fertig sein?“
 მამაჩემის გადამკიდვე შეიძლება ჭკუიდან შეიშალოს კაცი – თავისებურად მწუთხე გამოთქმა იხმარა ტონიმ – დროზე ხომ არაფერს დააყენებს საშველს.
- 633 **HEUTE – von heute auf morgen** – sehr schnell, ohne rechte Überlegung – ძალიან სწრაფად, დაუფიქრებლად
 ... Eine solche Arbeit kann man nicht von heute auf morgen machen; man muss schon Zeit dazu haben.
 ასეთი საქმე შეიძლება დაუფიქრებლად გაკეთდეს. ამისთვის დროა საჭირო.
- 634 **HIMMEL – den Himmel auf Erden haben** – ein schönes Leben haben – სამოთხეში ცხოვრობს, ზღაპრულად ცხოვრობს
 ...Ich verstehe nicht, dass sie immer noch unzufrieden ist. Sie hat doch wirklich den Himmel auf Erden.
 არ მესმის, იგი რომ კიდევ უკმაყოფილოა. მართლაც რომ სამოთხეში ცხოვრობს (ზღაპრულად ცხოვრობს).
- 635 = **(wie) im siebenten Himmel sein** (fam) – übergücklich sein – მეშვიდე ცაზეა (სიხარულით), უზომოდ ბედნიერია, ცას ხელს ავლებს
 Seitdem er seine Prüfung gut bestanden hat, ist er im siebten Himmel.
 მასშემდეგ რაც გამოცდა კარგად ჩააბარა, მეშვიდე ცაზეა სიხარულით.
- 636 = **ihm hängt der Himmel voller Geigen** (fam) – der Himmel hängt jmdm. voller Geigen – er ist im Glückstraum – ბედნიერების ბურუსშია, ასი მზე ედგა ცაშია, ყველაფერს ვარდისფრად ხედავს, განცხრომაშია
 ...Himmel noch voller Geigen hing.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 (ეს იყო) ექვსი, შვიდი თვის წინ, როდესაც მათ ჯერ კიდევ ასი მზე ედგათ ცაშია.
 ...Einem Brautpaar hängt der Himmel voller Geigen.
 ნეფე-საკატარძლო ბედნიერების ბურუსშია.
- 637 = **jmdn. in den Himmel heben** (fam) – jmdn. übermäßig loben – ცად აჰყავს (ზედმეტად აქებს)
 „...Es sind meine Kinder, ja, aber sie in den Himmel heben und loben ... dazu liegt wahrhaftig kein Anlaß vor,“ rief sie (Pauline).
 (Bredel - Verwandte und Bekannte)
 „ეს ჩემი ბავშვებია, მაგრამ მათი ცად აყვანისა და ქებისათვის ჭკუშმარტად, არავითარი საფუძველი არ არსებობს,“ წამოიძახა მან.
- 638 = **Himmel und Hölle in Bewegung setzen** (fam) – alles versuchen, um etwas zu erreichen – ცა და დედამიწა (ცა და ქვეყანა) შეძრა - ყოველი ღონე იხმარო (რაიმეს გასაკეთებლად)
 „Ich mache Ihnen nur Vorwürfe, daß Sie sich hier vergraben haben, anstatt Himmel und Hölle in Bewegung zu setzen und den Tunnel fertig zu bauen.“
 (Kellermann – Der Tunnel)
 „მე მხოლოდ იმას გისაყვედურებთ, რომ თქვენ თავი აქ ჩაგიმარხიათ, იმის მაგივრად, რომ ცა და დედამიწა (ცა და ქვეყანა) შეძრათ და გვირახის გაყვანა დაასრულოთ.“
- 639 **HINTERBEIN – sich auf die Hinterbein setzen / stellen** (fam) – sich bemühen, sich anstrengen – ყალყზე დადგე, ყოველი ღონე იხმარო, გაქირი გაჰკრა, დიდი ძალისხმევა მოიკრიფო
 „Wenn man uns wirklich so nötig hat, wie das behauptet wird, dann wollen wir uns erst recht auf die Hinterbeine stellen ... Ich bin dafür, dass wir uns dem Streick anschließen.“
 (A. Seghers – Die Rückkehr)

„თუ კი ასე ძალიან საჭირონი ვართ მუშები, როგორც ამას ამბობენ, მაშინ მით უფრო უნდა გავჯიქდეთ (ყალყზე დავდგეთ, გაქირზე დავდგეთ, გაქირი გავკრათ) ... მე იმის მომხრე ვარ, რომ შევეუერთდეთ გაფიცულებს.“

...Wenn sie das Ziel der Klasse noch erreichen will, dann muss sie sich sehr auf die Hinterbeine setzen.

მას თუ მიზნის მიღწევა უნდა, დიდი ძალისხმევა დასჭირება (ყოველი ღონე უნდა იხმაროს).

640 **HOCH – es geht hoch her** – გახურებული ქეიფია, ზღვას ფაფად ვაქცევთ

„Aber dann geht es, wenn du dir denken kannst, hoch her.“

(Bredel – Die Söhne)

მერე კი, შენ თვითონ მიხედები, გახურებული ქეიფი იმართება (ზღვას ფაფად ვაქცევთ)

641 = **jmdm. etwas hoch und heilig versprechen** (fam) – jmdm. etwas fest, feierlich

versprechen, versichern – დიდის ამბით დაპირდე, საზეიმოდ დაპირდე

...Ich war sehr enttäuscht, denn er hatte mir hoch und heilig versprochen, mir bei den Gartenarbeiten zu helfen.

იმედგაცრუებული დავრჩი, რადგან მან დიდის ამბით დამპირდა ბაღის(ეზოს) სამუშაოებში დამეხმარებოდა.

642 = **hoch und teuer schworen** – alle und alles schworen – ყველაფერი დაიფიცო

... Münchhausen schwor hoch und teuer, dass er sich aus dem Rachen eines Haifisches gerettet habe.

მიუნხაუზენი ყველაფერს იფიცავდა, რომ მან ზვიგენის ხახიდან თავი დააღწია.

643 = **ein Hoch ausbringen** – jmdm. einer Sache große Achtung entgegenbringen –

სადღეგრძელო წარმოსთქვა

...Der Oberst brachte mit rotem Gesicht ein Hoch auf den Großherzog aus.

(Th. Mann – Königliche Hoheit)

გალაქაქებულია პოლკოვნიკმა დიდი ჰერცოგის სადღეგრძელო წარმოსთქვა.

644 = **es ist höchste Eisenbahn** (fam) - es ist höchste Zeit – დროა

...Nun musst du aber schnell zur Schule gehen, es ist schon höchste Eisenbahn.

ეხლა კი ჩქარა სკოლაში გაიქეცი, უკვე დროა.

645 **HOF – jmdm. den Hof machen** – ein Mädchen, eine Frau in galanter Weise umwerben, sich

um ihre Gunst bemühen – გაარშიყება, ეკურკურება

...Auch der Oberleutnant Wolf von Thünen machte ihr vor Jahren auffällig den Hof.

(Kellermann – Totentanz)

უფროსი ლეიტენანტი ვოლფ ვონ ტიუნენიც რამდენიმე წლის წინ თავგამოდებით ვარშიყებოდა მას.

646 **HOFFNUNG - die Hoffnung aufgeben, fahren lassen, verlieren** – nicht mehr hoffen (auf

etwas) – keine Hoffnung haben – იმედი დაკარგო

...Es war schon fast acht Uhr geworden, und er gab die Hoffnung auf, daß Christa erscheinen könnte.

(Kellermann – Totentanz)

უკვე თითქმის რვა საათი იყო და მან იმედი დაკარგა, რომ ქრისტა მოვიდოდა.

...Wenn wir in dieser schweren Lage einig und geschlossen zusammenhalten, dann brauchen wir die Hoffnung noch nicht fahren zu lassen.

(Bredel – Der Sonderführer)

თუ ამ მძიმე მდგომარეობაში ერთსულოვნად და მტკიცედ ამოვუდგებით მხარში ერთმანეთს, ჩვენ კიდევ შეგვიძლია არ დავკარგოთ იმედი.

647 = **Hoffnung einflößen, erwecken** – jmdm. das Hoffen, Vertrauen in die Zukunft geben –

eine bestimmte Erwartung wecken – იმედი ჩაუნერგო

...Dieses Ereignis flößte ihm wieder Hoffnung ein.

- ამ ამბავმა მას ისევ ჩაუნერგა იმედი.
- 648** = **Hoffnung hegen** – Hoffnung haben, voller Hoffnung sein – იმედით სულდგმულობს
...Lange hegte er die Hoffnung, seine Heimat wiederzusehen.
დიდხანს სულდგმულობდა იმედით, რომ ისევ იხილავდა თავის სამშობლოს.
- 649** = **Hoffnung setzen** (auf Akk.) – jmd. in den man große, ungewöhnliche Erwartungen setzt –
იმედებს იძლევა, იმედებს ამყარებს
„... Augenscheinlich waren auf Thomas Buddenbrook größere Hoffnungen zu setzen, als auf
seinen Bruder.“
აშკარად ჩანდა, თომას ბუდენბროკი უფრო მეტ იმედებს იძლეოდა, ვიდრე
მისი ძმა.
...Ich habe meine Hoffnung auf Sie gesetzt, Herr Lloyed,“ sagte Mak.
(Kellermann – Der Tunnel)
- „თქვენზე ვამყარებდი იმედს, ბ-ნო ლოიდ,“ თქვა მაკმა
- 650** **HÖHLE – sich in die Höhle des Löwen begeben / wagen** (fam) – direkt zum Chef gehen,
sich in eine gefährliche Situation begeben – ლომის ხახაში ჩავარდეს, საშიშროებას
არ მოერიდო
...Über die neuen Anordnungen waren die Arbeiter empört, aber niemand traute sich, etwas
dagegen zu sagen. Endlich fand der Älteste von ihnen den Mut und begab sich in Höhle des
Löwen, um die Beschwerden vorzubringen.
ახალი განაწესების გამო მუშები აღშფოთებულები იყვნენ, მაგრამ ვერავინ
ბედავდა, საწინააღმდეგო ეთქვა რაიმე. ბოლოს მათ შორის ყველაზე
უფროსმა მხნეობა მოიკრიფა და ლომის ხახაში ჩავარდნის არ მოერიდა,
რათა მათი წუხილი გამოეთქვა.
- 651** **HOLZWEG – sich auf dem Holzweg befinden** - auf dem Holzwege sein – mit einer
Vorstellung, Meinung von etwas irren – ცდებოდეს, მცდარ გზას ადგე
„...Wenn Sie sich etwa der Hoffnung hingeben, meiner Frau Grillen in den Kopf gesetzt zu
haben, so befinden Sie sich auf dem Holzwege, mein wertgeschätzter Herr.“
(Th. Mann - Tristan)
- თუ თავს იიმედებთ იმით, რომ შესძელით ჩემი ცოლისათვის რაღაც
ფანტასტიკური იდეების ჩაგონება, მაშინ თქვენ, ბატონო ჩემო, სასტიკად
ცდებით (მცდარ გზას ადგახართ).
- 652** **HONIG – jmdm. Honig ums Maul, um den Mund schmieren** – jmdm. schmeicheln –
მოთაფლო, ტკბილი სიტყვით მოისყიდო, ელაქუცებოდეს
...Dadurch, dass er dem Chef Honig um den Mund schmierte, hoffte er, bald eine
Vorrangstellung im Betrieb einnehmen zu können.
იმის მეშვეობით, რომ შეეხ მოთაფლავდა, მას ეგონა, მალე საწარმოში
დაწინაურებას გამოჰკრავდა ხელს.
...Es gibt doch immer noch Menschen, dass sich keinen Honig ums Maul schmieren lassen.
კიდევ ხომ არსებობს ისეთი ადამიანები, რომლებსაც ვერ მოთაფლავ (ვერ
მოისყიდი ტკბილი სიტყვით).
- 653** **HOPFEN – da ist Hopfen und Malz verloren** (fam) (an jmdm. bei jmdm.) – Da ist alle
Mühe vergeblich/umsonst, jmd. ist nicht zu bessern – სვია და ალათ დაკარგული
აქვს, ტყუილუბრალოდ გარჯაა, მასზე გაწეული ამაგი ფუჭია, ხელი
ჩამიქნევია
.Es wurmte ihn, daß ihn Kohler für einen ansah, an dem Hopfen und Malz verloren ist.
(Segehrs-Die Rückkehr)
- .მას ღრღნიდა აზრი ,რომ კოლერმა მასზე ხელი ჩაიქნია(რომ კოლერი მასზე
გაწეულ ამაგს ფუჭად თვლიდა).
.Seine Mutter versuchte, ihn durch Zureden zu einem ordentlichen Leben zurück zu führen,
aber bei ihm war Hopfen und Malz verloren.
დედა ცდილობდა რჩევა-დარიგებებით იგი წესიერი ცხოვრებისაკენ
დაებრუნებინა, მაგრამ ეს მასზე ტყუილუბრალოდ გარჯაა.

- 654 **HORN – in das gleiche Horn blasen** (umg) tuten (salopp) – in dasselbe Horn blasen – denselben Zweck verfolgen; dieselbe Ansicht vertreten – იმავე ჰანგზე უკრავს, იმავე კილოზე გაიძახის, იმასვე გაჰკივის
 ...Er (Hans) hörte jetzt selbst im eigenen Hause oft Leute in dasselbe Horn blasen wie Fritz.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 მას (ჰანსს) ახლა საკუთარ სახლშიაც კი ესმოდა ხშირად, რომ ადამიანები იმავე ჰანგზე უკრავდნენ, რასაც ფრიცი (იმავე კილოზე გაიძახოდნენ, იმასვე გაჰკიოდნენ, რასაც ფრიცი, იქითკენ მიიწევდნენ, საითაც ფრიცი, ბანს აძღვებდნენ ფრიცს).
 „...Ich bin sicher, dass wir Vater in dieser sache nicht umstimmen können.“ – „Ach, da siehst du zu schwarz. Wenn wir morgen an seinem Geburtstag alle ins gleiche Horn blasen (tuten) lässt er bestimmt sich reden.“
 დარწმუნებული ვარ, რომ მამას ჩვენ ამ საკითხის შესახებ აზრს ვერ შევაცვლევინებთ (სხვა აზრზე ვერ დავაყენებთ) – კარგი ერთი, შენ ყველაფერს ნუ ამუქებ (ყველაფერი შავ ფერებში ნუ გაქვს წარმოდგენილი). ჩვენ თუ ხვალ მის დაბადების დღეზე ყველა ამ საკითხზე დავიწყებთ ლაპარაკს(ამ ჰანგზე ავეწყობით), იგი მოლაპარაკებაზე წამოვა.(დაგვეთანხმება).
- 655 = **mächtig ins Horn stossen** (umg) - sehr angeben; tüchtig aufschneiden – აიწყვიტა, ზედმეტი მოუვიდა
 „...Na, wie war es dem denn auf eurer Party?“ – „Ach, es war so ganz nett. Nun unser Freund Dietmar hat wie immer mächtig ins Horn gestoßen und ist damit allen auf die Nerven gefallen.“
 „როგორი სადამო გამოვიდა?“ – „ოჰ, ძალიან კარგი. მხოლოდ ჩვენმა მეგობარმა დიტმარმა როგორც ყოველთვის აიწყვიტა (დიტმარს ზედმეტი მოუვიდა) და ყველას ნერვები დააწყვიტა.“
- 656 = **etw. auf seine Hörne nehmen** – etw. auf sich nehmen – თავზე აიღო, პასუხისმგებლობა იკისრო
 ...Tun Sie, was ich Ihnen sage, ich nehme es auf meine Hörner.
 გააკეთეთ, რასაც გეუბნებით, პასუხისმგებლობას მე ვკისრულობ (ჩემს თავზე ვიღებ).
- 657 = **sich (noch) die Hörner ablaufen, abrennen, abstoßen.** fam– durch Schaden klug werden – მოიტეხენ რქებს, გულს იჯერებენ და მოჭკვიანდებიან, დრო მოვა და დაჭკვიანდებიან
 ...Die jungen Menschen müssen sich erst die Hörner ablaufen, um Lebenserfahrungen zu sammeln.
 ახალგაზრდებმა ჯერ რქები უნდა მოიტეხონ, ცხოვრების გამოცდილება რომ შეიძინონ.
 „...Ich kenne das bei den jungen Leuten aus der Provinz. Die kommen in die Großstadt und treiben dies und das ... Na gut, sagt man sich, sollen sie sich erst mal die Hörner abstoßen?“
 (Erpenbeck – Gründer.)
 „ვიცი, რა ზნეც ჭირთ ამ პროვინციულ ყმაწვილ კაცებს. ისინი დედაქალაქში ჩამოდიან და აქ სხვადასხვა ოინებს ჩადიან ... რას იზამ, ეუბნები კაცი საკუთარ თავს, დეე, გული იჯერონ (მოიტეხონ რქები).“
- 658 **HOSE, HOSEBODEN – seine Frau hat die Hosen an** (fam) – seine Frau regiert zu Hause – ქალი ბატონობს, ქალია უფროსი სახლში
 „...Unter seinen Kollegen ist er als rechthaberisch verschrien, aber zu Hause hat seine Frau die Hosen an.“
 მას მის კოლეგებში ძალაუფლების მოყვარულად მიიხნევენ, სახლში კი ცოლი უფროსობს (ცოლს აუფროსებს).
- 659 = **sich auf die Hosen oder auf den Hoseboden setzen** (fam) – fleißig lernen – უნდა გაისარჯოს, დიდი გარჯაა საჭირო

...Wenn er das Ziel der Klasse bis Ostern noch erreichen will, muss er sich aber auf die Hose oder den Hoseboden setzen.

თუ მას უნდა აღდგომამდე კლასის მიზანს მიაღწიოს, კარგი გარჯა დასჭირდება.

660 HÜHNERAUGE – jmdm. auf die Hühneraugen treten (stark. fam.) – jmdm. zu nahe treten, jmdn. kränken, jmdn. verstimmen - მტკივნეულ ადგილს შეეხო, მტკივნეულ ადგილზე (მაზოლზე) დააჭირო ფეხი (იხ.Fettnäpfchen №317 Schlips №1296))

...Anscheinend habe ich ihm auf die Hühneraugen getreten, denn er ist sehr böse auf mich. ალბათ მტკივნეულ ადგილს დავაჭირე ფეხი (ძალიან ვაწყენინე ჩემი უტაქტობით), რადგანაც ძალიან გაბრაზებულია ჩემზე.

661 HÜLLE – in Hülle und Fülle – in großen Mengen, sehr ... – უხვადაა, ჭარბადაა, ყელამდეა, ჩიტის რძე არ აკლია

...Nach einem regenreichen Frühjahr gibt es Obst in Hülle und Fülle.

წვიმიანი გაზაფხულის შემდეგ ბოსტნეული უხვადაა.

...Am Geburtstagstisch gab es alles in Hülle und Fülle.

დაბადების დღეზე ისეთი სუფრა იყო- ჩიტის რძეც არ აკლდა.

662 HUND – wie Hund und Katze leben – sich nicht vertragen – in ständigen Unfrieden leben – ძალღი კატასავით არიან (სულ ჩხუბობენ)

...Die große Liebe war sehr schnell vorbei, und heute leben sie wie Hund und Katze.

დიდი სიყვარული მალე დამთავრდა და ახლა ისინი ძალღ-კატასავით არიან ერთმანეთთან.

663 = da liegt der Hund begraben (fam) – das ist der wahre Grund – აი, სად მარხია ძალღის თავი (აი,სად არის ჭეშმარიტების მარცვალი)

...Da liegt der Hund begraben,“ sagte Herr Footh, „mit Woermann und Wullenweber kann ich nicht mitbieten.“

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

„აი სად მარხია ძალღის თავი.“ თქვა ბ-მ ფოტმა, „მე ვერ შევთავაზებ იმ ფასს, რომელსაც ვერმანი და ვულებნებერი იძლევიან.“

664 = auf den Hund kommen (stärker fam.) – herunterkommen, in eine schlechte Lage kommen – მთლად დაგლახავდა, დაბეჩავდა, გადაჰყვა ხელს (იხ.Räder №1129)

...Er ist mit seiner Gesundheit ganz auf den Hund gekommen.

ჯანმრთელობის გამო იგი ძალიან დაგლახავდა, დაბეჩავდა.

665 = der Hund schlägt an – der Hund bellt – ყეფას ტყის

...Der Hund kannte ihn ... und schlug freudig an.

(Kellermann – Totentanz)

ძალღი იცნობდა მას ... და ატყდა მხიარული ყეფა.

666 = vor die Hunde kommen (stärker fam.) - im Elend zugrunde gehen – vernichtet werden – ბოლო მოეღება, სამარე გაეთხრება, წირვა გამოუვა

... Kinderspiel antwortete Herr Kesselmeyer gut gelaunt, in vier Jahren kann man allerliebste vor die Hunde kommen.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

მაგაზე იოლი რაა? – უპასუხა გუნებაზე დამდგარმა კესელმაიერმა – ოთხ წელიწადში კაცი მილიონს გამოუყვანს წირვას.

667 = vor die Hunde werfen – blamieren, jmdm. Blamage bereiten, bloßstellen – ლაფი დაესხა, წაიბილწა, შეიბღალა

...Die Ehre Deutschlands wurde in diesen Tagen vor die Hunde geworfen – dachte er bekümmert.

(Kellermann – Totentanz)

ამ დღეებში გერმანიის ღირსებას ლაფი დაესხა (წაიბილწა, შეიბღალა), გაიფიქრა მან ნაღველიანად.

668 = mit allen Hunden gehetzt (stärker fam.) – überaus listig, schlau sein – gewitzt sein in einer heiklen Situation, entsprechend geschickt, verhalten – ცხრა პირი ტყავი

გადასძრობია, ბევრი საცრის პური უჭამია, გამოჯაგული, ცხრა ჩლაში გამოვლილია

Wir haben hier in der Stadt keinen hervorragenden Anwalt ... der mit allen Hunden gehetzt wäre.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„ამ ქალაქში არ გეყავს ისეთი გამოჩენილი ვეკილი ..., რომელსაც ცხრა პირი ტყავი გადასძრობია (ბევრი საცრის პური უჭამია, რომელიც გამოჯაგული, ცხრა ჩლაში გამოვლილი ყოფილიყო).“

- 669 **HUT – auf der Hut sein** – misstrauisch sein – sich vorsehen – ფხიზლობდე, თვალი ოთხი, ყური ექვსი გქონდეს, ორი თვალი ოთხად გქონდეს
...Sie waren auf der Hut vor dem Prinzipal.

(H. Mann – Der Untertan)

უფროსთან ფხიზლად იყვნენ (თვალი ოთხი, ყური – ექვსი ჰქონდათ, ორი თვალი ოთხად ჰქონდათ).

- 670 = **in guten Hut sein** (bei jmdm.) – in guter Schutz, Bewachung, Behütung, Obhut sein – საიმედო ხელში იყო, მფარველი გყავდეს, კარგად იყო მოწყობილი / მოკალათებული.

...Sie sagten uns, Frau Zingli habe sie wissen lassen, ihr Mann sei erschlagen worden, und das Kind habe sie einer Magd anvertraut, bei der es in guter Hut sei.

(B. Brecht - Dreigroschenroman)

მათ გვითხრეს, რაც ფრაუ ცინგლისაგან შეიტყვეს, რომ მისი ქმარი გარდაცვლილა და ბავშვი მას ვიღაც გოგოსთვის მიუბარებია, რომელთანაც იგი (ბავშვი) საიმედოდ ეგულებოდა (საიმედო ხელში იყო, კარგად იყო მოწყობილი).

- 671 = **unter einen Hut bringen** – einigen in Einklang, Übereinstimmung bringen – etw. harmonisch vereinen – ერთსულოვნებაში მოიყვანო, გაითვალისწინო, ერთ მაფრაში მოაქციო (იხ. Kamm №693, Leisten № 866, Topf №1594)

...Es ist schwer, so viele Menschen Interessen unter einen Hut zu bringen.

რთულია, ყველა ადამიანის ინტერესები ერთ მაფრაში მოაქციო (ერთნაირად მიიღო, ერთსულოვანი იყო ყველას და ყველაფრის მიმართ).

- 672 = **den Hut ziehen, lüften** – den Hut abnehmen – ქუდი მოიხადო

...Er wurde häufig begrüßt und zog selbst ununterbrochen den Hut.

(Kellermann – Totentanz)

მას ბევრი ესალმებოდა და მასაც უხდებოდა განუწყვეტლივ ქუდის მოხდა.

...Tomas lüftete den Hut, indem er die Lippen bewegte ...

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ტომასმა ქუდი მოიხადა და ტუჩები შეატოკა.

- 673 = **unter einem Hut stecken** – gemeinsame Sache machen – ერთი პირი აქვთ შეკრული
...Wie er so da saß, schlängelte der Kellner sich unauffällig in seine Nähe ..., ob er mit diesem Kirschen unter einem Hut steckt,? überlegte Walter.

(Bredel – Die Enkel)

მარტო მჯდომ ვალტერს, ოფიციალტი შეუმჩნევლად მიუახლოვდა ... ”პირი ხომ არა აქვთ შეკრული ამას და ამ კირზის?“ ფიქრობდა ვალტერი.

- 674 = **jmdm. eins auf den Hut geben** (stärker fam.) – jmdn. tadeln, jmdn. strafen – უსაყვედურა, შეახურა, შეჯორა

...Der Lehrer gab dem Schüler wegen seiner Faulheit eins auf den Hut.

მასწავლებელმა მოწაფე მისი სიზარმაცის გამო კარგა ლაზათიანად შეჯორა (შეახურა).

- 675 **HÜTEN – das Haus hüten** – zu Haus bleiben – სახლში იჯდე, სახლს დარაჯობდე

...Meine Eltern gehen heute abend zu einer Gesellschaft, und ich muss das Haus hüten.

... ჩემი მშობლები საღამოს რაღაც საღამოზე მიდიან და მე სახლში უნდა ვიჯდე.

- 676** = **das Bett hüten** (wegen einer Krankheit) - im Bett bleiben – ლოგინში იწვევ (ავად-მყოფობისგან გამოწვეული, იძულებით)
...Da mein Sohn an Grippe erkrankt ist, muss er auf ärztliche Anweisung eine Woche lang das Bett hüten.
რადგანაც ჩემს ვაჟს გრიპი შეეყარა, ექიმის მითითების თანახმად ერთი კვირით ლოგინში უნდა იწვევს.
- 677** **HUTSCHNUR** – **das geht mir über die Hutschnur** (fam) – das ist zuviel für mich – მეტის-მეტად მიმაჩნია
...Ich arbeite sehr gern, aber das geht mir denn doch über die Hutschnur.
სიამოვნებით ვმუშაობ, მაგრამ ეს უკვე მეტისმეტად (~~უკვე მეტის-მეტად მიმაჩნია, ვეღარ ვიტან~~).

I

- 678 **IDEE – eine Idee** (fam) – ein bisschen, ein wenig– ცოტათი, ოდნავ
...Bitte, machen Sie die Hose noch etwas kürzer, sie ist eine Idee zu lang.
დაამოკლეთ ცოტათი კიდევ შარვალი. იგი ოდნავ გრძელია.

J

- 679 **JA – zu etwas ja und amen sagen** – mit etwas einverstanden sein – seine Zustimmung zu etwas geben – დათანხმდეს, კვერი დაუკრა
...Sein Vater war mit einem Studium zuerst gar nicht einverstanden, aber dann hat er doch ja und amen dazu gesagt.
მამამისი სწავლაზე ჯერ სულ არ იყო თანახმა, მაგრამ შემდეგ ხომ დათანხმდა.
...Er sagte zu allem ja und amen, un es mit dem Kerl nicht ganz zu verderben.
...რომ ამ ყმაწვილთან ურთიერთობა საბოლოოდ არ გაეფუჭებინა, იგი მას ყველაფერში კვერს უკრავდა.

- 680 **JACKE – es ist Jacke wie Hose** (fam) – es ist ganz gleich – es ist einerlei – არაფრად აგდებს, გულგრილად ეკიდება, სულერთია
...An sich sei es ihm Jacke und Hose, was die Berliner Regierung tue, schrieb Erich; er fühle sich in München sehr sicher.

(Feuchtwanger - Erfolg)

ერიხი იწერებოდა, რომ არაფრად აგდებს ბერლინის ხელისუფლების მოქმედებას (გულგრილად ეკიდება იმას, თუ რას მოიმოქმედებს ბერლინის ხელისუფლება) და რომ მიუნხენში იგი თავს სრულიად უშიშრად გრძნობს.
...Ob er uns hilft oder nicht, ist Jacke und Hose. Wir werden mit der Arbeit auch allein fertig. სულერთია, დაგვეხმარება იგი თუ არა, ჩვენ სამუშაოს მარტონიც გავართმევთ თავს.

- 681 = **die Jacke voll bekommen / kriegen** – jmdm. die Jacke voll hauen – jmdn. verprügeln – შავი დღე აყარო, მაგრად უთავაზო
„Die Engländer müssen die Jacke voll bekommen“, sagte ein schiefgewachsener Beamter.
(Kellermann – Totentanz)
„ინგლისელებს შავი დღე უნდა დაათენონ (დააყარონ, დაატეხონ, მაგრად უნდა უთავაზონ)“, თქვა გვერდმოქცეულმა მოხელემ.

- 682 **JAHR – seit Jahr und Tag** – seit langer Zeit – უკვე რა ხანია
...Der alte Herr saß möglichst weit entfernt von seiner Frau, mit der er seit Jahr und Tagen kein Wort mehr sprach ...

(Th. Mann - Buddenbrooks)

მოხუცი რაც შეიძლება მოშორებით იჯდა თავისი ცოლისაგან, რომელსაც აგერ უკვე რა ხანია (როდის აქვთ) არ ელაპარაკებოდა.

- 683 = **vor Jahr und Tag** – vor langer Zeit – ოდესღაც, შორეულ წარსულში
„Es war der Herr von Groß – Poggendorf, mit dem ich vor Jahr und Tag vielfach zu tun hatten.“

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ეს იყო ბატონი ფონ გროს-პოგენდორფი, რომელთანაც ოდესღაც (შორეულ წარსულში) ხშირი საქმიანი ურთიერთობა ჰქონდა.

684. **JOCH – das Joch abschütteln, abwerfen** – sich vom Joch befreien-უღელი მოიცილა, მხრებიდან გადაიგდო

...Das chinesische Volk hat das Joch des Imperialismus abgeschüttelt.
ჩინელებმა ხალხმა მოიცილა (გადააგდო) იმპერიალიზმის უღელი.

- 685** **JUCKEN – es juckt mir den Finger** (fam) – es reizt mich zuzuschlagen – თითები (ხელები) მექავება
 ...Von deinen frechen Bemerkungen habe ich jetzt genug. Was juckt schon in den Fingern.
 შენი თავხედური შენიშვნები ყელში ამომივიდა. ხელები (თითები) მექავება
 ერთი კარგა გითავაზო.
- 686** = **dir (dich) juckt wohl das Fell?** (stärker fam) – du möchtest wohl Schläge haben? –
 ტყავმა ხომ არ გიგრძნო? ხომ არ გინდა მაგრად მიგბერტყო? თავი ხომ არ
 მოგბეზრებია?
 ...Ich habe dir doch schon verboten beim Nachbarn Äpfel zu stehlen. Dir juckt wohl das Fell?
 რამდენჯერ აგიკრძალე მეზობელთან ვაშლების მოპარვა. თავი ხომ არ
მოგბეზრებია? (ხომ არ გინდა კარგა ღაზათიანად მიგბერტყო?)
- 687** **JUNG – ein junges Gemüse** (fam) – Junge Leute – ახალგაზრდები
 ...So ein Tanztee ist etwas für junges Gemüse.
 ასეთი ცეკვის საღამოები ახალგაზრდებისთვისაა.
- 688** **JUNGE – ein schwerer Junge** (fam) – ein Verbrecher - ქურდი
 ...Als er sich vorstellte, machte er einen sehr guten Eindruck. Später erfahren wir, dass er ein
schwerer Junge ist.
 როცა თავი წარმოგვიდგინა საუკეთესო შთაბეჭდილებას ტოვებდა.
 მოგვიანებით გავიგეთ, რომ იგი ქურდია.

K

- 689 **KAKAO – jmdn. durch den Kakao ziehen** (stärker fam) – jmdn. bei anderen Leuten lächerlich machen, jmdn. verspotten – მასხრად აიგდო, გაამასხარაო, სხვის თვალში დაამცირო, სხვის წინაშე დაამცირო
 ...Glaub ihm doch nicht alles. Er will dich doch nur durch den Kakao ziehen.
 ყველაფერს ნუ უჯერებ მას. მას უნდა გაგამასხარაოს. (სხვის თვალში დაგამციროს, სხვის წინაშე დაგამციროს).
- 690 **KALT – es lässt mich kalt** – es ist mir gleichgültig – გულგრილად ვეკიდები, გულს არ ეკარება, სულერთია
 ...Ihre Trauer um den verlorenen Sohn ließ ihn völlig kalt.
 იგი გულგრილად ეკიდებოდა ქალის წუხილს დაკარგული ვაჟიშვილის გამო.
- 691 = **jmdm. kalt stellen** – durch bestimmte Maßnahmen seines Einflusses, seine Entfaltungsmöglichkeiten berauben – გასაქანი არ მისცე, არ გააჭაჭანო
 „...und Teetjen stellen wir kalt bis er es selbst merkt.“
 (A.Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 „...ტეტიენს კი გასაქანს არ მივცემთ (არ გავაჭაჭანებთ, გავრთყავთ) ვიდრე თვითონ არ იგრძნობს ამას.“
- 692 **KAMELLEN – Olle (alte) Kamellen** – alte Geschichten – მოძველებული ჰანგებია, ძველი ისტორიაა
 „...Sie sehen, meine Herren, unser Doktor hat Napoleon beerbt, Olle Kamellen neu aufgewärmt.“
 (Bredel – Die Enkel)
 „...ხედავთ, ბატონებო, ჩვენი ექიმი ნაპოლეონის სიტყვებს იმეორებს. ეგ მოძველებული სიტყვებია ახალ ყაიდაზე.“
- 693 **KAMM – alle(s) über einen Kamm scheren** – alle(s) gleich behandeln – ყველა ერთ ყალიბში (ერთ დარჯაკში) გაატარო, ერთ მაფრაში (ერთ ტაფაში) მოაქციო, ერთი ადლით გაზომო, ერთ ბარაში გამოიყვანო, ერთი ჯოხით გადენო (იხ.Topf № 1594)
 „...Ich habe Ihnen vom Gesicht abgelesen, was Sie über uns denken. Aber scheren Sie, bitte, nicht alle über einen Kamm.“
 (Bredel – Die Enkel)
 „... თქვენს სახეზე ამოვიკითხე, რასაც ფიქრობთ ჩვენზე, მაგრამ გთხოვთ, ერთ ყალიბში ყველას ნუ გაატარებთ (ერთ დარჯაკში ნუ გაატარებთ, ერთ მაფრაში, ერთ ტაფაში ყველას ნუ მოაქცევთ, ერთი ადლით ნუ გაზომავთ, ერთ ბარაში ნუ გამოიყვანთ).“
- 694 = **der Kamm schwillt jmdm.** – jmd. wird wütend – jmd. wird angebildet – იბღინძება, იბერება, თავს გაუვიდა, ზეცას მიაჭირა თავი, კანში ველარ ეტევა (სიბრაზისაგან)
 ...Man lobt ihn zu sehr, darum schwillt ihm der Kamm.
იბღინძება (იბერება, თავს გაუვიდა, ზეცას მიაჭირა თავი), რადგან მეტისმეტად აქებენ.
 „Reg dich doch nicht gleich so auf, das nützt auch nichts!“ – „Ich kann mir nicht helfen, aber wenn ich solchen Unsinn höre, schwillt mir der Kamm!“
 „ნუ დელავ (ნუ ნერვიულობ) ასე ძალიან, ეს მაინც არაფერს შეველის (ამით მაინც ვერაფერს შეცვლი)!“ - თავს ვერ ვიკავებ. როცა ასეთი სისულელე მესმის, კანში ველარ ვეტევი.“
- 695 **KANDARE – jmdn. an die Kandare nehmen** (fam) – jmdm. die Kandare anlegen, jmdn. streng behandeln – მკაცრად მოექცე, ხელი მოკიდო, ხელში აიყვანო, აღვირი მოუჭირო
 ... Wenn man den jungen nicht ständig an die Kandare nimmt, lässt er sofort in seinen Leistungen nach.

- ...თუ ბიჭი მუდამ მკაცრად ხელმოკიდებული არ იყოლიე (ცოტა აღვირი თუ არ მოუჭირე), სწავლაში ჩამორჩება
- 696 **KÖNNEN – wer kann dafür (für etwas nichts können)** – nicht Schuld an etwas sein – რა შუაშია, რა ბრალი მიუძღვის
 „Was konnte meine Tochter dafür, daß Appiani dein Feind war!“
 (Lessing – Emilia Galotti)
 „რა შუაშია ჩემი ქალიშვილი (რა ჩემი ქალიშვილის ბრალია), რომ შენ აპიანი გამტრობდა.“
- 697 **KANONE – unter aller Kanone** (stärker fam) – sehr schlecht, außergewöhnlich schlecht – ძალიან ცუდია, საბავლობაა, ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს
 ...Die Stimmung war unter aller Kanone.
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
 ყველა საბაველ (ძალიან ცუდ) გუნებაზე იყო.
 ...Hast du ihren neuesten Film gesehen? Er ist doch wirklich unter aller Kanone.
 ნახე მისი ბოლო ფილმი? ეს უკვე ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს (საბავლობაა).
- 698 = **er ist eine große Kanone** (fam) – er ist sehr tüchtig – ძალიან მარჯვეა
 ...Auf dem Gebiet der Physik ist er eine große Kanone.
 ფიზიკის დარგში იგი ძალიან მარჯვეა.
- 699 **KANTE – etwas auf die (hohe) Kante legen** (fam) – Geld sparen – ნაწილი ფული დაზოგო, ფული გადაინახო
 ...Er verdient genug, um etwas auf die hohe Kante zu legen.
 იგი იმდენს შოულობს, რომ შეუძლია ნაწილი დაზოგოს.
- 700 **KAPPE – schwer von Kappe sein** (stärker fam) – schwer begreifen (können) – nur langsam verstehen – ძნელად წვდება აზრს, მიუხვედრელია, ძნელად იაზრებს
 ... Hast du noch immer nicht begriffen, welches Ziel er verfolgt? Bist du aber schwer von Kappe.
 კიდევ ვერ გაიგე (ვერ მიხვდი) რა მიზანი ამოძრავებს მას? რა მიუხვედრელი ხარ (ძნელად იაზრებ).
- 701 = **etwas auf seine Kappe nehmen** (fam) – etwas voll verantworten – პასუხისმგებლობა თავზე აიღო
 „Ich nehm’s auf meine Kappe. Folgt mir, Brüder!“
 (H. Kleist – Prinz von Hamburg)
 „პასუხისმგებლობას მე ვიღებ თავზე (მე ვკისრულობ), მომყევით, ძმებო!“
 ...Ich sehe nicht ein, warum ich alles auf meine Kappe nehmen soll.
 ვერ ვხვდები, მე რატომ უნდა ავიღო თავზე პასუხისმგებლობა.
- 702 **KARRE – die Karre ist verfahren** (fam) – die Situation lässt sich nicht mehr bessern – აღარაფერი ეშველება (იხ.Zug №1864)
 ...Das beste wäre neu anzufangen. Die Karre ist vollständig verfahren.
 უმჯობესი იქნებოდა თავიდან დაგვეწყო. ამას აღარაფერი ეშველება
- 703 = **die Karre (den Karren) aus dem Dreck ziehen** (stärker fam) – die Situation retten, die Sache in Ordnung bringen – ლაფიდან ამოიყვანო, გაფუჭებული საქმე გამოაკეთო, ძალი ვინც მოკლა მანვე გადაათრიოს
 ...Es wird sehr mühsam sein, die Karre aus dem Dreck zu ziehen.
 დიდი ჯაფაა საჭირო ამ საქმის მოგვარებისათვის (ამ წამხდარი საქმის გამოსწორებისათვის, გაფუჭებული საქმის გამოსკეთებისათვის).
 ...Er ist selbst an allem schuld, mag er jetzt selbst den Karren aus dem Dreck ziehen.
 თვითონაა ყველაფერში დამნაშავე, ძალი მან მოკლა და მანვე გადაათრიოს.
- 704 = **die Karre im Dreck lassen** – nichts machen um die Situation zu retten – die Sache in Ordnung zu bringen – ლაფში დატოვო, საქმე დაუმთავრებლად (მოუწესრიგებლად) მიაგდო
 ...Du hast die Karre im Dreck gelassen und an der Weigig unterhalten.

- ურები ლაფში ჩატევე და თვითონ გართობას მიეცი თავი.
- 705 KARTE – die Karten offen hinlegen / aufdecken** (fam) – die Karte (offen auf den Tisch legen – seine Absichten offen sagen – etwas offen darlegen – კარტი გაშალა, განზრახვა გაამხილა, დაფარულს ფარდა ახადა
...Es war unser Ziel, möglichst schnell zu einem Ergebnis zu kommen, so legten wir von Anfang an die Karten offen hin.
...ჩვენი მიზანი იყო, შეძლებისდაგვარად ჩქარა მიგვეღწია შედეგისათვის, ამიტომაც თავიდანვე გავშალეთ კარტი (განზრახვა გავამხილეთ, დაფარულს ფარდა ავხადეთ).
- 706 = mit offenen Karten spielen** (fam) – offen handeln – გაშლილი კარტით თამაშობს, ღიად, აშკარად მოქმედებს
... Von anderen erwartete er, dass sie mit offenen Karten spielen, aber er hielt alle seine Pläne geheim.
სხვისგან იგი გაშლილი კარტით თამაშს მოელოდა (აშკარა, ღია მოქმედებას ელოდა), მაგრამ თვითონ ყველა გეგმას საიდუმლოდ ინახავდა.
- 707 = sich nicht in die Karten sehen / gucken lassen**(fam) – seine Lage (seine Absichten) geheimhalten – კარტი არ გაშალო, ქვაბში არ ჩაახედო, შენი გეგმები (ჩანაფიქრი) არ გაამხილო, საქმის ვითარება არ გაამჟღავნო, არ გააცნო
... Unser Anwalt verstand es, sich während des ganzen Prozesses nicht in die Karten gucken zu lassen.
ჩვენი ადვოკატი მიხვდა, მთელი პროცესის განმავლობაში კარტი არ გაეშალა (საქმის ვითარება არ გაემჟღავნებინა, საქმე არავისთვის გაეცნო).
- 708 = alles auf eine Karte setzen** (fam) – mit allen Mitteln eine Entscheidung herbeiführen wollen – seine ganze Kraft einsetzen –alles riskieren, um eine bestimmte Ziel zu erreichen – ყველა ღონე იხმარო, ძალ-ღონე, ენერჯია არ დაზოგო, სულისკვეთებით ალივსო
...Die Mannschaft setzte alles auf eine Karte und gewann das Spiel.
ფეხბურთის გუნდმა ყველა ღონე იხმარა (ძალ-ღონე, ენერჯია არ დაზოგა) და თამაში მოიგო.
- 709 = auf die rechte (falsche) Karte setzen** – eine richtige (falsche) Entscheidung treffen – სწორი (მცდარი) სვლა გააკეთო, სწორი (მცდარი) ვარაუდი დაიჭირო
...Die Malzer sagte: „Ich glaube, Geschke, ihr Franz hat auf die rechte Karte gesetzt.“
(Seghers – Die Toten bleiben jung)
ფრაუ მელცერმა თქვა: „მე მგონია, გეშკე, რომ თქვენმა ფრანცმა სწორი სვლა გააკეთა (სწორი ვარაუდი დაიჭირა).“
...Das Ergebnis zeigte, dass wir auf die falsche Karte gesetzt hatten.
შედეგმა აჩვენა, რომ ჩვენ მცდარი სვლა გავაკეთეთ (არასწორი ვარაუდი დავიჭირეთ).
- 710 KASTANIEN – für jmdn. die Kastanien aus dem Feuer holen** (fam) – jmdm. eine Unannehmlichkeiten abnehmen – სხვისი ტვირთი იკისრო, სხვისი საქმე აკეთო, სხვისთვის გაისარჯო
...Er soll doch seine Beschwerde selbst vorbringen. Warum soll ich immer für ihn die Kastanien aus dem Feuer holen.
თავისივე გასაჭირი თვითონვე უნდა თქვას. ყოველთვის მე რატომ უნდა გავისარჯო მისთვის (მისი ტვირთი ვიკისრო, მისი საქმე ვიტვირთო).
- 711 = sich von anderen die Kastanien aus dem Feuer holen lassen** – für einen anderen eine unangenehme Sache erledigen und sich dabei selbst in Gefahr bringen – სხვისი ხელით ნარის გლეჯა, სხვას შენი ტვირთი აკიდო
... Die Kriegsprovokateure sind es gewöhnt, sich von anderen die Kastanien aus dem Feuer holen zu lassen.

- ომის გამჩაღებლები მიხეუენნი არიან სხვისი ხელით ნარის გლეჯას.
- 712 **KATZE – für die Katz(e)** – das ist für die Katz! vergeblich – წყლის ნაყვას, სულ ფუჭია, ტყუილ-უბრალო გარჯაა (იხ. Schlag № 1274)
 ...Es spricht wohl keiner, es lacht wohl keiner, aber der Herr Wachtmeister Knauer fühlt, daß eine ganze schöne Rede für die Katze ist.
 (A. Scharer – Vaterlandslose...)
- თუმცა არავინ ლაპარაკობს, არც არავინ იცინის, მაგრამ ბატონი ვახშისტრი კნაუერი გრძნობს, რომ მისი მშვენიერი სიტყვა სულ ფუჭი იყო (სიტყვების ტყუილ-უბრალო ხარჯვა იყო).
 ...Wochenlang gingen schon die Vorbereitungen und nun ist durch die neuen Anweisungen die ganze Arbeit für die Katz(e).
 კვირაობით მიდიოდა სამზადისი. ახლა კი ახალი მითითებების გამო მთელი გარჯა წყლის ნაყვა გამოდგა.
- 713 = **die Katze im Sack kaufen** (fam)- etwas kaufen, ohne es gesehen zu haben – etwas ungeprüft kaufen – წყალში თევზი შეაფასო
 ...Als der Vezier dem Kalifen zuredete, die verzauberte Prinzessin, die er noch nie gesehen hatte, zu heiraten, sagte dieser: „Wer sagt dir denn, daß sie jung und schön ist? Das heißt die Katze im Sack kaufen.“
 (Hauff – Kalif Storch)
- ...როდესაც ვეზირი ხალიფას ურჩევდა ცოლად შეერთო მოჯადოებული მეფის ასული, რომელიც მას არასოდეს ენახა, ხალიფამ უთხრა: „ვინ გითხრა, რომ ის ახალგაზრდა და მშვენიერია? ეს ხომ ნიშნავს, რომ წყალში თევზი შეაფასო.“
- 714 = **die Katze aus dem Sack lassen** (fam) – ein Geheimnis bekanntgeben – ein Geheimnis ausplaudern – სათქმელი ამოშაქრო, გულის ნადები თქვა, ამოშაქრავს, რაც გუნებაში უდევს
 ... Es war eine unüberlegte Äußerung von ihm. Aber damit hatte er die Katze aus dem Sack gelassen.
 ეს მისგან ძალიან მოუფიქრებელი ნათქვამი იყო მაგრამ ამით მან ამოშაქრა რაც გუნებაში ჰქონდა.
- 715 = **wie die Katze um den heißen Brei herumgehen** (fam) – sich an das eigentliche Thema nicht heranwagen – სათქმელს ეპარებოდე, სათქმელს ვერ ამბობდე
 ...Geh doch nicht wie die Katze um den heißen Brei herum, sondern sag endlich, was du eigentlich willst.
 ნუ ეპარები სათქმელს, არამედ თქვი, რაც გსურს.
- 716 = **der Katze die Schelle umhängen** (fam) – einen gefährlichen, unangenehmen Auftrag ausführen, aus dem auch noch andere einen Nutzen ziehen – კატას ეუვანი შეაბა, ამხილო
 ... Es wird Zeit, dass man der Katze die Schelle umhängt: die Bucks sind eine verrottete Familie.
 (H. Mann – Der Untertan)
- დროა ვამხილოთ ისინი. ეს ბუკები გათახსირებული ოჯახია.
- 717 **KATZENSPRUNG – es ist (nur) ein Katzensprung** – geringe Entfernung – ყურის ძირშია, ერთი ფეხის გადადგმაა
 „Oh, du hättest natürlich nur hinfahren müssen,“ sagte sie (Tony) eifrig. „Es ist ein Katzensprung bis Rostock ...!“
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
- „ო, რასაკვირველია, შენთვის საჭირო იყო მხოლოდ იქ ჩასვლა,“ თქვა მან (ტონიმ) გაცხარებით, „როსტოკამდე ერთი ფეხის გადადგმაა (როსტოკი ხომ ყურის ძირშია).“
- 718 **KAUF – etwas (mit) in Kauf nehmen (in den Kauf nehmen)** – etwas als unvermeidlich hinnehmen – გინდა თუ არა, უნდა აიტანო, გინდა თუ არა, უნდა შეურიგდე.

Der General lächelte nachsichtig. Bei einer Dame ... des höchsten Adels der Schwester einer solch hochgestellten Persönlichkeit, mußte man wohl einige Wunderlichkeiten in den Kauf nehmen.

(Kellermann – Der 9. November)

გენერალმა მოწყალებით გაიღიმა. უმაღლესი წოდების მანდილოსანისაგან ... ასეთი მაღალი თანამდებობის პირის დისაგან ზოგიერთი უცნაურობა, გინდა თუ არა, უნდა აიტანო (ზოგიერთ უცნაურობას გინდა თუ არა, უნდა შეურიგდე).

719 KENNTNIS – etwas zur Kenntnis nehmen – etwas berücksichtigen – das Vorhanden sein – von etwas wahrnehmen – sich etwas mitteilen lassen - ყურად იღო, მხედველობაში მიიღო, გაითვალისწინო

...Wenn diese Partei solche Vorschläge nicht zur Kenntnis nehmen will – so ist das verständlich.

თუ ამ პარტიას არ სურს ყურად იღოს ასეთი წინადადება – გასაგებია.

720 = in Kenntnis setzen (jmdn. von etwas) – jmdn. über etwas unterrichten – აცნობო, გაუზიარო

...Er setzt mich gewöhnlich von seinen Plänen in Kenntnis.

ჩვეულებრივ იგი თავის გეგმებს მაცნობს (მატყობინებს).

721 = zur Kenntnis bringen (jmdm. etwas) – jmdm. etwas mitteilen – შეატყობინო, აცნობო

...Diese Nachricht hat man ihm noch gestern zur Kenntnis gebracht.

ეს ამბავი მას ჯერ კიდევ გუშინ შეატყობინეს.

722 KERBHOLZ – etwas auf dem Kerbholz haben – etwas Unerlaubtes, Unrechtes, eine Straftat begangen haben, Schulden haben – ნახშირნაჭამია, ცხვირი მოსვრილი აქვს, ბრალი (ცოდვა) მიუძღვის (იხ. Zeche № 1842)

...Der scheint auch etwas auf dem Kerbholz zu haben.

...ესეც, როგორც ეტყობა, ნახშირნაჭამია (მასაც, როგორც ეტყობა, ცხვირი მოსვრილი აქვს).

„Ich habe nichts Böses getan. Ich habe nichts auf dem Kerbholz.“

მე ცუდი არაფერი გამიკეთებია. მე ბრალი (ცოდვა) არაფერში მიმიძღვის.

723 KIND – sich (bei jmdm.) lieb Kind machen (fam) – sich jmdm. einschmeicheln (um dadurch Vorteile zu erlangen) – ფიანდაზად ეფინება, წნელივით იგრიხება, ლაფანივით იღუნება

...So muß er, der alte Mann, sich lieb Kind machen, damütig sein – auf solche Weise der drohenden Entlassung verbeugen.

(H. Fallada - Wolf unter Wölfen)

...ამიტომ იგი, მოხუცი კაცი, ფიანდაზად უნდა ეფინებოდეს (წნელივით იგრიხებოდეს, ლაფანივით იღუნებოდეს), რომ თავიდან აიცილოს მოსალოდნელი დათხოვნა.

724 = das Kind mit dem Bade ausschütten – bei der Ablehnung von etwas schlechtem auch gleich das Gute daran mit verwerfen – ნაჯახი გადააგდო და წალდიც მიაყოლა, ნაბან წყალს ბავშვიც მიაყოლა

„Du konntest anders handeln; du aber schütetest das Kind mit dem Bade aus und liefst davon.“

(W. Hauff - Lichtenstein)

„შეგეძლო სხვანაირად მოქცეულიყავი; შენ კი ნაჯახი გადააგდე და წალდიც თან მიაყოლე (ნაბან წყალს ბავშვიც გადააყოლე) და გაიქეცი.“

725 = wir werden das Kind schon schaukeln (stärker fam) – wir werden die Angelegenheit schon in Ordnung bringen – მოგვხედავს მაღალი ღმერთი, ჩვენკენაც გამოიდარებს, ჩვენს ქუჩაზეც იქნება ზეიმი

...Mach dir wegen der Kündigung keine Sorgen, wir werden das Kind schon schaukeln.

...ნუ წუხარ ამ ამბის გამო, ჩვენც მოგვხედავს ღმერთი (ჩვენკენაც გამოიდარებს, ჩვენს ქუჩაზეც იქნება ზეიმი).

- 726 = **mit Kind und Kegel** (fam) – mit der ganzen Familie – დედაბუდიანად, თავისი ჯვალაბობით
 ...Vor der Musikkapelle ...schnitt die ganze Vereingeseellschaft, Männer und Weiber mit Kind und Kegel.
 (Bredel – Verwandte und Bekannte)
 ორკესტრის წინ ... მიაბიჯებდა კავშირის მთელი შემადგენლობა, კაცები და ქალები თავისი ჯვალაბობით (თავისი ჯვალაბობით, დედაბუდიანად).
- 727 = **das Kind beim rechten Namen nennen** – etwas ganz offen, deutlich aussprechen – საგნებს თავისი სახელი უწოდო
 „Wer darf das Kind beim rechten Namen nennen?“
 (Goethe- Faust)
 „ვინ გაბედავს საგნებს თავისი სახელი უწოდოს?“
- 728 **KINDERSCHUHE – die Kinderschuhe ausgezogen haben** – kein Kind mehr sein, die kindlichen Gewohnheiten abgelegt haben – კბილები მოიცვალა, ბავშვობის ასაკიდან გამოვიდა
 ...Er hat die Kinderschuhe schon längst ausgezogen.
 მან დიდი ხანია, რაც კბილები მოიცვალა (ბავშვობის ასაკიდან გამოვიდა)
- 729 = **in den Kinderschuhen stecken** (fam) – noch in der Entwicklung befinden – noch in den Anfängen sein – im Anfangsstadium, noch nicht ausgereift sein – მომწიფების, ახლად შესწავლის სტადიაშია, ფეხადგმულია
 ...Ich kann darüber noch kein endgültiges Urteil abgeben, die ganze Sache steckt noch in den Kinderschuhen.
 ამ საკითხის შესახებ ჯერ ვერავითარ გადამწყვეტ (საბოლოო) აზრს ვერ მოგახსენებთ. საქმე ჯერ კიდევ შესწავლის სტადიაშია (მომწიფების სტადიაშია).
 ...Er gehörte damals noch der „Jungen Legion“ an. Diese „reizende“ Organisation steckte noch in den Kinderschuhen.
 (J. Purtament - Wirklichkeit)
- 730 **KIRCHE – die Kirche im Dorf lassen** (fam) – nicht übertreiben, vernünftig oder maßvoll handeln – არ გადააჭარბო, მოთოკო, ზომიერება გამოიჩინო
 ...Ich glaube, wir sollten auf der Sitzung keine zu hohen Forderung stellen, sondern die Kirche im Dorf lassen.
 მე მგონი, ჩვენ კრებაზე ძალიან დიდი მოთხოვნები არ უნდა წამოგვეყენებინა, არამედ ცოტა უნდა მოგვეთოკა (ზომიერება გამოგვეჩინა).
- 731 **KIRCHENMAUS – arm wie eine Kirchenmaus** (fam) – sehr arm sein – საყდარის თავვივით ღარიბ-ღატაკია, უპოვარია
 ...Sie geht stets nach der neuesten Mode gekleidet, dabei ist sie arm wie eine Kirchenmaus.
 ... იგი მუდამ უკანასკნელ (ბოლო) მოღაზეა გამოპრანჭული, ისე კი საყდარის თავვივით ღარიბია.
- 732 **KISTE – die Kiste schmeißen, schaukeln** - die Sache erledigen, in Ordnung bringen – საქმეს ატრიალებს, საქმეს წარმართავს
 ...Er kann einen Mann wie Proell nicht entbehren. Der schmeißt schließlich die ganze Kiste.
 (Feuchtwanger –Die Brüder Lautensack)
 ...ისეთ ადამიანზე, როგორც პრელია, იგი ხელს ვერ აიღებს. საბოლოო ანგარიშში მთელ საქმეს პრელი წარმართავს (ატრიალებს).
- 733 **KLAPPE – die Klappe halten** (stark fam) – den Mund halten, still sein – ენას კბილი დააჭირო, მოკეტო
 ...Halt doch wenigstens während der Ansprache die Klappe.
 ...როცა მოგმართავენ, მაშინ მაინც დააჭირო ენას კბილი.

- 734 = **er hat eine große Klappe (stark)** fam– er prahlt viel, er ist vorlaut – მკვეხარაა, ებალიაა
 ...Je unbedeutender jemand ist, eine um so größere Klappe hat er.
 ...რაც უფრო არაფერს წარმოადგენს კაცი, მით უფრო მკვეხარაა,
ებადაღებულაა.
- 735 **KLAPPEN – es klappt** – es wird schon klappen (fam) – es wird schon gelingen – ხელი გვემართება, საქმე გაიხარხა, საქმე აღჩუხება, საქმე დამში მოვა
 ...Ich habe mich um eine Stellung beworben, und ich hoffe, dass die Sache klappen wird.
 ...ერთი ადგილისათვის განაცხადი მაქვს შეტანილი და იმედი მაქვს საქმე
გამომივა (დამში მოვა საქმე, გაიხარხება საქმე, საქმე აღჩუხე იქნება).
 ...Alles klappte an diesem Tag.
 ... ამ დღეს ყველაფერში ხელი გვემართებოდა (საქმე გაიხარხა, საქმე აღჩუხე
იყო, საქმე დამში მოვიდა).
- 736 **KLAPS – er hat einen Klaps** (stark fam) – er ist geistig, nicht ganz normal – ცოტათი აკლია
 ...Wenn man ihn reden hört, kann man annehmen, er hat einen Klaps.
 მის ლაპარაკს რომ მოუსმენ, მიხვდები, რომ ცოტა აკლია.
- 737 **KLAR – jmdm. klaren, reinen Wein einschenken** (fam) – jmdm. etwas ganz offen sagen -
 სიმართლე პირში უთხრა, ყველაფერი პირწმინდად ჩაუჭიკჭიკო, პირდაპირ
 უთხრა სათქმელი (იხ. Wein №1753)
 ...Er hat keinen Zweck, ihm Hoffnung zu machen; wir wollen ihm lieber klaren Wein
einschenken.
 აზრი არა აქვს მისთვის იმედის მიცემას. სჯობს პირდაპირ ვუთხრა
სათქმელი (სჯობს სიმართლე პირში ვუთხრათ).
- 738 **KLEBEN – jmdm. eine kleben** (stark fam) – jmdm. eine Ohrfeige geben – სილა გააწნა,
 ერთი კარგა ლაზათიანად უთავაზო
 ...Für seine freche Antwort habe ich ihm eine geklebt.
 თავხედური (უხეში) პასუხისათვის მას მე ერთი კარგად (ლაზათიანად)
ვუთავაზე.
- 739 **KLEE – jmdn. über den grünen Klee loben** (fam) – jmdn. übermäßig loben – ხოტბა
 შეასხა, აქო და ადიღო
 ...Dieser Film muss wirklich großartig sein. Mein Freund hat ihn über den grünen Klee
gelobt.
 ... ეს ფილმი მართლა საუცხოო უნდა იყოს. ჩემმა მეგობარმა იგი ისე ძალიან
აქო და ადიდა.
- 740 **KLEIN – klein begeben** (fam) – nachgeben, sich jüngen – ნებას დაჰყვება, ნება-
 სურვილს დამორჩილდება
 ...Es blieb uns nichts anderes übrig, als klein beizugeben.
 ჩვენ აღარაფერი დაგვრჩენოდა გარდა იმისა, რომ ნებას დავეყოლოდით, (მის
ნება-სურვილს დავმორჩილებოდით).
- 741 = **etwas Kleines bekommen (erwarten)** (fam) – ein Kind bekommen (erwarten) – ბავშვს
 ელოდება
 ...Hast du schon gehört, dass Eva etwas Kleines bekommt (erwartet)?
 გაიგე, ევა ბავშვს ელოდება.
- 742 **KLEINKRIEGEN – jmdn. kleinkriegen** (fam) – jmdn. gefügig machen – დაიმორჩილო
 ...Es war nicht leicht, unseren Gegner kleinzukriegen.
 ადვილი არ იყო ჩვენი მოწინააღმდეგის დამორჩილება.
- 743 **KLEMME – aus der Klemme helfen** – aus der peinlicher, schwierigen Situation frei
 machen – ხელი მოუშართო
 „Ach, Herr Tettjen, ich, wenn ich’s Geld hätte, ich würde Ihnen schon aus der Klemme
helfen.“

(A.Zweig – Das Beil von Wandsbek)

744 „ეჰ, ბატონო ტეტიენ, რომ მქონდეს ფული, უთუოდ მოგიმართავდით ხელს.“
= **in der Klemme sein, sitzen** – in peinlicher, schwierigen Lage (Situation) sein –
გაჭკედილია, მუხრუჭებშია მოქცეული
„...Was hast du ausgefressen? ...Du scheinst ja schön in der Klemme zu sein. Was ist
eigentlich mit dir los!“

(Seghers – Das siebte Kreuz)

745 „რა ჩაიდინე ისეთი? ... ჩანს მაგრად ხარ გაჭკედილი (მუხრუჭებში ჩაჭკედილი).
რა მოგივიდა ბოლოს და ბოლოს!“
= **sich aus der Klemme ziehen** – sich aus der peinlicher, schwierigen Lage befreien –
გასაჭირს თავი დააღწიო
...Wo war die Zeit, als er sich aus der Klemme zu ziehen, glaubte, wenn er Diederich einen
Teil des Papiers für die „Netziger Zeitung“ anbot.

(H. Mann – Der Untertan)

746 სადღაა ის დრო, როდესაც მას იმედი ჰქონდა, დიდერის „ნეცივის
გაზეთისათვის“ ქალაქის ნაწილს შევთავაზებ და გასაჭირს თავს
დავადწევო.
KLINGE – die Klinge mit jmdm. kreuzen – mit jmdm. fechten; mit jmdm. ein
Streitgespräch führen, eine Kontroverse austragen – ხმალდახმალ (პირისპირ) შეება
„Ich mache Gebrauch von der Möglichkeit, mit einem ... ebenbürtigen Gegner die Klinge zu
kreuzen.“

(Th. Mann – Der Zauberberg)

747 „ესარგებლობ შემთხვევით ხმალდახმალ (პირისპირ) შეება ღირსეულ
მოწინააღმდეგეს.“
= **mit kling und klang** – mit fröhlicher Blasmusik – ზარზეიმით
...Sie ziehen ab ... und Hageströms rücken mit kling und klang an ihre Stelle.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

748 ისინი მიდიან ... ჰაგენშტრომები კი ერთი ზარზეიმით მათ ადგილს იკავებენ.
= **jmdn. über die Klinge springen lassen** – wehrlose Feinde, Gefangene, Zivilisten töten ;
wirtschaftlich, beruflich vernichten, zugrunderichten – ხანჯლის წვერზე წამოაგო
...Er fiel die in ihren Niederlassungen verschanzten Pflanzler und ließ alles , was er darin
verfand, über die Klinge springen.

(Kleist – Mich. Kohlh...)

749 ის თავს ესხმოდა ახალშენებში ჩასანგრებულ პლანტატორებს და ვისაც
მოიხელთებდა, ხანჯლის წვერზე აგებდა.
KLIPP – klipp und klar (fam) – 1. völlig klar – დღესავით ნათელია; 2. offen, ganz
ehrlich – პატიოსანია

... Gestern habe ich die Sache noch nicht so übersehen können, aber heute ist mir alles klipp
und klar.
გუშინ საქმეს ჯერ ისე ვერ გადავხედე, მაგრამ დღეს ყველაფერი დღესავით
ნათელია.
...Es bleibt uns nichts anders übrig, als ihm klipp und klar. Unsere Ansicht darüber zu sagen.
ჩვენ ისღა დავგრჩენია, რომ მას პატიოსნად მოვახსენოთ ჩვენი თვალსაზრისი
ამ საკითხის შესახებ.

750 **KLOTZ – sich einen Klotz ans Bein binden** (etw. einen K. ans Bein binden /hängen, sich
mit jmdm. etw. belasten (fam) – მძიმე ტვირთი აიკიდა, მძიმე ტვირთი იტვირთა
...Seine Krankheit ist ihm ein Klotz am Bein.

მისი ავადმყოფობა აბრკოლებს მას (ხელ-ფეხს უბორკავს).
Frau Müller nimmt ihrer kranken Nachbarin jeden Morgen die Kinder ab, aber sie hat nicht
geahnt, was sie sich damit für einen Klotz ans Bein binden würde. (MDtl)
ფრაუ მიულერს ყოველ დღით მიჰყავს თავისთან მეზობელი ქალის ბავშვები.
მაგრამ მას ეჭვი არ ეპარებოდა (აზრებაც არ იყო) თუ რა ტვირთს იღებდა თავზე.

- 751 **KLUG – aus einer Sache (nicht) klug werden** (fam) – eine Sache nicht verstehen – ვერაფერს ხედება, ვერ ერკვევა
 ...Gewandt und hübsch machte er aus dem Abenteuer mit der Gräfin S. die schönste Duelgeschichte, eine Geschichte, so verwickelt, das zuletzt niemand mehr daraus klug wurde
 (G. Weerth - Schnapphahnski)
 გრაფის მეუღლის თავგადასავალი მან მოხერხებულად და კობტად გადააკეთა და უმშვენირესი ამბავი შეთხზა დუელზე, მაგრამ იმდენად დახლართული, რომ ბოლოს და ბოლოს ვერაინ ვერაფერს ხედებოდა (ვერ ერკვეოდა მასში).
 ...Alles ist in dieser Geschichte so kompliziert, dass es schwer ist, daraus klug zu werden.
 ამ ამბავში ისე რთულადაა ყველაფერი, რომ ძნელია მასში გარკვევა (ვერაფერს მიხვდები კაცი).
- 752 **KNALL – Knall und Fall** (fam) – sofort, ohne weiteres – ალახ-მაღახად, ხელდახელ, ერთი ხელის მოსმით, არც აცივა, არც აცხელა
 ...Der Meister hatte ihm (Hans) gekündigt; er hatte eigentlich nicht aus Recht dazu, ihn so Knall und Fall aus dem Dienst zu jagen.
 (Spielhagen – Hans und Grete)
 ...ოსტატმა დაითხოვა იგი (ჰანსი); სიმართლე რომ ვთქვათ, მას არ ჰქონდა უფლება ასე ალახ-მაღახად, (ხელდახელ, ერთი ხელის მოსმით) გაეგლო იგი სამსახურიდან.
 ...Er schoss Knall und Fall den einen nieder.
 (Lessing.- Emilia Galotti)
- ერთ მათგანს მან, არც აცივა, არც აცხელა, სული გააფრთხობინა.
- 753 = **einen Knall haben** (stark fam) – verrückt sein, etwas Unsinniges getan haben – überspannte Ansichten haben – გიჟია, გადარეულია, არაა სრულ ჭკუაზე
 ...Sie bildet sich eine ausgezeichnete Figur zu haben und will unbedingt Mannequin werden. Sie hat ja'n Knall.
 მას წარმოუდგენია, რომ საუცხოო ფიგურა აქვს და აუცილებლად მანეკენი უნდა გახდეს. მე მგონია ვერაა სრულ ჭკუაზე (ცოტა გიჟია, ცოტა აკლია).
- 754 **KNALLEN – jmdm. eine knallen** (stark fam) – jmdm. eine Ohrfeige geben – სილა გააწნა, კარგად უთავაზო ლოყაში
 ...Er hat mich so geärgert, dass ich ihm unversehens eine knallte.
 მან ისე გამაბრაზა, რომ მოულოდნელად (უცებ) სილა გავაწენი (სილა ვუთავაზე ლოყაში).
- 755 **KNAPP – jmdn. knapp, kurz halten** – jmdn. nur wenig, nur das Nötiges von etwas zur Verfügung stellen – ხელმოჭვრითაა, შავ დღეში ჰყავს
 ...Francois war faul, aber er war nicht unbrauchbar. Im übrigen hielt ihn Nicolas knapp.
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 ფრანსუა ზარმაცი იყო ...მაგრამ რაღაც სარგებლობა მაინც მოჰქონდა. საერთოდ კი ნიკოლასი მასთან ხელმოჭვრით იყო (ნიკოლასს იგი შავდღეში ჰყავდა).
- 756 **KNICKEN – ganz geknickt sein** (fam) – ganz niedergeschlagen, enttäuscht sein – დათრგუნულია, იმედგაცრუებულია
 ...Er ist ganz geknickt; alle seine Hoffnungen haben sich zerschlagen.
 იგი ძალიან იმედგაცრუებულია. მისი იმედები დაიმსხვრა.
- 757 **KNIE – in die Knie zwingen** – jmdn. überwinden – აჯობა, წამოაჩოქა, სძლია
 ...Nach harten Kampf zwang er seinen Gegner in die Knie.
 გაცხარებული ბრძოლის შემდეგ მან მოწინააღმდეგე წამოაჩოქა (მოწინააღმდეგეს სძლია).
- 758 = **etwas übers Knie brechen** (fam) – in einer Sache zu eilig handeln – ალახ-მაღახად, სახელდახელოდ, თათარ-იახნად გააკეთო, ზერეულედ მოეკიდო, დაუდევრად მოეპყრა

- ..Die Angelegenheit ist viel zu wichtig, als dass wir sie übers Knie brechen dürfen.
 ... საქმე ბევრად უფრო მნიშვნელოვანია, რომ ჩვენ მისი ასე აღახ-მაღახად (სახელდახელოდ, თათარ-იახნად) გაკეთება შეუძლოთ.
 ...Anstatt der Sache die größte Aufmerksamkeit zu widmen, brach man sie einfach übers Knie.
 ნაცვლად იმისა, რომ ეს საქმე უდიდესი ყურადღებით შეესწავლათ, მას ხერხულად მოეკიდნენ (დაუდევრად მოეპყრნენ).
- 759 KNÜPPEL – jmdm. einen Knüppel zwischen die Beine werfen** (fam) – jmdm. Schwierigkeiten machen – ფეხი დაუდო, კვანტი გამოდო, ხელი მოუცარო, (სარმას გამოსდებს, ძირს გამოუთხრის, ხრიკებს მოუწყობს, მზაკვრობას გაუკეთებს) (იხ. Beine №85)
 Es gibt Menschen, die ändern gern aus Neid einen Knüppel zwischen die Beine werfen.
 არიან ადამიანები, რომლებიც შურის გამო სიამოვნებით უქმნიან დაბრკოლებებს სხვებს. (ხრიკებს უწყობენ, მზაკვრობას უკეთებენ სხვებს.)
 Wie kann ich denn mit meiner Arbeit Erfolg haben, wenn man mir dauernd Knüppel zwischen die Beine wirft.
 როგორ მივაღწევ წარმატებას სამსახურში, როცა გამუდმებით ცდილობენ ფეხი დამიდონ (ძირი გამომითხარონ)
- 760 KOHL – das macht den Kohl nicht fett – hilft nicht – ვერაფერს არგებს, ვერაფერს უშველის, საქმეს არ გამოაკეთებს**
 „Wenn wir ihnen nicht Soldaten schicken, dann schaffen sie es nicht ... die paar Männlein machen den Kohl nicht fett.“
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 „ჯარისკაცები თუ არ გავუგზავნეთ, ვერაფერს გახდებიან ... ორიოდ კაცი საქმეს ვერაფერს არგებს (ვერაფერს უშველის, ვერ გამოაკეთებს).“
- 761 = alten Kohl wieder aufwärmen** (fam) – eine längst vergessene Sache wieder zur Sprache bringen – ძველი იარები შეახსენო
 ...Er hat seinen Fehler eingesehen und sich gebessert. Wozu immer wieder diesen alten Kohl aufwärmen?
 ის თავის შეცდომას მიხვდა და გამოსწორდა. რა საჭიროა ძველი იარების ისევ შესხენება?
- 762 = Kohl reden** (fam) – Unsinn reden – სისულელე თქვა, მიედ-მოედო
 ...Du hast wirklich nichts versäumt. Herr X. hat wieder seinen üblichen Kohl geredet.
 შენ ნამდვილად არაფერს დაკლებიხარ (დიდი არაფერი დაგიკარგავს). ბატონმა X კვლავ მისთვის დამახასიათებელი სისულელეები ილაპარაკა (რალაც-რალაცებს მიედ-მოედო).
- 763 KOHLDAMPF – Kohldampf haben / schieben** (fam) - (stärker fam) - hungern, großen Hunger haben, starkes Hungergefühl – შიმშილისაგან კვდება
 ...Im Kriege musste die Bevölkerung oft Kohldampf schieben.
 ...ომში მოსახლეობა ხშირად მძაფრ შიმშილს განიცდიდა (შიმშილისაგან კვდებოდა).
- 764 KOHLE – wie auf (glühenden) Kohlen sitzen** (fam) – in einer unangenehmen Lage sein – ungeduldig sein – გახურებულ (გავარვარებულ) შამფურზე იჯდე
 ...Der Vortrag dauerte viel zu lange, ich saß wie auf (glühenden) Kohlen.
 მოხსენება ძალიან დიდხანს გაგრძელდა. მე როგორც გავარვარებულ შამფურზე ისე ვიჯექი.
- 765 KOMMEN – wie kommt er darauf?** – welche Gedanke haben ihn dazu gebracht? – რამ აფიქრებინა?
 ...Wie kommt er nur darauf, dass ich seine Pläne durchkreuzt hätte?

- რამ აფიქრებინა, რომ მე თითქოს მისი გეგმები ჩავშალე (ხაზი გადავუსვი მის გეგმებს)?
- 766** = **es kommt auf etwas an** – etwas ist von etwas abhängig – etwas ist wichtig – მთავარია, დამოკიდებულია, საქმე იმაშია, რომ ...
 ...Er – Oetzhausen – hatte vor allem gelernt, dass es im Leben darauf ankam Erfolg zu haben, und da war ein Gram Glück mehrwert als ein Kilogramm Weisheit.
 (Bredel – Der Sonderführer)
 მან – ოცქაუზენმა – უწინარეს ყოვლისა შეიგნო, რომ ცხოვრებაში მთავარია (გადამწყვეტია) წარმატებას მიაღწიო და ამაში ერთ გრამ იღბალს მეტი მნიშვნელობა აქვს, ვიდრე ერთ კილოგრამ სიბრძნეს.
 ...Aber nicht auf Wort kam es an, sondern auf Handlungen.
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
- სიტყვები კი არ იყო მთავარი, არამედ საქმე.
 „Gewiß! Du sprichst geringschätzig davon (vom Geld). Es kam dir nicht darauf an. Du hast mich aus Liebe geheiratet.“
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
- „რასაკვირველია! შენ აგდებულად ლაპარაკობ ამაზე (ფულზე). ამას შენთვის არ ჰქონდა მნიშვნელობა. შენ სიყვარულით მითხოვე.“
- 767** = **das kommt auf eins (he)raus** – das ist gleich – სულერთია
 ... Das kommt auf eins (he)raus, ob du mit dem Zug oder mit dem Autobus fährst.
 სულერთია, შენ მატარებლით წახვალ თუ ავტობუსით.
- 768** = **wieder zu sich kommen** – das Bewusstsein wiedererlangen – ცნობიერება (აზრი) დაუბრუნდა
 ...Nach kurzer Zeit kam er wieder zu sich.
 ცოტა ხნის შემდეგ მას ისევ დაუბრუნდა ცნობიერება (იგი აზრზე მოვიდა).
- 769** = **um sein Geld kommen** – sein Geld verlieren – უფულოდ დარჩა
 ...Durch seine Weltleidenschaft kam er um sein ganzes Geld.
 მისმა აზარტმა ფულის გარეშე დატოვა.
- 770** **KÖNNEN – nichts dafür können** – nicht schuld an etwas sein- თავში არაა, რა შუაშია Dein Kind kann ja nichts dafür, daß der Traum so schön war!“
 (Schiller – Kabale und Liebe)
- „შენი ბავშვი რა შუაშია, რომ ეს სიზმარი ასეთი წარმტაცი იყო!“
- 771** **KONZEPT – aus dem Konzept bringen / kommen** (fam) – in Verwirrung bringen (geraten), vom Thema abbringen (abkommen) – თავგზა აუბნო, გზა-კვალი დაუბნო
 ...Dass der Kandidat der Gottesgelehrtheit hierdurch ein wenig aus dem Konzept gebracht wurde, kann nicht geleugnet werden.
 (W. Raabe – Der Schüdderump)
- არ შეიძლება იმის უარყოფა, რომ ღვთისმეტყველების კანდიდატს ამან ცოტა არ იყოს თავგზა აუბნია (გზა-კვალი დაუბნია).
 ...Der Redner hatte sich nicht genug vorbereitet, so kam er dauernt aus dem Konzept.
 სიტყვაში გამომსვლელი (ორატორი) არასაკმარისად იყო მომზადებული, რის გამოც ხშირად თავგზა ებნეოდა.
- 772** **KOPF – es geht um jmds. Kopf** - es geht bei jmdm. um Kopf und Kragen , es geht um jmds. Leben / um jmds. Existenz ,es kann Kopf und Kragen kosten , Kopf und Kragen riskieren- სიცოცხლეს საფრთხე ემუქრება, – (ვისიმე) სიცოცხლის / ყოფნა-არყოფნის საკითხი წყდება, (ვისიმე) თავს წააგებს, სიცოცხლის ფასად დაუჯდება
 ...Warum willst du nicht begreifen, dass es diesmal um deinen Kopf geht?
 ... რატომ არ გინდა გაიგო, რომ ამჯერად შენი სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხი წყდება.
 ...Tom hat eine Arbeit angenommen, die ihm und der Auftraggeberin Kopf und Kragen kosten konnte.

(A.Zweig – Das Beil von Wandsbek)

...ტომმა ისეთ სამუშაოს მოკიდა ხელი, რომელიც მას და დამკვეთ ქალს შესაძლოა თავს წააგებინებდა (სიცოცხლედ დაუფრებოდა).

773 = **den Kopf oben behalten** – den Mut nicht verlieren – თავს არ კარგავს, თავგზა არ ებნევა

...Auch in den kritischen Momenten behielt er den Kopf oben.

უმძიმეს მდგომარეობაშიც კი თავგზა არ ებნეოდა (გონებას, თავს არ კარგავდა).

774 = **auf seinem Kopf beharren / bestehen** – auf etwas bestehen – an etwas festhalten – auf etwas beharren – თავისას არ იშლის, უნდა თავისი გაიტანოს, თავისი დაიჟინა „... Ich beschwor sie, dieses gefährliche Unternehmen zu unterlassen ... aber sie beharrte auf ihrem Kopf...“

(P. Heyse – Deutsche Novellen)

„...ვაფიცებდი ხელი აეღო ამ სახიფათო წამოწყებაზე... მაგრამ ის თავისას არ იშლიდა (უნდოდა თავისი გაეტანა, გაეყვანა, მან თავისი დაიჟინა).“

775 = **einen roten Kopf bekommen** – rot werden, erröten – სახეზე აღმური მოედო, გაწითლდა, სიბრაზისაგან აილეწა
...Meisel hat einen roten Kopf bekommen.

(W. Bredel – Die Prüfung)

მაიზელს სახეზე აღმური მოედო.

...Als er das hörte, bekam er einen roten Kopf.

როდესაც ეს მოისმინა, სიბრაზისაგან აილეწა.

776 = **auf dem Kopf gefallen** – nicht auf den Kopf gefallen sein (fam) – dumm sein – nicht dumm sein – უთავოა, უტვინოა (ან პირიქით)

...Für so auf dem Kopf gefallen müßt ihr mich nicht halten ...

(Spielhagen – Hans und Grete)

...ნუ მიმიხნევთ უთავო (უტვინო) ადამიანად.

...Ich kann gar nicht verstehen, dass er sich in dieser Situation so ungeschickt benommen hat, er ist doch sonst nicht auf dem Kopf gefallen.

...ვერ გამიგია ასე უხერხულად რატომ მოიქცა იგი ამ სიტუაციაში. იგი საერთოდ არ არის უთავო (უტვინო) ადამიანი.

777 = **sich etwas durch den Kopf gehen lassen** (fam) – sich etwas überlegen, etwas durchdenken – აწონ-დაწონო, დაფიქრდე

...Ich werde mir Ihren Vorschlag durch den Kopf gehen lassen ... und mich dann entscheiden.

თქვენს წინადადებას მე აწონ-დაწონი (თქვენ წინადადებაზე დაფიქრდები) და შემდეგ გადავწყვეტ.

778 = **den Kopf hängen lassen** – die Hoffnung aufgeben – mutlos sein – თავი ჩაკიდო, მხრები ჩამოყარო, ყურები ჩამოყარო, გული გაიტეხო

...Da ließen sie die Köpfe hängen (hängen).

მათ ნაღვლიანად ჩაკიდეს თავები (ჩამოყარეს ყურები, ჩამოყარეს მხრები)

... Und wäre das Verdammte Geld nicht, so hätte ich den Kopf noch weniger hängen lassen, als ich getan.

(Th. Fontane – Der Stechli aus Binowitsch)

ეს დაწყევლილი ფული რომ არა, გული ასე არ გამიტყდებოდა.

779 = **was man nicht im Kopf hat, muss man in den Beinen haben** (fam) – wenn man etwas vergißt, muss man zweimal gehen – თავი თუ არ გაბია, ფეხებს ჯაფა ატყდებაო, ასე იცის გულმაფიწობამ

...Jetzt habe ich meinen Regenschirm vergessen und muss schnell noch einmal nach Hause; ja, was man nicht im Kopf hat, muss man in den Beinen haben.

ახლა მე ქოლგა დამავიწყდა და ჩქარა კვლავ სახლში უნდა მივბრუნდე. ასე იცის გულმაფიწობამ.

780 = **sich etwas in den Kopf setzen** – fest entschlossen sein etw. zu tun, einen Plan unbedingt durchführen wollen, an einem bestimmten Gedanken festhalten – დაიჟინო, დაიხემო (დაიჟინა, აიხემა, აიკვიატა, აიხირა), თავში გაგეღვოს (აზრმა, ფიქრმა)
„Sie müssen auch auf Sonja einwirken, mein Bester,“ bat sie, „Sie hat sich in den Kopf gesetzt, als Pflegerin im Krankenhaus zu arbeiten und macht mich verrückt mit ihrem Starrsinn.“

(B. Kellermann – Die Stadt Anatol)

„ჩემო ძვირფასო, თქვენც უნდა იმოქმედოთ სონიაზე,“ მოხოვა მან, „დაუჩემებია, საავადმყოფოში მომვლელად უნდა ვიმუშაო და თავისი სიჯიუტით ლამის ჭკუიდან შემშალოს.“

...Die älteren Träger und Speicherarbeiter waren bieder genug, sich nichts in den Kopf setzen zu lassen.

(Th. Mann - Buddebrooks)

ხნიერ მტვირთავებსა და ბეღლის მუშებს იმდენი ჭკუა ჰქონდათ, რომ თავში არაფერი გაეღვოთ (არაფერი აეკვიატებიათ, არ აეხირებინათ).

..Er hat sich in den Kopf gesetzt, sie zu heiraten.

დაიხემა, იგი ცოლად უნდა მოვიყვანო.

781 = **jmdm. etwas in den Kopf setzen** – jmdn. an bestimmten Gedanken bringen – ჩააგონა, დაარწმუნა

„Genug, Tony, genug!“ – sagte der Senator leise. „Ich bitte dich, was setzest du ihm in den Kopf?“

(Th. Mann - Buddenbrooks)

„კმარა, ტონი, გეყოფა!“ – წყნარად უთხრა მას სენატორმა. აბა რას შერები, ბავშვს ეგ გინდა ჩააგონო?“

782 = **sich etwas aus dem Kopf schlagen** – einen Plan aufgeben – გონებიდან (თავიდან) ამოიღო, ფიქრს მოეშვა

...Und gemütlich fuhr sie (Madame Levasseur) fort: „Schlagen Sie sich das ein für einmal aus dem Kopf, junger Mann!“

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

...მან (მადამ ლევასერმა) მშვიდად განგრძო: „ერთხელ და სამუდამოდ ამოიღეთ ეს თავიდან (ამოიღეთ გონებიდან, მოეშვით ამაზე ფიქრს), ახალგაზრდავ!“

783 = **Kopf stehen** – in voller Unordnung sein – ყირაზეა, თავდაყირაა

...Das Leben war ein toller Hexensabbat, ... Moral und Ordnung standen Kopf.

(Bredel – Die Söhne)

ცხოვრება – ეს აღქაჯების აღვირახსნილი ღრეობა იყო. ზნეობა და წესრიგი ყირაზე (თავდაყირა) იყო.

784 = **den Kopf verlieren** – die Übersicht, die Ruhe, Fassung verlieren – თავგზა აებნევა, გონება დაებნევა, ჭკუა აერევა

...Selbst in der größten Gefahr darf man nicht den Kopf verlieren.

ყველაზე დიდი საშიშროების (განსაცდელის) დროსაც კი ადამიანმა გონება, ჭკუა არ უნდა დაკარგოს (გონება არ უნდა აგებნეს, მხნეობა არ უნდა დაკარგოს, თავის კონტროლი უნდა შესძლო და ა.შ.).

785 = **jmdm. den Kopf verdrehen** – jmdn. verliebt machen – თავებრუ დაახვია, თავი შეაყვარა

„Aber, worüber ich mich am meisten gefreut, das war doch meine kleine Frau, die allen die Köpfe verdreht hat.“

(Th. Fontane – Effi Briest)

„მაგრამ ყველაზე მეტად რაც მახარებდა, ჩემი პატარა ცოლი იყო, ყველას თავებრუ რომ დაახვია.“

786 = **so und so viel Kopf stark sein** – aus so und so viel Menschen bestehen – ამდენი და ამდენი კაცისაგან შედგება

- ..Das Regiment ist eine militärische Einheit, die 1000 Kopf stark ist.
 პოლკი სამხედრო შენაერთია, რომელიც 1000 კაცისაგან შედგება.
- 787** = **nicht wissen, wo einem Kopf steht** – so viel Arbeit haben, dass man verwirrt ist, nicht weiß, wo man anfangen soll – თავს რეტი ესხმის, დავთრები დაებნა
 ...Habicht weiß schon nicht mehr, wo ihm der Kopf steht.
 (Kellermann - Totentanz)
 ჰაბიხტს უკვე თავბრუ ესხმის (თავს რეტი ესხმის, თავგზა აებნა, დავთრები დაებნა, ტვინი ეღრძო, გონება აერია).
- 788** = **zu Kopf(e) steigen** – macht jmdn. eingebildet, überheblich – თავში აუვარდა, გონება აუბნია
 ...Ohne dies wollten viele, denen die neue Ordnung zu Kopf gestiegen war, nicht begreifen, daß es noch immer Recht und Gesetz gab ...
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 უამისოდ ბევრს, რომლებსაც ახალმა წეს-წყობილებამ თავბრუ დაასხა, არ სურდა შეეგნო, რომ სამართალი და კანონი მაინც კიდევ არსებობდა.
- 789** = **etwas steigt jmdm. in den Kopf** – etwas macht jmdn. betrunken, benommen; etwas macht jmdn. eingebildet, überheblich – თავში აუვარდა (.სასმელი მოეკიდა); თავში აუვარდა(გაყოყოხდა)
 ...Der Wein ist mir in den Kopf gestiegen.
 ღვინო თავში ამივარდა (მალე მომეკიდა).
 Der Ruhm ist ihm in den Kopf gestiegen.
 დიდება მას თავში აუვარდა.
- 790** = **jmdn. vor den Kopf stoßen** (fam) – jmdn. kränken, gegen jmdn. undankbar sein – სასტად დატოვა, თავგზა აუბნია, შეაკრო, შეაცბუნა
 ...Man durfte das Volk nicht reizen. Man durfte es nicht durch einen Beschluß nach irgendeiner Richtung hin vor den Kopf stoßen.
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
 ...ხალხის გაღიზიანება არ შეიძლებოდა, არ შეიძლებოდა ამა თუ იმ გადაწყვეტილების მიღებით მისი შეკრობა (შეცბუნება, სასტად დატოვება, მისთვის თავგზის აბნევა).
- 791** = **jmdm. den Kopf waschen** – jmdn. scharf zurechtweisen, jmdn. scharf tadeln – თავზე კაკალს დაამტვრევს, შეახურებს,, დატუქსავს (იხ. Marsch№930,Nase№1005)
 ...Herr Settembrini wusch ihm (Castorp) den Kopf nach Gebühr ...
 (Th. Mann – Der Zauberberg)
 ბატონმა სეტემბრინიმ დამსახურებისამებრ შეახურა (დატუქსა, გაჯორა) იგი.
 ...Wegen seines ungebührlichen Verhaltens wurde ihm von seinem Vorgesetzten der Kopf gewaschen.
 მას უმსგავსო საქციელის გამო მისი უფროსისაგან კარგა ლაზათიანად მოხვდა (მისმა უფროსმა ლაზათიანად დატუქსა, გაჯორა).
- 792** = **mit dem Kopf durch die Wand** – mit dem Kopf gegen die Wand rennen (fam) – starrköpfig sein, etwas unmögliches erzwingen wollen – თავით კედელს გაარღვევს, აღუღებულ კუბრში ჩავარდება, ცეცხლში ჩავარდება, შუბლით კედელს დაეჯახება
 ...Es ist nicht anzunehmen, dass er nachgibt; er will doch immer mit dem Kopf durch die Wand.
 ...არც იფიქრო, რომ იგი დათმობს (უკან დაიხევს). თავით კედელს გაარღვევს, ისეთია.
 „Du kannst Hans nicht zurückhalten, du kannst nicht mit dem Kopf durch die Wand.“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
- 793** = **sich (D) den Kopf über etwas zerbrechen, zermartern** (fam) – angestrengt über etwas nachdenken – თავს იმტვრევს
 „შენ ჰანსს ვერ დააკავებ, შუბლით კედელს ვერ გაარღვევ (ვერ გაანგრევ).“

- ...Gleichen zerbrach sich den Kopf darüber, wie er mit ihm in Verbindung treten könnte.
(Kellermann - Totentanz)
- გლახიხენი თავს იმტვრევდა იმაზე, თუ როგორ დაკავშირებოდა მას.
...Wir haben uns lange genug den Kopf zerbrochen, um des Rätsels Lösung zu finden.
საკმაოდ დიდხანს ვიმტვრიეთ თავი გამოცანა რომ ამოგვეხსნა.
- 794** = **seinen Kopf durchsetzen** (fam) – seinen Willen erzwingen – შენი გაიტანო
...Du musst auch auf andere Rücksicht nehmen und nicht versuchen, um jeden Preis deinen Kopf durchzusetzen.
სხვასაც უნდა გაუწიო ანგარიში და სულ იმის ცდაში არ იყო შენი როგორმე გაიტანო.
- 795** = **jmdm. den Kopf zurechtsetzen / rechtrücken** (fam) – jmdn. zur Vernunft bringen – გონებაში ჩააგდო, ჭკუა ასწავლო, ჭკუაზე მოიყვანო
„Sie haben Einfluss auf Sonja, rücken Sie ihr den Kopf etwas zurecht.“
(Die Stadt Anatol)
„სონიაზე გავლენა გაქვთ, იქნებ ცოტათი მაინც მოაჭკვიანოთ.“
- 796** = **den Kopf voll haben** (fam) – an viele Dinge denken müssen, Sorgen haben
...Warum soll ich noch denken? Ich habe den Kopf schon so voll.
...კიდევ რატომ უნდა დავიმატო საფიქრალი. თავი ისედაც სავსე მაქვს საზრუნავით.
- 797** = **ein Brett vor dem Kopf haben** – begriffsstutzig, beschränkt, dumm sein, nicht begreifen können – არაფერი გაეგება, გონებაშეზღუდულია
... Theoretisch ist er recht gut vorbereitet, aber in praktischen Dingen hat er ein Brett vor dem Kopf.
... თეორიულად ის საკმაოდ კარგადაა მომზადებული, მაგრამ პრაქტიკულ საქმეებში არაფერი გაეგება.
- 798** = **über den Kopf wachsen** (fam) – sich so entwickeln, dass jmd. Bestimmtes einem nicht mehr gewachsen ist; von jmdm. nicht mehr bewältigt werden – nicht mehr gehorchen – გაგისწროს, ვეღარ გაუმკლავდე, თავზე დაგაჯდეს
...Er ist seinem Vater längst über Kopf gewachsen.
დიდი ხანია მამას გაუსწრო სიმალლეში.
...Als Kind ließ man ihm immer seinen Willen, und so kam es, dass er seinen Eltern sehr bald über den Kopf wuchs.
ბავშვი რომ იყო, თავის ნებაზე ჰყავდათ მიშვებული (ყველაფრის ნებას აძლევდნენ), შემდეგ კი მშობლებს თავზე დააჯდა (მშობლები ვეღარ უმკლავდებოდნენ, მშობლებს თავზე აზის).
- 799** = **jmdm. etwas auf den Kopf (zu)sagen** – jmdm. etwas direkt, ohne Umschweife sagen – პირში მიახალო, პირში უთხრა სათქმელი
Wie ich mich verhielt, das war schamlos, ... war feige ... Ihr dürft mir dies auch auf den Kopf zusagen?
(Fr. Wolf - Menetekel)
- ჩემი მოქცევა სამარცხვინო იყო ... სიმხდალე გამოვიჩინე ... თქვენ შეგიძლიათ ეს პირში მითხრათ.
- 800** **KORAM** – **jmdn. Koram nehmen** – (lat. coram = vor aller Augen) jmdn. scharf, öffentlich tadeln – თვალყური ადევნო, აშკარად საყვედურობდე, კიცხავდე
...Ich war Herr im Haus. Ich hätte meine Tochter mehr Koram nehmen sollen.
(Schiller – Kabale und Liebe)
განა მე ჩემი ოჯახის ბატონ-პატრონი არა ვარ? ჩემი ქალიშვილისათვის უნდა მეტი თვალყური მედევნებია.
- 801** **KORB** – **einen Korb bekommen** (fam) – von einem Mädchen abgewiesen werden – ქორწინებაზე უარი მიიღო
...er war verzweifelt als er von dem Mädchen auf seinen Heiratsantrag einen Korb bekam.

- ცოლად გაყოლის წინადადებაზე ქალის უარი რომ მიიღო, იგი სასოწარკვეთილებაში ჩაგარდა.
- 802 = jmdm. einen Korb geben** -1.jmds. Heiratsantrag nicht annehmen – საქორწინო წინადადებაზე უარი უთხრა - 2. jmds. Bitte nicht entsprechen თხოვნაზე უარი უთხრა
 ...Tony sprang auf und rief völlig verzweifelt: „Nein ... nein! Ich habe ja „nein“ gesagt! Ich gebe Ihnen einen Korb. Verstehen Sie das denn nicht!“
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
 ტონი წამოხტა და სასომიხდილმა წამოიძახა: „არა, არა, მე ხომ ვთქვი – „არა!“ მე უარს გეუბნებით ცოლად გამოგყვით, ნუთუ არ გესმით!“
 „Kommt doch noch auf einen Sprung mit zu einer Tasse Kaffee!“ – „Ihr werdet mir doch jetzt keinen Korb geben. Auf die halbe Stunde kommt es nun auch nicht mehr an!“
 შემოდით ერთი წუთით ჩემთან ფინჯან ყავაზე – იმედია უარს არ მეტყვით. ნახევარი საათი ხომ ყველაფერს არ წყვეტს.
- 803 KORN – etwas (jmdn.) aufs Korn nehmen** – eine Sache (jmdn.) mit Worten scharf angreifen, etwas scharf beobachten – ნიშანში ამოიღო, თვალი დაასო, თვალში ამოიღო
 „Ich sehe, Sie haben ihn aufs Korn genommen,“ antwortete Behrens, „und sich den Mann gut angesehen ...“
 (Th. Mann – Der Zauberberg)
 „ეხედავ, თქვენ იგი ნიშანში ამოგიღიათ,“ უპასუხა ბერენსმა, „და ეს კაცი კარგად შეგითვისებიათ! ...“
 ...Andreas Loesser nahm den Unachtsamen mit strengen Augen aufs Korn.
 (Bredel – Die Söhne)
 ანდრეას ლოსერმა თვალი დაასო იმ კაცს, რომელიც მას ყურადღებას არ აქცევდა.
 ...Die Polizei will den Verdächtigen jetzt tüchtig aufs Korn nehmen.
 პოლიცია ეჭვიმტანილს ახლა მარჯვედ ამოიღებს ნიშანში (თვალში) (ეჭვიმტანილის კვალს დაადგება).
- 804 KOSTEN – auf seine Kosten kommen** – zufrieden sein – გული იჯერა
 ...Auf dem letzten Betriebsfest dürfte wohl jeder auf seine Kosten gekommen sein.
 საწარმოს მიერ გამართულ ბოლო ზეიმზე ყველამ კარგად იჯერა გული (ყველა კმაყოფილი დარჩა).
 ...ich persönlich bin ... ungefähr auf meine Kosten gekommen.
 „მე პირადად თითქმის არაფერი წამიგია (არაფერი მიზარაღია).“
- 805 KOTAU – Kotau machen** (vor jmdm.) – sich unterwürfig (demütig) jmdm. gegenüber verhalten – თავი დაიმცირო
 ...Sollte er sich vor diesem Kerl klein machen? Vor ihm Kotau machen?
 (Bredel – Der Sonderführer)
 ნუთუ ამ ვაჟბატონის წინ მან თავი უნდა დაიმციროს (ნუთუ მას მუხლები უნდა დაუკოცნოს, ელაქუცოს)?
- 806 KRAGEN – jmdm. an den Kragen wollen** – jmdn. zur Verantwortung ziehen wollen – ეელში წაუჭირა, ხელი მოაგლო, ხელი სტაცა
 ...Was aber wollte das Volk? Es wollte den Herren an den Kragen, das war alles.
 ...მაგრამ რა უნდაოდა ხალხს? მას უნდოდა ბატონებისათვის ეელში წაეჭირა ხელი (ხელი მოეგლო, დაეტაცა ხელი), ეს იყო თავი და თავი.
- 807 KRAM – in den Kram passen** –(nicht in jmds. Kram passen) – in einem für den betroffenen (un)gültigen Zeitpunkt kommen (oder nicht kommen) – ხელს გაძღვედეს (ხელსაყრელია), ხელს არ გაძღვედეს (არახელსაყრელია)
 ...Sie (Madame Levasseur) wußte, daß Aristokraten, wenn es ihnen in den Kram paßte, ihr Wort ebenso unbedenklich brachen wie Bürgerleute ...
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)

- ...მან (მადამ ლევასერმა) იცოდა, რომ არისტოკრატები, თუ ეს მათ ხელს აძლევდა (ხელსაყრელი იყო მათთვის), ისევე უყოყმანოდ ტეხდნენ სიტყვას, როგორც მღაბიონი.
- 808 KRÄNKUNG – jmdm. Kränkung zufügen – jmdn. kränken – წყენა მიაყენა**
 ...Die Kränkung, die man ihm zugefügt hatte, konnte er nicht vergessen.
 მან ვერ დაივიწყა წყენა, რომელიც მას მიაყენეს.
- 809 KRAUT – wie Kraut und Rüben (fam) – Wirr durcheinander, unordentlich – არეულ-დარეულია, მიყრილ-მოყრილია**
 ...In seinem Schreibtisch liegt alles wie Kraut und Rüben herum.
 მის საწერ მაგიდაზე ყველაფერი არეულ-დარეულია (მიყრილ-მოყრილია).
810 = ins Kraut schießen – in unliebsamer Weise rasch zunehmen, sich verbreiten, überhandnehmen – ფესვებს გაიდგამს, გაღვივდება, ტანს აიყრის
 ...Man muss Maßnahme treffen, damit dieses Übel nicht ins Kraut schießt.
 ზომების მიღებაა საჭირო, რომ ამ ბოროტებამ ფესვები არ გაიდგას.
 Martin sagte: „Wahrhaftig, Hans! Du bist ja mächtig ins Kraut geschossen.“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
- მარტინმა თქვა: „მართლაც, ჰანს! შენ ძალიან აიყარე ტანი“
- 811 KREBSEN – er hat tüchtig zu krebzen (fam) – er muss sich sehr einrichten, anstrengen – ჯაფა გასწიო, ძალიან ეცადო, დიდი შრომა დაგიჯდეს**
 ...Er hat tüchtig zu krebzen, um mit seinem Gehalt auszukommen.
 მას დიდი ჯაფა დასჭირდება ხელფასი რომ იყოფინოს.
- 812 KREBSGANG – den Krebsgang gehen – sich rückwärts bewegen – უკან მიდის, უკან იწევს, უკან იხევს**
 ...Seine Geschäfte gehen den Krebsgang.
 მისი საქმეები უკან მიდის.
 ...In einer Reihe von Fragen gehen wir tatsächlich den Krebsgang.
 რიგ საკითხებში ჩვენ ფაქტიურად უკან მივდივართ (უკან ვიხევთ, უკან ვიწვევთ).
- 813 KREIS – weite Kreise ziehen – großen Umfang annehmen – მასშტაბური (ფართო)ხასიათი მიიღო, გავრცელება ჰპოვა**
 ...Anfangs ahnte niemand, welch weite Kreise dieser Skandal ziehen würde.
 თავდაპირველად არავინ ფიქრობდა რა ფართო ხასიათს მიიღებდა ეს უთანხმოება.
- 814 KRETHI – Krethi und Plethi (fam) – alle möglichen Leute – ყველა რჯულის, ყველა ყაიდის კაცი**
 ... Sie lehnte die Einladung ab, da sie es nicht mag, mit Krethi und Plethi an einem Tisch zu sitzen.
 მან არ მიიღო მიწვევა, რადგან ვერ იტანდა ყველა რჯულის (ყაიდის) ადამიანთან ჯდომას.
- 815 KREUZ – zu Kreuze kriegen (fam) – sich demütigen, sich unterwerfen – მუხლი მოიდრიკო**
 „Wenn wir zu Kreuze kriechen, Kollegen, dann sind wir auf Jahrzehnte weiter Knechte der Kapitalisten.“
 (Marchwitza – Meine Jugend)
- „თუ ჩვენ მუხლს მოვიდრეკთ, ამხანაგებო, მაშინ რამდენიმე ათეული წლით კაპიტალისტების მონებად დავრჩებით.“
- 816 = hinter jmdm. (nach etwas) drei Kreuze machen (stärker fam) – glücklich sein, wenn jemand fort ist (wenn etwas überstanden ist) – პირჯვარს გადავიწერ, შვებით ამოვისუნთქებ**
 ...Wenn sie endlich fort sind, werde ich drei Kreuze hinter ihnen machen.
პირჯვარს გადავიწერ, (შვებით ამოვისუნთქებ) თუ ისინი ბოლოს და ბოლოს წავლენ.

Wenn ich diese Prüfung hinter mir habe; mache ich aber drei Kreuze.

როცა ამ გამოცდას მოვრჩები, შვებით ამოვისუნთქებ.

- 817 **KRIEGSFUß – mit jmdm. auf dem Kriegsfuß stehen** – sich ständig mit jmdm. streiten – დანასისხლად არიან
„Wundern Sie sich nicht ...“, sagte Leon von Poppen ... „Meine Mama und meine grädige Tante leben auf dem Kriegsfuß.“

(W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)

„ნუ გიკვირთ...“ თქვა ლეონ ფონ პოპენმა ... „დედაჩემი და ჩემი პატივცემული ბიცოლა დანასისხლად არიან ერთმანეთთან.“

- 818 **KRIPPE – an der Krippe sitzen** (fam) – gut zu leben haben – ცხოვრების ალღო გაეგება, ცხოვრების ავან-ჩავანი იცის
...Wer zu schmeicheln versteht, wird immer an der Krippe sitzen.

ვისაც მლიქვნელობა შეუძლია, ცხოვრების ალღოც გაეგება.

- 819 **KRONE – einer Sache die Krone aufsetzen** – alles an Unverschämtheit, Gemeinheit überbieten, das Maß an Frechtheit vollmachen; **das setzt allem die Krone auf** (fam) – das ist die Höhe – das ist Gipfel der Frechheit – ნათელს მოფენს, დააგვირგვინებს, ყველაფერს ხელს მოუთავებს, მეტისმეტია
...Auch ihr die damals die Ursache so heftigen Zwists in der Familie gewesen war, hatte der Tod seine sührende und verklärende Krone aufgesetzt.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ეს ქალი ოდესღაც ოჯახური განხეთქილების მიზეზი გახდა, დღეს კი სიკვდილს მისთვის სამუდამო ნათელი დაეყენებინა.

...Ja, es hatte nur gefehlt, daß seine Person zum Gespött werde ... damit allem die Krone aufgesetzt wurde.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ესღა აკლდა, რომ ქვეყნის სასაცილო გამხდარიყო ... ეს დააგვირგვინებდა ყველაფერს.

...Nur gar die Erkenntnis, daß ich nicht einmal in diesem Punkte auf Permender verlassen konnte! Das hat allem die Krone aufgesetzt.

(Th. Mann-Buddenbrooks)

იმის შეგრძნებამ, რომ აქაც არ შემეძლო პერმანდერზე დანდობა, ყველაფერს ხელი მოუთავა.

...Seit Wochen kommt er unpünktlich zum Dienst, und heute verlangt er eine Lohnerhöhung – das setzt doch wirklich allem die Krone auf.

იგი კვირაობით იგვიანებს სამსახურში, დღეს კი მოვიდა და ხელფასის მომატებას ითხოვს. ეს უკვე მეტისმეტია (ყველაფერს აჭარბებს).

- 820 **KRUMM – etwas krumm nehmen / krummnehmen** (fam) – etwas Übel nehmen – გეწყინოს

...Du darfst es nicht krummnehmen, wenn ich dich auf einen Fehler aufmerksam mache.

საწყენად ნუ მიიღებ (არ გეწყინოს), თუ შენს ერთ შეცდომაზე გაგამახვილებინებ ყურადღებას.

„Zudem ist er vor einem Naturell, daß man ihm nichts krumm nimmt.“

(Bredel – Der Sonderführer)

„ამასთანავე ის ისეთი ბუნებისაა, რომ რაც არ უნდა გააკეთოს, მისგან არაფერი გეწყინება.“

- 821 **KÜCHE – in des Teufels Küche kommen / geraten** (fam) – in eine schlimme oder unangenehme Lage kommen – ეშმაკის კერძი გახდა, ხათაბალაში გაერია, მგლის ხახაში ჩაჰყო ხელი

...Ich werde es mir noch sehr überlegen, ob ich das tue. Ich habe keine Lust, in des Teufels Küche zu kommen.

ერთი კარგად მოვიფიქრებ, გავაკეთო თუ არა ეს. არ მინდა ეშმაკის კერძი გავხდე (ხათაბალაში გავერიო, მგლის ხახაში ჩავეყო ხელი).

- 822 **KUCKUCK – geh zum Kuckuck (scher dich zum Kuckuck oder hol dich der Kuckuck)** (fam) – mach, dass du wegstommst! – თავიდან მომწყდი! მომშორდი! თავი დამანებე! მომეშვი! აახვიე!
 ... Scher dich mit deinen dauernden Wünschen zum Kuckuck! Ich muss jetzt arbeiten und habe keine Zeit!
 ... თავიდან მომწყდი (თავი დამანებე, მომშორდი) შენი დაუმთავრებელი სურვილებით. დრო არ მაქვს ახლა. უნდა ვიმუშავო.
- 823 = **das weiß der Kuckuck** (fam) – das möchte ich wissen, das weiß niemand – ეშმაკა იცის, ეშმაკი უწყის
 ...Wer diesen anonymen Brief geschrieben hat, das weiß der Kuckuck.
ეშმაკა იცის (ეშმაკი უწყის) ვინ დაწერა ეს ანონიმური წერილი.
- 824 = **das Geld ist zum Kuckuck** (fam) – das Geld ist verloren – ფული ქარს გაატანა
 ...Durch seinen Leichtsinn war das ganze Geld bald zum Kuckuck.
 მისი ქარაფშუტობით (მისი თავქარიანობით) მთელი ფული ქარს გაატანა.
- 825 **KUH – der Kuh das Kalb abfragen** – zu viel fragen – შეკითხვებით სული აართვა (გული გაუწყალა, გული დაუწვრილა)
 „Wahrhaftig, Weio,“ sagte der Rittmeister, „du fragst heute der Kuh das Kalb ab.“
 (R. Fallada – Wolf unter Wölfen)
 „ჭეშმარიტად, ვეიო,“ თქვა როტმისტრმა, „დღეს შენი შეკითხვებით სულს გვართმევ (გულს გვიწყალავ, გულს გვიწვრილავ).“
- 826 **KUHHAUT – das geht auf (in) keine Kuhhaut / Unverschämtheit** – das ist nicht mehr zu überbieten – das ist aber wirklich unerhört! – das übersteigt alles – ენა ვერ იტყვის, ენა და პირი ვერ ჩამოთვლის, ენა და პირი ვერ გამოთქვამს
 „Was Sie schon alles für mich getan haben, Becker, das geht nicht in eine Kuhhaut!“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 „რამდენი რამ გაგიკეთებია ჩემთვის, ბეკერ, ამას ენა ვერ იტყვის.“
 ...Der Chef hatte eine sehr große Geduld mit ihm; denn was er falsch gemacht hat, geht schon auf keine Kuhhaut mehr.
 შეფმა მას კარგად მოუთმინა, რადგანაც რა შეცდომებიც მან დაუშვა, ამას ენა და პირი ვერ გამოთქვამს.
- 827 **KUR – jmdm. die Kur schneiden** – jmdm. Hof machen, Cour machen, schneiden – ეარშიყება, ეკურკურება
 ...Wally kam zu dem Schluß, daß Bruno es nicht ungern sah, wenn Henriesson ihr die Kur schnitt.
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
 ვალი იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ ბრუნოს არაფერი ჰქონდა საწინააღმდეგო, რომ ჰენდრიკსონი ეარშიყებოდა (ეკურკურებოდა) მას.
- 828 **KURZ – jmdn. kurz halten** – jmdn. in der Hand halten – ხელში გყავდეს, ლაგამი ამოსდო, სადავე მოუჭირო
 ...Diesen leichtsinnigen Kerl muss man kurz halten.
 ეს ცერცეცა ემაწვილი ხელში უნდა გყავდეს (ამ ცერცეცა ემაწვილს ლაგამი უნდა ამოსდო, სადავე მოუჭირო).
- 829 = **über kurz oder lang oder über lang oder kurz** – in Kürze, in kürzer Zeit – მოკლე დროში, მოკლე ხანში, მალე, ადრე თუ გვიან
 ...Über kurz oder lang wird es sich ja zeigen, wer recht hatte.
მოკლე დროში (მოკლე ხანში) გამოჩნდება, ვინ იყო მართალი.
- 830 = **kurz und gut** – schließlich – საბოლოოდ, დასასრულს
 ...Kurz und gut nach diesem überraschenden Ergebnis wurde ihm gekündigt.
ბოლოს და ბოლოს ეს საკვირველი (გასაკვირი, განსაცვიფრებელი) შედეგი მას აცნობეს.
- 831 = **alles kurz und klein schlagen** (fam) – alles zerstören – ყველაფერი ერთი ხელის მოსმით გაანადგურა
 ...In seiner Wut schlug er alles kurz und klein.

... გაბრაზებულ გულზე მან ყველაფერი ნამსხვრევებად აქცია (ერთი ხელის მოსმით გაანადგურა).

- 832** = **zu kurz kommen** (fam) – benachteiligt werden – არ ყოფნის, შემოაკლდა
...Wir wollen den Gewinn gleichmäßig verteilen, damit niemand zu kurz kommt.
ჩვენ მოგებას თანაბრად გავიყოფთ, რომ ყველას ეყოს.
...Er ist mit seinem Gelde zu kurz gekommen.

მას ფული არ ეყო.

- 833** = **kurz angebunden sein** (fam- abweisend sein, wortkarg sein–სიტყვაძუნწია, უცხვირპირია
Ich fragte den Beamten nach den Zügen. Er war aber sehr kurz angebunden und verwies mich auf den Fahrplan.

სადგურის მოხელეს მატარებლების მომოსვლის შესახებ შევეკითხე.იგი ერთი სიტყვაძუნწი(უცხვირპირი)ვინმე გამოდგა და განრიგისკენ მიმითითა.

- 834** **KÜRZEREN – den Kürzeren ziehen** (fam) – auf Grund einer ungleichen Ausgangslage bei einer Auseinandersetzung, einem Streit o.ä. der Unterlegene sein – წაგებული რჩება
... In einem Streit mit großen Herren zog ein armer Reitknecht unter allen Umständen den Kürzeren...

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

... დიდკაცებთან დავაში საწყალი მეჯინიბე ყოველთვის წაგებული რჩებოდა (დამარცხებული გამოდიოდა).

L

- 835 LACHEN - er hat gut lachen** (fam) - ihm geht es gut – კარგადაა, არაფერი ენაღველება, რა ენაღველება
 ...Während wir hier arbeiten müssen, geht er auf Reisen. Er hat gut lachen.
 მაშინ, როცა ჩვენ აქ ვმუშაობთ, იგი სამოგზაუროდ მიდის. რა ენაღველება?!...
- 836 = er hat nichts zu lachen** (fam) – ihm geht es schlecht – ვერ აქვს სასაცილოდ საქმე
 ... Der Mann hat bestimmt nichts zu lachen. Er selbst ist arbeitslos, und seine Frau ist schwer krank.
 ამ კაცს ნამდვილად ვერ აქვს სასაცილოდ საქმე. თვითონ უმუშევარია, ცოლი კი მძიმედ ავად ჰყავს.
- 837 LACK – fertig ist der Lack** (fam) – die Sache ist erledigt oder fertig – საქმე გაჩარხულია, მოკვარახტინებულია
 ...Du brauchst für den Besuch doch keine großen Vorbereitungen zu treffen. Bereite ein nettes Abendessen, danach geben wir einen guten Wein, und fertig ist der Lack.
 არ გჭირდება სტუმრის დასახვედრად დიდი სამზადისი. მოამზადე სასიამოვნო ვახშამი, ჩვენ მოვიტანთ კარგ ღვინოს და საქმე მოკვარახტინდება.
- 838 LADEN – schwer geladen haben** (fam) – zuviel Alkohol getrunken haben – ლაზათიანად შეზარხოშებულია
 ...Sieh nur, wie er schwankt. Ich glaube, er hat wieder schwer geladen.
 შეხედე ერთი, როგორ ბარბაცებს. მე მგონია, კარგა ლაზათიანად შეზარხოშებულია.
- 839 = ich werde den Laden schon schmeißen** (stärker fam) – ich werde die Sache erfolgreich durchführen – საქმეს წარმატებით გავართმევ თავს, საქმეს კარგად მოვაგვარებ
 ...Mach dir keine Sorgen. Ich werde in deiner Abwesenheit den Laden schon schmeißen.
 ნუ წუხარ. შენი არყოფნისას (ვიდრე შენ არ იქნები) მე საქმეს რიგიანად (კარგად) მოვაგვარებ. (საქმეს წარმატებით გავართმევ თავს).
- 840 LANG – da kannst du lange warten** – ich denke nicht daran – არც მიფიქრია, დიდხანს მოგიწევს ლოდინი ვიდრე ... დამელოდოს ვიდრე
 ...Warum sollte ich ihr ein Bild von mir schenken? Da kann sie lange warten.
 რატომ უნდა ვაჩუქო მას ჩემი სურათი? დიდხანს მოუწევს ლოდინი, ვიდრე ამას გავაკეთებ (დამელოდოს მანამდე).
- 841 = ein langes Gesicht machen** (fam) – enttäuscht sein, unzufrieden sein – ცხვირი ჩამოუშვა
 ...Als die Totoergebnisse bekannt gegeben wurden, machte er ein langes Gesicht, denn er hatte fest mit einem Gewinn gerechnet.
 როცა ტოტალიზატორის შედეგები ცნობილი გახდა, მან ცხვირი ჩამოუშვა, რადგან მოგებაში მყარად იყო დარწმუნებული. (მტკიცედ სჯეროდა მოგების, მოგების იმედი ჰქონდა).
- 842 = einen langen Hals machen** (fam) – etwas neugierig oder verlangend anschauen, nur mit Mühe etwas sehen können – კისერი წაიგრძელო
 ...Der Filmstar war von Reportern so umlagert, dass die anderen Besucher einen langen Hals machen mussten, um ihn überhaupt sehen zu können.
 კინოვარსკვლავი ისე იყო რეპორტიორებისგან გარშემორტყმული, რომ სხვებს კისერი უნდა წაეგრძელებინათ, მისი დანახვა რომ შეეძლებოდათ.
- 843 LÄNGE – sich in die Länge ziehen** – länger dauern, als zu erwarten war – გაჭიანურებულია, გაწელილია
 ... Der Herr Bürgermeister, in seinem berühmten roten Rock, hielt eine Rede, die sich etwas in die Länge zog ...

(Heine - Ideen)

თავის განთქმულ წითელ მუნდირში გამოწყობილმა ბატონმა ქალაქის თავმა წარმოსთქვა, ცოტა არ იყოს, გაჭიანურებული სიტყვა.

- ...Ich hätte nicht geglaubt, dass sich die Bauarbeiten so in die Länge ziehen würden.
 არ ვიფიქრებდი, რომ მშენებლობა ასე გაჭიანურდებოდა.
- 844 LANZE – eine Lanze brechen, einlegen** (für jmdn., für etwas) – für jmdn. (für etwas) eintreten, einsetzen – ხმალში გამოიწვიო, გამოექომაგო
 ...Woldemar, großer Toltoischwärmer, wollte für den russischen Grafen eine Lanze brechen.
 (Fontane – Der Stechlin)
 ვოლდემარი, ტოლსტოის დიდი თაყვანისმცემელი, მზად იყო რუსი გრაფის გულისათვის ხმალში გამოექვდა ვინც არ უნდა ყოფილიყო.
- 845 LAPPEN – durch die Lappen gehen** (fam) – jmdm. entgehen – ხელიდან დაუსხლტდა
 ... Er war kurze Zeit krank, dadurch ist ihm leider ein gutes Geschäft durch die Lappen gegangen.
 იგი ცოტა ხნით ავად იყო, რის გამოც მას სამწუხაროდ, კარგი საქმე დაუსხლტდა ხელიდან.
- 846 LAST – jmdm. zur Last fallen, werden** – jmdm. zusätzliche Arbeit, Mühe oder Kosten bereiten – ტვირთად დააწვე
 ... Es ... flechte, daß sie doch Mitleid haben sollte mit ihm, er würde ihr nicht lange zur Last fallen.
 (H. H. Ewers - Alraune)
 ... ემუდარებოდა, რომ შეებრალებიან იგი ... არწმუნებდა, რომ დიდი ხნით ტვირთად არ დააწვებოდა (არ მოაბეზრებდა თავს).
- 847 = jmdm. etw. zur Last legen** – jmdn. beschuldigen, für etwas verantwortlich machen – დანაშაულად ჩაუთვალო, ბრალი დასდო
 ...Ihm wurde zum Last gelegt, er habe Gelder und Lebensmittel für die Familien der Verhafteten gesammelt und verteilt.
 (Bredel – Die Kommenden)
 მას დანაშაულად უთვლიდნენ (ბრალად სდებდნენ), რომ დაპატიმრებულთა ოჯახებისათვის აგროვებდა და ანაწილებდა ფულსა და სანოვაცეს.
- 848 LATERNE – etwas mit der Laterne suchen** (fam) – etwas mühsam suchen – ფარნით ეძებო ვერ ნახავ, შოვნა ძალიან ჭირს
 ...Gute Arbeitskräfte muss man heutzutage mit der Laterne suchen.
 კარგი სამუშაო ძალები დღეისთვის ფარნით რომ ეძებო ვერ ნახავ. (ფარნით უნდა ეძებო, ძალიან ჭირს)
- 849 LAUF – freien Lauf lassen** – etwas nicht zurückhalten, hemmen oder zügeln – თავშეუკავებლად მოიქცა, ნებაზე მიუშვა
 Vor seinen Freunden ließ Don Alfonso seinem ohnmächtigen Zorn freien Lauf.
 (Feuchtwanger – Die Jüdin von Toledo)
 მეგობრების წინაშე დონ ალფონსომ მოურიდებლად, თავშეუკავებლად გადმონათხია უძლური მრისხანება.
 ...Er ließ den Dingen freien Lauf.
 ამბების დინება მან ნებაზე მიუშვა.
- 850 LAUFPASS – jmdm. den Laufpass geben** (fam) – jmdn. fortschicken, eine Verbindung einseitig lösen, sich von jmdm. trennen – კინწი ჰკრა, უგანა, მოიქნია, გააგდო
 ...Ich kann wirklich nicht verstehen, wie du mit diesem groben Kerl auskommen kannst. Wenn ich ehrlich sein soll, ich an deiner Stelle hätte ihm schon längst den Laufpass gegeben.
 მართლა არ მესმის, როგორ ძლებ ამ უხემ ტიპთან. გულწრფელად რომ გითხრა, შენს ადგილზე მე იგი დიდი ხნის მოქნეული მეყოლებოდა (შენს ადგილზე მე მას კინწს ვკრავდი, გავაგადებდი)
- 851 LAUS – ihm ist eine Laus über die Leber gelaufen** (fam) – er ist verärgert – რა ბზიკმა უკბინა, რამ შეაწუხა, რამ დააყენა ცუდ გუნებაზე, რა დაემართა
 ... Was ist denn mit dir Los? Dir ist wohl eine Laus über die Leber gelaufen?
რა ბზიკმა გიკბინა? რა დაგემართა?

- 852 = **jmdm. eine Laus in den Pelz setzen** – jmdm. durch etw. Verdruß bereiten – jmdm. Schwierigkeiten machen – საზრუნავი გაუზინა, უსიამოვნება მიაყენა
 ...Mit diesem Antrag hat die Opposition der Regierung eine Laus in den Pelz gesetzt.
 ...ამ განაცხადით ოპოზიციამ მთავრობას დიდი საზრუნავი გაუზინა (უსიამოვნება შეუქმნა).
- 853 **LEBEN – in den Tag hinein leben** – leben, ohne sich über die Zukunft Gedanken zu machen – უდარდელად ცხოვრობს, ხვალინდელ დღეზე ფიქრით თავს არ იწუხებს, ბედს მინდობილი ცხოვრობს
 ...Sie leben einfach in den Tag hinein und meinen, so müßte immer so bleiben.
ისინი ბედს მინდობილი ცხოვრობდნენ (ხვალინდელ დღეზე ფიქრით თავს არ იწუხებენ) და ჰგონიათ, რომ ყოველთვის ყველაფერი ასე იქნება.
- 854 = **Leben ins Haus (fam) oder in die Bude (stark fam) bringen**-Munterheit und Frohsinn ins Haus bringen oder um sich verbreiten –სიცოცხლეს და ხალისს აფრქვევს გარშემო
 Zuerst ging alles sehr steif zu, und wir freuten uns alle, als Hans kam und Leben ins Haus brachte.
 ჯერ ყველაფერი მდორედ მიდიოდა, და ყველას გაგვიხარდა, როცა ჰანსი მოვიდა და სიცოცხლე და ხალისი შემოიტანა.
- 855 **LEBENS LICHT – jmdm. das Lebenslicht ausblasen** –jmdm.töten– მზე დაუბნელა, წუთისოფელს გამოასაღმა
 ...Daß ausgerechnet ich dem Burschen nach Kiew verhelte, der ein halb Jahr später Lychow das Lebenslicht ausblasen soll.
 (A. Zweig – Einsetzung eines Königs)
 იმ ყმაწვილს, რომელმაც ნახევარი წლის შემდეგ მზე დაუბნელა ლიხოვს (სიცოცხლის ლამპარი ჩაუქრო, წუთისოფელს გამოასაღმა, საიქიოს გაისტუმრა ლიხოვი), რატომღაც სწორედ მე შევეუწყვე ხელი კიევში შეეღწია.
- 856 **LEBER – frisch (frank) und frei von der Leber weg reden (fam)** – ohne Bedenken reden – გულახდილად (პირდაპირ) საუბრობს
 „Und nun,“ sagte der Richter zum Angeklagten, „schildern Sie und mal den Vorgang frei von der Leber weg.“
 „ახლა კი,“ უთხრა მოსამართლემ ბრალდებულს, „გულახდილად (პირდაპირ,) აგვიღწერეთ საქმის ვითარება (მომხდარი, პროცესი).“
 „...darum sage ich auch frank und frei von der Leber weg, was ich denke.“
 (Bredel- Der Sonderführer)
 „ამიტომ ვამბობ გულახდილად (პირდაპირ) იმას, რასაც ვფიქრობ.“
- 857 **LEDER – es geht einem ans Leder** – jmds. Leben ist in Gefahr – სიცოცხლე საფრთხეშია, ვაი მის ტყავს
 „Der hat geglaubt, es ginge ihm ans Leder.“
 (Bredel – Der Sonderführer)
 იგი ფიქრობდა, რომ მისი სიცოცხლე საფრთხეშია (ვაი ჩემს ტყავს).
- 858 = **jmdm. das Leder, das Fell gerben** – jmdn. verprügeln-გველივით ააჭრელებს, მიაღბილებს, გვერდებს დაუზელს, ძვალს რბილად გადაუქცივს
 ...Nachdem die Bauern ihm für seine Spitzbübereien tüchtig das Leder gegerbt hatten, ließ er sich im Dorfe nicht mehr sehen.
 მას შემდეგ, რაც გლეხებმა იგი თაღლითობისთვის გველივით ააჭრელებს (მიაღბილებს,მას გვერდები დაუზილეს, დაუნაყეს, ძვალი რბილად გადაუქციეს, რაც სიგრძე ჰქონდა, ის სიბრტყე მისცეს), ის სოფელში აღარ გამოჩენილა.
- 859 **LEER – leer ausgehen** – nichts bekommen, während andere etwas erhalten – ხელმოცარული დარჩა, არ შეხვდა, არ მოუწია
 ...Obwohl ich mehrere Tombolalose genommen hatte, ging ich leer aus.

- მიუხედავად იმისა, რომ ლატარეა ავიღე, ხელმოცარული დავრჩი (არაფერი მომიწია).
- 860 LEIB – mit Leib und Seele** – mit Begeisterung – მთელი სულისკვეთებით, მონდომებით, მთელი სულით და გულით
 ...Als Schüler war er ziemlich faul, jetzt im Beruf ist er mit Leib und Seele bei der Sache.
 როგორც მოწაფე საკმაოდ ზარმაცი იყო, მაგრამ ახლა პროფესიულ საქმიანობას იგი მთელი სულისკვეთებით ეკიდება.
- 861 = jmdm. auf den Leib rücken, zu Leibe gehen** – jmdm. zu nahe (auf den Leib) rücken – თავს დაესხა, შეავიწროვა, უკან აეკიდა, აედევნა, გული გაუწყალა, ხელში შეიკლა (იხ. Pelz № 1076)
 ...Nachdem man ihm so lange nicht auf den Leib gerückt war, hatte Nicolas geglaubt, die Geschichte werde ausgehen, wie ein herabgebranntes Taglicht.
 რადგან ამდენ ხანს არავინ დასხმია თავს, ნიკოლასს ეგონა, ეს ამბავი დაღვენილი ქონის სანთელივით თავისთავად ჩაქრებოდა.
 ...Der Mörder hatte sich darauf verlassen, dass man ihm nicht zu Leibe gehe.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 მკვლელს იმის იმედი ჰქონდა, რომ არავინ ახლებდა (მოჰკიდებდა) ხელს.
 ...
 ...Rücke mir nicht auf den Leib. Ich werde dir dein Buch bald zurückgeben.
ნუ გამიწყალე გული (ნუ შემიკალი ხელში), მალე დაგიბრუნებ შენს წიგნს.
- 862 = etwas am eigenen Leibe verspüren** (fam) – selber eine schlechte Erfahrung machen – საკუთარ თავზე გამოცადო
 ...Jetzt hat er einmal am eigenen Leibe verspürt, was es heißt, in Stich gelassen zu werden.
 ახლა ნახა, თავის თავზე რომ გამოცადა, რას ნიშნავს, ბედის ანაბარა მიტოვებული რომ დარჩები.
- 863 LEIER – immer die alte Leier** – häufig wiederholte, immer vorgebrachte Äußerung, Klage – ძველი ლათაიებია, ძველი ჰანგებია, მოძველებული ამბავია
 ... Niemand wollte ihn mehr anhören, weil es immer die alte Leier war, die alle längst satt halten.
 მისი მოსმენა აღარავის უნდოდა, რადგან ეს ძველი ლათაიები (ძველი ჰანგები) იყო, რომელიც ყველას დიდი ხანია მობეზრებული ჰქონდა.
- 864 LEIM – auf den Leim gehen (kriechen)** (fam) – auf etwas hereinfliegen – ანკესზე წამოვგო
 „Schade, ewig schade, daß er diesen verbrecherischen Hochstaplern auf den Leim ging.“
 (Kellermann – Totentanz)
 „სამწუხაროა, უსაზღვროდ სამწუხარო, რომ ის წამოვგო ამ ბოროტი ავანტიურისტების ანკესზე.“
- 865 = aus dem Leim gehen** – entzweigen; (figürlich) zerbrechen – ჩაიშალა, შაიფუშა, დაიმსხვრა, დაინგრა
 Die ganze Sache ist aus dem Leim gegangen.
 მთელი საქმე ჩაიშალა (ჩაიფუშა).
 Meine Freundschaft mit ihm ist aus dem Leim gegangen.
 ჩემი და მისი მეგობრობა დაიმსხვრა (დაინგრა).
- 866 LEISTEN – alle über einen Leisten schlagen** – alle gleich behandeln- ერთ ყალიბში გაატარო, ერთი ადლით გაზომო (იხ. Hut№671, Kamm№.693, Topf №1594)
 ... Wir waren auf einmal alle über einen Leisten geschlagen.
 (A. Seghers – Die Rückkehr)
 უეცრივ ყველანი ერთ ყალიბში გავვატარეს (ერთ დარჯაკში გავვატარეს, ერთ ბერაში გამოვვიყვანეს, ერთ ტაფაში, ერთ მავრაშაში მოვვაქციეს, ერთი ადლით გავგზომეს).
- 867 = das kann ich mir leisten** – das kann ich mir erlauben – თავს ნებას მივცემ
 ...Wollen wir uns am Wochenende eine Flasche Wein leisten?

- კვირის ბოლოს თავს ერთი ბოთლი ღვინის (დალევის) ნება ხომ არ მივცემ?
- 868 LEITUNG - eine lange Leitung haben** (fam) – etwas schwer begreifen – ძნელად ითვისებს
 ...Fritz muss man alles dreimal erklären, ehe er etwas begreift. Der hat wirklich eine lange Leitung.
 ფრიცს ყველაფერი სამჯერ უნდა აუხსნა, ვიდრე რაიმეს მიხვდება, იგი ნამდვილად ძნელად ათვისებდა.
- 869 LESEN – etwas zwischen den Zeilen lesen können** – den tiefen Sinn einer Sache verstehen, was der Schreiber gemeint hat, obwohl er es nicht besonders ausgedrückt hat – დაფარულის აზრს ჩაწვდევ, ჩანაფიქრი ამოიკითხო (გამოიცნო)
 Es klingt ganz harmlos, was er schreibt. Man muss jedoch zwischen den Zeilen lesen können.
 თითქოს სრულიად უწყინარია, რასაც ის წერს. მაგრამ უნდა ჩაწვდევ დაფარულ აზრს (უნდა ამოიკითხო, გამოიცნო ნაგულისხმევი, ჩანაფიქრი).
- 870 LETZT – zu guter Letzt** – zum Schluss, um Ende – საბოლოოდ, ბოლოს და ბოლოს
Zu guter Letzt blieb alles so, wie es war.
საბოლოოდ ყველაფერი ისე დარჩა, როგორც იყო.
- 871 LEVITEN – jmdm. die Leviten lesen** (fam) – jmdm. einen Verweis erleiten – დატუქსა, ჭკუა დაარიგა
 „...Natürlich werde ich dem Burschen die Leviten lesen“ ... , brummte der Landphysikus.
 (W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)
 „რასაკვირველია, ამ ყმაწვილს დავტუქსავ, (ჭკუას დავარიგებ)“ – წაიბურღუნა სოფლის მეურნალმა.
- 872 LICHT – ein schlechtes Licht auf jmdn. (etwas) werfen** – oder kein gutes Licht auf jmdn. (etwas) werfen – in schlechten Ruf kommen – კარგს არაფერს ამბობს, კარგზე არ მეტყველებს, სახელს უფუჭებს
 ...Ihr Verhalten wirft ein schlechtes Licht auf ihren Charakter.
 მისი ქცევა მის კარგ ხასიათზე არ მეტყველებს (მის ხასიათზე კარგს არაფერს ამბობს).
- 873 = sein Licht unter den Scheffel stellen** (biblisch) - zu bescheiden sein – ტალანტი ჩაიხშო, ნიჭი დამარხო/ ჩაიხშო
 „Du hast recht,“ sagte Oskar, „Ich sollte, mein Licht nicht unter den Scheffel stellen.“
 (Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
 „შენ მართალი ხარ,“ თქვა ოსკარმა, „არ უნდა ჩამეხშო ნიჭი.“
- 874 = sich (etwas) ins rechte Licht rücken oder setzen oder stellen** – die Vorzüge eines Menschen (einer Sache) aufzeigen – საქმე სწორად გააშუქა, საქმის ნამდვილი ვითარება წარმოადგინა
 „Jedenfalls werde ich ihm heute noch ... die Dinge ins rechte Licht rücken.“
 (W. Raabe – Der Schütterump)
 „ყოველ შემთხვევაში მე დღესვე წარმოვუდგენ (გავუშუქებ) მას საქმის ნამდვილ ვითარებას.“
- 875 = sich (etwas) in ein falsches Licht (in ein schiefes Licht) rücken (setzen, stellen)** – sich (etwas) schlechter machen, als es wirklich ist; falsche Vermutungen aufkommen lassen საქმე დამახინჯებულად წარმოადგინა, მცდარად ასახა
 ...Er stellte die Sache in ein ganz schiefes Licht.
 მან ეს საქმე სრულიად დამახინჯებულად (მცდარად) წარმოადგინა
- 876 = sein Licht leuchten lassen** (fam) – sein Wissen, Können zeigen, seine Klugkeit zeigen, zur Geltung bringen – თავი გამოიჩინო
 ...Durch wichtige Bemerkungen ließ sie auf der gestrigen Gesellschaft wieder ihr Licht leuchten.
 თავისი გონებამახვილური შენიშვნებით გუშინდელ საზოგადოებაში მან კვლავ გამოიჩინა თავი.

- 877 = **jmdn. hinters Licht führen** (fam) – jmdn. Übertölpeln – jmdn. täuschen, jmdn. betrügen – გააცურებს, მშრალზე დატოვებს, სატყუარაზე წამოაგებს (იხ. Löffel № 898 Narr№993 Ohr№1052 Schnippchen№1320)
 ...Gib dir keine Mühe, mich kannst du so schnell nicht hinters Licht führen.
 ნუ ცდილობ, ვერ შეძლებ შენ ჩემს გაცურებას (სატყუარაზე წამოაგებას, მშრალზე დატოვებას).
- 878 = **jmdm. geht ein Licht auf** – jmdm. wird etwas bewusst – jmd. begreift endlich – თვალი აეხილა, ნათელი გახდა
 ...Der Polizeischreiber schlug sich vor die Stirn wie jemand, dem ein Licht aufgeht.
 (W. Raabe – Die Leute aus dem Walde)
 პოლიციის საქმის მწარმოებელმა იმ ადამიანივით შემოიკრა შუბლში ხელი, რომელსაც უეცრივ აეხილა თვალი (რომლისთვისაც ყველაფერი ნათელი გახდა).
- 879 = **ans Licht bringen (ziehen, zerren, holen)** – (etw. Verheimliches) an die Öffentlichkeit bringen – საჯაროდ გამოიტანა მზის სინათლეზე, ყველაფერი გამოამხეურა
 ...Er hatte sich vorgenommen, (die) Sache ans Licht zu bringen
 მან მიზნად დაისახა ამ საქმის გახსნა (მზის სინათლეზე საჯაროდ გამოტანა, გამომხეურება).
- 880 = **ans Licht kommen** (von etw. Verheimlichem, Verborgenen) bekannt werden- offenbar werden – გამომჟღავნდება, თავს იჩენს
 ...Früh oder spät kommt die Wahrheit ans Licht.
 (Kleist – Mich. Kohlh.)
 ადრე თუ გვიან სიმართლე გამომჟღავნდება (თავს იჩენს).
- 881 = **ein Licht sein, eine Leuchte sein** – kein Licht sein – nicht gerade ein großes Licht sein / kein großes Licht sein – nicht sehr intelligent sein – არაფრით არაა გამორჩეული, ციდან ვარსკვლავებს არ წყვეტს, დიდი ვერაფერი შვილია
 ...Es ist ein lieber Mann, ein guter Hausfreund, aber ein Licht ist er nicht.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 საყვარელი ადამიანია, ოჯახის კეთილი მეგობარია, მაგრამ არაფრით არაა გამორჩეული (ციდან ვარსკვლავებს არ წყვეტს, დიდი ვერაფერი შვილია).
 ...In seinem Fach ist er eine Leuchte.
 თავის დარგში იგი მნათობია.
- 882 = **bei Lichte besehen** – genauer betrachtet – საქმის გულდასმით შესწავლისას ...
 ...Bei Lichte besehen, sind ihm ja die mildernden Umstände nicht abzusprechen.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
საქმის გულდასმით შესწავლისას არ შეიძლება იმის უარყოფა, რომ მას ახლავს დანაშაულის შემარბილებელი გარემოებები.
- 883 = **sich selbst im Lichte stehen** – sich selbst schaden – თავის თავს ვნებს, თავის თავს ჩრდილში აყენებს
 ...Durch ihre Bescheidenheit steht sie sich selbst im Lichte.
 ... თავისი თავმდაბლობით იგი თავის თავს ვნებს (თავის თავს ჩრდილში აყენებს).
- 884 = **ein Licht in etw. bringen** -eine Angelegenheit aufklären– ნათელს მოჰყენს
 ... Er ist so brav. Er findet leicht einen Ausweg. Er bringt immer ein Licht in der beliebigen Situation.
 ის ძალიან ყოჩაღია. იგი ადვილად პოულობს გამოსავალს. ყოველთვის ნებისმიერ სიტუაციას ნათელს ჰყენს (ნებისმიერ სიტუაციაში ერკვევა).
- 885 **LIED – er weiß ein Lied davon zu singen** (fam) – er spricht aus Erfahrung – ამის შესახებ ბევრის თქმა შეუძლია, მასაც გამოუცდია, მას ჰკითხეთ
 ...Hat sie auch dich jetzt um Geld gebeten? ... Na, ich weiß seit langem ein Lied davon zu singen.

შენც გთხოვს მან ფული? ეს მეც გამომივლიდა.

...In die Welt hinausgestoßen zu sein, nackt und bloß ... Ich weiß auch ein Lied davon zu singen.

იყო უცხო მხარეს მარტოდმარტო, შიშველი და მშვიერ-მწყურვალნი ... ამის შესახებ მეც ბევრის თქმა შემიძლია (მეც გამომივლიდა, ეს მე მკითხეთ, მე ვიცი, რას ნიშნავს ეს).

886 **LIEGEN – mir liegt viel (nichts) daran** – das ist sehr wichtig für mich – მნიშვნელობას ვანიჭებ, მნიშვნელობა აქვს

Sie (Johanna) war erbittert über sich, daß ihr an der Anteilnahme gerade dieses Mannes lag.
(Feuchtwanger - Erfolg)

მას (იოჰანას) გული მოსდიოდა თავის თავზე, რომ მისთვის მნიშვნელობა ჰქონდა (რომ იგი მნიშვნელობას ანიჭებდა) სწორედ ამ ადამიანის თანაგრძნობას).

887 = **es liegt klar auf der Hand** – es ist klar – დღესავით ნათელია, აშკარაა, თქმაც არ უნდა

...Es liegt doch klar auf der Hand, dass zum Erfolg auch eine ganze Menge Glück gehört.

ეს ხომ დღესავით ნათელია, რომ წარმატებისთვის იღბალიცაა საჭირო. (წარმატება გარკვეულწილად იღბალზედაცაა დამოკიდებული).

888 = **es liegt ihm nicht (etw. liegt jmdm. nicht)** – es entspricht nicht seinen Neigungen, seinem Talent – არ შეეფერება, არ უხდება, გული არ მისდის

...Frau ... Neubert klagte: „Mir liegt schwere Lektüre nicht. Ich will nichts Trauriges lesen.“

(Becher - Abschied)

ფრაუ ნოიბერტი ჩიოდა: „გული არ მიმდის მძიმე შინაარსის წიგნების კითხვაზე, არავითარი სამწუხარო ამბების წაკითხვა არ მინდა.“

...Tanzen liegt ihm nicht, denn er ist völlig unmusikalisch.

... ცეკვა მას არ უხდება (ცეკვა მისი საქმე არაა), რადგან სრულიად არამუსიკალურია.

889 = **es liegt nicht an mir** – es ist nicht meine Schuld – ჩემი ბრალი არაა, მე არაფერ შუაში ვარ

...Es liegt doch nicht an mir, dass du heute wieder zu spät zum Dienst kommst.

ჩემი ბრალი ხომ არაა (მე რა შუაში ვარ), რომ შენ დღეს კვლავ გვიან მოდიხარ სამსახურში.

890 = **jmdn. links liegen lassen** – jmdn. ignorieren, jmdn. nicht beachten – არად ჩააგდო, ძალდადაც არ ჩააგდო, არაფრად ჩააგდო

„...Und den Teetjen lassen wir links liegen ... , bis er es selbst merkt.“

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

„ხოლო ტეეტიენს არად ჩავაგდებთ (ძალდადაც არ ჩავაგდებთ), ვიდრე თვითონ არ მისვდება საქმის ვითარებას.“

891 = **etwas(jmd.) kommt mir sehr gelegen** – etw. (jmd) kommt mir gerade rechten Zeit – სულზე მომისწრო, დროულად დამეხმარა

...Bis zur Abfahrt habe ich noch sehr viele zu tun, darum kommt mir deine Hilfe sehr gelegen.

გამეზავრებამდე ჯერ კიდევ ძალიან ბევრი საქმე მაქვს, ამიტომ შენ სულზე მომისწარი (შენი დახმარება დროულია)

892 **LIPPE – nicht über die Lippen bringen** – nicht wagen ein Wort zu sagen – sich nicht zwingen etw. zu sagen – (რადაცის სათქმელად) ენას ვერ იბრუნებს, სათქმელად პირს ვერ აღებს, ენას ვერ ატრიალებს

...Sie (Tony) sagte nicht mehr „nein,“ aber sie vermochte auch das „Ja“ nicht über die Lippen zu bringen.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ის (ტონი) აღარ ამბობდა „არას,“ მაგრამ ვერც „ჰოს“ სათქმელად იბრუნებდა ენას. („ჰოს“ სათქმელადაც ვერ აღებდა პირს, ვერ მოეტრიალებინა ენა“).

- 893 **LOCH – jmdn. ins Loch bringen** - in Gefängnis (in schwere Situation bringen) – ვირის აბანოში ჩააგდო, ხათაბალაში გაახვიო
 ... Er provoziert schon wieder! Er will noch einen ins Loch bringen.
 (H. Mann – Der Untertan)
 ... ის ისევ ეწევა პროვოკაციას! მას უნდა, კიდევ ვინმე ჩააგდოს ვირის აბანოში.
- 894 = **auf, aus dem letzten Loch pfeifen** (fam) – vor dem Ende stehen, vor dem keine Kraft mehr haben oder krank sein – სულს დაფავს, სინსილა გამოელთა (გაუწყდა)
 ...Der Bettler war ganz hohlwangig, und man sah ihm an, dass er auf dem letzten Loch piff.
 მათხოვარს ყბა ყბაში ჰქონდა გამძვრალი და ყველა ხედავდა, რომ სულს დაფავდა. (სინსილა გამოელეული ჰქონდა)
 Sie (Frau Permaneder) ... küßt ihren Bruder auf beide Wangen und sagt: „Wir Buddenbrooks pfeifen noch nicht aus dem letzten Loch, wer das glaubt, der irrt im höchsten Grade!“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 იგი (ფრაუ პერმანედერი) კოცნის ძმას ორივე ღოყაზე და ეუბნება: „ჩვენ ბუდენბროკებს ჯერ კიდევ სინსილა (საფანელი) არ გამოგულევიდა (ჩვენ ბუდენბროკები ჯერ სულს არ ვდაფავთ). ვისაც ეს ჰგონია – ძალიან ცდება.“
- 895 = **jmdm. ein Loch in den Bauch reden** – zu viel reden mit jmdm. der (die) keine Lust hat zu zuhören – ილაჯი გაუწყვიტა, გული გაუწყვიტა ლაპარაკით
 ...Diese Frau kann einem ein Loch in den Bauch reden.
 ამ ქალს შეუძლია ლაპარაკით ადამიანს ილაჯი გაუწყვიტოს (გული გაუწყვიტოს).
- 896 = **jmdm. ein Loch in den Bauch fragen** – jmdm. mit seinen Fragen lästig werden, immer mehr Fragen stellen, weil man etwas ganz genau wissen will – ილაჯი გაუწყვიტა, გული გაუწყვიტა შეკითხვებით
 ...Sie fragten den redseligen Berliner ein Loch in den Bauch.
 ... ენაწყლიან (საუბრის მოყვარულ) ბერლინელს შეკითხვებით გული გაუწყვიტეს (ილაჯი გაუწყვიტეს).
- 897 **LOCKERLASSEN – nicht lockerlassen** (fam) – nicht nachgeben – შენი არ მოიშალო, არ მოეშვა, გადაეკიდო
 ...Wegen seiner überhöhten Forderungen wurde er schon mehrmals abgewiesen, aber er lässt nicht locker.
 მისი გადაჭარბებული მოთხოვნების გამო იგი ბევრჯერ იქნა უარყოფილი (მას ბევრჯერ მოუხსნეს უფლებამოსილება), მაგრამ იგი თავისას არ იშლის.
 ...Will er etwas von dir, so lässt er nicht locker, bevor du seinen Wunsch erfüllt hast.
 თუ რამე მოინდომა შენგან, არ მოგეშვება (გადაგეკიდება), სანამ არ შეუსრულებ გულის წადილს.
- 898 **LÖFFEL – über den Löffel barbieren** (umg) – jmdn. betrügen – გააცურებს, მშრალზე დატოვებს, რიყეზე დატოვებს, სატყუარას მიუგდებს (იხ. Licht № 877, Narr № 993, Ohr № 1052, Schnippchen № 1320)
 Als man erfuhr, daß der Fürst von Talleyrand als Vertreter Frankreichs, nach Wien gereist sei, sagte der Großvater: „Gebt acht, der alte Fuchs wird sie alle über den Löffel barbieren.“
 (G. Parthey – Das Haus in der Brüderstraße)
 როდესაც ცნობილი გახდა, რომ ტალეირანი ვენაში გაემგზავრა საფრანგეთის წარმომადგენლად, ბაბუამ თქვა: „აი, ნახავთ, ბებერი მელა იქ ყველას გააცურებს.“
- 899 = **die Weisheit (auch nicht) mit Löffeln gegessen, gefressen haben** – (ugs; iron.etw..bes. Intelligenz, Klugheit (nicht gerade) in sehr hohem Maße besitzen. - ჭკუის კოლოფია
 ...Bild dir nur nicht ein, als hättest du die Weisheit mit Löffeln gefressen.
 (Becher - Abschied)
 ნუ გგონია, რომ შენ ჭკუის კოლოფი ხარ.

- 900 LORBEEREN – Lorbeeren ernten** – Anerkennung bekommen – დაფნის გვირგვინი ერგო, აღიარება ჰპოვა
 ...Mit seiner wissenschaftlichen Arbeit hat er viele Lorbeeren geerntet.
 მან თავისი სამეცნიერო მოღვაწეობით ბევრჯერ ჰპოვა აღიარება.
- 901 = auf (seinen) Lorbeeren ruhen (ausruhen)** – nach einem Erfolg untätig bleiben – ძველი დიდება და პატივი შერჩა და მიღწეულით კმაყოფილია
 ...Er war früher als Sänger berühmt gewesen und ruhte jetzt im Alter auf seinen Lorbeeren.
 (Hauff - Othello)
 ის წინათ სახელოვანი მომღერალი იყო და ახლა მოხუცებულობაში ძველი დიდება და პატივი შერჩენოდა და მიღწეულით კმაყოფილდებოდა.
- 902 LOS – mit ihm ist nicht viel los** (fam) – er kann nicht viel, er ist schwächlich, er taugt nicht viel – დიდი ვერაფერი შვილია, არაფრის მაქნისია
 ...Ich musste den Neuen wieder entlassen. Mit ihm war nicht viel los.
 მე ახალმოსული კვლავ დავითხოვე. იგი დიდი ვერაფერი შვილია. (არაფრის მაქნისია).
- 903 = dort ist (nicht) viel los** (fam) – dort ist (nicht) viel Leben und Treiben, dort ist es (nicht) interessant – დიდი არაფერი ხდება, მაინცდამაინც ისეთი არაფერია, დიდს არაფერს წარმოადგენს
 ...Auf der diesjährigen Industrieausstellung war (nicht) viel los.
 ამ წლის ინდუსტრიული გამოფენა დიდს ვერაფერს წარმოადგენს (დიდს არაფერს გუთავაზობს).
- 904 = er hat das Große Los gezogen** (das große Los ziehen) – er hat viel Glück gehabt – ბედმა გაუღიმა, გაუმართლდა, ბედი კარზე მოადგა, მოგება ერგო
 ...Willi hat eine gute Frau. Er hat mit ihr das Große Los gezogen.
 ვილის კარგი მეუღლე ჰყავს. მას ნამდვილად გაუმართლდა.
 „Hast du das große Los gezogen, Gustav?“ „Nein!, Oder, wenn du willst, doch. Mein Bruder hat mir ein kleines Vermögen hinterlassen.“
 (Bredel – Die Väter)
 „გუსტავ, ლატარეაში ხომ არ გერგო მთავარი მოგება (ხომ არ გამდიდრებულხარ, ბედი ხომ არ მოგადგა კარზე, ბედმა ხომ არ გაგიღიმა?)“
 „არა, თუმცა შეიძლება ასეც იყოს, ჩემმა ძმამ პატარა ქონება დამიტოვა.“
- 905 LOT – die Sache ist im Lote** – die Sache ist sicher, wieder in Ordnung, gesundheitlich auf der Höhe sein – საქმე დამკაშია მისული, ყველაფერი მოწესრიგებულია (მათ შორის ჯანმრთელობის საქმეც)
 ...Er konnte sich jetzt beruhigen, da die Sache im Lote war.
 ახლა შეეძლო მას დამშვიდებულიყო, რადგან საქმე დამკაში იყო მისული (მთლიანად იყო მოწესრიგებული).
- 906 LÖWE – der Löwe, der Held des Tages sein** – დღის გმირად იქცე
 ... Als er nach dem Kriege als Ordenträger in sein kleines Heimatdorf zurückkehrte, war er der Löwe des Tages.
 როცა ომის შემდეგ იგი ორდენოსანი დაუბრუნდა თავის მშობლიურ სოფელს, დღის გმირად იქცა (ყურადღების ცენტრში მოექცა).
- 907 LUFT – es liegt etwas in der Luft** (fam) – es scheint sich etwas zu ereignen – ჰაერში რაღაც სუნი ტრიალებს, რაღაც უნდა მოხდეს
 ...Wir hielten uns nicht lange in der politischen Versammlung auf, denn wir hatten von Anfang an das Gefühl, dass etwas in der Luft lag.
 ჩვენ დიდხანს არ გავჩერებულვართ პოლიტიკურ კრებაზე, რადგან ჩვენ თავიდანვე ვგრძნობდით, რომ ჰაერში რაღაც სხვა სუნი ტრიალებდა.
- 908 = er ist Luft für mich** (fam) – ich beachte ihn überhaupt nicht – არაფრად ვთვლი, არაფრად ვაგდებ, ჩემთვის არაფერს წარმოადგენს
 ... Seitdem er verschiedentlich versucht hat, mich bei anderen lächerlich zu machen, ist er Luft für mich.

მას შემდეგ რაც იგი სხვადასხვაგვარად (ყოველნაირად) შეეცადა სხვისი თანდასწრებით ჩემს სასაცილო მდგომარეობაში ჩაყენებას, იგი ჩემთვის აღარაფერს აღარ წარმოადგენს.

909 = **Luft machen** (seiner Empörung, seinen Ärger, Verdruss u. drgl.) – Laut sagen, was einem Probleme u. Ärger macht - პირი მოხადო (რაც გრძნობას)
...Diesem Polizisten gegenüber wenigstens hatte Frau Berndt ihrer Empörung Luft gemacht.
(Feuchtwanger – Erfolg)

ამ პოლიციელის მიმართ ხომ მაინც მოხადა ფრაუ ბერნდტმა პირი თავის დაგუბებულ აღშფოთებას.

910 = **jmdn. an die Luft setzen** (Tür) (fam) – jmdn. herauswerfen – გარეთ გააგდო, კარში გაუძახო (იხ. Stuhl № 1551; Tempel №1574; Tür №1631)
...Aber das sage ich Ihnen, Castorp; wenn Sie hier Szenen aufführen und ein Geschrei erheben ... so setze ich Sie an die Luft.

(Th. Mann – Der Zauberberg)

„აი რას გეტყვით, კასტორპ; თუ თქვენ აქ სცენებს მოგვიწყობთ და ყვირილს ატყებთ ... გაგაგდებთ გარეთ (გარეთ მივაბრძანებთ, გარეთ გისვრით).“

Ich setze den Frechdachs kurzerhand an die (frische) Luft.

მაგ თავხედს დაუყონებლივ გარეთ მივაბრძანებ.

Tom ist ein Politiker und weiß, was er will. Von wem wurde Christian an die Luft gesetzt?

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ტომი ნამდვილი პოლიტიკოსია და იცის, რაც უნდა. ვინ გაუძახა ქრისტიანს კარში?

911 = **in die Luft gehen** (fam) – wütend werden – განრისხდა, გაბრაზდა, ცოფები ყარა

...Als er von den Schandtaten seines Sohnes hörte, ging er in die Luft.

როცა მან თავისი ვაჟიშვილის სამარცხვინო საქმეები შეიტყო, განრისხდა (სიბრაზისაგან ცოფები ყარა).

912 **LUFTSCHLOSS – Luftschlösser bauen** – Pläne machen, die sich nicht verwirklichen lassen – ოცნების კოშკებს აგებს, გეგმებს აწვობს

...Sie baut sich Luftschlösser und weiß nicht, dass ihr bittere Enttäuschung bevorstehen.

იგი ოცნების კოშკებს აგებს და არ იცის, რომ იმედის გაცრუება ელის.

913 **LÜGE – jmdn. Lügen strafen** – beweisen, daß jmd. gelogen od. etw. Falsches behauptet hat – სიცრუეში ამხილო

„Sprich, dass du schuldlos bist, leugne es, daß der Feind in deinem Herzen ist, und straf mich Lügen.“

(Schiller – Die Jungfrau von Orlean)

„თქვი, რომ უდანაშაულო ხარ, უარყავი, რომ მტერს შენს გულში გაუჩენია ბინა და მამხილე სიცრუეში!“

914 **LUNTE – Lunte riechen** – Gefahr im voraus bemerken , Verdacht schöpfen – საფრთხე იგრძნო, ეჭვი გაუჩნდა (იხ. Braten №146)

...Entweder hat er selbst Lunte gerochen, oder jemand hat ihm einen Floh ins Ohr gesetzt.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

მან ან თვითონ იგრძნო საფრთხე, ან ვიღაცა სხვამ აღუძრა ეჭვი.

915 **LUPE – etwas (jmdn.) scharf unter die Lupe nehmen** (fam) – etwas (jmdn.) genau betrachten und streng beurteilen – ლუპში გაატარო, მკაცრი კონტროლის ქვეშ იქონიო, ლუპით შეხედავენ.

...Alle Beamten werden vor ihrer Anstellung gründlich unter die Lupe genommen.

ყველა მოხელეს დანიშვნამდე მკაცრი კონტროლის ქვეშ გაატარებენ, მკაცრ კონტროლს ჩაუტარებენ.

916 **LUSTIG – sich über jmdn. lustig machen** – sich über jmdn. mokieren, jmdn. verulken – მასხრად აიგდო, დასცინო

„Wie häßlich!“ – rief sie (Charlotte) ... „Sie machen sich über mich lustig, Herr Gauleiter.“

(Kellermann – Totentanz)

„რა საზიზღრობაა!“ წამოიძახა მან (შარლოტამ) ... „თქვენ მასხრად მიგდებთ,
ბატონო გაუღაიტერ.“

M

- 917 **MACHEN – das lässt sich machen** – das ist möglich – შეიძლება მოხერხდეს, შესაძლებელია გამოვიდეს, გამოვა
...Ich möchte für Sonntag eine Flugkarte, ist das noch möglich? – Ja, das lässt sich machen.
თუ შეიძლება, კვირისთვის ავიაბილეთი მინდა შეეუკვეთო? – კი, შეიძლება მოხერხდეს.
- 918 = **sich nichts (nicht viel, wenig) darausmachen** – etwas nicht (nicht sehr gern) mögen – არ გიყვარდეს, არ გხიბლავდეს, არად მიაჩნია, არაფრად აგდებს, არ დაეძებს, ფეხებზე ჰკიდია
...Korpulente Menschen machen sich nicht viele aus Sport.
ბრვე აგებულების ადამიანებს დიდად არ ხიბლავთ სპორტი (არ უყვართ სპორტი).
„... Heimlich wird über ihn gewitzelt, der er scheint es nicht zu bemerken oder sich nichts daraus zu machen.“
(Bredel – Fünzig Tage)
მას ჩუმ-ჩუმად დასცინიან, მაგრამ იგი ამას ვითომც ვერ ამჩნევს ან არაფრად აგდებს (არ დაეძებს, ფეხებზე ჰკიდია).
- 919 = **das macht sich sehr gut (fam)** – das sieht sehr gut aus, das passt sehr gut – შეეფერება, უხდება
...Die zarte Vase macht sich auf dem Chippendaletisch sehr gut.
ეს ნაზი ლარნაკი ამ მაგიდას ძალიან უხდება.
- 920 **MACHTWORT – mit jmdm. ein Machtwort sprechen** – energisch mit jmdm. sprechen – მაგრად ელაპარაკო, მკაცრად, (კარგა ლაზათიანად) ელაპარაკო
...Willst du nicht mit dem Dienstmädchen wegen der Unsauberkeit ein Machtwort sprechen?
არ გინდა დამლაგებელს ამ უსუფთაობის გამო ერთი კარგა ლაზათიანად (მაგრად) ელაპარაკო?
- 921 **MÄDCHEN – er ist Mädchen für alles (fam)** – er kann oder muss alle Arbeiten tun – ყველაფერი ეხერხება, ყველაფერი ასდის ხელზე
...In seinem Büro ist er das reinste Mädchen für alles.
თავის ბიუროში იგი ყველაფერს თვითონ აწესრიგებს.
- 922 **MAGEN – jmd. (etwas) liegt mir schwer im Magen (fam)** - 1. jmdn. nicht leiden können – გულზე არ მესატება, ვერ ვიტანს 2. Etwas macht mir große Sorgen, ärgert mich – მადარდებს, გულზე მაწევს
...Wegen seines dreisten Benehmens liegt er mir schon seit langem schwer im Magen.
მისი თავხედური ქცევის გამო მას დიდი ხანია ველარ ვიტან (გულზე არ მესატება).
...Die unangenehme Nachricht liegt mir doch schwer im Magen.
ეს უსიამოვნო ამბავი გულზე მაწევს (ძალიან მადარდებს).
- 923 **MANN – seinen Mann stehen** – eine schwierige Arbeit oder Situation meistern, gute Arbeit tun – მძიმე სამუშაოს(სიტუაციას) დასძლიო, თავი გაართვა, მედგრად დახვედ, მოიგერიო
...Obwohl die Soldaten seit Tagen kaum zur Ruhe gekommen waren, stand die Kompanie in den schweren Kampf ihren Mann.
მიუხედავად იმისა, რომ ჯარისკაცებმა რამდენიმე დღის შემდეგ ძლივს ნახეს მოსვენება, ასეულმა ძნელ ბრძოლაში კარგად მოიგერია (ძნელ ბრძოლას თავი გაართვა, ბრძოლა დასძლია, მაგრად დაუხვდა).
- 924 = **etwas (seine Ware) an den Mann bringen (fam)** – Seine Ware verkaufen – გაასაღა
„...Es war gar nicht einfach, mein Projekt an den Mann zu bringen.“
(Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)
„არც თუ ისე ადვილი იყო გამესაღებინა (მეიძულებინა მივლოთ) ჩემი პროექტი.“

- 925 = **seinen Mann finden** – einen unbetrügenden Gegner finden – ბადალი ჰპოვა, ღირსეული მოწინააღმდეგე შეხვდა
 ...Georg war kein ungeübter Fechter, aber hier hatte er seinen Mann gefunden.
 (Hauff - Lichtenstein)
 გეორგი არ იყო გაუწვრთნელი მოფარიკავე, მაგრამ აქ ბადალი (ღირსეული მოწინააღმდეგე) შეხვდა.
- 926 = **ein Mann von echten Schrot und Korn** – ein verständnisvoller, echter, mitfühlender Mensch sein – ნამდვილი ადამიანია, კაცური კაცია, სხვა ყაიდისაა (იხ.Schrot№1338)
 ...Das war ein Mann von echtem Schrot und Korn.
 ეს იყო ნამდვილი ადამიანი (ყოველმხრივ ღირსეული ადამიანი, კაცური კაცი).
 ...Da ist Ihr Vetter ein anderer Kerl, von anderem Schrot und Korn.
 (Th. Mann – Der Zauberberg)
 - აი, თქვენი ბიძაშვილი სულ სხვა ადამიანია, სხვა ყაიდისაა.
- 927 = **Manns genug sein** (etwas zu tun) – die Entschlusskraft, Energie besitzen, etwas Nötiges zu tun – ვაჟკაცობა გეყოს, მხნეობა გეყოს, ძალა გეყოს (შეასრულო რაღაც)
 ...Ich hatte ihm Rache geschworen, und ich war Manns genug, sie auszuführen.
 (Hauff – Der Mann...)
 მე ფიცი დავდე შური მეძია მასზე და იმდენი ვაჟკაცობა გამოვიჩინე, რომ ეს შევასრულე კიდევ.
- 928 **MANTEL – den Mantel nach dem Winde hängen / kehren / drehen** – sich immer zum eigenen Vorteil der herrschenden Meinung anpassen – კაცი იმის მაყარია, ვისი კვამლიც (ერდოც) მაღალია, ცხოვრებას ფეხს უწყობს
 „...Wie sich die Zeiten ändern, so müssen wir uns selbst ändern. Ein gescheiter Mann hängt den Mantel nach dem Winde,“ – sagte Herr Preiß.
 (Weerth – Humoristische Skizzen)
 „უამთა ვითარებასთან ერთად ჩვენც უნდა ვიცვლებოდეთ. ჭკვიანი კაცი იმის მაყარია, ვისი კვამლიც (ერდოც) მაღალია,“ – თქვა ბ-მა ბრაისმა.
- 929 **MARK – durch Mark und Bein gehen** – durchdringend sein, durch und durch gehen (Bein = Knochen) – ძვალსა და რბილში გაატარა, ტანში დაუარა
 ...Ein niederträchtiges, kurzes, heiseres Gelächter drang mir durch Mark und Bein.
 (Kellermann – Die Geisterseher.)
 საზიზღარმა, მოკლე და ღრინჭიანმა სიცილმა გამიარა ტანში (ძვალსა და რბილში გაატარა, ფეხის ფრჩხილებამდე დამიარა).
- 930 **MARSCH – jmdm. den Marsch blasen** – jmdm. scharf zurechtweisen, jmdn. tadeln – შეახურა, შეჯორა, გათათხა (იხ. Kopf № 791; Nase №1005)
 ...Er wird dem Oskar den Marsch blasen.
 (Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
 მას უნდოდა კარგად გაეთათხა (გაეჯორა, შეეხურებინა).
- 931 **MATTHÄI – Matthäi am letzten** – Mattäi (biblisch) eigtl – am Ende des Mattäus-evangeliums – jmd. ist finanziel am Ende – აღსასრულის დღე დაუდგა, სამარე გაეთხრება, წირვა გამოუვა
 „...Ich will dir mal was sagen, Karl: die Herren glauben, jetzt sei für Frankreich Matthäi am letzten. Aber das haben sie vor Verden auch gedacht.“
 (A. Zweig - Die Einsetzung eines Königs)
 „...აი, რას გეტყვი, კარლ: ამ ვაჟბატონებს ჰგონიათ, რომ საფრანგეთს აღსასრულის დღე დაუდგა (სამარე გაეთხარა, წირვა გამოუვიდა). მაგრამ ისინი ვერდენთანაც ასე ფიქრობდნენ.“
- 932 **MAUL – Maul und Nase aufsperrn** – fassungslos erstaunt sein – პირდაღებული უყურებს, პირლია უმზერს
 ...Die Leute sperren Maul und Nase auf, wenn er vorbeiging.

- ხალხი პირდაღებული შეჰყურებდა (პირდაფხენილი შეჰყურებდა, პირღია ჟმზერდა), როდესაც იგი ჩაივლიდა.
- 933** = **jmdm. ums Maul gehen** - jmdm. Honig ums Maul schmieren (vulg.) – sagen, was jemand gern hört; jmdm. schmeicheln – თავი მოუქონო, მოთაფლო
 ...Um möglichst schnell in eine höhere Stelle aufzurücken, ließ er keine Gelegenheit vorübergehen, seinem Vorgesetzten ums Maul zu gehen oder Honig ums Maul zu schmieren.
 იმის გამო, რომ რაც შეიძლება სწრაფად ასულიყო უფრო მაღალ თანამდებობაზე, იგი არცერთ შემთხვევას არ უშვებდა ხელიდან თავი მოუქონა (მოეთაფლა) მისი უფროსისათვის.
- 934** = **das Maul halten** – schweigen, nicht viel reden – ენა გააჩერე, ენას კბილი დააჭირე, ენა ჩაივლე, ენა დააყენე, ენა დაიმოკლე, ხმა ჩაიკმდე (იხ. Mund№965)
 ...Willst du dein Maul halten? Willst das Violoncello am Hirnkasten wissen?
 (Schiller – Kabale und Liebe)
 გააჩერებ თუ არა მაგ ენას? გინდა ამით თავი გაგახეთქო?
- 935** = **es jmdm. Maul sauber halten** – jmdn. ohne etwas verlassen – ხახამშრალი დაგტოვებენ, ლუკმას პირში არავინ ჩაგიდებს
 ...Aber man wird dir's Maul sauber halten.
 (Schiller – Kabale und Liebe)
 მაგრამ ლუკმას პირში არ ჩაგიდებენ.
- 936** = **das Maul hängen lassen** (derb;)- ein mürrisches, verdrießliches Gesicht machen, weil man unzufrieden od. beleidigt ist – ცხვირი ჩამოუშვა
 ...Warum lässt du das Maul hängen?
რა ცხვირი ჩამოგიშვია (რა ცხვირ-პირი ჩამოგტირის)?
- 937** = **das Maul voll nehmen** – übertreiben und sich mit etwas wichtig tun – სხაპასხუპით, სულმოუთქმელად
 ... Da hatte Fernand das Maul voll genommen, wie innig er seinen närrischen Philosophen verehere ...
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 ... ფერდინანდმა ჯერ სულმოუთქმელად (სხაპასხუპით) ქება-დიდება შეასხა თავის ახირებულ ფილოსოფოსს ...
- 938** = **sich (D) das Maul verbrennen (auch Mund)** – unbedacht etw. sagen, was böse Folgen haben kann – წამოცდება, წამოროშავს, წამოაყრანტალებს რამეს
 „...Verbrenne dir nur nicht noch einmal das Maul,“ bellte der alte Gandarm.
 (Erpenbeck - Heimkehr)
 „ფრთხილად იყავი, შენმა გრძელმა ენამ კიდევ არ ჩაგაგდოს ცუდ დღეში (არაფერი წამოაყრანტალო),“ დაიღრიალა მოხუცმა ჟანდარმმა.
 ...Ich fürchte, mir den Mund wieder zu verbrennen.
 მეშინია კიდევ არაფერი წამოვროშო.
- 939** **MAULAFFE – Maulaffen feilhalten** (stärker fam.) – untätig zusehen (Das dem Plattdeutschen: dat Mul apen halten = das Maul offenhalten – vor Stauenen oder Neugier):
 უსაქმოდ პირდაღებული იდგე, ბუზებს ითვლიდე, ბუზებს ყლაპავდე (დგას უსაქმოდ პირდაღებული, ბუზებს ითვლის, ბუზებს ყლაპავს)
 ...Was stehst du herum und hältst Maulaffen feil!
 რა დგახარ პირდაღებული?
 „...Komm heraus, ... was sitztest du so still, du Tor, und hältst Maulaffen feil?“
 (W. Raabe – Chronik der Sperlingstraße)
- „გამოდი აქეთ ..., რა ზიხარ მანდ გატვრენილი, შე სულელო, დაგიღია პირი (ყლაპავ ბუზებს, ბუზებს ითვლი)?“
- 940** **MAUS – davon beißt eine Maus keinen Faden ab** - daran ist nicht zu rütteln - მოხდეს, რაც მოსახდენია, არაფერი გაეწყობა, არავითარი დათმობა, აღარაფერი შეიცვლება

“Tun Sie, was Sie nicht lassen können ... Was geschehen soll, das wird doch geschehen, davon beißt keine Maus mehr einen Faden ab.

(P. Heyse – Erzählungen)

„გააკეთეთ, რისი გაკეთებაც მიგაჩნიათ საჭიროდ ... მოხდეს, რაც მოსახდენია (აქ არაფერი გაეწეობა, არავითარი დათმობა, ვერაფერს ვერ შეცვლი).“

- 941 **MAUSIG - sich mausig machen** – sich wichtig machen – ყოყმობს, ზეცას თავს აჭერს, ყოყლოჩინობას იწვევს, საყველოში იწვევა
„...Und nun werden die Schlicke und Legien sich noch mehr mausig machen.“

(Bredel – Verwandte und Bekannte)

„ახლა კი ეს შლიკები და ლეგიენები კიდევ უფრო აიწვევიან საყველოში (მიაჭერენ ზეცას თავს, გაყოყმონდებიან, დაიწვევენ ყოყლოჩინობას).“

- 942 **MEILE – drei Meilen gegen den Wind riechen** (stark fam.) – schon von weitem riechen – შორიდან იყნოსა

...Hier gibt es einen guten Braten, man riecht ihn schon drei Meilen gegen den Wind.

აქ რაღაც კარგი შემწვარი კერძია. სამი მილიდან შეიძლება მისი ყნოსვა.

- 943 **MEIN – mein und dein verwechseln oder nicht unterscheiden können** – es mit fremdem Besitz nicht so genau nehmen, sich etwas aneignen – ჩემს და შენს ვერ არჩევს, ჩემი და შენი ეშლება

...Er ist ein tüchtiger Arbeiter, aber leider kann er mein und dein nicht unterscheiden oder verwechselt er ab und zu mein und dein.

იგი კარგი მუშაკია, მაგრამ სამწუხაროდ ჩემს და შენს ვერ არჩევს, ჩემი და შენი ეშლება ზოგჯერ.

- 944 **MESSER – jmdm. das Messer an die Kehle setzen** (fam) – jmdm. mit dem Ruin drohen - დანა ყელთან მიაბჯინო, თავზე ხანჯლით დაადგე (განადგურებით დაემუქრო)

...Nur weil man ihm das Messer an die Kehle setzte, gab er nach.

მან დასთმო მხოლოდ იმიტომ, რომ დანა მიაბჯინეს ყელთან (ხანჯლით დაადგნენ თავზე).

- 945 = **das Messer steht jmdm. an der Kehle** – jmd. ist in schwerer finanziellen Lage – დანა ყელთან აქვს მიბჯენილი (მძიმე ფინანსური მდგომარეობა აქვს)

...Herr von Maiboom braucht Geld, er braucht sofort eine größere Summe ... Das Messer steht ihm an der Kehle.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ბატონ ფონ მაიბოომს სჭირდება ფული, დაუყონებლივ სჭირდება მოზრდილი თანხა ... დანა ყელთან აქვს მიბჯენილი.

- 946 **MIENE – eine Miene aufsetzen, machen** - in einer bestimmten Situation bestimmte Gefühle zeigen, ausdrückendes Aussehen des Gesichts machen - გამოძეგველება მიიღო, სახე დაიყენო, სახე იცვალა

...Der Portier setzte eine eisige Miene auf ... und sagte im dienstlichen Tone: „Sie wünschen?“

(Kellermann – Der 9. November)

მეკარემ ცივი გამომეტყველება მიიღო (მეკარეს სახე ეცვალა) და ოფიციალური კილოთი თქვა: „რა გნებავთ?“

- 947 = **eine Miene verziehen** (keine Miene verziehen) – sich eine Gefühlsregung anmerken (nicht zeigen) – სახე დაიგრძელა, სახეზე ნირი შეეცვალა, წარბი შეიჭმუხნა (ან პიროქით)

...Wenn ein Dienstbote nur eine Miene verzog, so setzte sie (Franziska) ihn vor die Tür.

(Kellermann – Die Stadt Anatol)

...როგორც კი შინამოსამსახურე სახეს შეიჭმუხნიდა (სახეს დაიგრძელებდა), იგი (ფრანცისკა) მას სახლიდან გააგდებდა ხოლმე.

...Obgleich er über die ungerechten Vorwürfe empört war, verzog er keine Miene.

მიუხედავად იმისა, რომ აღშფოთებული იყო უსამართლო საყვედურებით, მას წარბიც არ შეუხრია (მას სახის ნირი არ შესცვლია).

948 = **gute Miene zum bösen Spiel machen** – sich mit seinem Schicksal oder seiner Lage abfinden, wohl oder übel geschehen lassen – იხტიბარს არ იტეხს (იხ.Spiel№1443)
...Da er gegen die Mitwirkenden jener Nacht rechtlich nicht vorgehen konnte, zog er es vor, gute Miene zum bösen Spiel zu machen...

(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)

ღამის ინციდენტის მონაწილეების პასუხისგებაში მიცემის საშუალებას მოკლებული, იგი იხტიბარს მაინც არ იტეხდა.

... Obwohl er sich in dieser Gesellschaft gar nicht wohl fühlte, machte er gute Miene zum bösen Spiel.

თუმცა იგი ამ საზოგადოებაში თავს სრულიად არ გრძნობდა კარგად, იხტიბარს მაინც არ იტეხდა.

949 **MIR – mir nichts, dir nichts** – ohne Umstände – ყოველგვარი ბოდიშის გარეშე, უცერემონიოდ

...Sie kam mir nichts, dir nichts ins Zimmer, anstatt vorher anzuklopfen.

იგი ყოველგვარი ბოდიშის გარეშე (უცერემონიოდ) შემოვიდა ოთახში, ნაცვლად იმისა, რომ ჯერ დაეკაკუნებინა.

950 **MITSPIELEN – jmdm. übel mitspielen** – jmdm. großen Schaden zufügen – მწარედ ეხუმრა, ზარალი მიაყენა, დააზარალა, მოატყუა

...Sie waren seit Jahren unzertrennliche Freunde, aber nachdem ihm von Seiten seines besten Freundes verschiedentlich über mitgespielt worden war, trennte er sich von ihm.

ისინი წლების განმავლობაში განუყრელი მეგობრები იყვნენ, მაგრამ მას შემდეგ რაც იგი თავის საუკეთესო მეგობრის მხრიდან ყოველმხრივ მოტყუებული და დაზარალებული შეიქმნა, ის მას ჩამოსცილდა.

951 **MOKIEREN – sich über jmdn. mokieren** – sich lustig machen, sich abfällig oder spöttisch äußern – დასციინის, მასხრად იგღებს

(იხ.Arm№26, Besten№100, Schindluder№1266, Schippe№1267)

... Ihm war, als betrachteten alle Passanten ihn und Cäcilie besonders neugierig und mokierten sich insgeheim über sie ...

(Bredel – Verwandte und Bekannte)

... მას ეჩვენებოდა, თითქოს ყველა გამვლელი მას და ცეცილიას განსაკუთრებული ცნობისმოყვარეობით ათვალიერებდა და გულში მასხრად იგღებდა.

952 **MOND – die Uhr geht nach dem Mond** (stärker fam.) – die Uhr geht ungenau – საათი მთვარეზე მუშაობს, გარბის, არასწორ დროს უჩვენებს

...Ich hatte keine Ahnung, wie spät es war, denn meine Uhr ging nach dem Mond.

აზრზე არ ვიყავი, რა დრო იყო, რადგან ჩემი საათი არასწორ დროს უჩვენებდა, (გარბოდა).

953 **MORES – jmdn. Mores lehren** (fam.) – jmdn. Anstand oder gute Sitten lehren (lat. mores = Sitten) – ჭკუა ასწავლო, ჭკუაზე მოიყვანო, მოარჯულო

...Diese Oberflächlichkeit geht entschieden zu weit, dich werde ich Mores lehren.

ეს თავქარიანობა (ქარაფშუტობა) საზღვრებს ცდება, მე მოგიყვან შენ ჭკუაზე (გასწავლი ჭკუას, მოგარჯულებ)

954 **MOST – wissen, wo Barthel den Most holt** (fam.) – fundig sein, die geheimen Schliche kennen, alle Kniffe kennen – ხრიკს იცნობდე

...Ihn kann nichts in Verlegenheit bringen, denn er weiß immer, wo Barthel den Most holt:

მას ვერაფერი დააბნევს, მან ყოველთვის იცის, როგორ გამოძვრეს, (ყველა ხრიკს იცნობს თავის დაძვრენის)

955 **MÜCKE – aus einer Mücke einen Elefanten machen** (fam) – Maßlos übertreiben – რწყილი დააწვინო და აქლემი აშობინო, რწყილი სპილოდ გადააქციო, ნათქვამი გააზვიადო

...Es gibt Menschen, die gern aus einer Mücke einen Elefanten machen.

არიან ადამიანები, რომელნიც რწყილს დააწვენენ და აქლემს აშობინებენ

(ყველაფერს აზვიადებენ)

...Diese unwichtige Sache ist doch kein Grund zur Aufregung. Man darf doch nicht gleich aus einer Mücke einen Elefanten machen.

ეს უმნიშვნელო საქმე აღელვების არავითარ საფუძველს არ იძლევა, ხომ არ შეიძლება, უცებ რწყილი სპილოდ აქციო (უცებ რწყილს სპილოდ ნუ აქცევ).

956 **MUMM – keinen rechten Mumm haben** (fam) – keinen Mut, keine Lust, kein Zutrauen haben – გული არ მიგიწევდეს, არ გეხალისებოდეს

...Der Plan reizt mich, ich habe aber nicht den rechten Mumm dazu.

გეგმა მხიბლავს, მაგრამ რაღაც გული არ მიმიწევს.

957 **MUND – der Mund steht jmdm. nicht** (nie) – ist nicht einen Augenblick still – jmd. redet ununterbrochen / sehr viel – ენას არ აჩერებს, ბევრს ლაპარაკობს, ყბედობს

...Ihre Gesellschaft ist nicht auszuhalten, denn ihr Mund steht nie still.

მის საზოგადოებაში ყოფნა აუტანელია, რადგან იგი ენას არ აჩერებს.

958 = **den Mund aufmachen / auf tun** – reden, etw. sagen, zu sprechen beginnen – კრინტს დაძრავს, ხმას ამოიღებს, დაილაპარაკებს

„... Ich habe ja noch nicht den Mund aufgetan.“ – sagt Batzke.

(H. Fallada - Wer einmal aus dem Blechnapf frißt)

„მე ხომ ჯერ კრინტიც არ დამიძრავს“ – თქვა ბაცკემ.

959 = **den Mund / das Maul aufreißen** (wie ein Scheunentor) (salopp) –schreien, Grobheiten sagen; aufschneiden, prahlen- ყვირის, ღრიალებს, უკმეხად (უხეშად) ლაპარაკობს; ტრაბახობს, იკვებხნის, ბაქიაობს

...Von dem habe ich noch nie ein normales, oder gar ein freundliches Wort gehört. Er reißt immer den Mund auf. (MDtl)

მისგან ნორმალური და მითუმეტეს, თავაზიანი სიტყვა არასოდეს მსმენია. იგი სულ ყვირის (სულ ღრიალებს).

...Was hat er schon geleistet! Aber den Mund reißt er auf wie ein Scheunentor. (MDtl)

ნეტავ რა დამსახურება აქვს, ასე რომ ტრაბახობს

960 = **den Mund / das Maul über jmdn. aufreißen** – über jmdn. schlecht reden, jmdn. beschimpfen – ძვირი თქვა, აუგად მოიხსენია

... Es ist schlimm, wenn man eine Nachbarin hat, die über jeden Mitbewohner den Mund aufreißt.

ცუდია, როცა ისეთი მეზობელი გყავს, ყველა მცხოვრებს აუგად რომ იხსენიებს (ყველა მცხოვრებზე ძვირს რომ ამბობს).

961 = **den Mund / Mund und Nase / Mund und Augen aufreißen, aufsperrn** (salopp) – höchst erstaunt blicken – პირი დაადო (გაოცებისაგან)

...Als er mich so unerwartet sah, riss er den Mund auf.

ასე მოულოდნელად რომ დამინახა, გაოცებისაგან პირი დაადო.

962 = **einen losen Mund / ein loses Maul haben** (salopp) - oft freche Dinge sagen – ენაწაგდებულია, ზედმეტს ლაზღანდარებს

...Leider ist dieser Junge schlecht erzogen. Er hat einen losen Mund.

სამწუხაროდ ეს ყმაწვილი ცუდად არის აღზრდილი, ძალიან ენაწაგდებულია (ზედმეტად ლაზღანდარობს)

963 = **einen großen Mund** (fam) / **ein großes Maul** (vulg) **haben** (salopp) – prahlerisch reden, übertreiben, Vorlaut sein – გაუთავებლად ტრაბახობს, ყველაფერს აზვიადებს, ყვირის

... Der Abend gestern war eigentlich sehr nett, nur Fritz hat wie immer einen großen Mund gehabt.

კაცმა რომ თქვას, გუშინდელი საღამო ძალიან სასიამოვნო იყო, მხოლოდ ფრიცმა ჩვეულებისამებრ გაუთავებლად იტრაბახა.

... Man kann nicht vernünftig mit ihr reden, sie hat immer einen großen Mund.

მასთან ნორმალური ლაპარაკი არ შეიძლება, ყველაფერზე ყვირის.

964 = **nicht auf den Mund gefallen sein** – redegewandt, schlagfertig sein – სიტყვა არ შემოაკლდება, მახვილი ენა აქვს, კარგად უჭრის ენა, ენამჭკვერია, ენამოსწრებულია
„...Sie sollen sich eine schalldichte Telefonzelle anschaffen,“ sagte ich zu Frau Zalewski. Aber sie war nicht auf den Mund gefallen. „Wieso?“ fragt sie zurück. „Haben Sie soviel zu verbergen.“

(E.M. Remarque – Drei Kameraden)

„ბგერაგაუმტარი სატელეფონო ჯისური უნდა შეგეძინათ“ – ვუთხარი ქალბატონ ცალევსკის. მაგრამ ისიც ენამოსწრებული ქალი იყო. „როგორ?“ – მკითხა. „განა ასე ბევრი რამე გაქვთ დასამალი?“
...Er war durchaus nicht auf den Mund gefallen.

(Th. Mann – Der Weg zum Friedhof)

მას სიტყვა არ შემოაკლდებოდა (კარგად უჭრიდა ენა, იგი ენამჭკვერი, ენამოსწრებული იყო).

965 = **den Mund halten** – nicht reden, still sein – ენას კბილი დააჭირო, ენა დაიმოკლო, ხმა ჩაიკმიდო, არაფერი თქვა, ენა დააყენო
...Halten Sie den Mund! – ენას კბილი დააჭირო! (ენა ჩაიგდო, ენა გააჩერე, ენა დაიმოკლე და ა.შ.)

...Kannst du nicht den Mund halten?

არ შეგიძლია ენას კბილი დააჭირო?

966 = **reinen Mund halten** (fam) – oder das Maul oder die Schnauze (vulg) – halten – schweigen – კრინტი არ დაძრა, არაფერი წამოგცდეს
„Ich kann doch darauf rechnen, daß Sie reinen Mund halten? Wenn mein Vater von der Sache erführe, so gäbe es ein Unglück.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„ხომ შემიძლია იმედი ვიქონიო, რომ ნამუსს შემინახავთ (არაფერი წამოგცდებათ, კრინტს არ დაძრავთ). მამაჩემმა რომ ეს ამბავი გაიგოს, უბედურება დატრიალდება.“

967 = **von Mund zu Mund** – durch Weitererzählen vorbereitet werden – პირიდან პირში გადადის, ვრცელდება
...Dergleichen Nachrichten wanderten schnell von Mund zu Mund, mit den entsprechenden Kommenten.

(Bredel – Die Enkel)

ასეთი ხასიათის ცნობები სწრაფად გადადიოდნენ პირიდან პირში სათანადო ახსნა-განმარტებით.

968 = **jmdm. den Mund** (fam), **das Maul** (vulg.) **stopfen** – jmdn. zum Schweigen bringen, zwingen (mit Gewalt, durch Bestechung) – პირში ბურთს ჩასჩრის, პირს აუკრავს, პირზე კლიტეს დაადებს, ხმას არ ამოაღებინებს, გააჩუმებს.
...Fleck kaufte eine Tüte Himbeerbonbons, um dem Bübchen das Maul zu stopfen.

(Becher - Abschied)

ფეკმა იყიდა ჟოლოს კანფეტის პაკეტი, რომ პატარა ბიჭისთვის კლიტე დაედო პირზე (ბურთი ჩაეჩარა პირში, პირი აუკრა).

...Er kann nichts gegen mich sagen, ich werde ihm den Mund stopfen.

ის ჩემს საწინააღმდეგოს ვერაფერს იტყვის, გავაჩუმებ.

969 = **kein Blatt vor den Mund** (fam), **vors Maul** (salopp) **nehmen** – rückhaltlos, unbekümmert seine Meinung sagen – პირში ეტყვის, მიახლის, პირდაპირ, მოურიდებლად ეტყვის
...Er ist dadurch bekannt, dass er kein Blatt vor den Mund nimmt.

ის იმითაა ცნობილი, რომ ყველას მოურიდებლად(პირდაპირ) ეუბნება, რასაც ფიქრობს.

970 = **an jmds. Mund(e) / Lippen hängen** – jmdm. gespannt, sehr aufmerksam zuhören – გულისყურით უსმენს, სულგანაბული უსმენს, თითოეულ სიტყვას იჭერს

- ...Die Majorsfrau, die halbwüchsige Tochter, der kleine Junge – alles hing an seinem Munde.
(Seghers – Die Toten bleiben jung)
- მაიორის ცოლი, მოზარდი ქალიშვილი, პატარა ბიჭი – ყველა მის თითოეულ სიტყვას იჭერდა (ყველა მას სულგანაბული უსმენდა).
- 971 = **wie aus einem Munde** – einstimmig – ერთხმად, ყველას მონაწილეობით, უკლებლივ, ერთად
„... Aber sind wir nicht trotz allem reizende Leute?“ „Das seid ihr,“ sagten wir alles wie aus einem Mund.
(H. Böll – Irisches Tagebuch)
- „განა, მიუხედავად ყველაფრისა, შესანიშნავი ადამიანები არა ვართ?“ – „რა თქმა უნდა,“ წამოვიძახეთ ყველამ ერთად.
- 972 = **jmdm. das Wort aus dem Mund(e) nehmen** (fam) – Aussprechen, was ein anderer gerade sagen will – jmdm. ins Wort fallen – jmdn. unterbrechen – სათქმელი დაასწრო (სათქმელს დაასწრებს), პირიდან სიტყვა ააცალო (პირიდან სიტყვას ართმევს, აცლის)
„Wir müssen die Produktion umstellen,“ – „Richtig, Sie nahmen mir das Wort aus dem Munde!“ (MDtl)
წარმოება უნდა გარდავექმნათ! – სწორია! თქვენ დამასწართ სათქმელი.
...Sie erzählen geschäftig, einer nahm dem anderen das Wort aus dem Mund.
(L. Feuchtwanger – Erfolg)
- ისინი საქმიანად ლაპარაკობდნენ, ერთმანეთს პირიდან სიტყვას ართმევდნენ.
- 973 = **sich etwas vom (am) Munde absparen** (fam) – sich etwas unter großem Verzicht leisten, aufs äußerste beim Essen sparen – საჭმელზე დანახოვით შეიძინა ..კუჭს მოაკლო, პირს მოაკლო, ბევრ რაღაცაზე მოუწია უარის თქმა
.Unser Nachbar hat sich den neuen Fernsehapparat buchstäblich vom Munde abgespart – ჩვენმა მეზობელმა ახალი ტელევიზორი საჭმელზე დანახოვით შეიძინა.
- 974 = **jmdm. muss man jedes Wort vom Munde abkaufen** – jmd. spricht ungerne, ist wortkarg-სიტყვას ვერ ათქმევინებ, სიტყვაძუნწია, სიტყვაძვირია
...Er ist ein sehr verschlossener Mensch, man muss ihm jedes Wort vom Munde abkaufen.
ის ძალზე გულჩათხრობილი ადამიანია, სიტყვას ვერ ათქმევინებ (სიტყვა-ძუნწია.)
- 975 = **kalt und warm aus einem Munde blasen**-ganz und gar nicht gewillt sein, das tun,was der andere von einem erwartet oder verlangt- პირში ერთს ეუბნება , პირს უკან მეორეს
...Auf die Worte dieser Frau gebe ich nichts, die bläst kalt und warm aus einem Munde.
ამ ქალის სიტყვებს არავითარ მნიშვნელობას არ ვანიჭებ, რადგან პირში ერთს მეუბნება, პირს უკან კი მეორეს.
- 976 = **sich (Dat.) den Mund verbrennen** – unbedacht etw. sagen, was böse Folgen haben kann – წამოგცდეს, წამოაყრანტალო, წამოროშო (წამოროშავს რაიმეს, რასაც შეიძლება ცუდი შედეგი მოჰყვეს)
...Er dachte: Sonst bin ich still wie ein Mäuschen, und plötzlich verbrenne ich mir den Mund.
(A. Seghers – Der Mann ...)
- მან გაიფიქრა: ჩვეულებრივ გატვრენილი ვარ, აქ კი მოულოდნელად წამოვაყრანტალე (წამომცდა).
- 977 = **jmdm. Honig um den Mund / um den Bart schmieren** – jmdm. geschickt schmeicheln – მოთაფლო (მოთაფლავს), თავი მოუქონო (თავს მოუქონავს)
...Wenn die ihm Honig um den Mund schmierst, erfüllt er dir jeden Wunsch.
თუ მოთაფლავ, ყველა სურვილს შეგისრულებს.
- 978 = **jmdm. das Wort im Munde umdrehen** (fam) – das Gegenteil von dem, was einer gesagt hat, weitererzählen; die Worte absichtlich falsch deuten – სიტყვა დაამახინჯო, სიტყვა გააყალბო (სიტყვას დაამახინჯებს, არასწორად გადმოსცემს, გააყალბებს)
...Ich habe keine Lust zum Reden mehr, jedes Wort wird mir im Munde umgedreht.

- ლაპარაკის არავითარი ხალისი აღარა მაქვს, თითოეულ ჩემს სიტყვას ამხინ-
ჯებენ (აყალბებენ).
- 979 = **jmdm. den Mund wässerig machen** – jmds. Verlangen erregen – **jmdm. läuft das Wasser im Munde zusammen** – jmd. hat (bekommt) Appetit auf etw. – პირში ნერწყვი მოადგა, ნერწყვს ყლაპავს, პირზე ნერწყვი ადგება
...Der Agent verstand es ausgezeichnet, den Leuten den Mund wässerig zu machen
(Fr. Rehbein – Gesinde und Gesindel)
აგენტმა ისე მშვენივრად იცოდა მოყოლა, რომ ხალხი ნერწყვს ყლაპავდა
(ხალხს ნერწყვი ადგებოდა პირზე).
...Grech lief das Wasser im Munde zusammen, als er die Früchte sah.
(H. Böll – Adam)
- გრეხს პირში ნერწყვი მოუვიდა, როცა ხალხი დაინახა.
- 980 = **jmdm. nach dem Munde sprechen, reden** – so reden, wie jmd. es gern hören möchte -
jmdm. zu Gefallen reden – კვირს უკრავს, პირში ეფერება, ემლიქვნელება,
ეპირფერება
„Grünlich schwänzelte um meine Eltern herum und sprach ihnen in schamloser Weise nach dem Munde.“
(Th. Mann – Buddenbrooks)
„ერიუნლიხი ჩემს მშობლებს ეპირფერებოდა და ყველაფერზე კვირს უკრავდა.“
„Redet er immer nach dem Mund, also läßt er sich auch von mir bestechen.“
(B. Brecht - Geschichten von Herrn Keuner)
- რადგან სულ პირში შეფერება, მაშასადამე, შეიძლება მოვისყიდო კიდევაც.
- 981 **MÜNZE – jmdm. mit gleicher Münze heimzahlen** – jmdm. etw. auf die gleiche üble Art vergelten – სამაგიერო გადაუხადო, სამაგიერო მიუზღო
...Fossaloux hätte ihm (d'Ouverard) gern mit gleicher Münze heimgezahlt.
(G. Harkental – Das Hochgericht)
- ფოსალუს ძალიან უნდოდა სამაგიერო მიეხლა (გადაეხადა) დაუფრარისათვის.
- 982 = **etw. für bare Münze nehmen** – an der Ernsthaftigkeit von jmds. Äußerung törichterweise nicht zweifeln – ხალხს ჭეშმარიტებად მიიჩნის
...Frau Beate ... war ärgerlich geworden ...
„Du mußt nicht alles für bare Münze nehmen, was Gleichen sagt,“ rügte sie Christa.
(Kellermann – Totentanz)
- ფრაუ ბეატეს გული მოუვიდა. „ყველაფერს, რასაც გლაიხენი ამბობს, ხალხს ჭეშმარიტებად კი ნუ მიიჩნევ,“ უსაყვედურა მან ქრისტას.
- 983 **MUTTER – bei Mutter Grün übernachten** (fam) – im Freien übernachten – ღია ცის ქვეშ ღამე გაათხო, ქუჩაში ღამე ათხო
...Der Landstreicher war es gewohnt, bei Mutter Grün zu übernachten.
მაწანწალა მიჩვეული იყო ღია ცის ქვეშ ღამის თენებას.
- 984 **MUTTERMILCH – etwas mit der Muttermilch eingesogen haben** – sich mit etwas schon von Kindheit an beschäftigen – დედის რძესავით შეითვისა, ბავშვობიდანვე, ოდითგანვე ერკვევა
...Sein Vater war Dirigent und seine Mutter eine berühmte Sängerin, so hat er die Musik so zusagen schon mit der Muttermilch eingesogen.
მამამისი დირიჟორი იყო, დედა კი ცნობილი მომღერალია, ასე რომ მან მუსიკა ასე ვთქვათ, დედის რძესავით შეითვისა (მუსიკაში ბავშვობიდანვე ერკვევა) .
- 985 **MÜTZE – etwas (eins) auf die Mütze bekommen** (fam) – einen Verweis oder eine Rüge erhalten – მითითება, საყვედური დაიმსახურო
...Wegen seiner vorlauten Bemerkungen bekam der Lehrling vom Meister öfter eins auf die Mütze.

მისი ხმაურიანი შენიშვნების გამო შეგირდმა ბევრჯერ დაიმსახურა ოსტატის საყვედური.

N

- 986 **NACHSAGEN – das lasse ich mir nicht nachsagen** – ich Sorge dafür, dass man das nicht von mir sagt oder denkt – ჩემზე არ ვათქმევინებ, არ ვაფიქრებინებ
 „... Dass ich geizig sei, lasse ich mir nicht nachsagen,“ rief er seinen Kollegen zu und lud alle zum Bier ein.
 „ძუნწიარ ჩემზე არ ვათქმევინებ“ - გასძახა მან თავის კოლეგებს და ყველანი ღულზე მიიპატიჟა.
- 987 **NACHSEHEN – das Nachsehen haben** – nichts mehr, nur noch das Schlechtere bekommen - ხახამშრალი დარჩა, პირში ჩალაგამოვლებული დარჩა
 „Um sechs Uhr ist Menage, und wenn ich nicht pünktlich bin, habe ich das Nachsehen.“
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
 „ექვს საათზე ვახშმის გაცემაა და, თუ დროზე არ მივედი, დავრჩები ხახამშრალი (პირში ჩალაგამოვლებული).“
- 988 **NACKEN – jmdm. den Nacken beugen** – jmdn. gefügig machen – დათმობაზე წაიყვანა, დაიმორჩილა
 „... Er hatte es sich zur Aufgabe gemacht, seinen widerspenstigen Untergebenen den Nacken zu beugen.“
 მან ამოცანად დაისახა, თავისი ჭირვეული ქვეშევრდომები დაემორჩილებინა.
- 989 = **jmdm. im Nacken sitzen** – jmdn. verfolgen - კვალდაკვალ მიჰყვება, კუდში მისდევს
 ...Es war eine Flucht auf Leben und Tod, denn die Feinde saßen ihm im Nacken.
 ეს იყო გაქცევა სიკვდილსა და სიცოცხლეს შორის, რადგან მტრები მას კვალდაკვალ მიჰყვებოდნენ (კუდში მისდევდნენ).
- 990 = **jmdm. den Nacken steifen** (auch den Rücken, das Rückgrat steifen) – jmdn. zum Widerstand, zum Durchhalten ermutigen – გულს უმაგრებს, წელს უმაგრებს, ამხნევებს
 ...Die Festigkeit der Drei steifte auch den anderen Lehrern den Nacken.
 (O. Ernst – Asmus Semper)
 ამ სამეულის სიმტკიცე გულს უმაგრებდა (ამხნევებდა) სხვა მასწავლებლებსაც.
- 991 **NAGEL – den Nagel auf den Kopf treffen** (fam) - genau das Richtige sagen – კაკალ გულში მოახვედრა, შიგ მიზანში მოახვედრა, მოარტყა
 ...Mit dieser Bemerkung hast du den Nagel auf den Kopf getroffen.
 ამ შენიშვნით შენ მიზანში მოარტყე (კაკალ გულში მოახვედრე).
- 992 **NAME – das Ding oder Kind beim rechten oder richtigen Namen nennen** (fam) – über etwas offen sprechen – საგნებს (ყველაფერს) თავისი სახელი დაერქვას, აშკარად ილაპარაკო
 ...Was andere von mir denken, ist mir gleich. Ich bin es gewohnt, das Ding oder Kind beim rechten Namen zu nennen.
 ჩემთვის სულერთია, რას ფიქრობენ სხვები ჩემზე. მე მიჩვეული ვარ ყველაფერს თავისი სახელი დაერქვას (აშკარად ვილაპარაკო).
- 993 **NARR – jmdn. zum Narren halten** (fam) – sich über jmdn. lustig machen, ohne dass er es merkt – გააბითურებს, გააცურებს, დასცინებს (იხ.Licht№ 877 Löffel№ 898 Ohr№1052 Schnippchen№ 1320)
 ...Nur die Dummen glauben, andere zum Narren halten zu können.
 მხოლოდ სულელებს ჰგონიათ რომ შეძლებენ სხვების გაბითურებას, გასულელებას.
 „Ihr wollte mich wohl beide zum Narren halten?“
 (Becher - Abschied)
- 994 = **einen Narren an jmdm. gefressen haben** – jmdn. besonders gern mögen – ვინმეზე მზე და მთვარე ამოგდიოდეს, სიყვარულისგან გონება გეკარგებოდეს

...Der Mann fuhr sie an, sie habe an dem fremden Kinde einen Narren gefressen.

(Seghers – Die Schule...)

ქმარმა ის ძალიან დატუქსა იმის გამო, რომ სხვის ბავშვზე მზე და მოვარე ამოსდიოდა (სხვისი ბავშვის სიყვარულით გონება დაკარგა).

995 **NASE – die (seine) Nase hoch tragen** – eingebildet (hochnäsige, hochmütig) sein – ცხვირს მაღლა სწევს, ცხვირს იბზეკს, კუდაბზიკაა (იხ. Nase№996)

...Du hast keinen Grund, die Nase hoch zu tragen. Du hast ja noch nichts geleistet.

სულაც არ გაქვს საფუძველი, ცხვირს რომ მაღლა სწევდე. შენ ხომ ჯერ არაფრისთვის არ მიგიღწევია.

996 = **die Nase (über jmdn./ etw.) rümpfen** – jmdn. (etwas) verachten, mit etw. auf überhebliche Weise unzufrieden sein, verächtlich auf etw. herabblicken – ცხვირს (ტუნს) იბზეკს (უკმაყოფილებას, უკადრისობას გამოხატავს)

...Bevor man über andere die Nase rümpft, sollte man sich selbst erst kritisch betrachten.

ვიდრე სხვაზე ცხვირს აიბზეკებ (ცხვირს იბზეკებ, სხვაზე უკმაყოფილებას გამოხატავ), შენს საკუთარ თავს უნდა მიუდგე კრიტიკულად.

997 = **eine feine Nase für etwas haben** (fam) – etwas merken – ყველაფერს ამჩნევს, კარგი ალღო აქვს, საქმეში ჩახედულია

...Er hat eine feine Nase für Geschäfte, die einen guten Gewinn abwerfen.

ის კარგადაა ისეთ საქმეში ჩახედული, რომელსაც კარგი მოგება მოაქვს.

998 = **von etwas die Nase (fam) oder die Schnauze (vulg) (gestrichen) voll haben** – einer Sache überdrüssig sein, von einer Sache (reichlich) genug haben, etwas satt haben – ყელში ამოუვიდა, მობეზრდა, მოყირჭდა, გულს უწვრილებს

...Vergnügen ist etwas schönes, aber wenn es zuviel wird, hat man sehr bald die Nase voll.

სიამოვნება კარგი რამეა, მაგრამ ზედმეტი კაცს მოყირჭდება (ყელში ამოუვა).

„...Nun höre schon auf,“ sagt Frau Pinneberg ärgerlich. „Von deinen Grundungen habe ich wirklich die Nase voll.“

(H. Fallada – Kleiner Mann – was nun?)

„გეყოფა ახლა,“ ამბობს ფრაუ პინებერგი გაბრაზებით. „ეგ შენი წამოწყებები მართლაც ყელში ამომივიდა.“

999 = **die Nase in alles (fam) oder in jeden Dreck (stark fam) stecken** – sich für Dinge interessieren, die einen nichts angehen: sich in alles einmischen – ყველაფერში ცხვირს ჩაყოფს, ცხვირს წაყოფს, ყველაფერში ჩაერევა, ჩაეჩრება

...Wie oft wurde ihm schon verboten, seine Nase in Dinge zu stecken, die ihn nichts angehen.

რამდენჯერ აუკრძალეს მას ცხვირი არ ჩაეყოფ ისეთ საკითხებში, რაც მას არ ეხებოდა.

1000 = **jmdm. eine Nase drehen** - (eine (lange) Nase machen) – jmdn. (überlisten und dann) verspotten – მასხრად აიგდებს, გაამასხარავენს

...Ihm macht es Spaß, den Menschen eine Nase zu drehen.

მას ადამიანების გამასხარავენა სიამოვნებას ანიჭებს.

1001 = **nicht weiter als seine Nase sehen** / nicht über seine / die eigene Nase hinaussehen – einen engen Horizont haben, nicht weit sehen / denken, kurzsichtig, beschränkt sein – ცხვირს იქით ვერ იხედება (ვიწრო თვალსაწიერი (ჰორიზონტი) აქვს, გონებაშეზღუდულია, დიდი (ფართო) გაქანების პატრონი არაა, დიდი გაქანების თავი არ აქვს, დონე არ ჰყოფნის)

...Zum Leiter taugt er nicht. Er sieht ja nicht weiter als seine Nase.

ხელმძღვანელად ვერ ივარგებს, ის ხომ ცხვირს იქით ვერ იხედება (დიდი გაქანების თავი (დონე) არ აქვს).

1002 = **auf der Nase liegen** (fam) - krank sein, im Bett liegen – ავადაა, ლოგინში წევს

...Er liegt seit einigen Tagen auf der Nase, deshalb kann er heute nicht kommen.

რამდენიმე დღეა იგი ავადაა (ლოგინშია), იმიტომ ვერ მოვა დღეს.

1003 = **jmdn. an der Nase herumführen** (herumziehen) – jmdn. hereinlegen, irreführen – მოატყუებს, შეცდომაში შეიყვანს, გააცურებს, თავგზას აუბნებს (იხ. Dunst№227, vormachen№1705, Wind № 1781
...Heute noch konnte sie sich totlachen, wie sie diese berühmten Professoren und Ärzte an der Nase herumgeführt hatte.

(B. Kellermann – Die Stadt Anatol)

... დღესაც კი სიცილით კედებოდა იმაზე, თუ როგორ გააცურა ეს სახელგანთქმული პროფესორები და ექიმები.

1004 = **jmdm. auf der Nase herumtanzen** (herumspielen) – mit jmdm. ohne Rücksicht auf jmdn. tun, was man will – კაცს თავზე აზის, არაფრად აგდებს, თავის ჭკუაზე ატრიალებს

Tante Emma die Kinder in den Ferien anvertrauen? Die tanzen ihr auf der Nase herum.

დეიდა ემას ვანდოთ ბავშვები არდადეგებზე? კი მაგრამ, ისინი ხომ მას თავზე ასხედან. (ისინი მას თავის ჭკუაზე ატრიალებენ).

1005 = **jmdm. eins auf die Nase geben** – jmdm. zurechtweisen, tadeln, rügen – დატყქსავს, გაუჯავრდება, გაუწყობა

...Wer ihm nicht gehorcht, dem gibt er eins auf die Nase.

ვინც მას არ უგონებს (არ უჯერებს), იმას ტყქსავს.

1006 = **die Nase hängen lassen** –traurig und niedergeschlagen sein -ცხვირი ჩამოუშვია, სახე ჩამოსტირის, ყურები ჩამოუშვია

...Warum lässt du die Nase hängen?

რა ჩამოგიშვია ცხვირი? (რას ჩამოგტირის სახე, რას ჩამოგტირის თავპირი? რას ჩამოგიყრია ყურები? რა ჩლაში ჩამჯდარხარ?)

1007 = **jmdm. etw. vor der Nase wegschnappen** / wegnehmen – etw. in dem Moment rasch wegnehmen, wenn der andere gerade zugreifen will – ცხვირწინ აართმევს, ააცლის, თვალსა და ხელს შუა ააცლის

...Eine große Lieferung Roggen nach Holland sei ihnen verlorengegangen; Stunk und Hagenstrom hatten sie ihnen vor der Nase weggeschnappt.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

მათ ჰოლანდიაში გასაგზავნი ჭკავის დიდი პარტია დაკარგეს. შტუნკმა და ჰაგენშტრომმა ცხვირწინ აართვეს.

1008 = **mit langer / einer langen Nase abziehen** – als Verlierender, Überlisteter, Enttäuschter weggehen – პირში ჩალაგამოვლებული დარჩე, წაგებული, მოტყუებული, იმედგა-ცრუებული დარჩე

Wegen dieser Intrige bekam unsere Firma den Antrag nicht und konnte mit langer Nase abziehen.

(MDtl)

ამ ინტრიგების გამო ჩვენმა ფირმამ დაკვეთა ვეღარ მიიღო და პირში ჩალაგამოვლებული დარჩა.

1009 = **jmdm. etwas unter die Nase reiben** (fam) – jmdm. Vorhaltungen wegen etwas machen – ცხვირში ამოჰკრა, ცხვირში ამოუყვანო, საყვედურებით აავსო

...Die Frau hatte ihm einen wütenden Brief geschrieben. Darin rieb sie ihm unter die Nase, daß er immer noch nicht zu Hause war.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

ცოლმა მისწერა მას მრისხანე წერილი და საყვედურებით აავსო, რომ აქამდე სახლში არ დაბრუნდა.

1010 **NATTER** – **eine Natter am Busen nähren** – jmdm. vertrauen u. Gutes tun, der einem später schadet – გველის წიწილი შეიკედლა, გველის წიწილას ძუძუ აწოვა. (იხ. Schlange № 1282)

„Thomas,“ sagte sie (Tony) ..., „Was die Severin betrifft, so scheint es mir, daß die selige Mutter eine Natter an ihrem Busen genährt hat?“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„თომას,“ თქვა მან (ტონიმ), „რაც შეეხება ამ ზევერინს, მე მგონია, რომ განსვენებულმა დედაჩვენმა გველის წიწილი შეიკვდლა (გველის წიწილას ძუძუ აწვლვ).“

1011 NERV – jmdm. auf die Nerven gehen, fallen – jmdn. nervös machen, jmdm. lästig werden – ნერვებზე მოქმედებს, ნერვებს მიშლის

...Die alte Frau geht mir mit ihrem Geschwätz auf die Nerven.

ეს მოხუცი ქალი თავის ლაქლაქით (ყბედობით) ნერვებს მიშლის.

1012 NESSEL – sich in die Nesseln setzen (fam) – sich in die unangenehme Lage bringen – ნახტომი შეეგეშალოს, უსიამოვნება შეგემთხვეს, ხიფათს გადაეყარო

...Mit dem Reichstagsprozess haben sie (die Faschisten) sich in die Nesseln gesetzt.

(H. Zinner – Der Teufelskreis)

... რაიხსტაგის პროცესში ფაშისტებს ნახტომი შეეშალოთ (ბევრი უსიამოვნება შეემთხვათ).

...Fremde Menschen sollte man nicht in seiner Wohnung aufnehmen, man kann sich damit allzu leicht in die Nasseln setzen.

უცხო ადამიანები არ უნდა მიეღო თავის ბინაში, ასე ძალიან ადვილად შეიძლება კაცი ხიფათს გადაეყარო (უსიამოვნება შეგემთხვეს).

1013 NETT – das kann ja nett werden! (ironisch) - wir müssen uns auf unangenehme Dinge gefasst machen - აი, თუ გინდა კარგი ...

...Heute abend geben wir eine große Gesellschaft. Die Schneiderin hat mein Kleid nicht fertig, und das Mädchen ist krank. Das kann ja nett werden!

დღეს საღამოს დიდ წვეულებას ვმართავთ. (საზოგადოება იყრის ჩვენთან თავს.) ჩემს მკერავს კაბა არ აქვს მზად. მოსამსახურე გოგო ავადაა. აი, თუ გინდა კარგი.

1014 NEUN – ach du grüne Neune! (stärker fam) – ist das ein Überraschung! – აი სიურპრიზი!

...Richards Frau hat Zwillinge bekommen! Ach du grüne Neune!

რიჩარდის ცოლმა ტყუილები გააჩინა. აი სიურპრიზი თუ გინდა!

1015 NICHTS – mir nichts, dir nichts – von jmdm. Augenblick auf den anderen – არც აცივებს, არც აცხელეს, ანგარიშგაუწველად, ვითომც არაფერიო

...Mir nichts dir nichts verschwand er.

ვითომც არაფერიო (თვალის დახამსამებაში) გაუჩინარდა იგი.

...Otzhausen wollte nicht fassen, daß man einen Soldatenfriedhof so mir nichts dir nichts abbauen und aus den Kreuzen Feuerholz machen konnte.

(Bredel – Der Sonderführer)

ოცჰაუზენს ვერ გაეგო, როგორ მოხდა, რომ ასე არც აცივებს, არც აცხელეს (ანგარიშგაუწველად), ჯარისკაცების სასაფლაო მოსპეს და ჯვრები შეშად აქციეს.

1016 = für nichts und wieder nichts - völlig umsonst, vergebens – სულ ტყუილუბრალოდ, არაფრის გულისთვის

...Wir gaben uns alle Mühe, aber die Arbeit war für nichts und wieder nichts.

რა არ ვეცადეთ, მაგრამ სულ ტყუილუბრალოდ გარჯა იყო.

...Jetzt hatte dieser Hundssfott Nicolas ihren armen Schwiegersohn für nichts und wieder nichts um die Ecke gebracht.

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

ახლა გამოდის, რომ ამ არამზადა ნიკოლასმა სულ ტყუილუბრალოდ გამოასაღმა იმისი საწყალი სიძე წუთისოფელს.

1017 = es bleibt mir weiter nichts übrig – ich habe keine andere Wahl – ისღა დამრჩენია, სხვა გამოსავალი არ არსებობს

... Wenn du die Prüfung bestehen willst, wird dir nichts anderes übrigbleiben, als fleißig zu lernen.

თუ გინდა რომ გამოცდა ჩააბარო, ისღა დამრჩენია (სხვა გამოსავალი არაა) ბეჯითად უნდა ისწავლო.

1018 NIERE – es geht einem an die Nieren – etw. belastet jmdn. psychisch – გულვიძლი აერია, გულში მოხვდა
...Den Teetjens ging es nahe genug an die Nieren.

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

ტექტიენებს ამან გულვიძლი აურია (ტექტიენებს ეს გულში მოხვდათ).

1019 NIMMERWIEDERSEHEN – auf Nimmerwiedersehen verschwinden (fam) – უკანმოუხედავად წახვიდე, სამუდამოდ გაუჩინარდე
Der Hotelgast verschwand auf Nimmerwiedersehen, ohne seine Rechnung bezahlt zu haben.
სასტუმროს მობინადრე უკანმოუხედავად ისე გაუჩინარდა, ანგარიშიც არ გაუსწორებია.

1020 NOT – seine liebe Not haben – viel Mühe und Arbeit mit jmdm. (mit etw.) haben – ჯაფა ადგია, ჯაფა აქვს

...Die arme Frau hatte mit ihren fünf Kindern ihre liebe Not.

საცოდავ ქალს თავისი ხუთი შვილით დიდი ჯაფა ადგია.

1021 = Not an Mann, wenn Not am Mann ist – im Notfall – უკიდურეს შემთხვევაში, თუ მუშახელის ნაკლებობაა

...Wenn Not an Mann ist, müssen bei der Ernte sogar die Kinder mithelfen.

უკიდურეს შემთხვევაში, მოსავლის აღებისას ბავშვებიც უნდა მოიშველიო.

1022 = mit Mühe und Not (mit knapper Not) – mit großen Schwierigkeiten – დიდი ძალისხმევით, ძლივს

...Mit Mühe und Not wurden alle Hausbewohner bei dem Brand gerettet.

ხანძრის დროს სახლის მობინადრეების გადარჩენას დიდი ძალისხმევა

დასჭირდა (ძლივს გადაარჩინეს მობინადრეები).

1023 NOTIZ – Notiz nehmen von – etwas notieren, beachten – ანგარიში გაუწიო, მხედველობაში მიიღო

...Wer nimmt Notiz davon?

(Schiller – Kabale und Liebe)

ვინ რას დაგიდევს? (ვინ უწევს ამას ანგარიშს?)

1024 NULL – für null und richtig erklären – ungültig erklären – ყოველგვარ მნიშვნელობას მოკლებული გამოაცხადო

...Gutmütig tröstend erklärte der Arzt den Fall für null und richtig ...

(Th. Mann – Mario und der Zauberer)

ექიმმა გულთბილად ანუგეშა და მომხდარი ამბავი ყოველგვარ მნიშვნელობას მოკლებულად გამოაცხადა.

1025 NUMMER – auf Nummer Sicher (fam) – im, ins Gefängnis – ციხეში

„... Ihr Sohn war ein Taugenichts, und die meiste Zeit seines Lebens verbrachte er auf Nummer Sicher.“

მისი ვაჟი დიდ უქნარა ვინმე იყო და თავისი ცხოვრების უმეტესი დრო ციხეში გაატარა.

1026 NUSS – harte Nüsse zu knacken haben (fam) – schwierige Probleme zu lösen oder geben haben – vor großen Schwierigkeiten stehen – თავსატეხი აქვს, ოფლს აწურვინებს, თავსატეხს გაუჩინს

...Ein Wissenschaftler hat oft Recht harte Nüsse zu knacken.

მეცნიერს ძალიან ხშირად თავსატეხი აქვს.

Dr. Böringhausen ... gab den Mitgliedern des Untersuchungsausschusses härtere Nüße zu knacken.

(Bredel – Die Enkel.)

დოქტორ ბერინგჰაუსენმა საგამომძიებლო კომისიის წევრებს უფრო მეტი თავსატეხი გაუჩინა (მეტი ოფლი აწურვინა).

O

- 1027 OBEN - jmdn. von oben herab ansehen** – Hochmutig auf jmdn. herabsehen – sich jmdm. gegenüber so benehmen, als sei man mehr wert – ზემოდან დაჰყურებს, მედიდურობს ...Es ist ihre Art, neue Kolleginnen von oben herab anzusehen.
 ეს მისი ჩვევაა, ახალ კოლეგებზე ზემოდან ცქერა.
- 1028 OBENAUF – wieder obenauf sein** (fam) – die Krankheit oder die Schwierigkeit überwunden haben – გამოძვრე (ავადმყოფობიდან), გაჭირვებას თავი დააღწიო, დასძლიო, კვლავ ფეხზე დადგე
 ...Nach der langen Krankheit fuhr er zur Kur, und nun ist er wieder obenauf.
 დიდი ხნის ავადმყოფობის შემდეგ იგი სამკურნალო კურორტზე გაემგზავრა. ეხლა კი თავი დააღწია ავადმყოფობას (დასძლია ავადმყოფობა, გამოძვრა ავადმყოფობიდან, კვლავ ფეხზე დადგა).
- 1029 = immer obenauf sein** (fam) – immer gute Laune haben – სულ კარგ განწყობილებაზეა, მხნეობას არ კარგავს
 ...Mein Freund ist ein feiner Mensch. Wenn es ihm noch so schlecht geht, ist er immer obenauf.
 ჩემი მეგობარი საუცხოო ადამიანია. მაშინაც კი, როცა კარგად არ არის, მხნეობას არ კარგავს (კარგ განწყობილებაზეა).
- 1030 OBERHAND – die Oberhand gewinnen** (bekommen, erhalten) – sich als der Stärkere erweisen, sich gegen etw. (jmdn.) durchsetzen – სძლია, ლელო გაიტანა
 ...Sie richten sich einzig und allein nach einem Gefühl, das bei ihnen gerade die Oberhand gewinnt.
 ისინი მოქმედებენ მხოლოდ და მხოლოდ იმ გრძნობის გავლენით, რომელიც ამ მომენტში იმარჯვებს (სძლევს ყველაფერს).
 ...Die Friedenkräfte müssen die Oberhand gewinnen.
 მშვიდობის ძალებმა უნდა მოახერხონ ლელოს გატანა.
- 1031 OBENHIN – etwas nur so obenhin tun** – etwas flüchtig, oberflächlich, nebenan tun – სხვათაშორის, ზერეულად აკეთებს
 ... Einen genauen Eindruck habe ich von dem Buch nicht, denn ich habe es nur so obenhin angesehen.
 ზუსტი წარმოდგენა ამ წიგნზე არ მაქვს, რადგან მას ისე სხვათაშორის გადავხედე (ზერეულად დავათვალიერე).
- 1032 OBERSTES – das Oberste zuunterst kehren** – an der Spitze Stehende (ganz unten richten) – sich um etwas nicht kümmern, sich aus etwas nichts machen, etw. umgekehrt machen – თავდაყირა აყენებს, ყირამალა ატრიალებს
 ...Ausdrücklich hatte Jean-Jacques erklärt, man dürfe an dem Bestehenden nichts ohne Notwendigkeit ändern ... Sie aber, die Deputierten, kehrten ... ohne Not das Oberste zuunterst.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 ... ჟან-ჟაკი გარკვევით მიუთითებდა, რომ აუცილებლობის გარეშე არაფერი არ უნდა შეიცვალოს..., ისინი კი, ეს დეპუტატები, ყველაფერს თავდაყირა აყენებენ (ყირამალა ატრიალებენ).
- 1033 OFFEN – ein offenes Haus haben** (führen) – viele Gäste haben – სახლის კარი ყველასათვის ღიაა, ბევრი სტუმრიანობაა
 ...Über uns wohnte ein berühmter Schauspieler. Er hatte immer ein offenes Haus, und die letzten Gäste gingen oft lange nach Mitternacht.
 ... ჩვენს ზემოთ ერთი ცნობილი მსახიობი ცხოვრობდა. მისი სახლი ყველასათვის ღია იყო და ბოლო სტუმრები ხშირად შუაღამის შემდეგ მიდიოდნენ.

- 1034** = **ein offenes Ohr haben** – sich für die Sorgen und Nöte anderer interessieren und hilfsbereit sein – გულ-ყურს ათხოვებს, სხვის გასაჭირს იზიარებს, გულისხმიერებას იჩენს
 ...Der Pfarrer des kleinen Ortes hatte für jeden Ratsuchenden ein offenes Ohr.
 პატარა დასახლების მღვდელი რჩევა-დარიგების ყველა მსურველს ყურს ათხოვებდა (ყველას გასაჭირს იზიარებდა).
- 1035** = **mit offenen Augen ins Unglück rennen** – ins Unglück laufen, obwohl man es eigentlich erkennen müsste – ფათერაკს ეძებს, ხათაბალას აწყდება
 ...Anstatt sie vor dem Schwinder zu warnen, ließen sie sie mit offenen Augen ins Unglück rennen.
 ... იმის მაგიერ რომ იგი ყალთაბანდისგან დაეცვათ, დაუშვეს, რომ ფათერაკს გადაყროდა (ხათაბალა ენახა).
- 1036** = **offene Türen einrennen** – gegen Widerstände kämpfen, die gar nicht vorhanden sind – ღია კარის მტკვრევაა, უაზრო გარჯაა
 ...Gib doch deinen Widerstand auf. Merkst du denn nicht, dass du offene Türen einrennst.
 თავი დაანებე წინააღმდეგობის გაწევას. ნუთუ ვერ ამჩნევ, რომ ღია კარს ამტკვრევ.
- 1037** **OHNE – er (es) ist nicht ganz ohne** (fam) – er (es) ist nicht so, wie es den Anschein hat; - er (es) kann unangenehm werden – სიმართლეს არაა მოკლებული, მტკნარი სიცრუე როდია
 ...Was er gesagt hat, ist nicht ganz ohne.
 რაც მან თქვა, მთლად სიმართლეს არაა (როდია) მოკლებული (მტკნარი სიცრუე როდია).
- 1038** **OHR – ein williges Ohr haben** (für etwas) - jmdm. ein williges Ohr leihen – gutwillig, bereitwillig etw. machen – კეთილგანწყობით ყურადღებას აქცევს (ათხოვებს), მოწყალებით ყურს ათხოვებს
 ...Ich sehe es kommen, daß der Gerichtshof für Doktor Hagenströms Plaidoyer ein sehr viel willigeres Ohr haben wird ... als für dasjenige des Rechtsanwalt.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 მე წინასწარ ვიცი, რომ სასამართლო გაცილებით მეტი კეთილგანწყობით ყურადღებას ათხოვებს დ-რ ჰაგენშტრომის საბრალდებო სიტყვას, ვიდრე დამცველების.
- 1039** = **bis über die Ohren / über beide Ohren verliebt sein** – sehr verliebt sein – დამწვარია, თავდავიწყებით უყვარს, ყურებამდგა შეყვარებული
 ...Ich war bis über beide Ohren verliebt? – Sie sprach langsam.
 (Toelke - Er ging allein)
 მე თავდავიწყებით ვიყავი შეყვარებული. იგი ნელა ლაპარაკობდა.
- 1040** = **jmdn. einen Floh ins Ohr setzen** – jmdm. etw. sagen, was dem Betreffenden keine Ruhe lässt – ყურში ჩააწვეთა, ეჭვი აღუძრა, ააჩემა (იხ. Floh №357)
 ...Hättest du doch bloß von dem billigen Pelzmantel nichts gesagt. Damit hast du der Gerda wirklich einen Floh ins Ohr gesetzt.
 (MDtl)
 ნეტა იაფფასიან ქურქზე არაფერი გეთქვა. ამით ხომ ჰერდას ეჭვი აღუძარი. (მოსვენება დაუკარგე.)
- 1041** = **zum einen Ohr hinein, zum andern (wieder) hinaus (gehen)** – gehört, aber sofort wieder vergessen, nicht beachtet werden – ერთ ყურში შეუშვებს და მეორეში გამოუშვებს
 ...Es hat keinen Sinn, mit ihm zu hören. Es geht zum einen Ohr hinein und zum anderen wieder hinaus.
 მასთან ლაპარაკს აზრი არა აქვს. ერთ ყურში შეუშვებს და მეორეში გამოუშვებს.

1042 = **ein taubes Ohr bei jmdm. finden** - auf taube Ohren bei jmdm. stoßen – kein Verständnis/ keine Hilfsbereitschaft bei jmdm. finden – ყურს არ ათხოვებს, წაუყრუებს, ყურს არ დაუგდებს

...Mit Ihrer Bitte um Spenden werden Sie überall nur **taube Ohren finden**.

თქვენს თხოვნას შემოწირულობის გაღების შესახებ არავინ ყურს არ ათხოვებს.

1043 = **auf dem Ohr liegen** – nichts tun, faulenzten – ზარმაცია, უსაქმურია, ყურთბალიშზე წევს, გულ-ხელდაკრეფილია

...Er **liegt** den ganzen Tag **auf dem Ohr**, lässt aber seine Frau arbeiten.

მთელ დღეს უსაქმურობაში ატარებს, თავის ცოლს კი ამუშავებს.

1044 = **(nur) mit halbem (einem halben Ohr zuhören / hinhören)** – ohne rechte große Aufmerksamkeit zuhören – ცალი ყურით უსმენს, უყურადღებოდ უსმენს

...Der König hörte nur mit halbem Ohr zu.

(Feuchtwanger – Die Jüdin von Toledo)

მეფე მხოლოდ ცალი ყურით უსმენდა.

1045 = **noch nass (grün) nicht trocken hinter den Ohren sein** - noch die Eierschalen hinter den Ohren haben – noch jung, unreif sein – ჯერ პირზე რძე არ შემრობია, ტუჩებზე დედის რძე (ხსენი) არ შემრობია, უმწიფარია, ძალიან ახალგაზრდაა.

...Mit 16 Jahren willst du dich schon an der Politik beteiligen? Du bist ja noch nicht trocken hinter den Ohren.

(MDtl).

16 წლისა უკვე აპირებ პოლიტიკაში გარეუას? კი მაგრამ, ჯერ ხომ პირზე რძე არ შეგშრობია? (ჯერ ხომ ძალიან ახალგაზრდა ხარ)

1046 = **die Ohren spitzen** - spitze, lange Ohren machen – angestrengt zuhören, lauschen; aufmerksam zuhören - ყურებს დაცქვეტს, სმენას გაამახვილებს.

...Kinder **spitzen** besonders **die Ohren** bei dem, was sie nicht zuhören brauchen.

ბავშვებმა მაინცდამაინც იმაზე დაცქვეტეს ყურები, რისი გაგონებაც მათთვის აუცილებელი არ იყო.

1047 = **tauben Ohren predigen** - Menschen Ermahnungen geben, die sie nicht hören wollen - კედელს ცერცვი შეაყარო, მგლის თავზე სახარება იკითხო, ამოდ ჭკუა დაარიგო

...Du wirst ihn nicht überzeugen; du **predigst tauben Ohren**.

შენ მას ვერ დააჯერებ (ვერ დაარწმუნებ) –ეს იგივეა კედელს ცერცვი შეაყარე. (ეს მგლის თავზე სახარების კითხვაა).

...Er verstand, dass er wieder **tauben Ohren predigte**.

ის მიხვდა, რომ კვლავ ამოდ ცდილობდა ჭკუის დარიგებას.

1048 = **seinen Ohren nicht trauen (wollen)** – etw. so Überraschendes hören, dass man es kaum glauben kann – ყურებს არ უჯერებს

... Er **traute seinen Ohren nicht**, als man unter den Siegern des Wettbewerbs seinen Namen verkündigte.

ყურებს არ დაუჯერდა, როცა მისი გვარი კონკურსის

გამარჯვებულთა შორის გამოაცხადეს.

1049 = **die Wände haben Ohren** – man wird belauscht – კედლებსაც ყურები აქვს, ვიღაც ჩუმად ყურს უგდებს

...Bitte aller größte Vorsicht bei den Gespräch. Die Wände haben Ohren.

(MDtl)

გეთაყვა, საუბრისას დიდი სიფრთხილე გვმართებს. აქ კედლებსაც კი ყურები აქვს.

1050 = **sich etwas hinter die Ohren schreiben** (fam) – sich etwas gut merken – კარგად დაიმახსოვრო, თავში მაგრად ჩაიჭედო

“...das möge er sich hinter die Ohren schreiben.”

“...ეს მან თავში მაგრად ჩაიჭედოს!”

1051 = **ich bin ganz Ohr** – ich höre genau zu – სმენად იქცე, ყური დაუგლო

...Du wolltest mir doch etwas erzählen. Bitte, **ich bin ganz Ohr**.

ხომ გინდოდა რაღაცის მოყოლა. მე ყურს გიგდებ. სმენად ვარ ქცეული.

1052 = **jmdn. über Ohr hauen** – jmdn. hereinlegen, betrügen – ეშმაკურად მოატყუებს, გააცურებს, რაღაცას წაგლეჯს, ოინებს მოუწყობს (იხ. Licht № 877, Löffel № 898, Narr № 993, Ohr № 1052, Schnippchen № 1320)

...Er hat mich auch diesmal übers Ohr gehauen.

მან ამჯერადაც ეშმაკურად მომაცტყუა.

„Der Marquis haut uns nicht übers Ohr“, versuchte Madame Levasseur Francois zu besänftigen

(. Feuchtwanger- Narrenweisheit)

„მარკიზი ვერაფერს წაგვგლეჯს (ვერ გაგვაცურებს)“, ცდილობდა მადამ ლევასერი ფრანსუას დამშვიდებას.

Er wird nicht klug, immer wieder lässt er sich übers Ohr hauen.

იგი აღარ ჭკვიანდება. სულ რაღაც ოინებს აწყობს (ეშმაკურად იქცევა).

1053 = **jmdm. eins / eine hinter die Ohren geben** – jmdm. eine Ohrfeige geben - სილას გააწნავს, გაარტყამს, სახეში უთავაზებს

...Er gab ihm für die Beleidigung eins hinter die Ohren.

მან მას შეურაცხყოფისათვის სილა გააწნა.

1054 = **jmdm. sein Ohr leihen** – jmdm. Gehör schenken, jmdn. anhören – ყურს ათხოვებს, ყურს დაუგდებს

...Willst du mir endlich dein Ohr leihen?

ბოლოს და ბოლოს დამიგდებ ყურს?

1055 = **etwas klingt schlecht in die Ohren** – unangenehme Worte hören, die schrill klingende Töne vor sich geben – ყურს ჭრის

...Diese Anrede klingt mir schlecht in die Ohren!

(Th. Mann – Buddenbrooks)

...ეს მომართვა ყურს მჭრის!

1056 = **jmdm. zu Ohren kommen** – jmdm. bekannt werden – ვიღაცის ყურამდე მიაღწევს
...Dies war der Tatbestand, der mit ungeheurer Schnelligkeit in der Stadt bekannt wurde und sogar dem Schuldirektor zu Ohren kam.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

ეს იყო ფაქტი, რომელიც წარმოუდგენელი სისწრაფით მოედო მთელ ქალაქს და თვით ღირექტორის ყურამდე მიაღწია.

1057 = **es faustdick hinter den Ohren haben** – gerissen, raffiniert, schlau durchtrieben sein – გაქექილია, გაქნილია, გაიძვერაა, ჭკუას არ წააგებს, სურვილი ჰკლავს სულ მეტი გაიგოს და იცოდეს

...Er hätte doch wissen müssen, dass seine Stine es faustdick hinter den Ohren hatte.

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

...მას ხომ უნდა სცოდნოდა, რომ მისი სტინე ჭკუას არ წააგებდა (გაქნილი ადამიანი იყო).

Stille Wasser waren oft tief. Mancher hatte es faustdick hinter den Ohren.

(Th. Mann-Buddenbrooks)

იმ მდინარის გეშინოდეს, რომელიც არ ხმაურობსო, - ირწმუნებოდნენ ისინი. ბევრს ჭკლავდა სურვილი მისი ამბავი როგორმე გაეგო და მეტი სცოდნოდა.

1058 = **sich die Ohren zuhalten / zustopfen** – nicht hören wollen – ყურებში თითს დაიცობს

...Sie schrie so gellend, dass ich mir die Ohren zuhalten musste.

ისეთი გამკივანი ხმით ყვიროდა, რომ იძულებული ვიყავი ყურებში თითი დამეცო.

1059 = **jmdm. mit etw. in den Ohren liegen** – jmdn. ständig mit Bitten belästigen – (ვინმეს) თხოვნით გულის გაუწყალებს, თხოვნით შეაწუხებს, თავს მოაბეზრებს, ყურებს გამოუჭედავს
... Wilhelm meinte, man könnte jetzt an den Plan denken, mit dem ihm die Liese längst in den Ohren lag.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

ვილჰელმის აზრით, მას შეეძლო ახლა ეფიქრა იმ გეგმებზე, რომლის შესახებ ლაპარაკითაც ლიზამ მას ყურები გამოუჭედა.

1060 = **sich die Nacht um die Ohren schlagen** (fam) – in der Nacht kaum oder gar nicht zum Schlafen kommen – მთელი ღამე თვალი არ მოუხუჭავს, ღამე თეთრად გაათენა
... Als meine Mutter schwer krank war, habe ich mir manche Nacht um die Ohren geschlagen.

როცა დედაჩემი მძიმედ ავად იყო, რამდენიმე ღამე თვალი არ მომიხუჭავს.

1061 **ÖL – Öl ins Feuer gießen** - die Leidenschaften entfachen, etw. noch schlimmer machen – ცეცხლზე ნავთი დაასხა

... Seine Worte gossen Öl ins Feuer.

მისმა სიტყვებმა ცეცხლზე ნავთი დაასხა (ცეცხლში ანთებული მუგუზლები გააჩაღდა, მოუმატა)

1062 = **Öl auf die Wogen gießen** – die Erregung besänftigen – სიტუაცია განმუხტა, პირი მობანა

... Die Arbeiter waren über die verlangerte Arbeitszeit sehr erregt und drohten mit einem Streik. Mit einer zugesicherten Lohnerhöhung goss die Betriebsleitung Öl auf die Wogen.

მუშები გაზრდილი სამუშაო დროთი ძალიან აღშფოთებულნი იყვნენ და გაფიცვით იმუქრებოდნენ. გასამრჯელოს მომატების დაპირებით საწარმოს ხელმძღვანელმა სიტუაცია განმუხტა.

1063 **ÖLGÖTZE – wie ein Ölgötze dastehen** – unbewegt teilnahms u. verständnislos stehen, sitzen – გაშეშებულია, გახევებულია, გაქვავებულია

... Er legte ihr (der Frau) seine Riesenhand auf die Schulter und sagte: “Stehen Sie doch nicht da wie ein Ölgötze.”

(Raabe – Die Leute aus dem Walde)

მან თავისი გოლიათური ხელი მხარზე დაადო ქალს და უთხრა: “ნუ დგეხართ გაშეშებული (გაქვავებული, გახევებული).”

1064 **OPFER – jmdm. zum Opfer fallen** – durch jmdn. etw. umkommen, vernichtet werden, das Opfer einer Person od. Sache werden – მსხვერპლი გახდა, მსხვერპლი შეიქმნა

... Diese Christa war ja harmlos, um zu ahnen, dass sie einer Verleumdung der katholischen Kirche zum Opfer fiel.

(Kellermann – Totentanz)

კრისტა მეტისმეტად მიაბიტი იყო და ვერ ხვდებოდა, რომ კათოლიკური ეკლესიის ცილისწამების მსხვერპლი შეიქმნა.

P

- 1065 PALME – jmdn. auf die Palme bringen** (fam) – jmdn. erzürnen, jmdn. aufbringen, jmdn. in Wut bringen – გააბრაზო, განარისხო (იხ. Harnisch №572, Häuschen № 581)
 ...Steuererhöhungen können selbst den friedlichsten Bürger auf die Palme bringen.
 ...გადასახადების მომატებამ თვით ყველაზე უწყინარი მოქალაქეც შეიძლება განარისხო.
- 1066 PANTOFFEL – er steht unterm Pantoffel** (fam) – er macht alles, was seine Frau will, von seiner Frau beherrscht werden – ცოლის კალთაზე გამობმული, კაბის ქობაზე გამოკერებული
 ...Mit seinen Kollegen verfährt er so grob, und zu Hause steht er unterm Pantoffel.
 თავის კოლეგებს უხეშად ექცევა, სახლში კი ცოლის კალთაზე გამობმული (ყველაფერში ცოლს უჯერებს).
- 1067 = jmdn. unter dem Pantoffel haben** – jmdn. beherrschen, alles selbst entscheiden – ლეჩაქის ყურეზე გამობმული, კაბის ქობაზე გამოკერებული
 ...Die junge Dame hatte ihren frommen Gemahl total unter dem Pantoffel.
 (G. Weerth – Schnapphahnski)
 ახალგაზრდა მანდილოსანს თავისი თვინიერი მეუღლე მაგრად ჰყავდა ლეჩაქის ყურეზე გამობმული, (კაბის ქობაზე გამოკერებული).
- 1068 PAPPE – etwas (jmd.) ist nicht von Pappe** (fam) – etw. (jmd.) ist kräftig, stark, nicht schlecht – მაგარია
 ...Wir bekommen einen Kaffee vorgesetzt, der nicht von Pappe war.
 ჩვენ ძალიან „მაგარი“ ყავა მოგვართვეს.
- 1069 PAPPENSTIEL – diese Arbeit ist kein Pappenstein** (fam) – diese Arbeit ist keine Kleinigkeit – ეს უბრალო რამ არ არის, სახუმარო რამ არ არის
 ...Wer kein großer Köhner auf dem Gebiet ist, sollte sich an diese Arbeit nicht heranwagen. Sie ist kein Pappenstein.
 თუ საქმის კარგი მცოდნე არ ხარ (თუ საკითხში კარგად ვერ ერკვევი), არ უნდა მოკიდო ხელი (არ უნდა გაბედო ხელის ხლება). ეს სახუმარო საქმე როდია.
- 1070 = seine Pappenheimer kennen** – eine oder mehrere Personen gut kennen u. wissen, wie sie sich verhalten – ვიცი რა ბიჭიცაა ...
 ...An dem Benehmen der Schüler merkte der Lehrer, dass etwas vorgefallen war, denn er kannte seine Pappenheimer.
 მასწავლებელმა შეატყო მოსწავლეებს, რომ რაღაც მოხდა, რადგან ის კარგად იცნობდა თავის „ბიჭებს“, იცოდა თუ ვისთან ჰქონდა საქმე.
- 1071 PASSEN – das passt mir nicht (in den Kram)** (fam) – ich mag das nicht, das ist mir nicht angenehm, das kommt mir ungelegen – არ მაწყობს
 ...Das ich heute noch Überstunden machen soll, passt mir überhaupt nicht (in den Kram).
 დღეს რომ ზედმეტი საათები უნდა ვიმუშაო, საერთოდ არ მაწყობს.
- 1072 PATSCHE – in der Patsche sitzen, stehen** (fam) – Unannehmlichkeiten, Schwierigkeiten haben – უბედურ დღეში ჩავარდე, ხათაბალაში გაება, გაეხვიო, უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდე.
 ...Pacovsky zog Menschen, der in einer Patsche staken ... geradezu magnetisch an.
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)
 ბაცოვსკი პირდაპირ ანდამური ძალით იზიდავდა უბედურ დღეში ჩავარდნილ (ხათაბალაში გაბმულ, ხათაბალაში გახვეულ) ადამიანებს.
 ...Ich habe vergessen, für ihn ein Geschenk zu besorgen. Jetzt sitze ich schon in der Patsche.
 ... დამავიწყდა მისთვის საჩუქრის ყიდვა და ახლა უხერხულ მდგომარეობაში ვარ.
- 1073 PAUKE – mit Pauken und Trompeten durchfahren** (fam) – bei einer Wahl oder Prüfung hoffnungslos durchfahren – ვაი-უეშით ჩაიარა

...Wir hoffen, dass er die Prüfung diesmal besteht. Das erstmal war er mit Pauken und Trompeten durchgefahren.

იმედი გვაქვს, რომ იგი ამჯერად მაინც ჩააბარებს გამოცდას. პირველად მან ვაი-ვუშით (ძლივს) ჩააბარა გამოცდა. (პირველმა გამოცდამ მთელი ვაი-ვუშით ჩაიარა).

1074 PECH – Pech haben (fam) – Unglück haben – ბედმა უმტყუნა, იღბალი არ შეხვდა, არ გაუმართლა

...Sie verbrachte ihren Urlaub an der See, jedoch hatte sie großes Pech mit dem Wetter, denn es regnete fast täglich.

მან შვებულება ზღვაზე გაატარა, მაგრამ არ გაუმართლა, რადგან თითქმის მთელი დღე წვიმდა.

1075 = wie Pech und Schwefel aneinander hängen oder zusammenhalten (fam) –

Unzertrennlich sein, fast zusammenhalten – განუყრელად ერთად არიან, ერთმანეთს არიან გადაჯაჭვულნი, ერთმანეთს არ სცილდებიან, მხარდამხარ დგანან

...Auch im größten Unglück hingen die beiden Freunde wie Pech und Schwefel.

ყველაზე დიდ უბედურებაშიც კი ორივე მეგობარი განუყრელად ერთად არიან, ერთმანეთს უდგანან მხარდამხარ.

1076 PELLE, PELZ – jmdm. auf die Pelle (auf den Pelz) rücken (stark. fam) – 1. jmdm. zu

nahe (auf den Leib) rücken – კუდში დევნა დაუწყო, აედევნა, აეკიდა 2. jmdn. mit einer unangenehmen Bitte dauernd belästigen - არ მოეშვა, სული ამოართვა, გული გაუწყალა, შეავიწროვა, გადაეკიდა (იხ. Leib № 861)

...Bleib doch auf deinem Platz sitzen und rücke mir nicht dauernd auf die Pelle und Pelz.

იჯექი შენს ადგილზე და ნუ დამსდევ მუდამ კუდში.

...Ich bin schon zwei Stationen eher aus der Straßenbahn ausgestiegen, weil mir so ein unangenehmer Kerl immer mehr auf den Leib gerückt ist.

ტრამვაიში ვიდაც არასასიამოვნო ტიპი ამეკიდა და ორი გაჩერებით ადრე ჩამოვედი.

...Die Distanz wurde immer kleiner, immer näher rückte der Graf auf das Ritters Pelz.

(G. Weerth – Schnapphahnski)

მანძილი სულ უფრო მცირდებოდა, გრაფი სულ უფრო უახლოვდებოდა (ავიწროვებდა) რაინდს.

1077 PENATEN – zu den Penaten zurückkehren – nach Hause zurückkehren – კერას დაუბრუნდა, შინ დაბრუნდა

„Sie können nun zu Ihren Penaten zurückkehren ...“

(H. Mann – Der Untertan)

„ახლა კი შეგიძლიათ თქვენს კერას დაუბრუნდეთ (შინ დაბრუნდეთ).“

1078 PERLE – es wird ihm keine Perle aus der Knone fallen (fam) – es wird nichts von seinem

Ansehen, seinen Ruf einbüßen – არაფერი უჭირს, ჩინ-მედლებს არ ჩამოართმევნ

... Er soll diese unangenehme Arbeit nur selbst machen, es wird ihm keine Perle aus der Knone fallen.

ეს უსიამოვნო საქმე თვითონ უნდა გააკეთოს. არავინ ჩამოართმევს ჩინ-მედლებს (არაფერი უჭირს, არაფერი მოუვა).

1079 = Perlen vor die Säue werfen (biblisch) – ნუ მისცემთ წმიდას ძაღლებს და ნურც

თქვენს მარგალიტებს დაუყრით წინ ღორებს (მათ. 7, 6) – etwas Wertvolles an Unwürdigen geben – აზრი არ აქვს, მაინც ვერ მიხვდება

... Sie ist völlig unmusikalisch. Mit ihr ins Konzert zu gehen, hieße Perlen vor die Säue werfen.

მას სრულიად არ აქვს მუსიკალური ნიჭი. მასთან ერთად კონცერტზე წასვლას აზრი არ აქვს, მაინც ვერ მიხვდება.

1080 PETTO – etwas in Petto haben – etwas in Bereitschaft haben, etwas tun wollen – მარაგად

გქონდეს.

...Bei Gelegenheit eine Stelle aus einem Dichter zu zitieren, einige philosophische Behauptungen in Petto zu haben, hielt ich für unumgänglich notwendig.

(Hauff – Memoiren des Satans)

აუცილებელ საჭიროებად მიმაჩნდა სათანადო შემთხვევაში რომელიმე პოეტის ნაწარმოებიდან მომდევნო ადგილის რამდენიმე ფილოსოფიური დებულება მქონოდა მარაგად.

1081 PFAHL – in seinen vier Pfählen – unter vier Wänden – ოთხ კედელს შუა ჩაკეტილი
...Die Welt wird eine andere, wenn man nicht mehr für sich allein in seinen vier Wänden ist.

(Raabe – Chronik der Sperlingstraße)

ქვეყანა სულ სხვანაირი ეჩვენება ადამიანს, თუ ის არაა თავისთვის მარტოდ-მარტო ოთხ კედელს შუა ჩაკეტილი.

1082 PFAND – ein Pfand hinterlegen – etwas als Sicherheit, als Bürgschaft für eine Forderung geben – გირაოდ დატოვება

...Hier (in dieser Küche) gab es Bestecke... ohne Pfand, während man in jenen Küchen eine Mark als Pfand hinterlegen musste.

(Kellermann – Der 9. November)

აქ (ამ სასადილოში) სადილის ჭურჭელს უგირაოდ იძლეოდნენ იმ დროს, როდესაც სხვა სასადილოებში ამისთვის საჭირო იყო ერთი მარკის დატოვება გირაოდ.

1083 PFANNE – jmdn. in die Pfanne hauen (salopp) – jmdn. scharf zurechtweisen, hart kritisieren; jmds. Widerstandskraft brechen, jmdn. vernichten, erledigen – მაგრად გაჯვრო, ნაცარ-ტუტად, ბურნუთად აქციო, გააცამტვერო, გვერდები ჩაუნაყო(იხ.Schlitten №1297, Tracht №1599).

„...Ich würde Sie in die Pfanne hauen, Sie hinterlistiger Idiot, wenn das nicht verboten wäre.“

(Th. Mann - Tristan)

„აკრძალული რომ არ ყოფილიყო, ძვალს რბილად გიქცევდით (გველივით ატატრელებდით) თქვენ, პირმოთნე სულელი.“

1084 PFEFFER – er soll bleiben, wo der Pfeffer wächst (fam) – er soll nur fortbleiben, er soll nicht kommen – ბრძანდებოდეს, დარჩეს სადაც არის

...Ich lege keinen Wert auf seinen Besuch. Er soll bleiben, wo der Pfeffer wächst.

სულაც არ მენადვლება მისი სტუმრობა (დიდ მნიშვნელობას არ ვანიჭებ მის მოსვლას), ბრძანდებოდეს სადაც არის.

1085 PFEIFE – nach jmds. Pfeife tanzen (fam) – jmdm. widerspruchslos gehorchen – სხვის დუღუკზე ცეკვავს, სხვის ჭკუაზე დადის

...Er ist ein Tyran, alle müssen nach seiner Pfeife tanzen.

იგი ტირანია, უნდა რომ ყველა მის დუღუკზე ცეკვავდეს (თავის ჭკუაზე ატაროს).

1086 PFEIFEN – daher also der Wind! (fam) – das ist also Grund – აი, რაშია თურმე საქმე, აი, საით უბერავს თურმე ქარი

...Entgegen seiner sonstigen Gewohnheit ist Alfred seit einiger Zeit sehr sparsam. Wie ich hörte, will er in Kürze heiraten. Daher pfeift also der Wind!

აღფრედი ბოლო დროს მისი ჩვეულების საპირისპიროდ ძალიან მომჭირნე გახდა. როგორც გავიგე, ცოტა ხანში ქორწინდება. აი, რაში ყოფილა თურმე საქმე!!!

1087 = er muss tanzen, wenn sie pfeift (fam) – er muss tun, was sie will – მის დაკრულზე უნდა იცეკვოს, რასაც მოისურვებს, უნდა აუსრულოს

...Seine Frau hat fortwährend Wünsche, und er muss tanzen, wenn sie pfeift.

მის ცოლს განუწყვეტლივ რაღაცის სურვილები აქვს და იგიც ყველა სურვილს უსრულებს.

1088 = auf jmdn. (etwas) pfeifen (fam) – auf jmdn. (etw.) keinen Wert legen oder verzichten – ხელი ჩაიქნის, დიდად არ ინადვლო

...Wenn er mir das Buch nicht leihen will, dann pfeife ich darauf.

- თუ არ უნდა წიგნი მათხოვოს, დიდად არ მენაღვლება (ხელი ჩამიქნევია).
- 1089 = ich pfeif' dir was (fam) – ich tue nicht was du willst – ისე არ იქნება, შენ რომ გინდა**
 ...Du glaubst doch nicht etwa, ich werde deine Faulheit noch belohnen, ich pfeif' dir was!
 ...ხომ არ გგონია, რომ შენი სიზარმაცისთვის მაღლობას გეტყვი კიდევ, ისე არ იქნება (ისე არ გავაკეთებ) შენ რომ გინდა.
- 1090 PFERD – sich aufs hohe Pferd (Ross) setzen (fam) – prahlen, angeben – თავს მაღლა სწევს, დიდგულობს, ცხვირს იბზუებს, საყელოში იწევა**
 ...Auf ihre Kenntnisse ist sie sehr stolz und setzt sich vor anderen gern aufs hohe Pferd.
 ... თავისი ცოდნით ძალიან ამაყობს და სხვების წინაშე თავს მაღლა სწევს (დგუდილობს).
- 1091 = mich bringen keine zehn Pferde dorthin (fam) – ich gehe auf keinen Fall dorthin – ვერავითარი ძალა ვერ მიმიყვანს იქ (ათი ცხენის ძალაც ვერ მიმიყვანს იქ)**
 ...Keine zehn Pferde bringen mich auf eine politische Versammlung.
 პოლიტიკურ თავყრილობაზე (შეკრებაზე) ვერავითარი ძალა ვერ მიმიყვანს.
- 1092 = arbeiten wie ein Pferd (fam) – sehr schwer arbeiten – ცხენით მუშაობს, ქანც-გაწვევტამდე მუშაობს**
 ...Vor dem Examen arbeitete er wie ein Pferd.
 გამოცდების წინ ცხენით (ქანცგაწვევტამდე) მუშაობდა.
- 1093 = mach mir nicht die Pferde sehen (fam) – rede nicht von Dingen, die meiner Sache schaden können – საქმეს ჩრდილს მიაყენებს**
 ...Ich glaube bestimmt an einen Erfolg, und ich bitte dich, mach mir mit deinen Zweifeln nicht die Pferde sehen.
 რა თქმა უნდა, მე მჯერა წარმატების და გთხოვ, შენი ყოყმანით (ჭოჭმანით) ჩემს საქმეს ჩრდილს ნუ მიაყენებ.
- 1094 = mit ihm kann man Pferde stehlen (fam) – er macht alles mit, auf ihn kann man sich unbedingt verlassen – სანდოა, ჭირსა და ღხინში ენდობი**
 ...Mit einem echten Freund kann man Pferde stehlen.
 ნამდვილ მეგობარს ჭირსა და ღხინში ენდობი კაცი (ნამდვილი მეგობარი ყველაფერში სანდოა).
- 1095 PFIFFERLING – dafür (darauf) gebe ich keinen Pfifferling (fam) – dafür (darauf) gebe ich überhaupt nichts – გროშსაც არ მივცემ, აინუნშიც არ ვაგდებ**
 ...Das Bild ist nur Kopie, dafür gebe ich keinen Pfifferling.
 ეს სურათი ორიგინალის ასლია მხოლოდ, მასში ერთ გროშსაც არ მივცემ. Frau Mayer ist eine fleißige und ordentliche Frau. Auf das Gerede der Leute gebe ich keinen Pfifferling.
 ფრაუ მაიერი ბეჯითი და წესრიგიანი ქალია. ხალხის მითქმა-მოთქმას აინუნშიც არ ვაგდებ (ყურადღებას არ ვაქცევ).
- 1096 PFLASTER – ein teures Pflaster (fam) – eine Stadt, in der man teuer lebt – ძვირი სიამოვნებაა, ძვირიანი ქალაქია**
 ... Das Skiparadies St. Moritz ist ein teures Pflaster.
 სათხილამურო სამოთხე სანკტ-მორისი ძვირი სიამოვნებაა.
- 1097 PFUND – sein Pfund vergraben – seine Fähigkeit nicht nutzen – ნიჭს ასამარებს, თავის ნიჭს ღუპავს**
 ...Aus ihm könnte ein glänzender Schauspieler werden, er will aber davon nicht wissen und vergräbt sein Pfund.
 მისგან შეიძლებოდა ბრწყინვალე მსახიობი გამოსულიყო, მაგრამ მას ამის გაგონებაც არ სურს და თავის ნიჭს ღუპავს (ასამარებს).
- 1098 = mit seinem Pfund wuchern – seine Begabung, seine Fähigkeit klug anwenden – საკუთარი ნიჭის წყალობით სარფა ნახო**
 ...Warum wirklich sollte er nicht mit seinem Pfunde wuchern?

(Feuchtwanger – Die Füchse im Weinberg)

- მართლაც, რატომ არ უნდა ენახა სარჯა თავისი ნიჭის წყალობით?
- 1099 PIEPEN – es ist zum Piepen!** (fam) – es ist zum Lachen – სასაცილოა
 ...Wir waren gestern im Zirkus. Besonders der Clown war zum Piepen.
 გუშინ ცირკში ვიყავით. კლოუნი განსაკუთრებით სასაცილო იყო.
- 1100 PICK – einen Pick (Pik) auf jmdn. haben** (fam) – einen Zorn, Groll auf jmdn. haben (Entstanden aus dem französischen Wort pique- „Spieß“) – ჯავრი სჭირს, კბილი დაასო, ბრაზი აქვს
 ..In Wahrheit hatte Frau Aschengruber einen Pick auf dia Stasi, angeblich aus moralischen Gründen ...
 (F. Weiskopf-Inmitten des Stroms)
 .სინამდვილეში ფრაუ აშენგრუბერს სტაზის ჯავრი სჭირდა(ფრაუ აშენგრუბერმა კბილი დაასო სტაზის), ვითომდა, ზნეობრივი მოსაზრებით. Nachdem er von seinen Chef mehrmals zurückgewiesen worden war, hat er einen Pick auf ihn.
 ...მას შემდეგ რაც იგი თავისი უფროსის მიერ მრავალჯერ იყო უგულვებელყოფილი, მას მისი ჯავრი სჭირს (მან მას კბილი დაასო), მასზე ბრაზი მოსდის.
- 1101 = von der Pike auf** (fam) – von Anfang an, von der niedrigsten Stufe an – საწყისიდან, თავიდანვე
 ...Er diente also bei den Flugzeugen von der Pike auf.
 ამრიგად, მან სამსახური სულ პატარა თანამდებობით – თვითმფრინავების მოვლით დაიწყო.
- 1102 PILLE – die (bittere) Pille schlucken** (fam) – etwas sehr Unangenehmes tun – მწარე აბი გადაყლაპა, წყენა უსიტყვოდ აიტანა
 ...Er musste den Verweis anhören und diese bittere Pille stillschweigend schlucken.
 მას საყვედური უნდა მოესმინა და წყენა უსიტყვოდ აიტანა (მწარე აბი ხმამოუტეებლივ გადაეყლაპა).
- 1103 PISTOLE – wie aus der Pistole geschossen** (fam) – sehr schnell – სხაპასხუპით
 ...Jede Frage beantwortete der Angeklagte wie aus der Pistole geschossen.
 ყველა შეკითხვას მსჯავრდებული სხაპასხუპით (სწრაფად, სულმოუთქმელად) პასუხობდა.
- 1104 PLÄNE – Pläne schmieden** – Pläne machen – გეგმებს აწყოფს
 ...Alle Pläne, die sie schmiedeten, waren unausführbar.
 ყველა, მათ მიერ დაწყობილი გეგმა განუხორციელებელი იყო.
- 1105 PLATZ – Platz greifen-** Platz aufkommen, entstehen –(იხ. Fuß fassen №369)– თავი იხინა, ფეხი მოიკიდა
 „...Ich wollte mir nur die Bemerkung erlauben,“ fuhr er fort, „es ist nicht zu leugnen, daß in der breiten Öffentlichkeit eine gewisse Beunruhigung Platz gegriffen hat.“
 (Kellermann – Der 9. November)
 „ჩემ თავს ნებას მივცემ მხოლოდ ის შევნიშნო,“ განაგრძო მან, „რომ მოსახლეობის ფართო წრეებში ფეხს იკიდებს რაღაც შიშის გრძნობა.“
- 1106 PLATT – platt sein** (fam) – sehr erstaunt sein – განცვიფრებულია, გაკვირვებულია
 ...Als wir von ihrem Glück hörten, waren sehr platt.
 როცა მისი ბედნიერების შესახებ გავიგეთ, ძალიან გავკვიკვირდა.
- 1107 PONTIUS – von Pontius zu Pilates laufen, rennen** – in einer Angelegenheit viele Wege machen müssen, von einer Stelle zu anderen gehen bzw. geschickt werden – პონტიუსისაგან პილატესთან დარბოდვ, ამოდ დარბოდვ ერთისაგან მეორესთან.
 ...Ihr (Frau Beates) gutes Mädchen rannte gewiß in größter Sorge von Pontius zu Pilatus, aber alles brauchte ja seine Zeit.
 (Kellermann – Totentanz)

- ...მისი (ფრაუ ბეატეს) კეთილი გოგონა, რასაკვირველია ფრიად შეშფოთებული, ამოდ დარბოდა ერთისაგან მეორესთან (დარბოდა პონტიუსისაგან პილატესთან), მაგრამ ყველაფერს ხომ დრო სჭირდებოდა.
- 1108 PORZELLANLADEN – er benimmt sich wie ein Elefant im Porzellanladen (fam) –** (სიტყვა-სიტყვით: ისე იქცევა, როგორც სპილო ფაიფურის ჭურჭლის მაღაზიაში), სპილოსავით მოუქნელია, უხეშია, ხისტია, მოუხერხებელია
...Für geschäftliche Verhandlungen ist er gänzlich unbrauchbar. Er benimmt sich wie ein Elefant im Porzellanladen.
საქმიანი მოლაპარაკებებისათვის იგი სრულიად გამოუსადეგარია. სპილოსავით მოუქნელია.
- 1109 POSSEN – Possen reißen- Witze reißen, Spaß reißen-ხუმრობს, მასხრობს.ოხუნჯობს**
...Anstatt einen guten Rat zu erteilen, riss er wie gewöhnlich seine Possen.
კარგი რჩევის მიცემის მაგიერ, მან ჩვეულებისამებრ ხუმრობა (მასხრობა,ოხუნჯობა) დაიწყო.
- 1110 POSTEN – auf dem Posten sein – Bereit sein (fam); Gesund sein – მზადყოფნაშია, ჯანმრთელადაა, მხნედ გამოიყურება, კარგ ფორმაშია, შემართულია**
...Auf ihn kann man sich verlassen. Wenn man ihn braucht, ist er immer auf dem Posten.
მას შეიძლება ენდოს კაცი (იგი სანდოა). როცა გჭირდება, ყოველთვის მზადაა დაგეხმაროს.
...Dem alten Herrn geht es gut. Er ist noch immer auf dem Posten.
მოხუცი ბატონი კარგადაა. იგი კვლავ ჯანმრთელად (მხნედ)გამოიყურება. (კარგ ფორმაშია).
- 1111 = jmdn. eines Postens, Amtes entheben – jmdn. vom Amt freilassen, befreien – სამსახურიდან დაითხოვო, თანამდებობიდან მოხსნა**
...Man hatte Sanitätsrat Fahle ... seines Postens im städtlichen Krankenhaus enthoben.
(Kellermann – Totentanz)
სანიტარიის მრჩეველი ფალე მოხსნეს თანამდებობიდან ქალაქის საავადმყოფოში.
- 1112 PRANGER – jmdn. (etw.) an den Pranger stellen – jmdn. (etw.) öffentlich bloßstellen, der allgemeinen Verachtung preisgeben – სამარცხვინო ბოძზე გააკრა**
..Die Friedenskämpfer sehen es für ihre Pflicht an, die Krieigsbrandstifter an den Pranger zu stellen.
მშვიდობისათვის მებრძოლეს თავის მოვალეობად მიაჩნიათ ომის გამჩაღებლები სამარცხვინო ბოძზე გააკრან.
- 1113 PRÄSENTIERTELLER – auf dem Präsentierteller sitzen (fam) – im Blickpunkt aller Leute sein – ყურადღების ცენტრშია**
...Bei dem Firmenjubiläum saß der leitende Direktor mit seiner Gattin an einem der vordersten Tische und somit genau auf dem Präsentierteller.
ფირმის იუბილეს დროს, დირექტორი მის მეუღლესთან ერთად, ერთ-ერთ წინა მაგიდასთან იჯდა და ამით ყველას ყურადღების ცენტრში იყო მოქცეული.
- 1114 PREUßEN – so schnell schießen die Preußen nicht – so schnell geht das nicht – საქმე ასე თათარიახნად არ კეთდება, ასე ჩქარა არ გამოვა**
„...Halt auf,“ sagte Oskar, „so schnell schießen die Preußen nicht!“
(Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
„ნუ ჩქარობ!“ თქვა ოსკარმა, „საქმე ასე თათარიახნად (სახელდახელოდ, ხელდახელ) არ კეთდება.“
- 1115 PROBE – auf eine (harte) Probe stellen, setzen – jmds. Charakterfestigkeit, Ehrlichkeit prüfen durch Herbeiführung einer Situation, in der eine Entscheidung gefällt werden muss – მკაცრად გამოცადა, მკაცრი გამოცდა მოუწყო**
...Du hast meine Freundschaft während all der Jahre auf zu harte Proben gestellt.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
მთელი ამ წლების მანძილზე შენ მეტად მკაცრად ცდიდი ჩემს მეგობრობას.

- 1116 PROFITE – Profite abwerfen** – Gewinn bringen – მოგებას მოიტანს
 ...Das Unternehmen begann kolossale Profite abzuwerfen.
 საწარმომ დაიწყო უდიდესი მოგების მოტანა.
- 1117 = Profite einstreichen, einheimen** – Profite von etwa haben, Profite aus etw. (Gewinn aus etw.) schlagen ziehen – მოგება ჩაიჯობა, მოგება ნახა, სარგებლობა(სარგებელი) ნახა
 „...Ich soll ihn zwingen, mir die Ernte eines Jahres gegen den halben Preis abzutreten, damit ich Wucherprofite einstreichen kann?“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „(შენის აზრით), უნდა ვაიძულო დამითმოს მთელი წლის მოსავალი ნახევარ ფასად, რომ მევახშური მოგება ჩავიჯობო?“
- 1118 PROZESS – kurzen Prozeß machen-** (mit etw./mit jmdm.) – etwas ohne Umstände erledigen, jmdn. ohne Umstände behandeln, jmdn. kurz abfertigen – უბოდიშოდ მოექცე, ყოველგვარი ცერემონიის გარეშე მოექცე
 ...So wurde also kurzer Prozeß gemacht und der Kontrakt gelöst.
 (F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)
 ამრიგად, ხელშეკრულება უბოდიშოდ (ყოველგვარი ცერემონიის გარეშე) გააუქმეს.
- 1119 PUDEL – wie ein begossener Pudel darstehen** (fam) – beschämt, kleinlaut sein – დარცხვენილი, უსიტყვოდ იდგა, გაწუწული ლეკვივით იდგა, ნირწამხდარი იდგა
 ...Als die Mutter fragte, wer von dem Kuchen genascht hat, stand mein kleiner Bruder wie ein begossener Pudel dar.
 როცა დედამ იკითხა, ვინ შეჭამა ნამცხვარიო, ჩემი პატარა ძმა ნირწამხდარი (დარცხვენილი) იდგა.
- 1120 PUNKT – der springende Punkt** – Punkt 4a, von dem die fragliche Verwirklichung einer Sache abhängt – კითხვის არსი, საქმის არსი (auch: ein wunder Punkt- eine empfindliche Stelle in einer Angelegenheit- მტკივნეული მხარე, მტკივნეული ადგილი, ცუდი რამ
 ..Der wunde Punkt war nur das ,dass er .die Frage, die er zu umgehen suchte, gerade der springende Punkt der ganzen Sache war.
 ყველაზე მტკივნეული იყო ის, რომ საკითხი, რომლისთვისაც მას სურდა გვერდი აეგლო, სწორედ საქმის არსს შეადგენდა.
- 1121 PULVER – sein Pulver (vorzeitig) verschossen haben** (fam) – seine Mittel, Argumente, Energien verschwendet haben – მთელი ძალები დაახარჯა, წინასწარ დაიწალა ემოციებიდან
 ...Anstatt seine besten Trümpfe noch zurückzuhalten, hat er sein ganzes Pulver schon vorzeitig verschossen.
 იმის მაგიერ, რომ თავისი საუკეთესო ტრიუმფისათვის შემოენახა ძალები, იგი ემოციებისაგან წინასწარ დაიწალა.
- 1122 = das Pulver hat er nicht erfunden** (fam) – nicht besonders klug od. einfallsreich sein – ჭკუით ვარსკვლავებს არ ეთამაშება, ციდან ვარსკვლავს არ წყვეტს
 ...Wenn er doch nur halb so klug wäre wie sein Vater, aber er hat das Pulver wirklich nicht erfunden.
 მას მამამისის ნახევარი ჭკუა მაინც რომ ჰქონოდა(ნახევრად მაინც იყოს მამამისივით ჭკვიანი), მაგრამ, სამწუხაროდ, იგი ჭკუით ვარსკვლავებს ნამდვილად არ ეთამაშება (ვარსკვლავებს არ წყვეტს ციდან).
- 1123 PUPPE – bis in die Puppen** (fam) – sehr lange – დიდხანს
 ...Nichtarbeiter schlafen morgens bis in die Puppen.
 უმუშევრებს დილაობით დიდხანს ძინავთ.

Q

- 1124 QUARK – er kümmert sich um jeden Quark** (fam) – Er interessiert sich für jede Kleinigkeit, er kümmert sich um Dinge, die ihn nichts angehen – ყოველი წვრილმანი აინტერესებს, ყველაფერი დაწვრილებით აინტერესებს
...Jeden Abend muss ich meinem Mann die Haushaltsausgaben vorrechnen. Er kümmert sich um jeden Quark.
ყოველ საღამოს ჩემს ქმარს ოჯახის ბიუჯეტის გასაგაღზე ანგარიში უნდა ჩავაბარო. მას ყოველი წვრილმანი აინტერესებს.
- 1125 QUERE – in die Quere kommen** – jmdm. in den Weg laufen, jmds. Pläne durch unerwartete Dazwischentreten durchkreuzen – გზას უხერგავს, წინ ეღობება, გეგმებს ჩაუშლის
.. Er konnte tun und unterlassen, was er wollte, stets kam ihm etwas völlig Unerwartetes in die Quere.
(Bredel – Die Söhne)
რისთვისაც არ უნდა მოეკიდა ხელი, მუდამ რაღაც სრულიად მოულოდნელი წინ გადაეღობებოდა (გზას უხერგავდა ხოლმე).
...Er hatte sich vorgenommen, die aufgelaufene Korrespondenz übers Wochenende zu erledigen, aber leider war ihm Besuch in die Quere gekommen.
მან გადაწყვიტა შემოსული კორესპოდენცია კვირის ბოლოს (შაბათ-კვირას) მოეწესრიგებინა, მაგრამ სტუმრობამ მისი გეგმები ჩაშალა.
- 1126 QUITT – miteinander quitt sein** (fam) – gegenseitig keine Forderungen mehr haben, eine Angelegenheit untereinander erledigt haben – ერთმანეთში ქვითშია, ანგარიში გასწორებული აქვს.
...Ich bekomme von dir noch 10 Lari; Wenn du heute für mich die Kinokarte bezahlst, sind wir miteinander quitt.
მე შეკუთვნის შენგან კიდევ 10 ლარი. მაგრამ თუ შენ კინოს ბილეთებს გადაიხდი, ანგარიში გასწორებული გვექნება.

R

- 1127 RACHEN – jmdm. etwas in den Rachen werfen** (stärker fam) – jmdm. etwas geben, ohne dass dieser sich darum zu bemühen brauchte – მზა-მზარეული მიართვა, პირში (ხახაში) ჩაუღო
 ...Es ist unverständlich, warum er diesem Gauner sein ganzes Geld in den Rachen wirft.
 გაუგებარია, რატომ მიართმევს იგი მზა-მზარეულად (რატომ უღებს ხახაში) ამ თაღლითს მთელ თავის ფულს.
- 1128 RAD – das fünfte Rad am Wagen sein** – in einer Gruppe o.ä. überflüssig sein, weil man in irgendeiner Weise die Harmonie stört – მეცამეტე გოჭია, არამკითხე მოამბეა
 „...Ich würde bei meinen äußerst mangelhaften Kenntnissen des Englischen nur das fünfte Rad am Wagen sein,“ sagte Ebert.
 (Spielhagen – Die schöne Amerikanerin)
 „ინგლისური ენის მეტად სუსტი ცოდნის გამო მე ვიქნებოდი იქ მეცამეტე გოჭივით,“ თქვა ებერტმა.
- 1129 = unter die Räder kommen** (fam) – Zugrund gehen, durch bestimmte Einflüsse verdorben, in moralischer, sozialer, finanzieller u.a. Hinsicht völlig herunterkommen – განადგურდა, ბოლო მოეღო, დაჩაჩანაკდა, დაბეჩავდა (იხ. Hund № 664)
 ...Wie sich herausstellte, entstammt der alte Mann einer angesehenen Familie, die durch den Krieg ihr ganzes Vermögen verloren hatte. Dadurch war er völlig unter die Räder gekommen.
 როგორც აღმოჩნდა, მოხუცი შეძლებული ოჯახიდან იყო, რომელმაც ომის გამო მთელი თავისი ქონება დაკარგა. ამის გამო მოხუცი ძალიან დაბეჩავდა(დაჩაჩანაკდა, განადგურდა).
- 1130 RAHM – den Rahm abschöpfen** (fam) – sich die Beste nehmen – ნაღები მოხადა (საუკეთესო თავისთვის დაიტოვა) (იხ.Fett №316)
 ...Der Kaufmann war wütend, dass sein Konkurrent ihm in diesem Geschäft zuvorgekommen war und den Rahm abgeschöpft hatte.
 ვაჭარი გაცოფებული იყო, რომ მისმა კონკურენტმა ამ საქმეში დაასწრო მას და ნაღებიც მოხადა.
- 1131 RAND – außer (aus) Rand und Band geraten** - aufgeregt werden – თავდაყირა დააყენა, ჭკუიდან შეიშალა, გაშმაგებულია
 „...Täppische Flegerei!“ – sagte der Konsul ärgerlich ... Ist man heute abend aus Rand und Band.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „რა ბრიყვეული ანცობაა“ – თქვა აღშფოთებულმა კონსულმა, - დღეს ეტყობა, მართლა შეიშალნენ ჭკუიდან.
 ...So außer Rand und Band hatte Retta den Professor noch nicht gesehen.
 (Kellermann – Totentanz)
 რეტას ჯერ არასოდეს ენახა პროფესორი ასე გაცეცხლებული (გაშმაგებული, თავაწყვეტილი, ცოფმორეული, გააფრთებული, ლაგამაყრილი, ჯაჭვაყრილი).
- 1132 = zu Rande kommen** (mit etwas)(fam) –. etw. bewältigen, meistern können- – მორჩე, მოასწრო
 „... Beilen meine Herren! Bisschen lebhafter! Kommen Sie zu Rande!“
 (Bredel – Der Sonderführer)
 „დაუჩქარეთ, ბატონებო! უფრო ცოცხლად! მორჩით!“
- 1133 = jmdm. den Rand ablaufen** – jmdn. übertreffen – აჯობა
 ...Bei dem Tanzturnier lief ein bis dahin unbekanntes Paar dem Meisterpaar den Rand ab.
 ცეკვის ტურნირზე მანამდე უცნობმა წყვილმა ჩემპიონ წყვილებს აჯობა.
- 1134 RAPPEN – auf Schusters Rappen kommen** (fam) – zu Fuß kommen – ქვეითად მოსვლა
 ...Er hat sein Auto verkauft. Nun muss er immer mit Schusters Rappen ins Geschäft kommen.

- მან თავისი მანქანა გაყიდა. ახლა მას ყოველთვის ქვეითად მოუწევს მალაზიაში მოსვლა.
- 1135 RÄSON – Räson annehmen** – Vernunft annehmen – გონს მოხვიდე „კეუას მოუხმო
„A propos, ich höre da von einer Affäre, ich hoffe, du wirst Räson annehmen, Kleine ...“
(Th. Mann – Buddenbrooks)
„სხვათა შორის, გაგონილი მაქვს ზოგი რამ ერთი საქმის შესახებ, იმედია, გონს მოხვალ, ჩემო პატარავ ...“
- 1136 RÄUBER – unter die Räuber fallen** (fam) – in eine üble Lage oder in schlechte Gesellschaft geraten - ყაჩაღებში მოხვდა, ცუდ ხალხს გადაეყარა
...Macht euch keine Sorgen um mich. Mir geht es gut, und ich bin noch nicht unter die Räuber gefallen.
ნუ სწუხართ ჩემზე. მე კარგად ვარ, და ჯერ ყაჩაღებში არ მოვხვედრილვარ (ცუდ ხალხს არ გადავეყრილვარ).
- 1137 RÄUMEN – das Feld räumen** – nachgeben – უკან დაიხიო, დათმო, აიბარგო, ადგილს გაეცალო
...Als die Truppe sah, dass der Feind in der Übermacht war, räumte sie das Feld.
როცა ჯარმა მტრის უპირატესობა დაინახა, ადგილს გაეცალა.
- 1138 = jmdn. aus dem Wege (oder) auf die Seite räumen (oder) schaffen** (fam) – მოკლა, მოახრჩო, გზიდან ჩამოიცილა
...Um die Erbschaft seines Vaters anzutreten, beschloss er, ihn aus dem Wege zu räumen.
მამამისის მემკვიდრეობის მისაღებად მან გადაწყვიტა, მისი გზიდან ჩამოცილება (მოკვლა).
- 1139 RECHENSCHAFT – (sich) Rechenschaft ablegen** (über Akk.) – Rechnungsablegung – nähere Umstände od. Grunde, betreffende pflichtgemäße Auskunft, die man jmdm. über etw. gibt, wofür man verantwortlich ist – ანგარიში ჩააბარო, თავს ანგარიშს აძლევს, თავს ანგარიშს უწევს
...Er musste über seine Tätigkeit Rechenschaft ablegen.
მას ანგარიში უნდა ჩაებარებინა თავისი საქმიანობის შესახებ.
...Legst du dir Rechenschaft ab darüber, was du getan hast?
ანგარიშს აძლევ შენს თავს, თუ რა ჩაიდინე?
- 1140 = eine Rechnung begleichen** – mit jmdm. abrechnen – ანგარიშს ასწორებს
...Später beglich er seine Rechnung und machte seine Sachen bereit.
(Th. Mann – Tonio Kröger)
რამდენიმე ხნის შემდეგ მან გაასწორა ანგარიში და ჩაალაგა თავისი ნივთები.
- 1141 = die Rechnung geht nicht auf** – es wird anders als man denkt – ანგარიშში მოტყუვდა, ნახტომი შეეშალა
...Dennoch kann man mit Gewißheit sagen, dass die Rechnung des USA-Außenministers nicht aufgehen wird.
მაინც დაბეჯითებით შეიძლება ითქვას, რომ აშშ საგარეო საქმეთა მინისტრი ანგარიშში მოტყუვდება (ნახტომი შეეშლება).
...Wir hatten alles gründlich vorbereitet, und dann ging die Rechnung nicht auf.
ყველაფერი რიგიანად მოვამზადეთ. მაგრამ ანგარიშში მოვტყუვდით (არ გამოვკვივიდა ისე, როგორც გვინდოდა).
- 1142 = die Rechnung ohne den Wirt machen** (fam) – sich täuschen, sich irren – mit etw. scheitern, weil man sich nicht des Einverständnisses des od. der Beteiligten versichert hat – ანგარიშში შეცდა, წინასწარი ვარაუდი არ გაუმართლდა
...Er hatte fest damit gerechnet, dass sein Vater ihm für die Reise seinen Wagen zur Verfügung stellen würde; aber er hatte die Rechnung ohne den Wirt gemacht.
ის მტკიცედ იყო დაიმედებული, რომ მამამისი მოგზაურობისთვის მანქანას ათხოვებდა, მაგრამ ანგარიშში შეცდა (ვარაუდი არ გაუმართლდა).

- 1143 = **in Rechnung ziehen** – in Betracht ziehen, berücksichtigen – მხედველობაში მისაღება, ანგარიშგასაწევია
 ...Dabei ist Herrn Spoelmanns ärgerliche und reizbare Gemütsart in Rechnung zu ziehen.
 (Th. Mann – Königliche Hoheit)
 ამასთანავე მხედველობაში მისაღება (ანგარიშგასაწევია) ბატონ შპოელმანის ბუზღუნა და ბრაზიანი ხასიათი.
- 1144 **RECHT – sich recht und schlecht durchschlagen** oder **durchs Leben schlagen** (fam) – ein sorgenvolles, aber ehrliches Leben führen – ცხოვრების ჭკაპანს წევს (ექაჩება)
 ...Als kinderreicher Vater muss er sich mit seiner Familie recht und schlecht durchschlagen.
 მან, როგორც შვილებით დატვირთულმა (მრავალშვილიანმა) მამამ, ცხოვრების ჭკაპანი ბოლომდე უნდა წიოს (ზიდოს).
- 1145 = **alles was recht ist** - alles was wahr ist, was Wahrheit ist – რაც მართალია, მართალია
 „...Und wie ist der General Hoche?“ forschte Saint-Just weiter.
 „Sehr jung, sehr tapfer; Ja, sehr tapfer, alles was recht ist,“ antwortete der Sergeant.
 (Bredel – Der Kommissar am Rhein)
 „როგორია გენერალი ჰოში?“ განაგრძობდა გამოკითხვას სერჟანტი.
 „ძალიან ახალგაზრდაა, ძალიან გულადი; დიას, ძალიან გულადი, რაც მართალია, მართალია, უპასუხა სერჟანტმა.“
- 1146 = **du bist mir der Rechte** (fam) – 1.von dir hätte ich das nicht gedacht -შენზე ვერც ვიფიქრებდი, შენც ხარ რა.. 2.Du machst mehr Schaden als du nützt- შენგან ზარალი უფროა, ვიდრე სარგებელი
 ...Du versprachst doch, diesmal bestimmt pünktlich zu sein, und nun lässt du uns über eine Stunde warten. Du bist mir der Rechte!
 შენ ხომ დაგპირდი, ამჟამად ნამდვილად ზუსტ დროს მოხვიდოდი, შენ კი ერთ საათზე მეტია გვალოდინებ. შენზე ამას ვერ ვიფიქრებდი, (შენც ხარ რა...).
 „... Du willst mir nun beim Aufräumen helfen und zerschlägst dabei die teure Vase. Du bist mir der Rechte.“
 შენ თან გინდა დალაგებაში მომეხმარო და თან ძვირფას ლანგარს ტეხავ. შენგან ზიანს უფრო ნახულობს კაცი, ვიდრე სარგებელს.(დახმარებაზე მეტად ხელის შეშლა გემარჯვება).
- 1147 = **jmdm. ein Recht zusprechen** – jmdm. Recht geben – უფლება მიანიჭო, უფლება მისცე
 ...Den Gemeinden war das Recht zugesprochenen Deputierten Instruktionen mitzugeben.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 თემებს უფლება მიენიჭა დეპუტატებისათვის განაწესი მიეცათ.
- 1148 = **das Recht mit Füßen treten** – das Recht missachten – უფლებები ფეხით (ფეხქვეშ) გათელო
 ...Wenn man Gerechtigkeit erwartet, darf man selber das Recht des andern nicht mit Füßen treten.
 ...თუ კაცი სამართლიანობას ელოდება (სამართალი გინდა), თვითონ სხვისი უფლებები ფეხქვეშ არ უნდა გათელო.
- 1149 **REDE – in die Rede fallen** – jmdn. unterbrechen – პირიდან სიტყვას აცლის, სიტყვას აწყვეტინებს
 ... Er war empört darüber, dass man ihm jeden Augenblick in die Rede fiel.
 ის აღშფოთებული იყო იმით, რომ ყოველ წუთში სიტყვას აწყვეტინებდნენ (სიტყვას აცლიდნენ პირიდან).
- 1150 = **jmdn. zur Rede stellen** – von jmdm. verlangen, dass er zu einer bestimmten Sache etwas sagt oder dass er antwortet – პასუხი მოსთხოვა / მოჰკითხა
 ...Sein Herz schlug ängstlich, denn er gewärtigte, sein Vater könnte ihn wegen seines extravaganten Lebens streng zur Rede stellen ...
 (Th. Mann – Tonio Kröger)

გული შიშით უცემდა იმის მოლოდინში, რომ მამა მკაცრად მოსთხოვდა (მოჰკითხავდა) პასუხს მისი ახირებული ცხოვრების გამო.

- 1151 = jmdm. Rede und Antwort stehen** – auf jmds. Fragen antworten – პასუხი გასცეს, უნდა უპასუხოს
...Würde er auf bekannte stoßen, angehalten, befragt werden und Rede stehen müssen, wie er diese dreizehn Jahre verbracht?

(Th. Mann – Tonio Kröger)

შეხვედბა იგი ნაცნობებს, რომელნიც გაახერებენ და დაუწყებენ გამოკითხვას და ისიც იძულებული იქნება უპასუხოს კითხვებზე. თუ როგორ გაატარა ეს ცამეტი წელიწადი?

...Bevor das Hausmädchen ihre Stellung verließ, musste sie der Dame des Hauses wegen des verschwundenen Geldes nach Rede und Antwort stehen.

ვიდრე მოსამსახურე გოგონა თავის ადგილს დატოვებდა, გაუჩინარებული ფულის გამო, ოჯახის დიასახლისისათვის კითხვებზე პასუხი უნდა გაეცა.

- 1152 REDEN – du hast gut reden** – du kannst leicht deine Meinung sagen, weil du nicht die Schwierigkeiten hast – სათქმელად ადვილია, ენა ადვილად იტყვის
...Du hast gut reden. Die Sache ist nicht so einfach, wie sie aussieht.
სათქმელად ადვილია. საქმე ისე მარტივი არ არის, როგორც ერთი შეხედვით ჩანს.

- 1153 = wie ein Buch reden** (fam) – sehr viel reden – რაკრაკებს, ლაქლაქებს, ბევრს ლაპარაკობს
...Tante Olga macht mich ganz nervös, sie redet wie ein Buch.

ოღლა დეიდა ნერვებს მიშლის. იგი ძალიან ბევრს ლაქლაქებს.

- 1154 REDENSARTEN – Redensarten machen** – oberflächliches, nichtsagendes reden – მიკიბულ-მოკიბულად ლაპარაკობს, სიტყვას ბანზე აგდებს, არც ჰოს ამბობს, არც არას
...So machte er (der General) Redensarten, wich aus, sagte nicht nein, nicht ja ...

(Bredel – Der Kommissar am Rhein)

ამრიგად, ის (გენერალი) მიკიბულ-მოკიბულად ლაპარაკობდა (სიტყვას ბანზე აგდებდა, პირდაპირ პასუხს თავს არიდებდა, არც ჰოს ამბობდა, არც არას).

- 1155 REGEL – nach allen Regeln der Kunst** (fam) – mit allen Mitteln – ყველა საშუალებით, ყველა ხერხს მიმართავს
...Man darf ihm nicht glauben. Er lügt nach allen Regeln der Kunst.

არ შეიძლება მისი დაჯერება. იგი ტყუილის ყველა ხერხს მიმართავს.

- 1156 REGEN – aus dem Regen (vom Regen) in die Traufe kommen** (fam) – von einer schlimmer Lage in eine noch schlimmere kommen – ვაის გაეყარა, უის შეეყარა
...Er ist aus dem Regen in die Traufe gekommen.

იგი ვაის გაეყარა და უის შეეყარა. (მას უარესი დაემართა).

...Sie glaubte, sich durch die neue Stellung verbessern zu können, aber sie ist vom Regen in die Traufe gekommen.

იგი ფიქრობდა, ახალი თანამდებობა გამომაკეთებსო, მაგრამ ვაის გაეყარა, უის შეეყარა – ისეა მისი საქმე.

- 1157 REIBEN – sich die Hände reiben** – sich (über den glücklichen Ausgang einer unangenehmen Sache) freuen – ხელებს იფშენებს
...Über den Abschluss eines so großen Auftrages rieb sich der Direktor vergnügt die Hände.
ასეთი დიდი დავალების დასრულებით დირექტორი კმაყოფილი იფშენებდა ხელებს.

- 1158 REIHE – aus der Reihe kommen** – in Unordnung geraten – მწყობრიდან გამოვიდა, რაღაცა დაირღვა, რიგს აცდა
...Wir bitten zu entschuldigen, dass durch Krankheit und Urlaub die Termine etwas aus der Reihe gekommen sind.

- ჩვენ ბოდიშს მოვიხდით, რომ ავადმყოფობისა და შვებულების შედეგად დათქმული დრო დაირღვა.
- 1159 REIN – etwas ins Reine bringen – eine Sache in Ordnung bringen – მოაწესრიგებს, მოაგვარებს, მწყობრში ჩააყენებს**
 ...Er beauftragte Schulleroff, sogleich zum Grafen zu gehen und die Sache ins Reine zu bringen.
 (Hauff – Der Mann im ...)
 მან დაავალა შულდეროფს, დაუყონებლივ გრაფთან წასულიყო და საქმე მოეგვარებინა (მოეწესრიგებინა).
- 1160 = ins reine kommen – mit jmdm. mit etw.- mit jmdm. etw. einig werden ,die Probleme, die Schwierigkeiten, die man mit jmdm. etw. hat, beseitigen – შეთანხმდე, ურთიერთობა მოაგვარო**
 ...Über die Liefertermine sind wir ins reine gekommen.
 გამოშვების დროზე შევთანხმდით.
- 1161 = im reinen sein mit jmdm. – keine richtige Vorstellung von jmdm. haben – ნათელი წარმოდგენა არა აქვს, მთელი სიგრძე-სიგანით არ იცნობს**
 ...Brenten war mit seinem Sohn noch nicht im reinen.
 ბრენტანს ჯერ კიდევ არ ჰქონდა ნათელი წარმოდგენა თავის ვაჟზე.
- 1162 = mit sich (selbst) ins Reine kommen – Klarheit über ein bestimmtes Problem, das einen selbst betrifft, gewinnen – გარკვეულ გადაწყვეტილებას მიიღებს;.. მოიხედავს, გამოჯანმრთელდება**
 ...Nun saß er ...am Fenster ... und grübelte ... Wollte mit sich ins reine kommen.
 (Bredel – Die Söhne)
 იჯდა ფანჯარასთან და თავს იმტვრევდა ... ცდილობდა გარკვეული გადაწყვეტილება მიეღო.
 ... Da hat sie eine behagliche Häuslichkeit, kann baden und Luft schnappen und mit sich ins reine kommen
 -(Th.Mann-Buddenbrooks)
 ტონი მყუდრო ოჯახურ გარემოში იქნება, იბანავებს, ჰაერს გამოიცვლის და ნამდვილად მოიხედავს.
- 1163 REIßAUS – Reißaus nehmen (fam) – Feige fliehen, ängstlich davonlaufen – მოკურცხლა, მოქუსლა, გაიძურწა**
 ...Schleunigst nahm der Junker ...Reißaus im panischen Schrecken...
 (W. Raabe – Der Schütterump)
 შეშინებულმა მემამულის ვაჟიშვილმა უმაღლ მოკურცხლა (მოქუსლა, გაიძურწა)
- 1164 REITEN – Prinzipien reiten (fam) – Prinzipien immer wieder anwenden – პრინციპს არ უხვევს ... პრინციპებიდან არ გადადის**
 ...Er ist ein überaus pedantischer Mensch. Selbst in Kleinigkeiten reitet er seine Prinzipien.
 იგი ზედმეტად პედანტური ადამიანია. წვრილმანებშიც კი თავის პრინციპს არ უხვევს (თავის პრინციპებიდან არ გადადის)
- 1165 = ihn hat der Teufel geritten (fam) – er wusste nicht, was er tat – ეშმაკი შეუძვრა, არ იცოდა, რას აკეთებდა.**
 ...Wie er zu der Tat kam, kann er heute nicht mehr sagen. Ihn muss wohl der Teufel geritten haben.
 თუ რამ მიიყვანა ამ საქმემდე (რამ ჩაადენია ეს), დღეს ის ამის მეტს ვეღარ იტყვის. ეტყობა, ეშმაკი შეუძვრა (არ იცის, რას აკეთებს).
- 1166 = auf jmdm. herumreiten (fam) – jmdn. drangsalieren – ავიწროებს, აწვალებს, ტანჯავს**
 ...Von seinen Vorgesetzten wird er wegen seiner Tätigkeit sehr geschätzt, auf seinen Untergebenen jedoch reitet er herum.

- იგი თავისი უფროსების მხრიდან მისი საქმიანობის გამო ფრიად დაფასებულია, მაგრამ თავის ხელქვეითებს კი მაინც ავიწროებს.
- 1167 REST – jmdn. den Rest geben** (fam) – jmdn. zugrunde richten, jmdn. ruinieren – ბოლოს მოუღებს, წირვას გამოუყვანს, ხელს მოუთავებს
 ...Sie hat zu den Büchern ihre Zuflucht genommen, und ich fürchte, die werden ihr den Rest geben.
 (Lessing – Emilia Galotti)
- მან ახლა წიგნების კითხვას მიჰყო ხელი, ვშიშობ, რომ ისინი მას ბოლოს მოუღებენ (წირვას გამოუყვანენ).
 ...Sie war schon immer sehr zart, und eine lange Krankheit gab ihr den Rest.
 იგი ყოველთვის ძალიან ნაზი იყო და დიდი ხნით ავადმყოფობამ ბოლო მოუღო.
- 1168 RICHTIG – bei ihm ist's wohl nicht ganz richtig im Oberstübchen** (fam) – er ist wohl nicht ganz gescheit, er ist wohl verrückt? – მთლად სრულ ჭკუაზე არ უნდა იყოს, თავში რაღაც ვერ აქვს წესრიგში, ცოტა ვერაა ...
 ...Wie kann er so etwas behaupten. Bei ihm ist's wohl nicht ganz richtig im Oberstübchen?
 როგორ შეუძლია მას ასეთი რაღაცის დაჩემება. იგი მთლად სრულ ჭკუაზე არ უნდა იყოს ... (თავში რაღაც ვერ აქვს წესრიგში).
- 1169 RIECHEN – jmdn. nicht riechen können** (stärker fam) – jmdn. nicht leiden können – დასანახავად ეჯავრება, ჭირივით ეჯავრება, ვერ იტანს, მისი დანახვა არ უნდა
 ...Er kam gerade von seiner Braut, und die Mutter konnte die Schwiegertochter nicht riechen.
 (Seghers – Das siebte Kreuz)
- იგი სწორედ თავისი საცოლისაგან ბრუნდებოდა, დედამისს კი სარძლო დასანახავად ეჯავრებოდა.
 ...Seitdem er mich vor allen Leuten blamiert hat, kann ich ihn nicht mehr riechen.
 მას შემდეგ, რაც მან ყველას წინაშე შემარცხვინა, იგი დასანახავად მეჯავრება (ჭირივით მეჯავრება, მისი დანახვა არ მინდა).
- 1170 = das konnte ich nicht riechen** (fam) – das konnte ich nicht wissen oder ahnen – სიზმარს ვერ ვნახავდი, ვერ ვიყნოსებდი, საიდან უნდა მცოდნოდა
 ...Ich konnte wirklich nicht riechen, dass du heute noch ausgehen wolltest.
 მართლა ვერ წარმოვიდგენდი (სიზმარს ხომ ვერ ვნახავდი) თუ შენ დღეს კვლავ გასვლას აპირებდი.
- 1171 RIECHER – einen guten Riecher haben** (fam) – eine feine Nase (für den Vorteil) haben, alles gleich merken – კარგი ალლო აქვს, კარგი ყნოსვა აქვს, ყველაფერს წამში ამჩნევს.
 ...Für ihre Vorteile hat sie schon immer einen guten Riecher gehabt.
 სადაც გამორჩენაა (სადაც სარგებლის მოტანაზეა საქმე), იქ მას ყოველთვის კარგი ალლო ჰქონდა.
- 1172 RIEMEN – sich in die Riemen legen** – sich am Riemen. reißen – sich zusammennehmen und sehr anstrengen um (wenigstens) etwas noch zu erreichen zu schaffen – ძალ-ღონე მოიკრიფო, მაგრად მოჰკიდო ხელი საქმეს
 ...Klenk legte sich in die Riemen.
 (Feuchtwanger – Erfolg)
- კლენკმა ძალ-ღონე მოიკრიფა (მაგრად მოჰკიდა ხელი საქმეს).
- 1173 RIEGEL – einer Sache einen Riegel vorschieben** – eine beabsichtigte Angelegenheit verhindern -ხელი შეუშალა, ბოლო მოუღო, წერტილი დაუსვა
 ...Dem konnte man ja einen Riegel vorschieben.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
- ხომ შეიძლებოდა ხელი შეგვეშალა (ბოლო მოგვეღო) ამისათვის.
 ...Den Preistreiber ein gewisser Großkaufleute sollte endgültig ein Riegel vorgeschoben werden.

- ზოგიერთი დიდი ვაჭრების მხრიდან ფასების ასეთნაირ თამაშს საბოლოოდ უნდა დაესვას წერტილი (ბოლო უნდა მოედოს)
- 1174 RIPPE – ich kann es mir doch nicht aus den Rippen schneiden** (fam) – ich weiß nicht, woher ich es nehmen soll – საიდან დაგიხატავ, საიდან მოვიტან, ფერდებიდან ხომ არ ჩამოვიჭრი
 ...Schon wieder willst du einen Hut haben. Ich kann mir das Geld nicht aus den Rippen schneiden.
 კიდევ ახალი ქუდი გსურს. ფულს საიდან დაგიხატავ.
- 1175 ROCK – das Hemd ist mir näher als der Rock** – ich tue das, was für günstiger ist – თავი უფრო ახლოა, ვიდრე ტანი, ჯერ თავო და თავოლო...
 ...Wenn jemand zwischen zwei Angeboten zu wählen hat, so wird er sich in den meisten Fällen für das für ihn günstigere entscheiden. Jedem ist das Hemd näher als der Rock.
 თუ ვინმეს ორ შემოთავაზებას შორის არჩევანის გაკეთების უფლება აქვს, იგი უმეტესწილად მისთვის უფრო ხელსაყრელის არჩევას გადაწყვეტს (ჯერ თავო და თავოლო).
- 1176 ROCKZIPFEL – der Mutter am Rockzipfel oder /an der Schürze / oder /am Schürzezipfel) hängen** – unselbstständig sein - დედის კალთაზეა გამობმული
 ...Er ist der einzige Sohn und sehr verwöhnt. Mit dreißig Jahren hängt er seiner Mutter noch immer am Rock-oder Schürzezipfel.
 იგი ერთადერთი ვაჟია და ძალიან განებივრებული. ოცდაათი წლის ასაკშიც დედის კალთაზეა გამობმული.
- 1177 ROLLE – aus der Rolle fallen** – sich unpassend, ungehörig benehmen, weil es nicht dem erwarteten Verhalten entspricht – ნირი ეშლება
 ...Sie bemühten sich alle, die Dame zu spielen, fielen aber allzuoft aus der Rolle.
 (Kellermann – Totentanz)
 ისინი ყველანი ცდილობდნენ თავი მაღალი წრის მანდილოსნებად მოეჩვენებინათ, მაგრამ წამდაუწუმ ნირი ეშლებოდათ.
- 1178 ROLLEN – ins Rollen kommen** - (der Stein / der Sache) kommt insRollen – man beginnt, in dieser Angelegenheit etwas zu tun – ადგილიდან დაიძრა, საქმეს მსვლელობა მიეცა, საქმე გვარდება ...
 „Gott sei Dank,“ dachteWalter, „meine Sache kommt endlich ins Rollen.“
 (Bredel – Die Söhne)
 „მადლობა ღმერთს,“ გაიფიქრა ვალტერმა, „ჩემი საქმე როგორც იქნა, ადგილიდან დაიძრა.“
 ... Lange genug haben wir auf die Einreisegenehmigung gewartet. Jetzt endlich kommt der Stein ins Rollen.
 საკმაოდ დიდხანს ველოდით მოგზაურობის ნებართვას. ახლა, როგორც იქნა, საქმე ადგილიდან დაიძრა, საქმე გვარდება.
- 1179 ROSE – nicht auf Rosen gebettet sein** (geh.) – nicht in guten Verhältnissen leben, es nicht gut u. leicht haben im Leben – გზა არაა ვარდებით (ია-ვარდებით) მოფენილი
 ...Der Alte ist nicht auf Rosen gebettet.
 (H. Mann – Der Untertan)
 ამ მოხუცის გზა არაა ვარდებით მოფენილი (ამ მოხუცს არა აქვს ტკბილი ცხოვრება).
- 1180 = er ist nicht auf Rosen gebettet** – es geht ihm wirtschaftlich nicht gut – ეკონომიურად არაა კარგად
 ...Er kann sich keine Sommerreise leisten, denn er ist nicht auf Rosen gebettet.
 ზაფხულში მოგზაურობის უფლებას ვერ მისცემს თავს, რადგან ეკონომიურად (ფინანსური თვალსაზრისით) არაა კარგად.
- 1181 ROSINE – große Rosinen im Kopf haben** (fam) – große Pläne haben – დიდ გეგმებს აწყობს, იმედებს ისახავს
 ...Die meisten Eltern haben mit ihren Kindern große Rosinen im Kopf.

- მშობლების უმეტესობა თავიანთ ბავშვებზე დიდ გვეგმებს აწყობენ (დიდ იმედებს ისახავენ).
- 1182 = (sich) die Rosinen aus dem Kuchen picken** (fam) –(sich) das Beste heraussuchen – საუკეთესო ამოირჩიო, საუკეთესო მიითვისო (იხ.Fett№316, Rahm№1130)
...Das Erbe sollte im Beisein in aller Familienmitglieder aufgeteilt werden, damit sich niemand vorher die Rosinen aus dem Kuchen pickt.
მემკვიდრეობა ოჯახის ყველა წევრის თანდასწრებით უნდა განაწილდეს, რათა წინასწარ ვერავინ შეძლოს საუკეთესოს მიითვისება (საუკეთესოს ამორჩევა).
- 1183 RUBIKON – den Rubikon überschreiten** – einen (strategisch) entscheidenden Schritt tun – რუბიკონი გადალახო, გადამწყვეტი ნაბიჯი გადადგა
...In der Nacht vom 8. zum 9. November, erklärte er, werde er den Rubikon überschreiten.
(Feuchtwanger – Erfolg)
8 ნოემბერს ღამით, განაცხადა მან, იგი რუბიკონს გადალახავს (გადამწყვეტ ნაბიჯს გადადგამს).
- 1184 RÜCKEN – jmdm. in den Rücken fallen** – Verräterisch gegen jmdn. handeln – ზურგში დანას ჩასცემს, გასცემს
...Die Ingenieure hatten die Pläne für neue Maschine fast fertig, als ein Zeichner ihnen in den Rücken fiel und das Patent an die Konkurrenzfirma verriet.
ინჟინერებს თითქმის მზად ჰქონდათ გეგმები ახალი მანქანისათვის, როცა ერთ-ერთმა მსაზველმა მათ ზურგში ჩასცა დანა (გასცა ისინი) და პატენტი კონკურენტ ფირმას მისცა.
- 1185 = es läuft einem kalt über den Rücken** – es schaudert einen – ტანში გააჟრუოლა, ტანში გაცრა
...Im Panoptikum läuft es einem oftmals kalt über den Rücken.
პანოპტიკაში ადამიანს ტანში ხშირად გაგაჟრუოლებს (ტანში გაგცრის).
- 1186 = einen breiten Rücken haben** (fam) – unempfindlich gegen die Meinung oder die Vorwürfe anderer sein – კამეჩის ტყავი აქვს, უღრძოა, სქელკანიანია
...Jeder Vorwurf prallt an ihm ab, er hat einen breiten Rücken.
იგი ყველა საყვედურს თავიდან იცილებს (არცერთი საყვედური არ გადის მასზე) – კამეჩის ტყავი აქვს (სქელკანიანია, უღრძოა).
- 1187 RÜCKGRAT – jmdm. das Rückgrat stärken / steifen** (fam) – jmdn. ermutigen, jmdm. Mut einflößen – გაამხნევებს, გულის უმაგრებს
...Wegen schlechten Wetters wollten wir die Tour abbrechen, aber der Führer stärkte uns immer wieder das Rückgrat, und so haben wir doch eine neue Stelle besucht.
ცუდი ამინდის გამო ტურნე გვინდოდა შეგვეწყვიტა, მაგრამ ჩვენი მეგზური სულ უფრო და უფრო გვამხნევებდა – გულის გვიმაგრებდა და ჩვენც მოვასწარიით კვლავ ახალი ადგილის მონახულება.
- 1188 = jmdm. das Rückgrat brechen** (fam) – jmdn. ruinieren – ხერხემალში გაწყვიტა, გაანადგურა
... Die letzten schlimmsten Nachrichten und der Tod seines Vaters haben ihm das Rückgrat gebrochen.
ბოლოდროინდელმა საშინელმა ამბებმა და მამამისის სიკვდილმა იგი ხერხემალში გაწყვიტა (იგი გაანადგურა).
- 1189 RUDER – ans Ruder kommen** (fam) – an die Macht kommen, eine leitende Stellung erhalten – ხელისუფლებაში მოხვიდე, ძალაუფლება ხელში ჩაიგდო, ხელისუფლებას სათავეში ჩაუდგე
...Bei den letzten Wahlen kamen die Demokraten ans Ruder.
ბოლო არჩევნების შედეგად დემოკრატები მოვიდნენ ხელისუფლებაში (ხელისუფლებას სათავეში დემოკრატები ჩაუდგნენ).
- 1190 = am Ruder stehen** – eine leitende Stellung besitzen – ხელისუფლების სათავეშია, ხელთ ძალა უპყრია

...Solange die Bourgeoisie am Ruden steht, droht der jetzigen Dynastie keine Gefahr.

(Heine - Lutezia)

ვიდრე ბურჟუაზია უდგას ხელისუფლებას სათავეში (ვიდრე ბურჟუაზიას უპყრია ხელთ ძალა), ახლანდელ დინასტიას არავითარი საფრთხე არ მოელოს.

1191 RUHE – sich zur Ruhe begeben – zu Bettgehen – დასაძინებლად გაემართო

... Müde und zerschlagen begab er sich zur Ruhe.

(Kellermann – Totentanz)

დაღლილ-დაქანცული წავიდა იგი დასაძინებლად.

1192 RÜHREN – er stand wie vom Donner gerührt da – er stand erschüttert da –

მესდაცემულივით იდგა

..Als er vom Unglück seines Bruders hörte, stand er wie vom Donner gerührt da.

როცა მისი ძმის უბედურების ამბავი გაიგო, იგი მესდაცემულივით იდგა

1193 RUMMEL – ich kenne den Rummel (fam) – ich kenne den Betrieb, ich verstehe etwas

davon - ვიცი რასაც ნიშნავს

...Die Vorführung einer neuen Kollektion ist immer aufgeregt. Ich kenne den Rummel.

ახალი კოლექციის ჩვენება ყოველთვის სანერვიულოა. მე გამეგება ამ საქმეში (მე ვიცი, ეს რასაც ნიშნავს).

1194 RUNDE – die Runde machen – von einem zum andern im Kreis herumgereicht werden –

ხმა გავარდა, ქვეყანას მოედო

...Die Geschichte hatte sofort die Runde gemacht und war allgemein bekannt.

(Th. Mann – Königliche Hoheit)

ამ ამბის შესახებ ხმა მაშინვე გავარდა (ეს ამბავი ყველგან მოედო, ქვეყანას მოედო) და საყოველთაოდ ცნობილი გახდა.

S

- 1195 SÄBEL – mit dem Säbel rasseln** – sich kriegerisch gebärden – mit Krieg drohen – ხმაღს აჩხარუნებს
 ...Um die anderen Länder gefügig zu machen, rasselte der Diktator mit dem Säbel.
 სხვა ქვეყნების დამორჩილების მიზნით დიქტატორი ხმაღს აჩხარუნებდა.
- 1196 SACHE – sich seiner Sache gewiß sein** – etwas genau wissen, etwas gut können – თავისი საქმე იცის, იცის, რასაც აკეთებს
 ...Sie ging ganz ruhig in die Prüfung, denn sie war sich ihrer Sache gewiss.
 ... იგი სრულიად დამშვიდებული წავიდა გამოცდაზე, რადგან მან თავისი საქმე იცის.
- 1197 = bei der Sache sein** – sehr konzentriert, ganz aufmerksam sein – სულგანაბული უსმენს, გულისყურით უსმენს
 ...Wenn Märchen erzählt werden, sind die Kleinen immer ganz bei der Sache.
 როცა ზღაპრებს ყვებიან, პატარები სულგანაბული უსმენენ.
- 1198 = bei der Sache bleiben** – bei einem Thema bleiben, nicht abwerfen – სათქმელს არ გადაუხვიო, სათქმელს არ აცდე, თემას არ გადაუხვიო
 Er redete und redete. Er blieb auch dann noch bei der Sache, als es wieder sehr warm wurde.
 იგი ლაპარაკობდა და ლაპარაკობდა. მაშინაც კი, როცა ძალიან დაცხა, მას თემისთვის არ გადაუხვევია.
- 1199 = seine sieben Sachen packen** – გუდა-ნაბადი აიკრა
 ...Er packte seine sieben Sachen und machte sich auf den Weg.
 მან აიკრა გუდა-ნაბადი და გაუღდა გზას.
- 1200 SACK – mit Sack und Pack (fam)** – mit aller Habe – mit seinem ganzen Besitz (ausziehen) – ბარგი-ბარხანით, ხაბაკ-ხუბაკით, ხარა-ხურით
 ...Die Angeworbenen aus den umliegenden Dörfern hatten sich mit Sack und Pack bereits des Abends vorher eingefunden.
 (Fr. Rebhein – Gesinde und Gesindel)
 გარშემო სოფლებში შეპირებულები უკვე წინა საღამოს გამოცხადდნენ თავისი ბარგი-ბარხანით (ხაბაკ-ხუბაკით, ხარა-ხურით).
- 1201 = jmdn. in den Sack stecken (fam)** – 1. jmdm. überlegen sein- ჯიბეში ჩაისვამს (აჯობებს); 2. jmdn. betrügen – ჯიბეში ჩაისვამს (გააცურებს, მოატყუებს) (სიტყვა-სიტყვით – ტომარაში ჩაისვამს)
 ...Im Schachspiel steckt er jeden Partner in den Sack.
 ჭადრაკის თამაშში ყველა პარტნიორს ჯიბეში ისვამს (ჯობნის).
 ...Hüte dich vor ihm. Er versucht gern, andere in den Sack zu stecken.
 ფრთხილად იყავი მასთან. მას სიამუფნებს სხვების ჯიბეში ჩასმა (მოტყუილება, გაბითურება, გაცურება.)
- 1202 SACKGASSE – in eine Sackgasse geraten** – keine Ausweg finden – ჩიხშია მომწვედელი
 ...Er hat keinen Zweck, mehrere Pläne auf einmal durchführen zu wollen. Man gerät mit der Zeit zu leicht in eine Sackgasse.
 აზრი არა აქვს ერთდროულად ისურვო ყველა გეგმის განხორციელება. ასე კაცი ადვილად მომწვედელი ჩიხში.
- 1203 SAGEN – gesagt getan** – sofort führten wir unsere Absicht aus – მორჩა და გათავდა, ითქვა და მორჩა, თქმა და გაკეთება ერთია
 ... Wir beschlossen, ihm in seiner Notlage zu helfen und uns sofort mit ihm in Verbindung zu setzen. Gesagt – getan! Als wir bei ihm anriefen, hörten wir zu unserer großen Bestürzung, dass er am Abend zuvor seinem Leben ein Ende gemacht hatte.
 ჩვენ გადავწყვიტეთ დაგხმარებოდით მას გასაჭირში და სასწრაფოდ დაგვაკავშირებოდით! ითქვა – და მორჩა! (თქმა და გაკეთება ერთი იყო). როცა

- მასთან დავრეკეთ, შეძრწუნებულებმა მოვისმინეთ, რომ მას წინა დღით სიცოცხლე მოესწრაფა . (თავი მოეკლა).
- 1204** = **sich nichts sagen lassen** – Einwillig sein, trotzig sein – თავისნათქვამაა, ჯიუტია, შენიშვნას არ ღებულობს
 ... Die jungen Leute meinen, alles besser zu wissen, und lassen sich von den Erwachsenen nichts sagen.
 ახალგაზრდებს ჰგონიათ, ყველაფერი უკეთ იციან და უფროსებისგან შენიშვნას არ ღებულობენ (უფროსების ნათქვამს ყურს არ ათხოვებენ).
- 1205** = **er hat nichts zu sagen** – er hat keine Befehlsgewalt, er hat nichts zu bestimmen - სიტყვის უფლება არა აქვს, მის სიტყვას ძალა არ აქვს, არაფერი აქვს სათქმელი
 ...Anordnungen erteilt nur der Chef; er hat nichts zu sagen.
 განკარგულებებს მხოლოდ უფროსი იძლევა. მის სიტყვას ძალა არა აქვს.
- 1206** = **sich etwas nicht zweimal sagen lassen** – etwas sehr gern tun – მეორეჯერ თქმა არ სჭირდება, ორჯერ არ გათქმევინებს
 ... Wir haben den Kindern erlaubt, heute ins Kino zu gehen. Das haben sie sich nicht zweimal sagen lassen.
 ბავშვებს ნება დავართეთ, დღეს კინოში წასულიყვნენ. ორჯერ თქმა არ დასჭირვებიათ (სიამოვნებით მიიღეს ნებართვა).
- 1207** = **sage und schreibe** – Tatsächlich, wirklich – არც მეტი, არც ნაკლები ...
 ...Das neue Kleid hat sage und schreibe über zweihundert Euro gekostet.
 ახალი კაბა არც მეტი, არც ნაკლები ორასი ევრო დაჯდა.
- 1208** = **es ist nicht zuviel gesagt** – es ist keine Übertreibung – ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე, მართლაც რომ ასეა ...
 ...Seine Tochter ist bildhübsch, es ist nicht zuviel gesagt.
 მისი ქალიშვილი, ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე შეიძლება ითქვას, კალმით ნახატია (მისი ქალიშვილი, მართლაც რომ ძალიან ლამაზია).
- 1209** = **es ist nicht gesagt** – man kann es nicht bestimmt voraussagen – წინასწარ ვერ ამბობენ, არავინ უწყის
 ...Die Börsenurse sind stark gefallen, und es ist nicht gesagt, ob sie nicht noch weiter heruntergehen werden.
 ბირჟის კურსი ძალიან დაეცა, არავინ უწყის უფრო დაიწევს თუ არა.
- 1210** **SAITE** – **andere mildere Saiten aufziehen** – Strenger sein als bisher – სხვა ჰანგზე ამღერდა
 ...Hatte ich aber geglaubt, mein Bauer werde von jetzt ab andere Saiten aufziehen, so befand ich mich sehr im Irrtum.
 (Fr. Rebhein – Gesinde und Gesindel)
 მაგრამ თურმე თავს ვიტყუებდი, რომ ამიერიდან ჩემი გლეხი სხვა ჰანგზე დაამღერებდა (სხვა ჰანგზე ამღერდებოდა).
- 1211** **SAMT** – **samt und anders** – alle(s) ohne Ausnahme – უკლებლივ ყველა (ყველაფერი)
 ...Es hatte in Strömen geregnet, und alle Kinder zitterten vor Nässe und Kälte. Als sie nach Hause kamen, steckte sie die Mutter samt und anders ins Bett.
 კოკისპირულად წვიმდა და ბავშვები სისველისაგან და სიცვიისაგან კანკალებდნენ. როცა სახლში მივიდნენ, დედამ უკლებლივ ყველა ლოგინში ჩააწვინა.
- 1212** **SAND** – **wie Sand am Meer** – sehr viel(e) – როგორც ზღვაში ქვიშა
 ...Auf dem Filmball sah man hübsche Mädchen wie Sand am Meer.
 ფილმის მეჯლისზე იმდენ ლამაზ გოგოს ნახავდი, იმდენი ქვიშა არაა ზღვაში (როგორც ზღვაში ქვიშა).
- 1213** = **im Sande verlaufen** – Ergebnislos enden – უკვალოდ დაიკარგა, უკვალოდ გაქრა
 ... Sollte etwa alles wieder seinen alten Gang gehen, kaum, begonnen, alles wieder im Sande verlaufen?

(Bredel – Die Söhne)

ნუთუ ისევ ძველებურად წარიმართება ყველაფერი, ნუთუ ყველაფერი, რაც ეს-ეს არის დაიწყო, ისევ უკვალოდ დაიკარგება (ჩაქრება, ჩაკვდება)?

...Die Verhandlungen über den Aufbau einer neuen Kirche verliefen im Sande.

მოლაპარაკებები ახალი ეკლესიის მშენებლობის შესახებ უკვალოდ გაქრა (უშედეგოდ დამთავრდა).

1214 = etwas auf Sand bauen – etwas tun, was unsicher ist – ცრუ იმედებს ეჭიდება, ქვიშაზეა აგებული

„Wenn er denkt, daß ich ihn Sonntag fahren kann, hat er auf Sand gebaut,“ lächelte Annette.

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

„თუ ჰგონია, რომ კვირას შევძლებ ჩემი მანქანით წავიყვანო, ცრუ იმედია,“ თქვა ანეტამ ღიმილით.

...Jetzt sah er, dass er in seinen Hoffnungen wieder auf Sand gebaut hatte.

ახლა დაინახა, რომ მისი იმედები ისევ ქვიშაზე იყო აგებული.

1215 = jmdm. Sand in die Augen streuen (fam) – jmdn. täuschen – თვალებს უხვევს, თვალეში ნაცარს აყრის

...Wenn er (der Zauberer) der Öffentlichkeit über die Natur seiner Vorführungen Sand in die Augen gestreut hatte, so hatten damit offenbar nur polizeiliche Bestimmungen umgangen werden sollen.

(Th. Mann – Mario und der Zauberer)

თუ იგი (ოინბაზი) თავისი წარმოდგენის ხასიათის შესახებ აფიშებში საზოგადოებას თვალებს უხვევდა (თვალეში ნაცარს აყრიდა), ამით, აშკარაა, სურდა გვერდი აეგლო პოლიციის მითითებისათვის.

1216 = jmdn. auf den Sand setzen – jmdn. den Gegner überlegen – სძლია, აჯობა, მშრალზე დატოვა

...Es ist ihm nicht gelungen, seinen Gegner auf den Sand zu setzen.

მან თავის მოწინააღმდეგეს ვერ სძლია (ვერ აჯობა).

1217 = auf dem Sande sitzen – keine Leistungen (Erfolge) haben – მშრალზე დარჩა

...Armer Kerl, der Clauß, trotz seiner hohen Gaben saß er auf dem Sande.

(A. Zweig – Die Einsetzung eines Königs)

საწყალ კლაუსს ბედი არ სწყალობდა. დიდი ნიჭის მიუხედავად იგი მშრალზე (რიყეზე) დარჩა.

1218 SANG – ohne Sang und Klang – unbemerkt, ohne Umstände – შეუმჩნევლად, უხმაუროდ, უსახელოდ, უცერემონიოდ, ყოველგვარი აურხაურის გარეშე

...Aber so, ohne Sang und Klang wollten die Tunnelmänner nicht abtreten.

(Kellermann – Der Tunnel)

გვირაბში მომუშავეებს არ სურდათ ასე შეუმჩნევლად (უხმაუროდ, უსახელოდ) უკან დახევა.

1219 SANGLOS – sang- und klanglos verschwinden – unbemerkt verschwinden – უკვალოდ გაუჩინარდა, უკვალოდ გაქრა

... Der Gast verschwand aus dem Hotel sang- und klanglos ohne die Rechnung vorher bezahlt zu haben.

მოხინარე ისე უკვალოდ გაუჩინარდა (გაქრა) სასტუმროდან, რომ ანგარიში არც კი გაუსწორებია.

1220 SATT – etwas satt haben (fam) – einer Sache überdrüssig sein – მობეზრებული მაქვს, მოყირჭებული მაქვს, ყელში ამომივადა

...Jeder Tag Gänsebraten hat man sehr bald satt.

ყოველდღე შემწვარი ბატი ნამდვილად ჩქარა მობეზრდება ადამიანს (ყელში ამოგივა კაცს).

1221 SATAN – Satan (der Teufel) durch (mit) Beelzebub beschwören (ausstreichen) – ein über durch ein anderes, schlimmeres beseitigen, bekämpfen – ეშმაკი ქაჯის დახმარებით მოიშორე, ვაის გაეყარე, უის შეეყარე

...Von mehreren Seiten hört man, der Krieg sei ein gutes Ableitungsmittel gegen solchen Zerstörungstoff. Aber hieße das nicht, Satan durch Beelzebub beschwören?

(Heine – Lutezia)

სხვადასხვა მხრიდან გაისმის, რომ ომი კარგი საშუალებაა ამდაგვარი გამსრწნელი იდეების გასაფანტავად, მაგრამ ეს ხომ არ ნიშნავს ჟანს გაეყარო, უის შეეყარო (ეშმაკი ქაჯის დახმარებით მოიშორე)?

1222 SATTEL – jmdn. in den Sattel heben / helfen (fam) – jmdn. bei seinen Bemühungen unterstützen – სათავეში მოაქციო, სადავეები ხელით ააღებინო

... Er war ständig bemüht, seinen Neffen mit Hilfe seiner guten Beziehungen in den Sattel zu heben.

იგი მუდამ იმას ცდილობდა, მისი კარგი ურთიერთობების წყალობით (კარგი კავშირების მეშვეობით) თავისი დისშივილი სათავეში მოექცია.

...Die Großindustrie hat nicht umsonst Millionen geopfert, um der faschistischen Bewegung in den Sattel zu helfen.

(Kellermann – Totentanz)

მსხვილმა მრეწველებმა ტყუილად კი არ გაიდეს მილიონები, რათა ფაშისტურ მოძრაობას დახმარებოდნენ სათავეში მოქცეულიყო (დახმარებოდნენ სადავეები აელო ხელთ)

1223 = jmdn. aus den Sattel heben (fam) – jmdn. verdrängen – უნაგირიდან გადმოაგდო, ფარ-ხმალი დააყრევინა, ფეხქვეშ ნიადაგი გამოაცალა, გზიდან ჩამოიცილა

„...ich ziehe daraus den Schluß, dass du etwas tun mußt, den Gegner aus dem Sattel zu heben...“

(Spielhagen – Die schöne Amerikanerin)

„...აქედან ვასკვნი, რაღაც უნდა იღონო, რომ მტერი უნაგირიდან გადმოაგდო (ფარ-ხმალი დააყრევინო, ფეხქვეშ ნიადაგი გამოაცალა).“

...Der Kandidat setzte alles daran, seinen Schärfsten Konkurrenten aus dem Sattel zu heben.

მან ყველა ღონე იხმარა, რომ მისი ყველაზე მწვავე კონკურენტი გზიდან ჩამოეცილებინა (კონკურენტს ფარ-ხმალი დაეყარა).

1224 = in allen Sätteln gerecht sein (fam) – alles so erledigen, wie es sein muss – ყველაფერში მარჯვეა, ყველაფრის ოსტატია

... Jahn nennt Friesen in seinem Nachruf einen Reiter in allen Sätteln gerecht, einen unnachbaren Fechten ..., im Schwimmen, Laufen ... unübertroffen.

(Parthey – Das Haus in der Brüderstraße)

თავის ნეკროლოგში იანი უწოდებს ფრიხენს ყველაფერში მარჯვე ადამიანს (ყველაფრის ოსტატს) ... უძლეველ მოფარიკავეს, მოცურავეს, მორბენალს ...

1225 SAUER – sauer verdientes Geld – mit viel Mühe und Arbeit verdientes Geld – ჭაპან-წყვეტით ნაშოვნი ფული, ოფლით ნაშოვნი ფული

...Der Betrüger brachte viele kleine Leute um ihr sauer verdientes Geld.

თაღლითი ბევრ პატარა ადამიანს ჭაპან-წყვეტით ნაშოვნი ფულს აცლიდა.

1226 = sauer reagieren (fam) – ablehnen, abweisen (auf einen Wunsch) nicht eingehen – მტკიცე უარი თქვა, მტკიცედ უარპყო, მწვავე რეაგირება მოახდინა

... Auf unseren Vorschlag, mit uns am Sonntag eine Dampferfahrt zu machen, reagierte sie sauer.

ჩვენს წინადადებაზე, რომ კვირას გემით მოგზაურობა მოგვეწყო, მან მტკიცედ უარპყო.

1227 = es sich sauer werden lassen – sich mit etw. abmühen, die mit etw. verbundene Mühe nicht scheuen – ოფლი ათას წვერად (წურწურით) ჩამოსდის, ცხრა პირი ტყავი ძვრება

...Die Arbeit war nicht leicht, doch er gab sie nicht auf und ließ es sich sauer werden.

სამუშაო არ იყო იოლი, მაგრამ მაინც არ ანებებდა თავს, ოფლი ათას წვერად ჩამოსდიოდა (ოფლი წურწურით ჩამოსდიოდა, ოფლში იწურებოდა, ცხრა პირი ტყავი სძვრებოდა).

- 1228 **SAULUS – aus einem Saulus zu einem Paulus werden-** – იყო სავლეს და გახდა პავლეს
 ...In Westdeutschland wurde diese Äußerung vielerseits so verstanden, als ob der Kanzler aus einem Saulus zu einem Paulus geworden sei.
 ეს გამონათქვამი დასავლეთ გერმანიაში ბევრმა გაიგო, ვითომ კანცლერი ყოფილი სავლეს და გახდა – პავლეს (გადასხვაფერდა).
- 1229 **SAUS – in Saus und Braus leben** – im Unterschied zu andern allzu sorglos prassend leben – დღეს და წუთისოფელს ქეიფსა და ღვინში ატარებდა
 ...Mit Abscheu dachte er an die Jahre zurück, die er in Saus und Braus verlebt hatte.
 ზიზღით იგონებდა იმ წლებს, როდესაც იგი თავის დღესა და წუთისოფელს ქეიფსა და ღვინში ატარებდა.
- 1230 **SCHABERNACK – jmdm. einen Schabernack spielen (übermütiger Streich)** – jmdm. einen Streich spielen – ოინი უყო, გააშაყირა, გაეხუმრა
 ...Nimm die Sache nicht ernst, man hat dir einfael einen Schabernack gespielt.
 ამას სერიოზულ ამბად ნუ ჩათვლი, ეს მხოლოდ ოინი გიყვავს (გაეხუმრებს).
- 1231 **SCHACH – jmdn. in Schach halten** – jmdn. etw. durch Drohung (mit der Waffe), Druck, energisches Verhalten daran hindern, gefährlich zu werden, schlimmes unzurichten – დაშინებული გყავდეს
 ...Damit halten wir die Bande in Schach.
 (H. Mann – Der Untertan)
 ამით მთელი ბრბო დაშინებული გყავს.
- 1232 **SCHADEN – jmdm. Schaden zufügen** – jmdn. beschädigen – ზიანი მიყენა
 ...Doch wußte er nichts anderes, als daß Marti seinem Vater Schaden zugefügt hatte.
 (G. Keller – Romeo und Julia auf dem Dorf)
 მან მხოლოდ ის იცოდა, რომ მარტიმ მამამისს რაღაც ზიანი მიყენა.
- 1233 **SCHACHTEL – eine alte Schachtel** (stark fam) – eine alte Frau – ბებრუხანა
 ...Der neue Hut stand ihr gar nicht, sie sah aus wie eine alte Schachtel.
 ახალი ქუდი სრულიად არ უხდებოდა, ბებრუხანას ჰგავდა.
- 1234 **SCHÄDEL – einen dicken Schädel haben** (stärker fam) – Eigensinnig sein – ჯიქივით ჯიუტია, თავისნათქვამაა
 ... Er will immer seinen Willen durchsetzen. Den dicken Schädel hat er wohl von seinem Vater geerbt.
 ყოველთვის თავისი ნების გატანა უნდა. ეს ჯიქივით სიჯიუტე ალბათ მამისგან მიიღო მემკვიდრეობით.
- 1235 **SCHÄFCHEN – sein Schäfchen ins Trockene bringen** (fam) – sein Geld in Sicherheit bringen, sich einen Gewinn sichern – ხელს მოითბობს
 ...Albert saß dabei, verstand nur die Hälfte, fühlte sich aber glücklich. Wenn die Schornsteine so stolz rauchten... da mußte er auch sein Schäfchen ins Trockene bringen können.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 ალბერტი იქვე იჯდა, ესმოდა მხოლოდ საუბრის ნახევარი, მაგრამ თავს ბედნიერად გრძნობდა, რაკი ქარხნის საკვამლე მილები ასე ამაყად ბოლავდნენ ... მაშასადამე, ისიც ხელს მოითბობდა.
- 1236 = **ich will mit ihm nichts mehr schaffen haben** – ich will mit ihm nichts mehr zu tun haben, nicht mehr verkehren, nicht mehr sprechen – არ მინდა მასთან რაიმე საქმე მქონდეს
 ...Er hat mich getäuscht, und ich will mit ihm nichts mehr zu schaffen haben.
 მან მომატყუილა და ალარ მინდა მასთან რაიმე საქმე მქონდეს.
- 1237 = **jmdm. viel zu schaffen machen** – jmdm. viel Mühe, Arbeit machen – საქმეს, საზრუნავს უქმნის, თავსატეხი გაუჩინა
 ...Die Beseitigung der Arbeitslosigkeit macht der Regierung viel zu schaffen.
 უმუშევრობის აღმოფხვრა მთავრობას ბევრ თავსატეხს უქმნის.
- 1238 = **er hat es geschafft** – er hat sein Ziel erreicht, er hat Erfolg gehabt – მოახერხა, გამოუვიდა

- ...Seine Mühe blieb nicht unbelohnt. Jetzt hat er es geschafft.
 მის ჯაფას (გარჯას) ტყუილუბრალოდ, (უშედეგოდ, საზღაურის გარეშე) არ
 ჩაუვლია. მას ყველაფერი გამოუვიდა.
- 1239 = wie für ihn geschaffen** – sehr gut für ihn geeignet – მასზეა მორგებული, მისთვისაა
 შექმნილი
 ...Der Schauspieler hatte die Rolle sehr gut gestaltet. Sie war wie für ihn geschaffen.
 მსახიობმა როლი საუკეთესოდ შეასრულა. თითქოს ის მისთვის იყო
შექმნილი
- 1240 SCHALK – den Schalk im Nacken haben** –oder jmdm. sitzt der Schalk im Nacken -
 jmd.macht gern Späße- ხუმრობა უყვარს, მასხრობა (გამოჯავრება) უყვარს,
 ოინბაზობს, მასხარაობს
 ... Man darf ihm nicht trauen, er hat den Schalk im Nacken.
 ... მაგისი არაფერი დაიჯერება, უყვარს მასხრობა (გამოჯავრება).
- 1241 SCHANDE – etwas zu Schanden machen** – etwas verderben, etwas entzwei machen –
 ჩაუფუშო, ჩაუშალო
 ...Die Pläne der Kriegsbrandstiften müssen zu Schanden gemacht werden.
 ომის გამჩაღებლებს გეგმები უნდა ჩაუფუშოთ (ჩაუშალოთ).
- 1242 = ich muss es zu meiner Schande gestehen** – ich muss es zugeben, obwohl es mir sehr
 unangenehm ist – ჩემდა სამარცხვინოდ უნდა გამოვტყდე
 ...Ich muss es zu meiner Schande gestehen, auch ich habe an seiner Ehrlichkeit gezweifelt.
ჩემდა სამარცხვინოდ უნდა გამოვტყდე, რომ მის პატიოსნებაში ეჭვი მეც
 შემეპარა.
- 1243 SCHANZE – etwas in die Schanze schlagen** – etwas aufs Spiel setzen – თავი გაიმეტა
 ...Sollte er diesen Leuten hier zurufen, er habe für sie ... seine ganze Existenz ... in die
Schanze geschlagen?
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 მიეძახებინა ამ ადამიანებისათვის, რომ მათი გულისათვის მან თავი გაიმეტა?
- 1244 SCHARTE – eine Scharte auswetzen** – Fehler wieder gutmachen – დანაკლისს
 აანაზღაურებს, ნაკლს გამოასწორებს
 ...Damit kann er manche Scharte wieder auswetzen und den Leuten zeigen, daß bis heute die
 Firma Buddenbrock noch nicht gänzlich vom Glück verlassen ist.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 ეს საშუალებას მისცემს ისევ გამოასწოროს ზოგიერთი ნაკლი (ანაზღაუროს
 ზოგიერთი დანაკარგი) და აჩვენოს ხალხს, რომ ბედს ჯერ კიდევ მთლიანად
 არ უბრუნებია პირი ბუდენბროკის ფირმისაგან.
- 1245 SCHATTEN – in den Schatten stellen** – alles übertreffen – ყველაფერს ჩრდილავს
 ...Das neueste Werk des jungen Malers stellt alle seine früheren Werke in den Schatten.
 ახალგაზრდა მხატვრის ბოლო ქმნილება ყველა მის ადრინდელ ნახატს
სრულებით აჭარბებს (ყველა ადრინდელს ჩრდილავს).
- 1246 SCHAU – etwas zur Schau tragen (stellen)** – etwas (in seinem Wesen, in seinem Äußeren)
 zeigen – საქვეყნოდ გამოიტანა
 ...Er war taktvoll genug, seine Behaglichkeit nicht öffentlich zur Schau zu stellen.
 (G. Gloger – Der Soldat und sein Leutnant)
 მას საკმაო ტაქტი გაჩნდა იმისთვის, რომ თავისი კეთილდღეობა საქვეყნოდ
არ გამოეტანა.
- 1247 SCHAUFELN – sich sein eigenes Grab schaufeln** – sich selbst schaden, ruinieren – თავს
 ზიანს აყენებს, თავს ინადგურებს, სამარეს თავისი ხელით ითხრის
 ...Ich habe ihn gewarnt – er schaufelte sich sein eigenes Grab, wenn er sich so benahm.
 მე იგი გავაფრთხილე, რომ ასეთი ქცევით თავს ინადგურებდა (სამარეს
საკუთარი ხელით ითხრიდა).
- 1248 SCHEIBE – sich von jmdm. eine Scheibe abschneiden (fam)** – sich jmdn. als Vorbild
 nehmen – მაგალითად ჰყავს

... Gestern Abend war ein Onkel aus der Glasfabrik bei seinem Vater. Da fielen zwei Namen. Sein Vater sagte: „Von denen können wir uns alle eine Scheibe abschneiden, das sind Helden.“

(H. Jobst – Der Zögling)

გუშინ საღამოს მამამისთან ერთი ვიღაც ბიძა (კაცი) მოვიდა შუშის ფაბრიკიდან. საუბრის დროს ორი გვარი დაასახელეს. მამამ თქვა: „აი, ამათგან მაგალითი შეიძლება აიღოს კაცმა, ესენი დამდვილი გმირებია!“

1249 SCHEIN – der Schein trügt – das Äußere ist nicht immer Wahr – გარეგნული იერით კაცი ვერ შეიცნობა

...Mein Großvater übte zu sagen: „der Schein trügt.“ Jetzt weiß ich genau, was soll das bedeuten.

ბაბუაჩემი ხშირად იტყოდა ხოლმე: „მარტო გარეგნობით ადამიანი არ შეიცნობა.“ ახლა ზუსტად ვიცი, რას უნდა ნიშნავდეს იგი.

1250 = einen Schein ausstellen – eine Bescheinigung geben – ცნობა (მოწმობა) მისცე

... Man stellte dem Gymnasiasten Thomas Mann, um ihn loszuwerden, schließlich einen Berechtigungsschein zum einjährigen Militärdienst aus.

გიმნაზისტი თომას მანი რომ თავიდან მოეშორებინათ, და ბოლოს მისცეს ცნობა (მოწმობა), რომელიც ანიჭებდა მას უფლებას ემსახურა ჯარში მხოლოდ ერთი წელიწადი.

1251 SCHEITEL – vom Scheitel bis zur Sohle – von oben bis unten, vollkommen – თავით ფეხებამდე

„...Ihr Sohn, ich kenne ihn, ein Ehrenmann ist er vom Scheitel bis zur Sohle.“

(Becher - Abschied)

„თქვენი ვაჟი, მე ვიცნობ მას, თავით ფეხებამდე კეთილშობილი კაცია.“

1252 SCHEITERN – er ist eine gescheiterte Existenz – er ist ein unfähiger Mensch – უნიჭო, უნიათო ვიღაცაა, ვერსად ფეხს ვერ იკიდებს

...Dieser Mann hat sich im Leben schon auf den verschiedenen Gebieten versucht, aber er ist eine gescheiterte Existenz.

ამ კაცმა ცხოვრებაში ყველა სფეროში მოსინჯა თავი, მაგრამ იგი უნიჭოა, უნიათოა (ფეხი ვერსად ვერ მოიკიდა).

1253 SCHICKSAL – sich in sein Schicksal fügen – etw. als eine Fügung des Schicksals, des Himmels nehmen – ბედს დაემორჩილა

...Er wußte, daß sein Leben zu Ende war, und fügte sich in sein Schicksal.

(Kellermann – Totentanz)

მან იცოდა, რომ მისი სიცოცხლე გათავებულია, და ბედს დაემორჩილა.

1254 SCHIEF – auf die schiefe Bahn kommen – ein unehrenhaftes Leben beginnen – მრუდე გზას დაადგა, გზას აცდა. (იხ. Abweg№ 7 schief №1254)

...Durch schlechte Umgebung kann der beste Mensch auf die schiefe Bahn kommen.

ცუდი გარემოცვის გავლენით (ცუდ გარემოცვაში) საუკეთესო ადამიანი შეიძლება მრუდე გზას დაადგეს.

1255 = es geht schief – etwas geht nicht richtig – საქმე დამში არ მოვა, საქმე ცუდად წარიმართება

...Er ... meinte, er habe es ihr (Agnes) doch rechtzeitig gesagt ... es werde schief gehen.

(Feuchtwanger – Die häßliche Herzogin)

მან ... თქვა, მე იგი (აგნესა) დროზე გავაფრთხილე, რომ საქმე დამში არ მოვა (საქმე ცუდად წარიმართება).

1256 = schief gewickelt sein – nicht richtig voraussehen, was geschehen wird; sich irren – ანგარიშში მოტყუვდე

...Er hoffte seinen Gegner zu überlisten, das war er aber Schief gewickelt.

მას იმედი ჰქონდა, რომ მოწინააღმდეგეს ეშმაკობაში აჯობებდა, მაგრამ ანგარიშში (ჭკუაში) მოტყუვდა.

- 1257 **SCHIESSEN – schieß mal los!** (fam) – მოყევი, გვალირსე თქმა
 ...Schieß mal los! (Erzähle!) Wie war es denn auf der Reise?
 გვალირსე თქმა, მოყევი! – როგორი იყო მოგზაურობაში?
- 1258 = **etwas schießen lassen** (fam) – etwas aufgeben, auf etwas verzichten – მოეშვა, თავი დაანება
 ...Den Plan, mir ein eigenes Haus zu bauen, habe ich längst wieder schießen lassen.
 საკუთარი სახლის მშენებლობის გეგმას უკვე დიდი ხანი მოვეშვი (თავი დავანება).
- 1259 = **etwas (jmd.) ist zum Schießen** (fam) – etw. (jmd.) ist zum Totlachen – სასაცილოდ არ მყოფნის
 ...Daß diese alten Studienfreunde eine ganze Nacht darauf verwandten, nichts als gebildete Gespräche zu führen, fanden die beiden jungen Damen ... zum Schießen
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 ის, რომ ამ სტუდენტობისდროინდელ ძველ მეგობრებს შეეძლოთ მთელი ღამე მხოლოდ მეცნიერულ თემებზე საუბარში გაეტარებინათ, ორივე ახალგაზრდა ბანოვანს სასაცილოდ არ ჰყოფნიდა.
- 1260 **SCHIEßHUND – wie ein Schießhund aufpassen** (fam) – Scharf aufpassen – გამალებით თვალყურს ადევნებს
 ... Auf kleine Kinder muss man wie ein Schießhund aufpassen, sie haben immer Dummheiten im Sinn.
 პატარა ბავშვებს გამალებით უნდა ადევნო თვალყური. მათ ყოველთვის ოინები უტრიალებთ თავში.
- 1261 **SCHILD – etwas im Schilde führen** (fam) – etwas beabsichtigen, etwas im Sinn haben, etw. heimlich planen – აზრად აქვს, გულში ზრახვას ატარებს
 „...Nun ist gewiß,“ sprach die Scudari, „...daß der geheimnisvolle Mensch ... gegen mich nichts Böses im Schilde führt.“
 (Th. Hoffmann – Das Fräulein von Scudari)
 „...ახლა ცხადი გახდა,“ თქვა ქალბატონმა სკუდარიმ „...რომ ამ იღუმალებით მოცულ ადამიანს ჩემს წინააღმდეგ არავითარი ბოროტი ზრახვები გულში არ უტარებია (ბოროტი ზრახვები აზრად არ ჰქონია).
 ...Ich bin überzeugt, dass er gegen mich nichts im Schilde führt.
 დარწმუნებული ვარ, რომ იგი ჩემს წინააღმდეგ არავითარ ბოროტ ზრახვას არ ატარებს გულში.
- 1262 = **jmdn. auf den Schild heben** – jmdn. zum Anführer machen – ბელადად სცნობს, გმირად აღიარებს
 ...Er (Meyerbeer) ist der Mann seiner Zeit, und die Zeit ... hat ihn auf den Schild gehoben und proklamiert seine Herrschaft.
 (Heine – Über die französische Bühne)
 იგი (მაიერბეერი) თავისი ეპოქის პირმშოა და ამ ეპოქამ ... ის თავის მედროშედ სცნო და აღიარებს მის ბატონობას.
- 1263 **SCHIMMER – keinen (blassen) Schimmer haben** (fam) – keine Ahnung haben - იოტის ოღენა, მცირეოდენი წარმოდგენაც არ აქვს
 ...Von der bevorstehenden Wirtschaftskrise hatten die meisten keinen (blassen) Schimmer.
 მოსალოდნელ ეკონომიურ კრიზისზე უმეტესობას იოტისოდენა (მცირეოდენი) წარმოდგენაც არ აქვს.
- 1264 **SCHINDEN – sich schinden** – sich quälen, sich plagen – იტანჯება, ჭაპანს იწყევტს, წულებზე ფეხს იდგამს
 ...Der arme Holzfüller musste sich schinden, um seine fünfköpfige Familie satt zu bekommen.
 საწყალი პოლცფიულერი წულებზე ფეხს იდგამს, რომ მისი ხუთსულიანი ოჯახი გამოკვებოს.

- 1265 = **Eindruck schinden** (fam) – Versuchen, Eindruck zu machen – შთაბეჭდილების მოხდენას ცდილობს
 ...Der Ehekandidat erzählte seinem zukünftigen Schwiegervater von großen Plänen, nur um bei ihm Eindruck zu schinden.
 საქმრომ თავის მომავალ სიმამრს დიდი გეგმების შესახებ მოუთხრო, მხოლოდ შთაბეჭდილება რომ მოეხდინა თავის თავზე (თავი რომ მოეწონებინა მასთან).
- 1266 **SCHINDLUDER – mit jmdm. Schindluder treiben** (fam) – jmdm. schlecht behandeln – აბუჩად (მასხრად) იგდება (იხ. Arm№26, Besten№100, Schippe№1267)
 ... Leistner rief mit mächtiger Stimme „Kammeraden! Man treibt in unerhörter Weise Schindluder mit uns!“
 (L. Renn – Krieg)
 ლაისტნერმა დაიყვირა მქუხარე ხმით: „ამხანაგებო! ჩვენ უმაგალითოდ გვიგდება აბუჩად (მასხრად)!“
- 1267 **SCHIPPE – jmdn. auf die Schippe nehmen** (fam) – jmdn. vergulken, seinen Scherz mit jmdm. machen – დასცინებს, გამოაჯავრებს (იხ. Arm№26, Besten №100, Schindluder№1266)
 ...Onkel Willibald ist ein Spaßvogel. Er nimmt die jungen Mädchen gern auf die Schippe.
 ბიძია ვილიბალდი დიდი ოხუნჯი ვინმეა. უყვარს ახალგაზრდა გოგონების ხუმრობით გამოაჯავრება (ხუმრობით დაცინვა).
- 1268 **SCHISS – Schiß haben** (volg.) – große Angst haben – საშინლად ეშინია
 ...Unter Männern ist er gar nicht schüchtern, aber vor seiner Frau hat er Schiß.
 კაცებში იგი სულაც არ არის მფრთხალი, მაგრამ მისი ცოლის საშინლად ეშინია.
- 1269 **SCHLACHT – eine Schlacht liefern** – (jmdm.) schlachten – ბრძოლა გააჩაღა
 ...In London lieferten die Dockarbeiter der Polizei eine ... Schlacht.
 (Kellermann – Der Tunnel)
 ლონდონში ნავსადგურის მუშებმა ბრძოლა გააჩაღეს პოლიციასთან.
- 1270 **SCHLAFEN – über ein Sache schlafen** (fam) – sich eine Sache noch einmal überlegen – კარგად მოიფიქრო
 ...Sie brauchen sich heute noch nicht zu entscheiden, schlafen Sie erst einmal über die Sache.
 არაა სავალდებულო დღესვე მიიღოთ გადაწყვეტილება. შეგიძლიათ კარგად მოიფიქროთ.
- 1271 **SCHLAFITTCHEN – jmdn. beim Schlafittchen fassen / nehmen, kriegen** (fam) – jmdn. fassen, jmdn. rügen, tadeln (Schlafittchen entstand aus „Schlagfittich“ – Flügel mit Schwungfedern) – დანაშაულზე წაასწრო, ჩაავლო
 ...Der Junge hatte heimlich geraucht, da nahm der Vater ihn beim Schlafittchen.
 ბიჭი მალულად ეწეოდა და მამამისმა დანაშაულზე წაასწრო (ჩაავლო).
- 1272 **SCHLAG – einen Schlag führen** (gegen) – in einer kriegerischen Auseinandersetzung über einen Gegner Sieg erringen – დაარტყა, დარტყმა მიაყენა
 ...Den zweiten Schlag führte Napoleon gegen Berlin.
 (Parthey – Das Haus in der Brüderstraße)
 მეორე დარტყმა ნაპოლეონმა ბერლინის წინააღმდეგ მიმართა.
- 1273 = **der Schlag rührt** (jmdn.) - (wie vom Schlag gerührt sein) – sehr erschrocken sein – დამბლა დჰაეცა (შიშისაგან), მეხდაცემულივითაა
 ...Mich rührte nahezu der Schlag. „Sie ist irrsinnig geworden,“ dachte ich.
 (Kellermann – Totentanz)
 კინაღამ დამბლა დამეცა. „გაგიჟდა,“ გავიფიქრე მე.
- 1274 = **alle seine Bemühungen waren ein Schlag ins Wasser** (fam) – alle seine Bemühungen waren vergebens – წყლის ნაყვანა, ფუჭია (იხ. Katz № 712)
 ... Wir hatten Mitleid mit ihm, denn alle seine Bemühungen um eine Stellung waren ein Schlag ins Wasser.

- ძალიან გვეცოდებოდა იგი, რადგან ყველა მისი მცდელობა, ადგილი ენახა, ფუჭი გამოდგა (წყლის ნაყვა აღმოჩნდა)
- 1275 = es geht Schlag auf Schlag** (fam) – es geht schnell hintereinander – ერთმანეთზე მიყოლებით, სულ უფრო და უფრო
 ...Die Verluste folgte Schlag auf Schlag, so dass die Firma am Jahresende in Konkurs ging.
 დანაკლისი სულ უფრო და უფრო (ერთმანეთზე მიყოლებით) გრძელდებოდა, ასე რომ, ფირმამ წლის ბოლოს გაკოტრება განიცადა.
- 1276 = mit einem Schlag** (fam) – plötzlich, auf einmal
 ...Durch die unerwartete Erbschaft waren sie mit einem Schlag reiche Leute.
 მოულოდნელი მემკვიდრეობის მიღებით ისინი უცებ (ერთ წუთში) მდიდრები გახდნენ.
- 1277 = der Schlag trifft** (jmdn.) – jmd. ist tödlich verletzt – უბედურება შეემთხვა, თავს დაატყდა დიდი უბედურება, მძიმედ დაშავდა, მძიმე დანაკლისი განიცადა
 Wieder hat uns ein schwerer Schlag getroffen, wir haben einen unseren besten Genossen verloren.
 ისევ შეგვემთხვა (თავს დაგვატყდა) დიდი უბედურება, ჩვენ დაგვარგეთ ერთ-ერთი საუკეთესო ამხანაგი.
- 1278 SCHLAGEN – sich etwas aus dem Kopf (Sinn) schlagen** (fam) – einen Plan aufgeben - თავიდან ამოიგდო (ამოიღო), დაივიწყო
 ...Eine Ferienreise müssen wir uns in diesem Jahr aus dem Kopf (Sinn.) schlagen.
 არდადეგების დროს მოგზაურობა თავიდან უნდა ამოვიგდოთ (უნდა დავივიწყოთ).
- 1279 = eine geschlagene Stunde** (fam) – eine volle Stunde – მთელი საათი
 ...Wir waren vom Regen völlig durchnässt, denn wir hatten eine geschlagene Stunde auf den Bus gewartet, der auf der aufgeweichten Landstraße stecken geblieben war.
 წვიმისაგან სულ გავიწუწუეთ, რადგან მთელი საათი ვუცდიდით ავტობუსს, რომელიც მოღიპულ ტრასაზე გაჩხერილიყო.
- 1280 = er weiß, was die Glocke (Uhr) geschlagen hat** (fam) – er kennt die Sachlage – ერკვევა საქმეში, ხვდება საქმის ვითარებას, იცის, რა სუნიც ასდის საქმეს
 ...Er hat sich rechtzeitig aus dem Unternehmen zurückgezogen, denn er wusste, was die Uhr (die Glocke) geschlagen hat.
 იგი დროულად ჩამოცილდა ამ საქმეს (თავი შეიკავა წამოწყებიდან), რადგან მიხვდა, რა სუნიც ადიოდა ამ საქმეს (მიხვდა საქმის ვითარებას).
- 1281 = das schlägt dem Fass den Boden aus** (fam) – das ist der Gipfel, das ist eine Unverschämtheit – ეს უკვე მეტისმეტია, უსვინდისობის ზღვარია
 ...Zuerst verleumdete er seinen Kollegen, und nun versucht er, die anderen gegen ihn aufzuhetzen. Das schlägt dem Faß den Boden aus.
 ჯერ იყო და თავის კოლეგას ცილსწამებდა, ახლა ცდილობს სხვები აამხედროს მის წინააღმდეგ. ეს უკვე უსვინდისობის ზღვარია.
- 1282 SCHLANGE – eine Schlange am Busen nähren** (იხ. Natter -№ 1010) – გველის წიწილა შეიკედლა, გველის წიწილა გამოზარდა
- 1283 = Schlange stehen** – in einer langen Reihe anstehen – რიგში იდგა
 ... Großmutter Hardekopf und Elfriede kamen zurück, sie hatten viele Stunden Schlange stehen müssen.
 (Bredel – Die Söhne)
 ბებია ჰარდეკოფი და ელფრიდე დაბრუნდნენ, მათ მრავალი საათის განმავლობაში რიგში დგომა მოუხდათ.
- 1284 SCHLAPPE – jmdm. eine Schlappe beibringen** – jmdm. einen Schlag versetzen – ძლიერ დარტყმას აყენებდა, ძლიერ დარტყმებს აგემებდა
 ...Jetzt galt es, dem Feinde noch eine tüchtige Schlappe beizubringen.
 (Hauff – Das Bild des Kaisers)
 ახლა საჭირო იყო მტრისათვის კიდევ ერთი ძლიერი დარტყმა გვეგმებინა.

- 1285** = **sich eine Schlappe holen** – Niederlage, die jmdn. vorübergehend zurückwirft. Misserfolg, der jmds. Position zunächst schwächt – მარცხი განიცადა, ხათაბალაში გაება, მძიმე განსაცდელი აიკიდა
 ...Er wollte sich vom Untersuchungsrichter nicht eine zweite Schlappe holen.
 (G. Harkental – Das Hochgericht)
 მას არ უნდოდა მეორედ განეცადა მარცხი (გაბმულიყო ხათაბალაში) გამოძიებელთან.
 ...Er hat sich bei dem Wahlen eine schwere, empfindliche Schlappe eingesteckt (geholt).
 არჩევნების დროს იგი დიდ ხათაბალაში გაება (მძიმე განსაცდელი აიკიდა).
- 1286** **SCHLARAFFEN – ein Schlaraffenleben führen** - auf Genuss bedachter Müßiggänger sein, träges, leichtsinniges Leben führen – უქმსა და უდარდელ ცხოვრებას ეწევა
 ... Mit dem Schlaraffenleben, das er als Sohn eines reichen Gutsbesitzers geführt hatte, war es für immer aus.
ბოლო მოვლ იმ უქმსა და უდარდელ ცხოვრებას, რომელსაც მდიდარი მემამულის ვაჟიშვილი ეწეოდა.
- 1287** **SCHLECHT – bei jmdm. schlecht angeschrieben sein** (fam) – bei jmdm. nicht in Gunst stehen – კეთილგანწყობით არ სარგებლობს
 ... Wegen ihres unkameradschaftlichen Wesens ist sie bei ihren Mitschülerinnen schlecht angeschrieben.
 იგი არაამხანაგური (არასაურთიერთო) ტიპია, ამიტომ თავის თანაკლასელებში დიდი კეთილგანწყობით არ სარგებლობს.
- 1288** = **schlecht und recht** – so gut es geht – როგორც არის ისე, ალაღმართლად, შეუღამაზებლად
 ...Er erzählte schlecht und recht, wie die Sache sich verhielt.
 მან საქმის ვითარება ალაღმართლად (შეუღამაზებლად) მოგვითხრო.
- 1289** **SCHLECHTMACHEN – jmdn. schlechtmachen** – über jmdn. hässlich reden – აუგად მოიხსენიებს, აუგს ამბობს
 ... Um sich selbst in den Vordergrund zu stellen, machte er seine Kollegen bei seinem Vorgesetzten schlecht.
 თავისი თავი რომ წინა პლანზე დაეყენებინა (წინა პოზიციაზე წამოეწია, იგი თავის კოლეგებზე უფროსთან აუგს ამბობდა (კოლეგებს უფროსთან აუგად მოიხსენიებდა).
- 1290** **SCHLEPPTAU – jmdn. (etw.) ins Schlepptau nehmen** – sich daranmachen, jmdn. (etw.) zu schleppen – ბუქსირზე აჰყავს, ეხმარება
 ...Er war ein guter Kamerad und nahm die schwächeren Schüler oft ins Schlepptau, wenn sie in irgendeinem Fach zurückblieben.
 ის კარგი ამხანაგი იყო და ხშირად ეხმარებოდა სუსტ მოწაფეებს, როდესაც ისინი რომელიმე საგანში ჩემორჩებოდნენ ხოლმე.
- 1291** **SCHLICH – alle Schliche kennen** (fam) – alle geheimen Möglichkeiten oder Tricks kennen – ყველა ხრიკს იცნობს
 ... Ein erfolgreicher Unternehmer muss alle Schliche eines möglichst günstigen Rohstoffeinkaufs kennen.
 წარმატებულმა მეწარმემ ნედლეულის რაც შეიძლება მომგებიანად, ხელსაყრელად გაყიდვის ყველა ხრიკი უნდა იცოდეს.
- 1292** = **jmdm. auf die Schliche kommen** – jmds. Absichten erkennen, durchschauen, jmds. heimliches Treiben entdecken – ოინბაზობას სააშკარაოზე გამოიტანს, ხრიკებს ფარდას ახდის
 „Oh, ich werde euch schon auf eure Schliche kommen, ihre Spitzbuben!“ rief Frau Beate aus.
 (Kellermann – Totentanz)
 „ო... ო..., თქვენს ოინბაზობას სააშკარაოზე გამოვიტან (თქვენს ხრიკებს ფარდას ახდის), თქვე ცუდლუტებო!“ წამოიძახა ფრაუ ბეატემ.

1293 SCHLINGE – sich aus der Schlinge ziehen – sich einen unangenehmen, gefährlichen Tage entziehen – თავი დაადწია
... Franz weiß sich immer noch aus der Schlinge zu ziehen, ob zwar es ihm manchmal schwer genug ankommt.

(J. Luk – Schuberts Lebensbild)

ფრანცი ჯერ კიდევ ახერხებს გაჭირვებიდან თავის დაღწევას, თუმცა ეს მას ხანდახან მეტად უძნელდება.

1294 = jmdm. die Schlinge um den Hals legen (fam) - jmdn. ruinieren – გაანადგურა, ყელზე მარყუჟი მოუჭირა
... Mit seinen überhöhten Zinsforderungen legte der Darlehnsgeber vielen Schuldnern die Schlinge um den Hals.

კრედიტორმა თავისი გადაჭარბებული საგადასახადო მოთხოვნებით ბევრი სესხის ამღები გაანადგურა.

1295 = den Hals in die Schlinge stecken (fam) – sich in Gefahr begeben-თავს ყულფში ყოფს
... Wir rieten ihm dringend von dem Unternehmen ab, da er damit den Hals in die Schlinge stecken würde.

ჩვენ მას გადავათქმევინეთ (უარი ვათქმევინეთ) მის წამოწყებაზე, რადგან ეს თავის ყულფში გაყოფას ნიშნავდა.

1296 SCHLIPS – jmdm. auf den Schlips treten (stärker fam) – jmdn. kränken, beleidigen – მახოლზე ფეხი დააბიჯა, აწყენინა (იხ. Fettnäpfchen №317, Hühnerauge № 660)
... Warum ist sie denn so mürrisch? Habe ich ihr etwa auf den Schlips getreten?

რატომ არის იგი ასე მოღუშული? ნეტავ მახოლზე ფეხი ხომ არ დავაჭირე? (რაიმე ხომ არ ვუთხარი, რაც არ უნდა მეთქვა?)

1297 SCHLITTEN – mit jmdm. Schlitten fahren (fam) – jmdm. einen starken Verweis geben – შეჯვრო, მაგრად დატუქსო (იხ. Pfanne №1083, Tracht №1599)

... Unser Vater war ein herzenguter Mensch. Wenn wir jedoch nicht pünktlich nach Hause kamen, fuhr er tüchtig mit uns Schlitten.

მამა კეთილი კაცი იყო, მაგრამ თუ დროზე არ მოვიდოდით სახლში, ერთი ლაზათიანად შეგვჯვორავდა. (მაგრად დაგვტუქსავდა).

1298 = unter den Schlitten kommen (fam) – in schlechte Gesellschaft geraten und untergehen – წუმპეში ჩავარდა, დაიღუპა

... Man soll nie vom geraden Weg abweichen, man kann sonst leicht unter den Schlitten kommen.

სწორ გზას არასდროს უნდა გადაუხვიო, წინააღმდეგ შემთხვევაში, შეიძლება კაცი დაიღუპოს (წუმპეში ჩავარდეს).

1299 SCHLOSS – hinter Schloss und Riegel sitzen – im Gefängnis sein – ვირის აბანოში ზის, სატუსაღოშია

... Man kam auf den letzten Skandal der Stadt, auf Großkaufmann Kaßbaum, der nun hinter Schloß und Riegel saß.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

შეეხენ ქალაქის უკანასკნელ სკანდალს, დიდვაჭარ კასბაუმს, რომელიც ახლა სატუსაღოში (ვირის აბანოში) იჯდა.

1300 = ein Schloss vor dem Mund haben (fam) – Schweigsam sein – დანით პირს ვერ გაუხსნი, ძალიან ჩუმი

... Sie war schon immer sehr schüchtern, und wenn sie sich in Herrengesellschaft befand, hatte sie ein Schloß vor dem Mund.

იგი ყოველთვის ძალიან მორცხვი იყო და როცა მამაკაცთა საზოგადოებაში იმყოფებოდა, დანით პირს ვერ გაუხსნიდი (ძალიან ჩუმად იყო).

1301 SCHLUCKER – ein armer Schlucker (stärker fam) – საწყალი, ღარიბი ადამიანი
... Er kann sich nicht jeden Tag ein warmes Essen leisten. Er ist wirklich ein armer Schlucker.

თავს ნებას ვერ მისცემს ყოველდღე თბილი საჭმელი მიირთვას. იგი ნამდვილად ძალიან ღარიბი ადამიანია.

- 1302 **SCHLUSSPUNKT – unter seine Vergangenheit einen Schlusspunkt setzten** – seine Vergangenheit endgültig abschließen und ein neues Leben beginnen – წარსულთან კავშირი გაწყვიტა
 ...Unter Tränen versprach sie, unter ihre Vergangenheit einen Schlusspunkt zu setzten.
 აცრემლებული დაგვიპირდა, რომ წარსულთან საბოლოოდ გაწყვეტდა კავშირს.
- 1303 **SCHLUSSTRICH – unter eine Sache einen Schlusstrich ziehen** – Schluss mit einer Sache machen, eine Sache beenden – საქმეს საბოლოო წერტილი დაუსვა
 ... Seit Jahren lagen die beiden Ehepaare im Streit, bis sie jetzt endgültig einen Schlusstrich unter die Sache zogen.
 ცოლ-ქმარს წლების განმავლობაში კამათი მოსდიოდათ, ვიდრე ახლა საბოლოოდ არ დაუსვეს წერტილი საქმეს.
- 1304 **SCHMALHANS – bei ihnen ist Schmalhans Küchenmeister (fam)** – Sie haben wenig zu essen – ხმელა პურზე არიან, ცარიელ პურზე და წყალზე ცხოვრობენ, ჭადსა და ლობიოზე არიან გადასული
 ...Längst war Schmalhans bei ihnen Küchenmeister, wie es im Märchen immer hieß.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
 უკვე დიდი ხანია, რაც ისინი ხმელა პურზე (ცარიელ პურზე და წყალზე, ჭადსა და ლობიოზე) იყვნენ გადასული, როგორც ამას ჩვეულებრივ ზღაპრებში იტყვიან ხოლმე.
- 1305 **SCHMERZ – den Schmerz verbeißen** - Schmerz unterdrücken, Selbstbeherrschung nicht verlieren – ტკივილი დასძლია
 ... Das Mädchen zwängte den Fuß in den Schuh, verbiss den Schmerz und ging hinaus zu den Königsson.
 (Grimm – Aschenputtel)
 ქალიშვილმა ძალით ჩადგა ფეხი ფეხსაცმელში, დასძლია ტკივილი და გამოვიდა სეფე-წულთან.
- 1306 **SCHMERZLOS – mach es kurz und schmerzlos (fam)** – mach es ohne viele Umstände – უმტკივნეულოდ (ყოველგვარი ცერემონიის გარეშე), მორიდების გარეშე
 Sie haben mir eine schlechte Nachricht zu überbringen? Bitte, machen Sie es kurz und schmerzlos!
 ცუდი ამბავი გაქვთ ჩემზე გადმოსაცემი? გთხოვთ, ყოველგვარი ცერემონიის გარეშე (მორიდების გარეშე) მითხრათ.
- 1307 **SCHMIEDE – vor die rechte Schmiede kommen** - sich an die richtige Stelle, Person wenden – სწორ მისამართზე მოხვდა, მისამართი არ შეშლია
 ... „Exekt!“ rief Settembrini ... „Ich sehe, hier weht ein anderer Wind. Kein Zweifel, ich bin vor die rechte Schmiede gekommen.“
 „ნამდვილად!“ წამოიძახა სეტემბრინიმ ... „მე ვატყობ, აქ სხვა ქარი ქრის, - ეჭვს გარეშეა, სწორი მისამართით მოხვდი (მისამართი არ შეშლია).“
- 1308 **SCHMIEREN – sich schmieren lassen** – sich bestehen lassen – ქრთამს იღებდე
 ...(Die Frauen behaupteten), daß der Bürgermeister sich schmieren lasse ...
 (Hauff – Der Affe...)
 (ქალები ამტკიცებდნენ), რომ ქალაქის თავი ქრთამებს იღებდა.
- 1309 = **eine Schmiere (stärker fam), ein kleines, schlechtes Theater** – ერთი უსახური, უღიმღამო თეატრი
 ...Bevor er entdeckt wurde, spielte der berühmte Künstler an einer Schmiere.
 ვიდრე მას აღმოაჩენდნენ, ცნობილი ხელოვანი ერთ უსახურ, (უღიმღამო) თეატრში თამაშობდა.
- 1310 **SCHMIERE – Schmiere stehen (stärker fam)** – aufpassen, ob jemand kommt, während der Komplize stiehlt – ყარაულობს
 ...Sie gingen gemeinsam auf Diebestour. Während der Angeklagte die Schaufensterscheibe zerbrach, stand sein Komplize Schmiere.

- ისინი ერთად წავიდნენ საყაჩაღოდ. როდესაც მსჯავრდებული ვიტრინის მინებს ამსხვრევდა, მისი თანამზრახველი ყარაულობდა.
- 1311 SCHMIEREN - jmdm. etwas aufs Butterbrot schmieren** (fam) – 1. jmdm. Vorhaltungen machen- საყვედურებით ავსებს; 2. jmdn. schmieren (stärker fam)- jmdn. bestechen – ქრთამავს
 ...Dass er sie einmal belogen hatte, schmierte sie ihm fast täglich aufs Butterbrot.
 იმის გამო, რომ მან (კაცმა) იგი (ქალი) ერთხელ მოატყუა, ახლა ის მას ყოველდღე საყვედურებით ავსებს.
 Es ist Beamten streng untersagt, sich nicht schmieren zu lassen.
 მოხელეები (ჩინოვნიკები) მკაცრად არიან გაფრთხილებულნი, ქრთამი არ აიღონ.
- 1312 SCHMIERIG – schmierige (schmutzige) Geschäfte machen** (fam) – unredliche Geschäfte machen – ბინძურ საქმეებს აკეთებს, არაკანონიერ ბიზნესს აწარმოებს
 ...Während des Krieges gab es viele Schwarzhändler, die schmierige Geschäfte machten.
 ომის დროს ბევრი ხელზე მოვაჭრე ბოგინობდა, რომლებიც ბინძურ საქმეებს აკეთებდნენ, არაკანონიერ ბიზნესს ეწეოდნენ.
- 1313 SCHMU – Schmu machen** (ahebr. semua-„Gerede“, „Gerücht“, „Geschwätz“)- auf harmlose Weise betrügen; für sich etwas abzweigen – თვალი აუხვიო, სიტყვა ბანზე აუგდო, მოატყუო, გადაინახო, რაიმეს მოაკლო (ჩუმად, მალულად), მოტეხო
 ...Mach mir keinen Schmu. Erzähle mir alles so, wie es in Wirklichkeit war.
სიტყვას ბანზე ნუ მიგდებ. ყველაფერი მომიყევი, როგორც სინამდვილეში იყო.
 ...Um mir die Schuhe kaufen zu können, muss ich das noch fehlende Geld vom Wirtschaftsgeld Schmu machen.
 ფეხსაცმელების ყიდვა რომ შეეძლო, ფული რომელიც მაკლია, როგორმე სახარჯო ფულიდან უნდა გადავინახო (ოჯახის სახარჯო ფულიდან უნდა მოვტეხო (საოჯახო ბიუჯეტს ჩუმად უნდა მოვაკლო).
 ...Sie trägt das Abendkleid der Gnädigen, es ist schurz, ob die Köchin es sieht. Was die bei den Lieferanten Schmu macht, klaut sie an Seidenstrümpfen und Seidenwäsche.
 (Fallada – Wolf unter Wölfen)
 მას ქაღალტონის საღამოს კაბა აცვია, სულ არ ენადვლება, ხედავს ამას მზარეული თუ არა. მომწოდებელს თვალს უხვევს (ატყუებს) და კპარავს აბრეშუმის წინდებს, აბრეშუმის თეთრეულს...
- 1314 SCHMUS – Schmus machen** (aus dem Rotwelschen) – schöne schmeichelnde Worte reden – ხოტბას ასხამს, ელაქუცება, იტყუებს, გადაეკიდა, არ მოეშვა
 ...Traue nie Menschen, die viel Schmus machen.
 არასდროს ენდო ადამიანებს, რომლებიც გელაქუცებიან (ხოტბას გასხამენ).
 Was macht ihr für einen Schmus mit eurem Läuten da?! Ich öffne nicht!
 (J. R. Becher - Winterschlacht)
 რა ჩამოიღეთ ზარი?! (რას გადამეკიდეთ, რატომ არ მეშვებით) – მაინც არ გავაღებ!
- 1315 SCHMUTZ – jmdn. in den Schmutz zerren** (ziehen) – jmdn. (bei anderen Leuten) schlechtmachen – ჩირქს სცხებს
 ...Weil sie ihre Schwester bei anderen Leuten in den Schmutz zog, haben wir uns von ihr getrennt.
 რადგანაც იგი თავის დას სხვების თანდასწრებით ჩირქს სცხებდა, ჩვენ მას ჩამოვსცილდით.
- 1316 SCHNALLEN – den Gürtel oder Schmachtriemen enger schnallen –den Gürtel enger schnallen** (fam)- sich einschränken, den Lebensstandard heruntersetzen - ქამრები შემოიჭირო, მადა დაიოკო, ეკონომიურად იცხოვრო
 ... Wenn die Teuerung weiter anhält, werden sich alle den Gürtel oder Schmachtriemen enger schnallen müssen.

თუ ასეთი გაძვირება გაგრძელდა, ყველას მოუწევს მადის დაოკება (ქაძრების შემოჭერა).

1317 SCHNEIDEN – er ist seiner Mutter wie aus dem Gesicht geschnitten – er ähnelt seiner Mutter sehr – პირწავარდნილი დედაა

...Kürzlich wurde mir der Sohn meiner Nachbarin vorgestellt. Er ist seiner Mutter wie aus dem Gesicht geschnitten.

ამას წინათ ჩემი მეზობელი ქალის ვაჟიშვილი გამაცნეს. პირწავარდნილი დედაა.

1318 = jmdn. schneiden (fam) – jmdm. aus dem Wege gehen, vermeiden, jmdn. zu treffen – თავს არიდებს

...Ich weiß nicht, warum sie mich schneidet. Ich habe ihr doch gar nichts getan.

არ ვიცი, რატომ მარიდებს თავს. მე ხომ მისთვის არაფერი გამიკეთებია (არაფერი დამიშავებია).

1319 SCHNEIEN – er kommt ins Haus geschneit (fam) – er kommt überraschend – მოულოდნელად დამადგა თავს, მოულოდნელად გამომეცხადა

...Heute hatte ich eine große Freude. Mein ehemaliger Schulkamerad, den ich seit Jahren nicht gesehen hatte, kam ins Haus geschneit.

დღეს დიდი სიხარული მქონდა. ჩემი ყოფილი სკოლის ამხანაგი, რომელიც წლების განმავლობაში არ მინახავს, მოულოდნელად დამადგა თავს (მოულოდნელად გამომეცხადა).

1320 SCHNIPPCHEN – jmdm. ein Schnippchen schlagen (fam) – jmdm. ein Streich spielen – ოინს მოუწობს, მშრალზე დასვამს, რიყზე დატოვებს, გააცურებს (Licht №877, Löffel № 898, Narr №993, Ohr №1052)

...Kinder haben eine Freude daran, Erwachsenen ein Schnippchen zu schlagen.

ბავშვებს ძალიან უხარიათ უფროსებს რომ ოინს უკეთებენ ხოლმე.

...Heimlich wollen sie zusammenkommen. Niemand sollte erfahren wo... Und der Polizei würden sie ein Schnippchen schlagen.

(Bredel – Die Söhne)

მათ გადაწყვიტეს, რომ საიდუმლოდ შეიკრიბებიან ხოლმე. არავის ეცოდინება სად ... პოლიციელს კი მშრალზე დასვამენ (რიყზე დატოვებენ, გააცურებენ).

1321 SCHNITZER – einen großen Schnitzer machen (fam) – einen großen Fehler machen – უხეში შეცდომა დაუშვა

... Statt umgekehrt, stellte er die Dame einem Herrn vor. Er hatte damit einen großen Schnitzer gemacht.

... იმის მაგივრად, რომ პირიქით მოქცეულიყო, მან ქალი ვიღაც კაცს წარუდგინა. ამით მან უხეში შეცდომა დაუშვა.

1322 SCHNUR – über die Schnur hauen – mehr von einem Balken abschlagen, als es die gespannte Meßschnur anzeigt – წრეს გადავიდა, წესიერების საზღვარს აცდა (გაცილდა)

„Grabow hat die Zeit von Achtundvierzig mit erlebt; er war ein junger Mann damals ... er hat sich niemals ein wenig wild gebärdet, niemals ein wenig über die Schnur gehauen.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

გრაბოვი მოესწრო 48 წლის რევოლუციის ხანას; ის მაშინ ყმაწვილი კაცი იყო, მაგრამ ... არასოდეს არ მოქცეულა ოღნავადაც უხეშად, არასოდეს არ გადასულა წესიერების საზღვარს (წრეს არ გადასულა).

1323 SCHNÜRCHEN – wie am Schnürchen gehen / laufen (fam) – planmäßig, reibungslos, ohne Schwierigkeiten, ohne zu stocken vonstatten gehen (Die an Schnüren befestigten Marionetten führen wunschgemäß jede Bewegung aus)– საათივითაა აწყობილი, ყველა საქმე დამში მიდის

„Seit Neujahr bin ich ein Pechvogel ... Früher lief mir alles wie am Schnürchen, wir fingerten die schwersten Sachen, immer fiel mir etwas ein.“

(A. Zweig – Die Einsetzung eines Königs)

„ნახალწლევს ბედი არ მწყალობს ... წინათ ყველაფერი საათივით მქონდა აწყობილი (ყველა საქმე დამში მიდიოდა).“

Für die Veranstaltung war alles sorgfältig vorbereitet, und es ging wie am Schnürchen.

ღონისძიებისთვის ყველაფერი ზედმიწევნით კარგად იყო მომზადებული, საათივით იყო აწყობილი.

1324 **SCHON – nun mach schon!** – beeile dich! – იჩქარე!

... Nun mach schon, wenn du dich nicht beeilst, versäumen wir den Zug.

იჩქარე! თუ არ ვიჩქარებთ, მატარებელი გაგვასწრებს (მატარებელს ვეღარ მივუხსწრებთ).

1325 = **wenn schon, dann schon** – wenn ich diese Sache mache, dann mache ich sie auch gründlich – თუ გაკეთებაა, გაკეთება იყოს ; თუ აკეთებ, უნდა გააკეთო

...Wenn man in seinem Beruf vorwärtskommen will, ist eine gründliche, langsjährige Ausbildung Grundbedingung. Wenn schon, dann schon.

თუ პროფესიაში წარმატებებს გინდა მიღწიო, საფუძვლიანი, მრავალწლიანი განათლება წარმატების მთავარი პირობაა. თუ აკეთებ, უნდა გააკეთო (თუ გაკეთებაა, გაკეთება იყოს).

1326 **SCHÖN – das schöne Geschlecht** – die Frauen – მშვენიერი სქესი

...Er ist kein Frauenheld(Schürzenjäger), er verehrt nur das schöne Geschlecht im besten Sinne.

იგი მექალთანე როდია, იგი თავყანს სცემს უბრალოდ მშვენიერ სქესს კეთილი გაგებით.

1327 = **jmdm. schöne Worte machen** – jmdm. schmeicheln – პირში ელაქუცება, ეპირფერება

...Sei auf der Hut vor denjenigen, die nur schöne Worte machen.

უფროსილდი ისეთებს, ვინც პირში გელაქუცებიან (გეპირფერებიან).

1328 = **jmdm. schöne Augen machen** – mit jmdm. kokettieren – ეკეკლუცება, ეპრანჭება, თვალებს უციმციმებს

...Der Dummkopf hat sich von dem leichtlebigen Mädchen einfangen lassen, und nur weil sie ihm schöne Augen machte.

სულელმა თავქარიან გოგოს გამოაჭერინა თავი მხოლოდ იმიტომ, რომ გოგო მას ეკეკლუცებოდა (თვალებს უციმციმებდა, ეპრანჭებოდა).

1329 **SCHOSS – seine Hände in den Schoss legen** – nicht immer arbeiten, müßig sein – გულ-ხელი დაიკრიფა

... Er ist doch noch viel zu jung, um seine Hände in den Schoss zu legen.

იგი ხომ ჯერ კიდევ ახალგაზრდაა, ასე გულ-ხელი რომ დაიკრიფოს.

1330 = **jmdm. etw. (wie eine reife Frucht) in den Schoß fallen** – ohne jegliche Bemühung zu etwas gelangen – გაურჯელად მიეცემა

... Alle Sorgen ... hatten dann eine Ende und was ein jeder sich wünschte, das fiel ihn in den Schoß.

(Th. Mann – Friedrich II.)

ყველა საზრუნავს ... მაშინ მოეღება ბოლო, და რასაც კი ინატრებს, ყველაფერი გაურჯელად მიეცემა.

1331 = **im Schoss der Familie** – bei seiner Familie – ოჯახის წიაღში, მშობლიურ კერაში, ოჯახურ გარემოცვაში

...Nach vielen Jahren der Trennung ist der verloren geglaubte Sohn wieder in den Schoß der Familie zurückgekehrt.

განშორების მრავალი წლის შემდეგ დაკარგულად მიჩნეული ვაჟი მშობლიურ კერას დაუბრუნდა.

1332 **SCHRANKE – die Schranken überschreiten, übersteigen** – ყოველგვარ საზღვრებს სცილდება, საზღვარს აჭარბებს

...Die Willkür der Behörden überschreitet in vielen kolonialen Ländern alle Schranken.

ხელისუფალთა თვითნებობა მრავალ კოლონიურ ქვეყანაში ყოველგვარ საზღვრებს გასცილდა (თვითნებობის ყველა საზღვარი გადალახა, ყოველ ზომას გადააჭარბა).

1333 = **jmdn. in die Schranken zurückweisen** – jmdn. zur Mäßigung auffordern – კალაპოტში ჩააყენა, ადგილი მიუჩინა
...Das würde den Direktor schon in die Schranken zurückweisen.

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

ეს კალაპოტში ჩააყენებდა (ჩარჩოებში მოაქცევდა, თავის ადგილს მიუჩენდა) ექიმს.

1334 **SCHRAUBE – bei ihm ist eine Schraube los oder locker** (stärker fam) – er ist geistig nicht normal – ჭკუაზე არაა, ცოტა აკლია

...Er redet immer so wirres Zeug, man könnte meinen, bei ihm ist eine Schraube weg.

იგი ყოველთვის ისე არეულ-დარეულად ლაპარაკობს (მიედებ-მოედება რაღაცეებს), კაცი იფიქრებს, ცოტათი ხომ არ აკლიათ.

1335 **SCHREIBEN – etwas in den Kamin (oder Schornstein oder Rauch) schreiben** – etwas als verloren betrachten – დაკარგულად თვლის

...Seine Firma hat Konkurs angemeldet. Das investierte Geld kann er in den Rauch schreiben.

მისმა ფირმამ ბანკროტი განიცადა. მას შეუძლია საქმეში ჩადებული ფული დაკარგულად ჩათვალოს.

1336 **SCHRITT – auf Schritt und Tritt** - überall – ყოველ ნაბიჯზე, ყოველი ფეხის გადადგმაზე

...Vergessen konnte er mir den Vorfall jedoch nicht, das merkte ich auf Schritt und Tritt.

(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)

... და მაინც არ მაპატიო მომხდარი ამბავი, ამას ვამჩნევდი ყოველი ფეხის გადადგმაზე (ყოველ ნაბიჯზე).

...Er verfolgte sie auf Schritt und Tritt.

იგი მას ყოველ ნაბიჯზე სდევდა (თან უკან დაჰყვებოდა).

1337 = **Schritt halten** – nicht hinter einer Entwicklung zurückbleiben – ნაბიჯი აუწყო, ფეხდაფეხ მიჰყვე

„Wir müssen mit der geschichtlichen Entwicklung Schritt halten. Wir müssen die Lage richtig verstehen.“

(J. Putrament - Wirklichkeit)

ჩვენ ფეხი უნდა ავუწყოთ (ფეხი უნდა ავაყოლოთ, ფეხდაფეხ მივყვეთ) ისტორიულ განვითარებას. ჩვენ სწორად უნდა გავიგოთ არსებული ვითარება.

1338 **SCHROT – ein Mann von echten Schrot und Korn** - ein charaktvoller Mann – ხასიათგამობრძმედილი(ჭკუასაკითხავი) კაცია, ნამდვილი ადამიანია, კაცური კაცია (იხ. Mann №926)

...Wenn die Dorfbewohner Rat und Hilfe suchten, gingen sie gern zu dem alten Bauern Micha, der, obwohl er ein sehr zurückgezogenes Leben führte, ein Mann von echten Schrot und Korn war.

როცა სოფლის მაცხოვრებლებს რჩევა და დახმარებას სჭირდებოდათ, სიამოვნებით მიდიოდნენ მოხუც გლეხთან – მიხასთან, რომელიც მიუხედავად იმისა, რომ აქტიურ ცხოვრებაში არ ერეოდა, ნამდვილი ხასიათგამობრძმედილი (ჭკუა-საკითხავი) კაცი გახლდათ.

1339 **SCHRULLE – Schrullen im Kopf haben** (fam) – komische Ideen haben – სასაცილო აზრები მოსდის თავში

...Er ist ein richtiger Clown. Immer hat er irgendwelche Schrullen im Kopf.

... იგი ნამდვილი კლოუნია. ყოველთვის რაღაც სასაცილო აზრები მოსდის თავში.

1340 **SCHUH – etw. (die Schuld) in die Schuhe schieben** (fam) – jmdm. die Schuld, die Verantwortung zuschieben – დანაშაული სხვას გადააბრალო (სხვას მიაწერო, სხვაზე გადაიტანო)

...Jeder manövrierte, um im Falle des Scheiterns dem anderen die Schuld in die Schuhe zu schieben.

(W. Putlitz – Unterwegs nach Deutschland)

ყოველი მათგანი სიფრთხილეს იჩენდა, რათა მარცხის შემთხვევაში დანაშაული სხვისთვის გადაებრალებინა.

...Wenn ihr ein Fehler unterlaufen ist, schiebt sie gern anderen die Schuld in die Schuhe.

როცა მას შეცდომა ეპარება, სიამოვნებით გადააქვს დანაშაული სხვაზე.

1341 SCHULD – jmdn. einer Schuld überführen – jmds. Schuld ist nicht anerkannt, ist nicht beweisbar – დანაშაული არ უმტკიცდება

„Die Verurteilten sind keiner Schuld überführt,“ sagte Ferdinand.

(Werfel – Barbara)

„მსჯავრდებულებს დანაშაული არ უმტკიცდებათ (მსჯავრდებულნი არ არიან მხილებული დანაშაულში),“ სთქვა ფერდინანდმა.

1342 = eine Schuld sühnen – eine Schuld begleichen, abzahlen – დანაშაული გამოისყიდო

..Sie (Marion) wußte, daß die Zeit gekommen war, ihre Schuld zu sühnen.

(Kellermann – Totentanz)

მან (მარიონმა) იცოდა, რომ დადგა დანაშაულის გამოსყიდვის დრო.

1343 = jmdm. die Schuld zuschieben – jmdm. die Schuld an etwas zuschreiben – დანაშაულს მიაწერს, ადანაშაულებს

...Er trug die Schuld, die alte schob ihm mit Recht die Schuld zu.

მას მიუძღოდა ბრალი, მოხუცი ქალი მას სამართლიანად ადანაშაულებდა.

1344 SCHULTER – etwas auf seine Schultern nehmen – etwas auf sich nehmen, etwas ertragen – თავზე აიღო

...Die Erziehung der elternlosen Kinder will der Onkel auf seine Schultern nehmen.

ბიძა თავის თავზე ღებულობს უდედმამო ბავშვების აღზრდას.

1345 = jmdm. die kalte Schulter zeigen (fam) – jmdn. nicht beachten, jmdn. verächtlich behandeln, jmdn. abweisen – პირი იბრუნა, ზურგი შეაქცია, მტკიცე უარი მიიღო

..Und er erzählte ... verschiedene Kunden hätten seit einiger Zeit ihm die kalte Schulter gezeigt.

(Bredel – Die Söhne)

ის გვეუბნებოდა, რომ უკანასკნელ ხანებში ბევრმა მუშტარმა მისგან პირი იბრუნა (მას ზურგი შეაქცია).

...Als er ihr Heiratsantrag machte, zeigte sie ihm die kalte Schulter.

როცა მან მას(ქალს) ხელი სთხოვა, მისგანა მტკიცე უარი მიიღო.

1346 = etwas auf die leichte Schulter nehmen (fam) – etwas nicht genügend beachten – აინუნშიც არ აგდებს არასერიოზულად, გულგრილად ეკიდება(იხ. Achsel №9)

„Er hat den Anschein, als ob Ihr Bruder die Vorladung ein wenig auf die leichte Schulter nähme. Und doch hat sie gewiß nichts Gutes zu bedeuten.“

(Kellermann – Totentanz)

„ასე მეჩვენება, თითქოს თქვენი ძმა რამდენადმე არასერიოზულად ეკიდება (მნიშვნელობას არ აძლევს, აინუნშიც არ აგდებს) ამ გამოძახებას.“

1347 SCHUSS – seine Sachen in Schuss halten (fam) - seine Sachen in Ordnung halten – ზედმიწევნით მოწესრიგებულია, ყველაფერი წესრიგში(აჟურში) აქვს

...Er ist Pedant und hält seine Sachen in Schuss.

... იგი პედანტია და მისი ნივთები ყოველთვის ზედმიწევნით მოწესრიგებული აქვს (ყველაფერი წესრიგში (აჟურში) აქვს.

1348 SCHUTT – in Schutt und Asche legen – etwas zerstört und niedergebrannt werden – გააცამტვერა, ნაცარტუტად აქცია, ცეცხლს მისცა

...Und zur selben Zeit werden in einem anderen Lande täglich, stündlich wieder Dörfer und Städte in Schutt und Asche gelegt.

(Bredel – Fünfzig Tage)

- და ამავე დროს სხვა ქვეყნებში ყოველდღიურად, ყოველუამიერ აცამტვერებენ (ნაცარ-ტუტად აქცევენ, ცეცხლითა და მახვილით ანადგურებენ, ცეცხლს აძლევენ ქალაქებსა და სოფლებს).
- 1349 SCHWÄCHE – eine Schwäche für etwas haben** – etwas besonders lieben – ძალიან უყვარს, გიჟდება, მისი სუსტი წერტილია
 Sie gibt all ihr Taschengeld für Konzerte aus, denn sie hat nun mal eine Schwäche für Musik.
 იგი ყველა თავის (ჯიბის) ფულს კონცერტებზე ხარჯავს, რადგან მუსიკა ეს მისი სუსტი წერტილია (გიჟდება მუსიკაზე).
- 1350 SCHWANZ – das Pferd beim Schwanz aufzäumen** – etwas verkehrt beginnen – საქმე უკუღმა წამოიწყო, შებრუნებით დაიწყო
 ... Man hätte das Pferd beim Schwanz aufgezäumt, wenn man zuerst die Nachspeise und dann das Hauptgericht gereicht hätte.
 ჯერ დესერტის და შემდეგ მთავარი კერძის გატანა-საქმის უკუღმა დაწყება იქნებოდა.
- 1351 = den Schwanz einziehen** (fam) – sich einschüchtern lassen und seine (vorher großsprecherisch geäußerte) Meinung nicht mehr vertreten oder auf seine zu hohen Ansprüche verzichten – კუდამოძებულები გაიძურწა
 ...Karl Alexander – nachdem die Abgeordneten fortwaren warf sich in einen Sessel, war vergnügt. Denen hatte er es gegeben. Wie sie wegschlichen, die Schwänze eingezogen!
 (Feuchtwanger – Jud Süß)
 დეპუტატების წარსულის შემდეგ კარლ ალექსანდრე სავარძელში გაიშხლართა. მშვენიერ გუნებაზე იყო: რა დღე აყარა მათ! როგორ წაძუნძულდნენ კუდამოძებულები (გაიძურწნენ შინ)!
- 1352 SCHWÄNZEN – die Schule schwänzen** (fam) – absichtlich nicht in die Schule gehen – ohne Grund der Schule fertbleiben – გააკვეთილები (მეცადინეობა) გააცდინა
 ...Unser Sohn musste heute nachsitzen, weil er die Schule gestern geschwänzt hatte.
 ჩვენი ვაჟი გააკვეთილების შემდეგ სკოლაში უნდა დარჩეს, რადგან გუშინ მეცადინეობები გააცდინა.
- 1353 SCHWARM – sie ist sein Schwarm** (fam) – er ist begeistert von ihr – ეს გოგო მისი გატაცებაა, იგი აღფრთოვანებულია მისით, იგი გიჟდება მასზე
 ... Die Hauptdarstellerin ist sein Schwarm. Sie beherrscht nicht nur die Schauspielkunst hervorragend, sondern sie singt auch wie eine Nachtigall.
 მთავარი როლის შემსრულებელი მისი დიდი გატაცებაა. (იგი გიჟდება მთავარი როლის შემსრულებელზე). იგი საუცხოოდ ფლობს არა მარტო სამსახიობო ხელოვნებას, არამედ ბუღბულივითაც მღერის.
- 1354 SCHWÄRMEN – für jmdn. (etwas) schwärmen** (fam) – von jmdm. (von etwas) begeistert sein – გაგიჟებულია, გრძნობებს ვერ იოკებს, აღფრთოვანებას ვერ მალავს
 ...Auf der Modenschau schwärmten die Besucherinnen für ein nachtblaues Coctailkleid.
 მოდეების ჩვენებაზე მაყურებელი ქალები გაგიჟდნენ (აღფრთოვანებას ვერ მალავდნენ) მუქი ლურჯი კოქტეილის კაბით.
- 1355 SCHWARTE – eine alte (dicke) Schwarte** (fam) – ein altes Buch –ძველი (სქელკანიანი) წიგნი
 ...Auf dem Boden fanden wir eine alte Schwarte von unserem Vater.
 იატაკზე ვიპოვეთ მამის ძველი წიგნი.
- 1356 = arbeiten, bis die Schwarte knackt** (stärker fam) – bis zum Umsinken arbeiten – ქანცვაწყვეტამდე მუშაობს
 ... Die Gefangenen wurden zur Landarbeit eingesetzt. Sie mussten arbeiten, bis ihnen Schwarte knackte.
 ... ტყვეები საველე სამუშაოზე გადაიყვანეს. მათ ქანცვაწყვეტამდე უნდა ემუშავათ.
- 1357 SCHWARZ – dort steht es schwarz auf weiß** – dort ist es gedruckt, geschrieben – შავით თეთრზე წერია

- ...Wenn du mir nicht glauben willst, so lies bitte den Brief, dort steht es schwarz auf weiß.
 თუ ჩემი არ გჯერა, აი წერილი და წაიკითხე, აქ შავით თეთრზე წერია.
- 1358 = ein schwarzer Tag** – ein Unglückstag – უიღბლო, ცუდი დღე
 ...Gestern war für mich ein schwarzer Tag. Ich habe meine Tasche mit sämtlichen Ausweisen im Bus liegenlassen.
 ... გუშინ ცუდი, უიღბლო დღე მქონდა. ჩემი ჩანთა მთელი საბუთებით ავტობუსში დამრჩა.
- 1359 = jmdn. auf die schwarze Liste setzen** – jmds. Namen registrieren, der überwacht werden soll – შავ სიაში შეყვანა
 ...Straffällige Personen werden bei der Polizei auf die schwarze Liste gesetzt.
 ნასამართლეთვი პიროვნებები პოლიციას შავ სიაში შეჰყავს.
- 1360 = ins Schwarze treffen** – das Wesentliche einer Sache erkennen – მიზანში მოარტყა
 ... Bei dem Verhör des Angeklagten hat der Staatsanwalt mit seinem Verdacht ins Schwarze getroffen.
 ... მსჯავრდებულის დაკითხვისას პროკურორმა თავისი ეჭვის გამოთქმით მიზანში მოარტყა.
- 1361 SCHWEBEN – in Lebensgefahr schweben** – Nahe daran sein zu sterben, dem Tode nahe sein – სიცოცხლე ჰაერშია გამოკიდებული, ბეწვზე ჰკიდია
 ...Bei dem starken Schneesturm schwebten die Bergsteiger in größter Lebensgefahr.
 ძლიერი ქარბუქის დროს მთასვლელების სიცოცხლე ბეწვზე ეკიდა.
 ...Er vergaß, daß alles noch in der Schweben war.
 (Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
- მას ავიწყდებოდა, რომ ყველაფერი ჯერ კიდევ ჰაერში იყო გამოკიდებული.
- 1362 SCHWEIGEN – das Schweigen brechen** – endlich wieder reden – დუმილი დაარღვია
 ...Er war ihr dankbar, daß sie das beklemmende Schweigen brach.
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
- მადლობელი იყო, რომ ქალმა თვითონ დაარღვია მტანჯველი დუმილი.
- 1363 = das Schweigen als Zustimmung betrachten** – man meint, wenn man kein „Ja“ sagt ist schon mit der Meinung einverstanden – დუმილი თანხმობის ნიშანია, დუმილი თანხმობად ჩათვალია
 ...Man betrachtet sein Schweigen als Zustimmung.
 მისი დუმილი თანხმობად მიაჩნიათ.
- 1364 = sich in Schweigen hüllen** – sich geheimnisvoll über etw. nicht äußern und dadurch zu Vermutungen Anlass geben – საეჭვოდ დუმს, ორაზროვნადაა გარინდებული, გაჩუმებულია
 ...Ich bin in großer Sorge um meine Mutter. Während ich ihr jetzt schon drei Briefe geschrieben habe, hüllt sie sich in Schweigen.
 დელახემზე ძალიან ვდარდობ. უკვე სამი წერილი მივწერე და საეჭვოდ დუმს (ორაზროვნადაა გაჩუმებული).
- 1365 SCHWEIN – Schwein haben (fam)** – Glück haben – ბედი უღიმის, ბედი აქვს
 ...Bei der Lotterie hatte er großes Schwein. Er bekam den Hauptgewinn.
 მას ბედმა გაუღიმა ლატარეაში. მთავარ მოგება ხვდა წილად.
- 1366 SCHWEISS – das hat viel Schweiß gekostet, an dieser Sache hängt viel Schweiß** – das hat viel Mühe gemacht – დიდი ჯაფა დასჭირდა, დიდი ჯაფაა დახარჯული.
 ...Wir haben das Haus ganz allein gebaut. Das hat viel Schweiß gekostet.
 ჩვენ სრულიად მარტო ავაშენეთ ეს სახლი. ამას დიდი ჯაფა დასჭირდა.
 ...An dem Haus, das wir ohne fremde Hilfe erbaut haben, hängt viel Schweiß.
 სახლზე, რომელიც ჩვენ ყოველგვარი დახმარების გარეშე ავაშენეთ, დიდი ჯაფაა დახარჯული.
- 1367 SCHWELLEN – ihm schwillt die Brust** – er wird stolz – გული საგულეს არ აქვს (ხუმრ. იბღინძება)
 ...Nach seinem großen Sieg schwoll ihm vor stolz die Brust.

- მისი დიდი გამარჯვების შემდეგ მას სიამაყისაგან გული საგულეს აღარ ჰქონდა (სიამაყისგან იბღინებოდა).
- 1368 SCHWER – schwer von Begriff sein** (fam) – nur langsam verstehen – ძნელად ითვისებს, ძნელად წვდება აზრს
 ...Der neue Lehrling gibt sich alle Mühe, aber er ist sehr schwer von Begriff.
 ახალი შეგირდი ძალიან მონდომებულია (ძალიან ცდილობს), მაგრამ ძნელად ითვისებს.
- 1369 = schwer reich sein** (fam) – sehr reich sein – ძალიან მდიდარია, უსაშველოდ მდიდარია
 ...Durch die Erbschaft sind sie schwerreiche Leute geworden.
 მემკვიდრეობის მიღებამ ისინი ძალიან მდიდრებად (უსაშველოდ მდიდრები გახდნენ მემკვიდრეობის მიღების შემდეგ).
- 1370 SCHWINDEL – ich mache den Schwindel nicht mit** (fam) – ich beteilige mich an dieser undurchsichtigen Sache nicht – ბურუსით მოცულ საქმეებში არ ვერევი
 ...Die Firma steht vor dem Konkurs, und der Inhaber bat mich, bei der Geldbeschaffung behilflich zu sein, aber ich mache den Schwindel nicht mit.
 ფირმა გაკოტრების გზაზეა და მფლობელმა მოხოვა დახმარება გამეწია ფულთან დაკავშირებულ საკითხების მოგვარებაში. მაგრამ მე არაგამჭვირვალე (ბურუსით მოცულ, გაურკვეველ) საქმეებში ვერ ჩავერევი.
- 1371 = ich kenne den Schwindel** (fam) – mit der Sache bin ich gut vertraut – კარგად ვიცი, რაც არის
 ...Sie brauchen mir den Vorgang nicht bis ins einzelne zu schildern, ich kenne den Schwindel.
 ... არ გჭირდებათ ვითარების ასე დაწვრილებით ასახვა, მე ვიცი რაშიც არის საქმე (კარგად ვიცი რაც არის).
- 1372 SCHWIRREN – mir schwirrt der Kopf** (fam) – in meinem Kopf geht alles durcheinander – თავი ამირია, ტვინი ამირია
 ... Auf dem Empfang wurden mir so viele Leute vorgestellt, das mir vor lauter Namen der Kopf schwirrte.
 შეხვედრაზე იმდენი ადამიანი გამაცნეს, რომ მარტო სახელებმა თავი ამირია (ტვინი ამირია).
- 1373 SCHWUNG – die Sache kommt in Schwung** (fam) – die Sache beginnt Fortschritte zu machen – საქმე დაიძრა, საქმე წინ წაიწია
 Lange genug haben wir auf die Baugenehmigung gewartet, aber jetzt kommt die Sache in Schwung.
 საკმაოდ დიდხანს ველოდით მშენებლობის ნებართვას, მაგრამ ახლა საქმე წინ წაიწია (რეგულაც იქნა დაიდრა).
- 1374 = ich bin heute in Schwung** (fam) – ich bin heute in Stimmung, ich bin heute unternehmungslustig – აღმაფრენას განვიცდი, ზეამადლებულ გუნებაზე ვარ
 ... Nach der gestrigen Unterredung bin ich heute in Schwung und werde zwei wichtige Verhandlungen führen.
 გუშინ საუბრის შემდეგ დღეს აღმაფრენას განვიცდი და ორი მნიშვნელოვანი მოლაპარაკების გამართვასაც ვაპირებ.
- 1375 SCYLLA – zwischen Scylla und Charybdis** – zwischen zwei Angelegenheiten – სცილასა და ქარიბდას შორის (ორ ცეცხლს შუა)
 „So rudern wir zwischen Scylla und Charybdis, entlang ein Ungeheuerliches links, ein anderes recht.“

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

ასე მივცურავთ ჩვენ სცილასა და ქარიბდას შორის (ორ ცეცხლს შუა), მარცხნივ ერთი საშინელი საფრთხე მოგველის, მარჯვნივ – მეორე.

- 1376 **SEELE – er hat mir aus der Seele gesprochen** – was er gesagt hat, entspricht ganz meiner Meinung – ჩემი გულის ნადები გამოხატა / გამოთქვა, ჩემი აზრები წაიკითხა, თითქოს ჩემს გულში ზის
 ...Was er sagte, war mir so recht aus der Seele gesprochen.
 რასაც იგი ამბობდა, სწორედ რომ ჩემი გულის ნადები იყო (ჩემი გულის ნადები გამოხატა / გამოთქვა).
 „Sie reden mir aus der Seele, mein werter Herr Grünlich.“
 (Th. Mann – Buddenbrooks.)
 „თქვენ ჩემს აზრებს კითხულობთ (ჩემს გულში ზიხართ), ძვირფასო ბატონო გრიუნლიხ.“
- 1377 **SEGEL – jmdm. den Wind aus den Segeln nehmen** (fam) – jmdm. den Mut nehmen, etwas zu tun – ნირი წაუშალა, ფარ-ხმალი დააყრევინა, ხელ-ფეხი შეუკრა
 ...Mit der Drohung, er würde ihn bei nochmaliger Verleumdung vor Gericht belangen, nahm er ihm den Wind aus den Segeln.
 მან მას მუქართ, რომ ისევ ცილისწამებისათვის სასამართლოს კარებზე მიიყვანდა, ფარ-ხმალი დააყრევინა (წინააღმდეგობის ნირი წაუშალა, წინააღმდეგობის ხელ-ფეხი შეუკრა).
- 1378 = **die Segel streichen** – den Kampf, den Widerstand gegen jmdn. (etw.) aufgeben – ფარ-ხმალი დაყარო
 ...Wie sollte man diesem Individuum die Moral der Geschichte begreiflich machen? Man mußte einfach die Segel streichen.
 (O. Ernst – Asmus Semper)
 როგორ უნდა ჩაგვეგონებია ასეთი ადამიანისათვის ისტორიის მორალი? უსიტყვოდ უნდა დაგვეყარა ფარ-ხმალი.
- 1379 = **mit vollen Segeln** (fahren) – mit aller Kraft, mit ganzem Einsatz – აფრებგაშლილი (მიექანება)
 ...Er fuhr mit vollen Segeln auf sein Ziel los.
 იგი აფრებგაშლილი მიექანებოდა თავისი მიზნებისაკენ (თავისი მიზნის მისაღწევად მან ყოველგვარ საშუალებას მიმართა).
- 1380 **SEGNETEN – ihre Ehe ist mit Kindern gesegnet** - sie haben Kinder – ღვთისმშობელმა შვილების სახით კალთა უხვად დააბერტყა (დააფერთხა)
 ...Sie waren sehr glücklich, und ihre Ehe war mit Kindern gesegnet.
 ისინი ძალიან ბედნიერნი იყვნენ, მათ ქორწინებას ღვთისმშობელმა ბავშვების სახით კალთა უხვად დააფერთხა.
- 1381 = **gesegneten Leibes sein** – Schwanger sein – ორსულია
 Voller Glück gestand sie ihrem Mann, dass sie gesegneten Leibes sei.
 ბედნიერებით აღსავსე გამოუტყდა ქმარს, რომ ორსულად იყო.
- 1382 = **einen gesegneten Appetit haben** – einen guten Appetit haben – მდას არ უჩივის
 ... Nach der Arbeit auf dem Felde saßen wir in der gemütlichen Bauerstube und hatten einen gesegneten Appetit.
 მინდორში მუშაობის შემდეგ, ჩვენ გლეხის პატარა მყუდრო ოთახში ვისხედით და მადიანად მივირთმევდით ვახშამს.
- 1383 **SEHEN – alles im rosigen Licht sehen** – optimistisch sein – ვარდისფერ ფერებში აქვს წარმოდგენილი (ყველაფერს ვარდისფრად ხედავს), სამყარო ვარდისფრად აქვს წარმოდგენილი
 ...Gib dich keinen Täuschungen hin. Es ist besser, nicht alles im rosigen Licht zu sehen.
 მცდარ იმედებს ნუ მიეცემი. უკეთესი იქნება, თუ ყველაფერს ვარდისფერ ფერებში არ წარმოიდგენ (ძალიან ოპტიმისტური თუ არ იქნები ყველაფერში).
- 1384 = **sich sehen lassen können** – Beachtenswert sein – ყურადღებას იმსახურებს, ყურადღების ღირსია, სანახავად ღირს
 ...Die Arbeit dieses Künstlers kann sich sehen lassen.

- ამ ხელოვანის შემოქმედება ყურადღებას იმსახურებს (ყურადღების ღირსია, სანახავად ღირს).
- 1385** = **nach jmdm. (etwas) sehen** – sich um jmdn. (etwas) kümmern – მიხედო, თვალყური ადევნო
 ...Während unserer Reise wollen unsere Nachbarn nach den Pflanzen sehen.
 ჩვენი მოგზაურობის დროს ჩვენი მეზობლები მიხედავენ ჩვენს ნარგავებს.
- 1386** = **alles doppelt sehen** (fam) – Betrunknen sein – ორად ეჩვენება
 ...Er bekommt keinen Alkohol mehr, er sieht ja schon alles doppelt.
 აღარ მიიღებს სასმელს, მას ყველაფერი უკვე ორად ეჩვენება.
- 1387** = **das sieht ähnlich** (fam) – das kann man nur von ihm erwarten – ეს ძალიან წააგავს მის საქციელს, ეს მხოლოდ მისგანაა მოსალოდნელი, ის ასეთია
 ... Robert hat sich ein Auto gekauft, obwohl seine Familie kaum das Nötigste zum Leben hat. Das sieht ihm ähnlich.
 რობერტმა მანქანა შეიძინა, მიუხედავად იმისა, რომ მისი ოჯახი ძალიან მომჭირნედ ცხოვრობს (ძლივს ირჩენს თავს). ასეთია (მისგან არის (იყო) ეს მოსალოდნელი).
- 1388** **SEIDE – keine Seide spinnen** (mit etw., bei etw.) – nicht reich werden – სიმდიდრეს ვერ მოიხვეჭ, ჯიბეს ვერ გაისქელებ
 ... Mit solchem Verdienst ließ sich gewiß keine Seide spinnen.
 (F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)
 ასეთი მონაგარით ჯიბეს ვერ გაისქელებ (სიმდიდრეს ვერ მოიხვეჭ).
- 1389** **SEITE – jmdm. (mit Rat und Tat) zur Seite stehen** – jmdm. helfen – გვერდში (მხარში) უდგას
 ...Fabian stand Frau Beate seit Jahren als Anwalt zur Seite.
 (Kellermann – Totentanz)
 მრავალი წლის მანძილზე, როგორც ვეჟილი, ფაბიანი გვერდში (მხარში) ედგა ქალბატონ ბეატეს.
 ...Gute Freunde stehen sich immer gern (mit Rat und Tat) zur Seite.
 კარგი მეგობრები (რჩევა-დარიგებით) ყოველთვის გვერდში (მხარში) დგანან.
- 1390** = **Singen ist meine schwache Seite** (fam) – ich singe schlecht – სიმღერა ჩემი სუსტი მხარეა (ცუდად ვმღერი), სიმღერა არ მეხერხება, სიმღერა არ გამომდის
 ...Ich bin bestimmt nicht unmusikalisch, aber Singen ist meine schwache Seite.
 არამუსიკალური ვარ მეოქი ვერ ვიტყვი, მაგრამ სიმღერა არ მეხერხება.
- 1391** = **das ist meine schwache Seite** (fam) – das tue (oder) habe ich gern – ჩემი სუსტი მხარეა (ძალიან მიყვარს)
 Für gute Konzerte würde ich mein ganzes Taschengeld ausgeben. Musik ist nun einmal meine schwache Seite.
 კარგი კონცერტებისთვის მთელ ჩემს ფულს დავხარჯავდი. მუსიკა ჩემი სუსტი მხარეა (მუსიკა ძალიან მიყვარს).
- 1392** = **etwas auf die Seite legen** (fam) – etwas für sich sparen oder reservieren – დაზოგო, გადადო, შემოინახო
 ... Man kann nie wissen, wie schnell man in Not gerät, und es ist gut, rechtzeitig etwas auf die Seite zu legen.
 არასოდეს არ იცი, როდის გაგიჭირდება კაცს, და კარგია, დროზე გადაინახო (გადადო) გვერდზე რაიმე (შემოინახო, დაზოგო რაიმე).
- 1393** = **jmdn. von der Seite ansehen** (fam) – jmdn. verächtlich ansehen – გვერდულად უყურებს, ედიღულება, მედიღურად უცქერს
 ... Seit Tagen bemerke ich, dass mich meine Kollegin immer von der Seite ansieht. Was hat sie nur gegen mich?
 რამდენიმე დღეა გამჩნევ, ჩემი კოლეგა გვერდულად მიყურებს. ნეტავ რას მერჩის? (რა უნდა ნეტავ ჩემგან)?

- 1394 SEITENSPRUNG – einen Seitensprung machen** (fam) – ein Liebesabenteuer suchen – სასიყვარულო თავგადასავლებს ეძებს, ფლირტზე უარს არ ამბობს
 ...Ottokar war in seiner Jugend ein ausgesprochen schöner Mann, und wenn sich eine Gelegenheit bot, machte er gern einen kleinen Seitensprung.
 ოტოკარი ახალგაზრდობაში უდავოდ ლამაზი კაცი იყო და თუ ხელსაყრელი შემთხვევა ეძლეოდა, პატარ-პატარა სასიყვარულო თავგადასავლებზეც არ ამბობდა უარს.
- 1395 SELIG – selig sein** – 1. glücklich sein- თავს ბედნიერად გრძნობს. 2. betrunken sein (fam) – ნასვამია (მიღებული ჰყავს უფალს)
 ...Meine Schwester hat in der Lotterie gewonnen. Sie ist ganz selig.
 ჩემმა დამ ლატარეაში მოიგო. იგი ბედნიერად გრძნობს თავს.
 ... Er saß allein am Tisch, lachte und sang vor sich hin, und jeder sah, dass er schon wieder selig war.
 იგი მარტო იჯდა მაგიდასთან, იცინოდა და თავისთვის ღიღინებდა. ყველა ხედავდა, რომ იგი კვლავ ნასვამი იყო (მიღებული ჰყავდა უფალს).
- 1396 SEMESTER – er ist ein altes Semester** (stark. fam) – er ist alt – მოხუცია
 ...Solche Torheiten sollte er sich nicht mehr erlauben. Er ist doch schon ein ziemlich altes Semester.
 ... ასეთი სისულელეების ნება აღარ უნდა მისცეს თავს. იგი ხომ საკმაოდ მოხუცია უკვე.
- 1397 SENF – er muss überall seinen Senf dazugeben** (stärker fam) – er muss immer ungefragt seine unwesentliche Meinung sagen – შენი სიტყვა გაურიო, აზრი გამოთქვა (სადაც არ გეკითხებიან).
 „...Sie glauben, die sind dumm, wenn sie nicht bei jeder Unterhaltung ihren Senf dazugeben.“
 „თქვენ გგონიათ, ეგენი სულელები არიან, რახან არ ცდილობენ ყოველ საუბარში თავისი სიტყვა გაურიონ.“
 ... Von der Materie selbst hat sein Sohn gar keine Ahnung, aber überall muss er doch seinen Senf dazugeben.
 ... მის ვაჟს თვით მასალაზე არავითარი წარმოდგენა არ აქვს, მაგრამ ყველგან ხომ უნდა გამოთქვას თავისი აზრი (ყველგან ხომ უნდა გაურიოს თავისი სიტყვა).
- 1398 SETZEN – aufs falsche Pferd setzen** (fam) – sich für eine Sache entscheiden, die einen Nachteile bringt – მცდარი სვლა გააკეთა, ანგარიშში მოტყუვდა
 ...Er hätte lieber seine alte Stellung behalten sollen, aber er glaubte, sich zu verbessern. Nun sieht er ein, dass er aufs falsche Pferd gesetzt hatte.
 ნეტავ შეენარჩუნებინა თავისი ძველი ადგილი, მაგრამ ეგონა, მდგომარეობას გაიუმჯობესებდა. ახლა კი მიხვდა, რომ მცდარი სვლა გააკეთა (ანგარიშში მოტყუვდა).
- 1399 = es setzt Hiebe (oder) Schläge** (fam) – es gibt Schläge – მოგხვდება, ცემა-ტყეპა მოგიწევს
 ...Wenn ihr heute wieder so schmutzig von Spielplatz kommt, setzt es Hiebe.
 ... თუ დღეს ისევ ასე ჭუჭყიანი დაბრუნდებით სათამაშო მოედნიდან, მოგხვდებათ.
- 1400 SICH – an(und)für sich** – im Grunde genommen, eigentlich – კაცმა რომ თქვას, საკუთრივ, თავისთავად
 ... Es war wie ein Wunder, dass bei dem Schiffsunglück noch jemand gerettet werden konnte. An (und) für sich hatte niemand mehr mit Überlebenden gerechnet.
 სასწაული იყო, გემის დაღუპვის შემდეგ რომ ვიღაც კიდევ გადარჩა. კაცმა რომ თქვას, არავის არ ჰქონდა იმედი, თუ ვინმე გადაურჩებოდა სიკვდილს.
- 1401 = das ist eine Sache für sich** – das ist eine heikle (oder) eine besondere Angelegenheit – ეს დელიკატური საქმეა, ეს განსაკუთრებულ (ფაქიზ) მიდგომას საჭიროებს, საკლაუზნიკია

- ... Ich hätte nie Steuerberater werden mögen, denn die Steuergesetzgebung ist eine Sache für sich.
- ... არასოდეს ვისურვებდი საგადასახადო სამსახურის მოხელე ვყოფილიყავი, რადგან საგადასახადო კანონების წარმოება-გარკვევა ძალიან დელიკატური საქმეა.
- 1402 = es hat nichts auf sich** – es hat keine Bedeutung, es ist unwesentlich – არა უშავს, არსებითი მნიშვნელობა არა აქვს
 ...Es hat nichts auf sich, ob er an den Verhandlungen teilnimmt oder nicht.
 არა უშავს (არსებითი მნიშვნელობა არა აქვს), მიიღებს იგი მოლაპარაკებებში მონაწილეობას თუ არა.
- 1403 = er macht sich** (fam) – er wird besser, er macht Fortschritte, er entwickelt sich gut – წარმატებებს აღწევს, წინ მიდის
 ... Er war kein guter Schüler, aber im praktischen Leben macht er sich.
 ... კარგი მოსწავლე არ იყო, მაგრამ პრაქტიკულ ცხოვრებაში წარმატებები აქვს.
- 1404 = er ist nicht bei sich** (fam) – er ist ohnmächtig, er ist nicht bei Bewusstsein, er ist nicht bei Sinnen – გონებაზე არაა, ცნობიერება დაკარგული აქვს, უგრძობოდაა
 ...Der Arzt sagte, er sei in den letzten Stunden vor seinem Tode nicht mehr bei sich gewesen.
 ექიმმა თქვა, რომ მას სიკვდილამდე ბოლო საათებში ცნობიერება დაკარგული ჰქონდა (გონზე არ იყო, უგრძობოდ იყო).
- 1405 SIEB – sie hat ein Gedächtnis wie ein Sieb** (fam) – sie vergißt sehr schnell – გონებიდან უქრება, მალე ავიწყდება, გულმაგიწვია(სიტყვა-სიტყვით: მისი მეხსიერება საცერვიოთაა)
 ...Ich habe ihr schon dreimal meine Adresse gesagt, aber sie kann sie nicht behalten. Sie hat ein Gedächtnis wie ein Sieb.
 მე მას ჩემი მისამართი სამჯერ ვუთხარი, მაგრამ ვერ დაიმახსოვრა. გონებიდან უქრება, მალე ავიწყდება ყველაფერი.
- 1406 SIEGEL – ich gebe dir Brief und Siegel** – ich versichere dir, dass es so ist – დაბეჯითებით გეუბნები, გეუბნები, ამას წყალი არ გაუვა
 ...Ich gebe dir Brief und Siegel, dass ich das Geld in drei Wochen zurückzahlen werde.
დაბეჯითებით გეუბნები, რომ ფულს სამ კვირაში უკან დაგიბრუნებ.
- 1407 SINN – für eine Sache (keinen) Sinn haben** – für etwas(kein) Interesse haben (un)empfänglich sein – უცხოა,(უცხო არაა), მიდრეკილება (არ) აქვს, (ვერ) ჩასწვდება, (არ)გაეგება, გული (არ) მიუწევს
 „...Ja, für diese Dinge hast du wenig Sinn, Thomas.“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „ასეთი რამ შენთვის უცხოა (ამის მიდრეკილება არა გაქვს, ამას შენ ვერ ჩასწვდები), თომას.“
 ...Materialisten haben für Kunst oft gar keinen Sinn.
 მატერიალისტებს ხშირად ხელოვნებისადმი მიდრეკილება არ აქვთ.
 ...Für solche Dinge hat er Sinn.
 ასეთ რამეზე მას გული მიუწევს (ასეთი რამ გაეგება).
- 1408 = in den Sinn(nicht)kommen** – sich(nicht) erinnern, einen (keinen) Gedanken haben – აზრში აქვს (არ აქვს), იხსენებს (ვერ იხსენებს), თავში გაუეღვა, თავში(არ) მოდის
 ...Irgendwo habe ich ihn schon gesehen, aber sein Name will mir nicht in den Sinn kommen.
 სადღაც მინახავს იგი, მაგრამ მისი სახელი არა და არ მომდის თავში (მისი სახელი არ მახსენდება).
 ...Es ist mir nie in den Sinn gekommen, meinen Betrieb aufzugeben.
 არასდროს არ მქონდა აზრში ჩემს საწარმოზე თავი დამენებებია.
- 1409 = seine fünf Sinne beisammen haben** (fam) – geistig normal sein – სულიერად ჯანსაღია, სრულ ჭკუაზეა(ან პირიქით)

...Wer solche Gerüchte verbreitet, kann seine fünf Sinne nicht beisammen haben.

ვინც ასეთ ჭორებს ავრცელებს, ვერ უნდა იყოს სრულ ჭკუაზე (სულიერად ჯანსაღი არაა).

- 1410 SITZEN – über den Büchern (einer Arbeit) sitzen** – eifrig studieren (arbeiten) – გულმოდგინედ მეცადინეობს (მუშაობს), წიგნებთან ზის, წიგნებს უკირკიტებს, თავის სამუშაოს არ ეშვება

... Er gönnt sich keine freie Minute, selbst am Sonntag sitzt er über den Büchern (über seiner Arbeit).

იგი არცერთი თავისუფალი წუთის უფლებას არ აძლევს თავისთავს, კვირა დღესაც კი წიგნებთან ზის (წიგნებს უკირკიტებს).

- 1411 = etwas nicht auf sich sitzen lassen** (fam) – etwas nicht unwidersprochen hinnehmen, sich etwas nicht gefallen lassen – შენს თავზე არ მიიღო, არ გაითავისო, არ შეარჩინო, არ აკადრებო

...Einen unberechtigten Vorwurf darf niemand auf sich sitzen lassen.

არასამართლიანი (დაუმსახურებელი) საყვედური არავინ არ უნდა გაითავისოს (არავის უნდა შეარჩინო, არავის არ უნდა აკადრებო).

... Der Herr erwies sich als Beamter der Reichsversicherungsanstalt, der nichts auf sich sitzen ließ.

(Feuchtwanger - Erfolg)

ეს კაცი აღმოჩნდა სახელმწიფო დაზღვევის სამმართველოს მოსამსახურე, რომელიც არავის არაფერს შეარჩენდა.

- 1412 = etwas sitzen haben** (fam) – betrunken sein – ნასვამია

...Peter darf nicht mehr trinken. Er hat schon einen sitzen.

პეტერმა არ უნდა დალიოს მეტი. უკვე ნასვამია.

- 1413 SITZENBLEIBEN – (in der Klasse) sitzenbleiben** (fam) – wegen schlechter Leistungen in der Schule die Klasse wiederholen müssen – კლასში დარჩე

... Die Nachricht, dass sein Sohn (in der Klasse) sitzenbleiben würde, war für ihn ein schwerer Schlag.

... ის ამბავი, რომ მისი ვაჟიშვილი კლასში დარჩებოდა, მისთვის მძიმე დარტყმა იყო.

- 1414 = auf seiner Ware sitzenbleiben** (fam) – eine Ware nicht verkaufen können – für seine Ware keine Käufer finden – საქონელი ჩაუწვა, საქონელი ვერ გაასალა

Der Konkurs des Unternehmens wurde dadurch verursacht, dass der Kaufmann sich für das Weihnachtsgeschäft mit einem großen Vorrat eingedeckt hatte und auf seiner Ware sitzengeblieben war.

საწარმოს გაკოტრება იმან გამოიწვია, რომ მეპატრონემ (ვაჭარმა) საშობაო მაღაზიისათვის დიდი მარაგი შემოიტანა, რისთვისაც საქონელი ჩაუწვა.

- 1415 = das Mädchen bleibt sitzen** – wird sich mich heiraten – დარჩება, არ გათხოვდება

...Das Mädchen ist verschimpft auf ihr Leben lang und bleibt sitzen oder hat's Handwerk verschmeckt, treibt's fort.

(Schiller – Kabale und Liebe)

გოგო კი სამუდამოდ შერცხვება, არ გათხოვდება (დარჩება გაუთხოვარი) და თუ ლოგინის ხელობა გაუტკბა, ველარას გახდები.

- 1416 SITZENLASSEN – ein Mädchen sitzenlassen** (fam) – ein Mädchen nicht heiraten, obwohl es ihr versprochen wurde – მიატოვა, არ მოიყვანა

... Als er die Freundin seiner Verlobten kennenlernte, ließ er kurzentschlossen sein Mädchen sitzen.

როცა მან თავისი დანიშნულის მეგობარი გაიცნო, მაშინვე მიატოვა საცოლვე.

- 1417 SITZFLEISCH – kein Sitzfleisch haben** (fam) – sich nicht lange mit einer Arbeit beschäftigen können – გულს ვერ უდებს, გული არ უჩერდება

...Zuerst studierte er Jura, und seit einem halben Jahr studiert er Medizin. Ich glaube, zu einem ernsthaften Studium hat er kein Sitzfleisch.

- თავდაპირველად იურისპრუდენციას სწავლობდა, და ნახევარი წელია მედიცინას სწავლობს. მე ვფიქრობ, იგი სერიოზულად სწავლას გულის ვერ უდებს (მას სერიოზულად სწავლაზე გული არ უხერდება).
- 1418 SO – so siehst du aus (fam) – du irrst dich, das traue ich dir (nicht)zu ძალიან –**
შემცდარხარ
...Glaubst du wirklich, ich würde dir noch einmal mit Geld aushelfen? So siehst du aus.
მართლა გგონია, რომ ფულით კვლავ დაგეხმარები? ძალიან შემცდარხარ.
- 1419 SOCKE – sich auf die Socken (Strümpfe) machen (stärker fam) – fortgehen –**
მოკურცხლა, მოუსვა (სასწრაფოდ გაუდგა გზას)
...Es wird schon dunkel, wir müssen uns schnellstens auf die Socken machen.
ბნელდება, ჩვენ რაც შეიძლება ჩქარა უნდა მოვკურცხლოთ.
- 1420 = jmdm. auf den Socken sein (stärker fam) – jmdn. verfolgen – თან დასდევს, უკან დაჰყვება, კუდში ჰყავს გამომბული, კვალდაკვალ მიჰყვება**
...Der Dieb konnte gar nicht entweichen. Die Polizei war ihm immer auf den Socken.
ქურდი ვეღარ მოახერხებდა თავის არიდებას. პოლიცია სულ კვალდაკვალ მიჰყვებოდა (უკან დაჰყვებოდა).
- 1421 = aus den Socken springen – zuviel lachen – სიცილით მოკვდა, სიცილით მუცელზე კანი აღარ შერჩა, სიცილისგან ფერღები ჩაასკდა**
„Und so eine Kriegstraung mußt du mal mitmachen! Du springs aus dem Socken, sag’ ich dir.“
(Bredel - Die Söhne)
„სამხედრო ქორწინება უნდა გენახა! სიცილით მოკვდებოდი (სიცილით მუცელზე კანი აღარ შეგრჩებოდა, სიცილისგან ფერღები ჩაგასკდებოდა), გეუბნები!“
- 1422 SOHLE – sich an jmds. Sohlen heften – Dicht bei jmdm. bleiben (beim Gehen) –**
კვალდაკვალ დასდევს, კუდში ჰყავს გამომბული
...Durch sein unsicheren Benehmen machte sich der junge Mann verdächtig. Ein Passant heftete sich an seine Sohlen bis er ihn von dem nächsten Polizeibeamten festnehmen lassen konnte.
მისი არასაიმედო ქცევით ახალგაზრდა კაცმა ეჭვი გამოიწვია. ერთი გამვლელი კვალდაკვალ აედევნა მას, ვიდრე იგი უახლოეს პოლიციელს არ დააჭერინა.
- 1423 = das habe ich mir längst an den Sohlen abgelaufen (fam) - das ist mir nicht neu, diese Erfahrungen habe ich schon lange gemacht – გამოცდილი მაქვს, მოყირჭებული მაქვს, გული მოოხებული მაქვს**
...Ihre Erfahrungen sind mir interessant, aber nicht neu. Das habe ich mir längst an den Sohlen abgelaufen.
თქვენი გამოცდილებები ჩემთვის საინტერესოა, თუმცა ახალი არაა. ეს უკვე დიდი ხანია გამოვცადე. (უკვე მოყირჭებული, უკვე გულმოოხებული მაქვს).
- 1424 SONST – sonst wer (fam) – irgend jemand; eine besonders wichtige Persönlichkeit – აბა კვლავ ვინ,.. აბა სხვა ვინ, იგია რაც არის**
...Die Arbeit muss heute unbedingt erledigt werden. Entweder machst du sie oder sonst wer.
საქმე აუცილებლად დღესვე უნდა მოგვარდეს. ამას შენ თუ გააკეთებ აბა სხვა ვინ.
...Er ist überzeugt von sich und glaubt, er sei sonst wer.
იგი თავის თავში დარწმუნებულია და ჰგონია, იგია რაც არის.
- 1425 SONNTAG – es ist nicht alle Tage Sonntag – man kann nicht immer nur Angenehmenes erwarten, man kann es nicht immer gut haben – ყოველთვის დღესასწაული ხომ არაა, სულ კარგი ხომ არ იქნება**
...Du kannst nicht immer neue Spielzeug bekommen. Es ist nicht alle Tage Sonntag.
ყოველთვის ახალ სათამაშოს ვერ მიიღებ. ყოველდღე დღესასწაული როდია.
- 1426 SPAN – Späne machen (fam) – Schwierigkeiten machen – სირთულეებმა იჩინა თავი**

- ...Zuerst waren alle ganz begeistert von dem Plan, den alten Leuten zu helfen, aber nun machen verschiedene Späne.
თავდაპირველად ყველა აღფრთოვანებული იყო გეგმით, მოხუც ადამიანებს დახმარებოდნენ, მაგრამ ახლა სხვადასხვა სირთულეებმა იჩინა თავი.
- 1427 SPANNEN – mit jmdm. aufgespanntem Fuß stehen** – mit jmdm. in unfreundlichen Beziehungen stehen – დაძაბული ურთიერთობა აქვს
... Seit der Erbschaftsauseinandersetzung stehen die Geschwister miteinander auf gespanntem Fuß.
მემკვიდრეობის საკითხთან დაკავშირებულ შეხლა-შემოხლის შემდეგ, დედამამიშვილებს დაძაბული ურთიერთობა აქვთ.
- 1428 = gespannt sein (wie ein Regenschirm) (fam)** – sehr neugierig sein – ცნობისმოყვარეობა კლავს
...Ich war gespannt (wie ein Regenschirm), ob er sein Versprechen halten würde.
ცნობისმოყვარეობა (ინტერესი) მკლავდა, შეასრულებდა იგი თავის დანაპირებს თუ არა.
- 1429 SPAß – es macht jmdm. Spaß** – es macht jmdm. Vergnügen – სიამოვნებას ჰგვრის
...Es macht Kunz verteufelt Spaß, die lernbegierigen jungen Burschen anzuweisen.
(Bredel – Fünfzig Tage)
კუნცს დიდ სიამოვნებას ჰგვრის, ამ ახალგაზრდა ცნობისმოყვარე ყმაწვილების სწავლება.
- 1430 SPARGEL – einen Spargel quer essen können** – einen sehr breiten Mund haben – ფართო პირი აქვს, ხარს გადაყლაპავს იმოდენა პირი აქვს
...Die neue Fernsehansagerin kann einen Spargel quer essen.
ტელევიზიის დიქტორს იმოდენა ყბა (პირი) აქვს, რომ ხარს გადაყლაპავს.
- 1431 SPATZ – du hast wohl Spatzen unterm Hut** (fam) – sagt man, wenn jmd. in einem geschlossenen Raum oder beim Grüßen den Hut oder die Mütze nicht abnimmt - ქუდს რატომ არ იხდი? (სიტყვა-სიტყვით: ბელურა ხომ არ გყავს ქუდის ქვეშ)
...Scheu und verlegen trat der alte Mann in die Polizeistube, und der Beamte fragte ihn, ob er Spatzen unterm Hut hätte, weil er ihn beim Betreten des Raumes nicht abgenommen hatte.
შეშინებული და დაბნეული შემოვიდა მოხუცი კაცი პოლიციელის ოთახში, და პოლიციის თანამშრომელი შეეკითხა, ქუდს ქვემოთ ბელურა ხომ არ გყავს, რადგან მან იგი შემოსვლისას არ მოიხადა.
- 1432 = nach Spatzen mit Kanonen schießen (fam)** – mit übergroßem Aufwand kleine Mißstände beseitigen wollen – ალიაქოთი ატეხო (სიტყვასიტყვით: ბელურებს ტყვია-მფრქვევები დაუშინო), რწყილი სპილოდ აქციო (რწყილი სპილოდ მოგეჩვენოს)
...Sie können der Kassierin bei dem geringen Fehlbetrag nicht gleich mit der Polizei drohen. Das hieße ja, nach Spatzen mit Kanonen schießen.
მოლარეს მცირე შეცდომის გამო მაშინვე პოლიციით ნუ დაემუქრებით. ეს იმას ნიშნავს, რწყილი სპილოდ მოგეჩვენოს. (არ ღირს ალიაქოთის ატეხვა)
- 1433 SPECK – im Speck sitzen (fam)** – im Wohlstand leben- ქერის ორმოშია, თავსაყრელად აქვს (სიტყვასიტყვით- ქონში ზის)
...Wer im Speck sitzt, weiß nicht, wie denen zumute ist, die nicht das Notwendigste zu essen haben.
ვისაც ყველაფერი თავსაყრელად აქვს, (ვისაც ქერის ორმოში ზის) არ იცის, რას უნდა გრძნობდეს ისეთები, ვისაც ყველაზე აუცილებელი საკვებიც არ აქვთ.
- 1434 = er geht ran an den Speck (fam)** – er geht mit Mut und Energie an die Arbeit – მოელი ძალებითაა საქმეში ჩართული, მხნედ მოკიდა სამუშაოს ხელი
...Die Erholung hat ihm sehr gut getan, und er geht jetzt tüchtig ran an den Speck.
დასვენება ძალიან მოუხდა მას. ახლა მოელი ძალებითაა საქმეში ჩართული (მხნედ მოკიდა სამუშაოს ხელი).

- 1435 SPECKIG – Speckig und dreckig** (fam) – fettig und schmutzig – გაქონილია, ამოთხუპნულია, გამურულია
 ...Der Anzug muss dringend gereinigt werden. Am Kragen ist er schon ganz speckig und dreckig.
 პიჯაკი სასწრაფოდ უნდა გაიწმინდოს. საყელო უკვე მთლად მოთხუპნულია (გაქონილია).
- 1436 SPENDIERHOSEN – die Spendierhosen anhalten** – (scherz) zum Spendieren aufgelegt sein – გულუხვობა (ხელგაშლილობა) გამოიჩინო
 ...Ein fünftaktiges Klavier, ein Geschenk des Vaters ... Daß der Vater die Spendierhosen angehabt hat ... das rührt ihn (Schubert) fast zu Tränen.
 (J. Luk – Schuberts Lebensbild)
 ...ხუთოქტავიანი პიანინო, მამის საჩუქარი ... მამის ახეთმა ხელგაშლილობამ (გულუხვობამ) კინადამ ააცრემლა შუბერტი.
- 1437 SPIEGEL – jmdm. den Spiegel vorhalten** – jmdm. unverblümt die Meinung sagen – jmdm. sagen, was man von ihm denkt – პირში მიახლო სათქმელი
 ...Sie ist so schrecklich egoistisch. Gestern habe ich ihr den Spiegel vorgehalten, und nun ist sie böse mit mir.
 იგი საშინლად ეგოისტია. გუშინ მე მას ყველაფერი მივახლოე პირში (ფუთხარი, რასაც ვფიქრობდი მასზე) და ახლა გაბრაზებულია ჩემზე.
- 1438 SPIEL – lass mich aus dem Spiel** – ich will mit deiner Sache nichts zu tun haben – თავი დამანებე (ნუ გამხვევ ამ საქმეში), თამაშიდან გავდივარ
 ... Ich habe dich vor dem Mann gewarnt, aber du wolltest nicht hören. Jetzt lass mich aus dem Spiel.
 მე გაგაფრთხილე შენ ამ კაცის შესახებ, მაგრამ შენ არ მომისმინე. ახლა დამანებე თავი (ნუ გამხვევ ამ საქმეში).
- 1439 = aufs Spiel setzen** – riskieren, in Gefahr bringen – ბედი სასწორზე შეაგლო, თავი განსაცდელში ჩაიგლო
 ... Du wirst von deinem Vater nicht glauben, daß er damals leichtfertig und unüberlegt, dein Glück aufs Spiel gesetzt hat.
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 გულში ერთხელაც არ გაივლო, რომ მამაშენმა მაშინ იოლად და დაუფიქრებლად შეაგლო შენი ბედი სასწორზე.
 Er hatte es (sein Leben)oft aufs Spiel gesetzt,im Krieg und im Frieden.
 . (Segehrs-Die Toten bleiben jung)
- მას ომისა და მშვიდობიანობის დროს თავისი სიცოცხლე არაერთხელ ჩაუგდია განსაცდელში.
- 1440 = ein Spiel mit dem Feuer** – eine gefährliche Angelegenheit – ცეცხლთან თამაშია
 ...Was ihr vorhabt, ist ein Spiel mit dem Feuer, seid vorsichtig!
 რაც თქვენ გაგიზრახავთ, ცეცხლთან თამაშია. ფრთხილად იყავით!
 ...Die Liebe ist ein Spiel mit dem Feuer.
 სიყვარული ცეცხლთან თამაშია.
- 1441 = etwas steht auf dem Spiel** – in Gefahr sein, verloren zu gehen, Schaden zu nehmen – ბედი წყდება, სასწორზეა დადებული
 ...Daheim wissen sie so gut wie wir, was hier auf dem Spiel steht.
 (Bredel – Der Sonderführer)
 იქ, შინ, იმათ ისევე კარგად იციან, როგორც ჩვენ, რისი ბედი წყდება აქ (თუ რა არის სასწორზე დადებული).
- 1442 = gewonnenes Spiel haben** – alles erreicht haben – საქმე გაჩარხულია, საქმე აღჩუხია
 „Wenn ich vor der Herzogin ...naiv erscheine ... da haben wir gewonnenes Spiel.“
 (G.Weerth – Schnapphahnski)

თუ ჰერცოგის მეუღლეს ... მიამიტად ვერვინე ... მაშინ ჩვენი საქმე განარხულია (საქმე აღწეხდა, საქმე დამშია მისული, ბურთი ხელთა გვაქვს, ბურთი გატანილია, კარგი დარი დაგვიდგება).

- 1443 = gute Miene zum bösen Spiel machen** – sich mit seinem Schicksal (seiner Lage) abfinden – იხტიბარი არ გაიტეხა, აბრუ არ გაიტეხა (იხ.Miene№948)
...Das Spiel ist aus. Jetzt bleibt nichts mehr übrig als gut zu verlieren, als gute Miene zum bösen Spiel zu machen.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

თამაში გათავდა. ახლა ისღა დამრჩენია, წაგებულმა თავი ღირსეულად დავიტვირო, აბრუ (იხტიბარი, ეხტიბარი) არ გავიტეხო.

- 1444 SPIESS – wie am Spieße schreien** (brüllen) (fam) – fürchterlich laut schreien, lauthals schreien – გამყივანი ხმით ყვირის, შამფურნაკრავივით ღრიალებს, გაჰკივის
...Der kleine Junge hatte sich schlimm in den Finger geschnitten und schrie wie am Spieß.
პატარა ბიჭუნამ ხელი საშინლად გაიჭრა და გამკივანი ხმით ჰყვიროდა (შამფურზე წამოგებულვით, შამფურნაკრავივით გაჰკიოდა).

- 1445 = den Spieß umdrehen, umkehren** (fam) – statt sich zu verteidigen, das gleiche Argument zum Angriff benutzen – შენივე იარაღი შენსავე წინააღმდეგ მოაბრუნონ...
... Und dann werden sie den Spieß gegen mich umdrehen und mich als Verleumder ansprangern.

(A. Scharrer – Dorfgeschichten einmal anders)

მაშინ ისინი ჩემს იარაღს ჩემსავე წინააღმდეგ მოაბრუნებენ და ცილისწამებაში დამდებენ ბრალს.

- 1446 SPITZE – eine Sache auf die Spitze treiben** – etwas bis zum äußersten treiben. – უკიდურესობამდე მიიყვანა (იხ. treiben №1446)
...Man darf die Gutmütigkeit anderer nicht auf die Spitze treiben.
არ შეიძლება სხვისი სიკეთით ისარგებლო და საქმე უკიდურესობამდე მიიყვანო (არ შეიძლება სხვისი სიკეთით უკიდურესობამდე ისარგებლო).

- 1447 = jmdm. die Spitze bieten** – jmdm. Widerstand bieten – წინააღმდეგობა გაუწია
... Er verfolgte unbeirrbar seinen Weg und jedem, der sich ihm in den Weg stellte, bot er die Spitze.

იგი უდრეკად (ურყევად) დასდევდა კვალდაკვალ და ყველას, ვინც გზაზე გადაეღობებოდა, წინააღმდეგობას უწევდა

- 1448 SPITZEN – sich auf etwas spitzen** (fam) – hoffen, etwas zu bekommen – იმედი აქვს, ანგარიშობს, გეგმავს
...Er war sehr enttäuscht, denn er hatte sich darauf gespitzt, zum Essen eingeladen zu werden.
იგი იმედგაცრუებული იყო, რადგან ძალიან იმედოვნებდა, (ასე ანგარიშობდა, გეგმაში ჰქონდა), რომ პურ-მარილზე დაპატიუებდნენ.

- 1449 SPOREN – sich die Sporen verdienen** – durch gute Leistungen, Verdienste erwerben – სახელი მოიხვეჭა
...Schon lange drängte es Herrn R., sich in der Außenpolitik seine Sporen zu verdienen.

(W. Putlitz – Unterwegs nach Deutschland)

რა ხანია ბ-ნი რ. შეპყრობილი იყო სურვილით სახელი მოეხვეჭა საგარეო პოლიტიკის სფეროში.

- 1450 SPORNEN – er ist gestieft und gespornt** (fam) – er ist bereit fortzugehen – მორთულ-მოკაზმულია
...Ich hatte nicht gewusst, dass er verreisen wollte, und als ich ihn besuchen wollte, war er schon gestieft und gespornt.

არ ვიცოდი, თუ გამგზავრებას აპირებდა, და როცა მასთან სტუმრობა ვისურვე, იგი უკვე მორთულ-მოკაზმული დამხვდა

- 1451 SPOTTEN – jeder Beschreibung spotten** – unbeschreiblich schlecht sein – ვერ აღწერ, ისე ცუდი
...Diese Arbeit soll ein Meisterwerk sein? Sie spottet jeder Beschreibung.

ეს ნაწარმოებია შედეგრი? იგი წარმოუდგენლად ცუდია (ვერ აღწერ, ისე ცუდია).

1452 SPRACHE – heraus mit der Sprache – sag endlich alles – ამოიღვი ენა, დაყაჭე
Da schrie der Vater, als hielt ich ein entsetzliches Geheimnis verborgen: „Heraus mit der Sprache!“

(Becher – Abschied)

მაშინ მამამ დამიღრიალა, თითქოს რაღაც საშინელ საიდუმლოებას ვმაღავდი: „ამოიღვი ენა (გამოტყედი, დაყაჭე)!“

1453 = in sieben Sprachen schweigen – den Mund halten, kein Wort sagen – კრიჭაშეკრულია, პირში წყალი აქვს დაგუბებული, კრინტს არ ძრავს
...Während die anderen sich ereiferten, schwieg er in sieben Sprachen.

სანამ დანარჩენები გაცხარებით ლაპარაკობდნენ, იგი კრიჭაშეკრული იჯდა (თითქოს პირში წყალი ჰქონდა დაგუბებული, კრინტი არ დაუძრავს).

1454 SPRECHEN – für jmdn. nicht zu sprechen sein – jmdn. nicht empfangen – არავის მიღების თავი არ აქვს, არავისთან ლაპარაკის თავი არ აქვს
...Sie war von dem Tod ihrer einzigen Tochter so erschüttert, dass sie für niemand zu sprechen war.

იგი მისი ერთადერთი ქალიშვილის სიკვდილით ისე იყო შეძრწუნებული, არავის მიღების თავი არ ჰქონდა (არავისთან ლაპარაკის თავი არ ჰქონდა).

1455 = gut auf jmdn. zu sprechen sein – jmdn. mögen, Sympathien für jmdn. haben – კეთილგანწყობითაა, სიმპათიებითაა განწყობილი
...Frau Braun ist tüchtig und zuverlässig, darum ist ihr Chef gut auf sie zu sprechen.

ქნი ბრაუნის მარჯვე და სანდო ქალია, ამიტომ მისი უფროსი კეთილგანწყობითაა მის მიმართ.

1456 = nicht gut zu sprechen sein auf jmdn. – nicht zum besten zu sprechen sein auf jmdn. – jmdn. nicht mögen – keine gute Meinung über jmdn. haben – ძვირს ამბობს, ცუდი აზრისაა, გულზე არ ეხატება
...Auf ihre beiden Schwägerinnen war sie (Frau Beate) nicht gut zu sprechen.

(Kellermann – Totentanz)

იგი (ფრაუ ბეატე) თავისი ორივე რძლის ძვირს ამბობდა (ორივე რძალზე ცუდი აზრისა იყო).

...Die Sache war die dass der alte Herr auf Ida Jungmann nicht zum besten sprechen war.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

ცოდვა გამხელილი სჯობია. და, მოხუც ბატონს იდა იუნგმანი მაინცდამაინც გულზე არ ეხატებოდა.

1457 = die Sache spricht für ihn – die Sache zeigt von einem guten Charakter, von seiner Tüchtigkeit, etwas erwirbt ihm Sympathien – მის კარგ კაცობაზე (კარგ ადამიანობაზე) მეტყველებს, საქმეში გვიჩვენა მისი კაიკაცობა
...Dass er unaufgefordert die Arbeit seines erkrankten Kollegen mit übernahm, spricht für ihn.
ის, რომ მან ვინმეს დავალების გარეშე თავისი დაავადებული კოლეგის სამუშაო თავის თავზე აიღო, მის კაიკაცობაზე (კარგ ადამიანობაზე) მეტყველებს.

1458 = es spricht sich herum – man spricht über jmdn. – man beurteilt jmdn. – მითქმა-მოთქმა იმართება, სალაპარაკო (საჭორაო ხდება)
...Er wußte: wenn ein Mann seine Schulden bezahlt, so spricht sich das herum.

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

... მან იცოდა: როდესაც ადამიანი თავისი ვალების გადახდას იწყებს, ამაზე მითქმა-მოთქმა იმართება (ამის შესახებ ხმა გავარდება, ეს სალაპარაკო ხდება).

1459 SPRINGEN – etw. springt in die Augen – das ist auffällig, das fällt stark auf – თვალში მოგხვდება, ყველას თვალში ხელსაყრელია, აშკარაა, მოსაწონია

...Unsere Tochter ist heiratfähig und in der Lage, eine Partie zu machen, die allen Leuten als vorteilhaft und rühmlich in die Augen springt – sie soll sie machen!

(Th. Mann-Buddenbrooks)

ჩვენი ქალიშვილი გასათხოვარია, ახლა მას შემთხვევა ეძლევა ყველას თვალში ხელსაყრელი და მოსაწონი პარტია აირჩიოს და უნდა აირჩიოს კიდევ!

...Es sprang in die Augen, wie schamlos er ganz allein darauf spekuliert hatte.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

აშკარა იყო, ბანკირი უსირცხვილოდ სპეკულიანობდა.

1460 = etw. springen lassen (fam) – etwas spendieren, etwas ausgeben – ჯიბეზე გაიკრა ხელი, ფული დახარჯა

„Hat er denn keine Lust, dich einmal auszuführen und etwas springen zu lassen?“^h

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

„ნუთუ მას სურვილი არა აქვს, ერთხელ მაინც სადმე მიგიწვიოს და ჯიბეზე ხელი გაიკრას?“

...Zu seinem Jubiläum hat er für alle Kollegen etwas springen lassen.

თავის იუბილეზე მან ყველა კოლეგისთვის გაიკრა ჯიბეზე ხელი (ყველა კოლეგას გაუმასპინძლდა).

1461 SPRITZE – der erste an der Spritze sein – der erste an der Stelle sein – sich als Führer (Leiter) betrachten – თავი თავკაცად (პირველ კაცად) მიაჩნია

„Wenn diese Leute meinen, sie seien die ersten an der Spritze, so ist das zum Lachen und weiter nichts.“

(Th. Mann- Buddenbrooks)

„თუ ამ ადამიანებს თავისი თავი თავკაცებად (პირველ კაცებად) მიაჩნიათ, ფრიად სასაცილოა და მეტი არაფერი.“

1462 SPRUNG – auf dem Sprunge sein (stehen) (fam) – bereit sein, etwas zu tun – მზად ვიყავი, ის იყო ვაპირებდი...

...Jetzt hieß es, jeder Zeit auf dem Sprunge sein.

(Bredel – Der Sonderführer)

ახლა ყოველ წუთს მზად უნდა ვყოფილიყავი.

...Ich war oder stand gerade auf dem Sprunge, dir ein Telegramm zu schicken, als der Postbote mir deinen Brief brachte.

ის იყო ვაპირებდი (მზად ვიყავი) შენთვის დეპეშის გამოგზავნას, რომ ფოსტალიონმა შენი წერილი მომიტანა.

1463 = (keine) groß(e) Sprünge machen (fam) – (nicht) verschwenderisch leben (nicht) viel unternehmen – ფრთებს გაშლის, გაინავარდებს ან (ვერ გაშლის, ვერ გაინავარდებს)

...Eine Besatzung, meint der König, die dem Bürger auf dem Nacken lastet, verbiete ihm durch ihre schwere, große Sprünge zu machen.

(Goethe - Egmont)

მეფის აზრით, საოკუპაციო ჯარი, რომელიც მოქალაქეებს ტვირთად აწვა კისერზე, არ აძლევდა მათ ფრთების გაშლის (განავარდების) საშუალებას.

...Mit ihrem kleinen Einkommen kann sie keine große Sprünge machen.

...მისი მცირე შემოსავლით იგი (ქალი) დიდად ვერ გაშლის ფრთებს (ვერ განავარდებს).

1464 = auf einen Sprung (fam) – für kurze Zeit – ერთი წუთით

„...Baronin Thünen war so reizend, auf einen Sprung zu mir zu kommen.“

(Kellermann - Totentanz)

„ბარონესა ტიუნენმა იმდენი გულკეთილობა გამოიჩინა, რომ ერთი წუთით შემოირბინა ჩემთან.“

1465 = ein Katzensprung (ein kleiner Sprung) (fam) – ein kurzer Weg – აგერ ყურის ძირშია
„...O, du hättest natürlich nur hinfahren müssen,“ sagte sie (Tony) eifrig. „Es ist ein Katzensprung bis Rostok.“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

- უნდა წახვიდე – ცხარედ თქვა ტონიმ, როსტოკი აგერ ყურის ძირშია.
- 1466 SPUCKE – mir blieb die Spucke weg** (stark fam) – ich war sehr erstaunt – ნერწყვი გამიხერდა პირში, გაოგნებული დავრჩი
...Als er mir von seinem Plan, ins Ausland zu gehen berichtete, blieb mir die Spucke weg.
როცა მან მისი გეგმა – საზღვარგარეთ წასვლის შესახებ მამცნო, ნერწყვი გამიხერდა პირში, (ძალიან გაოგნებული დავრჩი).
- 1467 STAMM – er ist von Stamme „Nimm“**(fam) – er ist unbescheiden; er nimmt lieber, anstatt zu geben, stetts auf seinen Vorteil, auf Gewinn bedacht sein, immer alles nehmen, was man bekommen kann – თავისთვის ექანება, ყოველთვის მოითხოვს, გაცემაზე კი არ ფიქრობს
Kein Wunder, dass er so wohlhabend ist, er ist ja auch vom Stamme „Nimm“.
გასაკვირი როდია, ის რომ შეძლებულად ცხოვრობს. იგი ყოველთვის თავისთვის ექანებოდა (ყოველთვის მოითხოვდა, გაცემაზე კი არ ფიქრობდა).
- 1468 STAND – gut im Stande sein** – in gutem Zustand sein – კარგად შენახულია, კარგ ფორმაშია
Das zum kaum angebotene Auto ist zwar ein altes Modell, aber durchaus noch gut im Stande.
საყიდლად შემოთავაზებული ავტომანქანა ძველი მოდელისაა, მაგრამ საკმაოდ კარგადაა შენახული (ჯერ კიდევ კარგ ფორმაშია).
- 1469 STANDPAUKE – eine Standpauke halten** – jmdm. eine Strafpredigt halten – jmdm. Ratschläge geben – Hinweisungen geben – ნოტაციას უკითხავს, ჭკუას ასწავლის, ჭკუას არიგებს
... Er widerstand der Versuchung Otilie eine Standpauke über ihr unfolgerichtiges Denken zu halten.
მან თავი შეიკავა ცდუნებისაგან ნოტაცია წაეკითხა (ჭკუა ესწავლებინა)
ოტილიესათვის მისი ულოგიკო მსჯელობის გამო.
...Sie hielt mir mit viel Verstand und Freundlichkeit eine Strafpredigt.
(Goethe – Dichtung und Wahrheit)
მან ძალიან გონივრულად და მეგობრულად დამარიგა ჭკუა.
- 1470 STANDPUNKT – jmdm. seinen Standpunkt klarmachen** (fam) – jmdm. seine Meinung deutlich sagen – შენი შეხედულება (მოსაზრება) მოახსენო, ვინმეს ხაზგასმით უთხრა, რომ
...Die Angestellte versuchte, die Vorhaltungen des Chefs stets zu bagatellisieren, worauf dieser ihr tüchtig seinen Standpunkt klarmachte.
... თანამშრომელი (ქალი) ცდილობდა თავისი უფროსის საყვედურებისათვის არასათანადო შეფასება მიეცა (ნაკლებად მიექცია ყურადღება), რისთვისაც უფროსმა მას თავისი შეხედულება (მოსაზრება) ხაზგასმით მოახსენა.
- 1471 STANGE – ein Anzug von der Stange** (fam) – ein Konfektionsanzug, ein fertig gekaufter Anzug (Gegenteil: ein Maßanzug) – მზა პიჯაკი, ფაბრიკული
...Mein Sohn hat eine normale Figur. Ihm paßt jeder Anzug von der Stange.
ჩემს ვაჟს ნორმალური აღნაგობა აქვს. მას ყველა მზა პიჯაკი უხდება.
- 1472 = eine Stange Geld oder Gold** (fam) – sehr viel Geld – ფული ჩექქვივით აქვს, საკმაოდ დიდი თანხა მოაგროვა
... In seiner Freizeit verfaßte er Kurzgeschichten, und damit hat er schon eine Stange Geld verdient.
თავისუფალ დროს მან ე.წ. „კურცგეშისტები“ დაბეჭდა და ამით საკმაოდ დიდ თანხას მოუყარა თავი.
- 1473 = jmdm. die Stange halten** (fam) – jmdn. in Schutz nehmen, treu zu jmdm. stehen, für jmdn. eintreten, jmds. Meinung unterstützen – ექომაგება, ესარჩლება, მის მხარეზეა
...Da ich von Ihrer Unschuld überzeugt bin, werde ich Ihnen die Stange halten.
რადგან მე დარწმუნებული ვარ თქვენს უდანაშაულობაში, ყოველთვის გამოგექცემაგებით (გამოგესარჩლებით), ყოველთვის ვიქნები თქვენს მხარეზე.

1474 = **jmdn. bei der Stange halten** – jmdn. in seiner Gewalt halten; bewirken, dass jmd. eine begonnene Sache zu Ende führt– ლაგამამოდებულის ჰყავს, თავისი გავლენის ქვეშ ჰყავს მოქცეული

...Gesetzliche Mittel, die Witwe Jean-Jaques bei der Stange zu halten, gab es kaum.

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

საეჭვოა ყოფილიყო რაიმე კანონიერი საშუალება, რომ ჟან-ჟაკის ქვრივი ლაგამამოდებულის ჰყვოდა (თავისი გავლენის ქვეშ მოექციათ).

1475 = **bei der Stange bleiben** (fam) – beharrlich sein, ausharren; eine begonnene Sache nicht aufgeben, sondern zu Ende führt.– სიმტკიცე ბოლომდე შეინარჩუნო

... Wir dürfen nicht nachgeben, sondern müssen bei der Stange bleiben, sonst ist unsere Mühe verloren.

არ უნდა მოვეშვათ (არ უნდა წავიდეთ დათმობაზე, არ უნდა დავყაროთ ფარხმალი), არამედ ბოლომდე უნდა შეინარჩუნოთ სიმტკიცე, თორემ ამოდ დაიკარგება ჩვენი გარჯა.

1476 **STAPEL – eine Rede vom Stapel lassen** (fam) – eine Rede halten – სიტყვებად დაიღვარა, სიტყვა წარმოთქვა

...Auf der Hochzeit seiner Tochter ließ er eine sehr launige Rede zum Stapel.

თავისი ქალიშვილის ქორწილში იგი სიტყვებად დაიღვარა.

1477 **STAR – jmdm. den Star stechen** (fam) – jmdn. warnen, jmdn. aufklären - jmdn. (von etwas) unterrichten – საქმის ყურში ჩააყენა

... Wir hielten es für unsere Pflicht, ihm über das Vorleben seiner Verlobten den Star zu stechen.

ჩვენ ჩვენს მოვალეობად ჩავთვალეთ, იგი თავისი დანიშნულის წარსული ცხოვრების შესახებ საქმის ყურში ჩაგვეყენებინა.

1478 **STAUB – Staub aufwirbeln** (fam) – Aufsehen erregen – დიდი აურზაური (დიდი მითქმა-მოთქმა) გამოიწვია

...Der Prozeß gegen den Frauenmörder hat viel Staub aufgewirbelt.

ქალების მკვლელის პროცესმა დიდი აურზაური (დიდი მითქმა-მოთქმა) გამოიწვია.

1479 = **sich aus dem Staub(e) machen** (fam) – heimlich verschwinden, davongehen – გაიპარა, უგანა, აორთქლდა, გაუჩინარდა

...Als die alte Frau zu schreien anfing, machten sich die beiden Banditen aus dem Staube.

როცა მოხუცმა ქალმა ყვირილი მორთო, ორივე ბანდიტი უცებ გაუჩინარდა (გაიპარა, აორთქლდა).

...An einer Krümmung des Weges machte ich mich unbemerkt aus dem Staube und schloß mich meinen Kameraden an.

(Hauff – Memoiren des Satan)

... გზის მოსახვევში მე შეუმჩნევლად გამოვიპარე (გუგანე) და შეგუერთდი ჩემს ამხანაგებს.

1480 **STECKEN** (Verb) – **den Kopf in den Sand stecken** – die Tatsachen nicht sehen wollen, die Unannehmlichkeiten nicht erkennen wollen – ნატუჭში იმალება, უსიამოვნებებს თავს არიდებს, ფაქტს თვალს არ უსწორებს

...Anstatt für Abhilfe zu sorgen, steckt er den Kopf in den Sand.

იმის მაგიერ, რომ დახმარებაზე იზრუნოს, ნატუჭში იმალება (უსიამოვნებებს თავს არიდებს, არ უნდა ფაქტს თვალი გაუსწოროს).

1481 = **es jmdm. stecken** – jmdm. unverblüht die Meinung sagen – ნისკარტზე შემოკრა, შიგ გულში მოახვედრა, ცხვირში წკიპურტი ამოჰკრა

... Ferdinand tat Martin leid. Gleichzeitig aber freute er sich, dass er es ihm gesteckt hatte, dem Vernehmen.

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

მარტინს ეცოდებოდა ფერდინანდი, მაგრამ ამასთანავე სიამოვნებდა, რომ ნისკარტზე შემოკრა (შიგ გულში მოახვედრა, ცხვირში წკიპურტი ამოჰკრა).

- 1482** = **in ihm steckt etwas** (fam) – er ist begabt – რაღაც არის მასში, რაღაც იმალება მასში (იგი ნიჭიერია)
 ... Der bekannte Maler will den jungen Mann kostenlos ausbilden. Er meint, in ihm steckt etwas.
 ცნობილ მხატვარს უნდა ახალგაზრდა კაცს უფასოდ ასწავლოს. მას მიაჩნია, რომ მასში არის რაღაც (მასში იმალება რაღაც, იგი ნიჭიერია).
- 1483** = **wo steckt er?** (fam) – wo ist er? – ნეტავ სად არის? ნეტავ სად უნდა იყოს?
 ... Seit einer halben Stunde suche ich den Jungen. Wo steckt er nur?
 ნახევარი საათია ვეძებ ბიჭს. ნეტავ სად უნდა იყოს?
- 1484** = **in der Arbeit stecken** (fam) – viel Arbeit haben – სამუშაოშია ჩაფლული, საქმე ყელამდე აქვს
 ... Ich stecke so in der Arbeit, dass ich nicht einmal Zeit habe, einen kleinen Spaziergang zu machen.
 ისე ვარ სამუშაოში ჩაფლული (საქმე ისე მაქვს ყელამდე სავსე), რომ დროც კი არ მრჩება ცოტათი მაინც რომ გავისეირნო.
- 1485** = **dahinter steckt jemand, etwas** – hinter dieser Sache ist etwas (steht jemand), was (wer) nicht bekannt ist, diese Sache hat einen Grund, den man noch nicht kennt – ეს ვიღაცის ნამოქმედარია, ამაში ვიღაცის ხელი ურევია, ამის უკან რაღაც იმალება
 ... Legenden haben sich um ihn gebildet. Oft kann man in den Fabriken, in den Gruben, auf den Straßen hören: „Dahinter steckt er!“
 (Bredel – Verwandte und Bekannte)
 მისი სახელის გარშემო ლეგენდები შეიქმნა. ფაბრიკებს, მაღაზიებსა და ქუჩებში ხშირად ისმის: „ეს მისი ნამოქმედარია (ამ საქმეში მისი ხელი ურევია)!“
 ... Er hat mich doch umsonst, so eingehend nach meinen Plänen gefragt. Ich glaube, da steckt etwas dahinter.
 იგი მე ტყუილუბრალოდ როდი მეკითხებოდა ასე დაუინებით ჩემი გეგმების შესახებ. დარწმუნებული ვარ, ამის უკან რაღაც იმალება.
- 1486** **STECKEN** (Subst.) – **Dreck am Steck haben** (fam) – ein schlechtes Gewissen haben, etwas Unrechtes getan haben – სინდისი სუფთა არ აქვს, ცხვირი მოსვრილი აქვს ...
 ... Wer selber Dreck am Steck hat, sollte nicht über andere urteilen.
 ვისაც თავად არ აქვს სინდისი სუფთა, სხვისი განსჯის უფლება არ აქვს.
- 1487** **STEGREIF** – **aus dem Stegreif** – ohne Vorbereitung, improvisiert – სახელდახელოდ (ექსპრომტად)
 „...Gib ihm ein Thema auf, und er macht euch ein Gedicht aus dem Stegreif.“
 (Goethe – Dichtung und Wahrheit)
 მიეცით მას თემა და ის სახელდახელოდ (ექსპრომტად) ლექსს შეგიოხზავთ.
- 1488** **STEHEN** – **es steht schlecht um ihn** – es geht ihm schlecht – იგი ვერაა კარგად
 ... Er kann sich nach dem großen Blutverlust nicht erholen, und die Ärzte sagen, es steht schlecht um ihn.
 მას არ შეუძლია ბევრი სისხლის დაკარგვის შემდეგ დასვენება. ექიმები კი ამბობენ, რომ იგი ვერაა კარგად.
- 1489** = **gut mit jmdm. stehen** – mit jmdm. befreundet sein – დამეგობრებულია
 ... Mit unseren Nachbarn stehen wir sehr gut. Sie tun uns auch gern jede Gefälligkeit.
 ... ჩვენს მეზობლებთან ჩვენ დამეგობრებულები ვართ. ისინიც კეთილგანწყობით არიან ჩვენთან.
- 1490** = **sich gut stehen** – in einer guten Lage sein, es geht ihm (ihr) gut – კარგად უნდა იყოს (ეკონომიურად), შეძლებულად ცხოვრობს
 ... Herr E. hat zwei große Textilgeschäfte, und soviel ich weiß, steht er sich sehr gut.
 ბატონ ე-ს ორი დიდი ქსოვილების მაღაზია აქვს და რამდენადაც მე ვიცი, ეკონომიურად კარგად უნდა იყოს (ეკონომიურად კარგად არის, შეძლებულად ცხოვრობს).

1491 = über einer Sache stehen – eine Sache beherrschen – ვითარებას (სიტუაციას) ფლობს, კარგადაა საქმეში ჩახედული, კარგად ერკვევა საქმეში
...Wegen der aufgetretenen Spannungen wollten wir unseren alten Freund O. um Vermittlung bitten. Er steht über der Sache.

შექმნილი დაძაბულობების გამო გვესურდა ჩვენი ძველი მეგობრებისათვის შუამდგომლობა გვეთხოვა. იგი კარგად ფლობს ვითარებას / სიტუაციას/ (კარგადაა საქმეში ჩახედული, კარგად ერკვევა საქმეში).

1492 = wie stehst du dazu? – wie denkst du darüber? was ist deine Meinung darüber? – რა აზრის ხარ ამასზე? როგორ მოგწონს ეს აზრი?

...Die Zeitungen schreiben, die Berliner Gedächtniskirche soll in neuem Stil wieder aufgebaut werden. Wie stehst du dazu?

გაზეთები წერენ, რომ ბერლინის მემორიალური ეკლესია კვლავ უნდა აშენდეს ახალი სტილით. შენ რა აზრის ხარ ამასზე? (შენ როგორ მოგწონს ეს აზრი?)

1493 = alles steht (auf dem) Kopf (fam) – alles ist durcheinander, verkehrt – არეულ-დარეულია

... Als unsere Mutter verreist war, stand alles (auf dem) Kopf.

როცა დედა მოგზაურობდა, შინ ყველაფერი არეულ-დარეული იყო.

1494 STEIN – einen Stein aufheben – gegen jmdm. auftreten – ქვა დაუშინა, ქვა აღმართა, უკბინა, გაკილვა დაუწყო (იხ. № 1499)

...Wir alle sind schwache Menschen, und du bist, verzeih mir, wahrlich die letzte, die einen Stein aufheben dürfte.

(Th. Mann Buddenbrooks)

სისუსტე ყველას გვახასიათებს, შენ კი, მაპატიე და, ყველაზე ნაკლები უფლება გაქვს სხვას უკბინო.

1495 = Stein und Bein schwören (fam) – Leidenschaftlich beteuern, besonders fest, nachdrücklich schwören, bei allen Heiligen schwören -ყველა წმინდას იფიცებენ, ცას და დედამიწას იფიცებს, მწარედ იფიცებს

... Unser Junge und sein Freund schwören beide Stein und Bein, dass sie das Geld nicht genommen haben.

ჩვენი ბიჭი და მისი მეგობარი ორივენი ცას და დედამიწას იფიცებენ (მწარედ იფიცებენ), რომ ფული მათ არ აუღიათ.

1496 = bei jmdm. einen Stein im Brett haben (fam) – jmds. Sympathien haben, jmds. besonder Gunst genießen – კეთილად იყო განწყობილი, განსაკუთრებულ სიმპათიას იჩენდე

... Haben Sie denn noch gar nicht gemerkt, dass Ihre Tochter bei Ihrem Hausarzt einen Stein im Brett hat?

... ნუთუ ჯერ სულაც არ შეგიმჩნევიათ, რომ თქვენი ქალიშვილი კეთილად არის განწყობილი (განსაკუთრებულ სიმპათიას იჩენს) თქვენი ოჯახის ექიმის მიმართ?

1497 = den Stein ins Rollen bringen – eine schon längere Zeit schwelende Angelegenheit in Gang bringen – საქმეს ბიძგი მისცა, საქმე ადგილიდან დაძრა

„...Von ihm weiß ich,“ sagte Dr. Philippe, „dass er den Stein ins Rollen gebracht hat.“

(G. Harkental - Das Hochgericht)

„ჩემთვის ცნობილია,“ თქვა ექიმმა ფილიპმა, „რომ მან მისცა საქმეს პირველი ბიძგი.“

1498 = davon fällt jmdm. kein Stein aus der Krone! – ეს მის ღირსებას არ შეზღავნებს, ამით არა მოაკლდება რა

„... Und zu dem Mädchen können Sie auch etwas netter sein, Hubert. Davon fällt Ihnen kein Stein aus Ihrer Krone!“

(H. Fallada –Wolf unter Wölfen)

- „ქალიშვილსაც შეიძლება ცოტა უფრო თავაზიანად მოექცეთ ხოლმე, ჰუბერტ. ეს თქვენს ღირსებას არ შეხლავს (ამით თქვენ არა მოგაკლდებათ რა).“
- 1499** = **einen Stein auf jmdn. werfen** – damit beginnen, einen anderen öffentlich anzuklagen, zu beschuldigen – ქვა ესროლა, დაადანაშაულა
 ...Gerade der Mensch, von dem er es am wenigsten erwartete, warf den ersten Stein auf ihn.
 მას პირველად იმ ადამიანმა ესროლა ქვა, რომლისგანაც ამას ყველაზე ნაკლებად მოელოდა.
- 1500** = **jmdm. Steine in den Weg legen** – jmdm. Schwierigkeiten bereiten, für jmdm. Schwierigkeiten, Hindernisse absichtlich schaffen – გზა გადაუღობა, გზა ჩაუხერგა, ხელი შეუშალა
 ...Mit dieser Frage wollte er mir Steine in den Weg legen.
 ამ კითხვით მას ჩემთვის გზის ჩახერგვა (გზის გადაღობვა) ჰქონდა განზრახული.
- 1501** **STELLE – auf der Stelle** (fam) – sofort – ახლავე, უმალ, დაუყოვნებლივ, ადგილზე
 ...Ich gehe auf der Stelle, wenn du mir nicht sagst, wo du gestern warst.
 ახლავე წავალ, თუ არ მეტყვი, სად იყავი გუშინ.
 ...Bei dem schweren Autobusunglück waren fünf Personen auf der Stelle tot.
 ავტობუსის მძიმე უბედური შემთხვევის შედეგად ხუთი პიროვნება ადგილზე (უმალ) დაიღუპა.
 „Der schickt mich auf der Stelle weg,“ dachte Marie.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
- „იგი დაუყოვნებლივ დამითხოვს,“ გაიფიქრა მარიამი.
- 1502** = **auf der Stelle treten** (fam) – nicht vorwärtskommen – nicht vorankommen, keine Fortschritte machen – ერთ ადგილზეა გაყინული, წინ ვერ წავიდა, წარმატებები არ აქვს
 ... Der Wissenschaftler wurden schon ungeduldig, weil sie mit Ihren Forschungsarbeiten seit Wochen auf der Stelle traten.
 მეცნიერებს შეშფოთება დაეცოთ, რადგან რამდენიმე კვირაა მათი კვლევითი სამუშაოები შეჩერებულია (წინ ვერ წავიდნენ კვლევითი სამუშაოებით, ერთ ადგილზე არიან გაყინულნი).
 ...Sie wollte beruflich nicht ewig auf der Stelle treten und begann einen Umschulungskurs.
 მას არ უნდოდა პროფესიულად ერთ ადგილზე გაჩერებულიყო (ერთ ადგილზე გაყინულიყო) და დაიწყო გადასამზადებელ კურსებზე დასწრება.
- 1503** = **auf sich gestellt sein** – ohne Hilfe, ohne Unterstützung sein – თავისთავის ანაბარაა, სრულიად მარტოა
 ...Nach dem Tode ihrer Eltern war das junge Mädchen völlig auf sich gestellt.
 მშობლების დაღუპვის შემდეგ ახალგაზრდა გოგო სრულიად მარტოდმარტო (თავისი თავის ანაბარა) დარჩა.
- 1504** = **sich der Polizei stellen** – zur Polizei gehen und sich als Täter melden – პოლიციას ჩაბარდა
 ...Am nächsten Morgen stellte sich der Mörder freiwillig der Polizei.
 მეორე დღით მკვლეელი ნებაყოფლობით ჩაბარდა პოლიციას.
- 1505** = **sich krank (dumm) stellen** – so tun, als sei man krank (als wisse man nichts davon) – თავი მოივადმყოფა, თავი მოისულელა (აქაო და არფერი ვიცო) –
 ...Er hatte keine Lust, heute zum Dienst zu gehen, und stellte sich krank.
 სამსახურში წასვლის გუნებაზე არ იყო და თავი მოივადმყოფა (ავადმყოფობა მოიმიზეზა).
- 1506** = **wie stellte er sich dazu?** wie denkt er darüber? wie wird er sich dazu verhalten? – ნეტავ, რა აზრისაა? ნეტავ რა აზრის იქნება, ნეტავ როგორ შეხედავს ამ საქმეს (საკითხს)
 ... Ihr Vater wollte für sie eigentlich einen praktischen Beruf. Wie stellt er sich nun dazu, dass sie studieren will?

მამამისს მისთვის, კაცმა რომ თქვას, პრაქტიკული პროფესია უნდოდა. ნეტავ რა აზრისაა? (როგორ შეხედავს იგი ამ საკითხს), რომ გოგონა სწავლას აპირებს?

1507 STERBEN – nicht leben und nicht sterben können – sich sehr krank (oder) elend fühlen – არც მორჩა და არც მოკვდა, ცოცხალ-მკვდარივითაა

...Die seekranken Passagiere hingen an der Reling und konnten nicht leben und nicht sterben. ზღვის ავადმყოფობის გულმიყრილი მგზავრები მოაჯირებზე იყვნენ ჩამოკიდებული და ცოცხალ-მკვდარივით გამოიყურებოდნენ.

1508 STEUER – Steuern eintreiben / erheben – jmdn. zwingen bestimmten Teil des Lohns, des Einkommens zu(be)zahlen, der an den Staat abgeführt werden muss – გადასახადები აკრიფო

... In allen Dörfern Frankreichs wurden vor Ausbruch der Revolution die Steuern mit größter Strenge eingetrieben.

ვიდრე რევოლუცია იფეთქებდა, საფრანგეთის ყველა სოფელში გადასახადების აკრეფა დიდი სიმკაცრით წარმოებდა.

„...Ich arbeite an einem Memorandum, welches beweist, dass du das Recht hast, diese Steuern zu erheben.“

მე ვამზადებ მოხსენებით ბარათს, რომელშიც ვამტკიცებ, რომ შენ ამ გადასახადების აკრეფის უფლება გაქვს.

1509 STICH – jmdn. im Stich lassen – jmdn. verlassen, sein Versprechen nicht halten – ბედის ანაბარა მიატოვა, უღალატა

...Es sollte mich aber sehr wundern, wenn die (die Mutter) so ruhig abgezogen wäre und ihre Tochter im Stich gelassen hätte.

(Lessing – Emilia Galotti)

მე ძალიან გამიკვირდებოდა, რომ დედა გულდამწვიდებით მოშორებოდა იქაურობას და თავისი ქალიშვილი ბედის ანაბარა დაეტოვებინა.

...Der Senator es nicht hätte verantworten können, sie in dieser Stunde im Stich zu lassen.

(Th. Mann – Buddenbrooks)

სენატორი აქ იყო, მას ვერ გაეებდა თავისი და ამ წუთებში ბედის ანაბარა მიეტოვებინა.

„Oh, du lässest mich im Stich, Edgar?“ sagte Doktor Mantelsack betrübt. „Du willst mir die Verse vom Goldenen Zeitalter nicht sprechen?“

(Th. Mann – Buddenbrooks)

„ო, მღალატობ, ედგარ?“ გული დასწყდა დოქტორ მანტელზაკს, - „მაშ შენ „ოქროს ხანას“ ზეპირად არ მეტყვი?“

1510 = etwas hält Stich – jmd. muss Stich halten - გამოცდას უძლებს, კრიტიკას უძლებს, აკმაყოფილებს ყველაზე მაღალ მოთხოვნას

... Ich wette, wenn ich Ihnen Bettler nun vornehme, dass auch dieser abenso wenig Stich halten wird.

(Lessing – Minna von Barnhelm)

სანადგოს დავებ, რომ თუ თქვენს მათხოვრობას გავჩხრეკ, ესეც ვერ უძლებს გამოცდას.

1511 = jmdm. einen Stich versetzen – jmdm. etwas Unangenehmes, etwas Kränkendes sagen – წყენა მიაყენა

...Mit den spöttlichen Bemerkungen über ihren ungeratenen Sohn versetzen die Nachbarn der Mutter jedesmal einen Stich.

მეზობლები დედას თავის შეუსმენელ ვაჟიშვილზე ცინიკური შენიშვნებით ყოველთვის წყენას (უსიამოვნებას) აყენებდნენ.

1512 = einen Stich haben (starke fam) – nicht einmal im Kopf sein – ცოტა ვერაა, სრულ ჭკუაზე ვერაა, ცოტა აკლია

...Seit dem Tode ihres Mannes halte sie sich sehr verändert und die Nachbarn munkelten, sie hätte wohl einen Stich.

- ქმრის სიკვდილის შემდეგ იგი ძალიან შეიცვალა და მეზობლები ერთმანეთში ჩურჩულებდნენ, რომ იგი ვერაა სრულ ჭკუაზე.
- 1513 STICHLATT – jmdm. zum Stichblatt dienen – zur Zielscheibe dienen – სამიზნეა**
 ...Er diente den dummen Scherzen dieses Menschen zum Stichblatt.
 ის ამ ადამიანის ბრიყვეული ხუმრობის სამიზნე იყო.
- 1514 STIEFEL – einen Stiefel vertragen (fam) – viel (Alkohol trinken können) – მაგრად სვამს, სასმელს იტანს, ხარივით სვამს**
 ... Mit meinem Onkel darfst du nicht um die Wette trinken, der verträgt einen ziemlichen Stiefel.
 ბიძაჩემთან სმაში სანადგეოს ნუ დადებ (ბიძაჩემს სმაში ნუ შეეჯიბრები) – იგი მაგრად სვამს (ხარივით სვამს).
- 1515 STIEL – etwas mit Stumpf und Stiel ausrotten – etwas restlos vernichten – ძირფესვიანად აღმოფხვრა, ძირფესვიანად მოსპო**
 ... Durch ein neues Vernichtungsmittel soll man das Unkraut auf den Gartenwegen mit Stumpf und Stiel ausrotten können.
 ახალი გამანადგურებელი საშუალებით ძირფესვიანად შეიძლება იქნას აღმოფხვრილი სარეველა ბალახები ბაღის გზებზე.
- 1516 STIELAUGEN – Stielaugen machen (fam) – gierig blicken, neidvoll schauen – ხარბი თვალებით იცქირება, შურით იცქირება**
 ...Als ich meiner Freundin das neue Kleid zeigte, machte sie aber Stielaugen.
 როცა მეგობარს ახალი კაბა ვაჩვენე, მას ხარბი თვალები გაუხდა.
- 1517 STIER – den Stier beiden Hornern packen (fassen) – eine Sache mutig anpacken – ჯიქურ ეკვეთა საქმეს, საქმე მოგოჯა, დაღოჯა**
 ...Er merkte sofort, worin die Hauptursache der Mißstände lag, und beschloss, ohne Umschweife den Stier bei den Hörnern zu fassen.
 იგი უმალ მიხვდა, რა იყო ნაკლოვანებათა ძირითადი მიზეზი და გადაწყვიტა პირდაპირ, ჯიქურ ეკვეთოს საქმეს (გადაწყვიტა საქმე მოგოჯა, დაღოჯა).
 ... Die Aufgabe ist nicht so schwer, wie sie aussieht. Du musst nur den Stier bei den Hörnern packen.
 დავალება, როგორც ჩანს, ისე ძნელი არაა. შენ მხოლოდ ჯიქურ უნდა ეკვეთო საქმეს (საქმე მოგოჯო, დაღოჯო).
- 1518 STILLSCHWEIGEN – sich in Stillschweigen hüllen – Schweigen bewahren, vereinbaren – დუმს, გარინდებულისა, კრინტს არ ძრავს**
 ...Er hüllt sich in Stillschweigen.
 იგი დუმით არის მოცული (იგი კრინტსაც არ ძრავს).
- 1519 STIMMEN – etwas stimmt an der Sache nicht – etwas ist nicht in Ordnung – საქმე რაღაც ვერ არის რიგზე (დამში ვერ მოდის)**
 „Ich glaube, hier stimmt etwas nicht,“ – füsterte er schnell.
 (J. Petersen - Reisende)
 „მე მგონია აქ რაღაცა რიგზე არ არის,“ წაიხურჩულა მან სწრაფად.
- 1520 STIRN – jmds. Stirn bewölkt / verdüstert / verfinstert / umwölkt sich – jmds. Gesicht nimmt einen finsternen Ausdruck an – შუბლს შეიკრავს (მოიღუშება, გაბრაზდება)**
 ...Bei der frechen Antwort des Sohnes bewölkte sich seine Stirn.
 ვაჟიშვილის თავხედურ პასუხზე მან შუბლი შეიკრა.
- 1521 = jmds. Stirn glättet sich – jmds. Gesicht bekommt einen ruhigeren / freundlichen Ausdruck – შუბლს გახსნის, (კარგ გუნებაზე დადგება)**
 ...Er ist dauernd verdrießlich. Nur selten glättet sich seine Stirn.
 ის ერთთავად მოღუშულია. მხოლოდ იშვიათად თუ გახსნის შუბლს.
- 1522 = jmdm. die Stirn bieten – jmdm. trotzen, offen Widerstand leisten – ურჩობა გამოიჩინო, წინააღმდეგობა გაუწიო**
 ...Vater ist nicht stark genug, ihnen die Stirn zu bieten.
 (H. und S. Schumacher – Sommerinsel)

- მამა არც ისე ძლიერია, რომ მათ აშკარად წინააღმდეგობა გაუწიოს (ურჩობა გამოიხიბოს).
- 1523** = **die Stirn runzeln** / falten, furchen – einen nachdenklichen, unmutigen Gesichtsausdruck annehmen – შუბლი შეიჭმუნო
 ...Warum runzelst du über meine Worte die Stirn?
 ჩემს სიტყვებზე შუბლს რატომ იჭმუნის?
- 1524** = **die Stirn zu etw. haben** (besitzen) – Dreistigkeit, Frechtheit zu etw. haben – თავხედობა ჰყოფნის
 ...Er hat die Stirn, zu behaupten, ich hätte ihn damit nicht beauftragt.
თავხედობა ჰყოფნის ამტკიცოს, რომ მე ეს საქმე მისთვის არ დამივალებია.
- 1525** = **jmdm. etw. an der Stirn ansehen** / von der Stirn ablesen – jmds. Gedanken erraten – სახეზე ამოკითხავს, სახეზე შეატყობს
 ...Er ist dagegen, das kann man ihm an der Stirn ansehen.
 ის წინააღმდეგია, ამის ამოკითხვა მის სახეზე შეიძლება. (სახეზე შეატყობ).
- 1526** = **etw. steht jmdm. auf / an der Stirn geschrieben** – etw. ist an jmdm. sichtbar – შუბლზე აწერია, შუბლზე (სახეზე) ეტყობა
 ...Die Lüge steht dir auf der Stirn geschrieben.
 ტყუილი შუბლზე გაწერია.
- 1527** **STOCK** – **über Stock und Stein** – über alle Hindernisse des Erdbodens hinweg – თავპირის მტვრევით, თავკუდმოგლეჯით
 ...Er eilte über Stock und Stein dem Hause zu, das am Ende des Dorfes stand.
 ... იგი კისრისტეხით (თავპირის მტვრევით, თავკუდმოგლეჯილი) გარბოდა სახლისაკენ, რომელიც სოფლის ბოლოში იდგა.
- 1528** **STOCKEN** – **zum Stocken bringen** – stocken, der normale Ablauf der Lage für kurze Zeit unterbrechen – შეაჩერებს, შეაფერხებს
 ...Dem Fluß entlang dichter, kalter ... Nebel, der das Leben im Hafen zum Socken brachte.
 (Bredel – Verwandte und Bekannte)
 მდინარეს ასდიოდა ხშირი, ცივი ბურუსი, რომელმაც ნავსადგურში ცხოვრება შეაჩერა (შეაფერხა).
- 1529** = **ins Stocken geraten** – ins Stocken kommen, etw. ist in der Bewegung od. im normalen Ablauf für kurze Zeit unterbrochen – შეწყდა, შეჩერდა
 ...Die Arbeit in Fabians „Büro Aufbau“ war völlig ins Stocken geraten.
 (Kellermann – Totentanz)
 ფაბიანის „სამშენებლო ბიუროში“ მუშაობა მთლიანად შეჩერდა (შეწყდა).
- 1530** **STRAFE** – **eine Strafe verbüßen** – vom Gefängnis frei sein – სასჯელი მოიხადა
 ... Nachdem der achtzehnjährige Täter die Strafe verbüßt hatte, ging er zu seiner Familie zurück.
 ... მოიხადა რა სასჯელი, თვრამეტის წლის დამნაშავე თავის ოჯახს დაუბრუნდა.
- 1531** = **eine Strafe verhängen** (über Akk.) – bestrafen – სასჯელი დაადო
 ...Nachdem die Repräsentanten des Volkes den früheren König einstimmig schuldig befunden hatten, berieten sie über die Frage, welche Strafe sie über ihn verhängen sollten.
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 იმის შემდეგ, რაც ხალხის წარმომადგენლებმა ყოფილი მეფე ერთხმად სცნეს დამნაშავედ, მათ დაიწყეს მსჯელობა იმაზე, თუ რა სასჯელი დაედოთ მისთვის.
- 1532** **STRANG** – **an einem Strang ziehen (am gleichen Strang ziehen)** – das gleiche Ziel verfolgen – ერთსულოვნად მოქმედებს
 ...und wenn es in den Konferenzen etwas Gutes und Neues durchzusetzen galt, zogen diese Triumvirn an einem Strang.
 ...და თუ კონფერენციებზე საქმე რაიმე კარგის და ახლის გატარებაზე მიდგებოდა, ეს ტრიუმვირნი ერთსულოვნად მოქმედებდა.

- ...Ein glückliches Ehepaar wird stets am gleichen Strang ziehen.
ბედნიერი ცოლ-ქმარი ყოველთვის ერთსულოვნად მოქმედებს.
- 1533 = über die Stränge schlagen** (hauen) (fam) – übermütig, leichtsinnig sein – წრეს (საზღვარს) გადადის, საზღვარს აჭარბებს
„Nicht immer entsprachen wir deinen guten Absichten, schlagen oft über die Stränge.“
(H. Wille – Feuer im Wind)
„ჩვენ ყოველთვის როდი ვუჯერებდით შენს კეთილ რჩევა-დარიგებას და ხშირად წრეს (საზღვარს) გადავდიოდით.“
Seine Eltern haben große Sorgen mit ihm, weil er von Zeit zu Zeit über die Stränge schlägt.
მშობლები ძალიან წუხან მის გამო, რადგან იგი დროგამოშვებით წრეს გადადის (საზღვარს აჭარბებს).
- 1534 STRASSE – sein Geld auf die Straße werfen** – sein Geld vergeuden, nutzlos ausgeben – ფულს ტყუილ-უბრალოდ ხარჯავს (აქეთ-იქით, უაზროდ ფანტავს, ქუჩაში ყრის)
...Wenn du keine Lust mehr zum Studium hast, dann wirst du sofort einen Beruf ergreifen. Ich werfe mein Geld doch nicht auf die Straße.
თუ აღარ გაქვს სწავლის სურვილი, ახლავე რაიმე პროფესიას მოჰკიდე ხელი. ფულს ტყუილ-უბრალოდ ვერ დავხარჯავ (ქუჩაში ვერ გადავყრი).
- 1535 STRECKEN – jmdn. zu Boden strecken** – jmdn. besiegen – jmdn. erschießen – მიწასთან გაასწორა, მიწაზე დაამხო
...Mit einem kräftigen Schlag streckte er seinen Gegner zu Boden.
მან ძლიერი დარტყმით თავის მეტოქე მიწასთან გაასწორა (მიწაზე დაამხო).
- 1536 STREICH – jmdm. einen Streich spielen** – jmdm. einen Schabernack (Possen) spielen, mit jmdm. einen derben Scherz machen – ოინებს უკეთებს, ფანდებს უგებს, მზაკვრულ ოინებს უწყობს, უმოწყალოდ ათამაშებს
...Aber so geht es den Empfindsamen. Die Liebe spielt ihnen immer die schlimmsten Streiche.
(Lessing – Emilia Galotti)
მაგრამ ასეთია მგრძნობიარე ადამიანების ბედი, სიყვარული მათ ყოველთვის ბოროტ ოინებს უკეთებს (უმოწყალოდ ათამაშებს).
...Der Prinz de Conde liebte es, dem Vater (Fernands) Streiche zu spielen.
(Feuchtwanger - Narrenweisheit)
პრინც კონდეს უყვარდა ფერნანდის მამისათვის მზაკვრობათა მოწყობა (ფანდების დაგება, მზაკვრული ოინების მოწყობა).
- 1537 STREITAXT – die Streitaxt begraben** – Kriegsbeil begraben – sich versöhnen, die Flinte ins Korn werfen – ხმლები ქარქაშში ჩააგოდო...
...Jetzt hieß es aber einlenken, die Streitaxt begraben.
(A. Zweig – Die Einsetzung eines Königs)
ახლა საჭირო იყო შერიგება, ხმლების ჩაგება ქარქაშში.
- 1538 STRICH – einen Strich unter etwas machen** – etwas beenden, etwas abschließen – წერტილი დაუსვა (დაამთავრა), ხაზი გაუსვა
...Nachdem seine Mutter ihm heftige Vorhaltungen gemacht hatte, hat er fest versprochen, unter sein bisheriges Leben einen Strich zu machen und neu anzufangen.
მას შემდეგ, რაც დედისგან მკაცრი საყვედურები მიიღო, მან პირობა დადო, ადრინდელ ცხოვრებისთვის წერტილი დაესვა, ყველაფერი თავიდან დაეწყო.
- 1539 = keinen strich tun** (fam) – nichts tun, nicht arbeiten – ერთი ხაზიც ვერ გააკეთა, ვერ მოიცალა
...Ich hatte so viel anders zu erledigen, dass ich heute noch, keinen Strich an meiner Arbeit tun konnte.
იმდენი სხვა საქმე მქონდა მოსაგვარებელი, რომ ჩემი საქმისათვის ვერ მოვიცალე (ერთი ხაზიც ვერ გავაკეთე).

- 1540** = **jmdm. einen Strich durch die Rechnung machen** (fam) – jmds. Pläne zunichte machen, jmds. Pläne, Absichten durchkreuzen, jmdm. etwas verderben, unmöglich machen – ვარაუდი ჩაეშალა, გეგმა ჩაეფუშა
 ...Wir wollten die Verlobung unserer Tochter im Garten feiern – aber ein plötzliches Gewitter hat uns einen Strich durch die Rechnung gemacht.
 ჩვენ გგსურდა ჩვენი ქალიშვილის ნიშნობა ბაღში აგველნიშნა – მაგრამ მოულოდნელმა ავდარმა ჩვენი ვარაუდი ჩაგვიშალა (გეგმები ჩაგვიფუშა).
- 1541** = **jmdm. auf dem Strich haben** – feindlich jmdm. gegenüber sein – გადამტკერებულია, გადაკიდებულია
 Er hatte den Vater auf dem Strich und wollte daher auch mit den Söhnen nichts zu tun haben.
 იგი მამაზე იყო გადამტკერებული (გადაკიდებული) და ამიტომ არც მის ვაჟებთან უნდოდა რაიმე საერთო ჰქონოდა.
- 1542** = **auf den Strich gehen** (stark fam) – auf Männerfang gehen, der Prostitution auf der Straße nachgehen – ქუჩაშია გასული
 ...Ein anständiges Mädchen geht nicht auf den Strich.
 წესიერი გოგო კაცებს არ დასდევს (კაცების გამოჭერაზე არ მიდის).
- 1543** = **etw. geht jmdm. gegen (wider) den Stein** - jmdm. zu wider sein, nicht passen, mißfallen – გული არ მისდის, გული ეთანადრება, ხელს არ აძლევს
 „...Ich möchte dir nicht zureden,“ sagte er, „etwas zu tun, was dir gegen den Streich geht.“
 (Feuchtwanger – Die Brüder Lautensack)
 „არ მინდა გირჩიო ისეთი რამის გაკეთება,“ თქვა მან, „რაზედაც გული არ მიგდის (გული ეეთანადრება, რაც ხელს არ გაძლევს).“
- 1544** = **nach Strich und Faden** (fam) – tüchtig – კარგა ლაზათიანად
 ... Als er mit der zerissenen Hose nach Hause kam, hat der Vater ihn nach Strich und Faden verprügelt.
 როცა იგი დახეული შარვლით დაბრუნდა სახლში, მამამ იგი კარგა ლაზათიანად დატუქსა.
- 1545** **STRICK** – **jmdm. einen Strick drehen** (fam) – jmdn. hereinlegen, jmdm. schaden – ვინმეს დასახრჩობი თოკი დაგრისო, ვინმეს გაფუჭება, წახდენა ჩაიფიქრო
 „Am meisten sollte nicht wundern, wenn ich dir nicht einen Strick daraus drehen könnte, Meierchen!“ dachte der Förster.
 (H. Fallada – Wolf unter Wölfen)
 „ყველაზე უფრო ის გამოიკვირდება, თუ ამ საქმეში ვერ შევძლებ შენი დასახრჩობი თოკის დაგრეხას (შენს დაშუბვას, გაფუჭებას, წახდენას), ჩემო მაიერ,“ ფიქრობდა მეტყვევე.
 ...Sein Nachbar versuchte, ihm aus seiner politischen Einstellung einen Strick zu drehen.
 მეზობელი ცდილობდა მისთვის პოლიტიკური პოზიციის გამო დასახრჩობი თოკის დაგრეხას (მისი წახდენისთვის რაღაც ხრიკის ჩაფიქრებას).
- 1546** **STRIPPE** – **an der Strippe hängen** (fam) – (eifr. ausgiebig) telefonieren – ყურმილზეა ჩამოკიდებული
 ...Sie hängt den ganzen Tag an der Strippe und quatscht mit ihren Freundinnen.
 იგი მთელი დღე ყურმილზეა ჩამოკიდებული და მეგობარ გოგონებს ემუსაიფება.
- 1547** **STROH** – **Stroh im Kopf haben** (fam) – dumm sein – ჩალა აქვს თავში, ჩერჩეტია, ცარიელი თავი აქვს
 ...Ihr Tanzstundenpartner sah zwar gut aus, hatte aber nur Stroh im Kopf.
 მისი პარტნიორი ცეკვაში საკმაოდ კარგი შესახედაობის ყმაწვილია, მაგრამ ჩერჩეტია (ჩალა აქვს თავში, ცარიელი თავი აქვს).
- 1548** = **leeres Stroh dreschen** (fam) – nutzloses reden – oder tun – წყალს ნაყავს, ბეხოს ანიავებს, ჩხირკედელაობს
 ...Er kann stundenlang (leeres) Stroh dreschen.

- მას საათობით შეუძლია წყლის ნაყვა (ჩხირკედლაობა, საათობით ბეჩოს ანიავებდეს).
- ...Die Debatte verlief erfolglos; es wurde nur leeres Stroh gedroschen.
- დებატები უშედეგოდ ჩამთავრდა; ყველაფერი მხოლოდ წყლის ნაყვა იყო.
- 1549 STROHHALM – sich an einen Strohhalm klammern** – Vertrauen auf die Geringste, fast hoffnungslose Möglichkeit haben – იმედს ჩასჭიდებია, წყალწაღებულებით ხავსს ეკიდება
- ...Es war nur noch ein Funken Leben in der Todkranken, aber die Angehörigen klammerten sich an die Hoffnung auf Genesung wie an einem Strohhalm.
- მომაკვდავს ოდნავ შერჩენოდა სიცოცხლის ნიშან-წყალი, მაგრამ ნათესავეები იმედს ისევ ჩასჭიდებოდნენ (იმედს ისე ჩასჭიდებოდნენ, როგორც წყალწაღებული ხავსს).
- 1550 STÜCK – große Stücke auf jmdn. halten** (fam) – jmdn. sehr schätzen – დიდი წარმოდგენისა იყო (ვინმეზე), აფასებდე
- „...Ja, Morten. Ich halte große Stücke auf Sie. Ich habe Sie sehr gern.“
(Th. Mann – Buddenbrooks)
- „...მე ძალიან დიდი წარმოდგენისა ვარ თქვენზე, მარტინ, თქვენ მე ძალიან მიყვარხართ.“
- 1551 STUHL – jmdm. den Stuhl vor die Tür setzen** (fam) – jmdn. aus dem Haus weisen, jmdn. hinauswerfen – სახლის კარი გამოუხურა, კალთა მიაბერტყა, კარში გაუძახა (იხ.Luft № 910 ,Tempel №1574, Tür № 1631)
- ...Man konnte ihm doch nicht ohne weiteres den Stuhl vor die Tür setzen?
(Kellermann - Totentanz)
- ხომ არ შეიძლებოდა მისთვის უბრალოდ სახლის კარის შეკვრა (კარის გამოხურვა, კალთის მიბერტყვა)?
- 1552 SÜNDE – eine Sünde begehen** – versünden – ცოდვა მიუძღვის
- ...Agnes sagte: Wenn sie eine Sünde begangen habe, dann nur die, dass sie auf der Welt sei.
(Feuchtwanger – Die häßliche Herzogin)
- აგნესამ თქვა, თუ რაიმე ცოდვა მიმიძღვის, ეს მხოლოდ ისაა, რომ ამ ქვეყნად გაეჩნდიო.
- 1553 SÜNDENBOCK – Sündenbock sein** – jmd. auf den man seine Schuld abwälzt, dem man die Schuld an etwas zuschiebt – განტყვეობის ვაცია, ჯოხი მასზე ტყდება
- ...Geschah etwas im Haus, so musste er stets der Sündenbock sein.
- ... რაც უნდა მომხდარიყო სახლში, ჯოხი იმაზე ტყდებოდა (ის იყო განტყვეობის ვაცია).
- 1554 SUPPE – jmdm. die Suppe versalzen** (fam) – jmdm. den Spaß verderben, jmdm. die Freude an einer Sache nehmen – ხალისი წაგვერთვა, ხასიათი გაგვიძლამა, გუნება გაგვიფუჭა
- ... Wir beabsichtigten, unserem Lehrer zum Schulabschluss eine Freude zu machen, aber dadurch, dass verschiedene Klassenkameraden es ablehnten, dazu beizutragen, war uns allen die Suppe versalzen.
- ჩვენ განზრახული გვქონდა სკოლის დამთავრებასთან დაკავშირებით მასწავლებლისათვის სასიხარულო სიურპრიზი მოგვეწყო, მაგრამ იმის გამო, რომ სხვადასხვა თანაკლასელმა უარი თქვა ამაში თავისი წვლილი შეეტანა, ჩვენ ყველას წაგვერთვა ხალისი.
- 1555 = die Suppe auslöffeln und aussessen, einbrocken** – (die man sich eingebrockt hat) (fam) – sich mit den (selbstverschuldeten) Unannehmlichkeiten abfinden – მის მიერ მოკლული ძაღლი თვითონვე გადაათრია, მისი აწეწილი საქმე თვითონვე გამოასწორა
- „Da er die Suppe, die er sich einbrockte, ausgelöffelt hat, so wollen wir weiter nichts mehr darüber sagen.“

(W.Raabe – Die Leute aus dem Walde)

„რადგან მან მის მიერ მოკლული ძაღლი თვითონვე გადაათრია (მის მიერ აწეწილი საქმე თვითონვე გამოასწორა), ამიტომ ამაზე ნურაფერს ვიტყვით.“

1556 SZENE – jmdm. eine Szene machen (fam) – jmdm.(heftige) Vorwürfe machen – სცენებს უწყობს

...Als ihr Mann betrunken nach Hause kam, machte sie ihm eine heftige Szene.

როცა მისი ქმარი ნასვამი ბრუნდებოდა სახლში, იგი (ქალი) მას ღაზათიან სცენებს უწყობდა.

1557 SÜßHOLZ – Süßholz raspeln – jmdm. in auffalender Weise schmeicheln, schöntun – ელოლიავენა, შაქრად დნება, ფესქვეშ ეგება

„Laßt mich in Ruh! Soll ich die Augen verdrehen und Süßholz raspeln? Gespreizt und geziert Menuett tanzen?“

(J. Luk – Schuberts Lebensbild)

„დამეხსენით! იქნებ მომთხოვოთ სასოებით თვალეზაპყრობილი შაქრად დავდნე (ფესქვეშ გავეგო, ველოლიავო)? პრანჭვა-გრეხით მენუეტი ვიცეკვო?“

T

- 1558 TAG – etwas an den Tag bringen (legen)** – etwas bisher Verborgenes zeigen – ნათელი მოჰყვინა, გამოამჟღავნა, გამოაშკარავა, გამოთქვა
 ...Eine Revision brachte seine Verfehlungen an den Tag.
 რევიზიამ მისი დანაკლისი გამოაშკარავა.
 ... Er legte Unruhe und Verlegenheit an den Tag, sobald das Gespräch sich dem Verstorbenen zuwandte.
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
 ის მოუსვენრობას და შეშფოთებას ამჟღავნებდა, როგორც კი ლაპარაკი გარდაცვლილზე ჩამოვარდებოდა.
 ...Er sprach mit dem Konsul über Geschäfte und Politik, wobei er ernste und tüchtige Grundsätze an den Tag legte.
 (Th. Mann-Buddenbrooks)
 იგი (გრიუნლიძი) კონსულს პოლიტიკაზე და სავაჭრო საქმეებზე ელაპარაკებოდა. სერიოზულ და საქმიან შენიშვნებს გამოთქვამდა.
- 1559 = in den Tag hineinleben** – leben, ohne sich über die Zukunft Gedanken zu machen – ერთი დღით (დღევანდელი) დღით ცხოვრობს, ხვალინდელ დღეზე არ ფიქრობს
 ...Dieser Otto, diese Dora, diese ganze Gesellschaft, die in den Tag hineinlebte – nun bald würde sie (Ruth) sie nicht mehr sehen.
 (B. Kellermann – Der 9. November)
 ...ამ ოტოს, ამ დორას, მთელამ საზოგადოებას, რომელიც დღევანდელი დღით ცხოვრობდა, (ხვალინდელ დღეზე არ ფიქრობდა), მალე იგი (რუთი) ვეღარ ნახავს.
- 1560 = auf seinen alten Tage** – im Alter – ასაკში, ხანდაზმულობაში
 ...Auf seinen alten Tage gewöhnte er sich noch das Rauchen an.
 ხანდაზმულ ასაკში იგი კვლავ მოწევას შეეჩვია.
- 1661 = sich einen guten Tag machen** – die Zeit mit angenehmen Dingen ausfüllen, sich etwas zugute tun – ცხოვრება გაილამაზო, სასიამოვნო რაღაცეებით შეივსო ცხოვრება, ლამაზი დღეები მოიწყო, კარგი დრო გაატარო
 ...Während unseres Urlaubs haben wir uns manchen guten Tag gemacht.
 ჩვენ შვებულების დროს კარგი (ლამაზი) დღეები მოვიწყვეთ (ცხოვრება კარგი დღეებით გავილამაზეთ, კარგი დრო გავატარეთ).
- 1562 = den Tag totschiagen (dem lieben Gott die Tage stehlen)** (fam) – Faulenzen, untätig sein, den Tag nutzlos verbringen – უქმად არის, დროს მოცალეობაში ატარებს, გულხელდაკრეფილია, დროს კლავს (იხ. totschiagen №1598)
 ... Wenn man etwas erreichen will, muss man arbeiten und darf nicht dem lieben Gott die Tage stehlen.
 თუ გინდა, რომ რაიმეს მიაღწიო, უნდა იმუშაო, არ შეიძლება ასე უქმად ყოფნა, (გულხელდაკრეფილი ყოფნა).
- 1563 TAGESLICHT – ans Tageslicht kommen** – bekannt werden, entdeckt werden – გამჟღავნდება, ნათელი მოეფინება, გამოაშკარავდება
 ...Dieser Schwindel wird früher oder später ans Tageslicht kommen.
 ეს ტყუილი (სიცრუე) ადრე თუ გვიან გამჟღავნდება (გამოაშკარავდება).
- 1564 TAMTAM – Tamtam machen** (fam) – viel Lärm (um etwas) machen, viel Reklame machen – რეკლამას იკეთებს
 ...Ein Kaufmann muss oftmals viel Tamtam machen, um seine Ware zu verkaufen.
 ვაჭარი ხშირად უნდა იკეთებდეს რეკლამას, მისი საქონელი რომ გაყიდოს.
- 1565 TANZBEIN – das Tanzbein schwingen** (fam) – tanzen – ცეკვაში ჩაება, ცეკვა-თამაში გამართა
 ...Auf dem Betriebsausflug wurde tüchtig das Tanzbein geschwungen.
 საწარმოს ექსკურსიის დროს ლაზათიანი ცეკვა-თამაში გაიმართა.

...Unsere Unterhaltung wurde immer fröhlich, und bei einer flotten Rumba beschlossen auch wir, das Tanzbein zu schwingen.

(Putlitz – Unterwegs nach Deutschland)

ჩვენი საუბარი სულ უფრო და უფრო მხიარულ ხასიათს იღებდა და ხალისიანი რუმბას ხმის გაგონებაზე გადავწყვიტეთ გვეცეკვა (ცეკვაში ჩავბმულიყავით).

- 1566 TAPET – etwas aufs Tapet bringen** (fam) – etwas zur Sprache bringen – საუბარი დაიწყო, ლაპარაკი ჩამოაგდო, განსახილველად გაიტანა, მსჯელობის საგნად აქცია
...Dann brachte sie etwas Neues aufs Tapet.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

შემდეგ მან რაღაც ახალ საქმეზე დაიწყო საუბარი (ჩამოაგდო ლაპარაკი).
...Ich werde diese Angelegenheit bei der nächsten Sitzung aufs Tapet bringen.

ამ საკითხს მე მომდევნო თათბირზე გამოვიტან განსახილველად.

- 1567 TARANTEL – er sprang auf, wie von der Tarantel gestochen** (fam) – er sprang plötzlich (erschreckt) auf – გველნაკბენივით (თოფნაკრავივით) წამოხტა
...Als wir ihm den Unfall mitteilten, sprang er auf, wie von der Tarantel gestochen.
როცა მას უბედური შემთხვევის შესახებ ვაცნობეთ, იგი გველნაკბენივით (თოფნაკრავივით) წამოხტა.

- 1568 TASCHE – tief in die Tasche greifen** (fam) – viel bezahlen, viel spenden – ჯიბეზე გაიკრა ხელი, ძალიან გაიხარჯა
...Wer einem Erpresser in die Hände gefallen ist, kann noch so tief in die Tasche greifen, er wird sich nur selten von ihm frei machen können.
ვინც გამომძალველს ჩაუყარდა ხელში, ჯიბეზეც გაიკრას ხელი, იგი იშვიათად თუ დაიძვრენს თავს მისგან.

- 1569 = jmdn. in der Tasche haben** – jmdn. in der Hand halten – ხელში ჰყავს ჩაჭერილი
...Der schlaue Kerl hatte dem Ünglücklichen sein Geheimnis entlockt, um ihn dadurch in der Tasche zu haben.
იმ ეშმაკმა ტიპმა უბედურს საიდუმლოება დასტყუა, რათა ამით ხელში ჩაეჭირა (ხელში ჰყოლოდა).

- 1570 = jmdm. auf der Tasche liegen** (fam) – von jmds. Geld leben, jmdm. Kosten verursachen – თავს არჩენინებს, მის კისერზეა, სხვის ხარჯზე ცხოვრობს
...Er liegt seinem Vater immer noch auf der Tasche.
ის ჯერ კიდევ მამის ხარჯზე ცხოვრობს (მამამისის კისერზეა, მამას არჩენინებს თავს).

- 1571 = die Hand auf der (auf die Tasche halten) haben** – geizig sein – ხელი ჯიბეზე აქვს აფარებული, ძუნწია, ჯიბეს მაგრად აჭერს ხელს, გროშს ვერ გააგდებინებ
...Von ihm wirst du kein Geld kriegen, seine Frau hält die Hand auf der Tasche.
მისგან ფულს არც ელოდო, მისი ცოლი აჭერს ჯიბეს ხელს (გროშსაც კი ვერ გააგდებინებ).

- 1572 = jmdn. in die Tasche stecken** (fam) – jmdm. überlegen sein – ჯიბეში ჩაისვამს, თითს მოაკაკვინებს
...Infolge seiner Kenntnisse steckte er alle Mitbewerber in die Tasche.
მისი ცოდნით იგი ყველა კონკურსანტს (ყველა კუნკურსში მონაწილეს) ჯიბეში ჩაისვამს (თითს მოაკაკვინებს).
...Er trank und ass und war sich schmunzeind bewußt, dass er alle sieben Weisen der Welt in die Tasche stecken konnte.

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

ის ჭამდა, სვამდა, თავისთვის იცინოდა და დარწმუნებული იყო, რომ მსოფლიოს შეიძივე ბრძენს ჯიბეში ჩაისვამდა (თითს მოაკაკვინებდა).

- 1573 **TAUB – tauben Ohren predigen** – jmdn. vergebens ermahnen – კედელს ცერცვი შეაყარე, მგლის თავზე სახარების კითხვაა, ყურიც არ ათხოვა, ტყუილად ეჩიინა
 ...Ich habe ihm mehrmals gesagt, er soll es eine Arbeit gewissenhaft machen, aber ich predigte nur tauben Ohren.
 მე მას რამდენჯერ ვუთხარი, რომ მისი საქმე კეთილსინდისიერად გაეკეთებინა, მაგრამ ყურიც არ მათხოვა.
- 1574 **TEMPEL – jmdn. zum Tempel hinauswerfen** (jagen, schmeißen) (stärker fam) – jmdn. aus dem Hause weisen – სახლიდან გააგდო, კარისკენ მიუთითა (იხ..Luft №910,Stuhl №1551, Tür№1631)
 ...Wenn er sich etwas Derartiges nochmals zuschulden kommen lässt, werde ich ihn zum Tempel hinauswerfen.
 თუ იგი ასეთ დანაშაულში კიდევ გაებმება, მე მას სახლიდან გავაგდებ (კარისკენ მივუთითებ).
- 1575 **TEUER – das kommt ihm teuer zu stehen** – das hat schlechte Folgen für ihn – ძვირი დაუჯდება (მძიმე შედეგი მოსდევს)
 ...Sein Leichtsinng wird ihm noch teuer zu stehen kommen.
 მისი ქარაფშუტობა მას ძვირი დაუჯდება.
- 1576 **TEUFEL – ich frage den Teufel danach** (fam) – es interessiert mich überhaupt nicht – ფეხებზე მკიდია, სულ ერთია, არ დავეძებ
 ...Er fragte den Teufel danach, was dieser Mensch von ihm dachte.
მას ფეხებზე ეკიდა (იძისთვის სულ ერთი იყო, ის არ დავეძებდა), თუ რა აზრის იყო მასზე ეს ადამიანი.
- 1577 = **in (des) Teufels Küche kommen / geraten** – in die aller größten Schwierigkeiten geraten, große Unannehmlichkeiten bekommen, in eine äußerst schwierige Lage geraten – ეშმაკის კერძია
 ...Man kommt leicht mit solchen Sachen in Teufels Küche.
 (F. Wolf - Menetekel)
 ასეთ საქმეებში თუ გაერიე, ადვილად შეიძლება ეშმაკის კერძი გახდეს.
- 1578 = **er hat den Teufel im Leib** (fam) – er ist unbeherrscht, er ist temperamentvoll – სულში ეშმაკი უზის, სულში ეშმაკი უძვრება
 ...Er machte einen äußerst ruhigen Eindruck, aber manchmal hat er den Teufel im Leib.
 ზედმიწევნით მშვიდი გამომეტყველება უჭირავს, მაგრამ ზოგჯერ თითქოს ეშმაკი უძვრება სულში (ეშმაკი უზის სულში).
- 1579 = **bist du des Teufels?** (fam) – was fällt dir ein? – ეშმაკს ხომ არ აუტანიხარ? წერას ხომ არ აუტანიხარ?
 ...Bist du des Teufels, so etwas zu tun?
ეშმაკს ხომ არ აუტანიხარ, ასეთ რამეს რომ აკეთებ?
- 1580 = **der Teufel ist los** (fam) – es gibt einen großen Streit – ეშმაკმა აიწყვიტა, დიდი აყალ-მაყალი იყო
 ...Auf der letzten Versammlung war der Teufel los.
 ბოლო კრებაზე ეშმაკმა აიწყვიტა (დიდი აყალ-მაყალი იყო).
- 1581 = **den Teufel an die Wand malen** – ein Unglück dadurch herausbeschwören, dass man darüber spricht – ნუ დაგვხზავით! ნუ გვადგამთ ყბას! ნუ დაგვაბედებ ცუდს!
 „... Man muss den Teufel nicht an die Wand malen,“ sagte Röder. „Wie sollen sie denn gerade auf unsere Wohnung verfallen? Sie habe dich nicht reinigen sehen, sonst wären sie schon hier ...“
 (Seghers – Das siebte Kreuz)
 „... ნუ დაგვხზავით! (ნუ გვადგამთ ყბას)!“ თქვა რედერმა, „რატომ უნდა მიიტანონ ეჭვი სწორედ ჩვენს ბინაზე? აქ შემოსული მათ (პოლიციელებს) არ დაუნახიხარ, თორემ უკვე აქ იქნებოდნენ...“
- 1582 **THEATER – es ist nur Theater** – es ist nicht ernst gemeint – ეს სპექტაკლია

- ...Er erzählt allen Menschen von dem großen Unglück, das ihn betroffen hat. Aber, glaube mir, es ist nur Theater.
 იგი ყველა ადამიანს უყვება დიდ უბედურებაზე, რომელიც მას დაატყდა თავს. მაგრამ, დამიჯერე, ეს სპექტაკლია (ეს არ შეესაბამება სინამდვილეს).
- 1583** = **ein Theater machen** (fam) – viel Aufhebens machen, sich aufregen, viel Aufregung verursachen, viel Vorwürfe machen – მითქმა-მოთქმა ატყდა, ხმაური ატყდა, დიდი ამბავი იყო
 ...Ich weiß, du bist erregt, aber mach nicht so ein Theater.
 ვიცი, აღელვებული ხარ, მაგრამ არ გინდა ხმაურის ატყვება (არ გინდა ამდენი ამბავი, ამდენი მითქმა-მოთქმა).
- 1584** **TIER – ein hohes Tier** (fam) – eine wichtige, angesehene Person – მნიშვნელოვანი ფიგურაა, დიდი ვინაა, დიდი კაცია
 ...Der Herr, mit dem ich dich nachher bekannt machen werde, ist ein hohes Tier hier im Ort.
 კაცი, რომელსაც მე შენ გაგაცნობ, მნიშვნელოვან ფიგურას წარმოადგენს ამ მხარეში (დიდი კაცია ამ მხარეში).
- 1585** **TINTE – in der Tinte sitzen** (fam) – in einer unangenehmen Lage sein – ხათაბალაშია გაბმული
 ...Da er mir mein Geld nicht pünktlich zurückzahlte, sitze ich jetzt selbst in der Tinte.
 რადგან მან ჩემი ფული დროულად ვერ გადმომიგზავნა, ახლა თვითონ ხათაბალაში ვარ გაბმული (გავები ხათაბალაში).
- 1586** = **in die Tinte geraten** – in eine unangenehme Lage geraten – ხიფათში ჩავარდა, ხათაბალაში გაება
 ...Durch seinen Leichtsinn war er wieder in die Tinte geraten.
 თავისი ქარაფშუტობის წყალობით იგი კვლავ ჩავარდა ხიფათში (გაება ხათაბალაში).
- 1587** **TIPPTOPP – Tipptopp sein** – sehr gut, tadellos, ausgezeichnet (engl. tip-top „Höhepunkt,“ „Spitze der Spitze“) – უმწიკველია, უნაკლოა
 „Sind wir Buddenbrooks Leute, denach außen hin „tipptopp“ sein wollen ... und zwischen unseren vier Wänden dafür Demütigungen hinunterwürgen?“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „განა ჩვენ, ბუდენბროკები, იმათ რიცხვს ვეკუთვნივთ, რომელნიც ცდილობენ ხალხს თავი უმწიკველი ადამიანებად მოაჩვენონ ... და საკუთარ ოთხ კედელში კი დამცირებას უსიტყვოდ იტანენ?“
- 1588** **TISCH – unter den Tisch fallen** (fam) – unbeachtet oder unberücksichtigt bleiben – მაუდქვეშ ამოდებს, არ გაითვალისწინებს
 ... Da Untertanen waren sicher, daß ihre Eingaben und Beschwerden nicht unter den Tisch fielen.
 (Th. Mann – Friedrich II)
 ქვეშევრდომები დარწმუნებული იყვნენ, რომ მათი განცხადებები და საჩივრები არ იქნებოდა მაუდქვეშ ამოდებული.
 ...Bei der letzten Wahl fielen die Stimmen der kleinen Parteien unter den Tisch.
 უკანასკნელ არჩევნებზე პატარა პარტიების ხმები მაუდქვეშ ამოიღო (არ იქნა გათვალისწინებული).
- 1589** = **reinen Tisch machen** (fam) – eine Lage klären, etwas erledigen, eine Sache in Ordnung bringen – პირწმინდად მოსპო, მიწის პირიდან აღგავა, მტვრად აქცია, აღგავა იგი მიწისაგან პირისა
 „Ich war damals im ...Franzosenland, wo das Volk der Adelswirtschaft müde geworden war und reinen Tisch machte.“
 (W. Raape – Die Sperlingstraße)
 „მე მაშინ საფრანგეთში ვიყავი, სადაც ხალხმა, თავადაზნაურობის თვითნებობით დაღლილმა, პირწმინდად მოსპო ისინი (აღგავა ისინი მიწის პირიდან, აღგავა ისინი მიწისაგან პირისა, მტვრად აქცია ისინი.“

- 1590** = **vom grünen Tisch aus** – ganz theoretisch, bürokratisch, ohne Kenntnis der wirklichen Sachlage – ბიუროკრატიულად
Der Genosse bekam einen Verweis, weil er die Sache vom grünen Tisch aus behandelt hatte.
ამხანაგმა საყვედური იმისთვის მიიღო, რომ ამ საქმეს ბიუროკრატიულად მიუღდა.
- 1591** = **zu Tisch gehen** – sich um den Tisch setzen – am Essen teilnehmen – სუფრას მიუსხდნენ, მაგიდას შემოუსხდნენ
...Um neun Uhr ging man zu Tisch.
(Th. Mann – Buddenbrooks)
ცხრა საათზე სუფრას მიუსხდნენ (მაგიდას შემოუსხდნენ).
- 1592** = **unter jmds. Tisch die Beine stecken** – sich von jmdm. ernähren lassen, von jmdm.versorgt werden – სხვის ხარჯზე ცხოვრობს, სხვის კმაყოფაზეა, სხვის პურს ჭამს
...Dieser Tisch ist, soviel mir bewusst, mein Tisch und es sitzt daran, wenn ich es erlaube aber benehmt euch so, wie es jedem ziemt, der seine Füße unter meinen Tisch steckt..
ეს მაგიდა, როგორც მე ვიცი, ჩემია და მასზე ზის ის, ვისაც მე ნებას ვაძლევ. ამიტომ მოიქეცით ისე, როგორც ეს ჩემს ხარჯზე მცხოვრებთ შეეფერებათ.
Sie hat ja nicht für sich selbst gesorgt, sondern die Füße immer unter einen fremden Tisch gesteckt.
მას ხომ არასოდეს უზრუნვია თავის თავზე, იგი ხომ ყოველთვის სხვის კმაყოფაზე ცხოვრებასაა მიჩვეული.
- 1593** **TOLL – Toll und voll** – unempfindlich, verwirrt (weil man besoffen ist) – გაღეშილია
...Er war toll und voll.
იგი გაღეშილი იყო.
- 1594** **TOPF – alles in einen Topf (kamm) werfen** (fam) – alles gleich behandeln – ერთ მაფრაში მოაქცია, ერთ ტაფაზე მოაქცია, ერთი ჯოხით გაღევენა (იხ.Kamm№693)
...Anstatt jeden Mangel in der Arbeit der Genossen einzeln zu besprechen und die Ursachen desselben aufzudecken, warf er alles in einen Topf.
იმის მაგიერ, რომ ამხანაგების მუშაობის თითოეულ ნაკლზე ცალ-ცალკე ელაპარაკა და მიზეზი გამოერკვია, მან ყველაფერი ერთ მაფრაში მოაქცია (ერთ ტაფაზე მოაქცია).
...Du musst schon Unterschiede machen. Du kannst nicht einfach alles in einen Topf werfen.
შენ უკვე უნდა შეძლო განსხვავების გაკეთება. ყველას ასე უბრალოდ, ერთ მაფრაში ხომ ვერ მოაქცევ.
- 1595** **TOT – auf den toten Punkt kommen** – zum Stillstand kommen – ერთ წერტილზე გაიყინა, უძრავია
...Wie nicht anders zu erwarten war, endeten die Verhandlungen wieder auf den toten Punkt.
როგორც მოსალოდნელი იყო, მოლაპარაკებები კვლავ ერთ ადგილზე გაიყინა.
- 1596** = **eine Sache aufs tote Gleis schieben** (fam) – eine Angelegenheit nicht weiter bearbeiten – უვადოდ გადაიდო
...In dieser Angelegenheit ist ein Ende noch nicht abzusehen. Sie ist zunächst einmal aufs tote Gleis geschoben worden.
ამ საქმეს ჯერ არ უჩანს ბოლო. იგი ჯერ უვადოდ იქნა გადაადგმული.
- 1597** **TOTGEBOREN – ein totegeborenes Kind** (fam) – eine aussichtslose Sache – იმედის პირი არ უჩანს, არაპერსპექტიულია
... Ich weiß nicht, warum du dir soviel Mühe machst. Die ganze Sache ist doch ein totegeborenes Kind.
არ ვიცი, რატომ წვალობ ამდენს. მთელ ამ საქმეს ხომ იმედის პირი არ უჩანს (ეს საქმე არაპერსპექტიულია).

- 1598 TOTSCHLAGEN - die Zeit totschiagen** (fam) – die Zeit nutzlos verbringen – დროს უქმად ატარებს, დროს კლავს (იხ.Tag №1562)
 ...Du sollst endlich anfangen, für dein Fortkommen zu arbeiten, und nicht immer nur die Zeit totschiagen.
 ბოლო-ბოლო უნდა დაიწყო შენს წინსვლაზე მუშაობა, ყოველთვის ასე უქმად ხომ ვერ გაატარებ დროს (დროის მოკვლაზე ხომ არ იფიქრებ, ასე უსაქმური ხომ არ იქნები).
- 1599 TRACHT – jmdm. eine Tracht verabreichen** – jmdn. verprügeln – გაჯორა, გაკიცხა, ვირის აბანოში გაატარა (იხ.Pfanne №1083, Schlitten №1297)
 ...Die Umstehenden verabreichen dem Taschendieb eine Trachtprügel.
 გარშემომყოფებმა ჯიბის ქურდი კარგად გაჯორეს (გაამათრახეს, გაკიცხეს, ვირის აბანოში გაატარეს).
- 1600 TRAGEN – jmdn. auf Händen tragen** – jmdn. sehr verehren, jmdn. sehr lieben – ხელის გულზე ატარებს
 ...Fritz versprach seiner Braut, sie immer auf Händen zu tragen.
 ფრიცი თავის საცოლეს დაპირდა, რომ ყოველთვის ხელის გულზე ატარებდა...
- 1601 TRAN – im Tran sein** (fam) – betrunken, schläfrig sein – ნასვამია, ბურანშია
 ...Du scheinst in der letzten Nacht einen ausgedehnten Bummel gemacht zu haben. Du bist ja jetzt noch im Tran.
 ... ჩანს, წუხელ დამეს გაგიგრძელდათ დროსტარება. ახლაც ბურანში (ნასვამი) ხარ.
- 1602 TRARA – Trara machen** (fam) – viel Aufhebens, viel Geschrei machen – ალიაქოთი ატეხა, ვიშ-ვიში მორთო
 ...Mach nicht solches Trara deswegen! Das ist die ganze Sache nicht wert.
 ნუ ატეხ ამაზე ალიაქოთს! არ ღირს ეს საქმე ამდენად.
- 1603 TRAUEN – jmdm. nicht über den Weg trauen** – mißtrauisch gegen jmdn. sein – არ ენდობიან
 ...Er macht zwar keinen schlechten Eindruck, trotzdem traue ich ihm nicht über den Weg.
 ის თითქოს არ ტოვებს ცუდ შთაბეჭდილებას, მაგრამ მას მაინც ვერ ვენდობი.
- 1604 TRAUERSPIEL – es ist Trauerspiel mit ihm** (fam) – er ist ein ganz unfähiger Mensch – უნიჭოა, ულაზათოა, მოუხერხებელია
 ...Was für eine Arbeit wir ihm geben, er ist nicht in der Lage, sie auszuführen. Es ist ein Trauerspiel mit ihm.
 რა სამუშაოც არ მივეციოთ მას, ვერ შესძლო მისი შესრულება. იგი ერთი უნიჭო (ულაზათო) ვინმეა.
- 1605 TRÄUMEN – das hätte ich mir nicht träumen lassen** (fam) – das hätte ich nie gedacht oder geglaubt – ვერ ვიფიქრებდი, ვერც კი წარმოვიდგენდი, სიზმარშიც კი ვერ ვნახავდი
Das hätte ich mir nicht träumen lassen, dass die Veranstaltung so stark besucht werden würde.
ვერ ვიფიქრებდი (ვერც კი წარმოვიდგენდი), რომ ღონისძიებას ამდენი სტუმარი (დამსწრე) ეყოლებოდა.
- 1606 TREFFEN – ich habe es dort getroffen** – ich habe mit den dortigen Verhältnissen Glück gehabt – ძალიან გაგვიმართლდა
 ...Wir hatten es an unserem Urlaubsort in jeder Beziehung gut getroffen.
 ჩვენ ჩვენი შეგებულების ადგილით, ყველა მხრივ, ძალიან გაგვიმართლდა.
- 1607 = es trifft sich gut** – die Gelegenheit ist günstig – ძალიან ხელსაყრელი შემთხვევაა, კარგი გამართლებაა
 ...Es trifft sich gut, dass du heute zu Hause bleibst, da kannst du mir bei meiner Arbeit helfen.
ეს ძალიან ხელსაყრელი შემთხვევაა (კარგი გამართლებაა), დღეს რომ სახლში რჩები, ჩემს საქმეში მომიხმარები.

- 1608** = **deine Worte treffen mich schwer** – deine Worte machen mich sehr unglücklich, traurig – შენი სიტყვები გულში (გულზე) მხვედა, სევდას მაყენებს, გულს მტკენს
...Deine Worte treffen mich schwer, da ich mir alle Mühe gegeben habe, die Angelegenheit zu einem guten Ende zu bringen.
შენი სიტყვები გულში მხვედა (გულს მტკენს, მასევლიანებს, ნაღვლიან გუნებაზე მაყენებს). რადგან მე ყოველი ღონით შევეცადე, ეს საქმე კარგად დამემთავრებინა.
- 1609** = **sich getroffen fühlen** – etwas auf sich beziehen – შეს თავზე მიიღო
...Ich war überrascht, dass es sich von meiner Bemerkung so getroffen fühlte.
გამიკვირდა, რომ მან ჩემი შენიშვნა თავის თავზე მიიღო.
- 1610** **TREIBEN – er treibt es zu bunt** (fam) – er ist unverschämt, rücksichtslos – თავს ანგარიშს ვეღარ უწევს, უსირცხვილოდ იქცევა
...Wenn er betrunken nach Hause kam, trieb es immer bunt.
როცა იგი სახლში ნასვამი მოდიოდა, თავს ანგარიშს ვეღარ უწევდა (უსირცხვილოდ იქცეოდა).
- 1611** = **aufs Äußerste treiben** – jmdn. durch sein Verhalten o.ä. in einen extremen Seelenzustand versetzen, dazu bringen, etw. Bestimmtes (Unkontrolliertes) zu tun – უკიდურესობამდე მიიყვანა
...Haben Sie Erbarmen mit sich selbst. Treiben Sie mich nicht aufs Äußerste.
(Th. Mann - Buddenbrooks)
თავი გეცოდებოდეთ, მამაჩემო! უკიდურესობამდე ნუ მიმიყვანთ!
- 1612** **TRETEN – in jmds. Fuß(s) tapfen treten** – jmdm. nachfolgen, jmdn. nachahmen, jmdm. nacheifern – ფეხს უწეობს, გვერდში მარჯვედ უდგას
...Es ist ziemlich selten, dass Söhne großer Männer in die Fuß(s) tapfen ihrer Väter treten.
ეს საკმაოდ იშვიათია, რომ დიდი კაცების ვაჟები თავიანთ მამებს ფეხს უწეობდნენ (მამებს ბაძავდნენ, მამების საქმეების მიმდევრები იყვნენ).
- 1613** = **jmdm. in den Weg treten** – jmdm. Schwierigkeiten machen – გზაზე ეღობება
...Ich denke gar nicht daran, dir bei deinen Bemühungen in den Weg zu treten.
სულაც არ ვფიქრობ იმაზე, რომ შენ შენს წამოწყებებში (გეგმებში) გზაზე (წინ) გადაგეღობო, (ხელი შეგიშალო).
- 1614** = **jmdm. unter die Augen treten** – sich vor jmdm. sehen lassen, zu jmdm. kommen – თვალს (არ) ენახება, (ვინმეს) შორიახლოს (არ) ჩნდება
... Seitdem er mich in so übler verleumdet hat, wagt er es nicht mehr, mir unter die Augen zu treten.
მას შემდეგ, რაც მან ასე საზიზღრად ცილი დამწამა, ვეღარ ბედავს, თვალს დამენახოს (ჩემს შორიახლოს გამომჩნდეს).
- 1615** **TRINKSPRUCH – einen Trinkspruch ausbringen** – einen Toast ausbringen – სადღევრძელო წარმოსთქვა
...und dann brachte Dr. Kley einen Trinkspruch aus.
(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
...ამის შემდეგ კი დოქტ. კლაიმ წარმოსთქვა სადღევრძელო.
- 1616** **TROCKEN – da bleibt kein Auge trocken** (fam) – jedem kommen Tränen in die Augen – ცრემლები მოადგა თვალებში
... Die junge Schauspielerin gestaltete die Rolle des „Gretchen“ so acht, dass kein Auge trocken blieb.
ახალგაზრდა მსახიობმა ისე განასახიერა „გრეტხენის“ როლი, რომ ყველას ცრემლი მოადგა თვალებში.
- 1617** = **auf dem Trockenem sitzen** (fam) – in (Geld) Verlegenheit sein – მშრალზე დარჩა, რიყეზე დარჩა
„...Rechne ferner die Einrichtungsrente ab fürs laufende Quartal, dann sitzen wir eigentlich schon auf dem Trockenem.“
(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

- „აბა, გამოქვითე მიმდინარე კვარტლის ავეჯის ქირა და ჩვენ, კაცმა რომ თქვას, მშრალზე (რიყეზე) ვრჩებით.“
- 1618 TROST – nicht ganz bei Troste sein** (fam) – nicht normal im Kopfe sein, nicht bei Sinnen sei – მწვერები ააფრინა, ჭკუაზე არაა
 „Kredit? Kredit auch noch? Sind Sie eigentlich bei Troste?“
 (Th. Mann – Buddenbroocks)
 „სესხი? კიდევ სესხიც? მითხარით, ჭკუაზე ხართ?“
 „Mann, bist du denn nicht bei Trosten?“
 (Marchwitza – Die Kumjaks)
- „შენ რა, მწვერები ააფრინე?“
- 1619 TRÜBE – im Trüben fischen** (fam) – eine unklare Lage für sich ausnutzen, unklare Zustände zum eigenen Vorteil ausnutzen – ამღვრეულ წყალში თევზი დაიჭირო (არეულ ვითარებაში საქმე შენს სასარგებლოდ მოატრიალო, წამხდარი საქმე შენს სასარგებლოდ გამოიყენო)
 ...Ich soll im Trüben fischen? Einen Menschen brutal ausbeuten?
 (Th. Mann – Buddenbroocks)
ამღვრეულ წყალში თევზი დაიჭირო? კაცს ტყავი გაეადრო?
 ... In unruhigen Zeiten ist es für viele Menschen leicht, im Trüben zu fischen und so zu Geld zu kommen.
 არეულ დროში ბევრისთვის ადვილია, ამღვრეულ წყალში თევზის ჭერა და ამ გზით ფულის შოვნა.
- 1620 TRÜBSAL – Trübsal blasen** – betrübt sein und seinem Kummer nachhängen, ohne etwas anderes tun zu können – სევდამ (ნაღველმა) შეიპყრო, ნაღველი შემოაწვა, ნაღველი მოერია
 ...Außerdem läßt er (Paul) in letzter Zeit ...die Ohren hängen und bläst Trübsal.
 (Bredel – Die Enkel)
 ამას გარდა მან (პაულმა) უკანასკნელ ხანებში ... ყურები ჩამოყარა და სევდამ შეიპყრო (ნაღველმა შეიპყრო, ნაღველი შემოაწვა, ნაღველი მოერია).
- 1621 TRUMPF – einen Trumpf in der Hand haben** (fam) – die Möglichkeit haben, eine Sache entscheidend zu beeinflussen – კოზირი უჭირავს ხელში
 ...Wir brauchen unsere Sache noch nicht als verloren zu betrachten, denn wir haben noch einen Trumpf in der Hand.
 არ უნდა ჩავთვალოთ ჩვენი საქმე დაკარგულად, რადგან ჩვენ ჯერ კოზირი გვიჭირავს ხელში.
- 1622 = jmdm. zeigen, was Trumpf ist** (fam) – jmdm. zeigen, wie sich die Sache verhält – საქმის ვითარებაში ჩაახედო, კოზირი გაუხსნა
 ...Ich glaube, ich muss ihm mal zeigen, was Trumpf ist, sonst ist er zu sehr von der Richtigkeit seiner Annahme überzeugt.
 მე ვფიქრობ, მე მას კოზირი უნდა გავუხსნა (მე იგი საქმის ვითარებაში ჩავახედო), თორემ იგი ზედმეტად არის დარწმუნებული მისი თვალსაზრისის სისწორეში.
- 1623 = seine Trümpfe aus der Hand geben** (fam) – seine Vorteile einem andern überlassen – კოზირი ხელიდან გაუშვა
 ...Sein Mißerfolg beruht darauf, dass er seine Trümpfe zu schnell aus der Hand gibt.
 მისი წარუმატებლობა ემყარება იმას, რომ მან მისი კოზირი ძალიან სწრაფად გაუშვა ხელიდან.
- 1624 = einen Trumpf ausspielen** – ნაცად ხერხს მიმართა, უკანასკნელი თულფი (კოზირი) ჩამოვიდა
 ...Er spielte seinen letzten Trumpf aus.
 იგი თავის უკანასკნელ თულფს (კოზირს) ჩამოვიდა.
 ...Er hüstete bedeutsam, bevor er seinen Trumpf ausspielte.
 (F. Weiskopf – Inmitten des Stroms).

მან მრავალმნიშვნელოვნად ჩაახველა, ვიდრე თავის ნაცად ხერხს მიმართავდა.

1625 TUCH – aus betuchter Familie sein – aus wohlhabender Familie stammen – შექლებული ოჯახიდანაა

...Mein Gastgeber sagte von meinen bekannten vornehmen Damen, dass sie von einer betuchter Familie seien.

ჩემი მასპინძელი ჩემს ნაცნობ პატივცემულ ქალბატონებზე ამბობდა, რომ ისინი შექლებული ოჯახიდან არიან.

1626 TÜPFELCHEN – das Tüpfelchen auf dem i – alles bis aufs I –Tüpfelchen genau machen – sehr sorgfältig arbeiten – ზედმიწევნით ზუსტად, ბოლომდე

...Die Arbeit war bis aufs i Tüpfelchen genau gemacht.

სამუშაო ზედმიწევნით ზუსტად იყო შესრულებული.

...Setzen Sie das Tüpfelchen aufs i.

თქვით ბოლომდე (აღიარეთ ბოლომდე).

1627 TÜR – etwas steht vor der Tür – nach dem Kalender bald eintreten, gefeiert, begangen werden können – კარზეა მომდგარი, კარზე გვიკაკუნებს

...Die schöne Herbsttage sind vorbei und der Winter steht vor der Tür.

შემოდგომის მშვენიერი დღეები გავიდა, ზამთარი კი კარზეა მომდგარი (კარზე გვიკაკუნებს).

1628 = einer Sache Tür und Tor öffnen – einer Sache berechtigten Grund geben – ფართოდ უხსნის გზას, ფართო გასაქანს აძლევს

...Diese verschwommene Bestimmung öffnet der willkürlichen Auslegung Tür und Tor.

ეს ბუნდოვანი დადგენილება ფართოდ უხსნის გზას (ფართო გასაქანს აძლევს) ყოველგვარ თვითნებურ ინტერპრეტაციას.

...Wenn wir dieser Verleumdung nicht energisch entgentreten, würde sie Gerüchen und Vermutungen Tür und Tor öffnen.

თუ ჩვენ ამ ცილისწამებას ენერგიულად არ აღვუდგებით წინ, იგი ფართოდ გასაქანს მისცემს ჭორებსა და ვარაუდებს.

1629 = jmdm. zwischen Tür und Angel abfertigen – jmdn. nicht in die Wohnung lassen – სახლში არ შეუშვა, კარის ზღურბლზე გააჩერა

...Er bot mir gar keinen Platz an, sondern fertigte mich zwischen Tür und Angel ab.

მან სკამიც კი არ შემომთავაზა, კარის ზღურბლზე გამაჩერა.

1630 = mit der Tür ins Haus fallen – etwas unvermittelt oder unvorbereitet vorbringen, direkt aufs Ziellos gehen – ძალით სახლში შეჭრა, არც აცივა, არც აცხელა

...Was ist für einen Grossen den zu klein? – Gewiss, gewiss, erstürzte mit der Tür ins Haus.

Man pocht doch, hört doch erst, wenn man als Freund sich naht.

(Lessing – Emilia Galotti).

დიდ კაცთათვის, ძალზე წვრილმანი არის კი რამე? რა თქმა უნდა, რაღა თქმა უნდა. სახლში პირდაპირ შეჭრა. მეგობარი კი, როცა მოვა, პირველად კარზე დაგიკაკუნებს.

1631 = jmdn. vor die Tür setzen – jmdm. die Tür weisen, jmdn. hinauswerfen – კარში გაუძახა, კარში გააგლო (იხ. Luft №910, Stuhl №1551, Tempel №1574)

...Man hatte erwartet, Mann und Frau würden die Schwägerin vor die Tür setzen, aber auch das geschah nicht.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

... მოელოდნენ, რომ ცოლ-ქმარი მუელს კარში გააგლებდა, მაგრამ არც ეს მოხდა.

1632 = vor seiner eigenen Tür kehren (fam) – sich um seine eigene Dinge kümmern – შენს საქმეს მიხედო

...Statt über andere zu reden, sollte sie lieber vor ihrer eigenen Tür kehren.

სხვებზე ლაპარაკს, ჯობს საკუთარ საქმეებს მიხედო.

U

- 1633 U – sich kein X für ein U vormachen lassen (fam) – sich nicht täuschen lassen –** თვალი არ აგიხვიონ, შეცდომაში არ შეგიყვანონ, თავი არ გააბითურებო
 ...Es ist ein schlauer Bursche. Er läßt sich kein X für U vormachen.
 იგი ეშმაკი ბიჭია. თავს არ მოგატყუილებინებს (თვალს ვერ აუხვევს შეცდომაში ვერ შეიყვან).
- 1634 ÜBEL – übel angeschrieben sein – in schlechtem Ruf stehen –** ცუდი სახელით სარგებლობდა
 ...Infolge seines Betrugens ist er bei seinen Lehrern übel angeschrieben.
 მისი ტყუილების გამო მასწავლებლებში ცუდი სახელით სარგებლობს (მასწავლებლებში ცუდი სახელი აქვს).
- 1635 ÜBRIG – für jmdn. etwas (nichts) übrig haben – jmdn. (nicht) gern mögen –** გამორჩეული ჰყავს, სიმპათიას გრძნობს (არ გრძნობს სიმპათიას, გული არ უწევს).
 „Du weißt, ich habe schon immer was für den Hans übrig gehabt.“
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 „შენ ხომ იცი, რომ მე ჰანსისადმი მუდამ სიმპათიას ვგრძნობდი (ჰანსი სხვებში გამორჩეული მყავდა).“
 ...Für Kunst und Literatur hatte er nicht viel übrig.
 (Bredel – Die Söhne)
 ხელოვნებისა და ლიტერატურისაკენ მას მაინც და მაინც გული არ უწევდა (ხელოვნება და ლიტერატურა მას ნაკლებად აინტერესებდა).
- 1636 UMSCHMEISSEN – einen Plan umschmeißen (stärker fam) - (umstoßen, umwerfen) -** einen Plan ändern – გეგმა გადააკეთა
 ...Weil er nicht mehr mitmachen wollte, mußten wir den ganzen Plan umschmeißen.
 რადგანაც მას ჩვენთან აღარ უნდოდა თანამშრომლობა, იძულებულნი გახდით მთელი გეგმა შეგვეცვალა (გეგმა გადაგვეკეთებინა).
- 1637 UMWERFEN – der Brief wirft ihn um (fam) – der Brief erschüttert ihn –** შეადრწუნა, კინაღამ წააქცია
 ...Ich habe nicht gedacht, dass ihn der Brief so umwerfen würde.
 არ ვიფიქრებდი, რომ წერილი მას ასე შეადრწუნებდა.
- 1638 = drei Glas Bier werfen mich nicht um (fam) – von drei Glas Bier werde ich nicht** betrunken – სამი ჭიქა ლუდი არ წამაქცევს (ვერ მომერევა)
 ...Ein Glas Bier kann ich noch trinken, das wird mich nicht umwerfen.
 ერთ ჭიქა ლუდს კი დავლევ, იგი ვერ მომერევა.
- 1639 UNGESCHMINKT – jmdm. die ungeschminkte Wahrheit sagen – jmdm. offen sagen,** was man denkt – სიმართლე პირში უთხრა, შეუღამაზებელი სიმართლე უთხრა
 Sehr viele Menschen haben es nicht gern, wenn man ihnen die ungeschminkte Wahrheit sagt.
 ბევრ ადამიანს არ უყვარს, როცა მათ სიმართლეს პირში ეუბნებიან (როცა სიმართლეს შეუღამაზებლად ეუბნებიან).
- 1640 UNGESCHOREN – jmdn. ungeschoren lassen (fam) – jmdn. nicht beihiligen –** ხელს არ ახლებს, ზიანს არ მიაყენებს
 ...Frau und Tochter beschworen ihn, er solle ihn (den Nachbarn) ungeschoren lassen.
 (Bredel – Die Söhne)
 ცოლი და ქალიშვილი ეხვეწებოდნენ, რომ მეზობლისათვის ხელი არ ეხლო (ზიანი არ მიეყენებინა).
- 1641 UNGLÄUBIG – er ist ein ungläubiger Thomas – er ist ein Mensch, der an allem zweifelt –** ურწმუნო თომასა
 ... Er glaubt nichts, ohne sich selbst überzeugt zu haben. Er ist ein richtiger ungläubiger Thomas.

- მას არაფერი არ სჯერა, ვიდრე თვითონ არ დარწმუნდება. ღვი ნამდვილი ურწმუნო თომბა.
- 1642 UNGUT – nichts für ungut!** – Nehmen Sie es sich übel – ცუდად ნუ მიიღებთ!
 ...Nichts für ungut! Aber ich konnte wirklich nicht früher kommen.
ცუდად ნუ მიიღებთ! მე მართლა ვერ შევძელი უფრო ადრე მოსვლა.
- 1643 UNMENSCH – kein Unmensch sein** – mit sich reden lassen, zugänglich sein – ცუდი ადამიანი არაა, საერთო ენას გამოიხატავს
 ... Sein Chef ist zwar kein Unmensch, aber von einer Erhöhung der Gehälter will er nichts hören.
 მისი უფროსი ისე ცუდი ადამიანი არაა (საერთო ენას გამოიხატავს კაცვი), მაგრამ ხელფასის მომატებაზე არაფრის გაგონება არ სურს.
- 1644 UNMÖGLICH – jmdn. unmöglich machen** – jmdn. bei anderen Leuten schlechtmachen (blamieren) – თავი შეირცხვინა, სახელი გაიტეხა, ხალხში არ გამოესვლება
 ...Er hat sich durch sein Benehmen unmöglich gemacht.
 მან თავისი საქციელით თავი შეირცხვინა (სახელი გაიტეხა, მას ხალხში არ გამოესვლება).
- 1645 UNRECHT – in unrechte Hände kommen** – an den Fälschen kommen – სხვის ხელში მოხვდა, არასწორი მისამართით მოხვდა
 ...Es kann unangenehme Folgen haben, wenn ein Brief in unrechte Hände kommt.
 თუ წერილი სხვის ხელში მოხვდება, ამას უსიამოვნება მოჰყვება.
- 1646 UNSCHULD – seine Hände in Unschuld waschen** (bibl.) – mit einer schlechten Angelegenheiten nichts zu tun haben wollen – ხელები დამიბანია, ამ საქმიდან ხელები დამიბანია
 ...Ich habe mit der Sache nichts zu tun. Ich wasche meine Hände in Unschuld.
 ამ საქმესთან მე არაფერი მაკავშირებს. მე ამ საქმიდან ხელები დამიბანია.
- 1647 UNTEN – bei jmdm. unten durch sein** (fam) – bei jmdm. kein Ansehen mehr genießen, jmds. Sympathie verloren haben – კეთილგანწყობით (სიმპათიით) არ სარგებლობს, აღარ მწამს მისი, მისი აღარაფერი მინდა
 ...Da er sein Versprechen nicht gehalten hat, ist er bei mir unter durch.
 მან რომ მისი დაპირება არ შეასრულა, მისი აღარაფერი მინდა (ჩემი კეთილგანწყობით ვეღარ ისარგებლებს, ჩემთვის იგი აღარაფერს წარმოადგენს, მისი აღარ მწამს).
- 1648 UNTERSCHIED – ein Unterschied wie Tag und Nacht** – ein sehr großer Unterschied – დღე-ღამესავით ნათელია, ისე განსხვავდება როგორც დღე ღამისაგან (როგორც დღე და ღამე)
 ...In unseren Aussichten über moderne Malerei ist ein Unterschied wie Tag und Nacht.
 ჩვენი შეხედულებები თანამედროვე ფერწერის შესახებ დღე და ღამესავით განსხვავდება ერთმანეთისაგან.
- 1649 USUS – das ist bei uns so Usus** – das tun wir immer so, das ist bei uns üblich – ჩვენთან ასეა მიღებული
 ...Daran musst du dich gewöhnen, das ist bei uns so Usus.
 ამას უნდა შეეჩვიო, ჩვენთან ასეა მიღებული.

- 1650 VERBEISSEN – ein verbissener Gegner – ein harthäckiger Gegner – დაგეშილი, გააფთრებული, შმაგი მოწინააღმდეგეა**
 ...Du wirst es mit ihm nicht leicht haben, er ist ein verbissener Gegner.
 შენ გაგიჭირდება მასთან, იგი გააფთრებული (გაშმაგებული) მეტოქეა.
- 1651 = sich etwas verbeißen (fam) – etwas unterdrücken – საკუთარ თავში ჩაიხშო (საკუთარ თავში იხშობს), თავი შეიკავო (თავს იკავებს)**
 ...Der Ernst der Stunde erforderte es, dass wir uns über seine zweideutigen Worte das Lachen verbeißen mussten.
 ვითარების სერიოზულობა მოითხოვდა, რომ მის ორაზროვან სიტყვებზე სიცილისაგან თავი შეგვეკავებინა (სიცილი ჩაგვეხშო).
- 1652 VERBINDEN – jmdm. verbunden sein – jmdm. dankbar sein – მადლიერებითაა სავსე, დავალებულია (ვინმეს წინაშე)**
 ...Wir sind unserem Wohltäter sehr verbunden.
 ჩვენ ძალიან დავალებული ვართ იმის მიმართ, ვინც სიკეთე გაგვიკეთა (ჩვენ ფრიად დავალებული ვართ ჩვენი სიკეთისმყოფელის მიმართ).
- 1653 VERDAUEN – etwas (nicht) verdauen (fam) – etwas (nicht) verstehen; – etwas (nicht) überwinden – ვერ გაიგია, ვერ მომინელებია (ვერ მოინელა, ვერ გადახარშა)**
 ... Es hielt eine Rede, die wegen ihrer Phrasen und Fremdwörter von den vielen Zuhören nicht verdaut wurde.
 იგი სიტყვას ამბობდა, რომელიც ფრაზებითა და უცხო სიტყვებით ისე იყო დატვირთული, რომ ბევრისთვის გაუგებარი დარჩა.
 ...Die ihr zugefügte Kränkung hat sie bis heute nicht verdauen können.
 მიყენებული წყენა მან დღემდე ვერ მოინელა (ვერ დაივიწყა).
- 1654 VERDERBEN – es mit jmdm. verderben – sich mit jmdm. verfeinden – ურთიერთობა გაიფუჭა**
 ... Du wirst es mit ihm noch ganz und gar verderben, wenn du in deinem Verhalten nicht änderst.
 თუ ქცევას არ შეიცვლი, იცოდე, მასთან საბოლოოდ გაიფუჭებ ურთიერთობას.
- 1655 VERDREHEN – jmdm. den Kopf verdrehen (fam) – jmdn. verwirren – jmdn. verliebt machen – თავი (ტვინი) დაუბრუა, ტვინი გადაუტრიალა (ტვინი წაუღო), თავბრუ დაახვია**
 ...Er hat mir mit seinem Gerede ganz und gar den Kopf verdreht.
 მან მისი ლაპარაკით ტვინი დამიბრუა (ტვინი წაიღო).
 ...Mit ihrem Charme hat sie allen jungen Männern den Kopf verdreht.
 მან (ქალმა) თავისი მომხიბვლელით ყველა ახალგაზრდა კაცს გადაუტრიალა ტვინი (თავბრუ დაახვია).
- 1656 VERHAUEN – jmdn. verhauen (fam) – jmdn. schlagen – სცემა, მიტყეპა**
 ...Warum schreist du denn so? Wenn dein Freund dich verhaut, mußt du ihn eben wiederhauen.
 ასე რა გაყვირებს? თუ მეგობარმა დაგარტყა, შენც გაუკეთე იგივე.
- 1657 = eine Sache verhauen (fam) – eine Sache verderben, verpfuschen, Fehler machen bei einer Sache – საქმე ჩაშლილია, საქმე გაფუჭებულია**
 ...Hier ist nicht mehr zu retten, die Sache ist restlos verhauen.
 აქ ვედარაფერს ვეღარ უშველი. საქმე საბოლოოდ გაფუჭებულია (ჩაშლილია).
- 1658 VERKNALLEN – sich verknallen (stark fam) – sich verlieben – შეყვარებულია**
 ...Er scheint sich mächtig in die Schwester seines Freundes verknallt zu haben.
 იგი მისი მეგობრის დაზე ძლიერ შეყვარებული ჩანს
- 1659 VERKNEIFEN – sich etwas verkneifen (fam) – sich etwas versagen, etwas unterdrücken, auf etwas verzichten – თავს იკავებს, სურვილს იოკებს**

- ...Wir hatten einige unvorhergesehene Aufgaben, so dass wir uns in diesem Jahre eine Reise verkneifen mussten.
ჩვენ რამდენიმე გაუთვალისწინებელი საქმე გამოგვიჩნდა და ამიტომ ამ წელს თავი უნდა შეგვეკავებინა მოგზაურობაზე (თავი შევიკავეთ, უარი ვთქვით მოგზაურობაზე).
- 1660 VERKNUSEN – jmdn. (etwas) nicht verknusen können (stärker fam) – jmdn.(etwas) nicht leiden können (nicht mögen) – ვერ იტანს, გულზე არ ესატება**
...Ich kann ihn wegen seines aufdringlichen Benehmens nicht verknusen.
მე მას მისი თავხედური ქცევების გამო ვერ ვიტან (გულზე არ მესატება).
- 1661 VERKORKSEN – sich den Magen verkorksen (fam) – sich den Magen verderben – კუჭი გავილიზიანე, საჭმელმა მაწყინა**
...Bei der gestrigen Geburtstagsfeier habe ich mir den Magen verkorkst.
გუშინდელ დაბადების დღეზე კუჭი მოვისსვე (კუჭი გავილიზიანე, საჭმელმა მაწყინა).
- 1662 VERKRACHEN – eine verkrachte Existenz (fam) – eine erfolglose Person – საცოდავი, წარუმატებელი არსებაა, უნიათოა**
... Der Mann dort drüben ist ein hervorragender Künstler, aber durch sein kaufmännisches Unvermögen eine völlig verkrachte Existenz.
აი, ის კაცი ცნობილი მხატვარია, მაგრამ თავის ვაჭრული უნიათობის გამო ზედმიწევნით წარუმატებელი არსებაა.
- 1663 VERPULVERN – sein Geld verpulvern (stärker fam) – sein Geld verschwenden – ფული გაფანტა, ფული გაფლანგა**
...In einer Nacht hat er sein ganzes Geld verpulvert.
ერთ ღამეში მან მთელი ფული გაფანტა (გაფლანგა).
- 1664 VERRATEN – verraten und verkauft (fam) – völlig hilflos – სრულიად განადგურდა, უსასო დარჩა (სიტყვასიტყვით – ნალალატევი და გაყიდული)**
...Durch die Übermacht des Gegners waren wir verraten und verkauft.
მოწინააღმდეგის უპირატესობის შედეგად ჩვენ სრულიად უსასონი შევიქმენით.
- 1665 VERRENKEN – sich den Hals nach jmdm. verrenken (fam) – sich neugierig nach jmdm.umsehen – ცქერით კისერი მოეგრისა**
...Ich habe mir nach dir den Hals verrenkt, aber ich konnte dich nirgends erblicken.
შენკენ ცქერით კისერი მომეგრისა, მაგრამ ვერსად მოგკარი თვალი.
- 1666 VERRÜCKT – nach jmdm. verrückt sein (stärker fam) – in jmdn. verliebt sein – გიჟდება, (შეყვარებულია)**
...Seitdem er sie näher kennt, ist er ganz verrückt nach ihr.
მას შემდეგ, რაც მან (ბიჭმა) იგი (გოგო) უფრო ახლოს გაიცნო, სულ გაგიჟებულია მასზე.
- 1667 VERS – sich einen Vers auf / aus etwas machen (oder sich auf / aus etwas keinen Vers machen können) (fam) – sich etwas nicht erklären können – სათანადო დასკვნები გააკეთო (გამოიტანო) – ან სათანადო დასკვნები ვერ გააკეთო (ვერ გამოიტანო)**
„Denk darüber nach, wie ich dir gesagt habe, und mach dir einen Vers darauf.“
„დაუფიქრდი იმას, რაც გითხარი და სათანადო დასკვნები გააკეთე (გამოიტანე).“
...Das will er eigentlich? Ich kann mir aus seinem Schreiben keinen Vers machen.
რა უნდა ისე მას? მე მისი ნაწერიდან ვერავითარი სათანადო დასკვნა ვერ გავაკეთე.
- 1668 VERSCHIESSEN – in jmdn. verschossen sein (fam) – in jmdn. verliebt sein – შეყვარებულია**
...Jeder Blick zeigte, wie verschossen sie in ihn ist.
ყოველი მზერით შეამჩნევდი, როგორი შეყვარებული იყო იგი (ქალი) მასზე.

- 1669 VERSCHLAGEN – es verschlägt ihm die Sprache** – er ist so überrascht, dass er kein Wort sagen kann – მეტყველება წაერთვა, ენა დაება, ენა გაუჩერდა
 ...Die Nachricht von der Verlobung seines Freundes verschlug ihm die Sprache.
 მეგობრის დანიშვნის შესახებ ცნობამ ენა დაუბა (ენა გაუჩერა).
- 1670 VERSCHLINGEN – ein Buch verschlingen** (fam) – ein Buch begierig lesen – წიგნს თვალს ვერ აცილებს, ლამის ჩაყლაპოს
 ...Das Buch ist sehr spannend. Ich habe es förmlich verschlungen.
 წიგნი ძალიან საინტერესოა, თვალი ვერ მოვაცილე, ისე ვკითხულობდი (ლამის ჩაყლაპე).
- 1671 VERSCHNUPFEN – jmdn. verschnupfen** (fam) – jmdn. verärgern, verstimmen, verdrießen – წყენა მიაყენა, გუნება აურია
 ...Dein Verhalten hat mich sehr verschnupft.
 შენმა ქცევამ ძალიან გამანაწყენა.
- 1672 VERSCHWITZEN – etwas verschwitzen** (fam) – etwas vergessen – დაივიწყა, გონებიდან (თავიდან) ამოუვარდა, აზრიდან გაეფანტა
 ...Seinen Geburtstag habe ich in diesem Jahr ganz und gar verschwitzt.
 წელს მისი დაბადების დღე საერთოდ ამომივარდა გონებიდან /თავიდან/ (დამავიწყდა).
- 1673 VERSEHEN – ehe man sich's versieht, ist die Woche um** – sehr schnell – თვალის დახამხამებას ვერ მოასწრებ, მოხედვას ვერ მოასწრებ
 ...Ehe man sich's versieht, ist die Woche um.
თვალის დახამხამებას (მოხედვას) ვერ მოასწრებ, ისე მალე გადის კვირა.
- 1674 VERSESSEN – auf etwas versessen sein** – Eigensinnig nach etwas sterben (etwas verlangen, erpicht sein auf etwas) – გონების დაკარგვამდე უნდა, სული მიდის, დაუინებოთ ითხოვს, ისწრაფვის, გაგიჟებულია
 ... Er ist auf die Ergänzung seiner Briefmarkensammlung so versessen, dass er sein ganzes Geld dafür ausgibt.
 იგი მარკების შეკრებით ისეა გაგიჟებული, რომ მთელ ფულს მასში ხარჯავს.
- 1675 VERSETZEN – versetzt werden** – 1. in die nächste höhere Schulklasse kommen გადასვებს, გადაიყვანეს კლასიდან კლასში; 2. versetzt werden (fam) – bei einer Verabredung vergebens gewartet haben- vergeblich warten lassen- ტყუილუბრალოდ მალოდინა
 ...Trotz mancher Bedenken seiner Lehrer wurde er doch versetzt.
 მისი მასწავლებლის რაღაცნაირი ჭოჭმანის მიუხედავად იგი მაინც გადაიყვანეს კლასიდან კლასში.
 ... Ich hatte mich schon sehr auf einen gemeinsamen spaziergang gefreut, aber sie hat mich versetzt.
 უკვე მიხაროდა ერთად რომ ვაპირებდით გასეირნებას, მაგრამ მან დამსვა ერთ ადგილზე (მალოდინა და არ მოვიდა).
 ...Wir waren heute verabredet, aber sie hat mich versetzt.
 დღეს შეხვედრაზე შეთანხმებული ვიყავი, მაგრამ მან ტყუილუბრალოდ მალოდინა.
- 1676 VERSOHLN – jmdn. versohlen** (jmdm. das Fell versohlen) (stark fam) – jmdn. verprügeln – მოსცხო, გვერდები აუქავა
 ...Für diese Lüge hat ihm sein Vater tüchtig das Fell versohlt.
 ამ ტყუილისათვის მამამისმა მას კარგა ლაზათიანად აუქავა გვერდები.
- 1677 VERSTAND – der Verstand steht jmdm. still** – bleibt der Verstand stehen – jmd. findet etwas unbegreiflich – გონს ვერ მოსულა, აზრზე არაა
 „Aber, in Gottes Namen, Ingenieur. Das ist ja ein dummer alter Mann. Was finden Sie an ihm? Mir steht der Verstand still.“

(Th. Mann – Der Zauberberg)

„მაგრამ, ღვთის გულისათვის, ინჟინერო. ეს ხომ ერთი სულელი ბებერია. რა ნახეთ მასში? გონს (აზრზე) ვერ მოვსულვარ.“

1678 VERSTECKEN – er muss sich vor dir verstecken (fam) – seine Leistungen sind längst nicht so gut wie die deinigen – შენთან ვერ მოვა, შენს წინაშე ვერც გამოჩნდება
...Trotz allen Fleißes muss er sich immer noch vor dir verstecken.

მიუხედავად დიდი გარჯისა იგი შენთან ვერ მოვა (შენ აშკარა უპირატესობა გაქვს, ვიდრე მას).

1679 = er braucht sich von dir nicht zu verstecken (fam) – er braucht sich vor dir nicht zu schämen – შენ რატომ უნდა გემალებობეს, შენთან შესარცხვენნი არაფერი აქვს

...Wegen deines Unglücks brauchst du dich vor deinen Nachbarn doch nicht zu verstecken.

ამ უბედურების გამო მეზობლების წინაშე არაფერი გაქვს დასამალი (რატომ უნდა გრცხვენოდეს მეზობლების?).

1680 VERTRETEN – sich die Füße vertreten (fam) – sich nach langem Sitzen Bewegung machen – ფეხები გაწვართო

...Ich muss mir mal ein bißchen die Füße vertreten, denn ich habe den ganzen Tag gesessen.

ცოტათი ფეხები მინდა გაწვართო, რადგან მთელი დღე ვიჯექი.

1681 VERTRAG – einen Vertrag brechen – einen Vertrag nicht erfüllen – ხელშეკრულება დაარღვია

„Ein Vertrag, den Sie so leichtsinnig brachen, kann mich nicht mehr binden.“

„ხელშეკრულება, რომელიც თქვენ ასე დაუფიქრებლად დაარღვიეთ, ამიერიდან ვერაფრით შემზღუდავს.“

1682 VERTRAUEN – jmdm. Vertrauen einflößen als vertrauenswürdig angesehen werden – ნდობას უნერგავს

...Sein offener Blick flößte allen Vertrauen ein.

მისი გულლია შემოსხედა ნდობას უნერგავდა ყველას.

1683 = Vertrauen fassen zu jmdm. – jmdm. vertrauen – ნდობით განიმსჭვალა

...Allmählich fassten alle Vertrauen zu ihm.

ყველა თანდათან მისდამი ნდობით განიმსჭვალა.

1684 = jmdm. Vertrauen schenken – jmdm. vertrauen – ნდობით მოეკიდა

„Wer konnte mir unter so unerhörten Umständen Vertrauen schenken?“

(H. Kleist – Die Marquise von O.)

„ვინ მომეკიდებოდა ნდობით ასეთ გაუგონარ ვითარებაში?“

1685 = Vertrauen setzen (in, auf Akk.) – jmdm. einer Sache vertrauen – საქმე გაანდო, ნდობას უცხადებდე, გჯეროდეს

„Ich habe in ihre Erfahrung Vertrauen gesetzt,“ sagte er.

(Th. Mann – Königliche Hoheit)

„თქვენს გამოცდილებას ვენდობი,“ – თქვა მან.

1686 = jmdn. ins Vertrauen ziehen – jmdm. Geheimnis offen machen – საიდუმლო (ხვაშიადი) გაანდო

...Hatten Sie nicht die Pflicht, diesen Offizier hier ins Vertrauen zu ziehen?

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

განა ისინი ვალდებულნი არ იყვნენ გაენდო ამ ოფიცრისათვის საიდუმლოება (ხვაშიადი)?

1687 VERTRINKEN – sich Geld vertrinken – sein Geld für Alkohol ausgeben – მთელ ფულს (მთელ თავის მონაგარს) სასმელში ხარჯავს

...Max sieht aus wie ein Bettler. Anstatt sich mal einen neuen Anzug zu kaufen, vertrinkt er sein ganzes Geld.

მაქსი მათხოვარივით გამოიყურება. იმის მაგიერ, რომ ახალი პიჯაკი იყიდოს, მთელ თავის მონაგარს სასმელში ხარჯავს.

1688 VERTUSCHEN – etwas vertuschen – etwas verheimlichen – მალავს, ფარავს

- ...Seine Verfehlungen waren so groß, dass sie nicht mehr zu vertuschen waren.
 მისი დანაკლისი იმდენად დიდი იყო, რომ დაფარვა (დამალვა) აღარ შეიძლებოდა.
- 1689** **VERTRÖDELN – die Zeit vertrödeln** (fam) – die Zeit untätig vergehen lassen – დროს უქმად ჰკლავს, დროს უქმად კარგავს
 ...Mit deinen vielen Vorbereitungen vertrödelst du unnötig viel Zeit.
 ამდენ მზადებაში ტყუილუბრალოდ ჰკარგავ დროს.
- 1690** **VERZWEIFLUNG – in Verzweiflung geraten** – verzweifeln – სასოწარკვეთილებაში ჩავარდა
 ...Über diese Nachricht geriet er in Verzweiflung.
 ამ ამბის შეტყობამ მას სასოწარკვეთა.
- 1691** = **jmdn. in Verzweiflung stürzen** – jmdn. verzweifeln – სასოწარკვეთამდე მიიყვანა
 „Ach,“ rief Herr Friedrich,“ das eben ist es, was mich ... in Verzweiflung stürzt.“
 (H.Kleist –Die Marquise von Q.)
 „ო... ო...“ შესძახა ბ-მა ფრიდრიხმა, „ამის გამო ვარ სწორედ სასოწარკვეთილი.“
- 1692** **VERZWICKT – eine verzwickte Angelegenheit** (fam) – eine komplizierte Angelegenheit – რთული საქმეა (საკლაუზო საქმეა)
 ...Die Angelegenheit sah zunächst ganz einfach aus, aber später stellte sich heraus, dass sie ziemlich verzwickt war.
 საქმე თავდაპირველად სულ მარტივი ჩანდა, მაგრამ მოგვიანებით აღმოჩნდა, რომ იგი საკმაოდ რთული, (საკლაუზო) იყო.
- 1693** **VIER – jmdn. (mit jmdm.) unter vier Augen sprechen** – jmdn. (mit jmdm.) ohne Zeugen sprechen – პირისპირ, დამარტოხელებული
 ...Ich möchte Sie (mit Ihnen) gern einmal unter vier Augen sprechen.
 ერთხელაც მიდნოდა პირისპირ მესაუბრა თქვენთან.
- 1694** = **in seinen vier Wänden bleiben** (fam) – zu Hause bleiben – ოთხ კედელს შუა, სახლში გამოკეტილი
 ...Wenn am Samstag das Wetter so schlecht ist wie heute, bleibe ich in meinen vier Wänden.
 თუ კვირას ამინდი ისე ცუდი იქნება, როგორც დღეს, მომიწევს სახლში გამოკეცვა (ოთხ კედელს შუა დარჩენა).
- 1695** **VISIER – mit offenem Visier kämpfen** – seine Absichten als Gegner klar zu erkennen geben - ნილაბახდილი იბრძვის, აშკარად მოქმედებს, თავის ზრახვებს არ მალავს
 ...Er kämpft stets mit offenem Visier.
 იგი იბრძვის ყოველთვის ნილაბახდილი.
- 1696** **VOGEL – den Vogel abschießen** (fam) – bei einer Sache die beste Leistung erzielen – ყველას აჯობა, რეკორდი დაამყარა
 ...Unsere Mannschaft hat diesmal den Vogel abgeschossen.
 ჩვენმა გუნდმა ამჯერად ყველას აჯობა, (რეკორდი დაამყარა, გამარჯვებული გამოვიდა).
- 1697** = **einen Vogel haben** (stark fam) – nicht normal im Kopf sein, sonderbare Ideen haben – თავში ოფოფები აქვს, თავში უცნაური აზრები მოსდის, ვერ არის სრულ ჭკუაზე
 ...Du hast ja einen Vogel, bei dem schlechten Wetter auszugehen.
ვერა ხარ სრულ ჭკუაზე, ასეთ ცუდ ამინდში რომ გარეთ გადიხარ.
- 1698** **VOLL – jmdn. nicht für voll nehmen** (fam) – jmdn. für dumm halten – სრულყოფილად ვერ აღიქვამს, არ ეხერხება, არ ასდის ხელზე, მისი სფერო არ არის
 ...In technischen Dingen kann man ihn nicht für voll nehmen, das ist nicht sein Gebiet.
 ტექნიკურ საგნებში მას სრულყოფილად ვერ აღიქვამს კაცი (ტექნიკური საგნები არ ეხერხება, ეს მისი სფერო არ არის).

- 1699 VORBOHREN – bei jmdm. vorbohren (fam) – bei jmdm. günstige Voraussetzungen schaffen, bei jmdm. etwas zu erfahren suchen – ხელსაყრელი დრო შეურჩია, კბილი მოუსინჯა, გამოსტყუა, სათქმელი შეაპარა**
 ...Du musst bei ihm immer erst vorbohren, bevor du ihn um etwas bittest.
 მას ვიდრე რამეს სთხოვ, ჯერ მას ხელსაყრელი დრო უნდა შეურჩიო (კბილი მოუსინჯო).
 ...Ich habe bei unserem Personalchef vorgebohrt, ob mit einer allgemeinen Gehaltserhöhung wirklich zu rechnen ist.
 მე ჩვენს პირად უფროსს სათქმელი შევაპარე, მართლა შეიძლებოდა თუ არა გვექონოდა საერთო ხელფასის მომატების იმედი.
- 1700 VORDERMANN – auf (den) Vordermann bringen – jmdn. dazu bringen, dass er ohne Widerrede sicher ordnet und Anordnungen nachkommt – ხელში ჩაიჭერს, მორჯულებს, მოიხელთებს**
 ...Hatte man sich einmal mit diesen (Hauptgegnern) geeinigt – so dachte er offensichtlich, - würde man das übrige Pack schon gemeinsam auf Vordermann bringen.
 (W. Putlitz – Unterwegs nach Deutschland).
 თუ ამათთან (მთავარ მოწინააღმდეგეებთან) შეთანხმება მოხერხდა, - ჩანს ასე ფიქრობდა ის, - მაშინ შესაძლებელი გახდება ყველა დანარჩენი ვიგინდარების ხელში ჩაჭერა (მორჯულება, მოხელთება).
- 1701 VORGERÜCKT – in vorgerückte Stunde – spät in der Nacht – გვიან ღამით**
 ...Wir kamen erst in vorgerückte Stunde nach Haus.
 სახლში გვიან ღამით დავბრუნდით.
- 1702 VORHALTUNG – jmdm. Vorhaltungen machen – sich jmdn. vorknöpfen (vornehmen) – ჭკუა დაარიგა, უსაყვედურა**
 „Scheren Sie sich hinaus,“ schrie eine Stimme im Zelt. „Was unterstehen Sie sich? Wollen Sie mir Vorhaltungen machen?“
 (Bredel – Der Kommissar am Rhein)
 „გაეთრიეთ გარეთ,“ ისმოდა ვიღაცის ყვირილი კარვიდან. „რის უფლებას აძლევთ თქვენს თავს? გინდათ მისაყვედუროთ (ჭკუა დამარიგოთ)?“
- 1703 VORKAUEN – jmdm. etwas vorkauen (fam) – jmdm. etwas bis ins einzelne erklären – დაწვრილებით აუხსნა**
 ...Er begreift sehr schwer. Alles müssen wir ihm zweimal vorkauen.
 ის ძალიან ძნელად ხვდება რამეს. ყველაფერი ორჯერ დაწვრილებით უნდა აუხსნა.
- 1704 VORKEHRUNG – Vorkehrungen treffen (Maßnahme treffen) – ზომებს მიიღებს**
 ... (die Könige Europas) mussten Vorkehrungen treffen, sich vor dem Schicksal ihres Vettters Louis hüten.
 (Feuchtwanger – Narrenweisheit)
 ...ევროპის მეფეებს დროზე უნდა მიეღოთ სათანადო ზომები, რათა თავი დაეღწიათ თავისი თანამოძმის – ლუი XVI ბედისაგან.
- 1705 VORMACHEN – 1. jmdm. etwas vormachen – einen falschen Eindruck erwecken, um jmdn. dadurch zu täuschen- ოინი უყო, თვალი აუხვია, ანკესზე წამოაგო, მოატყუა; 2. sich nichts vormachen lassen – sich nicht täuschen lassen- ანკესზე არ წამოეგო, არ მოტყუედა; 3. wir wollen uns (gegenseitig) nichts vormachen (fam) – wir wollen offen (miteinander) reden -არაფერი გვაქვს დასამალი, ერთმანეთს ნუ მოვატყუილებთ, გულახდილად ვილაპარაკოთ**
 .. Sie hat ihm etwas vorgemacht, mir kannst du nichts vormachen.
 მან მას რაღაც ოინი უყო (მან იგი მოატყუა); შენ მე გვრაფერს მომატყუილებ. (შენ მე თვალს ვერ ამიხვევ).
 ... Die Nazis hatten den Himmel auf Erden versprochen, er hatte sich nichts vormachen lassen.

ნაცისტები ამქვეყნიურ სამოთხეს პირდებოდნენ, მაგრამ იგი არ მოტყუვდა (ანკესზე არ წამოეგო).

Wir wollen uns doch nichts vormachen. Der verschuldete Graf hat Fräulein A. doch nur ihrer Mitgift wegen geheiratet.

ჩვენ ხომ არაფერი გვაქვს ერთმანეთთან დასამადი. ვალებში ჩაფლულმა გრაფმა ფროილანინი A ხომ მხოლოდ მისი მზითვევისთვის შეერთო ცოლად.

1706 VORNEHMEN – sich jmdn. vornehmen (vorknöpfen) (fam) – jmdm. Vorhaltungen machen – ჭკუას არიგებს

... Ich habe mir den Jungen gestern vorgenommen (vorgeknöpft), und ich hoffe, dass er sich jetzt bessern wird.

გუშინ ბიჭს ჭკუა დავარიგე და იმედი მაქვს, ახლა იგი უკეთესად მოიქცევა.

W

- 1707 WAAGE – sich die Waage halten** – ungefähr gleich sein; einander aufwiegen – ანაზღაურებს, საპირწონეა, არ ჩამოუვარდება
...Obgleich Johann Buddenbrook nach Kaufmannsart beständig geklagt hatte, war den Verlusten doch durch einen fünfzehnjährigen Verdienst von 30000 Talern die Waage gehalten worden ...
(Th. Mann – Buddenbrooks)
თუმცა იოჰან ბუდენბროკი, როგორც ეს ვაჭრებს სჩვევიათ, მუდამ ჩიოდა, მაგრამ მის დანაკარგს ანაზღაურებდა თხუთმეტი წლის მანძილზე მიღებული 30000 ტალერი მოგება (მისი დანაკარგის საპირწონე იყო თხუთმეტი წლის მანძილზე მიღებული 30000 ტალერი მოგება).
...Ich denke unser beider Appetit hält sich die Waage.
მე მგონია, თქვენი მადა ჩემსას არ ჩამოუვარდება.
- 1708 WAAGSCHALLE – jmdm. die Waage halten** – einander aufwiegen – არაფრით ჩამოუვარდება, უტოლდება
„So,“ sagte Tom ... „wenn du den Hagenströms die Waagschalle halten willst, so solltest du doch Grünlich heiraten.“
(Th. Mann – Buddenbrooks)
„ასეა,“ თქვა ტომმა ... „თუ გინდა რომ ჰაგენშტრომებს არაფრით ჩამოუვარდე (გაუტოლდე), გრიუნლისს უნდა გაჰყვე.“
- 1709 WAGEN – eine gewagte Sache** – eine gefährliche Sache – სარისკო საქმეა, სარისკოდ მიმაჩნია
...Ich möchte von dem Unternehmen zurücktreten, da es mir als eine zu gewagte Sache erscheint.
მე მინდოდა ამ წამოწყებიდან (საქმიდან) თავი შემეკავებინა, რადგან იგი ძალიან სარისკო საქმედ მიმაჩნია.
- 1710 = ein gewagter Witz** – ein zweideutiger, anrühiger Witz – ორაზროვანი ხუმრობაა
...Wenn er ein paar Glas Bier getrunken hat, gefällt er sich darin, gewagte Witze zu erzählen.
როცა მას რამდენიმე ჭიქა ლუდი აქვს დალეული, თავს იწონებს იმით, რომ ორაზროვანი ხუმრობების მოყოლას იწყებს.
- 1711 WAGEN – jmdm. an den Wagen (Karren) fahren** (fam), pinkeln (derb.), pissen (ugs) – jmdm. zu nahe treten – jmdn. zurechtweisen – ჭკუა ასწავლა, მიუთითა
... Obwohl er nichts von dieser Sache versteht, versucht er, selbst den Fachleuten an den Wagen zu fahren.
მიუხედავად იმისა, მას საქმის არაფერი გაეგება, ცდილობს, სპეციალისტებს ასწავლოს ჭკუა (სპეციალისტებს მიუთითოს).
- 1712 = das Pferd hinter den Wagen spannen** (fam) – etwas falsch, verkehrt machen – უკუღმა აკეთებს
...Eine so schwierige Arbeit würde ich ihm nicht anvertrauen, denn gewöhnlich spannt er das Pferd hinter den Wagen.
მე მას ასეთ ძნელ სამუშაოს არ ვანდობდი, რადგან იგი საერთოდ ყველაფერს უკუღმა (მცდარად) აკეთებს.
- 1713 WAHR – sein wahres Gesicht zeigen** – seine wirklichen Gedanken offenbaren – ნამდვილი სახე გამოაჩინა, ნამდვილი სახე გვიჩვენა
... Aus Mitleid haben wir ihm geholfen, aber als er sein Ziel erreicht hatte, zeigte er sein wahres Gesicht.
შეგვეცოდა და დავეხმარეთ მას, მაგრამ როცა მან თავის მიზანს მიაღწია, თავისი ნამდვილი სახე გამოაჩინა. (თავისი ნამდვილი სახე დაგვანახა).
- 1714 WAHRHEIT – jmdm. die Wahrheit sagen** (geigen) (fam) – jmdm. gehörig die Meinung sagen, jmdn. zurechtweisen – სიმართლე მიახალა პირში, მიუთითა

...Der Chef hat ihm heute wegen seiner Oberflächlichkeit endlich die Wahrheit gesagt (gegeigt).

უფროსმა დღეს მას ზედაპირულობის გამო ბოლოს და ბოლოს სიმართლე მიახალა პირში.

1715 WELZE – auf die Walze gehen (fam) – auf die Wanderschaft gehen – მოგზაურობს, გადაადგილდება

...In früheren Jahren ginge sehr viele Handwerksburschen auf die Walze.

ძველად ბევრი მოხელე მოგზაურობდა. (ერთი ადგილიდან მეორეზე გადაადგილდებოდა).

1716 WÄLZEN – die Schuld auf jmdn. wälzen – jmdm. die Schuld geben (zuschieben) – დანაშაული სხვას გადააბრალო

...Nach einem Unfall versucht jeder, die Schuld auf den andern zu wälzen.

უბედური შემთხვევის შემდეგ ყოველი ცდილობს დანაშაული სხვას გადააბრალოს.

1717 = Probleme wälzen (fam) – sich Gedanken über etwas machen – ტვინს უტეხავს, ტვინს უბურღავს, პრობლემა აფიქრებს

...Als Studenten haben wir manches Problem gewälzt.

როცა სტუდენტები ვიყავით, ბევრი პრობლემა ტვინს გვიბურღავდა (პრობლემები გვაფიქრებდა).

1718 WAND – jmdn. an die Wand stellen – jmdn. erschießen, an jmdm. das Todesurteil durch Erschießen vollstrecken – დახვრიტეს, კედელზე მიაყენეს

...Der Verräter wurde an die Wand gestellt.

მოლაღატე დახვრიტეს.

1719 WALD – den Wald vor lauter Bäumen nicht sehen – (scherz.) etwas was man sucht, nicht sehen, finden, obwohl es in unmittelbarer Nähe liegt; über zu vielen Einzelheiten das größere nicht erfassen – რიყეზე ქვას ვერ ხედავს, კაცი ცხენზე ზის და ცხენს ეძებს; ცხვირწინ უდევს და ვერ ამჩნევს, მთავარს ვერ ამჩნევს, ვერ ამჩნევს, რაც მის თვალწინ (ცხვირწინ) ხდება (იხ. Bäume№68)

...

...Er sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht.

ოგი რიყეზე ქვას ვერ ხედავს. (ცხენზე ზის და ცხენს ეძებს, ვერაფერს ვერ ამჩნევს).

1720 WASSER – sich über Wasser halten – sie mühsam am Leben erhalten – თავი ძლივს გაიტანო

„...Das ein ehrsamer Schlächtermeister zu solchen Mitteln greifen mußte, sich und seine Frau über Wasser zu halten!“

(A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)

„სად გაგონილა პატიოსან ყასაბს ამგვარი საშუალებებისათვის მიემართოს, რათა როგორმე ცოლი და თავისთავი გაეტანა!“

1721 = das ist Wasser auf jmds. Mühle – etwas ist jmdm. zum Vorteil gereicht – სხვის წისქვილზე ასხამს წყალს, სხვის სასარგებლოდ ხდება

...Seine unüberlegten Worte waren Wasser auf die Mühle des Gegners.

მისი მოუფიქრებელი სიტყვები მოწინააღმდეგის წისქვილზე ასხამდა წყალს.

1722 = das Wasser läuft im Munde zusammen – jmd. bekommt großen Appetit auf etwas, großes Verlangen nach etwas – პირში ნერწყვი მოდის

...Wenn ich an Lachs denke, läuft mir das Wasser im Munde zusammen.

როცა ორაგულზე ვფიქრობ, პირში ნერწყვი მადგება.

...Wenn wir des Mittags in unsere Kammer gingen, dann roch’s gar lieblich und angenehm im Vorderhaus, daß uns das Wasser im Munde zusammenlief.

(F. Rehbein – Gesinde und Gesindel)

როდესაც სადილობის დროს ჩვენს პატარა ოთახში მივდიოდით, სახლის წინა ნაწილში ისეთი გემრიელი და საამო სუნი იდგა, რომ პირში ნერწყვი მოგვდიოდა.

1723 = bei Wasser und Brot sitzen – im Gefängnis sein – პურზე და წყალზეა, (სატუსაღოშია, იძულებაშია)

...Nach langem konnte der Dieb endlich gefasst werden, und nun sitzt er bei Wasser und Brot. დიდი ხნის შემდეგ ქურდი შეიპყრეს და ახლა სატუსაღოში ხის.

1724 = er ist ein Schurke reinsten Wassers (fam) – er ist ein richtiger, ein echter Schurke – იგი წმინდა წყლის თაღლითია, ნამდვილი მამაძაღლია, გაიძვერა ვინმეა

...Bedenkenlos betrügt es selbst die Ärmsten der Armen, er ist ein Schurke reinsten Wassers. იგი დაუფიქრებლად ატყუილებს დატაკებს შორის ყველაზე დატაკსაც კი. ღვიწმინდა წყლის თაღლითია (ნამდვილი მამაძაღლია, გაიძვერა ვინმეა).

1725 = jmdm. das Wasser abgraben (fam) – jmdn. schädigen – ნიადაგი გამოაცალა, წყალი შეუყენა

...Während seiner Krankheit konnte er sich nicht um das Geschäft kümmern, und seine Konkurrenten taten alles, um ihm das Wasser abzugraben.

ავადმყოფობის დროს მან ვერ შეძლო საქმეზე ეზრუნა, და მისმა კონკურენტებმა ყველაფერი გააკეთეს, რომ მისთვის წყალი შეეყენებინათ (ნიადაგი გამოეცალათ).

1726 = ihm steht das Wasser bis zum Halse (fam) – er ist in großen Schwierigkeiten – ფეხქვეშ ნიადაგი ეცლება, დიდ გასაჭირშია

...Er wird sein Geschäft bald schließen müssen, ihm steht das Wasser bis (am) zum Halse.

იგი იძულებული იქნება მალე დახუროს მაღაზია. ის დიდ გასაჭირშია (ფეხქვეშ ნიადაგი ეცლება).

1727 = du kannst ihm nicht das Wasser reichen (fam)- du kannst dich mit ihm nicht messen – ვერც შეედრება, ფეხის ფრჩხილადაც არ ღირს, ნარცხადაც არ გამოდგება

...Mathematik ist sein Spezialgebiet. Da kannst du ihm nicht das Wasser reichen.

მათემატიკა მისი სპეციალობაა. შენ მასთან ფეხის ფრჩხილადაც არ ღირხარ (შენ მას ვერ შეედრები).

...Walter Nadler war der Meinung, dass ... es niemand auf Erden gab, der dem Hauptmann Degenhardt das Wasser reichte.

ვალტერ ნადლერი იმ აზრისა იყო, რომ არავინ დედამიწის ზურგზე კაპიტან დეგენჰარდტის ფეხის ფრჩხილადაც არ ღირდა (დეგენჰარდტთან ნარცხადაც არ მოვა, ნარცხადაც არ გამოდგება).

1728 = ins Wasser fallen (fam) – nicht stattfinden, nicht verwirklicht werden – წყალში ჩაცვივდა, ჩაიშალა

...Wegen schlechten Wetters fiel der Dampferausflug ins Wasser.

ცუდი ამინდის გამო ხომალდით მოგზაურობა ჩაიშალა.

...Wegen der Erkrankung des Lehrers ist unser Ausflug leider ins Wasser gefallen.

მასწავლებლის ავადმყოფობის გამო ჩვენი ექსკურსია არ შედგა (ჩაიშალა, გეგმა წყალში ჩაცვივდა).

1729 = nahe am (ans) Wasser gebaut haben – sehr leicht in Tränen ausbrechen – ადვილად ტირის, თვალებში ნაკადული აქვს

...Meine Schwester hat nahe ans Wasser gebaut. Sie weint bei der geringsten Gelegenheit.

ჩემს დას ნაკადული აქვს თვალებში. უბრალო რამეზეც შეუძლია იტიროს.

1730 = Wasser in den Rhein tragen – zu etwas zusätzlich etwas zu fügen, was schon zu viel hat; wenn man sehr grosse Anzahl, Menge von etwas hat und versucht, noch etwas hinzuzufügen – ზღვას წყალი შეამატო

...Es heiße wirklich Wasser in den Rhein tragen, wenn ich den trefflichen Reisebeschreibungen jener Leute noch meine unvollkommenen Notizen hinzufügen wollte.

(G. Weerth - Schnapphahnski)

ეს მართლაც ხდვისათვის წყლის შემატება იქნებოდა, მე რომ მომესურვებია იმ ადამიანთა საუცხოო საგზაო აღწერილობებისათვის ჩემი მკრთალი შთაბეჭდილებები დამემატებია.

1731 WÄSSERCHEN – kein Wässerchen trüben können – harmlos, ungefährlich sein, nichts Böses zu tun können – რწილსაც ვერ გააღვიძებს, ჭიანჭველასაც არ გასრესს, ჭიას არ გააღვიძებს, ბუზსაც არ ააფრენს, მისი შებერვით სანთელი არ დაქრება

...Er sah aus, als ob er kein Wässerchen trüben könnte.

ის ისე გამოიყურებოდა, თითქოს რწილსაც ვერ გააღვიძებს. (ჭიანჭველასაც არ გასრესს, ბუზსაც არ ააფრენს).

1732 = mit allen Wassern gewaschen sein – sehr schlau sein; alle Tricks kennen; durchtrieben, raffiniert sein – ცეცხლსა და წყალში გამოვლილია, ბევრ ხერხელშია გამძვრალი, ყველა ხრიკს იცნობს, ბევრი საცრის პური უჭამია, ცხრა პირი ტყავი გადაძრობია, ცხრა ჩლაში გამოვლილია (იხ.Hund № 668, Ohr №1057)

...Seine Frau Mama, die Baronin Herdevary ... die war freilich mit allen Wassern gewaschen.

(F. Weiskopf – Inmitten des Stroms)

... დედამისი, ბარონესა პერდევარი, სწორედ რომ ცეცხლსა და წყალში გამოვლილი ქალი იყო (ბევრ ხერხელში იყო გამძვრალი, ცხრა პირი ტყავი გადაძრობია, ბევრი საცრის პური უჭამია).

... Von diesen Rechtsanwalt kannst du dich ohne Bedenken vor Gericht vertreten lassen, der ist mit allen Wassern gewaschen.

... ეს მოსამართლე შენ დაუფიქრებლად მიგიყვანს სასამართლომდე. იგი ცხრა ჩლაში გამოვლილია (გამოჯაგულია, ბევრ ხერხელში გამძვრალია).

...Ein guter Detektiv muss mit allen Wassern gewaschen sein.

კარგმა დეტექტივმა ყველა ხრიკი უნდა იცოდეს. (გამძვრალი, ეშმაკი უნდა იყოს).

1733 = etwas, das sich gewaschen hat (sich gewaschen haben) (fam) – von äußerst beeindruckender und unangenehmer Art sein – უკეთესი არ შეიძლება, უკეთესს ვერ ინატრებს კაცი

„...Sofort werde ich Ihnen den Brief geben, den meine edlen Brüder an mich geschrieben haben. Es ist ein Briefchen, das sich gewaschen hat.“

(Kellermann – Totentanz)

„...მე ახლავე მოგცემთ წერილს, რომელიც ჩემმა დიდად პატივცემულმა ძმებმა მომწერეს. წერილი ისეთია, რომ უკეთესი არ შეიძლება (რომ მეტი აღარ შეიძლება).“

1734 WATTE – jmdn. in Watte packen (fam) — mit jmdm. sehr vorsichtig umgehen – ბამბაში შეფუთული ჰყავს, სულს უბერავს

...Bei der kleinsten Aufregung fängt sie an zu weinen. Man muss sie in Watte packen.

ცოტა აღელვება და ტირილს იწყებს. სულ ბამბაში უნდა გყავდეს შეფუთული. (სულ სულს უნდა უბერავდე).

1735 WEG – ganz weg sein (er ist ganz weg) (fam) -er ist begeistert, verliebt – აღფრთოვანებულია, მოხიბლულია, შეყვარებულია

...Er war ganz Weg und dankte dem Grafen tausendmal, daß er ihn mit so einem interessanten Geschöpf bekannt gemacht hatte.

(Hauff – Der Mann im Mond)

ის მოჯადოებული (მოხიბლული) იყო და ათიათასჯერ მადლობას უხდიდა გრაფს, რომ მან ასეთი მოხიბვლელი არსება გააცნო.

1736 = das hat er weg (fam) – das kann er gut – ამაში მაგარია, ეს მას ემარჯვება

...Niemand spielt so gut Tischtennis wie Onkel Kurt. Das hat er weg.

მაგიდის ჩოგბურთს კი კურტის მსგავსად ვერავინ თამაშობს. ამაში ის მაგარია (მას ეს ემარჯვება).

- 1737 = **er hat einen (kleinen) weg** (fam) – es ist (ein wenig) angetrunken – შეხარხოშებულია, შემთვრალია, ნასვამია
 ...Auf der Geburtstagsfeier meines Freundes hatten wir alle einen (kleinen) weg.
 ჩვენი მეგობრის დაბადების რეზე ცოტათი ყველა შეხარხოშებული ვიყავით.
- 1738 = **jmdm. die Wege ebnen (bahnen)** – die Hindernisse für jmdn. beseitigen – გზას უკაფავს
 „... Ich kann mir dankbar sein, daß mein Vater, Großvater und Urgroßvater mir die Wege geebnet haben.“
 (Th. Mann - Buddenbrooks)
 „... მადლობის მეტი არაფერი მეტქმის ჩემი მამა-პაპის მიმართ, რომ გზა გამიკაფეს.“
 ...Der kleine ... Carl Brentan bahnte sich geschäftig den Weg durch die Menge.
 (Bredel – Verwandte und Bekannte)
 პატარა კარლ ბრენტანი საქმიანი იერით იკაფავდა გზას ხალხში.
- 1739 = **einen Weg einschlagen** – Weg gehen, Weg machen – გზას დაადგა, გზას გაჰყვა
 ...Nach einigen Minuten erblickte er den Weg, den er einschlagen mußte.
 (Kellermann - Totentanz)
 ... რამდენიმე წუთის შემდეგ მან დაინახა გზა, რომელსაც უნდა გაჰყოლოდა (დასდგომოდა).
- 1740 = **jmdm. (einer Sache) aus dem Wege gehen** – jmdn. vermeiden , etwas vermeiden, etwas ungerne tun – თავს არიდებს, თავიდან იცილებს
 ... Er beeilte sich nie nach Hause zu kommen, denn er ging seiner Frau nach Möglichkeit aus dem Wege.
 (Bredel – Die Söhne)
 იგი არასოდეს არ იჩქაროდა შინსაკენ, რადგან შექლებისდაგვარად ცოლს თავს არიდებდა.
 ...Da man weiß, dass er jeder Verantwortung aus dem Wege geht, wird er nie leitende Stellung erhalten.
 რადგან იციან, რომ იგი ყველა პასუხისმგებლობას თავს არიდებს (თავიდან იცილებს), ვერასოდეს მიიღებს იგი ხელმძღვანელის თანამდებობას.
- 1741 = **seiner Wege gehen** (fam) – mit jmdm., mit etwas nichts mehr zu tun haben wollen, fortgehen - არაფერი მესაქმება, თავი დამანებეთ
 ...Seht zu, wie ihr damit fertig werdet. Ich gehe jetzt meiner Wege.
 შეხედეთ, როგორ უნდა დაასრულოთ ეს. მე მივდივარ ჩემს გზაზე (მე თავი დამანებეთ).
- 1742 = **seinen Weg machen** – im Leben vorwärts kommen – კარიერა გაიკეთა, გზა გაიკაფა
 ... Obwohl er in der Schule nicht zu den besten Schülern gehörte, machte er später doch seinen Weg.
 მიუხედავად იმისა, რომ იგი სკოლაში საუკეთესო მოსწავლეების რიცხვს არ ეკუთვნოდა, მოგვიანებით კარგი კარიერა გაიკეთა (გზა გაიკაფა).
- 1743 = **jmdm. etwas (Steine, Hindernisse) in den Weg legen** – jmdm. Schwierigkeiten machen – გზას უღობავს, დაბრკოლებებს უქმნის, აფერხებს
 ...Bei jeder Gelegenheiten wurden ihm von seinen Gegnern Steine in den Weg gelegt.
 მისი მოწინააღმდეგენი შემთხვევას არ უშვებდნენ ხელიდან, მისთვის რომ გზა გადაეღობათ (მისთვის დაბრკოლებები რომ შეექმნათ).
- 1744 = **den Weg zwischen die Beine nehmen** – ganz schnell (weg) laufen – მოუსხვა, გაქუსლა, მოკურცხლა (იხ. Weite№ 1557, № 1558)
 ... So dachte der Ritter Schnapphahnski, als er nach seinem ... Abenteuer mit der Gräfin S. wohlweislich den Weg zwischen die Beine nahm.
 (G. Weerth - Schnapphahnski)

- ... ასე ფიქრობდა რაინდი შნაპჰანსკი, როდესაც მან კეთილგონიერად მოუხვა (გაქუსლა, მოკურცხლა) იქიდან გრაფინია ს-თან მომხდარი თავგადასავლის შემდეგ.
- 1745** = **aus dem Weg räumen** – etw. was einem bei der Verwirklichung eines angestrebten Zieles hinderlich ist, durch entsprechenden Maßnahmen beseitigen – გზიდან ჩამოცილა, თავიდან მოშორა
 ...Freuen wir uns, daß alle Schwierigkeiten aus dem Weg geräumt sind.
 (Kellermann - Totentanz)
 გვიხაროდეს, რომ ყველა დაბრკოლება თავიდან მოშორებულია, (გზიდან ჩამოცილებულია).
- 1746** = **jmdm. im Wege stehen (sein)** – jmdm. am Fortkommen hindern – გზას უღობავს, გზას უხერგავს, წინ ეღობება
 „... ausbooten wollen sie mich, da ich ihnen im Wege bin.“
 (Kellermann - Totentanz)
 „...უნდათ (ჩემს ძმებს) გამაძევონ, რადგან გზას ვუღობავ (გზას ვუხერგავ, წინ ვუღობები) მათ.“
- 1747** = **in die Wege leiten** – etwas vorbereiten, in Gang bringen, etwas erledigen- მოაგვარო
 „...Ich könnte \in Paris die Geschäfte schon jetzt in die Wege leiten,“ schlug Francois vor.
 (Feuchtwanger - Narrenweisheit)
 „...მე უკვე ახლაც კი შემიძლია მოვაგვარო ეს საქმე პარიზში,“ შემოიტანა წინადადება ფრანსუამ.
 ...Da das Ehepaar ohne eigene Nachkommen ist, hat es bereits die Adoption eines Waisenkindes in die Wege geleitet.
 რადგანაც ცოლ-ქმარს საკუთარი შთამომავალი არ ჰყავდათ, მოგვარდა საკითხი ობოლი ბავშვის შვილობის შესახებ.
- 1748** = **jmdm. nicht über einen Weg trauen** – jmdm. in keiner Weise trauen – კარამდეც არ ინდობა
 ...Sie (die kleine Emmi) traute den Erwachsenen nicht über den Weg.
 (Seghers – Die Toten bleiben jung)
 ოგი (პატარა ემი) დიდებს კარამდეც არ ენდობოდა.
- 1749** **WEGWERFEN – sich wegwerfen** – seine Würde (Ehre) leichtfertig hergeben – ხელიდან წავიდა, გზას აცლა
 ...Wer auf seinen guten Ruf hält, darf sich nicht wegwerfen.
 ვინც თავის კარგ სახელს უფროსილდება, ხელიდან არ უნდა წავიდეს (გზას არ უნდა გადასცდეს).
- 1750** = **jmdn. wegwerfend behandeln** – jmdn. verächtlich behandeln – უპატივცემულოდ ეპყრობა, აგლებულად უყურებს
 ...Seit seinem großen Erfolg glaubt er, alle anderen wegwerfend behandeln zu können.
 მას შემდეგ რაც დიდ წარმატებას მაიღწია, მას ჰგონია, რომ დანარჩენების აგლების უფლება აქვს (სხვა დანარჩენების უპატივცემულოდ მოპყრობა შეუძლია).
- 1751** **WEIHRAUCH – jmdm. Weihrauch streuen** – jmdn. übertrieben loben, ehren – გუნდრუკს უკმევს, ხოტბას ასხამს
 ...Der junge Dichter ist von Leuten umringt, die ihm Weinrauch streuen.
 ახალგაზრდა პოეტს გარს ეხვია ხალხი, რომელიც მას გუნდრუკს უკმევს (ხოტბას ასხამს).
- 1752** **WEILE – es hat gute Weile damit** – mit der Sache hat es Weile – es eilt nicht, es dauert eine Weile bevor ... – მრავალი წყალი ჩაივლის ვიდრე... ეს საქმე არაა საჩქარო, კარგა დროა დარჩენილი, ვიდრე ..., ვინ იცის, როდის იქნება
 ...Aber damit (mit dem Beginn der Seeschlacht) hatte es gute Weile. Man blieb im Hafen. Verstärkungen wurden erwartet.
 (Bruno Frank - Cervantes)

მაგრამ აქამდე (საზღვაო ბრძოლის დაწყებამდე) ჯერ კიდევ კარგა დრო იყო დარჩენილი (მაგრამ ეს ჯერ კიდევ შორს იყო). გემები ნავსადგურში იყვნენ გაჩერებული, ელოდებოდნენ მაშველ ძალებს.

- 1753 **WEIN – jmdm. reinen (klaren) Wein einschenken** (fam) – jmdm. die Wahrheit sagen, jmdm. offen seine Meinung sagen – სიმართლე პირში უთხრა, ყველაფერი პირწმინდად ჩაუჭიკჭიკო (იხ. klar №737)
...Wenn du schon angefangen hast, mir reinen Wein einzuschenken, behalte keinen Rest zurück.

(Seghers – Die Toten bleiben jung)

რაკი შენ უკვე დაიწყე და სიმართლეს პირში მეუბნები, ბოლომდე მითხარი ყველაფერი.

„Schenken, Sie mir reinen Wein ein, tun Sie es! Ich bin eine vom Leben gestählte Frau.“

(Th. Mann - Buddenbrooks)

„სიმართლე მითხარით, მიყავით სიკეთე! მე ცხოვრებისაგან გამობრძმედილი ქალი ვარ.“

- 1754 **WEISHEIT – er hat die Weisheit nicht mit Löffeln gegessen** (fam) – er ist nicht besonders klug – ჭკუით ვერ დაიტრაბახებს, სიბრძნის პური არ უჭამია
...Peter hat zwar die Weisheit nicht mit Löffeln gegessen, aber weil er ein zuverlässiger und hilfsbereiter Mensch ist, hat ihn jeder gern.

პეტერი ჭკუით ვერ დაიტრაბახებს, მაგრამ რადგან სანდო და ყოველთვის დამხმარე (გვერდში მდგომი) კაცია, იგი ყველას უყვარს.

- 1755 **WEISS – eine weiße Weste haben** (fam) – unschuldig sein, unbelastet sein – თეთრი სარტყელი უკეთია, უდანაშაულოა
...Wer über andere richtet, sollte zumindest selbst eine weiße Weste haben.

...ვინც სხვის განსჯას ცდილობს, თვითონ უნდა იყოს უდანაშაულო (თვითონ უნდა ჰქონდეს პირი წმინდა, პირწმინდა უნდა იყოს).

- 1756 = **es ist nicht weit her damit** (fam) – es taugt nicht viel – არც თუ ისეთია, დიდი არაფერია

...Mit seinen italienischen Sprachkenntnissen ist es nicht weit her.

მისი იტალიური ენის შემსწავლელი კურსები არც თუ ისეთია.

...Mit dem Talent dieses Schauspielers ist es nicht weit her.

ამ მსახიობს არც თუ ისეთი დიდი ნიჭი აქვს.

- 1757 **WEITE – das Weite gewinnen, entkommen** – über eine große Strecke, Entfernung erstreckend — მოკურცხლა, გაქუსლა, უძურწა (იხ. Weg -№ 1744, Weite №1758).

...In einem unbewachten Augenblick hatte er (der Hund) durch die niedrige Lücke, die die Zaunpforte über dem Boden ließ, das Weite gewonnen.

(Th. Mann – Herr und Hund)

ერთი წუთის უმეთვალყურეოდ დატოვებული (ძალდი) გაძვრა ვიწრო ხვრელში ჭიშკრის ქვეშ და მოკურცხლა (გაქუსლა, უძურწა).

- 1758 = **das Weite suchen** – sich eilig, fluchtartig entfernen – გაქუსლა, მოკურცხლა (იხ. Weg – № 1744, Weite № 1757)

...Man erzählt, Graf G ... habe ausgepuckt, sich auf sein Pferd geworfen und das Weite gesucht.

(G. Weerth - Schnapphahnski)

ამბობენ, გრაფმა გ-მ ... გადააფურთხა, მოახტა ცხენს და გაქუსლა.

...Als die Wache erschien, suchte die Übeltäter das Weite.

როგორც კი გამოჩნდნენ მცველები, ბოროტმოქმედებმა უძურწეს (მოკურცხლეს).

- 1759 **WEIZEN – jmds. Weizen blüht** – jmds. Sache, Geschäft, usw. get sehr gut – დარი დაუდგა, ბედნიერი დღე გაუთენდა, დღესასწაული დადგა

...Der Hartl lächelte impertinent, ja, der sah seinen Weizen blühen.

(Feuchtwanger - Erfolg)

... ჰარტელი თავხედურად იღიმებოდა. მან იცოდა, რომ ამინდი დაუდგა (დარი დაუდგა, მისთვის გათენდა, ბედნიერი დღე გაუთენდა, მისი დღესასწაული დადგა).

1760 WELT – eine Dame von Welt – eine Dame aus vornehmer Gesellschaft – ცნობილი ქალბატონია, ელიტარული საზოგადოების ქალია
...Seine Tochter, die ich schon als Kind kannte, ist heute eine Dame von Welt.

... მისი ქალიშვილი, რომელსაც მე ჯერ კიდევ ბავშვობიდან ვიცნობ, დღეს ცნობილი ქალბატონია.

1761 = hier ist die Welt mit Bretten vernagelt (fam) – hier geht es nicht mehr weiter, das hier ist ein sehr abgelegener Ort – გამოკეტილი (მიყრუებული, მივარდნილი) ადგილია, ჩაკეტილი სამყაროა

...Als wir schon Stunden gelaufen waren, kamen wir an einen Ort, wo die Welt mit Bretten vernagelt war und wir erkannten, dass wir einen falschen Weg eingeschlagen hatten.

როცა რამდენიმე საათი გავიარეთ, მოვხვდით ერთ გამოკეტილ (მიყრუებულ, მივარდნილ) მხარეში და მივხვდით, რომ მცდარ გზას დავდგომოდით (არასწორი გზა გამოვიარეთ).

1762 = die Welt aus den Angeln heben – aus dem Gleichgewicht bringen, grundlegend ändern – ქვეყანას ატრიალებს

...Er gedachte die Welt aus den Angeln zu heben, aber die Welt hob ihn.

ის ფიქრობდა ქვეყნის გადატრიალებას, ქვეყანამ კი იგი გადაატრიალა.

1763 = zur Welt, auf die Welt kommen – geboren werden – ქვეყანას მოველინა, დაიბადა
„Steh nicht so blöd herum!“ schrie Frau Beate ... „Es ist eine ganz natürliche Sache. Auch Goethe und Schiller sind auf diese Art zur Welt gekommen.“

(Kellermann - Totentanz)

„რას დგებარ პირდაღებული,“ დაიყვირა ფრაუ ბეატემ, „ეს სრულიად ბუნებრივი რამეა, გოეთეცა და შილერიც ასე მოველინენ ქვეყანას.“

... Am 28. August 1749 mit dem Glockenschlag zwölf kam ich in Frankfurt am Main auf die Welt.

(Goethe – Dichtung und Wahrheit)

1749 წლის 29 აგვისტოს ზუსტად თორმეტ საათზე დავიბადე (მოველინე ქვეყანას) მაინის ფრანკფურტში.

1764 WENN – das viele Wenn und Aber – die vielen Zweifel und Einwände – ყოყმანობს, მერყეობს, ჭკჭმანობს, თუ-მაგრამს გაიძახის

...Das viele Wenn und Aber lässt ihn zu keinem Erfolg kommen.

ამდენი ჭკჭმანით (ყოყმანით, გადაუწყვეტელობით, თუ-მაგრამ ძახილით) წარმატებებს ვერ მიაღწევს.

1765 = na wenn schon! (fam) – das macht nichts! – არა უშავს! არაფერია!

...Selbstverständlich möchte ich trotz der Schmerzen zur Geburtstagsfeier gehen. Na wenn schon! Vielleicht werde ich bei der Unterhaltung etwas abgelenkt.

... რა თქმა უნდა, ტკივილების მიუხედავად წავალ დაბადების დღის ზეიმზე. არა უშავს! არაფერია! იქნებ საუბარში ცოტა გადავერთო (ტკივილები დავივიწყო).

1766 WERFEN – ich will keinen Stein auf dich werfen – ich will dich nicht verurteilen – ქვას არ გესერი, ქვების სროლას ვერ დაგიწყებ (შენს განსჯას არ შევეცდები)

...Bevor ich nicht die Gründe für sein Handeln kenne, will ich keinen Stein auf ihn werfen.

ვიდრე მისი ქმედების მიზეზი არ ვიცი, ქვების სროლას ვერ დაგუწყებ, (მის განსჯას ვერ დაგიწყებ, მას არ განვიკითხავ).

1767 = das wirft ein schiefes Licht auf sie – das gibt einen falschen Eindruck von ihr – ჩრდილს აყენებს, სახელს უბღალავს, ღირსება ელახება

...Die Eltern sollten ihrer Tochter verbieten, in der Öffentlichkeit zu rauchen. Das wirft doch ein ganz schiefes Licht auf sie.

...მშობლებს უნდა აეკრძალათ თავისი ქალიშვილისათვის საზოგადოებაში სიგარეტის მოწევა. ეს ხომ მას სახელს უბღალავს (მის სახელს ეს ჩრდილს აყენებს, ამით მას ღირსება ელახება).

1768 WERK – sich ans Werk machen – ein Werk beginnen, durchführen – საქმეს შეუდგა
...In der Hoffnung, meine Schöne wiederzuschauen, machte ich mich sogleich ans Werk.

იმის იმედით, რომ ჩემს ტურფას კვლავ ვიხილავდი, უმაღლ შეუდგეი საქმეს.

1769 = zu Werke gehen – verfahren, vorgehen – ein Werk beginnen – საქმეს ხელი მოჰკიდა , საქმეს შეუდგა

...Man erinnerte sich der jähren Entschlossenheit, mit der vor achtzehn Jahren der damals dreißigjährige Thomas Buddenbrook – zu Werke gegangen war.

(Th. Mann - Buddenbrooks)

...იგონებდნენ, რა მძაფრად და გაბედულად მოჰკიდა საქმეს ხელი (შეუდგა საქმეს) თერამეტი წლის წინათ, მაშინ ჯერ კიდევ ოცდაათი წლის თომას ბუდენბროკმა.

1770 = am Werke sein – sich tätig handeln, bleiben nicht stehen – მოქმედებს, თავის საქმეს აკეთებს

„Aber die Verräter sind am Werke,“ erwiderte Jean Menier.

(Bredel - Die Sansculotten)

„მოღალატეები მოქმედებენ (თავიანთ საქმეს აკეთებენ).“ მიუგო ჟან მენიემ.

1771 WERT – Wert legen auf etwas – Gewicht auf etwas legen – etwas für sehr wichtig halten – მნიშვნელობას ანიჭებს, ყურადღებას აქცევს

...Im Gegensatz zu seinem Bruder schien er auf sein Äußeres geringen Wert zu legen.

(Kellermann - Totentanz)

ძმისგან განსხვავებით იგი, ჩანს, თავის გარეგნობას ნაკლებ მნიშვნელობას ანიჭებდა (ყურადღებას არ აქცევდა).

1772 WESEN – sein Wesen treiben – tätig sein, sich an einem Ort mit einer üblen Sache beschäftigen – მის საქმეს აკეთებს, ცუდ საქმეებს აწარმოებს

...Seit Monaten konnte der Hochstapler unerkant sein Wesen treiben, obwohl die Polizei bereits eine Belohnung für seine Ergreifung ausgesetzt hatte.

მიუხედავად იმისა, რომ პოლიციამ მის დაჭერაზე ჯილდო დააწესა, თვეების განმავლობაში თაღლითი შეუცნობლად მის საქმეებს აკეთებდა.

1773 = viel Wesens machen – viel Aufhebens machen – einer Sache (keine) große Bedeutung beimessen - მითქმა-მოთქმა ატყდა, ალიაქოთი (აურზაური) ატყდა; ელოლიავება

...Während des Filmfestspiele wird viel Wesens und die Festspielbesucher gemacht.

ფილმის ფესტივალის დროს მთელი ალიაქოთი ატყდება ფესტივალის სტუმრების შერჩევისთვის.

...Besonders macht man viel Wesens von seiner ältesten Tochter.

(Goethe - Werther)

განსაკუთრებით ელოლიავებოდნენ მის უფროს ქალიშვილს.

1774 WETTE – eine Wette abschließen (eingehen) – Abmachung zwischen zwei Personen, nach welcher derjenige, der mit seiner Behauptung recht behält, vom anderen etwas bekommt – სანადღეოს დადება

...Nicolas hatte davon geträumt, in Paris ein Geschäft aufzumachen, ein Unternehmen, wo gleichzeitig Pferde gehandelt und Wetten abgeschlossen wurden.

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

ნიკოლასი ოცნებობდა პარიზში ისეთი საქმე წამოეწყო, სადაც ერთსა და იმავე დროს ცხენებითაც ივაჭრებდნენ და სანადღეოსაც დადებდნენ.

„Ich gehe jede Wette ein, daß die Alte ... dafür ein hübsches Geld springen lassen wird.“

(Weiskopf – Inmitten des Stroms)

„მზად ვარ დაგენიძლათ რაზედაც გსურთ, რომ მოხუცი (ქალი) ... ამისათვის კარგა ბლომად ფულს ამოყაჭავს.“

- 1775 WETTEN – so haben wir nicht gewettet** (fam) – das haben wir nicht vereinbart, das gibt es nicht – ასე არ შევთანხმებულვართ, ასეთი პირობა არ მიგვიცია ერთმანეთისათვის, ასეთ სანაძღვოს არ ჩამოვსულვართ
 ...Ich wollte dir bei deiner Arbeit wohl helfen, aber denke nicht, dass ich sie ganz allein mache. So haben wir nicht gewettet.
 ... მე კი მინდოდა დაგხმარებოდი შენს საქმეში, მაგრამ ნუ ფიქრობ, რომ მარტო გავაკეთებ მას. ჩვენ ასე არ შევთანხმებულვართ (ჩვენ ასეთი პირობა არ მიგვიცია ერთმანეთისათვის, ასეთ სანაძღვოს არ ჩამოვსულვართ).
- 1776 WETTER – „Alle Wetter!“** - Ausruf des Erstaunens, der Bewunderung – ეშმაკმა დაღახვროს!
 „Ich werde aber trotzdem tanzen, alle Wetter!“ erklärte Charlotte.
 (Kellermann - Totentanz)
 „დაღახვროს ეშმაკმა! მე მაინც ვიცეკვებ“, განაცხადა შარლოტამ.
- 1777 WICKEL – jmdn. beim Wickel nehmen / fassen, kriegen** / (fam) – jmdn. zur Rede stellen, jmdn. festhalten – ქეჩოში ჩაავლო ხელი, ამხილო
 ...Wir konnten den Fahrraddieb noch beim Wickel fassen und der Polizei übergeben.
 ჩვენ შეგვეძლო ველოსიპედის ქურდისათვის ქეჩოში ჩაგვევლო ხელი (გვემხილა) და პოლიციისათვის გადაგვეცა.
- 1778 WIDERPART – jmdm. Widerpart halten / geben, kriegen** / - jmdm. Widerstand leisten – მეტოქეობას უწევს, ეღავება, ეკამათება
 „Ich habe keine große Auswahl, da wir, kleine Handwerker, den großen Fabriken darin keinen Widerpart halten können.“
 (Spielhagen – Die schöne Amerikanerin)
 „მე არა მაქვს დიდი არჩევანი, რადგან ჩვენ, წვრილი ხელოსნები, ვერ გავუწევთ მეტოქეობას (ვერ შევეჯიბრებით) მსხვილ ფაბრიკებს.“
 „...Wir können dir nicht Widerpart halten, den, was wir, vorbringen können, sind keine Gegengründe, sondern Sentiments.“
 (Th. Mann – Buddenbrooks)
 „...ჩვენ ვერ შეგეღავებით (ვერ შეგეკამათებთ), რადგან ყველაფერი, რისი დაპირისპირებაც შეგვიძლია, არის არა საწინააღმდეგო მოსაზრებები, არამედ გრძნობები.“
- 1779 WIND – Wind machen** – angeben, prahlen, übertreiben – ტრაბახობს, აჭარბებს
 ...Mensch, mach nicht soviel Wind!
 მორჩი ტრაბახს!
 ...Von seinen Reiseerlebnissen darfst du nur die Hälfte glauben. Er macht gern viel Wind.
 მისი მოგზაურობის შესახებ მონაყოლის მხოლოდ ნახევარი შეგიძლია დაიჯერო. მას ბევრი ტრაბახი უყვარს.
- 1780 = von etwas Wind bekommen / kriegen** – etwas erfahren, was noch geheim bleiben sollte, heimlich von etwas erfahren – სუნს აიღებს, იყნოსებს, მიაკვლევს
 ...Aber mein Sohn? Wird er nicht auf der Stelle Wind davon bekommen?
 (Schiller- Kabale und Liebe)
 მაგრამ ჩემი ვაჟი? უმაღლ ხომ არ აიღებს სუნს (მიაკვლევს ამას)?
- 1781 = jmdm. Wind vormachen** (fam) –jmdn. belügen – ოინს უზამს, გააცურებს, უმტყუნებს, მოატყუებს (იხ.. Dunst №227, Nase№1003, vormachen№1705)
 ...Fritz glaube ich kein Wort mehr. Er hat mir schon zuviel Wind vorgemacht.
 ფრიცის ერთი სიტყვისაც აღარ მჯერა. მან მე უკვე საკმაოდ ბევრი ოინი მიყლ (ბევრჯერ გამაცურა, მომატყუილა, მიმტყუნა).
- 1782 = wissen, woher der Wind weht** (fam) – die Lage, die Verhältnisse gut kennen-იცის, საიდან უბერავს ქარი, კარგადაა საქმეში ჩახედული
 ...Ihm kannst du so leicht nichts vormachen; er weiß, woher der Wind weht.
 შენ მას ასე ადვილად ვერაფერს მოატყუილებ. მან იცის, საიდან უბერავს ქარი (იგი კარგადაა ჩახედული საქმეში).

1783 = **sich (erst mal) den Wind um die Nase (die Ohren) wehen lassen** (fam) –(zuerst einmal) Lebenserfahrungen sammeln, sich in der Welt umsehen – ჯერ ცხოვრების სიმძიმე (სიძნელეები) გამოცადო, ცხოვრება ნახო
Und zuweilen schäme ich mich, dass ich mir niemals den Wind habe um die Nase sehen lassen.

(Th. Mann – Königliche Hoheit)

ზოგჯერ მრცხვენია, რომ ჯერ კიდევ არ გამომიცდია ცხოვრების სიმძიმე (ცხოვრების სიძნელეები, ცხოვრების ტვირთი).

...Bevor du in dieser Angelegenheit mitredest, lass dir erst mal den Wind um die Nase wehen.
... ვიდრე შენ ამ საქმეში შენს სიტყვას იტყვი, ჯერ ცხოვრების სიმძიმე (ცხოვრების ტვირთი) გამოსცადე (ჯერ ცხოვრება გამოსცადე).

1784 = **(einen Rat) in den Wind schlagen** – einen Rat (eine Warnung) nicht beachten – ქარს ატანს, უგულვებელყოფს

„Ich an Ihrer Stelle würde den Rat Monsieur Robinets nicht in den Wind schlagen.“

(Feuchtwanger – Narrenweisheit)

„მე თქვენს ადგილას ბატონ რობინეს რჩევას არ უგულვებელყოფდი (ქარს არ გავატანდი).“

...Ein trotziger Sohn schlägt jeden wohl gemeinten Rat seines Vaters in den Wind.

ჯიუტი ვაჟი მამის კეთილგონიერ რჩევას უგულვებელყოფს (ქარს ატანს).

1785 = **in den Wind reden / sprechen** (fam) – Ratschläge erteilen, Warnungen aussprechen, die niemand beachtet, reden, ohne Gehör zu finden für die Katze reden – სიტყვებს ქარს ატანს, სიტყვებს ფუჭად აბნევს

...Er hoffte den Sünder auf einen besseren Weg zu drängen. Als aber Müllers Antwort da war, sah er, daß er in den Wind geredet hatte.

(W. Bode – Goethes Leben)

...მას იმედი ჰქონდა, რომ ცოდვილს სწორ გზაზე დააყენებდა. მგრამ როდესაც მიუღერის პასუხი მოვიდა, დაინახა, რომ სიტყვებს ქარს ატანდა (სიტყვებს ფუჭად აბნევდა, ფანტავდა).

1786 = **Wind in den Segeln haben** – in einen bestimmten (guten) Zustand, eine bestimmte (viel bessere) Lage kommen – ტაროსი დაუდგა, ზურგის ქარმა დაუბერა, ამინდი დაუდგა

...Er begreife nicht, sagte Toni Riedler, wohin Klenk steuerte. Jedes Kind sehe, daß die „Wahrhaft Deutschen“ Wind in den Segeln hätten

(Feuchtwanger - Erfolg)

... ტონი რიდლერმა თქვა, არ ესმის, კლენკს რისი თქმა უნდაო, ბავშვიც კი მიუხვდება, რომ „ჭეშმარიტი გერმანელების“ პარტიას ტაროსი დაუდგა (ამინდი დაუდგა, ზურგის ქარმა დაუბერა).

1787 = **den Wind aus den Segeln nehmen** (jmdm.) – jmdm. den Grund für sein Vorgehen, die Voraussetzungen für seine Argumente nehmen – ხელ-ფეხი შეუკრა (შეუბორკო), გასაქანი არ მისცა

...Major Krotmayer flüstert Winfried zu, mit dieser Wendung nehme der Baron dem Abgeordneten Hemmerle den Wind aus den Segeln.

(A.Zweig – Die Einsetzung eines Königs)

... მაიორმა კროტმაირმა ჩასჩურჩულა ვინფრიდს, რომ ასეთი ფორმულირებით ბარონმა ხელ-ფეხი შეუკრა (ხელ-ფეხი შეუბორკა) დეპუტატ ჰემერლეს.

1788 **WINKEN** – **ein Wink mit dem Zaunpfahl** (fam) – ein sehr deutlicher Hinweis – აშკარა მინიშნებაა, გადაკერაა

...Seine Bemerkung, er müsse am nächsten Morgen früh aufstehen, war für mich ein Wink mit dem Zaunpfahl, und ich verabschiedete mich sehr bald.

მისი შენიშვნა, რომ მეორე დღით ადრე უნდა ამდგარიყო, ჩემთვის აშკარა მინიშნება იყო და ძალიან მალე გამოვემშვიდობე.

...Er wollte seinen Gästen zu verstehen geben, dass es schon spät sei, und begann daher Laut zu gähnen; nach diesem Wink mit dem Zaunpfahl brachten alle auf.

... მას უნდოდა თავისი სტუმრებისათვის ეგრძობინებინა, რომ უკვე გვიანია, და ამიტომ დაიწყო ხმამაღლა მოქნარება; ასეთი აშკარა მინიშნების შემდეგ ყველანი წამოიშალნენ.

- 1789 WISSEN – nach besten (Wissen und) Gewissen** – ehrlich, gewissenhaftig – გულწრფელად (წმინდა გულით), კეთილსინდისიერად
...Agnes sagte, sie ... habe ihm zuweilen diesen oder jenen Ratschlag erteilt nach besten Gewissen.

(Feuchtwanger – Die häßliche Herzogin)

აგნესამ თქვა, რომ იგი ... გულწრფელად (წმინდა გულით) აძლევდა მას ხანდახან ამა თუ იმ რჩევას.

...Er hat nach besten Wissen und Gewissen gehandelt.

ის მეტად კეთილსინდისიერად (პატიოსნად) მოქმედებდა.

- 1790 = von jmdm. nichts wissen wollen** – eine ablehnende Haltung gegen jmdn. einnehmen, mit jmdm. nichts zu tun haben wollen – არაფერი ესაქმება მასთან, მისი სახელის გაგონებაც არ სურს

...Erst bei unserem letzten Beisammensein erfuhr ich, dass er von seinem ehemaligen Freund nichts mehr wissen will.

მხოლოდ ჩვენი ბოლო შეხვედრის შემდეგ გავიგე, რომ მას მისი ყოფილი მეგობრის სახელის გაგონებაც აღარ უნდა.

- 1791 = nicht wissen, was man aus etw. (aus jmdm.) machen soll** – in bestimmter Weise behandeln, jmdn. überraschen, erstaunt machen - ჩიხში მოამწყვდია, სახტად დატოვა

...Der gute Doktor wusste nicht recht, was er aus diesen Reden der Kranken machen sollte.

... ავადმყოფი ქალის ამ სიტყვებმა კეთილი ექიმი ჩიხში მოამწყვდია (ჩიხში მოაქცია, დააბნია, სახტად დატოვა).

- 1792 WITZ – Witze reißen** (Späße reißen, Possen reißen) – derbe Witze erzählen – ენამახვილობს, ოხუნჯობს, ბილწსიტყვიერობს

...Sie rauchten, sie redeten, ein paar lachten ... Witze wurden gerissen.

(H. Fallada – Wolf unter Wölfen)

ისინი აბოლებდნენ, ბაასობდნენ, ზოგიერთი იცინოდა ... ენამახვილობდნენ.

- 1793 WOHL – wohl oder übel** – Notgedrungen – მეტი რა გზა იყო, რაღა გაეწყობოდა, გინდოდა თუ არა ...

...Er musste wohl oder übel mit ihr darüber sprechen.

მეტი რა გზა იყო (რაღა გაეწყობოდა), ის უნდა მოლაპარაკებოდა ქალს ამის თაობაზე.

...Da meine Nachbarn ihren Radioapparat auf vollste Lautstärke gestellt hatten, musste ich mir wohl oder übel das Programm mit anhören.

... რადგან ჩემმა მეზობლებმა რადიო მაღალ ხმაზე ჩართეს, მეტი რა გზა იყო, პროგრამა მათთან ერთად უნდა მომესმინა.

- 1794 WOHLGEFALLEN – sich in Wohlgefallen auflösen** (fam) -1. friedlich enden მშვიდობიანად, კეთილმოსურნეობით გადაწყდება 2.zerfallen- დაყოფს, დაანაწევრებს, დაშლის

... Die anfänglichen Meinungsverschiedenheiten haben sich im Laufe der Debatte in Wohlgefallen aufgelöst.

წამოწყებული აზრთა სხვადასხვაობა დებატების მიმდინარეობისას კეთილმოსურნეობით გადაწყდა.

... Ich hatte das Buch im Garten liegen lassen, und durch den Regen hatte es sich in Wohlgefallen aufgelöst.

მე წიგნი ბაღში დამრჩა და წვიმისაგან მთლად დაიშალა (დანაწევრდა).

- 1795 WOLKE – aus den Wolken gefallen** (aus allen Himmel fallen) – sehr erstaunt sein – თითქოს ციდან ჩამოვარდა

- ...Als seine Freunde ihm mitteilten, was während seiner Abwesenheit geschehen war, starrte er sie an, wie aus den Wolken gefallen.
- ... როდესაც მეგობრებმა უთხრეს, თუ რა მოხდა მის არყოფნაში, იგი ისე დააშტერდა მათ, თითქოს ციდან ჩამოვარდალ.
- 1796 = in (den) Wolken leben (schweben)** – ein Träumer, unrealistisch sein – ფუჭ ოცნებებს ეძლევა, ღრუბლებში დაფრინავს
...Er lebte in Wolken, Fernand, er hatte bitter unrecht, dachte Gilberte.
(Feuchtwanger -Narrenweisheit)
ფერნანდი ხინამდვილეს ვერ ხედავს (ფუჭ ოცნებებს ეძლევა, ღრუბლებში დაფრინავს). ის ღრმად ცდება, ფიქრობდა ჟილბერტი.
- 1797 WOLLE – (warm) in der Wolle sitzen** – in gesicherten Verhältnissen leben – ქერის ორმოში ზის, თბილადაა მოკალათებული, კეთილდღეობაშია, შეძლებულად ცხოვრობს
Obgleich es stets über seine Verhältnisse klagte, behaupteten die Leute, er sitze in der Wolle.
... თუმცა ის მუდამ უჩიოდა ცხოვრებას, მაგრამ ხალხი ამბობდა, ქერის ორმოში ზისო (შეძლებულად ცხოვრობსო).
- 1798 = in der Wolle gefärbt (sein)** – etwas Bestimmter ausgeprägter Form (sein), ein überzeugten Vertreter von etwas sein; eigtl. von einem farbigen Stoff, der nicht erst als Tuch, sondern schon als unverarbeitete Wolle gefärbt worden ist – ხალაპ. ასი პროცენტით
...Er ist ein radikaler durch und durch, in der Wolle gefärbt.
იგი ასი პროცენტით გაუსწორებელი (მოურჯულებელი) რადიკალია.
- 1799 = sich in die Wolle kommen (geraten)** – sich in der Wolle liegen, kriegen – კინკლაობს, ჩხუბობს
...Wir geraten uns ständig in die Wolle.
ჩვენ სულ ჩხუბობთ.
...Sie sind sich ständig in die Wolle geraten.
მათ არასდროს ჰქონდათ კარგი ურთიერთობა.
- 1800 = in die Wolle geraten (kommen)** – wütend werden – უცებ ფეთქდება
...Er gerät (kommt) so furchtbar leicht in die Wolle. Das müssen wir ihm abgewöhnen.
... სულ ცოტა ჰყოფნის ასაფეთქებლად (რა უცებ ფეთქდება). ეს ჩვენ მას უნდა გადავაჩვიოთ.
- 1801 WORAN – sehen, wissen, woran man ist** – ნახა, გაიგო თუ რა დღეშია ...
...Da sah Herr Heßreiter deutlich, woran er war.
(Feuchtwanger – Erfolg)
მაშინ ბ-ნ ჰესრაიტერისათვის ნათელი გახდა, თუ რა დღეში იყო იგი.
- 1802 WORT – ein Wort gab das andere** – Rede und Gegenrede wurden immer heftiger – სიტყვას სიტყვა მოჰყვა
...Ein Wort gab das andere, und schließlich begann eine richtige Schlägerei.
სიტყვას სიტყვა მოჰყვა და ბოლოს ნამდვილი ცემა-ტყეპა ატყდა.
- 1803 = das letzte Wort haben** – die Entscheidung haben – ბოლო (გადამწყვეტი) სიტყვა ეკუთვნის
...In allen Entscheidungen hat der Chefs das letzte Wort.
ყველა გადაწყვეტილებაში ბოლო (გადამწყვეტი) სიტყვა უფროსს ეკუთვნის.
- 1804 = er muss immer das letzte Wort haben** – er muss immer recht behalten – ყოველთვის თვითონ უნდა იყოს მართალი
...Er ist nicht zu überzeugen. Bei jeder Auseinandersetzung muss er das letzte Wort haben.
მას ვერ გადაათქმევინებ რამეს. ყველა კამათში თვითონ უნდა იყოს მართალი (საბოლოო სიტყვა მას უნდა ეკუთვნოდეს).
- 1805 = über eine Sache kein Wort mehr verlieren** – eine Sache als erledigt ansehen, über eine Sache nicht mehr sprechen – სიტყვა არ დაძრა, სიტყვები არ დახარჯო ტყუილ-უბრალოდ, აღარ თქვა რაიმე

- ...Er bat mich kleinlaut um Verzeihung, und ich versprach ihm, kein Wort mehr über diesen unangenehmen Zwischenfall zu verlieren.
 მან მე დაბალი ხმით პატიება მოხოვა და მე მას დავპირდი, სიტყვას არ დავძრავდი ამ უსიამოვნო შემთხვევაზე.
- 1806** = **jmdm. ins Wort fallen** – jmdn. beim Sprechen unterbrechen, jmdn. in der Rede unterbrechen – სიტყვას აწყვეტინებს
 ...Er zeigt von schlechter Erziehung, wenn Kinder Erwachsenen dauernd ins Wort fallen.
 ... ეს ცუდი აღზრდის მაჩვენებელია, როცა ბავშვები უფროსებს განუწყვეტლივ სიტყვას აწყვეტინებენ.
 ...Wie soll er seine Vorstellung überzeugend darlegen, wenn man im ständig ins Wort fällt.
 როგორ შეძლებს იგი მისი აზრი დამაჯერებლად გადმოგვცეს, როცა მას განუწყვეტლივ სიტყვას აწყვეტინებენ.
- 1807** = **nicht für Geld und gute Worte** – keinesfalls – ვერავითარი დაპირებით, არავითარ შემთხვევაში, არაფრის გულისათვის
 ...Für Sport ist er gänzlich ungeeignet, und nicht für Geld und gute Worte würde er einem Turnverein beitreten.
 სპორტისთვის იგი სრულიად გამოუსადეგარია და ვერავითარი დაპირებით (არავითარ შემთხვევაში) იგი არცერთ სპორტულ კლუბში არ შევა.
- 1808** = **ein gutes Wort für jmdn. einlegen** – Fürbitte für jmdn. tun, für jmds. interessen sprechen – საუბარში დაიცვა, სიტყვა შეაწია
 ...Er beschwor seine Mutter, bei Oberst von Thünen ein Wort für ihn einzulegen.
 (Kellermann - Totentanz)
 ... იგი ემუდარებოდა დედას, პოლკოვნიკ ფონ ღიუნენტან სიტყვა შემაწიელ (პოლკოვნიკს ჩემზე სიტყვა გაუტარებლად).
- 1809** = **jmdn. beim Wort fassen /halten/ nehmen**– jmdn. durch sein Versprechen verpflichten - სიტყვაზე დაიჭირო
 ...Der Teufel hat ihn (den Kapitän) beim Wort gefaßt, und er muß jetzt bis zum jüngsten Tag auf dem Meer herumirren.
 (Heine – Memoiren des Herren Schnabelwopski)
 ეშმაკმა სიტყვაზე დაიჭირო კაპიტანი (სიტყვაზე მოასწრო კაპიტანს) და ახლა იგი იძულებულია მეორედ მოსვლამდე ზღვა-ზღვა იხეტიალოს.
- 1810** = **das Wort führen** – in einer Gruppe (von Gesprächspartnern) der Bestimmende, Maßgebende sein – im Namen mehreren als Sprecher auftreten – ყველას მაგიერ ლაპარაკობს
 „Wir wollen zu der Regentin gehen... Ihr sollt das Wort führen.“
 „ჩვენ წავალთ რეგენტთან ... თქვენ ილაპარაკეთ ყველას მაგიერ.“
- 1811** = **das große Wort führen** – in einer Runde großsprecherisch reden – გაბმით ლაპარაკობს, ქადაგად დავარდა, ლაპარაკად იქცა
 ...Die dicke Lukasch mit den roten Bäckchen führte das große Wort.
 (Kellermann - Totentanz)
 მსუქანი და ლოყებლაუღაჟა ფრაუ ლუკაში გაბმით ლაპარაკობდა (ლაპარაკად გადაიქცა, ქადაგად იყო დავარდნილი).
 „Er tut gerade so, als könnte er immer noch das große Wort führen.“
 (Bredel – Die Söhne)
- „ისე იქცევა, თითქოს კვლავ შეეძლოს თავკაცი იყოს.“
- 1812** = **sein Wort halten** – sein Versprechen halten, erfüllen – იგი სიტყვას ასრულებს, სიტყვის კაცია
 ...Wenn er's versprochen hat, dann tut er es auch. Er hat noch immer sein Wort gehalten.
 თუ ის დავპირდა, შეასრულებს კიდევ. იგი სიტყვის კაცია.
- 1813** = **dein / euer Wort in Gottes Ohr** – möge Gott geben, dass es so kommt, wie du sagst - dein Wunsch möge erhört werden, was du gesagt hast, möge sich bewahrheiten – ღმერთმა გისმინოს

- ...Morgen soll's endlich schön werden. Dein Wort in Gottes Ohr!
 ხვალ ბოლოს და ბოლოს კარგად იქნება ყველაფერი. ღმერთმა გისმინოს!
- 1814 = jmdm. das Wort abschneiden** – jmdn. unterbrechen und am Sprechen hindern, jmdn. nicht weitersprechen lassen, jmdn. unhöflich unterbrechen – სიტყვა შეაწყვეტინა, ლაპარაკი არ აცალა, სიტყვა არ გააგრძელებინა
 ...Herr Müller wollte noch etwas sagen, aber der Vorsitzende schnitt ihm das Wort ab.
 ბატონ მიულერს კიდევ რაღაც უნდოდა ეთქვა, მაგრამ თავმჯდომარემ ლაპარაკი არ დაანება (სიტყვა არ გააგრძელებინა).
- 1815 = jmdn. das Wort reden** – sich unverständlicherweise nachdrücklich für jmdn. (etw.) aussprechen – გამოესარჩლა
 „Müßt Ihr dem jungen Laffen auch noch das Wort reden?“
 (Hauff - Lichtenstein)
 „ნუთუ საჭიროდ თვლით გამოესარჩლოთ ამ ახალგაზრდა ოტროველას?“
- 1816 = zu seinem Wort stehen** – sein Wort nicht brechen, sein Wort halten – შენს სიტყვაზე იდგე, სიტყვა არ გატეხო
 „... Ich habe meiner Enkeln Erlaubnis gegeben, Sie zu heiraten, und ich stehe zu meinem Wort...“
 „...მე ნება მივეცი ჩემს შვილიშვილს გამოგყვით ცოლად და სიტყვას არ გავტეხ.“
- 1817 = schöne Worte geben** – თავს მოუქონავს, მოთაფლავს (იხ. Bart -№ 62)
 ...Für Frieda Brenten hieß es laufen, Schlange stehen und Ladeninhabern und Verkäuferinnen schöne Worte geben.
 (Bredel – Die Söhne)
 ... ფრიდა ბრენტენს უხდებოდა სირბილი, რიგში დგომა და მედუქნეებისა და ნოქრების მოთაფლვა (მათთვის თავის მოქონვა).
- 1818 = nicht zu Worte kommen lassen** – jmdn. in seiner Rede unterbrechen – ხმის ამოღებას არ აცლის, სიტყვის თქმას არ ანებებს
 ...Hardekopf will sagen, man soll es nicht zum Äußersten treiben, aber Mengers läßt ihn nicht zu Worte kommen.
 (Bredel – Verwandte und Bekannte)
 ჰარდეკოპფს სურს თქვას, რომ არაა საჭირო საქმის უკიდურესობამდე მიიყვანა, მაგრამ მენგერსი ხმის ამოღებას არ აცლის (სიტყვის თქმას არ ანებებს).
- 1819 WUNDER – sein blaues Wunder erleben** – eine böse Überraschung erleben, etwas was in seiner Art durch sein Maß an Vollkommenheit das Gewöhnte, Übliche so weit übertrifft, dass es große Bewunderung, großes Staunen erregt – იხილო საოცარი რამ, იხილო სასწაულები
 ...Auch auf diesem Gebiet erlebt man sich sein blaues Wunder.
 (H. Zinner – Der Teufelskreis)
 ... ამ სფეროშიც შეიძლება იხილო საოცარი სასწაულები (გაუგონარი საკვირველება).
- 1820 WÜRFEL – der Würfel ist gefallen** – die Würfel sind gefallen, es ist entschieden – წილი ნაყარია, ბედი გადაწყვეტილია
 ...Der Würfel ist gefallen, und alles oder nichts gespielt.
 (A. Zweig – Das Beil von Wandsbek)
ბედი ნარდის ფიცარზე შევაგდეთ (გადაწყდა ბედი), ან ყველაფერს მოვიგებთ, ან ყველაფერს დაგვარგავთ.
 ...In letzter Minute versuchte er noch, den drohenden Bankrott aufzuhalten, aber die Würfel waren bereits gefallen.
 ბოლო წუთებში იგი კვლავ შეეცადა მოსალოდნელი გაკოტრების შეჩერებას, მაგრამ წილი უკვე ნაყარი იყო (ყველაფერი უკვე გადაწყვეტილი იყო).
- 1821 WURM – ein armes Wurm (fam)** – ein kleines bedauernwertes Kind – საცოდავი არსება

...Durch sein heimtückische Krankheit wird das arme Wurm zeitlebens ein Krüppel bleiben.
... მისი საბედისწერო ავადმყოფობით ეს საცლდავი არსება მთელი ცხოვრება ხეიბარი დარჩება.

1822 = jmdm. die Würmer aus der Nase ziehen (fam) – jmdm. Geheimnisse entlocken – ენას ამოადგმევინებს, ყველაფერს დააფრქვევინებს
„...Bei einem vollen Glase zieh ich wie einen Kinderzahn den Burschen leicht die Würmer aus der Nase.“

(Goethe - Faust)

„ამ ყმაწვილებს სავსე ჭიქებს დავაცლევინებ და ყველაფერს დავაფრქვევინებ (ენას ამოვადგმევინებ), თითქოს ბავშვისათვის კბილი ამოგვეცალოს.“

1823 WURST – das ist jmdm. Wurst – mir ist es (alles)Wurs / Wurscht (stärker fam) – jmdm. (mir) ist es (alles) gleichgültig – გულგრილად ეკიდება, ჩირის ფასი აქვს

...Was er über mich denkt, ist mir Wurst.

მე გულგრილად ვეკიდები (ჩემთვის სულგერთია, ჩირის ფასი აქვს) იმას, თუ რას ფიქრობს იგი ჩემზე.

...Ob es am Wochenende regnet oder nicht, ist mir völlig Wurscht, ich habe sowieso Dienst.

... კვირის ბოლოს (შაბათ-კვირას) წვიმა იქნება თუ არა ჩემთვის სულგერთია, მე მაინც ვმუშაობ.

X

- 1824 X - ein X für ein U machen** – თვალეზი აუხვიო, შეცდომაში შეიყვანო
„Ja, mein lieber Herr Senator,“ hatte Doktor Grabow gesagt. „...die Lungenentzündung ist nun doppelseitig, und das ist immer bedenklich, ich mache Ihnen kein X für ein U.“
(Th. Mann - Buddenbrooks)
„ღიას, ძვირფასო ბატონო სენატორო,“ თქვა ექიმი გრაბოვმა. „ფილტვების ანთება ორმხრივია, ასეთი მდგომარეობა კი ყოველთვის მაფიქრებს, მე თვალეზს არ გიხვევთ.“

Z

- 1825 ZÄHLEN – jmdm. die Bissen in den Mund zählen** (fam) – mißgünstig, geizig sein – პირში ლუკმას უთვლის, სიძუნწეს იჩენს
... Obwohl er es im Leben zu großen Reichtum gebracht hat, zählt er anderen die Bissen in den Mund.
მიუხედავად იმისა, რომ მან ცხოვრებაში ბევრი ქონება (სიმდიდრე) დააგროვა, სხვებს პირში ლუკმას უთვლის (სხვების მიმართ ძუნწია).
- 1826 ZAHN – sich an etwas Zahn ausbeißen** (fam) – mit etwas einem Problem nicht fertig werden – sich sehr anstrengen, aber keinen Erfolg haben – კბილებს ჩაიმტვრევს, საქმეს თავს ვერ ართმევს
... Bei ihm wirst du kaum etwas erreichen. An seiner Hartnäckigkeit hat sich schon mancher die Zähne ausgebissen.
... არა მგონია მასთან რამეს გახდეს. მისმა სიკერპემ ბევრს ჩაუმტვრია კბილები (ისეთი ჯიუტია, ვერავინ ვერ გაართვა თავი მასთან საქმის მოგვარებას).
- 1827 = bis an die Zähne bewaffnet** – stark bewaffnet sein – კბილებამდე შეიარაღებულია
...Die Terroristen waren bis an die Zähne bewaffnet.
ტერორისტები კბილებამდე შეიარაღებულნი იყვნენ.
- 1828 = jmdm. auf den Zahn fühlen** (fam) – jmdn. ausforschen, jmdn. gründlich prüfen, jmdn. unter sehr kritischen Prüfung, Überprüfung unterziehen – კბილს მოუსინჯავს
...Er liebt es, dem Studenten bei jeder Gelegenheit auf den Zahn zu fühlen.
(Fr. Wolf - Menetekel)
მას უყვარდა ყველა შემთხვევაში სტუდენტი პატიოსნის კბილის მოსინჯვა.
... Der Personalchef fühlte jedem Bewerber erst einmal auf den Zahn, bevor er sich den Geeignetsten entschied.
... უფროსი ჯერ ყველა კანდიდატს კბილს მოუსინჯავდა, ვიდრე ყველაზე შესაფერისზე (სასურველზე) გააკეთებდა თავის არჩევანს.
- 1829 = die Zähne fletschen** (beim Lachen) – den Mund so öffnen, daß man die Zähne sieht – იკრიჭება
...Der junge Mann lachte, fletschte die Zähne, sprang auf.
(Hauff – Der junge Engländer)
ახალგაზრდა კაცი იცინოდა, იკრიჭებოდა, ადგილზე ცეკვავდა.
- 1830 = jmdm. die Zähne zeigen** (fam) – auch jmdm. Hörner zeigen – sich widersetzen, jmdm, drohen – ბრჭყალებს გამოაჩენს, მედგრად დაუდგება, შეუბღვერს, შეუღრენს
... Du brauchst ihm nur die Zähne zu zeigen, und er wird nicht mehr so unverschämte Forderungen stellen.
ერთი მაგრად შეუბღვირე (შეუღრინე, მედგრად დაუდექი) და ასეთ უსირცხვილო მოთხოვნებს ვეღარ წამოგიყენებს.
...Doch die Minister blieben fest. Sie beriefen sich auf das Abkommen, sie zeigten die Zähne.
(Feuchtwanger – Die häßliche Herzogin)
მაგრამ მინისტრები მტკიცედ მოითხოვდნენ თავისას. ისინი ხელშეკრულებას იმოწმებდნენ, იღრინებოდნენ.
- 1831 = mit den Zähnen klappern** – die Zähne schnell aufeinander schlagen, wenn man vor Angst oder Kälte zittert – კბილს კბილზე აცემინებს
...Von der Spree kommt ein kalter Wind. Preuß klappert mit den Zähnen.
(Fallada –Jeder stirbt für sich allein)
მდინარე შპრეედან ცივი ქარი უბერავს, პროისს კბილი კბილზე აცემინებს.
- 1832 = mit den Zähnen knirschen** – widerwille deutlich zeigen – კბილებს აკრაჭუნებს
...Er knirschte vor Wut mit den Zähnen.
სიბრაზისაგან იგი კბილებს აკრაჭუნებდა.

- 1833** = **die Zähne zusammenbeißen** (fam) – in einer schwierigen Lage tapfer aushalten, Schmerzen, schwere Zeiten, Unangenehmes, tapfer ertragen, tapfer durchhalten – კბილებით უკავია, კბილებით უჭირავს
 ...In schweren Zeiten muß man die Zähne zusammenbeißen.
 მძიმე დრო კაცმა კბილებით უნდა დაიკავოს.
- 1834** = **das ist nur für den hohlen Zahn** (fam) – das ist nur sehr wenig zu essen (oder zu trinken) – იმდენია გამოსრულ კბილში რომ ჩაგეტევა კაცს
 Die Zuteilung an Lebensmitteln war so gering, dass es wirklich nur für den hohlen Zahn war.
 სურსათ-სანოვაგე იმდენად მცირე იყო, რომ მართლა გამოსრულ კბილში რომ ჩაგეტევა კაცს.
- 1835** = **die Zahn der Zeit** – die Kräfte, die Dinge allmählich (im Laufe der Zeit) zerstören – ყოვლის მსახვრელი (ყველაფრის შემშუსვრელი) ხელი, დროის მსახვრელი ხელი
 „...Eva, das ist ein Mädchen, auf das man stolz sein kann. Die ist noch nicht vom Zahn der Zeit angenagt, so was kannst du mit Laternen suchen.“
 (H. H. Kirst – Kameraden)
 „... ევა – ეს ის გოგოა, ვისითაც იამაყებს კაცი. დროის მსახვრელი ხელი მას არ შეხებია, ასეთებს ფარნით(სანთლით) რომ ეძებო, ვერ იპოვნი (ვერ ნახავ კაცი)“
- 1836** = **jmdm. die Zähne in den Hals schlagen** – jmdn. häftig schlagen, jmdm. die Zähne zubrechen – კბილებს ჩაუმტვრევს
 ...Ich schlage ihm die Zähne in den Hals, wenn er noch ein Wort sagt.
 მე მას კბილებს ჩავუმტვრევ, თუ კიდევ ხმა ამოიღო.
- 1837** **ZANGE** – **jmdn. in die Zange nehmen** - massiven Druck auf jmdn. ausüben – მუხრუჭი მოუჭირა
 ...Man nahm ihn in die Zange um Informationen von ihm zu bekommen.
მას მუხრუჭი მოუჭირეს, ინფორმაცია რომ გაეგოთ მისგან.
- 1838** = **jmdn. in der Zange haben** – jmdn. so fest unter Kontrolle haben, dass er tun muss, was man von ihm will – მუხრუჭებში გყავდეს
 ...Man hat ihn in der Zange, man will ihn nicht so leicht freilassen.
 იგი ახლა მუხრუჭებში ჰყავთ, მას ასე ადვილად არ გაუშვებენ.
- 1839** **ZAPPELN** – **jmdn. zappeln lassen** (fam) – jmdn. warten lassen – ლოდინით გული (სული) დაეღია
 ...Ich verstand nun wohl, worauf Feck hinauswollte, aber ich stellte mich dumm, um auch ihn einmal zappeln zu lassen.
 (Becher - Abschied)
 მე მშვენივრად მივხვდი, რას უმიზნებდა ფეკი, მაგრამ თავი მოვისულელე, დეე მასაც ერთხელ ლოდინით გული (სული) დაეღიოს-მეთქი.
- 1840** **ZAUM** – **im Zaum(e) halten (sich) jmdn.** – die Kontrolle über jmdn. sich / etwas behalten – ლაგამამოდებული ჰყავს, ლაგამს ამოსდებს
 ...Der Aberglaube, die Unwissenheit wurde mehr und mehr Mittel der Herrschenden, ihre Untertanen im Zaum zu halten.
 ცრუმორწმუნეობა და უმეცრება სულ უფრო და უფრო ხდებოდა გაბატონებული კლასის საშუალება ლაგამამოდებული ჰყოლოდა თავისი ქვეშევრდომნი.
 ...Die Friedenskämpfer wenden alle Mittel an, um die Kriegstreiber im Zaum zu halten.
 მშვიდობისათვის მებრძოლნი ყოველ ღონეს ხმარობენ ალაგმონ (ლაგამი ამოსდონ) ომის გამჩაღებლებს.
- 1841** **ZAUN** – **etwas vom Zaun brechen** – plötzlich zu streiten beginnen – ჩხუბს ატეხს, შარხეა, მოიმიხეზებს
 ...Er wies diesem Menschen aus der stets bereit war, einen Streit vom Zaun zu brechen.

იგი ერიდებოდა შეხვედრას ამ ადამიანთან, რომელიც მუდამ მზად იყო დავა აეცხა (ხხუბი აეცხა).

„... sie brachten die Gelegenheit vom Zaun und warfen mich vom Hof herunter.“

(Kleist – Kohlhaas)

„... არც აცივებს და არც აცხელეს, შემთხვევა მოიძიხეხეს და სახლიდან გამომაგდეს.“

1842 ZECHE – etwas auf der Zeche haben – in etwas ist jmd. den beschuldigt zu bezahlen haben – ცოდვები აქვს, დააშავა (იხ. Kerbholz № 722)

...Er weiß sehr gut, was er auf der Zeche hat.

მან საუკეთესოდ იცის, რა ცოდვები აქვს (რა დააშავა).

1843 = die Zeche (be)zahlen – als Einziger die negativen Folgen von etwas ertragen müssen – სხვის მაგიერ აზღვევინებს

...Jetzt hatte wieder der Bursche die Zeche zu zahlen.

(Th. Mann – Mario und der Zauberer)

ახლა ემაწვილს კვლავ აზღვევინებს სხვის მაგიერ.

1844 ZEHNTAUSEND – die oberen Zehntausend – die oberste Bevölkerungsschicht, die Reichen, die oberste Schichte, Gesellschaft – მაღალი ფენის წარმომადგენლები, მდიდრები, საზოგადოების მაღალი ფენა, ელიტარული საზოგადოება

...Früher war Tennis und Reiten ein Sport nur für die oberen Zehntausend.

... ადრე ჩოგბურთი და ცხენოსნობა საზოგადოების მაღალი ფენის (მდიდრების) სპორტი იყო.

1845 ZEIT – mit der Zeit gehen / Schritt halten – modern, fortschrittlich sein, mit der Entwicklung mitgehen, das Moderne akzeptieren – დროს არ ჩამორჩე, დროს ნაბიჯი აუწყო

...Man muß mit der Zeit gehen, dachte sie, und kaufte sich die neueste Geschirrspülmaschine.

...დროს არ უნდა ჩამორჩე, გაიფიქრა მან და უახლესი გამოშვების ჭურჭლის სარეცხი მანქანა შეიძინა.

1846 = Zeit ist Geld! – man soll die Zeit nicht ungenutzt lassen, Zeitverlust bedeutet materiellen Verlust – დრო ფულია

...Sie kennen ihren Auftrag, meine Herren, also stehen Sie nicht länger untätig herum – Zeit ist Geld!

თქვენ ყველამ იცით თქვენი დავალება, ბატონებო! მაშასადამე, ნუღარ დგახართ უმოქმედოდ. დრო ფულია!

1847 = für Zeit und Ewigkeit – für immer, für die Zukunft, für lange Zeit – სამუდამოდ, სამარადისოდ

...Meinen Rheumatismus muss ich leider für Zeit und Ewigkeit erdulden.

ჩემი რევმატიზმი, სამწუხაროდ, სამუდამოდ ჩემთან იქნება.

1848 = sich die Zeit vertreiben – sich mit etwas angenehmen beschäftigen – დროს ატარებს, თავს იქცევს, გულს აყოლებს

...Besonders wollte Wolfgang genau wissen, wie man sich in so einem langweiligen Herzbad die Zeit vertreiben könne.

(Kellermann - Totentanz)

... ვოლფგანგს განსაკუთრებით იმის გაგება სურდა, როგორ შეიძლებოდა დროს გატარება (რითი შეიძლებოდა თავის შექცევა, რაზე შეიძლებოდა გულის გადაყოლება) გულით დაავადებულთა ასეთ თავმოსაწყენ კურორტზე.

1849 ZEITLICH – das Zeitliche segnen - sterben – სული განუტევა, ფეხები გაფშოკა, პირის კომლი გაუწყდა, სული დალია, გარდაიცვალა

„Sie sollten das Ableben meines Lieben Schwiegersohnes nicht herbeiwünschen ... Nur ein Narr wird wünschen, daß das Huhn, welches die goldenen Eier legt, das Zeitliche segnet.“

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

„თქვენ არ უნდა გენატრათ ჩემი საყვარელი სიძის სიკვდილი ... მხოლოდ სულელი თუ ინატრებს, რომ ქათამმა, რომელიც ოქროს კვერცხებს დებს, ფეხები გაფშოკოს (რომ ქათამს პირის კომლი გაუწყდეს).“

...Mein Onkel hat schon vor acht Monaten das Zeitliche gesegnet.

ბიძახემი უკვე რვა თვეა რაც გარდაიცვალა.

„Du weißt, Jacques, mein Vater ist schwer leidend. Er kann jederzeit das Zeitliche segnen.

(Kellermann – Die Stadt Anatol)

„იცი უაკ, მამახემი მძიმედ არის ავად, დღე-დღეზე შეიძლება სული განუტევეს (სული დალიოს).“

1850 ZELT – seine Zelte abbrechen (fam) – einen Ort verlassen – გუდა-ნაბადი აიკრა ((სიტყვასიტყვით-კარავი აკეცა, ბანაკი აშალა)

„Wie lange willst du in Prag bleiben? Oder hast du deine Zelte in Genf endgültig abgebrochen?“

(Weiskopf – Inmitten des Stroms)

„რამდენ ხანს აპირებ პრაღაში დარჩენას ან, იქნებ, შენეგას საბოლოოდ გამოემშვიდობე (დაემშვიდობე); ან გუდა-ნაბადი ხომ არ აგიკრავს და შენევიდან საბოლოოდ ხომ არ წასულხარ?“

... Wegen des schlechten Wetters brachten wir vorzeitig unsere Zelte ab und kehrten nach Hause zurück.

ცუდი ამინდის გამო ჩვენ დროულად ავიკარით გუდა-ნაბადი (ავშალეთ ბანაკი, აკეცეთ კარავები) და სახლში დაებრუნდით.

1851 = die Zelte aufschlagen – sich irgendwo niederlassen- კერა დაიდო, დასახლდა, დამკვიდრდა

...In der Nähe eines kleinen Dorfes hatten sie ihr Zelt aufgeschlagen.

პატარა სოფლის მახლობლად დადგეს მათ თავიანთი კარავები (გაშალეს კარავი, დასცეს ბანაკი).

...Dort will ich in Zukunft meine Zelte aufschlagen.

(Kellermann - Totentanz)

მომავალში აქ ვაპირებ დამკვიდრებას (დასახლებას, კერის შექმნას).

1852 ZEUG – sich für jmdn. (für etwas) ins Zeug legen (fam) – sich für jmdn. (für etwas) einsetzen – თავგამოდებით იცავს, ექომაგება, ესარჩლება

...Ich habe mich bei der Firma für ihn ins Zeug gelegt, und so hat er die Stellung bekommen.

მე ფირმაში მას გამოვექომაგე (გამოვესარჩლე, თავგამოდებით დავიცავი იგი) და ახლა მან ადგილი მიიღო.

1853 = das Zeug zu etwas haben (fam) – die Fähigkeit zu etwas haben – მონაცემები აქვს

... Es ist schade, dass sein Vater ihn nicht studieren lassen kann. Er hat das Zeug zu einem Chemiker.

...დასანანია, რომ მამამისი მას სასწავლებლად ვერ უშვებს. მას ქიმიკოსის ყველა მონაცემები აქვს.

1854 = was das Zeug hält – was Zeug und Leder hält – mit aller Kraft – ჭაპანწყევით მუშაობს, წყლებზე ფეხს იდგამს, ოფლის ღვრამდე მუშაობს

...Heute muss ich arbeiten, was das Zeug hält.

დღეს ოფლის ღვრამდე უნდა ვიმუშაო.

...Im Winter mußten die Gesellen für geringen Lohn arbeiten, was das Zeug halten wollte.

(Kellermann – Die drei Kammacher)

ზამთარში შეგირდებს უხდებოდათ მცირე ხელფასისთვის დიდი ჭაპანწყევით მუშაობა (ოფლის ღვრით მუშაობა, თავდაუზოგავად გარჯა; წყლებზე ფეხის დადგმა; ისე მუშაობდნენ, რომ ოფლი ათას წვერად მოსდიოდათ; არაქათი ელეოდათ; ქანცი უწყდებოდათ; ისე მუშაობდნენ, რომ ოფლში იწურებოდნენ; ოფლი წურწურით მოსდიოდათ; ცხრა პირი ტყავი ძვრებოდათ).

1855 = jmdm. am Zeuge flicken – etwas Negatives über jmdn. sagen – შარს დებს, კბილს გაკრავს

...Der mürrische Meister hatte den Gesellen stets etwas am Zeuge zu flicken.

... ბუზღუნა ოსტატი ყოველთვის პოულობდა მიზეზს შარი მოედო ქარგლე-ბისათვის.

- 1856 ZIEHEN – den kürzeren ziehen** – Benachteiligt sein, unterliegen – წაგებული დარჩება
...Aber forderst du mich heraus, läßt du es zum äußersten kommen, so werden wir sehen, wer den kürzeren zieht!

(Th. Mann - Buddenbrooks)

... მაგრამ თუ შენ მე გამომიწვევ, თუ საქმეს უკიდურესობამდე მიიყვან, მაშინ ვნახავთ, ვინ დარჩება ჩვენს შორის წაგებული.

- 1857 = sich aus der Klemme (Putsche) ziehen** (fam) – sich aus einer unangenehmen Lage befreien – თავი დაადწია, ჩიხიდან გამოვიდა, მარწუხებიდან გამოძვრა
...Nach der schriftlichen Prüfung stand es schlecht um ihn, und nur durch ein paar geschickte Antworten im mündlichen Examen konnte er sich aus der Klemme (Putsche) ziehen.
წერიტი გამოცდის შემდეგ მას ცუდათ ჰქონდა საქმე, მაგრამ ზეპირ გამოცდაზე რამდენიმე მარჯვე პასუხის შემდეგ მან თავი დაადწია შექმნილ მდგომარეობას (მარწუხებიდან გამოძვრა, ჩიხიდან გამოვიდა).

- 1858 ZIEL – übers Ziel (hinaus) schießen** – übertreiben – გადააჭარბა, გადაამლაშა
...Er hat einmal, über das Ziel (hinaus) geschossen.

მან ისევე გადაამლაშა (გადააჭარბა).

- 1859 = sich etwas zum Ziel setzen** – sich etwas wünschen, sich ein Ziel stecken – ein Ziel haben – etwas zum Ziel haben – მიზნად ისახავს

...Er setzte sich das Unmögliche zum Ziel, um das Mögliche zu erreichen.

(Kellermann - Totentanz)

ის მიზნად ისახავდა შეუძლებელს, რათა მიეღწია შესაძლებელისათვის.

...Wer mithelfen wollte, das gesteckte Ziel zu erreichen, mußte besondere Leistungen vollbringen.

(Bredel – Fünzig Tage)

... ვისაც სურდა დასახული მიზნის მიღწევაში დაეცხმარებოდა, სამუშაოზე განსაკუთრებული მაჩვენებლები უნდა მოეცა.

- 1860 ZIMMERMANN – zeigen, weisen, wo der Zimmermann das Loch gelassen hat** – fortjagen – კარისკენ მიუთითა

„Dem Major will ich weisen, wo der Zimmermann das Loch gelassen hat.“

(Schiller – Kabale und Liebe)

„მაიორს კარისკენ მივუთითებ (ქოშებს გარეთ გავუღაგებ).“

- 1861 ZORN – seinem Zorn Luft machen** – einer Sache luft machen – über das, was einen sehr ärgert, sehr zornig macht, sprechen oder sich schimpfend äußern, um sich dadurch Erleichterung zu verschaffen – ბრაზი გადმონთხია, გული მოიოხა

...Als ich endlich ... meinem Zorn Luft machen konnte, setzte ich mich ... und schrie mit aller Kraft vielleicht hundert Mal: Henker, Henker.

(Feuchtwanger - Narrenweisheit)

როდესაც დაბოლოს ... შესაძლებლობა მომეცა გადმომნთხია ბრაზი ... დავექეი ... და, რაც ძალი და ღონე მქონდა, ბარე ასჯერ დავიყვირე: ჯაღათო, ჯაღათო.

- 1862 ZUG – im (vollen) Zuge sein** – gut mit etwas vorankommen; arbeitend weiterkommen – ერთთავად განწყობილია, აზარტშია, ეშხში შევიდა, ეშხზე მოვიდა

... aber ich sehe zu meinem Schrecken, daß ich in vollem Zuge bin, eine Liebesgeschichte zu schreiben.

(Weerth-Schnapphahnski)

...მაგრამ ჩემი გულის გასახეთქად ვხედავ, რომ ერთთავად განწყობილი ვარ სასიყვარულო მოთხრობის დასაწერად.

... und er erzählte nun, da er im Zuge war, mit ... Schwunghaftigkeit und Komik ...

(Th. Mann - Buddenbrooks)

- ... და ახლა, როდესაც აზარტში შევიდა (ეშხში შევიდა, ეშხზე მოვიდა), დაიწყო მოყოლა ... აღუზნებითა და კომიზმით.
- 1863 = in den letzten Zügen liegen** – ugs: im Sterben liegen – die letzten Atemzüge tun – სულთმობრძავია, სადაცაა სულს დაღვეს, სულს დაფავს
...Auf der Bahre lag ... ein Kumpel in den letzten Zügen.
(Marchwitza – Die Kumjaks)
- საკაცეზე იწვა სულთმობრძავი მღაროელი.
- 1864 = der Zug ist weg (fort) – der Zug ist abgefahren.** – die Chance ist verloren. – უკვე გვიანია, ამ საქმეს არაფერი ეშველება, ეს დრო უკვე წასულია
Wir haben uns mal über die E-Mail gestritten. Einer meinte, das sollte e-Post heißen, aber ich finde, der Zug ist abgefahren.
ჩვენ ერთხელაც ვიდავეთ E-mail-ის თაობაზე. ზოგიერთის აზრით, მას e-Post უნდა ერქვას, მაგრამ მე ვთვლი, რომ ამაზე ლაპარაკი უკვე დაგვიანებულია (ამ საქმეს აღარაფერი ეშველება, არ დირს ამაზე ლაპარაკი).
„Willst du ein hohes Amt bekleiden?“ – „Das wäre gut, aber dein Zug ist schon abgefahren.“
„მაღალი თანამდებობის დაკავება გინდა?“ – „კარგია, მაგრამ შენი დრო უკვე წასულია.“
- 1865. = zum Zuge kommen** – die Möglichkeit zum Handeln bekommen – შესაძლებლობა ეძლევა, შანსი ეძლევა
In Kürze übernimmt der Direktor eine Schule im Ausland. Dann kommt mein Mann zum Zuge, weil er der Dienstälteste ist.
(MDtl).
- მაღე დირექტორი საზღვარგარეთ სკოლის ხელმძღვანელობას ჩაიბარებს. შემდეგ კი ჩემს მეუღლეს მიეცემა შესაძლებლობა, სტაჟის მიხედვით დაიკავოს მისი ადგილი.
- 1866 = Zug für Zug** – ähnlich sein – ისე ჰგავს, როგორც წყლის ორი წვეთი
Die Brüder waren einander Zug für Zug ähnlich.
ძმები ერთმანეთს წყლის ორი წვეთივით ჰგავდნენ.
- 1867 = im falschen Zug sitzen** – ugs. sich nicht richtig entscheiden haben. მცდარ გზას ადგას
„Du sitzt im falschen Zug und ich kann sagen, dass du mit deiner Doktrin nicht auf den richtigen Weg gerätst.“
„მცდარ გზას ადგახარ და შემოიძლია ვთქვა, რომ შენი დოქტრინით შორს ვერ წახვალ.“
- 1868 ZÜGEL – die Zügel schießen lassen** – den Dingen freien Lauf lassen – თავი აიშვა, აღვირი წაიხსნა
„Halt! Halt!“ rief Settembrini ... „Schweigen Sie. Ich verbiete Ihnen, sich in dieser Weise die Zügel schießen zu lassen.“
(Th. Mann – Der Zauberberg)
- „გაჩერდით! გაჩერდით!“ დაიყვირა სეტემბრინიმ ... „გაჩუმიდით! ნუ აიშვით თავი (აღვირი ნუ წაიხსენით)!“
- 1869 = in einem Zügel** – ohne Unterbrechung – სულმოუთქმელად, ერთი სულის მოთქმით
Er hat den Roman in einem Zügel gelesen.
მან რომანი სულმოუთქმელად წაიკითხა.
- 1870. ZUGRUNDE – Zugrunde gehen** – vernichten, zerstört werden – მეწყერს წაუღია
...Ist den von mir allein die Rede? Oh, ich mag immerhin Zugrunde gehen.
(Th. Mann - Buddenbrooks)
- განა მარტო ჩემზეა საქმე? მე თუნდაც მეწყერს წაუღივარ.
- 1871 ZUGUTE – jmdm. etwas Zugute halten** – (geh.) etwas zu jmds. Entschuldigung berücksichtigen – მიაწერს (რაიმე მოქმედებას რაღაცას)
„Halten Sie die losen Streiche meiner Jugend Zugute.“
(G. Weerth - Schnapphahnski)
- „ეს ოინები ჩემს ახალგაზრდობას მიაწერეთ.“

- 1872 = **sich (D.) etwas Zugute tun (auf irgendw.)** – (geh.) auf etwas stolz sein; sich etwas auf etwas einbinden – თავის დამსახურებად თვლის, თავი მოაქვს
 ...Er war eine Erfindung des Barons, auf die er sich etwas Zugute tat ...
 (Th. Mann – Okkulte Erlebr.)
 ... ეს იყო ბარონის გამოგონება, რომელსაც ის თავის დამსახურებად თვლიდა (რომლითაც მას თავი მოჰქონდა).
- 1873 **ZUNGE – eine böse /scharfe/ spitze Zunge haben** – boshaft giftige Reden führen, Kränkendes, Verletzendes sagen – მწარე (გესლიანი, შხამიანი, ღვარძლიანი) ენა აქვს
 ...Die Kollegen haben ihn nicht gern, weil er eine spitze Zunge hat.
 კოლეგებს არ უყვართ, რადგან გესლიანი ენა აქვს.
- 1874 = **eine feine, verwöhnte Zunge haben** – ein Feinschmecker sein – პირის გემოს მოყვარულია, პირის გემო აქვს
 ...Mit Tee allein ist er nicht zufrieden zustellen. Er hat ja eine feine Zunge.
 მარტო ჩაით ვერ დააკმაყოფილებ, ის ხომ პირის გემოს მოყვარულია.
 ...Wenn ich einen wirklich guten Wein kaufen will, so frage ich meinen Onkel um Rat, den er hat eine sehr feine Zunge.
 თუ ნამდვილად კარგი ღვინოს ყიდვა მინდა, ყოველთვის რჩევისათვის ბიძაჩემს მივმართავ, რადგან მან იცის პირის გემო (პირის გემოს მოყვარულია).
- 1875 = **seine Zunge im Zaum halten** – seine Zunge hüten (bezähmen, beherrschen, meistern, wahren) – nicht alles ausplaudern, verschwiegen sein – ენას კბილი დააჭირო
 ...Siehst du nun, Mutter, wohin es führt, wenn man seine Zunge nicht hütet.
 (H. Mann – Der Untertan)
 ხედავ, დედა, რა შედეგი მოსდევს, როცა კაცი ენას კბილს არ აჭერს.
 ...Halten Sie ihre Zunge im Zaum!
 ენას კბილი დააჭირეთ (ენა დაიმოკლეთ, ენა გააჩერეთ, ხმა ჩაიწყვიტეთ).
- 1876 = **mit der Zunge anstoßen** – die S-Laute zwischen den Zähnen aussprechen, lispeln – ჩლიფინით ლაპარაკობს
 ... Die Eltern sind sehr besorgt, weil der Junge mit der Zunge anstößt. Sie wollen einen guten Arzt konsultieren.
 მშობლები შეწუხებულნი არიან, რადგან, ბიჭი ჩლიფინით ლაპარაკობს და სურთ რჩევისათვის კარგ ექიმს მიმართონ.
- 1877 = **etwas mit tausend Zungen reden /predigen** – etwas immer wieder nachdrücklich sagen – ჩასჩიხინებს, უჩიხინებს
 „Rücksicht im Verkehr!“ Mit tausend Zungen ist schon gepredigt worden. Und der Erfolg.
 (MDtl)
 „... დაიცავით მოძრაობის წესები!“ – სულ ამას ჩაგვიჩიხინებენ. მაგრამ რა გამოვიდა.
- 1878 = **mit doppelter /gespaltener/ Zunge sprechen /reden** – heuchlerisch, falsch, Lügnerisch sein – ორპირია, ფლიდია
 ... Ich weiß nicht, ob ich ihm glauben soll. Es ist kein Geheimnis, dass er mit doppelten Zunge spricht.
 ... არც კი ვიცი, დავუჯერო თუ არა. არავისთვის საიდუმლო არ არის, რომ ის ორპირი კაცია.
- 1879 = **sich (D) die Zunge aus dem Hals reden (fam)** – unermüdlich, angestrengt auf jmdn. einreden – დაიყოლიო, დაითანხმო
 ...Wenn ich mit meinen Aufgaben nicht fertig bin, läßt mich die Mutter nicht in dem Hof! Ich kann mir die Zunge aus dem Hals reden, aber sie bleibt unerbittlich.
 ... თუ დავალებები მზად არ მაქვს, დედა ეზოში არ მიშვებს. რამდენიც არ უნდა ვეხვეო, მაინც ვერ დავიყოლიებ ხოლმე.

1880 = **sich (Dat.) die Zunge aus dem Hals rennen** – mit größter Anstengung rennen – ენა გადმოგდებული, თავქუდმოგლეჯილი გარბის
...Was rennst du dir die Zunge aus dem Hals? Bis zum Beginn der Schule bleiben mir nur einige Minuten und ich bin noch auf halbem Wege.

რა თავქუდმოგლეჯილი გარბისხარ? გააკეთილებს დაწყებამდე რამდენიმე წუთილად დარჩენილი, მე კი ჯერ შუა გზაში ვარ.

1881 = **sich (Dat.) die Zunge verbrennen** – unbedacht etwas sagen, was einem schadet, was unangenehme Folgen haben kann – ზედმეტს წამოროშავს, წამოაყრანტალებს
„...Seid vorsichtig! Hütet euch davon, euch die Zunge zu verbrennen!“ – belehrte uns die Mutter.

... ფრთხილად იყავით! ზედმეტი არაფერი წამოროშოთ! – დაგვარიგა დედამ.

1882 = **sich (Dat.) auf die Zunge beißen** – sich beherrschen, etwas nicht sagen, was man fast gesagt hätte – ენაზე იკბენს (კინალამ წამოსცდა არსათქმელი)

...Sie biss sich auf die Zunge. Sie durfte ihr Geheimnis nicht preisgeben.

მან ენაზე იკბინა. საიდუმლოს გაცემის უფლება არ ჰქონდა.

1883 = **jmdm. brennt es auf der Zunge** – jmd. will es durchhaus sagen – ერთი სული აქვს თქვას ...

...Es brennt ihm auf der Zunge, den Eltern zu sagen, dass ihm das Leben im Studentenwohnheim zu langweilen beginnt.

... მას ერთი სული აქვს მშობლებს უთხრას, რომ სტუდენტთა საერთო საცხოვრებელში ცხოვრება ყელში ამოუვიდა.

1884 = **jmdm. drängt sich etwas auf die Zunge** /auf die Lippen – jmd. will etwas sagen, aber enthält sich dessen – ენაზე ადგება

...Es drängt sich mir auf die Zunge, zu lügen, ich sei bei Annerose gewesen, aber vielleicht hatte er sie angerufen.

(H. Zimmer – Die Lösung)

... ტყუილი ენაზე მომადგა, მინდოდა მეთქვა, ანეროზესთან ვიყავი მეოქი, მაგრამ იქნებ მისთვის დარეკილი ჰქონდა.

1885 = **jmdm. liegt /schwebt/ etwas auf der Zunge** – jmd. hat etwas auf der Zunge – jmd.will etwas sagen, was ihm im Augenblick nicht einfällt – ენაზე ადგას, ენის წვერზე ადგას

... Wie heißt sie gleich? Warte! Ich lese den Namen in deinen Augen, er schwebt mir auf der Zunge.

(Th. Mann – Mario und der Zauberer)

... ჰო, მართლა, რა ჰქვია მას? მოიცა! მის სახელს შენს თვალებში ვკითხულობ, მეც ენის წვერზე მადგას.

1886 = **das Herz auf der Zunge haben** (tragen) – jedem alles erzählen – seine Gefühle offen aussprechen – გულის ნადები ენაზე აკერია, გულს ყველას უშლის, რაც ენაზე მოადგება, იმასვე ამბობს, დაუფიქრებელი, გულახდილი, დაუფარავი ლაპარაკი იცის

...Wer sein Herz auf der Zunge trägt, braucht sich nicht zu wundern, wenn andere das ausnutzen.

ვინც დაუფიქრებელი ლაპარაკი იცის, არც უნდა გაუკვირდეს, თუ სხვები მის ნათქვამს გამოიყენებენ.

..

1887. = **jmdm. die Zunge lösen (lockern)** – jmdn. durch Wein zum Reden bringen, jmdn. gesprächig machen, jmdn. durch Gewalt dazu bringen, Aussagen zu machen - ენა ამოადგმევინა, ააღაპარაკა, ააყბედა, ენა გაუხსნა

...Das Bier löste ihm die Zunge.

ლუდმა მას ენა ამოადგმევინა (ლუდმა იგი ააღაპარაკა, ააყბედა).

1888 **ZUVERSICHT – Zuversicht einflößen** – Hoffnung einflößen, Hoffnung erwecken – იმედს უნერგავს, იმედს აძლევს

...Schon seine Gegenwart stärkte ihren Mut, flößte ihnen neue Zuversicht ein.

(Bredel – Die Kommenden)

მარტო მისი იქ ყოფნაც კი ამხნეებდა, იმედს აძლევდა მათ.

1889 ZWANG – sich Zwang antun – etwas unter Zwang, unfreiwillig tun – თავს ძალას ატანს

...Sein Gesicht ist leichenblaß vor maßloser Wut. Aus seiner Stimme klingt noch der übermäßige Zwang, den er sich antut.

(H. Langer - Ein Mann fand zu sich selbst)

... უზომო რისხვისაგან მკვდრის ფერი ადევს. ხმაზე ეტყობა, რომ თავს ძალას ატანს.

1890 ZWEIG – auf einen (keinen) grünen Zweig kommen – Erfolg haben, oder keinen Erfolg haben = zu nichts bringen – კეთილდღეობას მიაღწია, ბედმა გაუღიმა (ბედი გაუღიმებს), ან პირიქით, კეთილდღეობას (წარმატებას) ვერ მიაღწია, ბედმა არ გაუღიმა, არ გაუმართლდა

...Beide wollten tüchtig sparen, um endlich auf einen grünen Zweig zu kommen.

(Bredel – Verwandte und Bekannte)

ორივეს სურდა ფული დაეზოგა, რომ კეთილდღეობისათვის მიეღწია.

...Wir sind jetzt auf einen grünen Zweig gekommen.

ჩვენ ბედმა გაგვიღიმა.

... Er hatte Angst, dass sein Sohn in diesem vom Gotverlassenen Nest auf keinen grünen Zweig kommt.

... მას ეშინოდა, რომ მისი ვაჟი ამ მიყრუებულ (ღმერთისაგან და კაცისაგან მივიწყებულ მხარეში) წარმატებებს ვერ მიაღწევდა (კეთილდღეობას ვერ ეღივებოდა).

„Jetzt laßt du uns allein,“ hatte der Vater geklagt ... „meine ganze Hoffnung habe ich in dich gesetzt ...“ „Ich komme ja wieder, mit erspartem geld. Ich werde drüben im Ruhrland eher auf einen grünen Zweig kommen“ – erwiderte ich.

(H. Marchwitza – Meine Jugend)

„ეხლა შენ მარტო გვტოვებ ჩვენ,“ - წუწუნი დაიწყო მამამ ... – „მთელ ჩემს იმედებს შენზე ვამყარებდი“ ... „მე ფულს დავაგროვე და დაებრუნდები. რურში მე უფრო ადრე გამიღიმებს ბედი (გამიმართლებს, უფრო ადრე მივალწევ წარმატებას), ვიდრე სადმე“ – ეუპასუხე.

Bibliographie

1. აგრიკოლა 1992: Agricola, Erhard: Wörter und Wendungen. Wörterbuch zum deutschen Sprachgebrauch. Bibliographisches Institut, Mannheim; Auflage: Überarb. Neufassung der 14. A.
2. ბინოვიჩი..... 1975: Binowitsch, Leonid/Grischin, Nikolei: Deutsch-Russisches Phraseologisches Wörterbuch. M Verlag „Russische Sprache“Moskau .1975
3. დანდუროვა..... 1999: Dandurova, I./ Agladse, I./Kreuz, N./ Laschkaradse, A./ Chuzischwili, N./ Kurdiani, U./ Bodsaschwili, S./ Kurdadse, M./ Mandshgaladse, M./ Baramidse, L.: Deutsche phra-seologische Wendungen und ihre Äquivalente im Georgischen. Tbilissi: o. Verl., 1999
4. დროზდოვსკი..... 1998: Drosdowski, Günter/Schulze – Stubenrecht, Werner: Duden – Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Dudenverlag. Mannheim/Leipzig/Wien/Zürich. 1998
5. დროზდოვსკი 1989: Drosdowski, Günter (Hg.): Deutsches Universalwörterbuch A-Z. Dudenverlag Mannheim/Leipzig/ Wien/Zürich: 1989
6. დუდენრედაქციონ 2007: Dudenredaktion (Hg.): Das große Buch der Zitate und Redewendungen Dudenverlag Mannheim/Leipzig/Wien /Zürich: 2007
7. დუდენრედაქციონ 2007: Dudenredaktion (Hg.): Deutsches Universalwörterbuch. Mannheim/Leipzig/Wien/Zürich: Dudenverlag, 2007
8. გამრეკელი..... 1973: Gamrekeli, N./Hoffmann, T./Kadagidse, N.: Deutsch-Georgisch-Russisches Phraseologisches Wörterbuch. Ganatleba, Tb.1973
9. გორნერი 1979: Görner, H.: Redensarten: Kleine Idiomatik der deutschen Sprache. VEB Bibliographisches Institut Leipzig: 1979
10. გოტცი..... 2003: Götz, Dieter/Haensch, Günter/Wellman, Hans (Hg.): Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache. Langenscheidt, Berlin/New York 2003
11. კლუგე 1999: Kluge, Friedrich: Etymologisches Wörterbuch der deutschen SpracheVerlag de Cruyten, . Berlin/New York: 1999
12. შულცი..... 1977: Schulz, Dora/Grießbach, Heinz: 1000 idiomatische Redensarten Deutsch. Langenscheidt Berlin/Zürich: 1977
13. ტეილორი..... 2008: Taylor, Roland/Gottschalk, Walter: A German-English Dictionary of Idioms. Hueber 1960. Wissen-Media Verlag GmbH Gütersloh, München, 2008
14. ონიანი 1966: ონიანი ალ., ქართული იდიომები. აკადემიკი, თბ. 1966

15. სახოკია 1979: სახოკია თ., ქართული ხატოვანი სიტყვა-თქმანი. თბ., „მერანი“. 1979
16. სტამბოლიშვილი 2001: სტამბოლიშვილი ნ. , გერმანული იდიომატიკა და მისი სწავლების საფუძვლები. გამომცემლობა „ბათუმის უნივერსიტეტი.“ ბათუმი 2001
17. ღლონტი 1984: ღლონტი ალ., ქართულ კილო-თქმათა სიტყვის კონა, თბ., „განათლება“, 1974
18. ქართული..... 1950-1964: ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი. ტტ. I-VIII, მეცნიერება“ თბილისი: 1950-1964.
19. ვარიგი 2006 : Wahrig, Deutsches Wörterbuch, Bertelsmann Lexikon Institut. 2006